TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

118'inci Birleşim
28 Temmuz 2020 Salı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

	Sayfa
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	**357**
II.- BU BİRLEŞİM TUTANAK ÖZETİ	**363**
III.- GELEN KÂĞITLAR	**369**
IV.- YOKLAMALAR	**441,482,523**
V.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	**391**
A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI	*391:396*
1.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, cezaevlerindeki düşünce suçlularına ilişkin gündem dışı konuşması	391:393
2.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, Şanlıurfa ilinde tarım sektöründe yaşanan sorunlara ilişkin gündem dışı konuşması	393:394
3.- Kayseri Milletvekili Hülya Nergis'in, kadına karşı şiddet konusunda alınan kararlara ve yapılan çalışmalara ilişkin gündem dışı konuşması	394:396

Sayfa

VI.- AÇIKLAMALAR **396,418,427,432,436, 447,457,463,475,488, 530,535,545,589**

1.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, 226 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin eleştiri mecralarını daraltmaya yönelik olduğuna ve kabul edilemeyeceğine ilişkin açıklaması 396

2.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, 1. Lig Play-Off final maçına çıkacak olan Adana Demirspor'a başarılar dilediğine ve SMA Tip 1 hastalığının tedavisinde kullanılan "Zolgensma" adlı ilacın SGK kapsamına alınmasını Sağlık Bakanından talep ettiğine ilişkin açıklaması 396

3.- İstanbul Milletvekili Mustafa Demir'in, pandemi sürecinde Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansının sertifikasyon ve yeni tanıtım faaliyetleriyle yol alındığına, yeni normalde kurallara uyularak turizme katkı verilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 397

4.- İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel'in, İstanbul ili Kadıköy ilçesindeki vatandaşların Kadıköy Söğütlüçeşme Hızlı Tren Garı Projesi'nden vazgeçilmesini Çevre ve Şehircilik Bakanından talep ettiğine ilişkin açıklaması 397

5.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, Kocaeli Büyükşehir Belediyesine deprem ve kentsel dönüşüm konusundaki çalışmalarından dolayı teşekkür ettiğine ilişkin açıklaması 397

6.- Düzce Milletvekili Ayşe Keşir'in, Açıklanan fındık alım fiyatlarına ilişkin açıklaması 398

7.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, 226 sıra sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne ilişkin açıklaması 398

8.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, normalleşme sürecinde okullarda alınacak önlemlere ilişkin açıklaması 398

9.- Ordu Milletvekili Metin Gündoğdu'nun, Açıklanan fındık alım fiyatlarına ilişkin açıklaması 399

10.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, Antep fıstığı üreticilerinin yaşadığı mağduriyetin giderilmesi konusunda Tarım ve Orman Bakanının hassasiyet göstermesini beklediğine ilişkin açıklaması 399

11.- Kocaeli Milletvekili Radiye Sezer Katırcıoğlu'nun, Açıklanan fındık alım fiyatlarına ilişkin açıklaması 399

12.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, trafik kazalarının önlenebilmesi için Antakya-Samandağ yolu ile Samandağ Çevre Yolu'nun bitirilmesi için Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı yetkililerine seslendiğine ilişkin açıklaması 399:400

Sayfa

13.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, Kütahya ili Emet ve Hisarcık ilçeleri ile İğdeköy köyünde yaşanan içme suyu sorununa ilişkin açıklaması 400

14.- İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoğlu'nun, Diyanet İşleri Başkanının "Bizim inancımızda vakıf malı dokunulmazdır, dokunanı yakar. Vakfedenin şartı vazgeçilmezdir, çiğneyen lanete uğrar." cümlesine ilişkin açıklaması 400

15.- Trabzon Milletvekili Ahmet Kaya'nın, 7179 sayılı Askeralma Kanunu'nun 9'uncu maddesinin revize edilerek mağduriyetin giderilmesi konusunda Millî Savunma Bakanlığı yetkililerine seslendiğine ilişkin açıklaması 400:401

16.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık'ın, Ayasofya'nın ibadete açılmasının hayırlı olmasını dilediğine ve Kayseri ilinde yıkılan camilere ilişkin açıklaması 401

17.- Bursa Milletvekili Yüksel Özkan'ın, YKS sonuçlarını nasıl değerlendirdiğini, mevcut eğitim sistemini yeterli bulup bulmadığını, 4+4+4 eğitim sistemiyle ilgili değişiklik düşünüp düşünmediğini ve özel liseler ile nitelikli devlet liselerinden mezun olanların başarı puanlarında bir eşitsizlik görüp görmediğini Millî Eğitim Bakanı Ziya Selçuk'tan öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması 401

18.- Trabzon Milletvekili Muhammet Balta'nın, Açıklanan fındık alım fiyatlarına ilişkin açıklaması 401:402

19.- Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocagil'in, Amasya Çevre Yolu'nun açılmasına ilişkin açıklaması 402

20.- İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz'ın, Mersin ili Mut ilçesinde meydana gelen trafik kazasında şehit olan 4 askere Allah'tan rahmet dilediğine ve Ayasofya'nın ibadete açılması sonrasında Yunanistan'ın Selanik kentinde yapılan protesto gösterilerinde Türk Bayrağı'nın yakılmasını lanetlediğine ilişkin açıklaması 402

21.- Erzincan Milletvekili Burhan Çakır'ın, 2. Lig'e yükselen Erzincanspor'u tebrik ettiğine, Mersin ili Mut ilçesinde meydana gelen trafik kazasında şehit olan askerlere Allah'tan rahmet dilediğine, Ayasofya Camisi'nin 24 Temmuzda ibadete açılmasına ve İslam âleminin Kurban Bayramını tebrik ettiğine ilişkin açıklaması 402:403

22.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Mersin ili Mut ilçesinde meydana gelen trafik kazasında şehit olan 4 asker ile hayatını kaybeden 2 vatandaşa, Hatay ili Dörtyol ilçesinde teröristlerle girdiği çatışmada

Sayfa

yaralanarak yaşam mücadelesini kaybeden Jandarma Uzman Çavuş Ali Konukcu'ya Allah'tan rahmet dilediğine, CHP 37'nci Olağan Kurultayı'nda yeniden Genel Başkan seçilen Kemal Kılıçdaroğlu'nu ve Parti Meclisi ile Yüksek Disiplin Kurulu üyeliklerine seçilenleri tebrik ettiğine, Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş'ın Ayasofya Camisi'nin ibadete açıldığı cuma namazı hutbesinde sarf ettiği sözlerden dolayı istifa etmesi gerektiğine, 28 Temmuz Dünya Hepatit Günü'ne, Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu ve Millî Savunma Bakanı Hulusi Akar'dan Yunanistan'ın Dedeağaç bölgesinde açılan Amerikan üssü hakkında açıklama beklediklerine, Kırkpınar Yağlı Güreşleri ve çayır güreşlerinin pandemi nedeniyle iptal edilmesiyle güreşçilerin yaşadıkları mağduriyetin giderilmesi için Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ile Gençlik ve Spor Bakanına çağrıda bulunduğuna, Kars ilinde yaşanan sorunlara ilişkin açıklaması 403:405

23.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Mersin ili Mut ilçesinde meydana gelen trafik kazasında şehit olan 4 asker ile hayatını kaybeden 2 vatandaşa Allah'tan rahmet dilediğine, Süper Lig Şampiyonu Başakşehir Futbol Kulübünü tebrik ettiğine, açıklanan fındık alım fiyatlarına, Ayasofya Camisi'nde kılınan ilk cuma namazından sonra Yunanistan'da yapılan gösteriler sırasında Türk Bayrağı'nın yakılmasının kabul edilemez olduğuna, Ayasofya Camisi'ndeki ilk cuma hutbesinde yapılan değerlendirmeleri bağlamından koparmanın devlete ve millete zarar vereceğine ilişkin açıklaması 405:406

24.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, 28 Temmuz 33 yurttaşın Sefo Deresi'ne götürülerek kurşuna dizilişinin 77'nci yıl dönümü vesileyisle yaşamını yitirenleri saygıyla andığına, Diyarbakır, Urfa, Mardin, Van ile Şırnak illerinde Covid-19 vaka sayısında artış olduğuna ve bölge halkının kendisini koruyacağı politikalar geliştirmesi, Hakkâri ili Yüksekova ilçesinde yaşanan su sorununun çözülmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 406:408

25.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Mersin ili Mut ilçesinde meydana gelen trafik kazasında şehit olan 4 asker ile hayatını kaybeden 2 vatandaşa Allah'tan rahmet dilediğine, gazeteciler Murat Ağırel, Barış Pehlivan ve Hülya Kılınç'ın cezaevinde tutulduğu sürecin bir an önce son bulmasını ümit ettiklerine, Anayasa Mahkemesinin Enis Berberoğlu'nun başvurusu hakkındaki kararına, Rize ili çay üreticileri ile Ordu ve Giresun illerindeki fındık üreticilerinin gerçek anlamda desteklenmesi gerektiğine, sosyal medyanın yasaklarla kontrol edilemeyeceğine, 226 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne karşı olduklarına ve bu teklifle ilgili Dijital Mecralar Komisyonunun görüşünün neden alınmadığını öğrenmek istediklerine ilişkin açıklaması 408:410

Sayfa

26.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Mersin ili Mut ilçesinde meydana gelen trafik kazasında şehit olan 4 asker ile hayatını kaybeden 2 vatandaşa Allah'tan rahmet dilediğine, 24 Temmuzda Ayasofya Camisi'nin ibadete açılması sonrasında Yunanistan'ın Selanik kentinde yapılan protesto gösterisinde Türk Bayrağı'nın yakılmasını lanetlediklerine, 226 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin uluslararası alanda yapılan düzenlemeler incelenerek hazırlandığına ve milletvekilleri ile siyasi parti gruplarının katkılarıyla ideal yasanın hayata geçirileceğine ilişkin açıklaması 410:411

27.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Antalya Milletvekili Kemal Çelik'in İYİ PARTİ grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 418

28.- Antalya Milletvekili Kemal Çelik'in, Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 418

29.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Hatay Milletvekili Hüseyin Yayman'ın CHP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 427

30.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Saroz Körfezi'nde Vakıf köyü ve Gökçetepe Tabiat Parkı'ndaki bazı tesislerin TÜGVA'ya kiralanmasına ilişkin açıklaması 432

31.- Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin'in, Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş'ın Ayasofya Camisi'ndeki ilk cuma hutbesinde sarf ettiği sözleri nedeniyle istifa etmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 432

32.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, 28 Temmuz Dünya Hepatit Günü'ne ilişkin açıklaması 432

33.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, 226 sıra sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne ilişkin açıklaması 433

34.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, 226 sıra sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne ilişkin açıklaması 433

35.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, Adana Demirspor'a Play-Off final maçında başarılar dilediğine ve Adana ilinde tamamlanmayan projelere ilişkin açıklaması 433

36.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, Mersin ili Mut ilçesinde meydana gelen trafik kazasında şehit olan hemşehrisi Er Mustafa Dağlı ile 3 askere ve hayatını kaybeden 2 vatandaşa Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması 434

Sayfa

37.- Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç'ın, 28 Temmuz 1402 tarihinde yapılan Ankara Savaşı'na ilişkin açıklaması 434

38.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, 226 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin Anayasa'ya aykırı olduğu gerekçesiyle Komisyona iadesine ve Anayasa Komisyonunda görüşülmesine dair önergesinin işleme alınmaması nedeniyle Başkanın tutumu hakkında usul tartışması açılmasını talep ettiğine ilişkin açıklaması 436

39.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, yapılan usul tartışmasından sonra Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Nimetullah Erdoğmuş'un tutumunun değişmediği ve tutumunu Genel Kurulun onayına sunacağı yönündeki açıklamasından sonra CHP Grubu tarafından yoklama talep edilmesinin İç Tüzük'ün 57'nci maddesi gereğince uygun olmadığına ilişkin açıklaması 447:448

40.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, oturumu yöneten TBMM Başkan Vekilinin tutumunun oya sunulmasının doğru olmadığına ve emsal teşkil etmemesi gerektiğine ilişkin açıklaması 448

41.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün ve Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 449

42.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, 226 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin kişiler, sosyal ağ sağlayıcıları ve devlet arasındaki ilişkileri düzenlemek amacıyla getirildiğine ilişkin açıklaması 457

43.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 458

44.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel'in 226 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 463:466

45.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 466:467

46.- İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel'in, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 467:468

47.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 468:469

48.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, 226 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin teknik ve hukuki boyutu değerlendirildiğinde bir başlangıç sayılacağına ve 83 milyon vatandaşın mağduriyetinin giderilmesi noktasında önemli bir adım olacağına ilişkin açıklaması 469:470

Sayfa

49.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Ankara Milletvekili Zeynep Yıldız'ın 226 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 475:476

50.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, Mersin ili Mut ilçesinde meydana gelen trafik kazasında şehit olan hemşehrisi Er Mustafa Dağlı ile 3 askere ve 2 vatandaşa Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması 488

51.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Başkanının yetkisinin sınırlarının ne olduğunu, sosyal ağ sağlayıcısı temsilci belirleme yükümlülüğünü yerine getirmezse yaptırımın ne olacağını, sosyal medya platformlarının zararları tazmin yükümlülüğünün olup olmadığını Adalet Komisyonu Başkanından öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması 489

52.- Trabzon Milletvekili Bahar Ayvazoğlu'nun, Trabzon ilinde Sümela Manastırı ile Ortahisar Ayasofya Camii'nin restorasyonlarının tamamlanarak açılışının yapıldığına, açıklanan fındık alım fiyatları nedeniyle Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a teşekkür ettiğine ilişkin açıklaması 489

53.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Nimetullah Erdoğmuş'un kâtip üyeler arasında uyuşmazlık olduğunda oylamanın elektronik cihazla yapılması yönündeki talepleri göz ardı etmemesini rica ettiklerine ilişkin açıklaması 530

54.- İstanbul Milletvekili Ahmet Hamdi Çamlı'nın, Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın 226 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümünün soru-cevap kısmında yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 535:536

55.- Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya'nın, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 545:546

56.- İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel'in, Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 546

57.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Genel Kurul görüşmelerinde politik tartışma yapmaya özen gösterilmesi gerektiğine, kişisel hakaretin ve kişilik haklarına saldırının kabul edilemeyeceğine ilişkin açıklaması 589:590,591:592

58.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 592:593

59.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 593:594

Sayfa

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI **411,430**

A) TEZKERELER *411:412*

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, İstanbul Milletvekili Volkan Bozkır'ın Birleşmiş Milletler 75'inci Genel Kurul Başkanlığına seçildiğine ilişkin tezkeresi (3/1279) 411:412

B) ÖNERGELER *430:431*

1.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, (2/2591) esas numaralı İş Kanunu ve Kamuda Geçici İş Pozisyonlarında Çalışanların Sürekli İşçi Kadrolarına veya Sözleşmeli Personel Statüsüne Geçirilmeleri, Geçici İşçi Çalıştırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/86) 430:431

VIII.- ÖNERİLER **412,419,428**

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ *412:418,419:427,428:430*

1.- İYİ PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan tarafından, Türkiye'nin önemli bir döviz kaynağı olan turizmin ağır hasar alması nedeniyle turizmcilerin ülke ekonomisini ayakta tutması ve gerekli desteği görebilmesi için ekonomik paketlerle desteklenmesi, turizm ve turizmcilerin sorunlarının araştırılması, çözüm önerilerinin tespit edilmesi amacıyla 28/7/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 28 Temmuz 2020 Salı günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 412:418,419

2.- HDP Grubunun, İstanbul Milletvekili Erol Katırcıoğlu ve arkadaşları tarafından, enflasyon ve ekonomideki kötü gidişin araştırılması amacıyla 28/7/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 28 Temmuz 2020 Salı günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 419:423

3.- CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi Gündeminin Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler Kısmında yer alan, Mustafa Necati Kültür Evi'nin adının değiştirilmesinin nedenlerinin araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/3001) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 28 Temmuz 2020 Salı günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 423:427,428

4.- AK PARTİ Grubunun, Genel Kurulun çalışma saatlerinin yeniden düzenlenmesine; 226 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin kırk sekiz saat geçmeden Gündem'in "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 1'inci sırasına alınmasına ve diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine; 226 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine; 28 Temmuz 2020 Salı

Sayfa

veya 29 Temmuz Çarşamba 2020 günkü birleşimlerinde 226 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanması hâlinde Türkiye Büyük Millet Meclisin Anayasa'nın 93'üncü ve İç Tüzük'ün 5'inci maddelerine göre 1 Ekim 2020 Perşembe günü saat 14.00'te toplanmak üzere tatile girmesine ilişkin önerisi 428:430

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER **435,442,449,458,470, 477,482,490,523,530, 537,546,594**

A) KANUN TEKLİFLERİ *435,442:447,449:457, 458:463,470:475,477:481, 482:488,490:523,523:529, 530:535,537:545,546:587, 594:597*

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekilleri Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül ile 5 Milletvekilinin İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 226) 435,442:447,449:457, 458:463,470:475,477:481, 482:488,490:523,523:529, 530:535,537:545,546:587, 594:597

X.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER **436,442**

1.- 226 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin Anayasa'ya aykırı olduğu gerekçesiyle Komisyona iade edilerek Anayasa Komisyonunda görüşülmesi gerektiğine dair önergenin işleme alınıp alınmayacağı hakkında 436:441,442

XI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI **449**

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Nimetullah Erdoğmuş'un, İç Tüzük'ün 63'üncü maddesi çerçevesinde yapılan oylama öncesi yoklama istemini emsal teşkil etmemek üzere takdiren işleme aldığına ilişkin açıklaması 449

XII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR **536**

1.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, İstanbul Milletvekili Ahmet Hamdi Çamlı'nın yerinden yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 536

2.- İstanbul Milletvekili Ahmet Hamdi Çamlı'nın, Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 536:537

Sayfa

XIII.- DİSİPLİN CEZASI İŞLEMLERİ **588**

1.- Diyarbakır Milletvekili Oya Eronat'a, yerinden sarf ettiği kaba ve yaralayıcı sözleri nedeniyle kınama cezası verilmesi kabul edilmedi 588:589

XIV.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI **598**

1.- Bursa Milletvekili Lale Karabıyık'ın, yıllar içinde açıklanan teşvik ve reform paketlerine rağmen işsizlik oranlarında meydana gelen artışa ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak'ın cevabı (7/31444) 598:600

2.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, ağır hasta ve yaşlı mahkumların tahliye edilmesi talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/31469) 601:606

3.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, ağır hasta ve yaşlı mahkumların tahliye edilmesi talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/31470) 607:612

4.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, orman yangınına sebep olduğu gerekçesiyle müebbet hapis cezasına çarptırılan bir kişinin yangını çıkarmadığı iddiasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/31471) 613:616

5.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, ağır hasta ve yaşlı mahkumların tahliye edilmesi talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/31472) 617:622

6.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, ağır hasta ve yaşlı mahkumların tahliye edilmesi talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/31473) 623:628

7.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, çocukları olan bir çiftin tutuksuz yargılanması talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/31679) 629:632

8.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Van Kapalı Cezaevinde yeterli hijyen koşullarının sağlanmadığı iddiasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/31680) 633:636

9.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Alanya L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda koronavirüse karşı yeterli önlemlerin alınmadığına dair iddialara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/31681) 637:641

10.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Antalya Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkûmun kurumda koronavirüse karşı yeterli önlemlerin alınmadığına dair iddialarına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/31682) 642:647

11.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Antalya L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda koronavirüse karşı yeterli önlemlerin alınmadığına dair iddialara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/31684) 648:652

Sayfa

12.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Batman M Tipi Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkûmun kurumda koronavirüse karşı yeterli önlemlerin alınmadığına dair iddialarına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/31685) 653:658

13.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Diyarbakır D Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda yeterli hijyen koşullarının sağlanmadığı iddiasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/31686) 659:663

14.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Edirne F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda koronavirüse karşı yeterli önlemlerin alınmadığına dair iddialara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/31688) 664:668

15.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Edirne Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda yeterli hijyen koşullarının sağlanmadığı iddiasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/31690) 669:673

16.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Şanlıurfa Hilvan Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkûmun kurumda koronavirüse karşı yeterli önlemlerin alınmadığına dair iddialarına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/31691) 674:679

17.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Karabük T Tipi Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkûmun sağlık sorunlarına ve kurumda koronavirüse karşı yeterli önlemlerin alınmadığına dair iddialarına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/31692) 680:684

18.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Manisa T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkûmun sağlık sorunlarına ve kurumda koronavirüse karşı yeterli önlemlerin alınmadığına dair iddialarına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/31693) 685:689

19.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Kahramanmaraş Türkoğlu Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkûmun sağlık sorunlarına ve kurumda koronavirüse karşı yeterli önlemlerin alınmadığına dair iddialarına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/31695) 690:694

20.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Osmaniye 1 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkûmun kurumda koronavirüse karşı yeterli önlemlerin alınmadığına dair iddialarına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/31696) 695:699

21.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Şakran T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkûmun kurumda koronavirüse karşı yeterli önlemlerin alınmadığına dair iddialarına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/31697) 700:704

Sayfa

22.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Şakran T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkûmun kurumda koronavirüse karşı yeterli önlemlerin alınmadığına dair iddialarına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/31698) 705:708

23.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Kahramanmaraş Türkoğlu Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkûmun kurumda koronavirüse karşı yeterli önlemlerin alınmadığına dair iddialarına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/31701) 709:714

24.- Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer'in, Türkiye Varlık Fonunun bir iletişim ve teknoloji hizmetleri şirketine yatırım yapmasının gerekçelerine ve bir telekomünikasyon şirketinin yatırım yapılan şirketteki hisselerinin piyasa değerinin altında satıldığı iddiasına ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak'ın cevabı (7/31734) 715:717

25.- Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün, kamu bankaları tarafından bazı kişilerin bireysel ihtiyaç kredisi taleplerinin reddedilmesine ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak'ın cevabı (7/31735) 718:719

26.- Ankara Milletvekili Mevlüt Karakaya'nın, tahsil edilemeyen vergi alacaklarına ve mükelleflere ödeme kolaylığı sağlanması önerisine ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak'ın cevabı (7/31736) 720:722

27.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, tarım kredi kooperatifleri ile Ziraat Bankasının 2020 için kullandırdıkları kredilerin artırılması ve mevcut kredi dosyası üzerinden işlem yapılmasına yönelik çalışmalara ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak'ın cevabı (7/31738) 723:724

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 14.02'de açılarak altı oturum yaptı.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar, Erzurum Kongresi'nin 101'inci yıl dönümüne ilişkin açıklamada bulundu.

Erzincan Milletvekili Burhan Çakır, Erzincan ilinin tarihî, kültürü ve doğal güzelliklerine,

Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur, Hatay'ın ana vatana katılışının 81'inci yıl dönümüne,

Ankara Milletvekili Mustafa Destici, Ayasofya'nın cami olarak ibadete açılmasına,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker, ülkenin büyük kısmını tehdit eden depremlerin etkisini en aza indirebilmek için riskli yapıların yenilenmesi gerektiğine,

Çorum Milletvekili Erol Kavuncu, Ayasofya'nın 24 Temmuz Cuma günü kılınacak cuma namazıyla yeniden ibadete açılmasına,

Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun, Tekirdağ Büyükşehir Belediyesinin hizmet binası, yol yapım ve ıslah çalışmalarına,

Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın, bütün ülkeler coronavirüs salgınından olumsuz etkilenen ekonomilerini desteklemek için tedbirler almaya çalışırken AK PARTİ'nin üretim, istihdam ve ihracat odaklı ekonomi politikasının yeni dönemde de devam edeceğine,

İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütlü, hayvan haklarıyla ilgili yasanın çıkması için daha kaç hayvanın öldürülmesinin beklendiğini öğrenmek istediğine,

Mersin Milletvekili Hacı Özkan, öldürülen üniversite öğrencisi Pınar Gültekin'e Allah'tan rahmet dilediğine ve kadına karşı işlenen tüm suçları lanetlediğine,

Kastamonu Milletvekili Hasan Baltacı, Tosyalı çeltik üreticilerinin mağduriyetinin giderilmesi gerektiğine,

Uşak Milletvekili Özkan Yalım, normalleşme süreciyle birlikte kısıtlı şekilde hizmet sunmaya çalışan kahvehaneler ve kıraathaneler ile hâlâ kapalı olan halı sahalar nedeniyle yaşanılan mağduriyetin giderilmesi için Aile ve Sosyal Politikalar, Sağlık ve İçişleri Bakanlarına seslendiğine,

Uşak Milletvekili İsmail Güneş, 24 Temmuz Cuma günü seksen altı yıl sonra Ayasofya Camisi'nde ilk cuma namazının eda edileceğine, başta Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere emeği geçenlere teşekkür ettiğine,

Bursa Milletvekili Yüksel Özkan, 9 Mayıs 2016 tarihinde ihalesi yapılan Bursa ili Ali Osman Sönmez Devlet Hastanesinin neden hâlâ tamamlanmadığını ve devletin ne kadar zarara uğratıldığını öğrenmek istediğine,

Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç, 25 Temmuz 711'de Tarık bin Ziyad'ın fethiyle İspanya'nın çağlar boyu İslam yurdu olduğuna,

Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere, Adıyaman ili Gölbaşı ilçesi Çataltepe köyünde bulunan ve beş yıl önce kapatılan hemzemin geçidinin tekrar açılarak mağduriyetin giderilmesi konusunda Ulaştırma ve Altyapı Bakanına çağrıda bulunduğuna,

Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap, Kütahya ili Emet ilçesi ve köylerinde yaşanan içme suyu sorununa,

Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu, Eskişehirli çiftçilerin mağduriyetinin giderilmesi gerektiğine,

Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal, Afyonkarahisar ilinde belediye statüsünden köy statüsüne geçen yerleşim yerlerindeki vatandaşların yaşadığı sorunlara,

Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemiyle yürütme, yasama ve yargı organlarının ülkeye en iyi hizmeti vermesi temin edilirken bölgesel ve küresel krizlere karşı etkin, hızlı ve kapsamlı refleksler verebilme imkânına kavuşulduğuna,

İzmir Milletvekili Yaşar Kırkpınar, Muğla ilinde öldürülen üniversite öğrencisi Pınar Gültekin'e Allah'tan rahmet dilediğine ve kadına yönelik her türlü şiddetin karşısında olduklarına,

Karabük Milletvekili Cumhur Ünal, AK PARTİ politikaları ve yöneticileri sayesinde Karabük Demir Çelik Fabrikasının üretimi ile ürün çeşitliliğinin arttığına,

Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu, ülkede son bir buçuk yılda birçok esnafın kepenk kapattığına, Kırklareli ilindeki çiftçinin, emeklinin ve çalışanın da zor durumda olduğuna,

Şanlıurfa Milletvekili Zemzem Gülender Açanal, Covid-19 salgını sürecinde özveriyle çalışan eczacılara teşekkür ettiğine,

Bursa Milletvekili Emine Yavuz Gözgeç, 24 Temmuz Cuma günü Ayasofya'nın Fatih Sultan Mehmet Han'ın vakfiyesine uygun olarak yeniden ibadete açılacağına,

Hatay Milletvekili İsmet Tokdemir,

Hatay Milletvekili Lütfi Kaşıkçı,

Hatay Milletvekili Sabahat Özgürsoy Çelik,

Hatay'ın ana vatana katılışının 81'inci yıl dönümüne;

Hatay Milletvekili Suzan Şahin,

Hatay Milletvekili Serkan Topal,

Hatay'ın ana vatana katılışının 81'inci, Erzurum Kongresi'nin 101'inci yıl dönümüne;

Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur, Hatay iline yapılan uçak sefer sayısının artırılarak uçuşların aktarmasız olarak düzenlenmesini ve Hatay uçuş frekanslarının çoğaltılmasını talep ettiğine,

Antalya Milletvekili Aydın Özer, Bitki Koruma Ürünlerinin Toptan ve Perakende Satılması ile Depolanması Hakkında Yönetmelik'te yapılan değişikliğe,

Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir, Erzurum Kongresi'nin 101'inci yıl dönümüne,

Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey, 24 Temmuz Basın Bayramı'na,

Muğla Milletvekili Süleyman Girgin, sosyal medya aracılığıyla yapılan kişisel saldırılara karşı olduklarına ve bu konuda ortak akılla düzenleme yapılması gerektiğine,

Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Cihat Sezal, 2019 yılı Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu listesine Kahramanmaraş ilinden 11 firmanın girdiğine ve ülkenin kalkınmasına katkı sağlayan Kahramanmaraşlı sanayicilere şükranlarını sunduğuna,

Adana Milletvekili Ayhan Barut, 2019 yılında 474 kadının bir erkek yakını tarafından öldürüldüğüne ve bu konuda etkin önlem alınması gerektiğine,

Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan, Hatay'ın ana vatana katılmasının 81'inci, Erzurum Kongresi'nin 101'inci ve 23 Temmuz gazeteci yazar Necdet Sevinç'in vefatının 9'uncu yıl dönümüne, milletin hayvana şiddetin Kabahatler Kanunu kapsamından çıkarılarak Ceza Kanunu kapsamına alınması yönünde beklentisi olduğuna, hayvan haklarıyla ilgili yasanın çıkması için gerekli desteği sağlayacaklarına, Çin'in Doğu Türkistan'daki Uygur Türklerine karşı işlediği insanlık suçlarına Türkiye'nin de tepki göstermesi gerektiğine ve Malatya ilinde yaşanan sorunlara,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Erzurum Kongresi'nin 101'inci, Hatay'ın ana vatana katılışının 81'inci yıl dönümü vesilesiyle başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere ebediyete intikal eden bütün kahramanları rahmetle andığına,

İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, Diyanet İşleri Başkanlığının Ayasofya'da 24 Temmuz Cuma günü kılınacak namaz için Mecliste grubu bulunan partilere gönderdiği davetiyeyi HDP, DBP, TİP milletvekillerine göndermemiş olmasının Anayasa'ya aykırı olduğuna, polisin şiddet uygulamasının ve yetki aşımının kabul edilemeyeceğine, 2012 yılında Anayasa Mahkemesine 4 işkence başvurusu yapılmış iken 2019 yılında 4.181 başvuru yapıldığına, Tunceli ilindeki 17 dağ keçisi için sergilenen ortak tutumun Bingöl ilindeki çengel boynuzlu dağ keçilerini korumak için de sergilenmesi gerektiğine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Erzurum Kongresi'nin 101'inci, 24 Temmuz Lozan Antlaşması'nın 97'nci yıl dönümüne, 12 Mart 1971 darbesinin ardından bayram olmaktan çıkarılan 24 Temmuz Geleneksel Gazeteciler Günü ve Basın Özgürlüğü İçin Mücadele Günü vesilesiyle tutuklu gazetecilerin serbest bırakılması gerektiğine, 22 Temmuz 2015 tarihinde 2 polisin şehit edildiği Ceylanpınar olayına ve Man Adası belgelerine ilişkin açıklamaları nedeniyle CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'na açılan davaya, Anayasa Mahkemesinin bütçe hakkını Meclisin paylaşamayacağı bir hak olarak tescil ettiğine,

Denizli Milletvekili Cahit Özkan, Erzurum Kongresi'nin 101'inci, Hatay'ın ana vatana katılışının 81'inci yıl dönümüne, 24 Temmuz Cuma günü Ayasofya'nın seksen beş yıllık aradan sonra Fatih Sultan Mehmet'in vakfiyesine uygun şekilde yeniden cami hüviyetine kavuşturulmak suretiyle milletle buluşturulmasının bütün insanlığa hayırlar getirmesini temenni ettiğine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Diyanet İşleri Başkanlığının Ayasofya'da 24 Temmuz Cuma günü kılınacak namaz için HDP, DBP, TİP milletvekillerine davetiye göndermemesini AK PARTİ Grubunun nasıl yorumladığını öğrenmek istediğine,

Denizli Milletvekili Cahit Özkan, Manisa Milletvekili Özgür Özel'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Denizli Milletvekili Cahit Özkan, Parlamentoda söz alma isteminin nasıl yapılacağının İç Tüzük'te belli olduğuna,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın ve Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamalarındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığının 8/7/2020 tarihli ve 25283 sayılı yazısıyla Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mahkemesinin 2016/452 esas sayılı dava dosyasında verilen 16/6/2020 tarihli ara karar gereğince Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'a isnat edilen suç bakımından milletvekili seçilmeden önce soruşturma başlatılarak kamu davası açıldığı ve suçun Anayasa'nın 83'üncü maddesinin ikinci fıkrasında atıf yapılan 14'üncü madde kapsamında yer aldığına ilişkin yazısı Genel Kurulun bilgisine sunuldu.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Akdeniz Parlamenter Asamblesi, Akdeniz İçin Birlik Parlamenter Asamblesi, Asya Parlamenter Asamblesi, Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı Parlamenter Asamblesi, Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi, Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Parlamenter Asamblesi, Güney Doğu Avrupa İş Birliği Süreci Parlamenter Asamblesi, İslam İşbirliği Teşkilatı Parlamento Birliği, NATO Parlamenter Asamblesi, Parlamentolar Arası Birlik ve Türkiye-AB Karma Parlamento Komisyonunda Türkiye Büyük Millet Meclisini temsil edecek grupları oluşturmak üzere Başkanlık Divanında yapılan incelemeyi müteakiben uygun bulunan üyelerin isimlerine ilişkin tezkeresi Genel Kurulun bilgisine sunuldu.

İYİ PARTİ Grubunun, 7/2/2020 tarihinde Adana Milletvekili İsmail Koncuk ve 19 milletvekili tarafından, Kızılay Derneğine ilişkin çeşitli iddiaların araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/2496) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin görüşmelerinin, Genel Kurulun 23 Temmuz 2020 Perşembe günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan, Kahramanmaraş Milletvekili Ahmet Özdemir'in İYİ PARTİ grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Kahramanmaraş Milletvekili Ahmet Özdemir'in İYİ PARTİ grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Gündem'in "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının:

1'inci sırasında yer alan ve görüşmeleri yarım kalan, İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, İzmir Milletvekili Yaşar Kırkpınar ve Düzce Milletvekili Ayşe Keşir ile 2 Milletvekilinin İşsizlik Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/3037) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 225) görüşmeleri tamamlanarak kabul edildi.

2'nci sırasında yer alan, Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2273) ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 139) görüşmeleri, Komisyon temsilcileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

İstanbul Milletvekili Musa Piroğlu, Millî Eğitim Bakanı Ziya Selçuk'un mevsimlik tarım işçilerinin çocuklarına yaptığı ziyarete ilişkin paylaşımına,

Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz, Türkiye Taşkömürü Kurumunda işçi açığı giderilmediği takdirde kurumun geleceği ile işçilerin hayatlarının tehlikede olduğuna,

Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz, Erzurum Kongresi'nin 101'inci yıl dönümü vesilesiyle modern dünyada manda ve himayenin güçlü ekonomi, bilim ve yüksek teknoloji aracılığıyla devam ettirildiğine,

İstanbul Milletvekili Erkan Baş, Soma'da Geventepe, Işıklar ve Atabacası ocaklarında ara vermeden çalışan işçilerin kıdemlerinin birleştirilip birleştirilmeyeceğini, ihbar tazminatları sosyal hakları ve iş kazaları nedeniyle kazanılan tazminatların ödenip ödenmeyeceğini, Uyar Madencilik tarafından mağdur edilen işçilerinin akıbetini öğrenmek istediğine,

İstanbul Milletvekili Erkan Baş, 225 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesiyle ilgili vermiş olduğu önergesinin işleme alınmaması nedeniyle Başkanlığın tutumu hakkında usul tartışması açılmasını talep ettiğine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, 2014 yılında Soma'da meydana gelen maden kazası sonrası işçilere Türkiye Kömür İşletmelerince yapılacak olan kıdem tazminatı ödemesinin, rödevans sözleşmeli işletmelerin yönetim kurulu üyelerinden rücu edilmesini sağlayacak önergenin kabul edilmesi vesilesiyle emeği geçen herkese teşekkür ettiğine ve Uyar Madencilik konusunda da çözüme ulaşılıncaya kadar gayretlerinin devam edeceğine,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, maden ocaklarıyla ilgili konunun hem teknik mahiyetiyle hem de hukuki boyutuyla çözüme kavuşturulmasında gayret gösteren herkese ve Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar'a teşekkür ettiğine,

Bursa Milletvekili Yüksel Özkan, Bulgaristan kökenli vatandaşlara tanınan askerlik borçlanma hakkının SGK'nin 24/4/2019 tarihli genelgesiyle ellerinden alındığına,

Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin, Covid-19 pandemisi sürecinde Adana ilinde var olan işsizliğın daha da arttığına,

Kütahya Milletvekili Ceyda Çetin Erenler, 24 Temmuz Cuma günü cematine kavuşacak olan Ayasofya Camisi'ne atanan imam ve müezzinlere muvaffakiyetler dilediğine,

Uşak Milletvekili Özkan Yalım, ülkeye gelen yabancı plakalı araçların ödenmemiş HGS ve OGS geçiş ücretlerinin tahsilatına yönelik yapılan düzenlemenin yanı sıra Gümrük Kanunu'nda da düzenleme yapılması gerektiğine,

Adana Milletvekili Burhanettin Bulut, pandemi sürecinde özveriyle çalışan aile hekimleri ve çalışanlarına verilen sözlerin yerine getirilmesi gerektiğine,

Hatay Milletvekili Suzan Şahin, şiddeti önlemenin, kadınları korumanın devletin görevi olduğuna ve İstanbul Sözleşmesi'nin önemine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Atatürkçü Düşünce Derneği Genel Başkanı Hüseyin Emre Altınışık'ın 24 Temmuz Lozan Antlaşması'nın 97'nci yıl dönümü vesilesiyle Anıtkabir'e ziyaret talebine,

Kütahya Milletvekili İshak Gazel, 24 Temmuz Cuma günü yeniden ibadete açılacak olan Ayasofya Camisi'nde görev alacak olan başta hemşehrisi Ferruh Muştuer olmak üzere imam ve müezzinlere başarı dilediğine,

İzmir Milletvekili Kamil Okyay Sındır, İzmir ili Atatürkçü Düşünce Derneği Konak Şube Başkanlığının 24 Temmuz Lozan Antlaşması'nın 97'nci yıl dönümü vesilesiyle yapılacak etkinlik talebine yönelik İzmir Valiliği kararına,

Denizli Milletvekili Cahit Özkan, her sözleşmenin her uluslararası anlaşmanın ülke açısından önemi olduğu gibi Lozan'ın da öneminin olduğuna, Türkiye Cumhuriyeti'nin tapusunun Çanakkale'de, Kocatepe'de, Dumlupınar'da şehitlerin kanıyla cephede ödendiğine, bir ülkenin tapu senedinin başka ülkelerle yapılan anlaşmaya bağlı olarak asla alınamayacağına,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Ankara Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın ve Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamalarındaki bazı ifadelerine, Lozan Antlaşması'nın Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş anlaşması olduğuna,

Denizli Milletvekili Cahit Özkan, Kocatepe'de, Dumlupınar'da ve kurtuluş mücadelesinde kazanılan zaferler olmasaydı Lozan Antlaşması'nın da olmayacağına, şehitlerin kanı ile al bayrağı tapu olarak gördüklerine ve bunun da tüm dünyade ebediyete kadar varlığın göstergesi olacağına,

Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan, Ankara Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın ve Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamalarındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Lozan Antlaşması'nın 93'üncü yıl dönümünde yayınladığı mesajına,

Denizli Milletvekili Cahit Özkan, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, şerhlerini koyarak, itirazlarını yaparak ve anayasal denetim haklarını saklı tutarak, Soma'daki emekçiler için İşsizlik Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'ne "evet" oyu kullanacaklarına,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen maddeler üzerinde siyasi parti grupları dışında milletvekillerinin önergesinin işleme alınıp alınamayacağı hususunda usul görüşmesi yapıldı ve Başkanlığın tutumunda bugün için bir değişiklik olmadığı açıklandı.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar, Soma maden işçilerinin kıdem tazminatından kaynaklı mağduriyetinin çözüme kavuşturulması nedeniyle başta Grup Başkan Vekilleri olmak üzere bütün milletvekillerine ayrı ayrı teşekkür ettiğine ilişkin açıklamada bulundu.

Komisyonun bulunamayacağı anlaşıldığından, 28 Temmuz 2020 Salı günü saat 15.00'te toplanmak üzere 22.51'de birleşime son verildi.

Haydar AKAR
Başkan Vekili

Şeyhmus DİNÇEL
Mardin
Kâtip Üye

Mustafa AÇIKGÖZ
Nevşehir
Kâtip Üye

Rümeysa KADAK
İstanbul
Kâtip Üye

Enez KAPLAN
Tekirdağ
Kâtip Üye

I.- BU BİRLEŞİM TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 15.00'te açılarak altı oturum yaptı.

Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer, cezaevlerindeki düşünce suçlularına,

Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan, Şanlıurfa ilinde tarım sektöründe yaşanan sorunlara,

Kayseri Milletvekili Hülya Nergis, kadına karşı şiddet konusunda alınan kararlara ve yapılan çalışmalara,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Adana Milletvekili Ayhan Barut, 226 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin eleştiri mecralarını daraltmaya yönelik olduğuna ve kabul edilemeyeceğine,

Adana Milletvekili Orhan Sümer, 1. Lig Play-Off final maçına çıkacak olan Adana Demirspor'a başarılar dilediğine ve SMA Tip 1 hastalığının tedavisinde kullanılan "Zolgensma" adlı ilacın SGK kapsamına alınmasını Sağlık Bakanından talep ettiğine,

İstanbul Milletvekili Mustafa Demir, pandemi sürecinde Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansının sertifikasyon ve yeni tanıtım faaliyetleriyle yol alındığına, yeni normalde kurallara uyularak turizme katkı verilmesi gerektiğine,

İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel, İstanbul ili Kadıköy ilçesindeki vatandaşların Kadıköy Söğütlüçeşme Hızlı Tren Garı Projesi'nden vazgeçilmesini Çevre ve Şehircilik Bakanından talep ettiğine,

Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker, Kocaeli Büyükşehir Belediyesine deprem ve kentsel dönüşüm konusundaki çalışmalarından dolayı teşekkür ettiğine,

Düzce Milletvekili Ayşe Keşir,

Ordu Milletvekili Metin Gündoğdu,

Kocaeli Milletvekili Radiye Sezer Katırcıoğlu,

Trabzon Milletvekili Muhammet Balta,

Açıklanan fındık alım fiyatlarına;

Bursa Milletvekili Erkan Aydın, 226 sıra sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne,

Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer, normalleşme sürecinde okullarda alınacak önlemlere,

Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz, Antep fıstığı üreticilerinin yaşadığı mağduriyetin giderilmesi konusunda Tarım ve Orman Bakanının hassasiyet göstermesini beklediğine,

Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur, trafik kazalarının önlenebilmesi için Antakya-Samandağ yolu ile Samandağ Çevre Yolu'nun bitirilmesi için Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı yetkililerine seslendiğine,

Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap, Kütahya ili Emet ve Hisarcık ilçeleri ile İğdeköy köyünde yaşanan içme suyu sorununa,

İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoğlu, Diyanet İşleri Başkanının "Bizim inancımızda vakıf malı dokunulmazdır, dokunanı yakar. Vakfedenin şartı vazgeçilmezdir, çiğneyen lanete uğrar." cümlesine,

Trabzon Milletvekili Ahmet Kaya, 7179 sayılı Askeralma Kanunu'nun 9'uncu maddesinin revize edilerek mağduriyetin giderilmesi konusunda Millî Savunma Bakanlığı yetkililerine seslendiğine,

Kayseri Milletvekili Çetin Arık, Ayasofya'nın ibadete açılmasının hayırlı olmasını dilediğine ve Kayseri ilinde yıkılan camilere,

Bursa Milletvekili Yüksel Özkan, YKS sonuçlarını nasıl değerlendirdiğini, mevcut eğitim sistemini yeterli bulup bulmadığını, 4+4+4 eğitim sistemiyle ilgili değişiklik düşünüp düşünmediğini ve özel liseler ile nitelikli devlet liselerinden mezun olanların başarı puanlarında bir eşitsizlik görüp görmediğini Millî Eğitim Bakanı Ziya Selçuk'tan öğrenmek istediğine,

Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocagil, Amasya Çevre Yolu'nun açılmasına,

İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz, Mersin ili Mut ilçesinde meydana gelen trafik kazasında şehit olan 4 askere Allah'tan rahmet dilediğine ve Ayasofya'nın ibadete açılması sonrasında Yunanistan'ın Selanik kentinde yapılan protesto gösterilerinde Türk Bayrağı'nın yakılmasını lanetlediğine,

Erzincan Milletvekili Burhan Çakır, 2. Lig'e yükselen Erzincanspor'u tebrik ettiğine, Mersin ili Mut ilçesinde meydana gelen trafik kazasında şehit olan askerlere Allah'tan rahmet dilediğine, Ayasofya Camisi'nin 24 Temmuzda ibadete açılmasına ve İslam âleminin Kurban Bayramını tebrik ettiğine,

Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan, Mersin ili Mut ilçesinde meydana gelen trafik kazasında şehit olan 4 asker ile hayatını kaybeden 2 vatandaşa, Hatay ili Dörtyol ilçesinde teröristlerle girdiği çatışmada yaralanarak yaşam mücadelesini kaybeden Jandarma Uzman Çavuş Ali Konukcu'ya Allah'tan rahmet dilediğine, CHP 37'nci Olağan Kurultayı'nda yeniden Genel Başkan seçilen Kemal Kılıçdaroğlu'nu ve Parti Meclisi ile Yüksek Disiplin Kurulu üyeliklerine seçilenleri tebrik ettiğine, Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş'ın Ayasofya Camisi'nin ibadete açıldığı cuma namazı hutbesinde sarf ettiği sözlerden dolayı istifa etmesi gerektiğine, 28 Temmuz Dünya Hepatit Günü'ne, Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu ve Millî Savunma Bakanı Hulusi Akar'dan Yunanistan'ın Dedeağaç bölgesinde açılan Amerikan üssü hakkında açıklama beklediklerine, Kırkpınar Yağlı Güreşleri ve çayır güreşlerinin pandemi nedeniyle iptal edilmesiyle güreşçilerin yaşadıkları mağduriyetin giderilmesi için Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ile Gençlik ve Spor Bakanına çağrıda bulunduğuna, Kars ilinde yaşanan sorunlara,

Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, Mersin ili Mut ilçesinde meydana gelen trafik kazasında şehit olan 4 asker ile hayatını kaybeden 2 vatandaşa Allah'tan rahmet dilediğine, Süper Lig Şampiyonu Başakşehir Futbol Kulübünü tebrik ettiğine, açıklanan fındık alım fiyatlarına, Ayasofya Camisi'nde kılınan ilk cuma namazından sonra Yunanistan'da yapılan gösteriler sırasında Türk Bayrağı'nın yakılmasının kabul edilemez olduğuna, Ayasofya Camisi'ndeki ilk cuma hutbesinde yapılan değerlendirmeleri bağlamından koparmanın devlete ve millete zarar vereceğine,

İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, 28 Temmuz 33 yurttaşın Sefo Deresi'ne götürülerek kurşuna dizilişinin 77'nci yıl dönümü vesileyisle yaşamını yitirenleri saygıyla andığına, Diyarbakır, Urfa, Mardin, Van ile Şırnak illerinde Covid-19 vaka sayısında artış olduğuna ve bölge halkının kendisini koruyacağı politikalar geliştirmesi, Hakkâri ili Yüksekova ilçesinde yaşanan su sorununun çözülmesi gerektiğine,

Sakarya Milletvekili Engin Özkoç, Mersin ili Mut ilçesinde meydana gelen trafik kazasında şehit olan 4 asker ile hayatını kaybeden 2 vatandaşa Allah'tan rahmet dilediğine, gazeteciler Murat Ağırel, Barış Pehlivan ve Hülya Kılınç'ın cezaevinde tutulduğu sürecin bir an önce son bulmasını ümit ettiklerine, Anayasa Mahkemesinin Enis Berberoğlu'nun başvrusu hakkındaki kararına, Rize ili çay üreticileri ile Ordu ve Giresun illerindeki fındık üreticilerinin gerçek anlamda desteklenmesi gerektiğine, sosyal medyanın yasaklarla kontrol edilemeyeceğine, 226 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne karşı olduklarına ve bu teklifle ilgili Dijital Mecralar Komisyonunun görüşünün neden alınmadığını öğrenmek istediklerine,

Denizli Milletvekili Cahit Özkan, Mersin ili Mut ilçesinde meydana gelen trafik kazasında şehit olan 4 asker ile hayatını kaybeden 2 vatandaşa Allah'tan rahmet dilediğine, 24 Temmuzda Ayasofya Camisi'nin ibadete açılması sonrasında Yunanistan'ın Selanik kentinde yapılan protesto gösterisinde Türk Bayrağı'nın yakılmasını lanetlediklerine, 226 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin uluslararası alanda yapılan düzenlemeler incelenerek hazırlandığına ve milletvekilleri ile siyasi parti gruplarının katkılarıyla ideal yasanın hayata geçirileceğine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, İstanbul Milletvekili Volkan Bozkır'ın Birleşmiş Milletler 75'inci Genel Kurul Başkanlığına seçildiğine ilişkin tezkeresi kabul edildi.

İYİ PARTİ Grubunun, 28/7/2020 tarihinde Grup Başkan Vekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan tarafından, Türkiye'nin önemli bir döviz kaynağı olan turizmin ağır hasar alması nedeniyle turizmcilerin ülke ekonomisini ayakta tutması ve gerekli desteği görebilmesi için ekonomik paketlerle desteklenmesi, turizm ve turizmcilerin sorunlarının araştırılması, çözüm önerilerinin tespit edilmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin,

HDP Grubunun, 28/7/2020 tarihinde İstanbul Milletvekili Erol Katırcıoğlu ve arkadaşları tarafından, enflasyon ve ekonomideki kötü gidişin araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (8288 sıra no.lu),

CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi Gündeminin Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler Kısmında yer alan, Mustafa Necati Kültür Evi'nin adının değiştirilmesinin nedenlerinin araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/3001) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin,

Görüşmelerinin, Genel Kurulun 28 Temmuz 2020 Salı günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

AK PARTİ Grubunun, Genel Kurulun çalışma saatlerinin yeniden düzenlenmesine; 226 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin kırk sekiz saat geçmeden Gündem'in "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 1'inci sırasına alınmasına ve diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine; 226 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine; 28 Temmuz 2020 Salı veya 29 Temmuz Çarşamba 2020 günkü birleşimlerinde 226 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanması hâlinde Türkiye Büyük Millet Meclisinin Anayasa'nın 93'üncü ve İç Tüzük'ün 5'inci maddelerine göre 1 Ekim 2020 Perşembe günü saat 14.00'te toplanmak üzere tatile girmesine ilişkin önerisi yapılan görüşmelerden sonra kabul edildi.

Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan, Antalya Milletvekili Kemal Çelik'in İYİ PARTİ grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Antalya Milletvekili Kemal Çelik, Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan, Hatay Milletvekili Hüseyin Yayman'ın CHP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, (2/2591) esas numaralı İş Kanunu ve Kamuda Geçici İş Pozisyonlarında Çalışanların Sürekli İşçi Kadrolarına veya Sözleşmeli Personel Statüsüne Geçirilmeleri, Geçici İşçi Çalıştırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu, Saroz Körfezi'nde Vakıf köyü ve Gökçetepe Tabiat Parkı'ndaki bazı tesislerin TÜGVA'ya kiralanmasına,

Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin, Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş'ın Ayasofya Camisi'ndeki ilk cuma hutbesinde sarf ettiği sözleri nedeniyle istifa etmesi gerektiğine,

Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan, 28 Temmuz Dünya Hepatit Günü'ne,

Hatay Milletvekili Suzan Şahin,

Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu,

226 sıra sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne;

Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin, Adana Demirspor'a Play-Off final maçında başarılar dilediğine ve Adana ilinde tamamlanmayan projelere,

Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın, Mersin ili Mut ilçesinde meydana gelen trafik kazasında şehit olan hemşehrisi Er Mustafa Dağlı ile 3 askere ve hayatını kaybeden 2 vatandaşa Allah'tan rahmet dilediğine,

Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç, 28 Temmuz 1402 tarihinde yapılan Ankara Savaşı'na,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Gündem'in "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının:

1'inci sırasına alınan ve İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekilleri Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül ile 5 Milletvekilinin İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 226) görüşmeleri tamamlanarak kabul edildi.

Sakarya Milletvekili Engin Özkoç, 226 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin Anayasa'ya aykırı olduğu gerekçesiyle Komisyona iadesine ve Anayasa Komisyonunda görüşülmesine dair önergesinin işleme alınmaması nedeniyle Başkanın tutumu hakkında usul tartışması açılmasını talep ettiğine,

Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, yapılan usul tartışmasından sonra Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Nimetullah Erdoğmuş'un tutumunun değişmediği ve tutumunu Genel Kurulun onayına sunacağı yönündeki açıklamasından sonra CHP Grubu tarafından yoklama talep edilmesinin İç Tüzük'ün 57'nci maddesi gereğince uygun olmadığına,

Denizli Milletvekili Cahit Özkan, oturumu yöneten TBMM Başkan Vekilinin tutumunun oya sunulmasının doğru olmadığına ve emsal teşkil etmemesi gerektiğine,

Sakarya Milletvekili Engin Özkoç, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün ve Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamalarındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, 226 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin kişiler, sosyal ağ sağlayıcıları ve devlet arasındaki ilişkileri düzenlemek amacıyla getirildiğine,

İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel'in 226 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Sakarya Milletvekili Engin Özkoç, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Denizli Milletvekili Cahit Özkan, 226 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin teknik ve hukuki boyutu değerlendirildiğinde bir başlangıç sayılacağına ve 83 milyon vatandaşın mağduriyetinin giderilmesi noktasında önemli bir adım olacağına,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Ankara Milletvekili Zeynep Yıldız'ın 226 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Mersin Milletvekili Baki Şimşek, Mersin ili Mut ilçesinde meydana gelen trafik kazasında şehit olan hemşehrisi Er Mustafa Dağlı ile 3 askere ve 2 vatandaşa Allah'tan rahmet dilediğine,

Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Başkanının yetkisinin sınırlarının ne olduğunu, sosyal ağ sağlayıcısı temsilci belirleme yükümlülüğünü yerine getirmezse yaptırımın ne olacağını, sosyal medya platformlarının zararları tazmin yükümlülüğünün olup olmadığını Adalet Komisyonu Başkanından öğrenmek istediğine,

Trabzon Milletvekili Bahar Ayvazoğlu, Trabzon ilinde Sümela Manastırı ile Ortahisar Ayasofya Camii'nin restorasyonlarının tamamlanarak açılışının yapıldığına, açıklanan fındık alım fiyatları nedeniyle Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a teşekkür ettiğine,

Sakarya Milletvekili Engin Özkoç, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Nimetullah Erdoğmuş'un kâtip üyeler arasında uyuşmazlık olduğunda oylamanın elektronik cihazla yapılması yönündeki talepleri göz ardı etmemesini rica ettiklerine,

İstanbul Milletvekili Ahmet Hamdi Çamlı, Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın 226 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümünün soru-cevap kısmında yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine,

Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel, Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, Genel Kurul görüşmelerinde politik tartışma yapmaya özen gösterilmesi gerektiğine, kişisel hakaretin ve kişilik haklarına saldırının kabul edilemeyeceğine,

Denizli Milletvekili Cahit Özkan, İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal, İstanbul Milletvekili Ahmet Hamdi Çamlı'nın yerinden yaptığı açıklaması sırasında şahsına,

İstanbul Milletvekili Ahmet Hamdi Çamlı, Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Sataşması nedeniyle birer konuşma yaptılar.

226 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin Anayasa'ya aykırı olduğu gerekçesiyle Komisyona iade edilerek Anayasa Komisyonunda görüşülmesi gerektiğine dair önergenin işleme alınıp alınmayacağı hususunda usul görüşmesi yapıldı. Başkanlığın tutumunun İç Tüzük hükümlerine uygun olduğu kabul edildi.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Nimetullah Erdoğmuş, İç Tüzük'ün 63'üncü maddesi çerçevesinde yapılan oylama öncesi yoklama istemini emsal teşkil etmemek üzere takdiren işleme aldığına ilişkin açıklamada bulundu.

Diyarbakır Milletvekili Oya Eronat'a, yerinden sarf ettiği kaba ve yaralayıcı sözleri nedeniyle kınama cezası verilmesi kabul edilmedi.

Anayasa ve İç Tüzük gereğince, 1 Ekim 2020 Perşembe günü saat 14.00'te toplanmak üzere 07.13'te birleşime son verildi.

Nimetullah ERDOĞMUŞ
Başkan Vekili

Bayram ÖZÇELİK
Burdur
Kâtip Üye

Abdurrahman TUTDERE
Adıyaman
Kâtip Üye

III.- GELEN KÂĞITLAR

No: 189

24 Temmuz 2020 Cuma

Yazılı Soru Önergeleri

1.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, bir sosyal medya platformu tarafından yaptığı paylaşımlar nedeniyle hesabı kapatılan kişilere dair yapılan açıklamaya ve bazı iddialara ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/31670) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.06.2020)

2.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Türkiye Wushu Kung Fu Federasyonu Başkanvekili ile ilgili çeşitli iddialara ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/31671) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

3.- Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer'in, Türkiye Varlık Fonunun bir iletişim ve teknoloji hizmetleri şirketine yatırım yapmasının gerekçelerine ve bir telekomünikasyon şirketinin yatırım yapılan şirketteki hisselerinin piyasa değerinin altında satıldığı iddiasına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/31672) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.06.2020)

4.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Başkent Protokolü listesinin güncellenmesine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/31673) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.06.2020)

5.- Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya'nın, YKS sınavından önce yaşadığı stres nedeniyle intihar ettiği iddia edilen iki kişiye ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/31674) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.07.2020)

6.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, kaybolan Munzur Üniversitesi öğrencisi bir kadının akıbetine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/31675) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.07.2020)

7.- Zonguldak Milletvekili Ünal Demirtaş'ın, Hakimler ve Savcılar Kurulu 2020 yılı yaz kararnamesine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31676) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.06.2020)

8.- Muş Milletvekili Şevin Coşkun'un, Muş E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda yaşandığı iddia edilen bazı hak ihlallerine ve cezaevi koşullarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31677) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.06.2020)

9.- Van Milletvekili Murat Sarısaç'ın, Bolu Cezaevinde bulunan bir mahkuma kötü muamelede bulunulduğu iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31678) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.07.2020)

10.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, çocukları olan bir çiftin tutuksuz yargılanması talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31679) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.07.2020)

11.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Van Kapalı Cezaevinde yeterli hijyen koşullarının sağlanmadığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31680) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.07.2020)

12.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Alanya L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda koronavirüse karşı yeterli önlemlerin alınmadığına dair iddialara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31681) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.07.2020)

13.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Antalya Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun kurumda koronavirüse karşı yeterli önlemlerin alınmadığına dair iddialarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31682) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.07.2020)

14.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Antalya L Tipi Kapalı Cezaevinde yeterli hijyen koşullarının sağlanmadığı ve hastaneye sevklerde sorun yaşandığı iddialarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31683) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.07.2020)

15.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Antalya L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda koronavirüse karşı yeterli önlemlerin alınmadığına dair iddialara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31684) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.07.2020)

16.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Batman M Tipi Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun kurumda koronavirüse karşı yeterli önlemlerin alınmadığına dair iddialarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31685) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.07.2020)

17.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Diyarbakır D Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda yeterli hijyen koşullarının sağlanmadığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31686) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.07.2020)

18.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Diyarbakır D Tipi Kapalı Cezaevinde yeterli hijyen koşullarının sağlanmadığı ve hastaneye sevklerde sorun yaşandığı iddialarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31687) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.07.2020)

19.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Edirne F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda koronavirüse karşı yeterli önlemlerin alınmadığına dair iddialara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31688) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.07.2020)

20.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Şanlıurfa Hilvan Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun sağlık sorunlarına ve kurumda koronavirüse karşı yeterli önlemlerin alınmadığına dair iddialarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31689) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.07.2020)

21.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Edirne Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda yeterli hijyen koşullarının sağlanmadığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31690) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.07.2020)

22.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Şanlıurfa Hilvan Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun kurumda koronavirüse karşı yeterli önlemlerin alınmadığına dair iddialarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31691) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.07.2020)

23.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Karabük T Tipi Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun sağlık sorunlarına ve kurumda koronavirüse karşı yeterli önlemlerin alınmadığına dair iddialarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31692) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.07.2020)

24.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Manisa T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun sağlık sorunlarına ve kurumda koronavirüse karşı yeterli önlemlerin alınmadığına dair iddialarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31693) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.07.2020)

25.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Metris R Tipi Ceza İnfaz Kurumunda bulunan hasta bir mahkumun tahliye edilmesi talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31694) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.07.2020)

26.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Kahramanmaraş Türkoğlu Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun sağlık sorunlarına ve kurumda koronavirüse karşı yeterli önlemlerin alınmadığına dair iddialarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31695) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.07.2020)

27.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Osmaniye 1 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun kurumda koronavirüse karşı yeterli önlemlerin alınmadığına dair iddialarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31696) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.07.2020)

28.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Şakran T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun kurumda koronavirüse karşı yeterli önlemlerin alınmadığına dair iddialarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31697) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.07.2020)

29.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Şakran T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun kurumda koronavirüse karşı yeterli önlemlerin alınmadığına dair iddialarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31698) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.07.2020)

30.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Tekirdağ 2 Nolu Kapalı Cezaevinde yeterli hijyen koşullarının sağlanmadığı ve hastaneye sevklerde sorun yaşandığı iddialarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31699) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.07.2020)

31.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Tekirdağ F Tipi 2 Nolu Cezaevinde bulunan bir mahkumun kurumda koronavirüse karşı yeterli önlemlerin alınmadığına dair iddialarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31700) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.07.2020)

32.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Kahramanmaraş Türkoğlu Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun kurumda koronavirüse karşı yeterli önlemlerin alınmadığına dair iddialarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31701) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.07.2020)

33.- İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, Akhisar T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ve kötü muameleye uğradığına dair iddialarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31702) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.07.2020)

34.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, 2002-2020 yılları arasında Anayasa Mahkemesi'ne yapılan bireysel başvurulara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31703) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.07.2020)

35.- Antalya Milletvekili Çetin Osman Budak'ın, Antalya L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumundan bir mahkumun firar ettiği iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31704) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.07.2020)

36.- İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun, Biz Bize Yeteriz Türkiyem kampanyasında toplanan bağış miktarına ve Yeditepe Konserlerine ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31705) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.06.2020)

37.- Adana Milletvekili Tulay Hatımoğulları Oruç'un, işçilere verilen kıdem tazminatına yönelik düzenlemelere ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31706) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.07.2020)

38.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kocaeli'nin Körfez ilçe belediyesi iştiraki olan bir firmada kısa çalışma ödeneğinden yararlandırılan personelin izinli gösterilerek çalıştırılmasına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31707) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.07.2020)

39.- Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya'nın, Bakanlık bünyesinde çalışırken KHK ile ihraç edilen ve haklarında takipsizlik veya beraat kararı verilen kişilerin göreve başlatılmamasına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31708) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.07.2020)

40.- Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın, Ekonomik İstikrar Paketi kapsamında dar gelirli ailelere sağlanan nakdi yardımlara ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31709) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.07.2020)

41.- Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın, Sakarya'nın Hendek ilçesinde bulunan havai fişek fabrikasında gerçekleşen patlamaya ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31710) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.07.2020)

42.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, Şanlıurfa ilindeki bir organize sanayi bölgesinde faaliyet gösteren bir firmanın işçilere üye oldukları sendika nedeniyle baskı uyguladığı iddiasına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31711) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.07.2020)

43.- Konya Milletvekili Esin Kara'nın, 50 kişiden az çalışanı olan ve az tehlikeli sınıfta yer alan iş yerleri için iş güvenliği uzmanı ve iş yeri hekimi görevlendirme zorunluluğuna ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31712) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.07.2020)

44.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Mardin'in Mazıdağı ilçesindeki bir şantiyede çalışan işçilerde koronavirüs vakası görülüp görülmediğine ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31713) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.07.2020)

45.- Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın, maddi sıkıntılarından dolayı intihar ettiği iddia edilen bir kişiye ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31714) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.07.2020)

46.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kocaeli'nin Körfez ilçe belediyesi iştiraki olan bir firmada kısa çalışma ödeneğinden yararlandırılan personelin izinli gösterilerek çalıştırılmasına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31715) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.07.2020)

47.- İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un, Filyos Limanı Projesine dair Dünya Bankası'na sunulan rapora ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31716) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.07.2020)

48.- Bursa Milletvekili Ahmet Kamil Erozan'ın, Yalova ilinde bulunan Atatürk Bahçe Kültürleri Merkez Araştırma Enstitüsünün arazisi üzerinde Millet Bahçesi kurulması çalışmalarına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31717) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.07.2020)

49.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, Mersin'de yaşanan hava kirliliğinin önlenmesine yönelik yürütülen çalışmalara ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31718) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.07.2020)

50.- Manisa Milletvekili Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu'nun, Manisa ilinin Gördes ilçesinde faaliyet gösteren bir maden işletmesine ait atık barajı ile ilgili analizlere ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31719) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.07.2020)

51.- İzmir Milletvekili Kani Beko'nun, İzmir'in Bayındır ilçesinde yapılması planlanan maden ocağının çevresel ve ekonomik etkilerine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31720) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.07.2020)

52.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Ordu ilinde bulunan Kurşunçal ormanı yakınlarında maden sahası için sondaj çalışmaları yapılacağı iddiasına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31721) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.07.2020)

53.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Ordu'nun Fatsa ilçesinde bulunan bir altın madeninin çevreye etkilerine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31722) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.07.2020)

54.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, ülkemizde son on yıl içinde yabancı uyruklu kişilerce satın alınan arazi, konut ve iş yerlerinin sayısına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31723) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.07.2020)

55.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, Zonguldak ilinin Kozlu Sahilinde bulunan evsel ve tıbbi atıkların kaldırılmasına yönelik çalışmalara ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31724) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.07.2020)

56.- Batman Milletvekili Mehmet Ruştu Tiryaki'nin, Batman ilinde yaşanan su kesintilerine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31725) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.07.2020)

57.- Batman Milletvekili Feleknas Uca'nın, Batman ilinde yaşanan su kesintilerine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31726) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.07.2020)

58.- Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün, Batman ilinde yaşanan su kesintilerine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31727) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.07.2020)

59.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Çin Halk Cumhuriyeti Ankara Büyükelçiliği'nin yapmış olduğu bir resepsiyona ve resepsiyonda dağıtılan bir kitapçığa ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31728) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.07.2020)

60.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, bir firmanın ülkemizde satın aldığı ve faaliyet gösterdiği maden sahalarına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31729) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.07.2020)

61.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, bir elektrik dağıtım şirketi hakkındaki iddialara ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31730) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.07.2020)

62.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, Mersin'in Anamur ilçesinde elektrik dağıtımı sağlayan ağaç direklerinin yenilenmesine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31731) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.07.2020)

63.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Ordu'nun Korgan ilçesinde yapılması planlanan HES projesine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31732) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.07.2020)

64.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Ordu'nun Fatsa ilçesinde bulunan altın madenin genişletileceği iddiasına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31733) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.07.2020)

65.- Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer'in, Türkiye Varlık Fonunun bir iletişim ve teknoloji hizmetleri şirketine yatırım yapmasının gerekçelerine ve bir telekomünikasyon şirketinin yatırım yapılan şirketteki hisselerinin piyasa değerinin altında satıldığı iddiasına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31734) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.06.2020)

66.- Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün, kamu bankaları tarafından bazı kişilerin bireysel ihtiyaç kredisi taleplerinin reddedilmesine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31735) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.07.2020)

67.- Ankara Milletvekili Mevlüt Karakaya'nın, tahsil edilemeyen vergi alacaklarına ve mükelleflere ödeme kolaylığı sağlanması önerisine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31736) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.07.2020)

68.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, ülkemizde toplanan vergilere ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31737) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.07.2020)

69.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, tarım kredi kooperatifleri ile Ziraat Bankasının 2020 için kullandırdıkları kredilerin artırılması ve mevcut kredi dosyası üzerinden işlem yapılmasına yönelik çalışmalara ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31738) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.07.2020)

70.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, gelir vergisinden müstesna tutulan kreş ve gündüz bakım evlerinin sayısına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31739) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.07.2020)

71.- Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın, döviz kuru politikasına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31740) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.07.2020)

72.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Düzce ilinde KHK ile ihraç edilen bir kişinin oturma eylemine yapılan müdahaleye ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31741) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.06.2020)

73.- Adana Milletvekili Tulay Hatımoğulları Oruç'un, Sivas Madımak Olaylarına yönelik yargılama sürecine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31742) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.07.2020)

74.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kocaeli'nin Körfez ilçe belediyesi iştiraki olan bir firmada kısa çalışma ödeneğinden yararlandırılan personelin izinli gösterilerek çalıştırılmasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31743) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.07.2020)

75.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, İstanbul'un Avcılar ilçesinde bir mahalledeki park alanı yetersizliğine ve mevcut iki parktan birinin karakol inşası gerekçesiyle bariyerler ile çevrilmesine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31744) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.07.2020)

76.- Bilecik Milletvekili Yaşar Tüzün'ün, Bilecik ilinde Valilik kararıyla yıkılan bir yapıya ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31745) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.07.2020)

77.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, ceza puanı bulunan ve ehliyetlerine el konulan kişiler için ehliyet affı yapılmasına yönelik bir çalışma bulunup bulunmamasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31746) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.07.2020)

78.- Muğla Milletvekili Suat Özcan'ın, Muğla ili Milas ilçesinde bağlı Güllük Mahallesi'nde uygulanan su tarifesinin yeniden düzenlenmesi talebine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31747) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.07.2020)

79.- Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, son 3 yılda meydana gelen sel felaketleriyle ilgili bazı verilere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31748) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.07.2020)

80.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, Bursa'nın Orhangazi ilçesinde bulunan Gölyolu Caddesi'nde yaşanan trafik kazalarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31749) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.07.2020)

81.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Ordu ili Ulubey ilçesinin altyapı sorunlarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31750) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.07.2020)

82.- Mersin Milletvekili Rıdvan Turan'ın, maket trafik polis aracı uygulamasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31751) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.07.2020)

83.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, Türkiye'de bulunan halk kütüphanelerine ve kütüphane açılması için aranan şartlara ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31752) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.06.2020)

84.- İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun, Gümüşhane'deki Dipsiz Göl'ün boşaltılması için Valilik tarafından ruhsat verilen kişilere ve konuyla ilgili açılan soruşturmaların akıbetine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31753) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.07.2020)

85.- Adana Milletvekili Tulay Hatımoğulları Oruç'un, Bakanlığın yürüttüğü inşaat ve restorasyon çalışmalarının pandemi sürecinde devam etmesine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31754) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.07.2020)

86.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Şırnak ilinin Silopi ilçesinde bulunan Yeşiltepe Parkındaki ağaçların bakımının yetersiz olduğu iddiasına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31755) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.07.2020)

87.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütlü'nün, koronavirüs salgını sürecinde sinema salonlarının kapalı olmasına ve bu nedenle oluşan mağduriyetlere ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31756) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.07.2020)

88.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, PIKTES Projesi kapsamında çalışan öğretmenlere kadro verilmesi talebine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31757) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.06.2020)

89.- Nevşehir Milletvekili Faruk Sarıaslan'ın, ilkokullarda beden eğitimi ders saatlerinin artırılması ile bu derslere branş öğretmenlerinin girmesi yönündeki çalışmalara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31758) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.06.2020)

90.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, Ankara'nın Mamak ilçesinde bulunan Çiğiltepe Ortaokulunun isminin değiştirilmesine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31759) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.07.2020)

91.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, YKS yapılacağı sırada rahatsızlandığı için sınava alınmayan bir öğrencinin intihar ettiği iddiasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31760) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.07.2020)

92.- Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya'nın, Ankara ilinde bulunan Çiğiltepe Ortaokulunun isminin değiştirilmesine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31761) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.07.2020)

93.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, Mersin'de bulunan yükseköğrenim öğrenci yurtlarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31762) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.07.2020)

94.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, okul müfredatlarındaki beden eğitimi, resim ve müzik gibi yetenek derslerine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31763) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.07.2020)

95.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, Bakanlığın 2023 Eğitim Vizyon Belgesinde yer alan Öğretmenlik Mesleği Uzmanlık Programının uygulamasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31764) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.07.2020)

96.- Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, 2019 yılı öncesinde mesleki eğitim merkezlerinden mezun olan kişilerin lise diploması alabilmelerine yönelik çalışmalara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31765) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.07.2020)

97.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, Kahramanmaraş'ın Afşin ilçesinde kapatılma kararı verilen bir okulun mevcut öğrencilerinin mezuniyetine kadar faaliyetlerine devam etmesi önerisine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31766) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.07.2020)

98.- Bursa Milletvekili Yüksel Özkan'ın, Bursa'nın şehir merkezinde bulunan Yunuseli Havaalanı'nın bulunduğu arazinin havaalanı statüsünden çıkarılacağı ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31767) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.07.2020)

99.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, Türkiye'nin nükleer silah programı dahilinde bir çalışması olup olmadığına ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31768) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.07.2020)

100.- İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi sağlık çalışanlarına yapılan ek ödemede kesintiye gidilmesine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31769) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.06.2020)

101.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, Kahramanmaraş'ın Nurhak ilçesinde diyaliz cihazı bulunmamasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31770) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.06.2020)

102.- Adana Milletvekili Burhanettin Bulut'un, Adana ilinde bulunan Ekrem Tok Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesindeki personel yetersizliğine ve bazı iddialara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31771) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.07.2020)

103.- Konya Milletvekili Esin Kara'nın, görevlerini yerine getirirken yaşamını yitiren sağlık çalışanlarının görev şehidi olarak kabul edilmesine ve bu kişilerin ailelerinin desteklenmesine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31772) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.07.2020)

104.- Eskişehir Milletvekili Metin Nurullah Sazak'ın, pandemi sürecinde ülkemizin yürüttüğü çalışmalar ve edindiği tecrübeler ile ilgili bilimsel araştırmalara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31773) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.07.2020)

105.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, Mersin ilindeki hastanelerin kapasite ve imkanlarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31774) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.07.2020)

106.- Antalya Milletvekili Aydın Özer'in, Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde koronavirüs tanısı konulan personel ve milletvekillerinin güncel durumuna ve Meclis çalışmaları sırasında alınan tedbirlerin Bakanlıkça izlenmesine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31775) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.07.2020)

107.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, Türkiye Asbest Kontrolü Stratejik Planı kapsamında yapılan çalışmalara ve alınan önlemlere ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31776) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.07.2020)

108.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, cep telefonlarının insan sağlığına etkisine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31777) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.07.2020)

109.- Antalya Milletvekili Aydın Özer'in, 1 Haziran 2020 tarihinden bu yana ülke genelinde ve Ankara ilinde görülen koronavirüs vaka sayısına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31778) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.07.2020)

110.- Antalya Milletvekili Aydın Özer'in, 1 Haziran 2020 tarihi itibarıyla Antalya ilindeki Covid-19 verilerine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31779) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.07.2020)

111.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Yusufeli Barajı inşaatında çalışanların grev kararı almasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31780) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.07.2020)

112.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, 2002-2020 yılları arasında Bakanlık tarafından kiralanan ambulans uçak ve helikopter verilerine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31781) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.07.2020)

113.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, biyolog istihdamı ile ilgili mevzuatta düzenleme yapılması talebine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31782) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.07.2020)

114.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Mardin'in Mazıdağı ilçesindeki bir şantiyede çalışan işçilerde koronavirüs vakası görülüp görülmediğine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31783) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.07.2020)

115.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, SMA Tip1 hastaları için geliştirilen gen terapisinin SGK tarafından karşılanmasına yönelik çalışmalara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31784) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.07.2020)

116.- Batman Milletvekili Feleknas Uca'nın, Batman ilinde yapılan Covid-19 testlerine ve sonuçlarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31785) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.07.2020)

117.- İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun, ÇAYKUR'un özel firmalara paketsiz kuru çay sattığı iddiasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31786) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.06.2020)

118.- Samsun Milletvekili Kemal Zeybek'in, koronavirüs salgını sürecinde Brezilya ve İrlanda'dan büyük baş hayvan ithal edilmesine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31787) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.06.2020)

119.- Şırnak Milletvekili Hasan Özgüneş'in, yapılan yasal düzenleme ile Adıyaman ilindeki sarmalık kıyılmış tütün üreticilerinin mağdur edilmesine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31788) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.06.2020)

120.- Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü'nün, Şanlıurfa ilinin Ceylanpınar ilçesinde bulunan TİGEM'de ortaya çıkan koronavirüs vakalarına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31789) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.07.2020)

121.- Iğdır Milletvekili Habip Eksik'in, Iğdır ilinde bulunan Ünlendi Barajı projesine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31790) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.07.2020)

122.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, 2018 ve 2019 yıllarında çölleşmeyle mücadele konusunda yapılan çalışmalara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31791) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.07.2020)

123.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, Mersin'de hayvancılık faaliyetlerinin desteklenmesine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31792) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.07.2020)

124.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, mevsimlik tarım işçilerinin sorunlarına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31793) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.07.2020)

125.- Kayseri Milletvekili İsmail Özdemir'in, Kayseri'nin Yeşilhisar ilçesinde 2020 yılı içinde gerçekleşen don ve dolu afetleri sonrasında Bakanlık tarafından yapılan çalışmalara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31794) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.07.2020)

126.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, Mersin ilinde yetişen ve ihraç edilen tarım ürünlerinin girdi maliyetlerinin düşürülmesi ile bu ürünlerin depolama ve işleme aşamalarında yaşanan sorunların çözümüne ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31795) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.07.2020)

127.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, Mersin ilindeki tarım arazileri ile çiftçilerin sorunlarına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31796) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.07.2020)

128.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, gıda israfına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31797) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.07.2020)

129.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, tarım kredi kooperatifleri ile Ziraat Bankasının 2020 için kullandırdıkları kredilerin artırılması ve mevcut kredi dosyası üzerinden işlem yapılmasına yönelik çalışmalara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31798) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.07.2020)

130.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, yem fiyatlarındaki artışlar için kontrol mekanizması kurulması ve hazır yem için kilo başı destekleme yapılması adına yürütülen çalışmalara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31799) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.07.2020)

131.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Konya Ovası Projesi bölgesinde miras yoluyla su kuyusu devri ve elektrik enerjisi borçlarının yapılandırılması konularında yapılan çalışmalara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31800) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.07.2020)

132.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, kaya oyma depolarının yapımının artırılmasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31801) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.07.2020)

133.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, koronavirüs salgını sürecinden olumsuz etkilenen çiftçi ve besicilere destek verilmesine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31802) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.07.2020)

134.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, 2002-2020 yılları arasında Akdeniz kıyılarında ölü bulunan caretta carettaların sayısı ve ölüm nedenleri ile bu konuda alınacak önlemlere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31803) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.07.2020)

135.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Tarım Kredi Birlik A.Ş.'nin zarar ettiği iddiasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31804) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.07.2020)

136.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, 2002-2020 yılları arasında Tuz Gölü Havzasında yaşanan flamingo ölümlerine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31805) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.07.2020)

137.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, Kahramanmaraş'ta bulunan Zorkun Barajının sulama amaçlı kullanılabilir hale getirilmesine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31806) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.07.2020)

138.- Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan'ın, Gaziantep'te mercimek üretiminin artırılmasına ve kuraklığın giderilmesine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31807) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.07.2020)

139.- Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, Devrez Kızlaryolu Barajının yapımına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31808) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.07.2020)

140.- Bingöl Milletvekili Erdal Aydemir'in, Bingöl ilinde yer alan Arakonak beldesinde aşırı yağışların oluşturduğu tahribatın önlenmesi için ıslah ve ağaçlandırma çalışması yapılıp yapılmayacağına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31809) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.07.2020)

141.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, Mersin'de tarım sektöründe faaliyet gösteren üreticilerin ihracatta karşılaştıkları sorunların giderilmesi ve Mersin Limanı'nın sorunlarının çözülmesine yönelik yürütülen çalışmalara ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31810) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.07.2020)

142.- İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, son beş yılda Yer Değiştirme Yönetmeliği kapsamında yapılan mazeret beyanlarıyla ilgili çeşitli verilere ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31811) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.07.2020)

143.- İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, Ankara-İzmir Yüksek Hızlı Tren Projesinin bitiş tarihine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31812) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.06.2020)

144.- İstanbul Milletvekili Musa Piroğlu'nun, engellilerin yüksek hızlı tren seferlerinden ücretsiz yararlanma hakkının kısıtlandığı iddiasına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31813) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.07.2020)

145.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, Mersin ilindeki bazı ulaşım sorunlarına ve Bakanlığın bu kapsamdaki çalışmalarına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31814) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.07.2020)

146.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, Mersin ilinin bazı ilçelerinde cep telefonlarında yaşanan şebeke sorunu ile internet erişimi olmayan bölgelere altyapı kurulmasına yönelik yapılacak çalışmalara ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31815) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.07.2020)

147.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, Karayolları Genel Müdürlüğünün 26 Haziran 2020 tarihinde yayınladığı personel alım ilanına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31816) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.07.2020)

148.- Muğla Milletvekili Suat Özcan'ın, Söke-Milas karayolundaki çalışmalara ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31817) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.07.2020)

149.- Ordu Milletvekili Seyit Torun'un, Fatsa Çevre Yolu ve Ünye-Akkuş-Niksar Yolu projelerinin akıbetine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31818) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.07.2020)

150.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin Şavşat Uluslararası Karayolunda usule aykırı şekilde yol bakım ve onarım çalışması yapıldığı iddiasına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31819) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.07.2020)

151.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Yusufeli Barajı inşaatında çalışanların grev kararı almasına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31820) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.07.2020)

Meclis Araştırması Önergeleri

1.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz ve 19 milletvekilinin, 2016 yılında Şırnak T Tipi Cezaevinde yaşanan yangın olayının tüm yönleriyle incelenerek olası sorumluların tespit edilmesi amacıyla bir Meclis araştırması kurulmasına ilişkin önergesi (10/3166) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.07.2020)

2.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz ve 19 milletvekilinin, çocuğa yönelik cinsel istismar olaylarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3167) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.07.2020)

3.- Şırnak Milletvekili Hasan Özgüneş ve 19 milletvekilinin, çocuğa yönelik cinsel istismar olaylarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3168) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.07.2020)

4.- Şırnak Milletvekili Nuran İmir ve 19 milletvekilinin, çocuğa yönelik cinsel istismar olaylarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3169) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.07.2020)

5.- HDP Grubu adına Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç ve Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Şanlıurfa'nın Suruç ilçesinde 20 Temmuz 2015 tarihinde yaşanan IŞİD terör örgütü tarafından gerçekleştirilen intihar saldırısı ve devamındaki sürecin tüm yönleriyle incelenerek sorumluların ortaya çıkarılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3170) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.07.2020)

6.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan ve 19 milletvekilinin, Şanlıurfa'nın Suruç ilçesinde 20 Temmuz 2015 tarihinde yaşanan IŞİD terör örgütü tarafından gerçekleştirilen intihar saldırısı ve devamındaki sürecin tüm yönleriyle incelenerek sorumluların ortaya çıkarılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3171) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.07.2020)

7.- İzmir Milletvekili Selin Sayek Böke ve 20 milletvekilinin, sosyal hareketliliğin önündeki engellerin belirlenerek bu engelleri ortadan kaldırmayı sağlayacak politikalar geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3172) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.07.2020)

8.- İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir ve 20 milletvekilinin, artan işsizliğin nedenlerinin tespit edilerek işsizlik mücadele kapsamında sürdürülebilir politikaların oluşturulması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3173) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.07.2020)

9.- İstanbul Milletvekili Erol Katırcıoğlu ve 19 milletvekilinin, işsizlik ve enflasyon başta olmak üzere makroekonomik verilerdeki kötüye gidişin nedenlerinin araştırılarak yapısal çözüm önerileri geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3174) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.07.2020)

10.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi ve 20 milletvekilinin, reel sektörün başta devreden KDV'nin iade edilmemesinden kaynaklanan finansal sorunlarının tespit edilerek bu sorunların çözümü için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3175) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

11.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve 20 milletvekilinin, 4+4+4 eğitim sisteminin sorunları ve LGS kapsamında merkezi sınava giren öğrencilerin yetersiz genel başarı ortalamalarının nedenlerinin belirlenerek alınması gereken önlemlerin tespit edilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3176) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

12.- Ankara Milletvekili Ayhan Altıntaş ve 19 milletvekilinin, EM-809 kuyruk numaralı keşif uçağının yaptığı kazanın tüm yönleriyle incelenmesi ve olası kazaların önlenmesi için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3177) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

13.- Ankara Milletvekili İbrahim Halil Oral ve 19 milletvekilinin, İstanbul Üniversitesi AUZEF bünyesinde açılması planlanan psikoloji bölümünün uzaktan eğitime uygun olup olmadığının araştırılması ve bölümün genel sorunlarının tespit edilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3178) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

14.- İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoğlu ve 20 milletvekilinin, Kanal İstanbul projesinin tüm yönleriyle araştırılarak olası olumsuz etkilerinin önüne geçilebilmesi için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3179) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

15.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere ve 20 milletvekilinin, tütün üreticilerinin ve esnafının yaşadığı sorunların tespit edilerek çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3180) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.07.2020)

16.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere ve 21 milletvekilinin, Adıyaman'da bulunan doğal güzelliklerin korunması ve turistik yerlerinin ön plana çıkarılması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3181) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.07.2020)

17.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur ve 25 milletvekilinin, soğan, patates ve limonda uygulanan ihracat kısıtlamaları nedeniyle üretici ve ihracatçının yaşadığı mağduriyetlerin tespit edilerek bu mağduriyetlerin giderilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3182) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.07.2020)

18.- İstanbul Milletvekili Yüksel Mansur Kılınç ve 22 milletvekilinin, Türkiye-İran sınır hattında bulunan Van'da artış gösteren insan kaçakçılığı ve sınır güvenliği ihlallerinin nedenlerinin araştırılması ve alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3183) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.07.2020)

19.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 19 milletvekilinin, 12 Temmuz 2020 tarihinde Artvin'in Yusufeli ilçesinde yaşanan sel felaketinin araştırılarak artan felaketlere HES'lerin ve baraj inşaatının etkisi olup olmadığının bilimsel raporlar doğrultusunda incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3184) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.07.2020)

20.- İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegü ve 19 milletvekilinin, termik santrallerin insan sağlığına ve çevreye etkilerinin incelenerek olası olumsuz etkilerinin bertaraf edilmesi için gerekli tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3185) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.07.2020)

21.- Adana Milletvekili Kemal Peköz ve 19 milletvekilinin, mevsimlik tarım işçilerinin karşılaştıkların sorunların tespit edilmesi ve çalışma koşullarının iyileştirilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3186) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.07.2020)

No: 190

27 Temmuz 2020 Pazartesi

Milletvekili Teklifleri

1.- Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya'nın; Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/3058) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.07.2020)

2.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütlü'nün; Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3059) (Adalet; Kadın Erkek Fırsat Eşitliği ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.07.2020)

3.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in; 1136 Sayılı Avukatlık Kanununun 163. Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3060) (Adalet Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.07.2020)

Yazılı Soru Önergesi

1.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, TBMM'de görev yapan personelin sağlık durumları ile ilgili çeşitli hususlara ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31821) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

Süresi İçinde Cevaplandırılmayan Yazılı Soru Önergeleri

Cumhurbaşkanı Yardımcılığı (Fuat Oktay)

1.- Aydın Milletvekili Aydın Adnan Sezgin'in, Cumhurbaşkanının 2013 yılında yaptığı bir konuşmaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/31266)

2.- Kırklareli Milletvekili Türabi Kayan'ın, Türk Hava Yolları bünyesinde yapılan atamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31270)

3.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, kamu görevinde bulunan bir kişinin bir bankanın yönetim kurulu üyeliğine atanmasına dair iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31271)

4.- İstanbul Milletvekili Ümit Beyaz'ın, Cumhurbaşkanlığı tarafından yapılan İstanbul Kuruçeşme Konserleri için harcanan tutara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31272)

5.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, Cumhurbaşkanlığı araç filosunda bulunan araçların ve bunlardan kiralık olanların ve satın alınanların sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31273)

6.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı tarafından kiralanan araçlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31279)

Adalet Bakanlığı

7.- Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir'in, Ankara'da yaşanan bir aile içi şiddet ve cinsel istismar vakasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31280)

8.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Antalya L Tipi Kapalı Cezaevi müdürünün bazı söylemlerine ve cezaevi kantini ile ilgili sorunlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31281)

9.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İstanbul Barosuna bağlı olarak avukatlık yapmakta olan bir kişinin katıldığı bir eylemden dolayı ruhsatının iptal edildiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31282)

10.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Erzurum Oltu T Tipi Kapalı Cezaevinde kalan bir kişinin tutukluluk durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/31283)

11.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kırıkkale Keskin T Tipi Kapalı Cezaevinde kalan bir kişinin işkence ve kötü muameleye maruz kaldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31284)

12.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, hamile bir kadının tutuklanmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31285)

13.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Manisa T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir tutuklunun makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31286)

14.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, bir televizyon kanalı yetkilisi hakkında başlatılan soruşturmaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/31287)

15.- Sakarya Milletvekili Ümit Dikbayır'ın, Sakarya ilinin Hendek ilçesinde bulunan su deposunun tahrip edilerek içine yabancı madde atılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31288)

16.- İstanbul Milletvekili Zeynel Özen'in, Alevilere yönelik ayrımcı söylemlerde bulunan bir ilkokul öğretmeni hakkındaki şikayet sebebiyle yürütülen soruşturmada kovuşturmaya yer olmadığına karar verilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31289)

17.- Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Munzur Üniversitesi öğrencisi bir kadının kaybolması üzerine yürütülen soruşturmaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/31291)

18.- İstanbul Milletvekili Musa Piroğlu'nun, stajını tamamlayan avukat adaylarının yaptıkları ruhsat başvurularının olumsuz sonuçlanmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31292)

19.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 15 Temmuz 2016 tarihinden önce ve sonra staja başlatılmayan, ruhsatı verilmeyen veya ruhsatını aldıktan sonra barolardan kayıtları silinen kişi sayılarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31295)

20.- Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer'in, son 10 yılda açılan boşanma davaları ile nafaka hükmedilen kararlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31296)

21.- Mardin Milletvekili Tuma Çelik'in, Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünde çalışanların sayısı ile kadro ve unvan durumlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31297)

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı

22.- Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul'un, Türkiye genelinde ve Gaziantep ilinde gerçekleşen intihar vakalarıyla ilgili çeşitli verilere ve bu vakaların önlenmesine yönelik çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31298)

23.- Adana Milletvekili Burhanettin Bulut'un, Bakanlık tarafından 15 Temmuz şehitlerinin yakınları ve gaziler için başlatılan kampanya ile toplanan yardımların şehit ve gazi ailelerine ulaştırılmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31299)

24.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Biz Bize Yeteriz Türkiyem kampanyasında toplanan bağış miktarına ve bağışlarla yapılan harcamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31300)

25.- Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in, işsizlik fonu verilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31301)

26.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 696 sayılı KHK kapsamında taşeron firma ile çalışan kişilerin kadroya alınmaları önerisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31302)

27.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, TYP kapsamında çalışan kişilerin kadroya alınmaları önerisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31303)

28.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Covid-19'un meslek hastalığı sayılıp sayılmadığına ve bu sebeple hayatını kaybeden sağlık çalışanlarının görev şehidi sayılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31304)

29.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, son 3 yılda çeşitli sebeplerle işsiz kalan kişilere dair istatistiki verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/31305)

30.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, öğretmenevi çalışanlarının kısa çalışma ödeneğinden yararlandırılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31306)

31.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, çeşitli nedenlerle çalışma hayatına katılamayan kişilere dair verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/31307)

32.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 1 Mart 2020 tarihine kadar ve halen 1500 TL altında emekli maaşı alan kişi sayılarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31308)

33.- Zonguldak Milletvekili Ünal Demirtaş'ın, 11 Mart 2020 tarihi itibarıyla İşsizlik Sigortası Fonu verilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31309)

34.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, düğün-davet organizasyonu yapan işletmelere ekonomik destek sağlanıp sağlanmayacağına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31310)

35.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık'ın, ücretsiz verilen toplu taşıma hizmetleri nedeniyle Kayseri Büyükşehir Belediyesine yapılan ödemelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/31311)

36.- İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, İzmir ilinin Urla ilçesinde 11 Mart 2020 tarihinden bu yana pandemi sebebiyle sigorta ile prim borçlarını ödeyemeyen, ücretsiz izin maaş desteğine başvuran ve sosyal yardımlardan yararlanan kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/31312)

37.- İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, İzmir ilinin Torbalı ilçesinde 11 Mart 2020 tarihinden bu yana pandemi sebebiyle sigorta ile prim borçlarını ödeyemeyen, ücretsiz izin maaş desteğine başvuran ve sosyal yardımlardan yararlanan kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/31313)

38.- İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, İzmir ilinin Tire ilçesinde 11 Mart 2020 tarihinden bu yana pandemi sebebiyle sigorta ile prim borçlarını ödeyemeyen, ücretsiz izin maaş desteğine başvuran ve sosyal yardımlardan yararlanan kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/31314)

39.- İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, İzmir ilinin Menemen ilçesinde 11 Mart 2020 tarihinden bu yana pandemi sebebiyle sigorta ile prim borçlarını ödeyemeyen, ücretsiz izin maaş desteğine başvuran ve sosyal yardımlardan yararlanan kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/31315)

40.- İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, İzmir ilinin Selçuk ilçesinde 11 Mart 2020 tarihinden bu yana pandemi sebebiyle sigorta ile prim borçlarını ödeyemeyen, ücretsiz izin maaş desteğine başvuran ve sosyal yardımlardan yararlanan kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/31316)

41.- İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, İzmir ilinin Ödemiş ilçesinde 11 Mart 2020 tarihinden bu yana pandemi sebebiyle sigorta ile prim borçlarını ödeyemeyen, ücretsiz izin maaş desteğine başvuran ve sosyal yardımlardan yararlanan kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/31317)

42.- İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, İzmir ilinin Narlıdere ilçesinde 11 Mart 2020 tarihinden bu yana pandemi sebebiyle sigorta ile prim borçlarını ödeyemeyen, ücretsiz izin maaş desteğine başvuran ve sosyal yardımlardan yararlanan kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/31318)

43.- İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, İzmir ilinin Seferihisar ilçesinde 11 Mart 2020 tarihinden bu yana pandemi sebebiyle sigorta ile prim borçlarını ödeyemeyen, ücretsiz izin maaş desteğine başvuran ve sosyal yardımlardan yararlanan kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/31319)

44.- İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, İzmir ilinin Çiğli ilçesinde 11 Mart 2020 tarihinden bu yana pandemi sebebiyle sigorta ile prim borçlarını ödeyemeyen, ücretsiz izin maaş desteğine başvuran ve sosyal yardımlardan yararlanan kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/31320)

45.- İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, İzmir ilinin Çeşme ilçesinde 11 Mart 2020 tarihinden bu yana pandemi sebebiyle sigorta ile prim borçlarını ödeyemeyen, ücretsiz izin maaş desteğine başvuran ve sosyal yardımlardan yararlanan kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/31321)

46.- Mardin Milletvekili Pero Dundar'ın, pandemi sürecinde ev içi şiddet vakalarının artmasına ve Mardin ve Ağrı illerinde bu süreçte yaşamını yitiren kadın vatandaşlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31322)

47.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli Bakım Rehabilitasyon ve Aile Danışma Merkezine bağlı Gündoğdu kalıcı konutlarındaki bakım merkezinde kalan 65 yaş üstü vatandaşların dışarı çıkmalarına izin verilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31323)

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

48.- Mersin Milletvekili Behiç Çelik'in, Bingöl ilinde gerçekleşen deprem sonrasında oluşan hasarın giderilmesi için yapılacak çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31324)

49.- Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu'nun, Kırklareli ilinde bulunan Istranca Ormanları içerisine yapılması planlanan kalker ocağı ve kırma-eleme tesisleri için ormandaki ağaçların bir kısmının kesilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31325)

50.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, TÜVTÜRK'te yapılan araç muayenesinden alınan bedele ilişkin yazılı soru önergesi (7/31326)

51.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, Kahramanmaraş ilindeki bazı bölgelerin çeşitli altyapı ve yol sorunlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31327)

Gençlik ve Spor Bakanlığı

52.- İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi'nin, bir kadının kıyafeti gerekçesiyle Kocaeli Gebze Gençlik Merkezi kütüphanesine alınmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31329)

53.- Adana Milletvekili Tulay Hatımoğulları Oruç'un, Türkiye Wushu Federasyonu Başkanvekili'nin kızının düzenlenen yarışmalara hem sporcu hem de hakem olarak katılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31330)

54.- Kırklareli Milletvekili Türabi Kayan'ın, koronavirüs salgını nedeniyle eğitime ara verilmesine rağmen özel yurtların öğrencilerden barınma ücreti talep etmesine ve bu konuda Bakanlığın herhangi bir çalışması olup olmadığına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31331)

Hazine ve Maliye Bakanlığı

55.- Şanlıurfa Milletvekili Nusrettin Maçin'in, TÜİK'in açıkladığı iş gücü istatistiklerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31332)

56.- İzmir Milletvekili Tacettin Bayır'ın, çeşitli elektrik ve enerji üretim firmalarının Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası Anonim Şirketinden kredi talebinde bulunup bulunmadığına ve bu konudaki çeşitli iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31333)

İçişleri Bakanlığı

57.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, bazı kişilere polis tarafından kötü muamelede bulunulduğu iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31334)

58.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Silivri 7 Nolu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkuma gözaltı sırasında kötü muamelede bulunulduğu iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31335)

59.- İstanbul Milletvekili Zeynel Özen'in, 8 Ağustos 1938 tarihinde Zini Gediği'nde yaşamını yitiren kişileri anmak için yaptırılan alanın tahrip edilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31336)

60.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sincan 1 Nolu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir tutuklunun gözaltındayken kötü muameleye maruz kaldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31337)

61.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Siverek'te meydana gelen bir cinayetin soruşturulmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31338)

62.- Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün, yasa dışı organ ticareti faaliyetlerinin engellenmesine ve mültecilerin bu faaliyetlere karşı korunmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31339)

63.- Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ'ın, Diyarbakır'ın Sur ilçesinde gözaltına alınan iki kardeşin kötü muameleye uğradıkları iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31340)

64.- İzmir Milletvekili Hasan Kalyoncu'nun, İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından yapılan bir ihaleye katılan bir firmaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/31341)

65.- İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegü'nün, İstanbul İl Umumi Hıfzıssıhha Meclisinin Covid-19 salgını sürecindeki kararlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31342)

66.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Ağrı Belediye Başkanı'nın yurt dışındaki bazı kişilere maske gönderdiği iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31343)

67.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Diyarbakır'da gözaltına alınan iki kardeşin polis tarafından darp edildiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31344)

68.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütlü'nün, İstanbul ilinde bazı LGBTİ bireylere saldırıda bulunulduğu iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31345)

69.- Sakarya Milletvekili Ümit Dikbayır'ın, Sakarya'nın Hendek ilçesinde belediyeye ait su deposunun içine yabancı madde atılmasına ve olayın soruşturulmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31346)

70.- Mersin Milletvekili Behiç Çelik'in, Bingöl ilinde gerçekleşen deprem sonrasında oluşan hasarın giderilmesi için yapılacak çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31347)

71.- Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel'in, 1995 yılında Hakkari'nin Çukurca ilçesinde kaybolan bir kişinin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31348)

72.- Adana Milletvekili Tulay Hatımoğulları Oruç'un, Adana'da faaliyet gösteren mangal kömürü ocaklarının kapatılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31349)

73.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, son 3 yılda yolcu taşımacılığı yapan firmaların karıştığı trafik kazalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31350)

Kültür ve Turizm Bakanlığı

74.- İzmir Milletvekili Selin Sayek Böke'nin, Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü bünyesinde yapılan bir atamaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/31352)

Milli Eğitim Bakanlığı

75.- Diyarbakır Milletvekili Hişyar Özsoy'un, Diyarbakır ilinin Lice ilçesi Milli Eğitim Müdürlüğünce koronavirüse karşı alınan önlemlerin denetlenmesi amacıyla öğretmenlerin görevlendirilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31353)

76.- Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya'nın, Mustafa Necati Kültür Evinin adının değiştirilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31354)

77.- İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un, Manisa'da koronavirüs tanısı bulunan bir öğrencinin LGS sınavına girdiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31355)

78.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, ücretli öğretmenlerin özlük haklarının iyileştirilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31356)

79.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, İstanbul'da bir liseye engelli asansörü yapılmasına yönelik talebinin reddedilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31357)

80.- Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin'in, 1 Nisan 2020 tarihi itibarıyla faaliyet gösteren üniversite hastanelerinin toplam borçlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31358)

81.- Manisa Milletvekili Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu'nun, Manisa'da Covid-19 teşhisi konmuş bir öğrencinin 20 kişilik bir sınıfta sınava girdiği ve diğer öğrencilerin karantina altına alındığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31359)

Milli Savunma Bakanlığı

82.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Van'ın Başkale ilçesinde bir kişinin askerlerin açtığı ateş sonucu hayatını kaybettiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31360)

Sağlık Bakanlığı

83.- İzmir Milletvekili Aytun Çıray'ın, ülkemizde koronavirüs tedavisine yönelik yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31361)

84.- Hatay Milletvekili Barış Atay Mengüllüoğlu'nun, Hatay ilinin Defne ilçesine bir devlet hastanesi kurulması önerisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31362)

85.- Bitlis Milletvekili Mahmut Celadet Gaydalı'nın, yönetici pozisyonunda çalışan kişilerin maske kullanımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31363)

86.- İzmir Milletvekili Selin Sayek Böke'nin, ambulans uçaklar için ödenen kira bedeline ve kiralanan şirketlere uçuş garantisi verilip verilmediğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31364)

87.- Kırıkkale Milletvekili Ahmet Önal'ın, 2012-2014 yılları arasında sağlık meslek liselerinden mezun olan kişilere ve bu kişilerin atamalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31365)

88.- Şırnak Milletvekili Nuran İmir'in, Şırnak ilinin Cizre ilçesinde artış gösteren koronavirüs vakaları ile dükkanlarını kapatan esnaflara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31366)

89.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, son 2 yılda ALO 191 Uyuşturucu ile Mücadele Danışma ve Destek Hattından destek isteyen bağımlı sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31367)

90.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, son iki yılda talasemi hastalığı teşhisi konulan kişi sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31368)

91.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin ilindeki hastanelerin ölüm istatistik bilgileri ile onkoloji hastanesi kurulması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31369)

92.- Manisa Milletvekili Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu'nun, Manisa'da Covid-19 teşhisi konmuş bir öğrencinin 20 kişilik bir sınıfta sınava girdiği ve diğer öğrencilerin karantina altına alındığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31370)

93.- Ankara Milletvekili Gamze Taşcıer'in, hava ambulanslarına dair bazı verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/31371)

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

94.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa ilindeki traktör sayısı ile yurt dışına traktör satışına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31372)

95.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Türkiye'deki traktör sayısı ile yurt dışına traktör satışına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31373)

Tarım ve Orman Bakanlığı

96.- Kırklareli Milletvekili Türabi Kayan'ın, doğal afetler ve olumsuz hava koşulları nedeniyle zarar gören üreticilere destek verilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31374)

97.- Ordu Milletvekili Seyit Torun'un, fındık fiyatlarının belirlenmesine dair yapılan açıklamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31375)

98.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, tarım kredi kooperatiflerine yönelik çeşitli iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31376)

99.- Kayseri Milletvekili Dursun Ataş'ın, Tarım Kredi Kooperatifleri'nin bir süt çiftliği satın aldığına dair bazı iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31377)

100.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Kars ilinde yıllık kişi başına düşen su miktarı ile su kaynaklarının yeterliliğine ve korunmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31378)

101.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Isparta ilinde yıllık kişi başına düşen su miktarı ile su kaynaklarının yeterliliğine ve korunmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31379)

102.- Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in, Bakanlık tarafından 2020 yılı için yapılacak olan yangın söndürme ihalesiyle ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31380)

103.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Hakkari ilinde yıllık kişi başına düşen su miktarı ile su kaynaklarının yeterliliğine ve korunmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31381)

104.- Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in, 2020 yılı itibarıyla çiftçilerin kredi borçlarıyla ilgili verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/31382)

105.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Gümüşhane ilinde yıllık kişi başına düşen su miktarı ile su kaynaklarının yeterliliğine ve korunmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31383)

106.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Erzurum ilinde yıllık kişi başına düşen su miktarı ile su kaynaklarının yeterliliğine ve korunmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31384)

107.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Erzincan ilinde yıllık kişi başına düşen su miktarı ile su kaynaklarının yeterliliğine ve korunmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31385)

108.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Diyarbakır ilinde yıllık kişi başına düşen su miktarı ile su kaynaklarının yeterliliğine ve korunmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31386)

109.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Çankırı ilinde yıllık kişi başına düşen su miktarı ile su kaynaklarının yeterliliğine ve korunmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31387)

110.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Bolu ilinde yıllık kişi başına düşen su miktarı ile su kaynaklarının yeterliliğine ve korunmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31388)

111.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Bingöl ilinde yıllık kişi başına düşen su miktarı ile su kaynaklarının yeterliliğine ve korunmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31389)

112.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Bitlis ilinde yıllık kişi başına düşen su miktarı ile su kaynaklarının yeterliliğine ve korunmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31390)

113.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Düzce ilinde yıllık kişi başına düşen su miktarı ile su kaynaklarının yeterliliğine ve korunmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31391)

114.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Ağrı ilinde yıllık kişi başı düşen su miktarı ile su kaynaklarının yeterliliğine ve korunmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31392)

115.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Kilis ilinde yıllık kişi başına düşen su miktarı ile su kaynaklarının yeterliliğine ve korunmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31393)

116.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Aksaray ilinde yıllık kişi başı düşen su miktarı ile su kaynaklarının yeterliliğine ve korunmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31394)

117.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Iğdır ilinde yıllık kişi başına düşen su miktarı ile su kaynaklarının yeterliliğine ve korunmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31395)

118.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Ardahan ilinde yıllık kişi başı düşen su miktarı ile su kaynaklarının yeterliliğine ve korunmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31396)

119.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Van ilinde yıllık kişi başına düşen su miktarı ile su kaynaklarının yeterliliğine ve korunmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31397)

120.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2019 yılı ve 2020 yılının ilk altı ayını kapsayan sürede mera kapsamından çıkarılan alanlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31398)

121.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Adana ilinde yıllık kişi başı düşen su miktarı ile su kaynaklarının yeterliliğine ve korunmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31399)

122.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Batman ilinde yıllık kişi başına düşen su miktarı ile su kaynaklarının yeterliliğine ve korunmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31400)

123.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Tarım Kredi Birlik A.Ş.'nin zarar etmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31401)

124.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Siirt ilinde yıllık kişi başı düşen su miktarı ile su kaynaklarının yeterliliğine ve korunmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31402)

125.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, makilik bölgeden orman alanı dışına çıkarılan alanlara ve tüzel kişilere tahsis edilen arazilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/31403)

126.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Bayburt ilinde yıllık kişi başına düşen su miktarı ile su kaynaklarının yeterliliğine ve korunmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31404)

127.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Şırnak ilinde yıllık kişi başına düşen su miktarı ile su kaynaklarının yeterliliğine ve korunmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31405)

128.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Rize ilinde yıllık kişi başı düşen su miktarı ile su kaynaklarının yeterliliğine ve korunmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31406)

129.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Muş ilinde yıllık kişi başı düşen su miktarı ile su kaynaklarının yeterliliğine ve korunmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31407)

130.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Adana'nın Yüreğir ilçesinde yıllık kişi başına düşen su miktarı ile su kaynaklarının yeterliliğine ve korunmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31408)

131.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Mardin ilinde yıllık kişi başı düşen su miktarı ile su kaynaklarının yeterliliğine ve korunmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31409)

132.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa ilindeki traktör sayısı ile yurt dışına traktör satışına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31410)

133.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Türkiye'deki traktör sayısı ile yurt dışına traktör satışına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31411)

134.- Bursa Milletvekili Yüksel Özkan'ın, Bursa'da tarımsal sulamada kullanılan elektrik tüketim bedelinin desteklenmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31412)

135.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, Bursa'da meydana gelen sel felaketi nedeniyle yapılan hasar tespit çalışmalarına ve ürünleri, hayvanları telef olan kişilerin borçlarının ertelenmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31413)

136.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Adana'nın Feke ilçesinde yıllık kişi başına düşen su miktarı ile su kaynaklarının yeterliliğine ve korunmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31414)

137.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Adana'nın İmamoğlu ilçesinde yıllık kişi başına düşen su miktarı ile su kaynaklarının yeterliliğine ve korunmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31415)

138.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Adana'nın Karaisalı ilçesinde yıllık kişi başına düşen su miktarı ile su kaynaklarının yeterliliğine ve korunmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31416)

139.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Adana'nın Kozan ilçesinde yıllık kişi başına düşen su miktarı ile su kaynaklarının yeterliliğine ve korunmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31417)

140.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Adana'nın Pozantı ilçesinde yıllık kişi başına düşen su miktarı ile su kaynaklarının yeterliliğine ve korunmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31418)

141.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Adana'nın Saimbeyli ilçesinde yıllık kişi başına düşen su miktarı ile su kaynaklarının yeterliliğine ve korunmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31419)

142.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Adana'nın Sarıçam ilçesinde yıllık kişi başına düşen su miktarı ile su kaynaklarının yeterliliğine ve korunmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31420)

143.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Adana'nın Seyhan ilçesinde yıllık kişi başına düşen su miktarı ile su kaynaklarının yeterliliğine ve korunmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31421)

144.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Adana'nın Tufanbeyli ilçesinde yıllık kişi başına düşen su miktarı ile su kaynaklarının yeterliliğine ve korunmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31422)

145.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Adana'nın Yumurtalık ilçesinde yıllık kişi başına düşen su miktarı ile su kaynaklarının yeterliliğine ve korunmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31423)

146.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Adana'nın Ceyhan ilçesinde yıllık kişi başına düşen su miktarı ile su kaynaklarının yeterliliğine ve korunmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31424)

147.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Adana'nın Çukurova ilçesinde yıllık kişi başına düşen su miktarı ile su kaynaklarının yeterliliğine ve korunmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31425)

148.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Adana'nın Aladağ ilçesinde yıllık kişi başına düşen su miktarı ile su kaynaklarının yeterliliğine ve korunmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31426)

149.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Adana'nın Karataş ilçesinde yıllık kişi başına düşen su miktarı ile su kaynaklarının yeterliliğine ve korunmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31427)

150.- Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, Van Gölü'nde kirliliğin engellenmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31428)

Ticaret Bakanlığı

151.- Edirne Milletvekili Orhan Çakırlar'ın, Edirne ilinde bulunan ve şahsa ait olan arazinin bir kısmının Edirne İl Özel İdaresine hibe edilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31429)

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

152.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, PTT çalışanlarında görülen koronavirüs vakalarına ve çalışanların mali ve özlük haklarında iyileştirme yapılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31430)

No: 191

28 Temmuz 2020 Salı(x)

(x) 191 No'lu Gelen Kâğıt tutanağın sonuna eklidir.

28 Temmuz 2020 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ

KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Abdurrahman TUTDERE (Adıyaman)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 118'inci Birleşimini açıyorum. (x)

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz cezaevlerindeki düşünce suçluları hakkında söz isteyen Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'e aittir.

Buyurunuz Sayın Çakırözer.

V.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, cezaevlerindeki düşünce suçlularına ilişkin gündem dışı konuşması

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Türkiye'de, iktidarlar, dönem dönem, muhalif görüşteki gazetecileri, siyasetçileri, aydınları zindanlara atarak terbiye edecekleri, susturacakları sanısına kapılırlar; askerî darbelerin sonrası böyledir, DGM dönemleri, OHAL dönemleri böyledir.

Değerli arkadaşlarım, haftalarca konuştuğumuz ve çıkardığımız infaz düzenlemesi kapsamında 100 bin hükümlü özgürlüğüne kavuşmasına rağmen cezaevleri siyasi tutuklularla, düşünce suçlularıyla dolu. Geçen hafta Sincan ve Silivri Cezaevlerini ziyaret ettim. Osman Kavala, dün tutukluluğunun 1.000'inci günüydü, Silivri Cezaevinde tam bin gün. Bizler, hayatlarımızdan, bırakın bir günü, bir dakikanın bile çalınmasını kabul edemezken Kavala'nın bin günü çalınıyor; hem de hakkında verilmiş olan 1 beraat, 3 tahliye kararına rağmen özgürlüğünden, sevdiklerinden mahrum. Hakkında açılmış 3 soruşturmanın hiçbiri hukuken onu cezaevinde tutmaya yetmiyor; ona yapılan hukuksuzluğu düzeltmek yerine, onu içeride tutmak için apar topar yaratılmış, içinde tek delil dahi olmayan dosyalarla mahpusluğu sürdürülmeye çalışılıyor. Kavala haksız mı "Bu hukuksuzluğun kılıfı yok, paralel bir infaz sistemi kurulmuş." derken, haksız mı "OHAL bitse bile, anlayışı yerleşti; siyasetin yargıya müdahalesi yaygınlaştı." derken? AİHM Kavala hakkında karar verdi, cezaevinde bir gün dahi tutulmaması gerektiğini söyledi ama dinleyen kim! Bizim mahkemeler, AİHM kararını yerine getirmeden etrafını nasıl dolaşırım derdinde. Bu hukuksuzluğun sona ermesi için Kavala bir saniye bile gecikmeden özgürlüğüne kavuşmalıdır.

Benzer biçimde, Selahattin Demirtaş Edirne'de, İdris Baluken Sincan'da beş yıldır yatıyor. Ne için? Düşündüklerini ifade ettikleri için, yaptıkları konuşmalar için. AİHM kararları dinlenilmiyor, Anayasa Mahkemesi kararları dinlenilmiyor, yargı reformu yaptık, dinlenilmiyor. İdris Baluken'in konuşmaları nedeniyle her birinden birer buçuk yıl ceza aldığı dosyaların tümü bozulmuş ama aynı konuşmalar nedeniyle onaylanmış mahkûmiyeti devam ediyor. Onun deyimiyle, üst üste kiremitlerden yapılmış bir kule düşünün; kiremitler kırılmış, siz hâlâ "Kule duruyor." diyorsunuz. Böyle hukuksuzluk, böyle adaletsizlik olmaz.

(x) 7/4/2020 tarihli 78'inci Birleşimden itibaren coronavirüs salgını sebebiyle Genel Kurul Salonu'ndaki Başkanlık Divanı üyeleri, milletvekilleri ve görevli personel maske takarak çalışmalara katılmaktadır.

Değerli arkadaşlarım, üzülerek şu tespitimi paylaşmak durumundayım: Hiçbir darbe döneminde, Türkiye'de, bu dönem olduğu kadar gazeteci tutuklanmadı, zindanlara atılmadı.

Oda TV Ankara Haber Müdürü Müyesser Yıldız tam kırk yedi gündür Sincan Cezaevinde. Gerekçe, iki köşe yazısı. O yazılar hâlâ internette ama Müyesser cezaevinde. Libya'da, Suriye'de yapılanları Cumhurbaşkanı açıklayınca bir şey yok, gazeteci yazınca at zindana. İsimsiz, imzasız ihbar mektupları; yok "casusluk" yok "devletin gizli belgeleri" diye şahsiyet karalama operasyonları; sonra telefonunda, bilgisayarında asla olmayan belgeyi bulma çabaları. Onunla yetinmiyorlar, oğlunu da mağdur ediyorlar. Hukuka aykırı el koydukları bilgisayarını hâlâ teslim etmiş değiller. Haydi Müyesser'i 15 Temmuza giden sürecin perde arkasını ilmik ilmik ortaya çıkardığı için cezalandırıyorsunuz, ailesinden ne istiyorsunuz? Şimdi, Müyesser haksız mı "Bu yaptıklarınızın FETÖ'den ne farkı var?" diye sorarken? Müyesser Yıldız'ın cezaevinde geçirdiği her gün hepimiz adına ayıptır.

Bir başka isim: Sincan'da beş aydır yatan Rudaw TV muhabiri Rawin Sterk. Sınır bölgesindeki Suriyeli göçmenlerin haberini yapmak için gittiği Edirne'de gözaltına alınıyor, tutuklanıp Ankara'ya getiriliyor. 2008'de açılan bir soruşturma nedeniyle 2020'de tutuklanıyor. Dikkatinizi çekerim, on iki yıl boyunca ifadesi dahi alınmamış. Daha garibi ise fezlekesinde, iddianamesinde 2008'deki iddialar değil, dış politikayla ilgili birkaç ay önce yazdığı iki yazı ve "tweet"ler yer alıyor. Hani biz yargı reformu yapmıştık; haber, eleştiri suç olmayacaktı; haberden terör, gazeteciden terörist yaratmayacaktık?

Değerli arkadaşlarım, saymakla bitmiyor. Oda TV Genel Yayın Yönetmeni Barış Pehlivan yüz kırk üç gündür cezaevinde, Manisalı muhabir arkadaşımız Hülya Kılınç ve Yeniçağ yazarı Murat Ağırel'le birlikte. Gerekçe, Libya'da şehit düşen MİT mensubumuzun cenaze töreni haberleri. Dün tutukluluk değerlendirmeleri vardı; oy çokluğuyla, kaçma ve delilleri yok etme şüphesi nedeniyle tutukluluğa devam çıktı. Soruyorum: Hangi delili karartacaklar? Haber zaten bir şehit cenazesi fotoğrafı, nesini karartacaklar? "Kaçma şüphesi" diyorlar; Barışları, Murat'ı, Müyesser'i, Hülya'yı Kapıkule'nin dışına koysanız koşa koşa "Vatanım!" diye geri dönerler. Kaçacak olsalar FETÖ'yle birlikte kurduğunuz kumpaslarda on altı ay, on dokuz ay Silivri'de çektirdiğiniz zulümlerden sonra küserlerdi, kaçarlardı bu memleketten. Ayrıca, bu gazeteciler neden tutuklu? MİT mensubunun cenazesinin ifşası. Bakın, iki gün önce MİT'in İstanbul Bölge Başkanlığı binasının açılışı yapıldı. Orada çekilen fotoğraflar, videolar Cumhurbaşkanlığının resmî hesaplarından paylaşıldı, hem de sansürsüz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

UTKU ÇAKIRÖZER (Devamla) – Bunu yapanlara bir işlem yapılır mı? Hayır. Ama MİT mensubunun cenaze töreninin daha önce çıkmış haberini yaptıkları için beş aydır zindandalar hem de tecrit hâlindeler. İşkence üstüne işkence.

Yazarlar Ahmet Altan, Mümtazer Türköne; görüşlerini beğenirsiniz beğenmezsiniz, onlar da yorumları, yazıları gerekçe gösterilerek yıllardır cezaevinde. Ahmet Altan, hakkında hüküm verilmesine rağmen, eşine rastlanmamış hukuki zorlamayla yeniden tutuklandı. Ne Anayasa Mahkemesinin ne Yargıtayın, kimsenin sesi çıkmıyor. Mümtazer Türköne aynı suçlamalarla yargılandı, diğer isimler dışarıdayken ciddi sağlık sorunlarına rağmen dört yıldır içeride; gerekçe, köşe yazıları.

Adı Osman Kavala olsun, Müyesser Yıldız olsun, Selahattin Demirtaş, Barış Pehlivan, Rawin Sterk ya da Ahmet Altan; Türkiye'de mahkemeler bu aydınlarımızın özgürlüğünü siyasi iktidarın tercihine, keyfine, öfke dozuna göre kısıtlayamaz; eğer ki hukuk devleti olacaksak kısıtlayamamalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

UTKU ÇAKIRÖZER (Devamla) – Bu Meclisten çıkardığımız yargı reformlarına rağmen, tamamen keyfî uygulamalarla uluslararası sözleşmeler, hukuk, Anayasa hiçe sayılarak insanımızın özgürlüğü aylarca, yıllarca çalınamaz. Pandemi döneminde, infaz paketi düzenlemesi sırasında defalarca çağrıda bulunduk. Gerekiyorsa düşünce suçluları ve siyasi tutuklular için bir yargı paketi daha çıkaralım ama Türkiye'yi bu ayıptan mutlaka kurtaralım. Milletin vekilleri olarak her bireyin hakkını, hukukunu korumak bizlerin birinci görevidir. Siyaset kurumu bu kanayan yarayı çözmelidir. Bu ülkede cezaevleri düşünce suçlularıyla dolu. Her düşüneni, her eleştireni hapse attığımız için insani gelişmişlikte, demokraside, yargı bağımsızlığında en diplerdeyiz. Bu yüzden, dünyada, basın özgürlüğü olmayan, ifade özgürlüğünün, hukukun üstünlüğünün yerlerde olduğu bir Türkiye olarak algılanıyoruz. Dünyanın, gazetecileri en çok hapseden ülkesi olmak hepimiz adına utanç vericidir. İfade ve basın özgürlüğü demokrasi ve hukuk devletinin vazgeçilmezidir, olmazsa olmazıdır.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı ikinci söz Şanlıurfa'da tarım sektörünün sorunları hakkında söz isteyen Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'a aittir.

Buyurun Sayın Öcalan. (HDP sıralarından alkışlar)

2.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, Şanlıurfa ilinde tarım sektöründe yaşanan sorunlara ilişkin gündem dışı konuşması

ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) – Kıymetli Başkan, değerli arkadaşlar; Genel Kurulu ve halkımızı saygıyla selamlıyorum.

Tabii ki tarım sorunları ülkenin tamamında büyük bir çıkmazın içerisindedir. Urfa, Amed, Batman, Mardin, Şırnak bölgesinde de büyük tarım sorunları yaşıyoruz. Tarım ve Orman Bakanlığı geçenlerde bir açıklama yapmış, bilmem kaç milyon TL çiftçilerin hesabına aktarılmış. Şimdi, biz bu açıklamaya bakınca tam bir organize işler, bir organize işler almış başını gidiyor. Tarım Bakanlığı çiftçilerin hesabına para aktarmış; maalesef, bölgedeki enerji şirketi -adına DEDAŞ da diyebilirsiniz DEAŞ da diyebilirsiniz- çiftçinin hesabına bloke koymuş, çiftçi gidip tarım destekleme ücretlerini alamamaktadır. Tam bir organize. Yandaş medya "son dakika" geçiyor, Tarım Bakanlığı çiftçilerin hesabına bu kadar para aktarmış. Bir algı operasyonu. Gidin, bölgeye bakın, çiftçiye sorun, maalesef, hesapların hepsi blokelidir, çiftçiler o parayı çekememektedir. 16 Temmuzda örgütümüzle, partimizle gittik DEDAŞ'ın önünde bir basın açıklaması yapmaya. Ya, bakarsınız, tam organize işlerin devamı. Orada, 10 vekille ve partimizle birlikte DEDAŞ'a karşı, DEAŞ'a karşı bir basın açıklaması yapacağız, onu bile engellemeye çalışıyorlar. DEAŞ'ı korumaya almışlar, bir iş birliği hâlinde hareket etmektedirler. Atatürk Barajı yanı başında, hidroelektrik enerjisinin yüzde 20'sini üretmektedir ama bölgemiz enerjisiz, elektriksizdir.

Geçenlerde yine gittik, bir domates üreticisi 70 dönüm civarında araziyi kiralamış, vatandaş ekiyor. Arkadaşlar, domatesin kilosu tarlada 50 kuruş, 13 kilo domates eşittir 1 litre mazot. Girdiler, fidesi, gübresi, işçisi, arazinin kiralanması… Maalesef, çiftçi, orada karın tokluğuna bile çalışamamaktadır; geçenlerde tekrar gittim bir çayını içmeye, domates bitmek üzere, yavaş yavaş hasat bitecek, dedi ki: "Vekilim, 10 kuruş zam gelmiş, 60 kuruş olmuş domates." Vicdan kabul eder mi bunu? İktidarın tarım politikasını gözler önüne seriyoruz burada, ifşa edeceğiz.

Pamuk desteklemesi, dört yıl önce, iki yıl önce bambaşka bir aşamadaydı, pamuğun kilosu 4 liraydı. Geçen sene, çiftçimiz -pamuğun yüzde 42'sini Urfa üretmektedir- pamuğu 2,5 liradan sattı; tüccar bulamadı, pamuğunu satmak için tüccar bulamadı. Maalesef, tarım politikaları gözden çıkarılmış, yapılan tüm çalışmalar sadece algı oluşturma, bir algıyı yaratma. Onun dışında, organize işler dışında farklı bir durum söz konusu değildir.

DEAŞ Rojava'da, Orta Doğu'da insanları öldürüyor vahşi yöntemlerle; DEDAŞ, DEAŞ'ın buradaki uzantısı, güneydoğuda, bölgede suyu kesiyor, elektriği kesiyor. İnsanlarımız hayvancılıkla uğraşıyor, tarımla uğraşıyor; maalesef hayvanlar susuzluktan ölmektedir, insanlar büyük bir bedel ödemektedir. Gidiniz bakınız, o tarlalarda 14-15 yaşındaki çocuklar 50 lira yevmiyeyle çalışıyor. Millî Eğitim Bakanı gitmiş, bir tarım arazisini ziyaret ediyor, orada bir görüntü veriyor; 10 yaşında bir çocuğa bir salkım domates karşılığında kendince kitap veriyor. Aslında utanılması gereken, üzülmesi gereken bir görüntüyü kendi sosyal medyasında paylaşıyor.

Tabii ki tarımın sorunları çok fazla, bakınız, fıstık hasadı yavaş yavaş geliyor. Karadeniz'deki fındık üreticisi için devlet taban fiyatı belirledi. Bu devlet mekanizması, Tarım Bakanlığı, Urfa'da, Antep'te üretilen fıstığa niye taban fiyat belirlemiyor? Şimdi gidin bakın, su altı boz fıstığın kilosu 15 liradır arkadaşlar. İki ay sonra, üç ay sonra tüccar bunu toplayacak kendi iş birlikçileriyle, iki üç ay sonra bu fıstık 2 katına, 3 katına piyasaya sürülecek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖMER ÖCALAN (Devamla) – Gerçekten, çok fazla sorun var. Fıstık susuz üretilmektedir, artık girdi maliyetlerini karşılayamamaktadır. Bir aydır Tarım Bakanlığının, il müdürlüklerinin yetkilileri fıstık tarlalarını geziyor, kendilerince rekolte belirliyorlar. Maalesef, rekoltenin oranını yüksek tutuyorlar, fiyatı düşürüyorlar; tüccarlar, komisyoncular kendi aralarında anlaşıyorlar, lüks tüketim maddesi olan fıstığı alıp ucuz bir şekilde stokluyorlar. İki ay, üç ay sonra da yandaş medyanın gündemine girecek, "Fıstık fiyatları 3 katı, 4 katı oldu, 100 lira oldu." diyecekler. Bunun önünü almamız gerekir, buna bir çözüm bulmamız gerekir.

Ben şimdilik kısaca bunları belirtiyorum, halkımızı saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü söz kadına karşı şiddetle alakalı alınan kararlar ve yapılan çalışmalar hakkında söz isteyen Kayseri Milletvekili Hülya Nergis'e aittir.

Buyurun Sayın Nergis. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

3.- Kayseri Milletvekili Hülya Nergis'in, kadına karşı şiddet konusunda alınan kararlara ve yapılan çalışmalara ilişkin gündem dışı konuşması

HÜLYA NERGİS (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şiddetin ırkı, rengi ve dini yoktur. Şiddet, bütün insanlığın problemidir. Şiddet, maalesef dünyanın her yerinde hüküm sürmektedir. Amerika'da 1 milyonda 21 kadın, Hindistan'da 19 kadın, Arjantin'de 13 kadın, Kore'de 9 kadın cinayete kurban gitmektedir; Türkiye'deyse bu oran 1 milyonda 5 ve 6 arasında seyretmektedir. Tabii ki hedefimiz mümkünse bunu yok etmek, sıfıra indirmektir.

Dünyada her yıl 1,4 milyon insan şiddet nedeniyle hayatını kaybetmektedir. 3 kadından 1'i yaşamının herhangi bir döneminde şiddete maruz kalmakta, 10 şiddet mağdurundan da yalnızca 1'i kolluk birimlerine başvurmaktadır.

Kadın cinayetlerinde, 2020 yılının ilk altı ayında geçen yılın aynı dönemine oranla yüzde 34 azalma olduğu, bu yılın haziran ayında ise geçen yılın aynı dönemiyle mukayese edildiğinde yüzde 18'lik bir düşüş olduğu gözlemlenmektedir. Bizin için her can kıymetlidir, hiçbir insanımızı şiddete feda etmemeliyiz.

Hükûmetimiz döneminde, şiddeti önlemek ve şiddet mağdurunu korumak için önemli yasal düzenlemeler ve çalışmalar yapılmıştır. Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı ve Diyanet İşleri Başkanlığı bir araya gelerek hazırlanan 75 maddelik Koordinasyon Planı yürürlüğe konulmuştur.

Kadına yönelik şiddet olaylarına dair risk analizi modülü geliştirilmek üzere çalışılmakta olup şiddete tekrar maruz kalan ya da can güvenliği tehlikesi yüksek olan mağdurları zamanında tespit etmek üzere kullanılacak olan sistemin yakın zamanda pilot analizlerine başlanacaktır. Sürecin en önemli çalışmalarından biri olarak da Adalet, İçişleri ile Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlıkları arasında kurulmuş olan UYAP ve POLNET'le veri entegrasyonu tamamlanmıştır. Ayrıca, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımız tarafından 81 ilimizde Şiddet Önleme Ve İzleme Merkezi açılmıştır, çalışmaya devam etmektedir. Önümüzdeki süreçte çalışan elemanlarının da artırılması noktasında çalışmalar yapılmaktadır.

Bakanlığımızca, 145 kadın konukevinde, şiddet mağduru kadınlara ve çocuklara, barınmadan psikolojik desteğe, mesleki eğitime kadar çok yönlü hizmetler sunulmaktadır. Alo 183 hattıyla kadınlara rehberlik ve danışmanlık hizmeti verilmektedir. Mobil uygulama sistemi KADES kadınlara yardım edebilmek amacıyla geliştirilmiştir. Eşinden veya bir başkasından şiddet gören ya da şiddete maruz kalma ihtimali olan kadınlar, akıllı telefon üzerinden yapacakları ihbarlarla hızlı bir şekilde Kadın Acil Destek İhbar Sistemi'ne ulaşabilmektedirler.

Ayrıca, 15 ilde şiddet faillerine elektronik kelepçe uygulamasına başlanmış olup 81 ile yaygınlaştırılması çalışmaları yapılmaktadır. Eşine şiddet uyguladığı için evden uzaklaştırılan faillere tebligat sorunu yaşandığından, tebligatların kolluk marifetiyle yapılması düzenlenmiştir.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – İstanbul Sözleşmesi'ni niye kaldırmaya çalışıyorsunuz?

HÜLYA NERGİS (Devamla) – 500 bin kolluk personeli, 2020-2021 yılları arasında, kadına yönelik şiddetle mücadele konusunda hizmet içi eğitime tabi tutulacaktır. Kadına yönelik şiddet konusu kolluk birimlerinde zorunlu olarak okutulmaya başlanacaktır. Aile İçi ve Kadına Karşı Şiddet Olay Kayıt Formu, olay bazında risk tehdit değerlendirmesini de daha iyi ortaya koyacak şekilde düzenlenecek, acil durumun fark edilmesine olanak sağlayacak şekilde kırmızı ve diğer renklere yer verilerek farkındalığı artıracak şekilde düzenlenecektir.

Türkiye genelinde cumhuriyet başsavcılıkları bünyesinde Aile İçi ve Kadına Yönelik Şiddet Bürosu yaygınlaştırılacak, bu bürolarda çalışan cumhuriyet savcılarının uzmanlaşmaları sağlanacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

HÜLYA NERGİS (Devamla) – Şiddeti bitirmek için topyekûn mücadele gerekmektedir. Şiddetin önlenmesinde yazılı, görsel ve sosyal medyanın önemi çok büyüktür. Kadına yönelik şiddetle ilgili haberlerin yansıtılma dili sonraki karşılaştığımız şiddet vakalarının seyrini etkilemekte olup medyaya büyük sorumluluk düşmektedir. Sosyal medyayla ilgili yapılacak olan bugünkü kanuni düzenleme de bu anlamda çok önemlidir.

Hızla kentleşmeden kaynaklı toplumsal yapımızda değişiklikler olmuştur, bu sosyolojik değişiklikler aileyi yakından etkilemiştir. Toplumumuz geleneksel ve kalabalık aileden çekirdek aile modeline geçmiş, bu nedenle aile içinde yaşanan sorunlar daha çok dışarıya taşmaya başlamıştır. Sosyokültürel değişiklikler toplumsal hayatımızı ve yaşam tarzımızı derinden etkilemektedir. Bu değişiklikleri de herkesin iyi okuması ve gerçeklerle yüzleşmesi gerekir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

HÜLYA NERGİS (Devamla) - Son günlerde meydana gelen elim olaydan dolayı duyduğum üzüntüyü dile getirerek vefat eden mağdurlarımıza Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı ve sabırlar diliyorum. Konunun her mecrada takipçisi olduğumuzu belirtmek istiyorum.

Yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkanım, değerli hatip gerçekten kadına yönelik şiddetle ilgili güzel açıklamalarda bulundu. Peki, iktidar olarak neden bu İstanbul Sözleşmesi'ni kaldırmaya çalışıyorlar? Yani burada bir tezatlık yok mudur? Bunu bize bir anlatamazlar mı acaba?

Teşekkür ederim.

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Başkanım, nasıl söz alıyor böyle? İsteyen kalkıp konuşuyor mu? Sayın Başkan, neye göre konuşuyor?

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – İstanbul Sözleşmesi engelliyor mu? Engelliyorsa konuşmamıza gerek yok.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Tanal.

Sayın milletvekilleri, şimdi sisteme giren ilk 20 milletvekiline yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim.

Sayın Barut…

VI.- AÇIKLAMALAR

1.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, 226 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin eleştiri mecralarını daraltmaya yönelik olduğuna ve kabul edilemeyeceğine ilişkin açıklaması

AYHAN BARUT (Adana) – Sayın Başkan, tek adam rejimi altındaki ülkemizde özgürlüklerimiz alınırken, farklı düşünen, eleştiren ve muhalefet eden herkes susturulmaya çalışılıyor. Âdeta cehenneme çevrilen güzel memleketimizde kimse sorgulamasın, eleştirmesin, iktidara söz söylemesin isteniyor. Bu karanlığa itiraz eden herkes baskılarla, davalarla, cezaevleriyle tehdit edilip içeriye atılıyor. Türkiye özgürlükler sıralamasında sürekli basamak kaybediyor, cezaevleri de gazetecilerle dolu. Mecliste görüşülmeye başlanacak sosyal medya düzenlemesi de bu karanlığı daha derinleştirecek hükümler içeriyor. Yasa teklifindeki düzenlemeler iktidarın eleştirildiği mecraları daraltmaya yöneliktir ve asla kabul edilemez. Tüm medyayı ele geçirip kendilerinin propaganda aygıtına dönüştürenler bununla yetinmiyor, şimdi de kimse ses etmesin diye sosyal medya alanlarını da kuşatıyorlar. Biliyorlar ki kendilerine biat etmeyen, baskı, sansür, ceza ve yasaklarla sinmeyen bir toplum var ama güçleri yetmeyecek.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Sümer…

2.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, 1. Lig Play-Off final maçına çıkacak olan Adana Demirspor'a başarılar dilediğine ve SMA Tip 1 hastalığının tedavisinde kullanılan "Zolgensma" adlı ilacın SGK kapsamına alınmasını Sağlık Bakanından talep ettiğine ilişkin açıklaması

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikle yarın Fatih Karagümrük'te 1. Lig Play-Off final maçına çıkacak olan, benim de taraftarı olduğum Adana Demirspor'umuza başarılar dilerim. Bütün Adana tek yürek olmuş durumda.

İnsanların hareket kabiliyetini kısıtlayan bir kas hastalığı olan SMA'nın en ağır olanı Tip 1'e yakalanan Adana Sarıçamlı Umut bebek hastanede yardım bekliyor. Hastalığın tedavisi için ABD'de "Zolgensma" adlı bir gen terapisi geliştirildi. Bu terapide kullanılan ilaç henüz Türkiye'de onay almamıştır. Bu ilaç hastanede ölümü bekleyen Umut bebeğin tek umududur. Sağlık Bakanına sesleniyorum: Zolgensma şu anda dünyanın en pahalı ilacı olsa da çocuklarımızın göz göre göre ölmesine razı olamayız. Fiyatı ne kadar olursa olsun bu ilacı SGK kapsamına alın. Bir bebeğin yaşamından daha pahalı ne olabilir? Umut bebeğin umutları kararmasın, yaşamına devam etsin.

BAŞKAN – Sayın Demir…

3.- İstanbul Milletvekili Mustafa Demir'in, pandemi sürecinde Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansının sertifikasyon ve yeni tanıtım faaliyetleriyle yol alındığına, yeni normalde kurallara uyularak turizme katkı verilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Turizm sektörünün 2020 hedefi 58 milyon turist ve 45 milyar dolardı ancak pandemiyle planlar değişti. Kültür ve Turizm Bakanlığımızın başarılı çalışmalarıyla turizm sektöründe sertifika programını Avrupa'da uygulayan ilk ülke olduk, bununla birlikte tanıtım faaliyetlerimize hız verildi. Pandemiden en çok etkilenen sektörlerin başında turizm gelmektedir. Bu süreçte turizmcinin yanında olmaya, onlara destek vermeye devam ediyoruz. Sektör kısa çalışma ödeneğinden yüzde 80 oranında destek aldı. Yeni kurulan Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansımız özellikle sertifikasyon ve yeni tanıtım faaliyetlerinde hızla yol aldı. Ülkemizin normalleşme sürecinde kurallara uyarak turizme katkı vermesi gerekmektedir. Böylece, içinde bulunduğumuz sıkıntılı süreci hızla aşarak kayıpları azaltacağız, iç ve dış turizmdeki hareketlilik de artarak devam edecektir.

BAŞKAN – Sayın Adıgüzel…

4.- İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel'in, İstanbul ili Kadıköy ilçesindeki vatandaşların Kadıköy Söğütlüçeşme Hızlı Tren Garı Projesi'nden vazgeçilmesini Çevre ve Şehircilik Bakanından talep ettiğine ilişkin açıklaması

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Bir süredir, seçim bölgem olan İstanbul Kadıköy'de, Devlet Demiryolları arazisinin yapılaşmasına karşı vatandaşlarımız büyük bir mücadele veriyor. Başta Kadıköy sakinleri ve esnafı olmak üzere İstanbullular, kentin en değerli arazilerinden biri olan Söğütlüçeşme'deki arazinin yeşil alan olarak değerlendirilmesini talep ederken Çevre ve Şehircilik Bakanlığının onayladığı gar görünümlü AVM projesine karşı çıkıyor. Kadıköy Belediyemiz konunun takipçisi olarak konuyu yargıya taşıdı ama ben buradan başta Çevre ve Şehircilik Bakanı olmak üzere tüm yetkililere bir kez daha çağrıda bulunmak istiyorum: Kadıköy'ün yeni bir AVM'ye değil, nefes alacağı parka, bahçeye ihtiyacı var; bölgenin en son ihtiyacı olan şey bir AVM projesidir. Kadıköy'ün betona heba edilecek bir karış toprağı kalmamıştır. Gelin, yalnızca çevreye ve doğaya değil, aynı zamanda bölge esnafına da zarar verecek, trafik yoğunluğunu artıracak bu rant projesinden vazgeçin, Kadıköylülerin çağrılarına kulak verin.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Şeker…

5.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, Kocaeli Büyükşehir Belediyesine deprem ve kentsel dönüşüm konusundaki çalışmalarından dolayı teşekkür ettiğine ilişkin açıklaması

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Saygıdeğer milletvekilleri, seçim bölgem Kocaeli'de Gölcük merkezli yaşanan 1999 Marmara depremi, bize, zemin etütleri olmadan onaylanan imar planlarına göre yapılan binaların, görevini ihmal eden fennî mesullerin sözde kontrollüğünü yaptığı binaların, mühendislik hizmetlerinden yoksun yapı stoklarımızın yıkıldığını, can kayıplarının da özellikle buralarda olduğunu gösterdi. 2004'te Kocaeli Büyükşehir Belediye Başkanlığı görevini AK PARTİ olarak üstlenince, öncelikle jeolojik etütler doğrultusunda imar planları revize edildi. Başta İzmit Körfezi ile Sapanca Gölü arasındaki 18 kilometre uzunluğundaki Kuzey Marmara Fay Hattı olmak üzere tüm fay hatları imara kapatıldı. Vatandaşlar deprem ve kentsel dönüşüm konusunda bilgilendiriliyor. İlkokullar başta olmak üzere STK'lerde eğitim çalışmaları yapılıyor.

Büyükşehir Belediyemize bu hassasiyetinden dolayı teşekkür ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Keşir…

6.- Düzce Milletvekili Ayşe Keşir'in, Açıklanan fındık alım fiyatlarına ilişkin açıklaması

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Karadeniz Bölgesi milletvekili olarak özellikle fındığın bölgem ve ilim için önemli bir tarım ürünü olduğunun altını çizmek istiyorum. Yaklaşık üç yıldır Karadeniz Bölgesi milletvekilleri olarak Fındık Çalışma Grubunu oluşturduk. Bu grup, hasat öncesi ve hasat sonrası ihtiyaçlarla ilgili olarak bölgede çalışmalar yapıyor. Yaptığımız çalışmaların neticesinde Tarım Bakanımızla istişarelerimiz oldu ve bununla birlikte, dün Sayın Cumhurbaşkanımız fındık fiyatlarını açıkladı; Giresun kalite fındık 22,5 TL, Levant kalite fındıksa 22 TL olarak açıklandı. Alan bazlı destek ve mazot destekleri gibi destekleri de eklediğimizde -artı 2,5 lira- fındığın fiyatı bu sezon yaklaşık 25 TL olarak öngörülmüştür.

Ben, başta Sayın Cumhurbaşkanımıza, Tarım Bakanımıza ve bu alanda çalışan tüm milletvekillerine teşekkür ediyorum, TMO yetkililerine de teşekkür ediyorum bu süreçte topluma hizmet verecekleri için. Üreticilerimizden de özellikle dalında fındık olgunlaşmadan toplamamalarını…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Aydın…

7.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, 226 sıra sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne ilişkin açıklaması

ERKAN AYDIN (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Memlekette bu kadar sorun varken, iktidar coronanın bu ağır şartlarına rağmen, bugün, Meclise sosyal medya kanununu getiriyor. Baktığımız zaman, 12 Eylül cunta döneminin dergileri poşete sokarak gönderdiği sansür uygulaması, bugün internetin, sosyal medyanın poşete konulması olarak 12 Eylül uygulamalarını resmen andırıyor. Buradaki amaç -birçok yabancı ülke örnek gösterilse de- gençleri susturmak, eleştiriyi susturmak, muhalefet edilmesini engellemek; âdeta Kuzey Kore gibi herkesin mutlu olarak gösterilmeye çalışıldığı bir ülke yaratılıyor. Bunun yanında, iktidarın kendi siyasi geçmişiyle ilgili, FETÖ'yle ilişkili haberleri, yolsuzluklar ve başka skandal gelişmeleri de mahkeme kararlarıyla sildirme çalışması olarak göze çarpıyor. Ancak şunu söylemek istiyorum: Gençleri de susturamayacaksınız, muhalefeti de susturamayacaksınız, hep birlikte buna direneceğiz diyorum.

Saygılarımla… (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Gürer…

8.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, normalleşme sürecinde okullarda alınacak önlemlere ilişkin açıklaması

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkürler Sayın Başkan.

30 Ağustosta okulların açılacağı açıklandı. Koşullara göre bu tarihte değişme olasılığı ifade edilmektedir. Okulların açılmasıyla hijyen ve mesafe kuralları esas alınması önemlidir ancak tüm okullarda mutlaka sağlık personeli görev almalıdır. Ülkemizde işsiz sağlık mezunu 500 bini aşmıştır. Pandemi sürecinin özellikle kış sürecinde de sorun oluşturma olasılığını bilim insanları yüksek görmektedir. Sağlık mezunları işsiz ama yeterli sağlık eğitimine sahiptir. Bu nedenle, okullara derhâl atamaları yapılmalıdır. Sağlık mezunlarının okullarda görevlendirilmeleri sağlık sistemi açısından da önemli fayda ve katkı sağlayacaktır. Ayrıca, Millî Eğitim Bakanlığı bünyesinde hizmetliler ile güvenlik görevlileri ve toplum yararı projesinde görev alanların tamamına sürekli ve daimî kadro hakkı verilmelidir. Bu kişiler de hemen okullara çağrılıp hijyen ve dezenfekte çalışmaları derhâl başlamalıdır. Millî Eğitimde tüm hizmetli ve güvenlik görevlilerinin sürekli kadroda çalıştırılması önemlidir. Sağlıkçıların da Millî Eğitimde görevlendirilmeleri şarttır.

BAŞKAN – Sayın Gündoğdu…

9.- Ordu Milletvekili Metin Gündoğdu'nun, Açıklanan fındık alım fiyatlarına ilişkin açıklaması

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Dün, Kabine toplantısı sonrası Genel Başkanımız, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan tarafından açıklanan fındık fiyatları bölgemizde çok güzel bir şekilde karşılanmıştır. 500 bin üreticiyi, 8 milyon aile üyesini yakından ilgilendiren fındık fiyatlarının açıklanması büyük bir sevinçle karşılanmıştır. Fındığın ve fındık üreticisinin teminatı olan Sayın Cumhurbaşkanımıza bir kez daha Genel Kurulun huzurunda teşekkür ediyorum ve bu vesileyle fındıkla ilgili çalışmalarda bulunan bölge milletvekillerimize, aynı zamanda Hazine ve Maliye Bakanımıza, Tarım ve Orman Bakanımıza teşekkür ediyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Filiz…

10.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, Antep fıstığı üreticilerinin yaşadığı mağduriyetin giderilmesi konusunda Tarım ve Orman Bakanının hassasiyet göstermesini beklediğine ilişkin açıklaması

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Antep fıstığı, Gaziantep için marka değeri yüksek, adıyla özdeşleşmiş, çok emek ve masraf isteyen bir üründür. Çiftçilerimiz gerek üretimde gerekse de pazarlamada sorunlar yaşıyorlar. Şu anda yaş boz fıstığın kilosu 15 TL, kuru kavlağın ise 40 TL'dir. Bu fiyatlara çiftçi isyan ederek "Bittik artık." diye feryat etmektedir. Üç ay sonra bu fiyatın 3-4 katına çıkacağını, bunun da fırsatçılara yarayacağını belirtiyorlar. Çiftçilerimizin bu tür mağduriyet yaşamaması için lisanslı depoculuk faaliyetleri desteklenmeli, güneydoğu tarım birlikleri veya benzer bir kuruluş yeniden oluşturulmalı, fıstık taban fiyatı önceden belirlenerek aracılara fırsat verilmemelidir. Ayrıca fındıkta olduğu gibi dekar başına veya kilo başına ürün desteği verilmeli, sulu tarım desteklenerek rekoltenin artırılması sağlanmalıdır. Tarım ve Orman Bakanlığının bu konulara hassasiyet göstermesini bekliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Katırcıoğlu…

11.- Kocaeli Milletvekili Radiye Sezer Katırcıoğlu'nun, Açıklanan fındık alım fiyatlarına ilişkin açıklaması

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Sayın Başkan, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan dün 2020 yılı fındık müdahale alım fiyatlarını açıkladı. Fiyatlar 50 randıman Giresun kalite kabuklu fındık için 22,5 lira, 50 randıman Levant kalite kabuklu fındık için 22 lira olarak belirlendi. Bu fiyatlara mazot, gübre, tarım sigortası, organik tarım ve alan bazlı destekler de ilave edildiğinde kilogram fiyatları 25 TL ile 25,5 TL'ye ulaşmaktadır. Açıklanan fındık fiyatlarının öncelikle ülkemize, Kocaeli'mize, fındık üreticilerimize, sanayicilerimize ve ihracatçılarımıza hayırlı ve bereketli olmasını temenni ediyor; Kocaeli AK PARTİ milletvekilleri olarak fındık üreticilerimize her zaman destek olan Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a, Tarım ve Orman Bakanımıza, Hazine ve Maliye Bakanımıza, Fındık Çalışma Grubu Başkanım ve milletvekili arkadaşlarıma, sahada alım sürecini yürüten ve yürütecek olan TMO çalışanlarına teşekkür ediyor; bugüne kadar olduğu gibi, bundan sonra da fındık üreticilerimizin yanında olmaya devam edeceğiz diyoruz.

BAŞKAN – Sayın Güzelmansur…

12.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, trafik kazalarının önlenebilmesi için Antakya-Samandağ yolu ile Samandağ Çevre Yolu'nun bitirilmesi için Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı yetkililerine seslendiğine ilişkin açıklaması

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) – Sayın Başkan, Antakya-Samandağ yolunun bazı bölümlerinin yapımı henüz bitmedi ve âdeta trafik kazalarına davetiye çıkarılıyor. Ayrıca, Samandağ Çevre Yolu'nun bitiş süresi sürekli uzuyor. Karayollarının uhdesinde olan bu yol, yapan şirketle yaşanan sorunlar sonucu tekrar ihaleye çıkarıldı, süreç yine uzadı. Hafta sonları Samandağ'a gelen araç sayısı 39 bin. Şimdi Samandağ-Arsuz yolunun da açılmasıyla bu araç sayısı 60 binlere varacak; trafik zaten yoğunken daha da yoğun olacak. Trafik kazalarına dur demek için Samandağ Çevre Yolu'nu bir an önce bitirin.

Buradan Ulaştırma Bakanlığı yetkililerine sesleniyorum: Samandağ'a gelmek, gezmek isteyen vatandaşlarımızı kazalardan korumak için bu yolları bir an önce bitirin, tamamlayın.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Kasap…

13.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, Kütahya ili Emet ve Hisarcık ilçeleri ile İğdeköy köyünde yaşanan içme suyu sorununa ilişkin açıklaması

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Özellikle, öncelikle şuna da değinmek istiyorum: Bu kadar methiye düzdüğünüze göre, demek ki fındık fiyatlarında aklanması gereken bir şeyler var, kamufle edilmesi gereken bir şeyler var.

20'nci yüzyıl Türkiye'sinde, 2020'de sağlıklı bir çevrede yaşamanın, sağlıklı bir su içmenin herkesin hakkı olması gerekiyor; yolu olması gerekiyor, hastanesinde doktoru olması gerekiyor. Maalesef, Kütahya'mızın Emet ve Hisarcık ilçeleri yıllardır arsenikli su içmeye, zehirlenmeye mahkûm ediliyor. İğdeköy'ümüz, yaklaşık bir yıldır, içilmesi kesinlikle yasak olan suya, zehirli arsenikli suyu içmeye mahkûm ediliyor, kronik arsenik zehirlenmesi oluyor. Borun ve daha birçok madenin başkentini bu şekilde mağdur etmek yakışmıyor.

Bu arada, tekrar belirtmek gerekiyor, termik santraller açıldı, filtreler kül yağdırmaya devam ediyor, Porsuk Barajı kirleniyor.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Nuhoğlu…

14.- İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoğlu'nun, Diyanet İşleri Başkanının "Bizim inancımızda vakıf malı dokunulmazdır, dokunanı yakar. Vakfedenin şartı vazgeçilmezdir, çiğneyen lanete uğrar." cümlesine ilişkin açıklaması

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Son zamanlarda artan Atatürk düşmanlığına ne yazık ki devlet kurumlarında sorumluluk taşıyan kişiler de eklenmiştir. Sosyal medyada pervasızca saldırgan tavırlar sergilenirken Türk milletini asıl derinden yaralayan gelişme Diyanet İşleri Başkanından geldi. Atatürk düşmanlarına olan muhabbetini gizlemeyen bu kişi, Ayasofya'yı tapuya "cami" olarak kaydettirdiği için saygı göstermesi gerekirken, konuşmasında Atatürk'ün adını zikretmeden lanete uğrayacağını ifade etmiştir. AKP sözcüsü ve yandaşlar her ne kadar anlam değiştirmeye çalışsalar da söylediği cümle aynen şöyledir: "Bizim inancımızda vakıf malı dokunulmazdır, dokunanı yakar. Vakfedenin şartı vazgeçilmezdir, çiğneyen lanete uğrar." Burada kastedilen çok açıktır. Tepkilerden kaçmaya çalışmak, lafı düzeltmeye uğraşmak yerine Diyanet İşleri Başkanını istifa etmeye çağırıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Kaya…

15.- Trabzon Milletvekili Ahmet Kaya'nın, 7179 sayılı Askeralma Kanunu'nun 9'uncu maddesinin revize edilerek mağduriyetin giderilmesi konusunda Millî Savunma Bakanlığı yetkililerine seslendiğine ilişkin açıklaması

AHMET KAYA (Trabzon) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Tecil yaşının düşürülmesiyle birlikte binlerce gencimiz, haberleri olmadan, yoklama kaçağı durumuna düşürülmüştür. Yoklama kaçağı durumuna düşürülen bu gençlerimiz bedelli askerlik yapma ve üniversiteye girme haklarını kaybetmiştir. Bu gençlerimizin hiçbir suçu, kabahati yoktur. Kabahat onları habersizce yoklama kaçağı durumuna düşürenlerindir. Sayıları 500 bini bulan bu gençlerimizin psikolojileri bozulmuş, hayatları karartılmıştır. Bu gençlerimiz bizlerden ne iş ne aş ne atama ne kadro ne maaş istiyorlar, sadece adalet istiyorlar. Bizler de anne babayız, ortada büyük bir haksızlık var, hep birlikte bu haksızlığı düzeltmemiz gerekiyor.

Buradan Millî Savunma Bakanlığı yetkililerine sesleniyorum: Elinizi vicdanınıza koyun ve 7179 Askeralma Kanunu'nun 9'uncu maddesinin (6)'ncı fıkrasını bir an önce revize ederek yoklama kaçağı ve bakaya durumuna düşürülen gençlerimize bir defaya mahsus olmak üzere, bedelli affı çıkararak bu haksızlığa son verin diyorum.

BAŞKAN – Sayın Arık…

16.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık'ın, Ayasofya'nın ibadete açılmasının hayırlı olmasını dilediğine ve Kayseri ilinde yıkılan camilere ilişkin açıklaması

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ayasofya'nın yeniden ibadete açılmasının hayırlı olmasını diliyorum. Tarihin her döneminde, saltanat kayığına binip İngilizlere uşaklık eden, Millî Mücadele'yi lanetleyen Mustafa Sabri gibi sözde din adamları hep olmuştur. Mustafa Sabri'nin manevi mirasçısı, bir soytarı, Ayasofya'nın minberine çıkmış bu topraklarda yeniden ezan okunmasını sağlayan Atatürk'e lanet okuyor ve orada bulunan devlet protokolü de sessiz kalarak bu laneti onaylıyor. Buradan tüm vatan hainlerini lanetliyorum.

Bir taraftan Ayasofya deyip diğer taraftan para için, rant için cami satan, cami yıkan anlayışı da lanetliyorum. Örnek mi? Kayseri Kocasinan Belediyesi 5 cami sattı, karşılığında baraj manzaralı 100 bin metrekarelik 4 villa arsası aldı. Eski Terminal Camisi benzin istasyonuna çok yakın diye yıkıldı, Sahabiye Camisi "Kentsel dönüşüm var." diyerek yıkıldı, tarihî Kalem Kırdı Camisi'nin yerinde yeller esiyor.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Özkan…

17.- Bursa Milletvekili Yüksel Özkan'ın, YKS sonuçlarını nasıl değerlendirdiğini, mevcut eğitim sistemini yeterli bulup bulmadığını, 4+4+4 eğitim sistemiyle ilgili değişiklik düşünüp düşünmediğini ve özel liseler ile nitelikli devlet liselerinden mezun olanların başarı puanlarında bir eşitsizlik görüp görmediğini Millî Eğitim Bakanı Ziya Selçuk'tan öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

YÜKSEL ÖZKAN (Bursa) – Değerli milletvekilleri, Covid-19 salgını gölgesinde yapılan ve 2 milyon 296 bin adayın katıldığı, 2020 Yılı Yükseköğretim Kurumları Sınavı Sonuç Raporu'na göre, on sekiz yılda, AK PARTİ yönetimlerinde eğitim sisteminin artık iflas ettiği görülmektedir. Sınava göre, 550 bin aday barajı geçememiş, 48.288 aday 0 puan almış, matematik testi net ortalaması 5,5, fen bilimleri ortalaması ise sadece 2,6.

40 soruluk Türkçe testin net ortalaması 14 olduğu gerçeğinden, Millî Eğitim Bakanı Sayın Selçuk'a soruyorum: Bir eğitimci olarak bu sonuçları nasıl değerlendiriyorsunuz? Mevcut eğitim sistemini yeterli ve verimli buluyor musunuz? Özellikle Türkçe, matematik ve fen bilimleri temel derslerinin haftalık ders saatlerini artırmayı düşünüyor musunuz? 4+4 eğitim sistemiyle ilgili herhangi bir değişiklik düşünüyor musunuz? Özel liselerden ve sınavla girilen nitelikli devlet liselerinden mezun olanlar arasında başarı puanlarında bir eşitsizlik görüyor musunuz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Balta…

18.- Trabzon Milletvekili Muhammet Balta'nın, Açıklanan fındık alım fiyatlarına ilişkin açıklaması

MUHAMMET BALTA (Trabzon) – Dün, Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan tarafından fındık fiyatları açıklandı. Giresun kalite fındık 17 liradan 22,5 liraya, Levant kalite fındık 16,5 liradan 22 liraya, toplamda desteklerle birlikte fındık fiyatı 25 TL'nin üzerine çıktı. Sezondan önce açıklanan fiyatlar fındık üreticimizi son derece mutlu etmiştir.

Her zaman milletinin yanında olan, bu mutluluğu üreticimize ve bizlere yaşatan başta Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'a, Hazine ve Maliye Bakanımız Berat Albayrak'a, Tarım Bakanımız Bekir Pakdemirli'ye, emek veren bütün milletvekili arkadaşlarıma teşekkür ediyor; şimdiden, sizlerin, milletvekillerimizin, milletimizin ve bütün İslam âleminin Kurban Bayramı'nı tebrik ediyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Karahocagil…

19.- Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocagil'in, Amasya Çevre Yolu'nun açılmasına ilişkin açıklaması

MUSTAFA LEVENT KARAHOCAGİL (Amasya) – Amasya'mızın şehir içi trafiğini büyük ölçüde rahatlatan çevre yolumuz halkımızın hizmetine açılmıştır. 24/7/2020 Cuma günü, Değerli Cumhurbaşkanımızın video konferans yoluyla Ulaştırma ve Altyapı Bakanımız ve ekibinin bilfiil katılımıyla çevre yolumuz açılmıştır. 11,3 kilometre uzunluğunda olan yolumuzun yapımında, ciddi heyelan ve kaymaların olmasından dolayı biraz gecikme yaşanmışsa da, 1 milyar 267 milyon TL'ye mal olan yolumuzda biri 1.566 metre, diğeri 735 metre uzunluğunda iki tünel bulunmaktadır.

Çevre yolumuzun açılışında bizleri onurlandıran Cumhurbaşkanımıza yürekten teşekkürlerimizi sunarken yine bizi yalnız bırakmayan Ulaştırma ve Altyapı Bakanımız Adil Karaismailoğlu'na, Bakan Yardımcımız Enver İskurt Bey'e, Çorum Milletvekilimiz Erol Kavuncu Bey'e, Çorum Belediye Başkanımız Dr. Halil İbrahim Aşgın Bey'e, Kurucu Genel Başkan Yardımcımız Akif Gülle Bey'e, önceki dönem Belediye Başkanımız İsmet Özarslan Bey'e, Karayolları Genel Müdürümüz Abdulkadir Uraloğlu Bey'e ve Karayolları Bölge Müdürümüz Murat Gönen Bey'e teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Arkaz…

20.- İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz'ın, Mersin ili Mut ilçesinde meydana gelen trafik kazasında şehit olan 4 askere Allah'tan rahmet dilediğine ve Ayasofya'nın ibadete açılması sonrasında Yunanistan'ın Selanik kentinde yapılan protesto gösterilerinde Türk Bayrağı'nın yakılmasını lanetlediğine ilişkin açıklaması

HAYATİ ARKAZ (İstanbul) – Sayın Başkan, dün Mersin'de askeri aracın devrilmesi sonucunda 5 asker şehit olurken, 10 askerimiz de yaralanmıştır. Şehitlerimize Allah'tan rahmet, yaralılarımıza acil şifalar diliyorum.

Türk İslam şehri İstanbul'un sembolü olan Ayasofya Camisi'nin ibadete açılmasından sonra batıdan pek çok tepki geldi. Bizans hayali kuran Yunanistan'da ise şehitlerimizin emaneti olan Türk Bayrağı yakıldı. Selanik'te, Atatürk'ün doğduğu topraklarda meydana gelen bu olayı lanetliyorum, şiddetle kınıyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Çakır…

21.- Erzincan Milletvekili Burhan Çakır'ın, 2. Lig'e yükselen Erzincanspor'u tebrik ettiğine, Mersin ili Mut ilçesinde meydana gelen trafik kazasında şehit olan askerlere Allah'tan rahmet dilediğine, Ayasofya Camisi'nin 24 Temmuzda ibadete açılmasına ve İslam âleminin Kurban Bayramını tebrik ettiğine ilişkin açıklaması

BURHAN ÇAKIR (Erzincan) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

3'üncü Lig Play-Off müsabakalarında rakibi 68 Yeni Aksaraysporu, 2-1 yenerek 2'nci Lig'e yükselen şehrimizin takımı Anagold 24 Erzincansporu tebrik ediyorum. Bize, bu sevinci yaşatan futbol takımına, teknik kadro ve yöneticilerimize gönülden teşekkür ediyoruz.

Takımımızı hiçbir zaman yalnız bırakmayan, maddi ve manevi varlığını daima yanımızda hissettiğimiz, bizlere bir ulu çınar gölgesi gibi güç veren son Başbakanımız Sayın Binali Yıldırım'a ve taraftarlarımıza şükranlarımızı sunuyoruz.

Dün Mersin'in Mut ilçesinden gelen haber yüreğimizi yaktı. Kahraman şehitlerimize Allah'tan rahmet, yaralanan askerlerimize acil şifalar diliyorum.

24 Temmuz Cuma günü ibadete açılan Ayasofya Camisi bizim için özlemdi, fetih sembolüydü. 86 yıl sonra Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın 10 Temmuz tarihli kararnamesiyle Ayasofya Camisi artık bilet alınarak girilen bir yer değil, hep birlikte abdestimizi alarak gireceğimiz kutsal bir mekân oldu. Sayın Cumhurbaşkanımızdan Allah razı olsun diyorum.

Bu vesileyle tüm milletimizin ve İslam âleminin mübarek Kurban Bayramı'nı şimdiden tebrik ediyorum, kutluyorum.

Sağ olun.

BAŞKAN – Şimdi Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

İYİ PARTİ Grup Başkan Vekili Sayın Lütfü Türkkan, buyurunuz.

22.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Mersin ili Mut ilçesinde meydana gelen trafik kazasında şehit olan 4 asker ile hayatını kaybeden 2 vatandaşa, Hatay ili Dörtyol ilçesinde teröristlerle girdiği çatışmada yaralanarak yaşam mücadelesini kaybeden Jandarma Uzman Çavuş Ali Konukcu'ya Allah'tan rahmet dilediğine, CHP 37'nci Olağan Kurultayı'nda yeniden Genel Başkan seçilen Kemal Kılıçdaroğlu'nu ve Parti Meclisi ile Yüksek Disiplin Kurulu üyeliklerine seçilenleri tebrik ettiğine, Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş'ın Ayasofya Camisi'nin ibadete açıldığı cuma namazı hutbesinde sarf ettiği sözlerden dolayı istifa etmesi gerektiğine, 28 Temmuz Dünya Hepatit Günü'ne, Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu ve Millî Savunma Bakanı Hulusi Akar'dan Yunanistan'ın Dedeağaç bölgesinde açılan Amerikan üssü hakkında açıklama beklediklerine, Kırkpınar Yağlı Güreşleri ve çayır güreşlerinin pandemi nedeniyle iptal edilmesiyle güreşçilerin yaşadıkları mağduriyetin giderilmesi için Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ile Gençlik ve Spor Bakanına çağrıda bulunduğuna, Kars ilinde yaşanan sorunlara ilişkin açıklaması

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dün Kıbrıs'a gidecek askerlerimizi taşıyan otobüs, Mersin'in Mut ilçesinde devrilerek şarampole yuvarlandı. Elim kazada 4 askerimiz şehit oldu, 2 otobüs şoförü de hayatını kaybetti; 27 askerimiz de yaralı. Şehit askerlerimize ve hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yaralı evlatlarımıza acil şifalar temenni ediyorum. Türk Silahlı Kuvvetlerine ve aziz milletimize de başsağlığı diliyorum.

Daha önce Hatay Dörtyol'da teröristlerle girdiği çatışmada yaralanan Uzman Çavuş Ali Konukcu da yaşam mücadelesini dört gün önce kaybetti. Konukcu'ya buradan Allah'tan rahmet, acılı ailesine ve Türk milletine başsağlığı diliyorum.

Cumhuriyet Halk Partisi, geçtiğimiz hafta sonu 37'nci Olağan Kurultayı'nı gerçekleştirdi. Tekrar Genel Başkanlığa seçilen Sayın Kemal Kılıçdaroğlu'nu tebrik ediyorum. Kurultayda Parti Meclisi ve Yüksek Disiplin Kurulu üyeliklerine seçilen arkadaşlarımızı da tebrik ediyor, başarılar diliyorum.

Cuma günü Ayasofya Camisi'nde seksen altı yıl aradan sonra kılınan ilk namazın heyecanı ve coşkusuna Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş'ın Gazi Mustafa Kemal Atatürk'e lanet okumasıyla gölge düştü. Cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'e lanet okumak, gaflet, dalalet ve hatta hıyanet değilse şüphesiz ki şifa bulmaz bir cehalettir. Atatürk'ün kurduğu devlette yaşayarak, Atatürk'ün kurtardığı İstanbul topraklarına basarak ve Atatürk'ün kurduğu Diyanet İşleri Başkanlığı koltuğunda oturarak, milyonların gözü önünde Atatürk'e lanet okumak densizliktir, hadsizliktir. Bu kişi daha fazla bu makamda kalmamalı, bir an önce istifa etmelidir. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Toplumlarda hâlâ en temel sağlık problemlerinden biri olan viral hepatitlere dikkat çekmek ve farkındalık yaratmak amacıyla her yıl 28 Temmuz Dünya Hapatit Günü olarak anılıyor. Dünya çapında 325 milyon kişinin hayatını etkileyen hepatit B ve hepatit C'nin her yıl yaklaşık 1,5 milyon kişinin ölümüne yol açtığı belirtiliyor. Şu anda hepimizin korkarak kaçtığı bu Covid-19'un çok çok üstünde insan hayatı bu virüs yüzünden kayboluyor. Ülkemizde de yaklaşık 3,5 milyon kişinin hepatit virüsü taşıyıcısı olduğu tahmin ediliyor. Biz de İYİ PARTİ olarak hepatit hastaları için oluşturulmak istenen bu farkındalığa katkı sunuyoruz.

Evet, Amerika ve Yunanistan, bu kez boğazları devre dışı bırakacak bir projeye imza attılar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Lozan Barış Antlaşması'na göre asker bulunmaması gereken Türkiye sınırı yakınlarındaki Dedeağaç bölgesinde Amerikan deniz ve hava üssü açıldı. Sözcü gazetesi Ankara Temsilcisi Saygı Öztürk'ün haberine göre törene Yunan Savunma Bakanı, Amerika'nın Atina Büyükelçisi ve Dedeağaç'ta konuşlanan Yunan 12'nci Mekanize Piyade Tümeni Komutanı katıldı. Üsse getirilen helikopterler cuma gününden itibaren Romanya'dan eğitim alanına uçmaya başladı. Şimdi buradan sormak istiyorum: Bu durum Yunanistan ve Amerika'nın Lozan Antlaşması'nı ve uluslararası hukuku birlikte ihlal ettiği anlamına gelmez mi? Bu gelişmeye karşı Dışişleri Bakanı Sayın Mevlüt Çavuşoğlu ve Millî Savunma Bakanı Sayın Hulusi Akar'dan bir açıklama bekliyoruz.

Değerli milletvekilleri, yaz gelince Anadolu'nun muhtelif yerlerinde, özellikle Kırkpınar'da başlayan çayır güreşleri Türkiye'de gelenekselleşmiş bir spor dalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Bu yıl pandemi nedeniyle Anadolu'nun her yerinde olduğu gibi Edirne'de de bu güreşler iptal edilmiş. Sadece bu güreşlere çıkarak, çayır güreşi yaparak hayatını idame ettiren çok ciddi sayıda çayır güreşçisi var, pehlivan var. Bunlar, geçtiğimiz günlerde bana ulaştılar: "Bizler hiçbir sağlık güvencesi olmayan, herhangi bir kuruma bağlı olmadan sadece güreşerek hayatımızı kazanan insanlarız. Bu pandemi sürecinde toplumun her kesimine uzanan devlet eli bize hiç uzanmadı. Biz görmemezlikten gelinmeye devam edilecek miyiz?" diye soruyorlar. Ben de buradan Sayın Spor Bakanı başta olmak üzere Sayın Cumhurbaşkanına çağrıda bulunmak istiyorum.

Son olarak Kars'tan bahsetmek istiyorum: Kars'ın en büyük sorunu işsizlik, diğer bölgelerde olduğu gibi. Şehirde kamuya ait Et ve Balık Kurumu, çimento fabrikası, yem fabrikası, ayakkabı fabrikası ve süt fabrikası özelleştirilmiş ve özelleştirildikten sonra da kapanmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Tek bir entegre et tesisi bulunmayan, geçimini özellikle tarım ve hayvancılıkla sağlayan Kars'ta, mevcut olan Et ve Balık Kurumuna ait Kars Et Kombinası da özelleştirilerek kapatılmış ve hayvan üreticilerimiz tüccarın insafına terk edilmiştir. Tarım girdilerinin pahalılığı yüzünden zarar eden çiftçiler tarımdan vazgeçmek zorunda kaldığı için Kars'taki ekili alanlar her yıl azalmakta dolayısıyla köyler göç vermektedir. Ayrıca verilen tarım destekleri yetersizdir ve zamanında ödenmemektedir, Karslı çiftçi borçlu durumdadır. Kars'ın sıkıntılarından biri de hastanelerin yetersiz olması. Bu yüzden doktor sayısı az olan Karslı hastalar Erzurum'a sevk edilmekte, bu da ne yazık ki ciddi sağlık sorunları yaşanmasına sebep olmaktadır. Sınır ili olan Kars'ta gümrük müdürlüğü bulunmaması da şehrin sıkıntılarından biri, dolayısıyla vatandaşlar gümrük işlemleri için Erzurum'a gidiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Bitmek üzere Sayın Başkanım.

Bu da zaten kısıtlı ihracatçılarımıza hem ekonomik hem de zaman açısından büyük zarar vermektedir.

Bu konulara Hükûmetin dikkatini çekmek istiyorum.

Yüce parlamentoyu saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Muhammed Levent Bülbül…

Buyurunuz Sayın Bülbül.

23.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Mersin ili Mut ilçesinde meydana gelen trafik kazasında şehit olan 4 asker ile hayatını kaybeden 2 vatandaşa Allah'tan rahmet dilediğine, Süper Lig Şampiyonu Başakşehir Futbol Kulübünü tebrik ettiğine, açıklanan fındık alım fiyatlarına, Ayasofya Camisi'nde kılınan ilk cuma namazından sonra Yunanistan'da yapılan gösteriler sırasında Türk Bayrağı'nın yakılmasının kabul edilemez olduğuna, Ayasofya Camisi'ndeki ilk cuma hutbesinde yapılan değerlendirmeleri bağlamından koparmanın devlete ve millete zarar vereceğine ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dün sabah saatlerinde Kıbrıs'a gitmek için yola çıkan ve Mehmetçiklerimizi taşıyan otobüs Karaman kara yolu Yapıntı Mahallesi, Zeytinlik mevkisinde fren patlaması sonucu devrilmiştir. Bu elim hadisede, maalesef, 4 askerimiz şehit olmuş, 2 otobüs şoförü de hayatını kaybetmiştir. 10'u ağır olmak üzere 26 askerimiz de yaralanmıştır. Şehit olan askerlerimize ve hayatını kaybeden otobüs şoförlerimize Allah'tan rahmet, yakınlarına ve büyük Türk milletine sabırlar diliyoruz. Yaralı askerlerimize de acil şifalar diliyoruz.

Sayın Başkan, otuz dört haftalık Süper Lig maratonunun neticesinde lider olarak bu maratonu bitiren ve şampiyonluk ipini göğüsleyen Başakşehir Futbol Kulübünü ayrıca tebrik ediyor, başarılarının da devamını diliyoruz.

Sayın Başkan, dün gerçekleştirilen Kabine toplantısı sonrasında Sayın Cumhurbaşkanı tarafından 2020 yılı fındık fiyatları açıklanmıştır. 50 randıman Giresun kalite kabuklu fındık için belirlenen 22,5 TL'lik fiyat, fındık çiftçimizde ve özellikle, bu gelirle ekonomisi hayat bulan bölgemizde, Karadeniz Bölgesi'nde ve Marmara Bölgesi'nde büyük bir memnuniyete sebep olmuştur. Bu sebeple, öncelikle, bu fiyatların açıklanmasında öncülük eden Sayın Cumhurbaşkanımıza, Tarım ve Orman Bakanımıza, Hazine ve Maliye Bakanımıza, Fındık Çalışma Grubunun değerli milletvekili üyelerine ve emeği geçen herkese burada ayrıca teşekkür etmek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, geçtiğimiz cuma günü Ayasofya-i Kebir Camii ibadete açılmış, yüz binlerce vatandaşımızın katılımı ve millî bir birlik, beraberlik şuuruyla ilk cuma namazımız eda edilmiştir. Bu minvalde, Türkiye Cumhuriyeti devletinin egemenlik haklarından kaynaklanan hakkını kullanması hem içeride hem de dışarıda bazı odakları rahatsız etmiştir. Özellikle Yunanistan tarafından yapılan açıklamalar ve eylemler kabul edilebilir değildir. Öncelikle belirtmemiz gerekir ki Yunanistan'da yapılan gösteriler sırasında şanlı bayrağımızın yakılıp yerlerde sürüklenmesi tam bir alçaklıktır. Geçmişte yaşadıklarından hiç ders almayan Yunanistan yine boyundan büyük işlere kalkışmaktadır. Ege ve Akdeniz'de tırmandırdığı tahrik ve gerilimlerle Ayasofya üzerinden Türkiye'ye kin kusmaları planlı bir projenin parçalarıdır. Bunun yanında, bu gafillere inanıp içeride de Yunan borusu öttürmeye çalışanlar mevcuttur. Türkiye Cumhuriyeti devleti 29 Ekim 1923'teki kuruluş ruhuna aynen bağlıdır…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – …ve bu şuurla 2023'e doğru emin adımlarla yürümektedir.

Ayasofya Camisi'nin ibadete açılmasından sonra ortaya çıkan tartışmalar dışarıda bizim tökezlememizi bekleyen güçlerin ekmeğine yağ sürmektedir. Türkiye'yi dibi görünmeyen çukura doğru çekmeye hiç kimsenin hakkı bulunmamaktadır. Cuma hutbesinde yapılan değerlendirmeleri bağlamından koparıp başka emeller doğrultusunda kullanmak kimseye bir şey kazandırmayacağı gibi bu tip tartışmalar devletimize ve milletimize de zarar vermiş olacaktır.

Ayasofya ibadete açılmıştır, siyasete değil. Bu açıdan Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü bu tartışmaların merkezine oturtmak da doğru değildir. İstanbul'u fethedip bize armağan eden Fatih Sultan Mehmet Han ne kadar aziz ise İstanbul'u işgalden kurtarıp bizlere armağan eden Atatürk de o kadar azizdir. Bu nedenle Ayasofya etrafında fitne çıkaran ve insanlarımızı ayrımcılığa teşvik eden kim varsa kınıyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Hakkı Saruhan Oluç…

Buyurunuz Sayın Oluç.

24.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, 28 Temmuz 33 yurttaşın Sefo Deresi'ne götürülerek kurşuna dizilişinin 77'nci yıl dönümü vesileyisle yaşamını yitirenleri saygıyla andığına, Diyarbakır, Urfa, Mardin, Van ile Şırnak illerinde Covid-19 vaka sayısında artış olduğuna ve bölge halkının kendisini koruyacağı politikalar geliştirmesi, Hakkâri ili Yüksekova ilçesinde yaşanan su sorununun çözülmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, sayın vekiller; bundan yetmiş yedi yıl önce bugün, sabahın erken saatlerinde 32 Kürt yurttaş köylerindeki evlerinden alındılar, Sefo Deresi'ne götürüldükten sonra orada kurşuna dizildiler. Dönemin 3'üncü Ordu Komutanı Orgeneral Mustafa Muğlalı'nın emriyle bu katliam gerçekleştirildi. Bu katliamın üzerinden 77 yıl geçmesine rağmen yaralar sarılmadı. Katliamın 77'nci yılında yaşamını yitirenleri bir kez daha saygıyla anıyor ve bu katliamı bir kez daha lanetliyoruz.

Sayın vekiller, pandemi meselesini burada çok tartıştık, konuşmaya da devam edeceğiz; uzun bir zaman belli ki bizim gündemimizi belirleyecek. Şimdi, geçtiğimiz gün İstanbul Üniversitesi Çapa Tıp Fakültesi Dekanı Profesör Doktor Tufan Tükek, hastanelerine başvuran hasta sayısında 2 kat artış yaşandığını belirtti ve "Önceki döneme göre gelen hasta sayısının neredeyse 2 katı kadar başvuru var. Gelenler içerisinde ağır vakalar bulunuyor, dikkat edilmezse sayı yükselir." dedi. Bu, İstanbul için geçerli olan şey.

Şimdi, vahim bir tablo, esas itibarıyla Diyarbakır, Urfa, Mardin, Van, Şırnak gibi illerde yaşanıyor. Biz bunu daha evvel dile getirdik, şimdi Sağlık Bakanıyla bu konuda konuşmalar yaptık ve ortaya çıkan son durum belli ki Sağlık Bakanlığı tarafından da kabul edildi ve açıklandı. Özellikle Diyarbakır, Urfa, Mardin, Van ve Şırnak'ta salgında çok ciddi bir artışın olduğu kabul edilmiş oldu. Gerçekten durum vahim, buradaki hastanelerde yer bulunamıyor şu anda. Bir örnek yaşandı geçtiğimiz gün. Şeref Yıldız, 5 kentteki hastanelerden "Yer yok." yanıtını aldı, entübe edilmesi gerekiyordu ve Şeref Yıldız hayatını kaybetti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Çok örnek var, bunlar saymakla bitmez. Hatta hani ismini vermem gerekmiyor belki ama söyleyeyim, bir milletvekilimizin annesi şu anda coronavirüsle enfekte olmuş vaziyette ancak milletvekilimiz devreye girince annesine bakım yapılabildi, halkın nasıl bir durumla karşı karşıya olduğunu hep beraber düşünmemiz gerekiyor.

Şimdi, biz sevincimizi de acımızı da toplumsallık içerisinde yaşayan topraklardayız ve dolayısıyla toplu buluşmalar, taziyeler, mevlitler, paylaşılan büyük sofralar, hasta ziyaretleri, mezarlık ziyaretleri, düğünler, misafirlikler bu salgının yayılmasını kolaylaştırmaktadır maalesef. Bayrama yaklaşıyoruz ve son derece ciddi bir durumla karşı karşıyayız. Özellikle Diyarbakır, Urfa, Mardin ve Şırnak başta olmak üzere bölge illerindeki bütün halkımıza çağrı yapmak istiyoruz. Maske takmak, mesafeye dikkat etmek, özellikle el hijyeninin doğru bir şekilde sağlanmasına dikkat etmek büyük önem taşıyor. Bugüne kadar halk kendi çabalarıyla bu salgının yaygınlaşmasını engellemeye çalıştı ama bugün karşı karşıya kalınan durum, bu engellemenin yeterince başarılı olmadığını gösteriyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun efendim.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Şimdi mutlaka halkın kendisini koruyacağı politikalar geliştirmesi gerekiyor, mutlaka buna ilişkin -özellikle bayram günlerinde- adım atmaları gerekiyor.

Birkaç noktada çağrı yapmak istiyorum çünkü durumun vahim olduğunun farkındayım ve iktidarın da biraz umursamaz bir tutum takındığını görüyoruz ne yazık ki ve bu konuda gereken önlemlerin alınmadığını görüyoruz, o yüzden halka çağrı yapmak istiyoruz. Özellikle bayram öncesi günlerde, çarşı pazar alışverişini mutlaka, zorunlu ihtiyaçlar dışında yapmamak gerekiyor, bu konuda herkesin özen göstermesini istiyoruz. Özellikle bayram öncesi günlerde mezarlıklar kalabalık hâle gelebilmektedir, her ne kadar açık alan gibi görünse de öyle değil; önlem alınmalı, mesafeler korunmalı ve maske, mutlaka kullanılmalıdır. Bayram ziyaretlerinde ve bayramlaşırken mümkün olduğu kadar teması azaltmalı, kalabalık bayram ziyaretlerinde bulunulmamalıdır ve maalesef, bayramlaşmayı mümkünse bu süreçte ertelememiz halk sağlığı açısından daha doğru olacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Kurban Bayramı olması nedeniyle özgün riskler de vardır, ona da değinmek istiyorum: Kurban alımı, kesimi ve dağıtımında aileden bir kişinin bulunması ve özellikle genç bir kişinin olması riski azaltacaktır; bu konuda herkes mutlaka dikkatli davranmalıdır. Kalabalık etkinlikler, düğünler, mevlitler, taziyeler, virüsün en çok yayıldığı yerler olmuştur; mutlaka bu konularda, tehlike geçene kadar bir araya gelişler ertelenmelidir.

Ve bir kez daha söyleyelim: Evet, hava çok sıcak; Diyarbakır'da, Mardin'de, Van'da, Şırnak'ta, Hakkâri'de, bölgenin her tarafında çok sıcak hava ama maskenin koruyuculuk yönünden öneminin çok olduğu açıkça kanıtlanmıştır; yaz sıcağında zorlansak bile halkımızın maske kullanımına önem vermesi ve maskeyi çıkarmaması çok önemli, bunu da bir kez daha vurgulamak istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Değinmek istediğim son konu Yüksekova'yla ilgili: Yüksekova'da çok ciddi bir susuzluk sorunu yaşanıyor ve özellikle bu pandemi günlerinde bunu hep söylüyoruz; bu, çok ciddi bir halk sağlığı tehlikesi de yaratıyor. Halk, günlük ihtiyaçlarını karşılamak için Yüksekova'da tanker ve bidonlarla su taşıyor. Yüksekova'nın bu su sorunu yeni değil ama katlanarak korkunç bir hâl almış vaziyette. Özellikle, belediyelere atanan kayyumlar su sorununu çözmek yerine daha da derinleştirdiler maalesef. Hatırlarsanız, burada da konuşmuştuk, Yüksekova Belediyesinin aylık 4 milyon liralık bir geliri vardı ama kayyum o belediyeyi 680 milyon borçla bırakmıştı seçimlerden önce. Bunun 608 milyonu İller Bankasından çekilen krediydi ve kredinin gerekçesi de sözde ilçe 500

bin nüfusluydu ve orada belediyenin aylık su gelirinin 5 milyon olduğu söylenerek İller Bankasından kayyum kredi almıştı ama ortada çok büyük bir yalan olduğu belli; 100 bin kadar nüfusu olan ve su abone sayısı da 9 bin olan bir ilçeden söz ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Peki, ne oldu? O kredi alındı İller Bankasından, Yüksekova Belediyesi müthiş bir borcun içine itildi. Peki, o alınan parayla su ve kanalizasyon sorununun çözülmesi için herhangi bir şekilde adım atıldı mı? Hayır, atılmadı, üstelik de bugün baktığımızda, yine kayyum dönemi Yüksekova'da. Yüksekova'nın mevcut borcu 925 milyon TL'ye çıkmış vaziyette yani yeni kayyum atandıktan sonra daha bir yıl geçmeden 300 milyon Türk lirası üzerinde yeni borç yapmış vaziyette. Küçücük bir ilçede, hiçbir çalışmanın ve hizmetin verilmediği bir ilçede bu paranın nereye harcandığını elbette ki halk da bizler de merak ediyoruz, onu da ortaya çıkartacağız ama şunu özellikle vurgulamak istiyoruz ki: İçme suyu hattında ciddi sorunlar var, eski borular kanserojen asbest içerdiği için bunların yenilenmesi gerekiyor, yenilenmiyor ve bu sorunların çözümü için alınan kredi, herhangi bir şekilde bu iş için kullanılmıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Bitiriyorum.

Ortada para da yok, boru da yok ve su sorununu çekmeye devam ediyor Yüksekova, üstelik de Hakkâri'nin geneline baktığımızda doğal kaynaklara çok ciddi sahip olan bir ilden söz ediyoruz, Yüksekova da öyle. Örneğin, Zeysu, Türkiye'de en içilebilir sular arasında kabul ediliyor fakat nedense Yüksekova'da bu ağır koşullarda su sorunu yaşanmaya devam ediyor.

Bir kez daha buradan çağrı yapıyoruz: Yüksekova'nın su sorunu mutlaka çözülmelidir ve halkın yaşadığı sıkıntılara yenileri eklenmemelidir, bu konuda yetkililer üzerlerine düşeni yapmalıdır diyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Engin Özkoç.

Buyurunuz Sayın Özkoç.

25.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Mersin ili Mut ilçesinde meydana gelen trafik kazasında şehit olan 4 asker ile hayatını kaybeden 2 vatandaşa Allah'tan rahmet dilediğine, gazeteciler Murat Ağırel, Barış Pehlivan ve Hülya Kılınç'ın cezaevinde tutulduğu sürecin bir an önce son bulmasını ümit ettiklerine, Anayasa Mahkemesinin Enis Berberoğlu'nun başvurusu hakkındaki kararına, Rize ili çay üreticileri ile Ordu ve Giresun illerindeki fındık üreticilerinin gerçek anlamda desteklenmesi gerektiğine, sosyal medyanın yasaklarla kontrol edilemeyeceğine, 226 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne karşı olduklarına ve bu teklifle ilgili Dijital Mecralar Komisyonunun görüşünün neden alınmadığını öğrenmek istediklerine ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sağ olun efendim.

Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Üzüntü duyduğumuz kaza nedeniyle askerlerimiz ve sivil vatandaşlarımızı kaybettik. Askerlerimize ve sivil vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı diliyorum. Şu anda yaralı olan kardeşlerimize de bir an önce şifa diliyoruz.

Değerli Başkanım, Gazeteci Murat Ağırel, Barış Pehlivan ve Hülya Kılınç'ın delilleri yok etme, kaçma ve saklama girişiminde bulunma ihtimalleri olmadığı hâlde cezaevinde tutuluyorlar. Onlar gibi onlarca gazeteci parmaklıklar arasında. Artık gazeteciler için bu adaletsizlik öyle boyutlara ulaştı ki mahkeme başkanı bile Gazeteci Murat Ağırel, Barış Pehlivan ve Hülya Kılınç'ın cezaevinde tutulma kararına itiraz etmiş, gazetecilerin bir an önce cezaevinden çıkartılması için de kendi fikrini açıklamıştır. Bu usulsüz, hukuksuz sürecin bir an önce son bulmasını biz Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak diliyoruz.

Anayasa Mahkemesi, milletvekilliği düşürülen vekilimiz Enis Berberoğlu'nun başvurusu hakkındaki kararını eylül ayına bırakmıştır. Berberoğlu'nun yargılanma sürecinin tam bir hukuksuzluk örneği olduğu açıktır. Yargılanması sürerken yeniden seçildiği için dokunulmazlık kazanan arkadaşımız, yerel mahkeme ve Yargıtayın seçimi tanımaması sonucunda vekilliğinden olmuştur. Bu konudaki hukuksuzluğu, anayasa profesörleri raporlamış, AYM raportörü ortaya koymuş ancak AYM kararını bir türlü açıklayamamıştır. Buradan soruyoruz: AYM, kararı açıklamayı neden öteliyor? Yoksa AYM üzerinde siyasi bir baskı var mı?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Değerli Başkanım, Rize'de çay; Ordu, Giresun'da fındık üreticimiz perişan. Üretici tarafından en az 25 TL beklenirken fındığa 22,5 TL veren iktidar yalandan bir destekle "Fiyat 25 TL." gibi ifadelerde bulunmaktadır. Fındık ve çay üreticimiz yalandan değil gerçekten desteklenmelidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; iktidar otoriter bir anlayışla, bir oldubittiyle sosyal medya yasasını Meclisten geçirmeye çalışıyor. Bugün bunu sabaha kadar Meclis Genel Kurulunda tartışacağız. Ancak şu unutulmamalıdır ki sosyal medya yasaklarla kontrol edilebilecek bir yer değildir. Bu yasa sosyal medyayı bitirecek bir yasadır. İktidar kanadı tam bir tutarsızlık içindedir. Torba kanun görüşmelerinde Dijital Mecralar Komisyonu kurulmuştur. Kanun üzerinde detaylı bir biçimde incelenmesi ve düşünülmesi gereken tek teklif Adalet Komisyonuna sevk edilmiştir. Oysa mademki Komisyon kurduk neden bu Komisyonu çalıştırmıyoruz? Bu Komisyonun değerlendirmesini aldıktan sonra neden bu kanun teklifini Mecliste görüşmüyoruz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Tüm bu düzenlemelerin özünde her geçen gün genç seçmenlerin AKP'den uzaklaşması var. İktidar bu durumu göz önüne alarak gençlerin yoğunlukla kullandığı sosyal medyayı kontrol altına almak ve buradan kendisine yöneltilen protesto ve tepkilerin önünü kesmek istiyor.

Saraya açıkça söylüyoruz: İşine geldiğinde FaceTime'ı kullanıp işine gelmediğinde, Twitter'dan "dislike" aldığınızda yasaklara sarılmak olmaz, olamaz. AKP'nin sosyal medyanın ruhundan anlamadığı ortaya koyduğu ucube Yeşil Küre uygulamasıyla gösterilmiştir. Bu yasakların mimarı Mahir Ünal'ın çalışma ekibinde kimlerin olduğuyla ilgili AK PARTİ Tanıtım ve Medya Başkan Yardımcısı Emre Ceviz Ayvalı'nın "Darbeci Kemalist gelenek ile FETÖ'yü birbirine kırdırdık." sözleriyle tüm kamuoyu bilgilenmiş olmuştur. Gerçek trol, sosyal medyayı gerçekten kirletenler, Mahir Ünal ve ekibidir. Mahir Ünal, partimizi suçlamak için yalan bir gösteriyi sosyal medya hesabından paylaştı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Ve partimizi suçladı. Kanıtlayabildi mi bunu? Hayır, kanıtlayamadı çünkü doğru değildi. Kendisi sosyal medya trollüğü yaptı.

Bakın, Twitter geçtiğimiz aylarda Türkiye'de 7.340 trol hesabı kapattı ve yayınladığı raporda, bu trollerin büyük çoğunluğunun AKP hesabına çalıştığını da ortaya koydu.

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – Ne biçim şeyler söylüyorsunuz ya! Doğru değil. Tamam işte…

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Yeşil benek uygulamasında çuvallayan AKP şimdi de ülkemizde özgür, bağımsız ve akıllı gençlerin ahlakına rota vermeye çalışan Siber Vatan Projesi'yle sosyal medyayı zapturapt altına almaya çalışmaktadır. Ele geçirdikleri geleneksel medyada insanlar seslerini duyuramayınca sosyal medyaya yöneliyor, burada bir soluklanma alanı buluyordu. Sosyal medyada ahlak sınırlarını aşmayan her türlü düşüncenin özgürce ifade edilmesi gerektiğine inanıyor ve bunu destekliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Bu özgürlükleri kısıtlamayı hedefleyen ucube yasa teklifine de karşı çıkıyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Cahit Özkan.

Buyurunuz Sayın Özkan.

26.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Mersin ili Mut ilçesinde meydana gelen trafik kazasında şehit olan 4 asker ile hayatını kaybeden 2 vatandaşa Allah'tan rahmet dilediğine, 24 Temmuzda Ayasofya Camisi'nin ibadete açılması sonrasında Yunanistan'ın Selanik kentinde yapılan protesto gösterisinde Türk Bayrağı'nın yakılmasını lanetlediklerine, 226 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin uluslararası alanda yapılan düzenlemeler incelenerek hazırlandığına ve milletvekilleri ile siyasi parti gruplarının katkılarıyla ideal yasanın hayata geçirileceğine ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle geçtiğimiz gün Mersin'in Mut ilçesinde bir otobüsün devrilmesi neticesinde hayatını kaybeden 4 Mehmetçik'imiz ve 2 sivil vatandaşımıza Allah'tan rahmet niyaz ediyorum, aziz milletimizin başı sağ olsun. Milletimizi ve devletimizi, Mehmetçik'imizi, polisimizi, güvenlik güçlerimizi Rabb'im her türlü bela ve musibetlerden muhafaza buyursun.

Tabii, 24 Temmuz tarihimize Ayasofya'nın yeniden milletimizle buluştuğu bir tarih olarak geçmiştir ve bu tarihte milletimizle buluşan Ayasofya milletimizin her bir ferdinin yüzünde tebessüm, kalbinde inşirah oluşturmuştur ve hamdolsun milletimizden büyük bir teveccüh gören Ayasofya'nın ibadete açılması, dünyadan da farklı tepkilerin gelmesine vesile oluyor. Ve tabii, dünya, milletimizin egemenlik hakkı olan bu karara saygı duydu. Ancak bunun da ötesinde özellikle bir Yunan rahip olan Evangelos Papanikolaou'nun konuşması manidardır. Papanikolaou konuşmasında şöyle ifade ediyor: "Türkler nerede olursa olsunlar hep daha iyilerdi, bizim için utanç verici ama bu gerçek. Girit'te daha iyi manastır sistemi vardı, Girit'te Türkler bir tane bile manastır kapatmadı ama Yunanistan'da Othonas'ın emriyle çok sayıda manastır ve kilise kapatıldı. Azizlerin hatıraları gümüş kutulardan çıkarılıp hükûmet için maaşa dönüştürüldü. Aynı zamanda Türkler hüküm sürerken insanlar kolayca dinlerini yaşayabiliyorlardı."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - "Bu yüzden insanlar 'Latin serpuşu yerine Türk sarığı görmeyi tercih ederim.' diyor. Bana kalsa ikisi de görülmesin ama birini seçmek zorunda olsam Latin yerine Türk'ü tercih ederim. Şimdi söyleyin, yirmi dört saat boyunca Ayasofya'ya tüm turistler umursamadan ve saygısızca giriyordu, şimdi ayakkabı olmadan gireceksin, bu saygı değil mi? Şimdi 'Ayasofya için üzgünüz.' diyorlar, Ayasofya'yı koruyan Türkler olmasaydı Ayasofya düşerdi. Böyle büyük bir yapıyı kim koruyacaktı? Türkler korudu, teşekkür ediyoruz." Ve tabii, buna karşılık da amacı, düşüncesi, niyeti ibadet olmayan, düşünce ve inanç özgürlüğüne saygı olmayan Yunanistan'da bazı çevreler de geçtiğimiz günlerde Yunanistan'ın Selanik kentinde Ayasofya'nın ibadete açılmasını protesto eden bir grup, Türk Bayrağı'nı yakmıştır. Şanlı bayrağımızın üzerinden yürütülen bu çirkin ve hadsiz provokasyonu kınıyor ve lanetliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Bu tür provokasyonları yapan oradaki hadsizlere Evangelos Papanikolaou'nun konuşmasını cevap olarak iletiyoruz.

Bu çerçevede, özellikle bugün, görüşmeye başlayacağımız sosyal medya düzenlemesi çok kıymetli bir düzenlemedir. Bu düzenlemeyi hazırlarken her şeyden önce uluslararası anlamda yapılan düzenlemeleri dikkatle inceledik. Bir taraftan evrensel uluslararası sözleşmelerin kişi güvenliği, kişi hak ve özgürlükleri, kişilerin verilerinin korunması; diğer tarafta da basın ve haber alma özgürlüğünün güvence altına alınması çerçevesinde yaptığımız çalışmalar neticesinde, ortak aklın bir emri olarak bu kanun düzenlemesini -hamdolsun- Meclis gündemine getirdik. İnşallah bugün bütün milletvekillerimizin, siyasi parti gruplarımızın görüşleriyle özgür tartışma ortamında, bu çerçevede en ideal düzenlemeyi müzakereler neticesinde hayata geçireceğimize inanıyorum.

Hayırlı, başarılı bir çalışma temenni ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının bir tezkeresi vardır, okutup oylarınıza sunacağım.

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) TEZKERELER

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, İstanbul Milletvekili Volkan Bozkır'ın Birleşmiş Milletler 75'inci Genel Kurul Başkanlığına seçildiğine ilişkin tezkeresi (3/1279)

28/7/2020

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

İstanbul Milletvekili Volkan Bozkır'ın Birleşmiş Milletler 75'inci Genel Kurul Başkanlığına seçildiğine dair dilekçesi Başkanlığımıza ulaşmıştır.

Dilekçede; "17 Haziran 2020 tarihinde yapılan seçimle, Birleşmiş Milletler üyesi 192 ülkenin 178'inin oyunu alarak Birleşmiş Milletler 75. Genel Kurul Başkanı seçilmiş bulunmaktayım. Bu görevim resmi olarak 15 Eylül 2020 tarihinde başlayacak ve 15 Eylül 2021 tarihine kadar devam edecektir. Bu dönem zarfında Birleşmiş Milletler kuralları gereği şahsıma herhangi bir maaş ödemesi yapılmayacaktır.

Birleşmiş Milletler tarihinde ilk defa bir Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı, örgütün en üst makamı olan Genel Kurul Başkanlığına seçilmiş bulunmaktadır. Ülkemizin, Birleşmiş Milletler'in kuruluşunun 75. Yıldönümünde, bu görevi üstlenecek olmasının ayrı bir önemi haizdir. Böylesi bir göreve seçilmiş olmaktan ülkem, milletim ve şahsım adına büyük bir onur ve gurur duymaktayım.

Seçim sürecinde güçlü bir şekilde destek vermiş olan TBMM'nin Sayın Başkanı ve Saygıdeğer Üyelerine içten teşekkürlerimi sunarım.

Saygılarımla." denilmektedir.

Milletvekilimiz Sayın Volkan Bozkır'ın Birleşmiş Milletlerde seçildiği görevi ifa etmesi hususu Genel Kurulun tasviplerine sunulur.

Mustafa Şentop

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İYİ PARTİ Grubunun, İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VIII.- ÖNERİLER

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1.- İYİ PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan tarafından, Türkiye'nin önemli bir döviz kaynağı olan turizmin ağır hasar alması nedeniyle turizmcilerin ülke ekonomisini ayakta tutması ve gerekli desteği görebilmesi için ekonomik paketlerle desteklenmesi, turizm ve turizmcilerin sorunlarının araştırılması, çözüm önerilerinin tespit edilmesi amacıyla 28/7/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 28 Temmuz 2020 Salı günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

28/7/2020

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 28/07/2020 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Lütfü Türkkan

Kocaeli

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Kocaeli Milletvekili Grup Başkan Vekili Lütfü Türkkan tarafından, Türkiye'nin önemli bir döviz kaynağı olan turizmin ağır hasar alması ve turizmcilerin ülke ekonomisini ayakta tutması ve gerekli desteği görebilmesi için ekonomik paketlerle desteklenmesi, turizm ve turizmcilerin sorunlarının araştırılması ve çözüm önerilerinin tespit edilmesi amacıyla 28/07/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 28/07/2020 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere, İYİ PARTİ Grubu adına Antalya Milletvekili Sayın Hasan Subaşı.

Buyurun Sayın Subaşı. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA HASAN SUBAŞI (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Önerimizin en önemli nedeni, gerekçede de görüldüğü gibi, Türkiye'de pandemi sürecinden en çok etkilenen sektörün turizm sektörü olduğudur. Sadece Türkiye'de değil, bütün dünyada hem konaklama sektörünü hem taşıma sektörünü hem seyahat acentelerini hem de çalışanlarını ve o bölgelerin, turizm bölgelerinin esnafını, işçisini, tarımını, her sektörü çok zor şartlara gark etmiştir. İktidarın başarısız ekonomi politikalarını ve diğer ülkelerle olan, komşularıyla olan olumsuz ilişkilerini de pandemiyle birleştirdiğimizde insanımız çok zor şartlarda ekonomik zorluklarla karşı karşıya gelmiştir.

Önergede sunduğumuz gibi hibe ve teşvik unsurlarını barındıran ekonomik paketlerle gerçekten desteklenme ihtiyacı vardır ama ben turizm bölgesinde belediye başkanlığı yapmış bir kişi olarak öncelikle şunu belirtmek isterim: Sadece destek paketleriyle desteklenmekten ziyade böyle bir konuda, turizm sektöründe ülkemizin değerlerini dikkate aldığımızda, Türkiye'nin birçok konuda maliyetini karşılayacak zenginliği bulunmaktadır. Hem tarihî değerlerimizle hem kültürel değerlerimizle ve doğal kaynaklarımızla Türkiye'yi, bütün borçlarını ve maliyetini karşılayacak ekonomik zenginliğe kavuşturmak mümkündür.

Paris, Londra ve Bangkok 20 milyon insanın ziyaret ettiği şehirlerdir ama İstanbul'u, bunlardan çok değerli olmasına rağmen, 13 milyon kişi ziyaret edebilmektedir. Antalya'yı 16-17 milyon kişi ziyaret etmekte, buna karşılık 12 milyar dolar civarında gelir sağlamaktadır; bu, tamamen yerli ve millî gelirdir ve ülkemizde kalan gelirlerdir ama acaba bunun planlaması nasıl olmakta? Ben Antalya'nın 1989 yılında Belediye Başkanı olduğumda en büyük tehdit ve tehlikenin kanalizasyonunun olmamasını görmüştüm; altyapı olmadığı için kuzeyden güneye doğru, denize doğru akan su cereyanı hem denizi kirletecekti hem de içme suyu kaynaklarımızı kullanılmaz hâle getirecekti. Beş yıl uğraşmak suretiyle kanalizasyon, altyapı ve içme suyu kaynakları için, kredi temin etmek için uğraştığım zaman -tabii, belediyenin geliri olmadığını söylemeye gerek yok- Avrupa Konseyi İskân Fonu, Dünya Bankası, Avrupa Yatırım Bankasından kredi bulmak suretiyle 1995-1996 yıllarında bu yatırımları başlatmıştık.

Söylemek istediğim şu: Turizm bölgelerimiz yoğun göç alan, sürekli büyüyen şehirlerdir. Ben belediye başkanı olduğum zaman 400 bin olan nüfusumuz bugünlerde 1 milyon 400 bin olmuştur. Eğer biz 90'lı yıllarda kanalizasyona başlamasaydık bugün Antalya'nın denizi de kirlenecekti, içme suları da kirlenecekti. Onun için, bu tür turizm bölgelerinde sadece destekler vermek suretiyle yönetmek değil, altyapı konusunda borçlanmaya ve kredilere muhtaç bırakmadan elde edilen gelirlerin önemli bir bölümü turizm bölgelerinde altyapıya hasredilmektedir ve bu sadece belediyelere bırakılmamalı, merkezî yönetimin etkisi ve gücüyle bu "altın yumurtlayan tavuk" diye tabir edeceğim bu bölgelerin altyapı sorunları çok önemli planlamalarla mutlaka çözülmelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

HASAN SUBAŞI (Devamla) – Tamamlıyorum.

Turizm, Türkiye için böylesine değerler ifade eden, kaynakları olan bir ülkede mutlaka yeni bir planlama gerektirmektedir. Onun için, o bölgelerin gelir kaynaklarının önemli bir bölümü şehirlerin altyapısına harcanmalıdır.

Ben bazen şunu düşünüyorum: 90'lı yıllarda kanalizasyona başlamasaydık 1,5 milyonluk Antalya'da bunu kazmak ve yapmak bugünlerde neredeyse mümkün değildi. Böylesine risk altındayız. Mutlaka yeni planlama gerekmekte. Hele hele alınan konaklama vergilerini merkezî yönetime vermek yerine mutlaka o bölgedeki yerel yönetimlere hasretmek gerekir.

Eğer tarım ve turizm sektöründe gerçekten doğru planlamalar yapmamamız hâlinde biz bu sektörleri kaybetmeye mahkûm oluruz nasıl ki İstanbul, bütün Türkiye'yi karşılayacak gelire sahip olacakken bugün emsalleri olan birçok şehirden çok gerilere düşmüştür ve giderek de altyapı eksiklikleri nedeniyle her yıl biraz daha turizm potansiyelini kaybetmek tehlikesiyle karşı karşıyadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

HASAN SUBAŞI (Devamla) – Daha özenli olmalıyız. Önergemizin o nedenle kabulünü ve yeni bir anlayışla, yeni bir planlamayla turizm bölgelerinin sorunlarına ciddiyetle eğilmek gerektiği düşüncesiyle bu önerinin desteklenmesini arz ediyorum.

Saygılar sunuyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Batman Milletvekili Necdet İpekyüz.

Buyurunuz Sayın İpekyüz. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii "turizm" denince, Türkiye açısından önemli bir gelir kaynağı ve Türkiye gibi turizm açısından zengin bir yapıya sahip bir yerde çeşitli sorunları gündeme getirmek lazım, dile getirmek lazım, çalışmak lazım, araştırmak lazım. Az önce Antalya Milletvekili Sayın Hasan Subaşı'nın sunduğu konular çok önemli ve araştırılması lazım. Peki, bu konu niçin şu anda öncelikli olarak gündeme geldi? Pandemi. Pandemi Türkiye'ye mi özgü? Dünyaya özgü. Pandemi, dünya genelinde daha çok neyi altüst etti? Bir: ekonomiyi, sosyal yaşamı ve ekonomiyle beraber en dezavantajlı kesimler bundan daha çok mağdur oldular.

"Turizm" denince, Türkiye'de nedense sadece belli bir kesim akla gelmekte ve sadece sahil kentleri akla gelmekte; iktidar daha çok otel sahiplerini, seyahat şirketlerini düşünmekte. Nitekim bunun ispatı, Kültür ve Turizm Bakanı bir seyahat şirketinin sorumlusu, sahibi. Peki, burada ne yapmak lazım? Aslında, pandemiyle beraber en çok etkilenen nedir? Evet, korumak lazım, gelir olması lazım, gelen gelirin adil paylaşılması lazım ama biz biliyoruz ki Türkiye'de, gelen gelir adil paylaşılmıyor. Peki, burada çalışan insanlar? Peki, buradaki esnaf? Onlardan da hiç kimse yok ortada ve mağduriyet yaşanmakta ama tarihle ilgili, kültürle ilgili, doğayla ilgili turizmler yok. Hasankeyf yok edildi, kaymakam çeşitli fotoğraflar çıkarmış gösteriyor; Munzur yok ediliyor, fotoğraflar paylaşılıyor; Kaz Dağları, Karadeniz'de birçok güzel yerler yok ediliyor, fotoğraflar paylaşılıyor ve utanmadan "Av turizmi." diyoruz. Az, ender bulunan canlılar için neredeyse dağa gidip bunların yaşamına son vermeye çalışıyoruz.

Bu krizde, bir diğer en önemli konu: Özgürlüğün olmadığı, baskının olduğu yerlerde turizm de azalmakta, demokrasiyle paralel seyretmekte ve geldiğimiz aşamada -ekonomiler gider, gelir ama- öncelikle insanları korumamız lazım, insanların sağlığını uzatmamız lazım; huzur ve barış içerisinde yaşamaları için çaba harcamamız lazım.

Batman, Siirt, Mardin, Şırnak, Diyarbakır, Urfa, Gaziantep, Konya gibi illerde -Ankara dâhil- pandemi en üst düzeyde. Batman'da şu anda hastalar il merkezinden Batman'ın ilçelerine gönderilmekte. Diyarbakır'da -az önce hekim arkadaşlarla konuştum- gelen hastaların ağırlığına göre tercih yapmaktayız ama turizmle ilgili -her şey güllük gülistanlık düşünüldü- bir planlama yapılmadan, 1 Hazirandan sonra iktidar "Her şey normalleşti." dedi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın İpekyüz.

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – “Her şey normalleşmiş.” denildi, hatta üniversite sınavlarının tarihlerini bile turizme dönük düşündük, hiç de normal değilmiş; insanlar ölüyor, insanlar kıvranıyor, artık insanlar bu perişanlıkta nereye nasıl gideceğini bilemiyor, hele sağlık çalışanları isyan ediyor. Bir bayram var iki üç gün sonra, hâlâ bir planlama yok ve bu hastanelerde yer yok, yoğun bakımlarda yer yok, her gün insanlar kıvranıyor ama ne yapılıyor? Borç vermekte üstünüze yok. Bu sıkıntıda “Tatil kredisi verelim, tatil kredisini canlandıralım.” Dünya bununla uğraşırken, hâlâ aşıyla, ilaçla uğraşırken “Bunun geleceğini nasıl yapalım?” derken hiçbir çalışma yok; buradan bize para gelsin, yandaşa para gelsin, bunun dışında bir şey yapmayalım.

O nedenle, bu konunun enine boyuna araştırılması lazım, her şeyin dikkatlice izlenip ve hele hele bu pandemi döneminde, en yüksek görülen illerdeki çalışmaların bir an önce yürütülmesi lazım. Turizmde gelir varsa turizmin sadece belli bir bölge için değil, Türkiye’nin bütün coğrafyası için araştırılması lazım, incelenmesi lazım.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Antalya Milletvekili Çetin Osman Budak.

Buyurunuz Sayın Budak. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, olmayan bir şeyi konuşmak çok zor. Bugün turizmi nasıl konuşacağız? Çünkü ortada bir Turizm Bakanı var ama adı var, kendisi yok. Turizm batmış; Turizm Bakanına baktım biraz önce, konuşmaya gelmeden önce, üç haftadır tık yok, üç haftadır hiçbir açıklaması yok ama Turizm Bakan Yardımcısı Beyefendinin geçenlerde, 15 Temmuzda bir açıklaması var: “Rusya’dan uçuşlar başladı.” Biz de baktık; bölge adına, Antalya adına, Muğla ve diğer turizm destinasyonları adına hakikaten sevindik. Anında Rusya’dan yalanlama geldi: “Öyle bir şey yok. Uçuş yasağı devam ediyor çünkü Türkiye’de veriler sağlıklı değil.” dedi.

Şimdi, Avrupa Havacılık Emniyeti Ajansı uçulacak destinasyonlarla ilgili rapor veriyor. Bu raporlara göre de o ülkeye ya da o destinasyona, o kente uçuş bir şekilde bu raporların sonucuna göre yapılıyor. Peki o ne? Örnek vermek gerekirse Gazipaşa Havalimanı. Eğer Gazipaşa’yla ilgili sağlıklı veriler verilirse değerlendirme yapılıyor ve Gazipaşa’ya uçuş yasağı kaldırılıyor. Avrupa Birliğinden şu anda Türkiye’ye tek bir uçuş yok. Serbest bırakılmadı. Ama Uruguay’a var, Fas’a var, Cezayir’e var, Tunus’a var. Peki bize niye yok, bize düşmanlar mı? Hayır, şeffaflık yok. Türkiye şeffaf bir şekilde yönetilmiyor. Nasıl ekonomi yönetilmiyorsa Türkiye de şeffaf bir şekilde yönetilmiyor.

Özellikle, bizim seçim bölgemiz olan Antalya’nın ana geçim kaynağı turizmdir; Muğla’nın öyle, Aydın’ın öyle. İstanbul’un ve diğer turizm destinasyonlarının da çok önemli turizm gelirleri varken şu anda yok. Bakın, bir veri vereceğim: 2019 yılı Haziran ayında Türkiye’ye 12 milyon 600 bin turist gelmiş. Bu yıl ne kadar biliyor musunuz? 260 bin. Ha, bunu pandemiye bağlıyoruz tabii ki ama şeffaf olsak biz bu rakamların bir kısmını geri getirebilirdik.

Şimdi, Antalya’da 83 esnaf odası ve 100 bine yakın esnaf var. Bunların tamamı turizmden gelir elde ediyordu; bakın, tamamı istisnasız. Aynı zamanda zannediliyor ki turizm sadece seyahat acentesi, otel, lojistik, ulaşım, hava yolculuğu falan. Hayır, tam 60 sektör arkadaşlar. Trabzon’dan, Ordu’dan oraların yerel ürünleri turizmde, otellerde tüketilmek üzere alınır; doğudan, batıdan, Türkiye’nin her yerinden, sadece kendi bölgesinden değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Devamla) – Doğrudan döviz kazandıran, tüketiminin tamamını kendi içerideki millî ürünlerinden sağlayan, tüketiminin yüzde 98'i yerli olan bir sektörden bahsediyoruz. Şimdi bunların hiçbiri kalmadı maalesef. Onun için Turizm Bakanlığına ve iktidara buradan seslenmek istiyorum: Lütfen, dönün, sektöre bir bakın, bu sektör sadece turizm sektörü değil Türkiye'nin imaj sektörüdür, Türkiye'nin dışa açılan vitrinidir turizm ve bununla ilgili yapılması gerekenleri lütfen açıklayın. Bakın, dibimizde Yunanistan, turist almaya başladı. Turizm esnafının yüzde 60'ının kirasını ödüyor Yunanistan.

Çalışanlarla ilgili de bir şey söylemek istiyorum: Geçen, 1 Ekim 2019'da 700 bin kişi -mevsimlik işçi- turizmden uzaklaştırıldı, askıda uygulaması var, 1 Nisan'da sektöre döneceklerdi. Bunlar, şu ana kadar -temmuz ayını bitirdik- o tarihten, 1 Ekim'den itibaren bir kuruş maaş alamadılar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Devamla) – İşsizlik Sigortası Fonu'ndan beş kuruş alamadılar çünkü bunlar askıda uygulamasından dolayı faydalanamıyorlar. Kısa çalışma ödeneğinden faydalanamadılar; bunlar aç, aç, 700 bin kişi. Bu 700 bin kişinin dışında da bakın sigorta rakamlarına, geçen seneye göre şu anda işsiz kalan sayısı çalışan sayısından daha fazla. Yazık günah, bu insanlar ne yiyip ne içecekler? Ha, otelci işini halledebilir. Ne yapar? Borçlanarak halledebilir ama doğru da değildir; bir yıl kaybetmiş, o bir yılı on yılda telafi edemez. Gelecek yıllarda da turizmle ilgili çok büyük, ciddi sıkıntılarla karşı karşıya kalınabilir, bugün buradan ben uyarıyorum.

Esnafın durumuyla ilgili de şunu söyleyeyim, bir örnek vereyim yeterlidir: Restoranlar açık, barlar kapalı. Restoran da hamburger satıyor bar da hamburger satıyor. Ama bir fark var, restoranlarda alkol satılıyor. Barların adı "bar" olduğu için, içki satıldığı için mi açılmıyor?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Selamlayın lütfen.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Devamla) - Pekala.

Ve özellikle de sektörde Antalya'yı temsil eden bütün milletvekili arkadaşlarıma söylüyorum: Lütfen bu konulara siz de el atın. Sizlerden bu konuda özellikle ricada bulunuyorum.

Ben daha fazla uzatmadan… Ki turizm burada üç beş dakikada konuşulacak bir konu değil, çünkü Türkiye ekonomisinin amiral gemisi. Doğrudan döviz kazandıran, geçtiğimiz yıl 34,5 milyar dolar katkı sağlayan sektörden bahsediyoruz. Şu 5 tane müteahhide verilen destek kadar bile destek alamadı turizm sektörü. Bu insanları yaşatın ki ülke yaşasın. Önümüzdeki yıl da bunlara ihtiyacımız olacak. Bakın, bugüne kadar turizmden 8 milyar dolar gelir kaybımız var. Geçen sene ikinci çeyrekte 8 milyar dolar gelir elde edilirken bugün bu sıfır. Ve göreceksiniz, önümüzdeki ağustos, eylül aylarında dövizin üstünde büyük bir baskı yaratacak; işte bugün gördük, döviz rakamları yukarı doğru hızla gidiyor. Çünkü turizmden döviz girdisi maalesef yok.

O yüzden, buradan dikkatle uyarmak istiyorum ki bu konuya lütfen el atın. Özellikle iktidara söylüyorum, lütfen el atın.

Hepinize çok teşekkür ediyorum. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Budak.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Antalya Milletvekili Sayın Kemal Çelik.

Buyurunuz Sayın Çelik. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA KEMAL ÇELİK (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; turizm sektörünün sorunlarıyla ilgili olarak İYİ PARTİ tarafından verilen araştırma önergesi hakkında söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Bu arada, Mersin'in Mut ilçesinde şehit olan Mehmetçiklerimize Allah'tan rahmet, ailelerine sabır ve milletimize başsağlığı diliyorum.

Değerli milletvekilleri, hiç şüphesiz ki ülkemizin en önemli sektörlerinden birisi de turizm sektörüdür ve bu, her birimiz için de son derece önemlidir. Biraz önce Sayın Subaşı bahsetti; doğrudur, gerçekten turizmde en önemli unsur da altyapıdır. Eğer altyapı sorununu çözmemişseniz turizmde belirli aşamalara gelemezsiniz. Bu nedir? Yolunuz olacak, havalimanınız olacak, limanlarınız olacak, arıtmanız olacak, kanalizasyonunuz olacak. Şimdi, Antalya'ya baktığımız zaman bu sorunların tümünün de çözüldüğünü ve mavi bayraklı bir turizm destinasyonuna da sahip olduğunu görüyoruz. Bu bakımdan, AK PARTİ iktidarlarına da şükranlarımızı sunmamız lazım, Sayın Cumhurbaşkanımızın başkanlığında.

Şimdi, altyapı niçin önemli? Altyapı gerçekten çok önemli. Bir tane örnek vereyim: 2014 yılında, seçimlerden önce Gazipaşa Havalimanı açıldı, Alanya bölgesinde turizm 4 kat arttı. İnşallah Kaş tarafına da bir havalimanı yapılacak ve Antalya'da, tüm Türkiye'de turizm canlanacaktır.

Değerli arkadaşlarım, turizm sektörünün 2020 hedefi 58 milyon kişi, 45 milyon euro gelir idi. Ama gördüğümüz gibi bir pandemi gerçeğiyle tüm dünya, sadece biz değil, tüm dünya karşı karşıya. O hâlde ne yapmamız gerekiyor, yeni bir turizm politikası uygulamamız gerekiyordu. Bu bakımdan, Hükûmetimiz yeni bir turizm politikasını hayata geçirdi. Örneğin, bunların içerisinde en önemlisi nedir? Güvenli Sertifika Programı'nı Avrupa ülkelerinde ilk defa uygulayan ülke Türkiye'dir. Geçenlerde Sayın Dışişleri Bakanımızla beraber, Turizm Bakanımız Sayın Nuri Ersoy Avrupa ülkelerini ziyaret ettiler. Güvenli turizm olayını, gerçeğini anlattılar. İnşallah önümüzdeki dönemde Avrupa ülkeleriyle uçuş serbestisi gelecektir. Bu, arkadaşlar, turizmin ötesinde bir olaydır. Uçuş serbestisi verilmemesi siyasi bir olaydır ve Türk turizmiyle ilgisi yoktur. İnşallah en kısa zamanda çözülecek. Nitekim, Rusya'yla çözüldü. 1 Ağustos'tan itibaren Ankara, 10 Ağustos'tan itibaren de Antalya olmak üzere turizm başlayacaktır.

Değerli arkadaşlarım, tabii ki turizmden -biraz önce Çetin Bey anlattı- 60'ın üzerinde sektör faydalanıyor. Bu önemli bir şey, yani turizm esnafı çok önemlidir. Antalya'da biz milletvekilleri için esnafımızın turizmden daha çok faydalanması bir genel politikadır. Bu çerçevede de hükûmetimiz üzerine düşeni yapmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Efendim, bu Türkiye'nin sorunu, sadece Antalya'nın sorunu değil ki.

BAŞKAN – Buyurun.

KEMAL ÇELİK (Devamla) – Evet, Türkiye'nin sorunu olarak anlatıyoruz; Türkiye'nin sorunu Antalya'nın sorunudur, Antalya'nın sorunu Türkiye'nin sorunudur, bunu da bilin. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Türkiye'nin sorunlarına eğilmiş iktidar tarafından G20 Liderler Zirvesi Antalya'da düzenlendi ve her lidere bir otel verilmek suretiyle Türkiye dünyaya hava attı, hava. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Onu da bilin, evet, hava attık.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Hava mı attı? Yaşasın be(!)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – İşiniz hava ama altınız ıslak.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ne havasıydı o? Ne havası attı?

KEMAL ÇELİK (Devamla) – Ama daha sonra Çin'e gitti, Çin'deki G20 Zirvesi'nin ne kadar sönük geçtiğini biliyorsunuz. Lütfü Bey, siz anlamazsınız bu işten.

Onun için, değerli arkadaşlarım, biz, pandemi nedeniyle, Paket Tur Sözleşmeleri Yönetmeliği'ni değiştirdik, turizm tesislerimizin borçlarını 6 ay süreyle erteledik, işe devam kredi paketini açıkladık ve gerçekten de bir rahatlama sağladık. Bu nedenle Avrupa ülkeleriyle inşallah kısa zamanda da normalleşmeye doğru gidiyoruz çünkü Türkiye güvenli turizm sertifikasını uyguluyor, çünkü güvenli bir ülkeyiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Hiç inanan var mı? Bu belgeye inanan kaç ülke var?

BAŞKAN – Tamamlayalım efendim.

KEMAL ÇELİK (Devamla) – Güvenli ülkeler ancak böyle bir sertifikayı uygulayabilirler, Türkiye de güvenli bir ülkedir.

Hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum ve bu araştırma önergesinin aleyhinde olduğumuzu belirtiyorum. Saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkanım, söz almak istiyorum.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Türkkan.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

27.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Antalya Milletvekili Kemal Çelik'in İYİ PARTİ grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, hatip kürsüdeyken ismimi vererek "Siz bu işlerden anlamazsınız Lütfü Bey." diye bir ifade de bulunmuş. Evet, ben bu işlerden anlarım, bu sektörü bilirim, bu sektörün bizzat içinden bir arkadaşınızım. Ama sizin en iyi anladığınız iş; emniyet, güvenlik meselesi. Bunu da herkes biliyor burada; emekli bir emniyet müdürüsünüz, emniyet mensubusunuz. Emniyet Genel Müdürü olarak atandığınız koltuğa kendi iradenizle oturamayacak kadar siz aslında sahip olduğunuz işten anlamıyorsunuz. Bunu hatırlatmak istememiştim ama tarihe bir not düşelim. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Çelik, buyurun yerinizden.

Yeni bir sataşmaya mahal vermeyelim.

28.- Antalya Milletvekili Kemal Çelik'in, Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Lütfü Bey -ismi tekrar vereyim ama sataşma değil- kimse o görevlere boşuna getirilmemiştir, herkes hak ederek gelmiştir; bakanlar da hak ederek gelmiştir, genel müdürler de hak ederek gelmiştir, valiler de hak ederek gelmiştir, size o tür şeyleri konuşmak da düşmez. Haddinizi bilin. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz efendim.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Duyamadım, bir daha tekrarlar mısınız.

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Haddinizi bilin.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Tekrar ederseniz, duyamadım gerçekten.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

1.- İYİ PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan tarafından, Türkiye'nin önemli bir döviz kaynağı olan turizmin ağır hasar alması nedeniyle turizmcilerin ülke ekonomisini ayakta tutması ve gerekli desteği görebilmesi için ekonomik paketlerle desteklenmesi, turizm ve turizmcilerin sorunlarının araştırılması, çözüm önerilerinin tespit edilmesi amacıyla 28/7/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 28 Temmuz 2020 Salı günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - İYİ PARTİ Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

2.- HDP Grubunun, İstanbul Milletvekili Erol Katırcıoğlu ve arkadaşları tarafından, enflasyon ve ekonomideki kötü gidişin araştırılması amacıyla 28/7/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 28 Temmuz 2020 Salı günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 28/7/2020 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Hakkı Saruhan Oluç

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

28 Temmuz 2020 tarihinde İstanbul Milletvekili Sayın Erol Katırcıoğlu ve arkadaşları tarafından verilen (8288) grup numaralı enflasyon ve ekonomideki kötü gidişin araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 28/7/2020 Salı günkü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Erol Katırcıoğlu.

Buyurunuz Sayın Katırcıoğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, sayın vekiller; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, her ne kadar… Hükûmet tarafından gelen işaretlerden, açıklamalardan ekonomiyle ilgili olarak çok ciddi sıkıntılarımız olmadığına dair bir izlenim uyandıracak cümleler dinliyoruz. Son olarak, Sayın Berat Albayrak, özellikle tüketici ve reel kesim güven endekslerine bakarak aslında ekonominin iyiye gittiğine dair, cesaret verici, insana "Ha, işler galiba rayına giriyor." dedirten açıklamalarda bulunuyorlar fakat arkadaşlar, biz aynı rakamlara bakıyoruz ve çok farklı sonuçlar elde ediyoruz. Kimileri bunu şöyle yorumluyorlar: Bizler muhalefetiz ya, muhalefettekiler tabii ki iktidarın uyguladığı ekonomi politikalarına itiraz edecekler, görevleri bu. Dolayısıyla da aslında olması gereken ya da olan şey ki onların genel olarak olumlu olduğuna, en azından kriz koşullarından çıktığımıza dair düşüncelerine karşı bizim açıklamalarımızı da bir anlamda kimisi öyle de açıklamayı tercih ediyor, bir

tür vatan hainliği gibi de algılanması mümkün olabiliyor. Şimdi, dolayısıyla da aynı şeye bakıp farklı sonuçlar çıkarmak doğaldır bir tarafıyla ama sanırım Meclisin aynı şeylere bakıp farklı yorumlar yapan siyasi perspektiflerin -ki Mecliste hemen hemen hepsi temsil olmuş oluyor- bunları konuşması lazım yani gerçekten Türkiye ekonomisi nereye gidiyor? Çünkü sıradan insanlar belki bunu izleyemeyebilir ama burası toplumun en önemli merkezi ve toplumun nasıl bir ekonomik geleceğe doğru yürüdüğünü de burada yapılacak tartışmaların büyük ölçüde aydınlatacağını düşünmemiz mümkün. Fakat arkadaşlar, benim gördüğüm kadarıyla bu konular burada hiç konuşulmuyor. Hani, Plan ve Bütçe Komisyonunda -ki ben üyesi oluyorum- "Orada konuşuluyor mu?" derseniz bence orada da çok anlamlı konuşmalar olduğu kanaatinde değilim. Bu, bir anlamda buradaki yasa yapma sürecinin bence, benim görebildiğim kadarıyla sorunu yani bu sorun, bir, zihniyet dünyasından yansıyor; iki de tabii İç Tüzük'ten yansıyor, böyle bir İç Tüzük'le de bu kadar oluyor diyebiliriz.

Şimdi, arkadaşlar, biz bir araştırma önergesi verdik, dedik ki: "Ya, bu farklı algıların, farklı bakış açılarının bir ortaklaşması mümkün olabilir mi acaba?" O sebeple de tabii bu önergemizi desteklemenizi bekliyoruz.

Esas olarak şunu söyleyeyim: Gerçekten de benim görebildiğim kadarıyla Türkiye ekonomisinin makro değişkenlerinde bence beni ve bana benzeyen bakış açılarını rahatsız eden gelişmeler olmakta. Şimdi, diyebilirsiniz ki: İyi de mesela -ki demin söyledim, Sayın Bakan bunu önemli bir gelişme olarak söyledi; evet, doğru- Tüketici Güven Endeksi artarsa iyi bir şey olur tabii ki fakat artışa baktığımızda "Hangi yılın artışı?" "Hangi yılın seviyesine geldik?" diye baktığımızda bizim daha üç beş sene önceki Tüketici Güven Endeksi'nin çok altında yerlerde yürüdüğümüzü görüyoruz. Dolayısıyla da… Hani bu cümleyi öyle söylersiniz, tam da o sizin söylediğiniz cümle, belki yanlış değildir ama gerçeği tam olarak açıklama şansına sahip olmayabilir.

Örneğin, biz, daha çok, ülkede özellikle makroekonomideki değişimlerin ülkedeki gelir dağılımını hızla bozduğu kanaatindeyiz ve bunun da -daha önceki konuşmalarda da sık sık altını çizmeye çalıştığım gibi- gerçekten, önümüzdeki, Türkiye için büyük bir krizi bir anlamda besleyen bir durum olduğunu söylemeliyiz. Dolayısıyla da… Mesela sizlerden bunu hiç duymuyoruz. Mesela son yapılan araştırmalardan anladığımız bizim, en yoksul yüzde 20'lik kesimin gelirleri bu pandemi sürecinde azalmış. Öyle böyle değil, görece olarak baktığımızda yüzde 13'lük bir azalış var…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Katırcıoğlu.

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) - …ama öte yandan, en zengin yüzde 20'ye baktığımızda da orada yüzde 3'lük bir artış olduğunu görüyoruz. Dolayısıyla da, görülen şu ki çok kısa bir süre önce, yani -pandemi mart ayında başladı biliyorsunuz- mart ayından bu yana aslında, gördüğümüz kadarıyla zenginler ve fakirler arasındaki ekonomik denge giderek bozuluyor.

Dolayısıyla, değerli arkadaşlar, bu meselelerin burada konuşulması lazım. Dolayısıyla da bu önergenin sizler tarafından da desteklenmesini umuyoruz. Hani -parantez içinde söyleyeyim- desteklenmeyeceğini bilerek bunu söylüyorum ama yine de söylemiş olayım.

Hepinize saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ PARTİ Grubu adına Bursa Milletvekili İsmail Tatlıoğlu.

Buyurunuz Sayın Tatlıoğlu. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Değerli Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlarım.

Öncelikle, Mut ilçemizde kaybettiğimiz şehitleri rahmetle anarım. İnşallah, yaralılarımıza da acil şifa dilerim.

Önümüzdeki günler Kurban Bayramı. Hepinizin Kurban Bayramı'nı şimdiden tebrik ederim ama ekonomiyi konuşuyoruz, Kurban Bayramı üzerinden bir çıkarım yapalım. Araştırmalar, son yirmi yılda aile başına en az kurbanın kesileceği Kurban Bayramı diyor, ekonomik nedenlerle.

SALİH CORA (Trabzon) – Pandemi nedeniyle.

İSMAİL TATLIOĞLU (Devamla) – Türkiye'nin temel ekonomik özelliği şudur: Nereden bakarsak bakalım, fakirleşiyor, yoksulluk yaygınlaşıyor. Pandemi kurban kesilmesini değil, kurbanın vakıflar veya kurumlar üzerinden kesilmesinin sayısını artırıyor. O nedenle, ekonomik nedenlerle kurbanın en az kesildiği Kurban Bayramı'nı yaşıyoruz. Bakın, 2002'de asgari ücret 185 lira; bir emekli aylığı asgari ücretten yüzde 30 daha fazla, 240 lira. Bugün ne demek bu? Bugün asgari bir emekli aylığının 3 bin lira olması lazım. Ne kadar peki? 1.030 lira ama düzenleme gereği taban ücret, taban aylık 1.500 lira olduğu için 1.500 lira. 2002'de ortalama emekli 288 lira alıyor. Ne demek bu? Asgari ücretin 1,5 katı fazla alıyor; bugün 3.600 lira alması lazım, ne alıyor? 3 bin lira alıyor. İşsizlikte hiç… Bütün hesaplarla, son on yılın en kötü işsizlik dönemi. Bütün yılların, bütün dönemlerin en kötü on yılı bu son on yıl, en kötü beş yılı bu son beş yıl; hele partili Cumhurbaşkanlığı Sistemi Türk milletinin ayaklarına tam bir pranga; maşallah, son dönem, işsizlikte tarihî zirve. İşsizlik ve enflasyonda değerli arkadaşlar, OECD'ye ve uluslararası rakamlara baktığımızda önümüzde 2 ülke var: Birisi Maduro'nun Venezuela'sı, diğeri krizin içinden çıkamayan Arjantin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

İSMAİL TATLIOĞLU (Devamla) - Bu çerçevede emekli aylıklarının reel olarak yüzde 50 düştüğü bir Türkiye yaşıyoruz yirmi yıl önceye göre ve de bugün asgari ücretli ve emeklinin enflasyonunun yüzde 25'in altında olduğunu söyleyen hiçbir kalem, hiçbir dil yok.

Hepinize saygılar sunarım. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Konya Milletvekili Abdüllatif Şener.

Buyurunuz Sayın Şener. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Her şeyden önce, Mut'taki kazada hayatını kaybeden şehitlerimize ve vatandaşlarımıza rahmet diliyorum, yaralılara şifalar diliyorum.

Tüm ulusumuzun ve sizlerin Kurban Bayramı'nı şimdiden tebrik ediyorum.

Değerli arkadaşlar, enflasyon ve işsizliğin geldiği durum ortadadır. Bunun Meclis olarak araştırılması ve Hükûmete yön verecek bir politikanın hazırlanması en acil konularımızdan biri olmalıdır çünkü mevcut Hükûmet gerçekten bu işi beceremiyor, yanlış yapıyor. Bu yanlışları nedeniyledir ki Türkiye'de hayat sıkıntısı çok had safhaya ulaşmıştır, vatandaşlarımız perişandır. Bu söylediğim tablo, coronavirüs nedeniyle ortaya çıkmış bir tablo değildir. Yıllardır ekonomiyi yönetemeyen bir Hükûmet var, bu pandemiye girmeden önce de ülkede enflasyonu patlatmış, işsizliği ayyuka çıkarmış bir Hükûmet var ve yıllardır göstermiştir ki bu Hükûmet, bu sorunu çözme kabiliyetinden mahrumdur. O hâlde, Türkiye Büyük Millet Meclisi bu konuda ağırlığını koymalıdır ve çözüm önerilerini oluşturmak suretiyle Hükûmete tavsiye kararında bulunmalıdır diye düşünüyorum.

Değerli arkadaşlar "Yani Hükûmet bu kadar mı bu işi bilmiyor?" derseniz; bu kadar bu işi bilmiyor. Bakın, son altı yıl itibarıyla -2019 itibarıyla söylüyorum, pandemi sürecini söylemiyorum- toplam millî geliri 200 milyar dolar azaltmış bir Hükûmetten bahsediyorum, kişi başına millî geliri de 4 bin, 5 bin dolar civarında azaltmış bir Hükûmetten bahsediyorum. Bu, üstelik Hükûmetin kendi yayınladığı rakamlara göredir; gerçek ise bundan daha da vahimdir. Böyle bir tabloda çözümü bulmuş, çözümü TÜİK'e havale etmiş Hükûmet. TÜİK sürekli rakamlarla oynuyor, enflasyonu mümkün olduğunca düşük göstermeye çalışıyor, aynı şekilde işsizliği düşük göstermeye çalışıyor ama TÜİK'in her türlü çabayla düşük göstermeye çalıştığı enflasyon dünyanın en yüksek enflasyonu, TÜİK'in her türlü çabayla düşük göstermeye çalıştığı işsizlikse yine dünyanın en yüksek işsizliklerinden biri olduğu gibi cumhuriyet tarihi boyunca, bu verilerin tutulduğu günden bugüne kadarki en yüksek işsizliktir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyursunlar.

ABDÜLLATİF ŞENER (Devamla) – Demek ki Hükûmetin politikalarında bir köklü yanlışlık vardır; bu yanlışlık ya kastidir veya politik anlayışı bu sonucu doğurmaktadır. Türkiye'yi bir felakete doğru sürüklüyor ve bu ülkede daha önce tartışmadığımız bir kesimi ortaya çıkarıyor ki bu kesim de umutsuzlar kesimidir. İşsizliğin en yüksek olduğu kesim, bildiğiniz gibi, genç nüfus; üstelik de okuyan, üniversite bitiren, tahsil yapan gençlik. Böyle bir tabloyu ne siz ne de ben siyasi hayatımız boyunca hiç görmedik, ilk defa ortaya çıkıyor ve Türkiye'yi bir uçuruma doğru sürüklüyor çünkü umutsuzluk işsizlikten daha büyük bir felakettir. O hâlde, böyle bir felaket varsa elbette Meclis bu işe el koymalıdır, araştırmalıdır, çözüm önerilerini getirmelidir ve Hükûmete yol göstermelidir. Eğer Hükûmet Meclisin gösterdiği yolu da ciddiye almayacak olursa çekip gitmelidir diyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Giresun Milletvekili Cemal Öztürk.

Buyurunuz Sayın Öztürk. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Benden önce gruplar adına konuşan arkadaşlarımız Plan ve Bütçe Komisyonunda da üye arkadaşlarımız; bu makroekonomik genişlemelerle ilgili, gelişmelerle ilgili konuları orada da kendi aramızda tartışıyoruz. Tabii, ben, konu üzerinde, bu üç dakikalık kısa sürede ekonomi tartışmasına girmeyeceğim ama şu kadarını söyleyeyim: Bu makroekonomik genişlemeler sadece Türkiye'de değil, bütün dünyada, özellikle de gelişmekte olan ülkelerde bir sorundur.

Ben, bugün, geçen haftalarda çok sık tartıştığımız, 2 parti grubumuzca araştırma önergesi olarak Meclisimize getirilen ama bugün sonucunu aldığımız fındık üzerinde bir teşekkürü ifade edip Meclisimizi bilgilendireceğim.

Değerli milletvekilleri, bildiğiniz gibi, bundan iki hafta önce, fındık ve fındık müstahsilinin sorunları üzerine değerli gruplarımızca verilen araştırma önergelerini görüştük ve ben o zamanlar AK PARTİ Grubumuz adına demiştim ki: Acele etmeyelim, Hükûmetimiz, Sayın Cumhurbaşkanımız fındığa en iyi, en güzel fiyatı verecektir. Nitekim, dün, Bakanlar Kurulu toplantısı sonrasında, Sayın Cumhurbaşkanımız, Giresun kalite fındığa, 50 randıman üzerine 22,5 lira ve Levant kalite fındığa da 22 lira destekleme fiyatını açıkladı. Bu fiyat hepimize hayırlı olsun. Biz, fındık üreten illerin milletvekilleri olarak, üç yıldır Meclisimizde bir grup oluşturduk "Fındık Çalışma Grubu" adını verdik ve sahadan aldığımız, müstahsillerimizden aldığımız bilgileri önce Tarım Bakanımıza, Hazinemize ve Hükûmetimize, Sayın Cumhurbaşkanımıza iletiyoruz. Neticede, bugün geldiğimiz noktada, çalışmalarımızın meyvesini gördük.

Ben, buradan, bir kez daha, her zaman üreticimizin yanında olan, fındığı ve fındık müstahsilini her zaman destekleyen Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'a şükranlarımı arz ediyorum. Bu, ülkemiz için, müstahsilimiz için son derece önemli bir fiyattır. Geçen yıl, zamanında yapılan açıklamayla yaklaşık 400 milyon dolar daha fazladan ihracat geliri elde ettik; önümüzdeki sene de bunu, inşallah, 500 milyon doların üzerine çıkarma imkânına kavuşacağız.

Bir kere daha, yaklaşan kurban bayramını kutluyor ve…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

CEMAL ÖZTÜRK (Devamla) – …bayram sevincini, çifte bayram sevincini fındık müstahsilimize yaşattığı için başta Cumhurbaşkanımıza, Hazine Bakanımıza, Tarım Bakanımıza ve emeği geçecek olan Toprak Mahsulleri Ofisi çalışanlarına tekrar tekrar teşekkür ediyor, tekrar, ben de yaklaşan Kurban Bayramınızı tebrik ediyor, saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Gurubunun önerisini oyalarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

Şimdi, Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oyalarınıza sunacağım.

3.- CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi Gündeminin Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler Kısmında yer alan, Mustafa Necati Kültür Evi'nin adının değiştirilmesinin nedenlerinin araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/3001) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 28 Temmuz 2020 Salı günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

28/7/2020

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 28/7/2020 Salı günü (bugün) toplanamadığından Grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Engin Özkoç

Sakarya

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Gündeminin "Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler" kısmında yer alan Mustafa Necati Kültür Evi'nin adının değiştirilmesinin nedenlerinin araştırılması amacıyla verilmiş olan (10/3001) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin görüşmesinin, Genel Kurulun 28/7/2020 Salı günlü (bugün) birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Artvin Milletvekili Sayın Uğur Bayraktutan.

Buyurunuz Sayın Bayraktutan. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben de sözlerimin başında, dün Mersin Mut'ta meydana gelen acı olayda kaybettiğimiz şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyorum, yaralılara acil şifalar diliyorum.

Değerli milletvekilleri, biliyorsunuz, Ankara Mithatpaşa'da çok güzel bir ev var, Mustafa Necati Kültür Evi. Mustafa Necati Kültür Evi, o kadar karmaşıklığın arasında, Mustafa Gazalcı'nın deyimiyle bir biblo gibi, gerçekten önemli bir yer. Bu ev, daha önceden, İstemihan Talay döneminde Mustafa Necati Kültür Evi olarak düzenleniyor. Arkasından, AKP hükûmetleri döneminde -Millî Eğitim Bakanlığı ve Kültür Bakanlığı döneminde- bu evle alakalı, bir kuru fasulyeci yapma girişimi ortaya çıkıyor; değerli arkadaşlarım, daha sonra, tepkiler ortaya çıkınca Hükûmet, o tarihte, bununla alakalı girişimi geri alıyor. Daha sonra, Ertuğrul Günay Kültür Bakanı olunca, söz konusu eve ilişkin olarak, Kültür Bakanlığına devriyle alakalı bir protokol düzenleniyor. Daha sonradan da Türkiye Büyük Millet Meclisine devrediliyor. Türkiye Büyük Millet Meclisi ile Kültür Bakanlığı arasında yapılan protokolün süresi 2018 yılında dolunca tekrar Kültür Bakanlığına devrediliyor. Değerli arkadaşlarım, geçtiğimiz günlerde, bu eve ilişkin olarak, Nuri Pakdil Edebiyat Müzesi yapılmasıyla alakalı bir düzenleme yapılıyor.

Değerli arkadaşlarım, Mustafa Necati'nin ailesi, bu evi, kendi adının yaşatılmasına ilişkin olarak bağış şartıyla devlete veriyor. Bakın, dikkat edin, yani diyor ki: "Mustafa Necati'nin adı yaşatılsın."

Öncelikle değerli AKP milletvekillerine bahsetmek istiyorum: Mustafa Necati kimdir? Mustafa Necati, İstanbul Hukuk Fakültesini bitirdikten sonra İzmir'e göç ediyor, bir süre avukatlık yapıyor, öğretmenlik yapıyor. Daha sonra, İzmir'in Yunan işgaliyle karşılaştığı dönemde, Yunan işgaline karşı büyük bir direnişin içerisinde yer alıyor. Arkadaşlar, arkasından, Bergama'da, Akhisar'da, Soma'da Kuvayımilliye direnişinin içerisinde ciddi bir mücadeleyle karşı karşıya kalıyor. Arkasından da, bu direnişlerden sonra, Saruhan'dan yani Manisa'dan, 1'inci Dönem, milletvekili seçiliyor. Seçildikten sonra, özellikle Kastamonu bölgesinde -ki birtakım arkadaşları herhâlde rahatsız eden bu- İstiklal Mahkemesi Başkanlığı yapıyor. Bakın, çok önemli görevlerde bulunuyor. 1923'te İmar ve İskân Bakanlığı yapıyor, 1924'te Adalet Bakanlığı yapıyor, hemen arkasından da 1925'te -o kısa hayatında- Millî Eğitim Bakanlığı yapıyor.

Millî Eğitim Bakanlığı döneminde ne yapıyor değerli arkadaşlar? Değerli arkadaşlarım, bakın, Talim Terbiye Kurulunu kuruyor, Gazi Eğitim Enstitüsünü oluşturuyor, köy öğretmen okullarını oluşturuyor -yaptıklarından birkaçı bunlar- yani eğitim birliğini sağlıyor; cumhuriyet devriminin, Atatürk devriminin en önemli politikalarından biri olan eğitimle alakalı gereğini yapıyor. O kısa yaşamında, 35 yaşında, bugün için, böyle, ciddiye alınmayacak bir apandisten dolayı -çok kısa- yaşamı sonlanıyor ve rahmete kavuşuyor; mezarı da Ankara'da, Cebeci'de. Değerli arkadaşlarım, Mustafa Kemal Atatürk, Mustafa Necati'nin öldüğünü duyduğu zaman "Ne büyük bir evlattı." diye gözyaşı döküyor.

Şimdi, daha sonra ne oluyor? Aynı yere, yani devlete bağışlanan, onun ailesi tarafından şartlı bağışlanan, adı yaşatılsın diye bağışlanan yere şimdiki Kültür Bakanı tarafından "Nuri Pakdil Edebiyat Müzesi" adı veriliyor. Gittik, oranın önünde gerekli girişimlerde bulunduk, basın açıklaması yaptık. Nuri Pakdil'e girmek istemiyorum, burada çok savunmayasınız diye, başka işlere girmeyin diye. Bir tek sözünü söyleyeyim: Nuri Pakdil, Mustafa Kemal'den ötürü "Atatürk bir firavundur." diyor değerli arkadaşlarım, bir tek onu diyor. Onu da boş verin, hadi onu da bir kenara atalım, o da ayrı bir olay. Değerli arkadaşlarım, Mustafa Necati'nin ailesi bir şartla bağışlıyor bunu; Mustafa Kemal'in en büyük yol arkadaşlarından biri olan, Atatürk devriminin kilometre, mihenk taşlarından biri olan bir ismin yaşatılması amacıyla devlete bağışlıyor.

Şimdi ben buradan Kültür Bakanına soruyorum: Sayın Bakan, buranın adını niye değiştirdiniz? Bizden bazı arkadaşlarımız, yöneticilerimiz, Kültür Bakanının bu isim değiştirilmesiyle alakalı kararı tavzih etmesi ve bu kararı geri almasıyla alakalı Bakanla görüştüler. Bakan dedi ki: "Ben bu kararı geri

alamam, ben o tabelayı bir daha aşağı indiremem.” Buradan Sayın Bakana soruyorum: Sayın Bakan, o gördüğünüz bina Etstur’un turizm danışma şirketi değil ki, orası Mustafa Kemal’in askerlerinden birinin, yol arkadaşlarından birinin adının verilmiş olduğu, cumhuriyetin kilometre taşlarından birinin, Mustafa Necati’nin adının verildiği bir bina. (CHP sıralarından alkışlar) Senin kendi turizm büron olsa anlarım, ister indir, ister kaldır. Niye böyle, böyle… Veya Nuri Pakdil’e karşı olan dostluğunuzu, ideolojik yakınlığınızı anlarım. Gidin, Nuri Pakdil’in adını başka bir binaya verin, sarayda bir odanın adına verin. Ama cumhuriyet devriminde, Mustafa Kemal’in gözyaşlarını döktüğü “Ne büyük bir evlat.” dediği bir cumhuriyet askerinin, Mustafa Kemal’in bir askerinin adını niye değiştiriyorsunuz değerli arkadaşlarım? Bunu, Cumhuriyet Halk Partisinin milletvekili olarak sormak benim hakkım. Biraz sonra sizlerden biri geldiği zaman da şunun bir gerekçesini açıklayın değerli arkadaşlar. Olur, başka bir bina olur, adını verirsiniz, saygıyla karşılarım. Aile bağışlamış ya, gittik bütün evraklara baktık, ailesi bu adla bağışlamış. En azından miras hukuku vardır, etik kurallar vardır, hukuk vardır, ahlak vardır. Kim yapıyor değerli arkadaşlarım, hangi akıl bu talimatı veriyor, size soruyorum şimdi, niye bunu yapıyorsunuz değerli arkadaşlarım?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

UĞUR BAYRAKTUTAN (Devamla) – Başkanım bitiriyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Devamla) – Bakın, çok dikkatli konuşmak istedim, kimseyi incitmek istemedim; amacımız üzüm yemek bağcıyı dövmek değil. Mustafa Necati’yle alakalı tereddüdü olan, Mustafa Kemal’in o dönemdeki cumhuriyet devrimiyle alakalı arkadaşlarına bakanlar Mustafa Necati’nin kim olduğunu bilirler. Nuri Pakdil’le alakalı özel bir özleminiz, özel uğraş ve çabanız varsa gidin başka yere adını verin, ona diyeceğimiz yoktur ama biraz önce de ifade ettiğim gibi, Maltepe’de gerçekten çölde vaha gibi duran, cumhuriyet devriminin kilometre taşlarından biri olan -bizim de adını duyduğumuz zaman- millî eğitim politikalarıyla alakalı Türkiye’deki önemli isimlerden biri olan Mustafa Necati’nin adını iadeiitibar yapın ve oraya verin. Buradan da Sayın Bakana sesleniyorum: Lütfen Sayın Bakan… Bununla alakalı size kim talimat verdi bilmiyorum. O talimatın sizin tarafınızdan tek başına alınacağına da inanmıyorum; o ismin kimseyi de rahatsız ettiğine inanmıyorum, inanmak istemiyorum. O nedenle, bu yanlışlığın düzeltilmesini bir kere daha yüce Parlamentodan ifade ediyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ PARTİ Grubu adına Muğla Milletvekili Metin Ergun.

Buyurunuz Sayın Ergun.(İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA METİN ERGUN (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin vermiş olduğu Meclis araştırması önergesi üzerinde İYİ PARTİ olarak görüşlerimizi ifade etmek için huzurlarınızdayım. Bu vesileyle yüce heyetinizi saygılarımla selamlıyorum.

Muhterem milletvekilleri, önergeye konu olan Mustafa Necati Bey cumhuriyetimizin kurulmasında ve cumhuriyet reformlarının gerçekleştirilmesinde çok büyük emekleri olan tarihî bir şahsiyettir. Cumhuriyet felsefesinin temsilcilerinden biridir. Kendisi millî mücadelenin Kuvayımilliyeci kahramanlarından birisi olup aynı zamanda Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün de silah arkadaşıdır. 3 dönem milletvekilliği yapmıştır, çok kritik zaman dilimlerinde İmar ve İskan Bakanlığı, Adalet Bakanlığı ve Millî Eğitim Bakanlığı yapmıştır. Ayrıca, Altay Spor Kulübü’nün de kurucusudur. Bakanlık yaptığı dönemlerde Türkiye ile Yunanistan arasında nüfus mübadelesi yapılmasında, harf inkılabının gerçekleştirilmesinde ve millî eğitimin cumhuriyet idealleri doğrultusunda dönüştürülmesinde büyük emeği vardır. Eğitim sistemini modernleştirerek köklü bir biçimde değiştiren Tevhid-i Tedrisat Kanunu’nun uygulanması ile Mustafa Necati Bey ismi âdeta özdeşleşmiştir.

Muhterem milletvekilleri, cumhuriyet dönemine böylesine damga vuran Mustafa Necati Bey henüz 35 yaşındayken hayatını kaybetmiş ve ölümü, Atatürk dâhil, devletimizin kurucu neslini ziyadesiyle sarsmıştır. Yaşadığı ev ise vefatının ardından Millî Eğitim Bakanlığına bağışlanmış, sonraları ise hazineye aktarılmıştır. "Mustafa Necati Kültür Evi" olarak bilinen bu bina, Kültür ve Turizm Bakanlığına tahsisliyken 21 ağustos 2008 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi ile Bakanlık arasında imzalanan sözleşmeyle, kültür ve sanat faaliyetlerinde kullanılmak üzere Türkiye Büyük Millet Meclisine tahsis edilmiştir. Şu an ise sözleşme yenilenmediği için Bakanlık tasarrufundadır ve ne yazık ki Bakanlık tarafından, adını cumhuriyet döneminin önemli şahsiyetlerinin birisinden alan bu binanın ismi değiştirilmiştir. Binaya, cumhuriyet ve cumhuriyet reformlarıyla kavgalı olduğu bilinen ve cumhuriyetimizin kurucusuna hakaretlerde bulunduğu bilinen, hatta ve hatta "firavun" dediği iddia edilen bir şahsın adı verilmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

METİN ERGUN (Devamla) – Bu tasarruf sadece cumhuriyete ve cumhuriyetin temsil ettiği değerlere karşı beslenen bir kinin yansıması değildir; aynı zamanda, tarihe karşı da büyük bir saygısızlık girişimidir. Biz İYİ PARTİ olarak bu tasarrufu doğru bulmuyor, bu tarihî yapının eski ismine ve eski vasfına kavuşturulmasını talep ediyoruz. Dolayısıyla, öneriyi desteklediğimizi ifade ediyor, hepinize saygılarımı sunuyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Hatay Milletvekili Hüseyin Yayman.

Buyurunuz Sayın Yayman. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Cumhuriyet Halk Partisinin verdiği önerinin aleyhine, AK PARTİ adına söz almış bulunmaktayım. Bir kez daha, ekranları başında bizleri izleyen vatandaşlarımıza da saygılarımı, sevgilerimi gönderiyorum.

Bu vesileyle, dün Mersin Mut'ta hayatını kaybeden kahraman askerlerimize, şehitlerimize bir kez daha Allah'tan rahmet diliyorum. Değerli ailelerine ve milletimize baş sağlığı dileklerimi ve sabır temennilerimi ifade etmek isterim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bahse konu olan Mustafa Necati Kültür Evi'nin adını veren AK PARTİ'dir. Bu binanın bir kültür merkezi olarak kullanılmasını teklif eden, daha önce AK PARTİ'de bakanlık yapmış olan Sayın Ertuğrul Günay'dır ve bu vesileyle bu binanın hâlâ tabelası Mustafa Necati Evi olarak durmaktadır. Bu tarihî hakikatleri ifade etmek isterim. Burada, söz konusu, vekillerin dile getirdiği, bir değerler çatışması, AK PARTİ'nin ne kültür siyasetinde ne kültüre bakışında böyle bir yaklaşım bulunmamaktadır. AK PARTİ'miz bu topraklarda kimler varsa, kimlerin kültürel değeri varsa bunları benimsemiştir ve bu anlamda, Mustafa Necati ne kadar bizim değerimizse Vehbi Dinçerler de bu ülkenin bakanı olarak değeridir. Bu noktada, isimler üzerinden, semboller üzerinden bir tartışma yaratmanın, bunun üzerinden yeni bir kamplaşma yaratmanın beyhude bir çaba olduğunu ifade etmek isterim. Bu binanın bir tarihî hikayesi vardır. Çok Değerli Millî Eğitim Bakanımız Mustafa Necati Bey, sadece bir kısım partilerin Bakanı değildir, Türkiye Cumhuriyeti devletinin Bakanıdır, bizim de Bakanımızdır. Nasıl ki Hasan Ali Yücel de Bakanımızsa Mustafa Necati de Bakanımızdır. AK PARTİ'nin bu meselelere komplekssiz bir yaklaşımı vardır ve bu meselelerde pek çok müze, yaşayan kütüphane açmıştır. Yine, eğer bizim bir problemimiz olsaydı Ahmet Arif Edebiyat Müzesi açılmazdı. Yahya Kemal Müzesi, Tanpınar Edebiyat Müzesi, Orhan Kemal Müzesi, Sait Faik Müzesi,

Bakanlığımıza bağlı ve Bakanlığın kontrolünde olan edebiyat müzeleridir. Bu anlamda, Mustafa Necati üzerinden yapılan bir tartışmayı ben doğrusu ne doğru buluyorum ne etik buluyorum ne de şık buluyorum. Bizatihi, zaten burada "Mustafa Necati Kültür Evi" tabelası hâlâ asılı durmaktadır. Bu binanın içindeki bir kısma, bir bölüme, yine bu ülkenin değerlerinden biri olan Nuri Pakdil Edebiyat Müzesi adı verilmiştir. Bundan, bunun üzerinden bir tartışma çıkarmayı doğrusu şık bulmuyorum, doğru da bulmuyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

HÜSEYİN YAYMAN (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu vesileyle, yaklaşmakta olan Kurban Bayramı'nızı tebrik ediyorum.

Hatay Milletvekili olarak Hatay'ımızın ana vatana katılışının 81'inci yıl dönümünü bir kez daha kutluyorum. Bu vesileyle, başta Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere, Hatay'ı ana vatana bağlayan büyük devlet adamı Tayfur Sökmen'i bir kez daha rahmetle ve saygıyla anıyorum. Ve Hatay'ı ana vatana katan değerin "Sen ben yok, biz varız, Hatay var, Türkiye var." anlayışının aslında bu Mecliste de geçerli olması gerektiğinin ve burada da yine, isimler üzerinden -eski Türkiye'de olduğu gibi- semboller üzerinden bir tartışmanın gerçekten kimseye faydası olmadığının altını çizmek istiyorum.

Sözlerime son verirken, bir kez daha, Hatayspor'un şampiyon olması dolayısıyla da şampiyon olan takımımızı kutluyorum ve bu vesileyle, yine, Süper Lig Şampiyonu olan Başakşehir'i kutluyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun efendim.

HÜSEYİN YAYMAN (Devamla) – Bir kez daha, yaklaşmakta olan Kurban Bayramı'mızı tebrik ediyorum.

Hepinizi, yüce heyetinizi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Özkoç.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın hatibin konuşması esnasındaki maddi olarak bir hatasını Sayın Uğur Bayraktutan yerinden cevaplamak istiyor müsaade ederseniz.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Bayraktutan.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

29.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Hatay Milletvekili Hüseyin Yayman'ın CHP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın milletvekili bahsetti, bir düzeltme yapmak istiyorum: Bu evin adı AKP'li bakanlar tarafından değil, Kültür Bakanı İstemihan Talay tarafından "Mustafa Necati Kültür Evi" olarak verilmiştir. Sayın milletvekilini tanırım, yani bir düzeltme yapalım, orada bir yanlışlık var. AKP'li bakanlar tarafından verilmedi, İstemihan Talay tarafından verildi. Bir de, bahsettiler ki: "Bir bölümüne verilmiştir." diye, bir daha ifade ediyorum: Mustafa Necati'nin ailesi tarafından bu ev devlete bağışlanmıştır; böyle bir şey olabilir mi? Bu, hem miras hukukuna aykırıdır hem hukuka aykırıdır hem etiğe aykırıdır, bunun olağan bir şeyi yoktur. Olan şudur: Cumhuriyet devriminin askerlerinden biri olan Mustafa Necati'nin evi… Cumhuriyet devrimine karşı olan, Mustafa Kemal'e "firavun" diyen bir adamla cumhuriyete karşı çıkılmaktır; onun dışında bir şey yoktur, kutuplaştırmayı yapan bu zihniyettir. Biz, Mustafa Kemal'in askeri olan Mustafa Necati'nin adına sahip çıkılmasını bir kere daha buradan talep ediyor, teşekkür ediyorum Başkanım.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

3.- CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi Gündeminin Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler Kısmında yer alan, Mustafa Necati Kültür Evi'nin adının değiştirilmesinin nedenlerinin araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/3001) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 28 Temmuz 2020 Salı günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Oylamaya geçiyoruz.

Cumhuriyet Halk Partisi Grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım:

4.- AK PARTİ Grubunun, Genel Kurulun çalışma saatlerinin yeniden düzenlenmesine; 226 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin kırk sekiz saat geçmeden Gündem'in "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 1'inci sırasına alınmasına ve diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine; 226 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine; 28 Temmuz 2020 Salı veya 29 Temmuz Çarşamba 2020 günkü birleşimlerinde 226 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanması hâlinde Türkiye Büyük Millet Meclisin Anayasa'nın 93'üncü ve İç Tüzük'ün 5'inci maddelerine göre 1 Ekim 2020 Perşembe günü saat 14.00'te toplanmak üzere tatile girmesine ilişkin önerisi

28/7/2020

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 28/7/2020 Salı günü (bugün) toplanamadığından, İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince, Grubumuzun aşağıdaki önerisinin Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ederim.

Cahit Özkan

Denizli

AK PARTİ Grubu Başkan Vekili

Öneri:

Bastırılarak dağıtılan 226 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin kırk sekiz saat geçmeden gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 1'inci sırasına alınması ve diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesi,

Genel Kurulun;

28 Temmuz 2020 Salı günkü (bugün) Birleşiminde 226 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

226 sıra sayılı Kanun Teklifi görüşmelerinin 28 Temmuz 2020 Salı günkü Birleşiminde tamamlanamaması hâlinde 29 Temmuz 2020 Çarşamba günkü Birleşiminde 226 sıra sayılı sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar çalışmalarını sürdürmesi,

28 Temmuz 2020 Salı veya 29 Temmuz Çarşamba günkü Birleşimlerinde 226 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanması hâlinde Türkiye Büyük Millet Meclisinin; Anayasa'nın 93'üncü ve İç Tüzük'ün 5'inci maddelerine göre 1 Ekim 2020 Perşembe günü saat 14.00'te toplanmak üzere tatile girmesi,

226 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi ve bölümlerinin ekteki cetveldeki şekliyle olması önerilmiştir.

226 Sıra Sayılı Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül ile 5 Milletvekilinin İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla işlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3050)		
BÖLÜMLER	BÖLÜM MADDELERİ	BÖLÜMDEKİ MADDE SAYISI
1. BÖLÜM	1 ila 4 üncü maddeler	4
2. BÖLÜM	5 ila 9 uncu maddeler	5
TOPLAM MADDE SAYISI		9

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can.

Buyurunuz Sayın Can. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Grup önerimizle gündemin 1'inci sırasına kamuoyunda "sosyal medyayla ilgili kanun teklifi" denilen kanun teklifini alıyoruz, bugün itibarıyla yasalaştırmayı umuyoruz. Şayet bugün yasalaştıramaz isek yarın Türkiye Büyük Millet Meclisinin çalışmasını öneriyoruz. Bu kanun teklifi Genel Kurulun takdirlerinde yasalaştığı takdirde Türkiye Büyük Millet Meclisi 1 Ekime kadar ara verecektir. Bunların hepsi Genel Kurulun takdirindedir.

Bilgilerinize arz eder, tekrar saygıyla selamlarım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç.

Buyurunuz Sayın Oluç. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın vekiller; önümüzde bir kanun teklifi var, bunu konuşacağız.

Kusura bakmayın ama gerçekten öyle fütursuzca davranıyorsunuz ki bu kanun teklifleri konusunda, aslında her seferinde bunu konuşmak insanı yoruyor ama biz bir kere daha, kayıtlara geçsin diye, hatırlatalım. Dün akşam saat altıda hâlâ bu kanun teklifinin sıra sayısı belli değildi. Rahatsınız çünkü çoğunluğunuz var, çoğunluğunuzla istediğiniz her şeyi yapabiliyorsunuz.

Şimdi, bu kanun teklifi muhataplarıyla tartışılarak gelmedi önümüze ama bu da tuhaf değil aslında, sizin açınızdan baktığımızda çünkü barolarla ilgili bir kanun teklifi hazırlandı, siz muhatabı olan barolarla bunu tartışmadınız, nerede sosyal medya kanun teklifiyle ilgili bu konuda çalışan uzmanlarla, akademisyenlerle, sivil toplum kuruluşlarıyla tartışmanız; değil mi? Yani, barolarla tartışmayan bunu yapar mı? Yapmaz. Bunu da yapmadınız, muhataplarıyla tartışmadınız. Dedik ki: "Dijital Mecralar Komisyonu kuruldu. Bu, doğru bir adımdır. İhtisas komisyonu, bu Komisyon çalışsın yaz aylarında ve önümüze bir kanun teklifi getirsin. Hep birlikte bu konuda atılması gereken adımlar var, bütün siyasi partiler bu konuda hemfikir. Dolayısıyla, ekimde Meclis yeniden açıldığında bu konuyu rahatlıkla tartışalım ve bir kanun teklifini kanunlaştıralım." Bunu da kabul etmediniz çünkü çoğunluğunuz var. Dijital Mecralar Komisyonunu niye kurduk? Süs olsun diye kurduk. Hani, kurduk onu, iş yapacak günün birinde diye. Bu kanun teklifini de getirdiniz fakat bu kanun teklifi Anayasa'ya aykırı maddeler

içeriyor, Anayasa'ya aykırılığı çok açık. Yani, diyeceksiniz ki: "Nereden çıktı?" Çünkü bu kanun teklifi Anayasa'da güvence altına alınmış olan bazı maddeleri açıkça ihlal ediyor; bilgi alma hakkını ve özgürlüğünü ihlal ediyor, ifade ve düşünce özgürlüğünü ihlal ediyor; esas önemli olan, özel hayatın gizliliği ve kişisel verilerin korunması konusunu ihlal ediyor. Yani Anayasa'nın 5-6 maddesine ihlal var; 2'nci, 10'uncu, 12'nci, 13'üncü, 20'nci ve 90'ıncı maddelerine ihlal var; imzalanmış olan uluslararası sözleşmelere dair ihlal var; üstelik sadece uluslararası demokratik sözleşmelere değil, uluslararası ticari sözleşmelere dair de ihlal var. Bunu da tartışmıyoruz. Yani aslında bu kanun teklifi Adalet Komisyonundan önce Anayasa Komisyonunda tartışılmalı, konuşulmalıydı, onu da yapmadınız ve Anayasa'ya aykırı bir kanun teklifini karşımıza getirmiş oldunuz.

Şimdi, bunları tartışacağız elbette ki ama biz kısaca bunu belirtmiş olalım; Anayasa'ya aykırı, 5-6 maddede Anayasa'ya aykırılık içeren bir kanun teklifini Meclis bugün tartışmaya başlayacak. Elbette ki bu konudaki görüşlerimizi o genel görüşme içinde de ifade edeceğiz ama başında bir kez daha söylemiş olalım.

Teşekkür ediyorum dinlediğiniz için. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

İç Tüzük'ün 37'nci maddesine göre verilmiş bir doğrudan gündeme alınma önergesi vardır. Okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

B) ÖNERGELER

1.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, (2/2591) esas numaralı İş Kanunu ve Kamuda Geçici İş Pozisyonlarında Çalışanların Sürekli İşçi Kadrolarına veya Sözleşmeli Personel Statüsüne Geçirilmeleri, Geçici İşçi Çalıştırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/86)

4/6/2020

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

(2/2591) esas numaralı Kanun Teklifi'min İç Tüzük'ün 37'nci maddesine göre doğrudan Genel Kurul gündemine alınmasını arz ederim.

Saygılarımla.

Arslan Kabukcuoğlu

Eskişehir

BAŞKAN – Eskişehir Milletvekili Sayın Arslan Kabukcuoğlu.

Buyurunuz Sayın Kabukcuoğlu. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle iki gün önce vefat eden, Mut'ta kaybettiğimiz kahramanlarımızı saygıyla anıyorum, yakınlarına ve milletimize başsağlığı diliyorum.

İş Kanunu ve Kamuda Geçici İş Pozisyonlarında Çalışanların Sürekli İşçi Kadrolarına veya Sözleşmeli Personel Statüsüne Geçirilmeleri, Geçici İşçi Çalıştırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 37'nci maddesine göre doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önerge hakkında söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisi ve sizleri saygıyla selamlıyorum.

Mart 2020 itibarıyla genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde 42.707, KİT'lerde 3.381, mahallî idarelerde 4.992 olmak üzere toplam 51.080 kişi istihdam edilmiştir. Bizim bu kanun değişikliği teklifini verdiğimizde yani Aralık 2019'da bu sayı 25.967 idi. Bir yıllık sürede kamuda geçici çalıştırılan işçilerin sayısı 2'ye katlanmıştır. Biz "Vatandaşımıza kadro verin. Bu şartlarda yaşamaya zorlamayın." dedikçe iktidar geçici işçi sayısını artırmaktadır. İnsanların sabrı ve kanaatleri zorlanmaktadır. Kanunun etraflıca incelenmesi amacıyla Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına 3 Aralık 2019 tarihinde verdiğim soru önergesine sekiz ay geçtiği hâlde herhangi bir cevap verilmemiştir. Yine, aynı tarihte verdiğim Meclis araştırması da dikkate alınmamış bulunuyor.

Bir geçici işçimiz yılda en az 177, en fazla 299 gün çalışabilmektedir. Bir işçimizin bu hesapla emekli olabilmesi için kırk yıl çalışması gerekmektedir. Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi madde 23'e baktığımızda herkesin, kendisi ve ailesi için insan onuruna yaraşır ve gerekirse her türlü sosyal koruma önlemleriyle desteklenmiş bir yaşam sağlayacak adil ve elverişli bir ücrete hakkı olduğunu görmekteyiz. Anayasa'mızın 49'uncu maddesinde ise devletin; çalışanlarının hayat seviyesini yükseltmekle, çalışma hayatını geliştirmek için çalışanları ve işçileri korumakla, çalışmayı desteklemekle, işsizliği önlemeye elverişli bir ekonomik ortam yaratmakla ve çalışma barışını sağlamakla sorumlu tutulduğu yer almaktadır.

Sayın milletvekilleri, günümüzde açlık sınırının 2.406 Türk lirası olduğu bir ortamda vatandaşlarımız devlet tarafından altı ya da on ay süreyle çalıştırılacak ve ücret verilecek, bunun sonunda da on iki ay bununla geçinmeleri istenecektir. Buna zorlanmaktadırlar ve buna mahkûm edilmektedirler. İşçi on iki ay kira ödüyor, elektrik parasını ödüyor, su parasını ödüyor, evine ekmek götürüyor, çocuğunu okula gönderiyor. Her ne kadar o altı ya da on ay maaş alsa da aslında hayat on iki ay devam ediyor.

Geçici işçilik, devlet tarafından vatandaşın sömürülmesidir. İnsanlar, kültürel dünyadan yararlanma, insanca yaşayabilecek imkânlara sahip olma, kendini geleceğe hazırlama, dünyanın bilincinde olma, en önemlisi de çocuklarını hayata hazırlamakla görevlidirler. Biliyoruz ki yoksulluk ve yetersiz beslenme, beraberinde çocuk gelişimini etkilemekte ve çocuğun büyümesine, zihnen olgunlaşmasına sekte vurmaktadır. Yoksulluğun getirdiği epigenetik değişiklikler, bu çocuğu ileride, büyüdüğü vakit, yetişkin hayata geldiğinde de yine yoksulluğa mahkûm etmektedir.

Ülkenin kaynaklarının anlamsız ve verimsiz bir şekilde heba edildiğinin farkındayız. Bırakın bugün borçlanmayı, yirmi-yirmi beş yıl sonrasına borçlanıyoruz. Gelir dağılımı bozukluğu had safhadadır. Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener, iktidarın yoksulluğu yönetmeyi bırakıp yoksulluğu ortadan kaldırmayı hedeflemesi gerektiğini söylemektedir. Şehir hastanelerinin maliyetinin 7 misli kadar para ödüyorsunuz. Bir işçinin bir ayılık maaşının 500 dolar olduğunu düşünsek dahi şehir hastanelerine fazladan verilen 70 milyar dolar 140 milyon maaş ediyor arkadaşlar, asgari ücret olarak. Devletin imkânları ve gücü ihtiyaç olan yere değil, rant olan yere yönelmektedir. Bizim sorunumuz budur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Devamla) – İşsizliğin yüzde 25'e çıkması, ücretsiz izne çıkanlara günde 39 lira ücret verilmesi devlet için bir fırsatçılık olmamalıdır. Geçici işçilerimizin kadroya alınması, toplumdaki en dezavantajlı gruplardan birine kısmen destek sağlayacaktır. Türk milletinin kanaatkârlığı ve sabrı üzerine kurulan bu sistemi düzeltmek zorundayız.

Teşekkür ederim. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

Sayın milletvekilleri, şimdi sisteme giren 7 sayın milletvekiline 60'a göre söz veriyorum.

Sayın Gaytancıoğlu…

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

30.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Saroz Körfezi'nde Vakıf köyü ve Gökçetepe Tabiat Parkı'ndaki bazı tesislerin TÜGVA'ya kiralanmasına ilişkin açıklaması

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

AKP, kamu malını yandaş vakıflara, derneklere aktarmaya hızla devam ediyor. Bunun son örneğini Saros Körfezi'nde Vakıf köyümüzde bulunan Köy Hizmetleri tesislerinin TÜGVA'ya yirmi yıllığına kiralanmasında gördük. Daha önce de yine aynı bölgede, Gökçetepe Tabiat Parkı'ndaki yerler de bu sözde vakfa verilmişti. Elinizden gelse bütün ülkeyi TÜGVA'ya kiralayacaksınız. TÜGVA gerçekten hayırlı işler yapmak istiyorsa bunu sıfırlanan paralarla yapsın.

Saros'u kıyılarının bir kısmını TÜGVA'ya verecek, diğer kısmına da Katarlılar için FSRU limanı yapacak kadar seviyorsunuz. Saros ne vakfı Bilal'gillerin ne Katarlılarındır. Saros, dedeleri Çanakkale'de, Rumeli'de kefensiz yatan, evladıfatihan olan, Saros'un kıyısında yüzyıllardır yaşayanlarındır.

Vakıf köyünde, Gökçetepe'de aldıklarınız dâhil halkımızın olan ve el çabukluğuyla, gizli gizli yandaşlara aktardığınız her şeyi tekrar geri alarak halkımıza vereceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Şahin…

31.- Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin'in, Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş'ın Ayasofya Camisi'ndeki ilk cuma hutbesinde sarf ettiği sözleri nedeniyle istifa etmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Cumhuriyet tarihi, Ali Erbaş kadar görevini kötüye kullanan, milleti kutuplaştırıp ötekileştiren, bölücü bir Diyanet İşleri Başkanı görmedi. Ayasofya Camisi'nin açılışında birleştirici, bütünleştirici konuşma yapması gerekirken halkı kin ve düşmanlığa tahrik eden, onun da ötesinde üstü örtülü olarak Atatürk'e hakaret eden Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş bilmelidir ki Ayasofya'da cuma namazı kılınıyorsa bunu Fatih Sultan Mehmet'e ve Mustafa Kemal Atatürk'e borçludur. Ayrıca, işgal ettiği Diyanet İşleri Başkanlığı Atatürk'e saldırma makamı değildir. Ali Erbaş'ın, FETÖ'yü aklamaya çalışan konuşması sebebiyle istifa eden Türk Tarih Kurumu Başkanı Ahmet Yaramış'tan farkı kalmamıştır. Dolayısıyla Ali Erbaş artık kendine gelmeli ve görevinden istifa etmelidir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Aydın...

Sayın Aycan...

32.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, 28 Temmuz Dünya Hepatit Günü'ne ilişkin açıklaması

SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, bugün Dünya Hepatit Günü'dür. Hepatit; A, B, C, D ve E hepatit virüsleriyle oluşan karaciğer iltihabıdır. Çok yaygın olarak görülen hepatit vakaları ölüme sebep olabildiği gibi; siroz, karaciğer kanseri, karaciğer yetmezliği gibi klinik durumlara sebep olabilmektedir. Çok yaygın olan, ülkemizde de çok yaygın olarak görülen vakalar özellikle hepatit A ve hepatit B tarafından oluşmaktadır. Hepatit A suyla, gıdalarla bulaşırken hepatit B ve hepatit C; temas yoluyla, kanla ve salgılarla bulaşmaktadır.

Tedavisi olmayan bu hastalıklara ve tüm hastalıklara karşı en önemli önlem hasta olmamaktır. Kirli su ve gıdalardan, hasta kişilerden uzak durmak, temas etmemek önemlidir. Hepatit A ve hepatit B'ye karşı en önemli korunma yöntemi ise aşıdır. Aşı uygulamalarının tam başarıyla uygulanması hayati öneme sahiptir.

Saygılarımla.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Şahin...

33.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, 226 sıra sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne ilişkin açıklaması

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Geleneksel medyanın tamamını kontrol eden AKP'nin sosyal medyayı da kontrol altına alma hamlesi olarak bugün görüşülen düzenlemeyle, AKP ve Genel Başkanı Erdoğan'ın özellikle FETÖ'yle olan ortaklığına ve halkı soyup soğana çevirdiği yolsuzluklarına ait son on sekiz yıllık gazete haberleri, videolar, fotoğraflar ve demeçlerin silinmesinin önü açılacaktır.

Son yerel seçimlerde Z kuşağından tokadı yiyen AKP, bu kuşağın haber alma kaynağını kurutmaya çalışmakta, tek haber kaynağı yandaş ettikleri gazete ve televizyonlar olsun istemektedir. Bu iktidarın aykırı söyleme tahammülü yok. Yarattıkları korku imparatorluğunda aykırı ses duymak istemiyorlar, tüm mesele bu. Gençler zaten bu iktidara oy vermez, vermeyecek; orta yaşlı ve yaşlılar da batık ekonomi yüzünden oy vermeyecekler. Halk, sandıkta bu aymazlıkların hesabını en şiddetli şekilde soracak; hiç kuşkunuz olmasın. Ne kadar örterseniz örtün halk...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Gergerlioğlu...

34.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, 226 sıra sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne ilişkin açıklaması

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Sosyal medya yasası ifade özgürlüğüne büyük darbeler indirecektir. Şu ana kadar erişim engelleme vardı ve bundan sonrasında içerik silme ve para cezalarıyla sosyal medya kurumlarının Türkiye'ye gelmesinin önüne geçilmeye çalışılıyor. Ek bir yasaya gerek yoktu, zaten mahkemeler adil olmayan kararlar veriyorlardı ve şu anda daha da kötü bir duruma getirilecek. Sulh ceza hâkimlikleri son derece gayriadil kararlar veriyorlardı.

Wikipedia kararı Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edildi ki Wikipedia Türkiye iktidarının Suriye'deki silahlı gruplarla ilgili ilişkisini beyan ettiği için yasaklanmıştı. Sulh ceza mahkemelerinin otomatik onay verdiği bir yerde ifade özgürlüğünü kısıtlayan yeni bir sosyal medya yasasının çıkarılmasını son derece sıkıntılı buluyoruz. Yine ifade özgürlüğü yerine şiddet ve istismarın cezalandırılması gerekirken maalesef…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Şevkin…

35.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, Adana Demirspor'a Play-Off final maçında başarılar dilediğine ve Adana ilinde tamamlanmayan projelere ilişkin açıklaması

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – TFF 1'inci Lig'te oynayan ve yirmi altı yıl sonra Süper Lig'e çıkmasını beklediğimiz Adana Demirspor, 30 Temmuz Perşembe günü play-off final maçına çıkacak. Başarılar diliyorum, onları şimdiden yürekten kutluyorum.

Adana'da yüz on yedi yıl boyunca hizmet ettikten sonra yıkılan Karşıkaya Devlet Hastanesinin yerine yapılacağı açıklanan 250 yataklı Güney Yüreğir Devlet Hastanesi 2012'den bu yana proje aşamasında ve inşaatına dahi başlanmadı. Seyhan Devlet Hastanesi 2019'da ihale edildi, inşaatı hâlen sürüyor. 33 bin seyirci kapasiteli Adana Stadyumu'nun yapımına 2014 yılında başlandı ancak hâlen hizmete giremedi. Yine Adliye Kompleksi'nin temeli 2014'te atıldı; hafif raylı sistemin Bakanlığa devri ve 2'nci etabın yapımı için Sayın Recep Tayyip Erdoğan 31 Mart seçimleri öncesinde söz vermesine rağmen şu ana kadar herhangi bir gelişme olmadı. Vatandaşın sırtına kambur olan…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Taşkın…

36.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, Mersin ili Mut ilçesinde meydana gelen trafik kazasında şehit olan hemşehrisi Er Mustafa Dağlı ile 3 askere ve hayatını kaybeden 2 vatandaşa Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Dün, bütün Türkiye olarak elim bir trafik kazası haberiyle derinden üzüldük. Manisa Alaşehir'den Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne sevk edilen askerleri taşıyan otobüs, seçim bölgem olan Mersin'in Mut ilçesi Sertavul mevkisinde trafik kazası yaptı. Talihsiz kazada 2 otobüs şoförü hayatını kaybetti, 2 askerimiz şehit oldu, 26 askerimiz de yaralandı. Olayda hayatını kaybeden otobüs şoförlerine ve şehitlerimize Allah'tan rahmet, yaralı askerlerimize acil şifalar diliyorum. Üzücü kazada şehit olan askerlerimizden Ulaştırma Er Mustafa Dağlı'nın Tarsus Ulu Camisi'nde bugün kılınan cenaze namazına bölge milletvekilleri olarak biz de katıldık, şehidimizi ebedî âleme uğurladık. Kederli ailesine, yakınlarına başsağlığı diledik, acılarını paylaştık.

Cenab-ı Hak, askerlerimizi ve tüm güvenlik güçlerimizi görünür görünmez her türlü kaza ve beladan korusun, bir daha böyle acılar yaşatmasın diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Kılıç…

37.- Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç'ın, 28 Temmuz 1402 tarihinde yapılan Ankara Savaşı'na ilişkin açıklaması

İMRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

28 Temmuz 1402'de Yıldırım Bayezid ile Timur arasında Çubuk'ta Ankara Meydan Muharebesi yapıldı. Ankara Savaşı, Türk tarihinde 2 Müslüman devlet arasında yaşanan en büyük savaşlar arasındadır. Savaşın nedeni, Timur'un hâkimiyet kurma sahasına Anadolu'yu da dâhil etmesinden kaynaklanmıştır. Bu savaşla Osmanlı ordusu bozuldu, Yıldırım Bayezid esir düştü, bütün Anadolu Timur'a mensup emîrler tarafından istila edildi, Anadolu'da Türk birliği bozuldu, İstanbul'un fethi yarım asır gecikti, beylikler yeniden canlandı, şehirler yağmalandı, şehzadeler arasında başlayan taht mücadeleleri fetret devrine, pek çok yerin elden çıkmasına ve kardeş kanı dökülmesine yol açtı.

Birlikte rahmet, ayrılıkta azap vardır.

BAŞKAN – Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.46

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 18.05

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ

KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Abdurrahman TUTDERE (Adıyaman)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 118'inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmına geçiyoruz.

Birinci sıraya alınan Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekilleri Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül ile 5 Milletvekilinin İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekilleri Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül ile 5 Milletvekilinin İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 226) (x)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Komisyon raporu 226 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan…

BAŞKAN - Sayın Özkoç, 226 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümünün görüşmelerine başlamadan önce teklifin Anayasa'ya aykırılığı gerekçesiyle Komisyona iadesi ve Anayasa Komisyonunda görüşülmesine dair bir talebiniz Başkanlığımıza ulaşmıştır.

İç Tüzük'ümüze göre, Genel Kurulda kanun teklifinin tümünün Anayasa'ya aykırı olduğu iddiasıyla teklifin Komisyona iadesine ilişkin bir hüküm ve uygulama bulunmamaktadır. Bu nedenle, bu talep işleme alınmamaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Bu konuda usul tartışması rica ediyorum efendim.

BAŞKAN - Buyurunuz Sayın Özkoç.

(x) 226 S.Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

38.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, 226 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin Anayasa'ya aykırı olduğu gerekçesiyle Komisyona iadesine ve Anayasa Komisyonunda görüşülmesine dair önergesinin işleme alınmaması nedeniyle Başkanın tutumu hakkında usul tartışması açılmasını talep ettiğine ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Efendim, bildiğiniz üzere Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 10'uncu maddesine ve Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 26'ncı maddesinde düzenlenmiş olan düşünceyi açıklama ve yayma özgürlüğüne aykırılık teşkil etmektedir. Aynı zamanda, Anayasa'nın 38'inci maddesinin 4'üncü fıkrasına, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 6'ncı maddesinin 2'nci fıkrasında düzenlenmiş olan "Bir suçla itham edilen herkes, suçluluğu yasal olarak sabit oluncaya kadar masum sayılır." hükümlerine aykırılık teşkil etmektedir. Anayasa'nın 20'nci maddesiyle ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 8'inci maddesiyle korunmakta olan özel hayatın gizliliği ve kişisel verilerin korunması haklarına aykırılık teşkil etmektedir. Anayasa'mızın 36'ncı maddesinde düzenlenmiş olan hak arama hürriyetine ve 37'nci maddesiyle korunan kanuni hâkim güvencesine ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 6'ncı maddesinde yer alan adil yargılanma hakkına aykırılık teşkil etmektedir.

Bu yüzden, aldığınız kararla ilgili usul tartışmasının açılmasını talep ediyorum efendim.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Lehte.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Lehte.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Lehte.

X.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

1.- 226 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin Anayasa'ya aykırı olduğu gerekçesiyle Komisyona iade edilerek Anayasa Komisyonunda görüşülmesi gerektiğine dair önergenin işleme alınıp alınmayacağı hakkında

BAŞKAN – Lehte efendim.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Lehte.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Lehte Zeynel Emre efendim.

BAŞKAN – Lehte, Sayın Cahit Özkan.

Buyurunuz Sayın Özkan.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Siz aleyhte istemiştiniz değil mi Cahit Bey?

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Evet.

BAŞKAN – Süreniz üç dakikadır Sayın Özkan.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Anayasa'mız ve İç Tüzük'ümüz çerçevesinde yapmış olduğumuz Meclis Genel Kurulu görüşmelerinde Anayasa'ya aykırılığın nasıl değerlendirileceği, Meclis İçtüzüğü'müzün 84'üncü maddesinde net bir şekilde ifade edilmiştir. Müsaadelerinizle hem Anayasa'ya aykırılık hem de bunun usul tartışması noktasında şu hususta yaklaşımımız vardır: Baktığımız takdirde, hukuk devletinin ya da devletin ortaya çıkış anı, arkaik toplumlardan sivilleşmiş toplumlara geçişte hukuk, sınırsız mütecaviz özgürlüklerin sınırlandırılmasıyla beraber ortaya çıkmıştır. Yani hukukun doğrudan ortaya çıkışı, mutlak özgürlük yani kişinin -başka bir kişinin yaşam hakkından vücut bütünlüğüne, maddi ve manevi varlığına kadar- bütün mütecaviz özgürlüklerinin sınırlarının çizilmesi suretiyle hukuk ortaya çıkar.

Bu anlamda, bahsi geçen Anayasa'ya aykırılık iddiası, hem İç Tüzük'ün 84'üncü maddesi çerçevesinde, geneli hakkında görüşmeler yapılmadan değerlendirilemeyeceği, maddelere geçilmesiyle beraber maddelerin Anayasa'ya aykırılığı çerçevesinde değerlendirileceği… Diğer taraftan da biraz önce Sayın Grup Başkan Vekilinin bahsettiği, bütün dünyadaki, başka ülkelerle yapılmış ikili, çok taraflı, ulusal ve uluslararası sözleşmelere baktığımızda, oralarda, bahsi geçen özgürlükler elbette güvence altına alınmıştır. Aynı şekilde, bu özgürlükler, temel haklar bağlamında Anayasa'mız çerçevesinde de güvence altına alınmıştır. Ancak, eğer biz bir hak ve özgürlüğün hiçbir hukuk düzenlemesiyle teminat altına alınamayacağını düşünürsek, bu durum tam bir kaos ve kargaşa ortamı çıkarır; başta yaşam hakkı, ifade özgürlüğü, vücut bütünlüğü, maddi ve manevi dokunulmazlık bağlamında, kişi hak ve özgürlüklerini, kişisel verilerin korunması bağlamında her türlü tehlikeye açık bir hâle getirir ki hukuk devleti buna müsaade edemez.

Bu anlamda, Anayasa'ya aykırılıkla ilgili verilen önergenin aleyhinde söz aldım ve İç Tüzük hukuk kurallarının uygulanması ve bu çerçevede de Anayasa'ya aykırılıkla ilgili iddiaların, madde önergeleri çerçevesinde değerlendirilmesi ve varsa bu çerçevede oylanması gerektiğini ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aleyhte, Sayın Zeynel Emre.

Buyurunuz Sayın Emre. (CHP sıralarından alkışlar)

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, son dönemde, Adalet Komisyonundan hangi teklif gelirse gelsin Genel Kurulda Anayasa'ya aykırılık tartışmasını yaşıyoruz. İstisnasız, son dönemde buraya getirdiğiniz tüm kanun teklifleri, özünde Anayasa'ya aykırı. Meclise geldiği vakit -biliyorsunuz- İç Tüzük'ümüz gereğince Anayasa'ya aykırılık açısından incelenmesi gereken kanun tekliflerinin hiçbirinin incelenmediği, bu konuda bir rapor düzenlenmediği çok açık bir şekilde görülüyor.

Değerli arkadaşlar, Türkiye Cumhuriyeti devletinin Anayasa'sının 2'nci maddesinde en başta "hukuk devleti" olduğu yazar. Yine, Anayasa'mızın 26'ncı maddesinde düşünceyi açıklama ve yayma özgürlüğünden bahsedilir. Anayasa'nın 38'inci maddesinde ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 6'ncı maddesinde düzenlenmiş olan "Bir suç ile itham edilen herkes, suçluluğu yasal olarak sabit oluncaya kadar masum sayılır." hükümlerine aykırılık teşkil ettiği görülecektir. Yine, İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 8'inci maddesini, Anayasa'mızın 20'nci, 36'ncı ve 37'nci maddelerini bütünüyle değerlendirdiğimizde ortada şöyle bir gerçek var değerli arkadaşlar: Bugün getirilen teklifin, gerek bizim iç hukukumuza gerekse Türkiye Cumhuriyetinin uluslararası anlaşmalar gereği tabi olduğu sözleşmelere aykırılık taşıdığı çok açıktır; biliyorsunuz, Anayasa 90 gereği iç hukuk hükümleri uyarınca Anayasa hükümleri gibi işlem görür. Dolayısıyla, bu açıdan bakıldığında, bu teklifin, Adalet Komisyonuna geri gönderilmesi ve oradan da Anayasa Komisyonuna gönderilip Anayasa'ya aykırılık açısından incelenmesi lazım.

Değerli arkadaşlar, biz bu izahatları yapıyoruz. Aslında, bizatihi bu teklifi getirenler, bunun böyle olduğunu en az bizim kadar biliyorlar. Bir gerçeğimiz var bizim, o da şu: Türkiye'de, uzunca bir süredir gerek sivil toplum kuruluşlarına gerek medya organlarına gerek yazılı basına yönelik ciddi bir sansür ve baskıyla karşı karşıyayız. Şimdi, buralardaki sansür, Türkiye açısından şöyle bir sonuca sebebiyet verdi: İnsanlar, gerçekleri sosyal medyada haykırıyor ve bu zaman zaman 5 milyon, 7 milyon, 10 milyon gibi izlenme rakamlarına ulaşıyor, tüm Türkiye gerçeklere sahip oluyor. Yapılmak istenen şu: Türkiye'deki kötü yönetimin sonuçlarının halk tarafından fark edilmemesi ve bunun önüne geçilmesi. Bunun için, bilerek Anayasa'ya aykırı bu teklifler getiriliyor. Türkiye Büyük Millet Meclisi sürekli Anayasa'ya aykırı, Anayasa'yı çiğner işler yapamaz.

Bu nedenlerle, görüşülen bu teklifin, görüşmelerinin durdurulup Adalet Komisyonuna geri gönderilmesi gerektiğini düşünüyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Lehte Sayın Ramazan Can.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, Başkanımızın tutumu yerindedir.

Gündemin şu an -bu kırmızı bültenle Türkiye Büyük Millet Meclisi yönetiliyor- "Kanun Teklifleri ile Komisyondan Gelen İşler" başlıklı 7'nci sırasındayız. Meclis Başkan Vekili… Bu 7'nci sıraya göre şu an gündem akıyor. 7'nci sıraya biz nasıl geldik? Grup önerimizde 226 sıra sayılı Adalet Komisyon Raporu'nun gündemin 1'inci sırasına alınmasını önerdik ve Türkiye Büyük Millet Meclisindeki milletvekillerinin takdiriyle gündemin 1'inci sırasına girdi. Dolayısıyla, Anayasa'ya aykırılık itirazı varsa bile bana göre grup önerisi ele alındığında alınması lazımdı, o aşamayı geçtik.

İki, diğer taraftan, İç Tüzük'ün "Anayasaya uygunluğun incelenmesi" başlıklı 38'inci maddesi diyor ki: "Komisyonlar, kendilerine havale edilen tekliflerin ilk önce Anayasanın metin ve ruhuna aykırı olup olmadığını tetkik etmekle yükümlüdürler." Anayasa'yla ilgili itiraz, önergeler -Adalet Komisyonu Başkanımız da burada- orada, Adalet Komisyonunda dile getirildi ve oylandı, Adalet Komisyonunda da bu safahatı geçtik.

Diğer taraftan, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda tekliflerin Anayasa'ya aykırı olduğu iddia edilemez mi? Tabii ki edilebilir. O konuda da "Anayasaya aykırılık önergeleri" başlıklı madde 84 "Bir kanun teklifinin Genel Kuruldaki görüşülmesi sırasında teklifin belli bir maddesinin Anayasaya aykırı olduğu gerekçesiyle reddini isteyen önergeler, diğer önergelerden önce oylanır." diyor. Burada da Anayasa'ya aykırılık itirazında bulunulabilir; o da maddelerle ilgili, Anayasa'ya aykırılık önergesi verilebilir.

Dolayısıyla, ayrı bir başlık, komisyona iade başlıklı 88'inci madde var: Komisyon, raporunun belli bir maddesinin ya da bölümünün komisyona iadesini isteyebilir, orada tekrar görüşebilir, tekrar bir rapor hazırlayabilir, Genel Kurul tekrar değiştirebilir, o ayrı bir adım. Ama Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda bir siyasi parti grubunun milletvekilinin ya da bir grubun "Bunun Meclise iadesini istiyoruz." talebi, makul bir talep değildir, hukuki bir talep değildir.

Arkadaşlar, ayrıca, Türkiye Büyük Millet Meclisine bir kanun sevk edildiğinde, Türkiye Büyük Millet Meclisi Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı, akabinde Adalet Komisyonu ve Genel Kurul, Anayasa'ya aykırı olup olmadığına karar verebilir. Bu, bir iddiadır; biz bir kanunu Anayasa'ya uygun diye getiriyoruz. Türkiye Büyük Millet Meclisi de -iddiadır- Genel Kurul kararıyla onu kabul eder ya da reddeder. Karşı taraf da "Bu, Anayasa'ya aykırıdır." iddiasında bulunabilir. Adalet Komisyonunda ileri sürülebilir, Komisyonun kararı. Türkiye Büyük Millet Meclisinde ileri sürülebilir, Genel Kurul kararı. Bütün bunlar iki taraflı iddia. Peki, bunun gerçek, ete kemiğe büründüğü yer neresidir?

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Genel Kuruldur.

RAMAZAN CAN (Devamla) – Anayasa Mahkemesidir. Anayasa Mahkemesi bundan dolayı kurulmuştur. Türkiye Büyük Millet Meclisinde Adalet Komisyonundan, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda iddiası karşılanmayan bir siyasi parti, bunu, yeterli çoğunluğu sağladığı takdirde Anayasa Mahkemesine taşıyabilir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım.

RAMAZAN CAN (Devamla) - Diğer taraftan, somut norm denetimi yoluyla dediğimiz, mahkemelerde de bir iddia üzerine getirilebilecek kanun hükmünün uygulanmasında Anayasa'ya aykırılık itirazı mahkemede de defi yoluyla ileri getirildiğinde, hâkim ya da mahkeme bu işi ciddi bulursa bir şekilde onu Anayasa Mahkemesine taşıyabilir. Anayasa Mahkemesi bunu değerlendirir ve neticede, kanunların kazai murakabesi Anayasa Mahkemesinde son bulur.

Netice itibarıyla, Türkiye Büyük Millet Meclisinin Anayasa'ya aykırı kanun çıkarması, bütün bu safahatla birlikte yetkisindedir. Çıkarsın anlamında söylemiyorum, bu bir gerçektir. Bu manada gündem zaten bellidir, gündemin 7'nci sırasına göre bizim kanun teklifimiz görüşülmelidir. Adalet Komisyonu sırasındadır ve dolayısıyla, bu usul tartışmasında Meclis Başkan Vekilimiz gereğini yapmıştır.

Genel Kurulu bilgilendirir, tekrar hepinizi saygıyla selamlarım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aleyhte, Sayın Hakkı Saruhan Oluç. (HDP sıralarından alkışlar)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın vekiller; biraz evvel de Anayasa'ya aykırılık konusunda bir konuşma yapmıştım. Bir şeyi tekrar hatırlatmak istiyorum: Bakın, bu mesele sadece Türkiye'nin meselesi değil, bu mesele Avrupa'da da dünyanın her yerinde de tartışılıyor. Birleşmiş Milletlerde de tartışılıyor -sosyal medyayla ilgili konuları diyorum- Avrupa Birliğinde ve Avrupa Birliği devletlerinde de tartışılıyor. Mesela Fransa, bir yıl boyunca bu konuyu tartıştı, bir yıl boyunca ve sonunda bu mayıs ayında parlamentodan bu yasa geçti. 18 Haziranda, ucu açık olduğu için ve 1789 Fransız İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirgesi'nin 11'inci maddesinde yer alan ifade özgürlüğünü ihlal ettiği ve aşırı sansüre yol açtığı gerekçeleriyle Fransa'da Anayasa Mahkemesi tarafından bozuldu. Bir yıl boyunca tartışıldı ve bozuldu. Şimdi biz hiçbir yıl filan da tartışmadık, biz hep birlikte de tartışmadık bunu. Saraydan bir paket geldi, siz de bunu aldınız bize getirdiniz, Adalet Komisyonuna geldi.

Şimdi, bu gelen teklifte -biraz evvel de ifade ettim, tekrar söylüyorum- düşünce ve ifade özgürlüğüne yönelik kısıtlamalar var, Anayasa'ya aykırı. Kişisel verilerin korunmasına yönelik tartışmalı hükümler içeren bölümler var, Anayasa'ya aykırı. Sadece BTK'ye, mahkeme kararlarına itiraz hakkını tanımış, sosyal ağ sağlayıcılarına itiraz ve temyiz hakkı tanımadığı için Anayasa'yı ve uluslararası sözleşmeleri ihlal var, Anayasa'ya aykırı. Anayasa'nın 90'ıncı maddesine aykırı, Türkiye'nin imzalamış olduğu uluslararası sözleşmelere aykırı. Şimdi, bütün bunlar ortadayken böyle bir durum yokmuş gibi biz bugün bunu tartışıp bir yasayı bitirecek olursak eğer Anayasa'ya aykırı bir işlemi bile bile isteyerek yapmış olacağız. Hani biz itiraz ediyoruz yapmayalım diye ama siz çok açık bir şekilde Anayasa'ya aykırı bir şeyi yapmış olacaksınız.

Bakın, son bir şey hatırlatacağım size: Büyük ihtimalle bu teklifin tartışıldığı ve oradan buraya geldiği bir yer var: İletişim Başkanlığı, Fahrettin Altun, değil mi? Fahrettin Altun, şu anda İletişim Başkanlığı kadük olduğu için kendisi de kadük bir pozisyonda. Biliyorsunuz Anayasa Mahkemesi, o Başkanlığın kurulma usulünü geçtiğimiz günlerde bozdu; İletişim Başkanlığı yani bu teklifi hazırlamış, getirmiş olan yer, aslında şu anda yasalara uygun bir yer değil, bütçede geçerli bir bütçesi yok. O yüzden geçtiğimiz günlerde sizin grubunuz "Burada bir düzenleme yapalım. Anayasa Mahkemesi bunu bozduğu için ortada tuhaf bir durum var." dedi. İşte bu teklifi hazırlamış olan yer de, İletişim Başkanlığı da aslında Anayasa'ya aykırı. Yani siz, böyle bir çalışmayı getiriyorsunuz bizim karşımıza.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun efendim.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Biz, Anayasa'ya aykırı, uluslararası sözleşmelere aykırı, hazırlandığı yer bile Anayasa'ya aykırı diyoruz ama hiçbir şekilde duymak istemiyorsunuz. Belli ki, nasıl Fransa'da Anayasa Mahkemesi, Fransa'da bir yıl tartışıldıktan sonra çıkmış olan yasayı bozduysa bu yasanın başına gelecek de büyük ihtimalle bu olacaktır.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Oylama sırasında karar yeter sayısı istiyoruz.

BAŞKAN – Bir açıklama yapayım ondan sonra oylama...

Sayın milletvekilleri, malumları olduğu üzere (2/3050) esas numaralı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, Adalet Komisyonu tarafından görüşülüp karara bağlanmış, Komisyon raporu, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuş ve Başkanlıkça da 226 sıra sayısıyla bastırılarak milletvekillerine dağıtılmıştır.

Teklif, bugün AK PARTİ grup önerisinin Genel Kurulda kabulüyle Genel Kurul gündemine girmiştir. Bütün bu aşamalardan geçerek Genel Kurul gündemine girmiş söz konusu teklifle ilgili olarak Başkanlığımızın söz konusu raporu görüştürmeme ve komisyona iade etmek yetkisi bulunmamaktadır.

Genel Kurulda teklifin tümü üzerindeki görüşmeler sırasında Anayasa'ya aykırılık iddialarının dile getirilmesi mümkündür. Genel Kurulun bu görüşmelerden sonra Anayasa'ya aykırılık iddialarını ciddi görerek maddelere geçilmesini reddetme yetkisi bulunmaktadır.

Yine, İç Tüzük'ün 84'üncü maddesine göre teklifin belli bir maddesinin Genel Kurulda görüşülmesi sırasında Anayasa'ya aykırı olduğu gerekçesiyle reddini isteyen önergeler, diğer önergelerden önce oylanır.

Görüldüğü gibi, bir teklifin Anayasa'ya aykırı görülmesi hâlinde gerek komisyonda gerekse Genel Kurulda reddedilmesine olanak tanıyan çok sayıda İç Tüzük kuralı bulunmaktadır. Bu nedenlerle teklifin görüşmelerine başlanmadan önce Anayasa'ya aykırılık iddialarını görüşmenin İç Tüzük'e uygun olmadığını düşünmekteyim. Bu çerçevede söz konusu talebe ilişkin tarafımızca yapılabilecek bir işlem bulunmamaktadır. Kanunun tümünün görüşmelerine geçilmesi hususunda tutumumda değişiklik olmamıştır.

Genel Kurulun bilgisine sunulur.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Sayın Özkoç…

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Efendim, az önce usulle ilgili lehte konuşan arkadaşlarımızın, AKP Grubunu temsilen konuşan arkadaşlarımızın da ifade ettiği gibi elbette Anayasa Mahkemesi Anayasa'ya aykırılıkla ilgili düzenlemeleri görüşmek için kurulmuştur ama Türkiye Büyük Millet Meclisi temelde Anayasa'ya aykırı olan bir kanun teklifini görüşemez, bu, usulen de uygun değildir. Bu yüzden bunun Genel Kurulun takdirine sunulması gerekir ve Genel Kurulda bir oylama yapılması gerekir efendim. Bu oylamayı rica ediyorum ve bununla ilgili ayrıca da toplantı yeter sayısı istiyorum, yoklama istiyorum.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Sayın Başkanım, kısaca bir şey söyleyebilir miyim?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – İşlem başlarken söz verilmez.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – İşlem başlarken söz verilmez.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – İşlem başlatmadı ki zaten.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Hayır, oylama yok ki.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, efendim bu tamamen arkadaşlarımız size… Haddim değildir efendim, lütfen beni de yanlış anlamayın, tüm saygımla ifade ediyorum: Arkadaşlarımız sizin takdirinizde olan bir konuda sizi ikna etmeye çalışıyor.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Hayır Başkanım.

BAŞKAN – Biz bir değerlendirme hakkımızı kullanalım efendim. Divan olarak biz bir değerlendirme hakkımızı zaman zaman kullanacağız.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Başkanım ama bu tamamen sizin takdirinizdir ve Genel Kurulun onayına sunulmasını…

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Başkanım, bir şey söyleyeceğim. Bir dakika…

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – İşlem tesis etti efendim, işlem tesis etti.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Başkanım…

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Görüşünüzü açıkladınız, işlem tesis etti.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Bu hak tamamen sizin hakkınızdır efendim.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Sayın Başkanım…

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Hakkınıza müdahale edilmesine izin vermeyin efendim.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Teknik olarak bir açıklama yapmam lazım Başkanım.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Tamamen sizin hakkınız efendim.

BAŞKAN – Şu anda bir yoklama talebi var. Arkadaşlar, bir şey yapalım…

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – İşlem tesis etti, yoklamayı gerektirecek bir durum yoktur efendim. Oylama yoktur efendim.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Başkanım bir oylama yok, oylama.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Oylama falan yok efendim.

BAŞKAN – Usul tartışmasını oylamaya sunacağım.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Olmaz efendim, olmaz.

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) –Yoklama talep ediyoruz.

BAŞKAN – Onun için önce bir yoklama talebi vardır.

Sayın Özkoç, Sayın Emre…

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Böyle bir oylama yok ki! İç Tüzük 63 açık ya!

BAŞKAN – Sayın Sarıaslan, Sayın Bülbül…

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Öyle bir işlem yok efendim! Ya olur mu öyle şey! İşlem yanlış efendim ya!

BAŞKAN – Sayın Özer, Sayın Polat…

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Genel Kurulun oylarına sunacağınızı ifade ettiniz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Zeybek, Sayın Hakverdi, Sayın Kayan, Sayın Kaya…

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Olur mu öyle şey ya!

Başkanım, yanlış işlem tesis ediyorsunuz!

BAŞKAN – Sayın Tanal, Sayın Adıgüzel, Sayın Özkan, Sayın Erbaş, Sayın Tokdemir…

(CHP ve AK PARTİ sıralarından gürültüler)

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Görüşünü belirtti, ne dedi?

BAŞKAN – Sayın Ünsal, Sayın Barut, Sayın Özdemir, Sayın Şahin, Sayın Erbay, Sayın Şevkin, Sayın Aygun.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın Serkan Bayram burada mı? Burada.

Sayın Ahmet Erbaş? Burada.

Sayın İzzet Ulvi Yönter? Burada.

Sayın Edip Semih Yalçın? Burada.

Toplantı yeter sayısı vardır.

X.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER (Devam)

1.- 226 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin Anayasa'ya aykırı olduğu gerekçesiyle Komisyona iade edilerek Anayasa Komisyonunda görüşülmesi gerektiğine dair önergenin işleme alınıp alınmayacağı hakkında (Devam)

BAŞKAN - Tutumumu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Tutumum kabul edilmiştir.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekilleri Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül ile 5 Milletvekilinin İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 226) (Devam)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince bu teklif İç Tüzük'ün 91'inci maddesi kapsamında temel kanun olarak görüşülecektir. Bu nedenle, Teklif'in tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanıp maddelerine geçilmesi kabul edildikten sonra bölümler hâlinde görüşülecek ve bölümlerde yer alan maddeler ayrı ayrı oylanacaktır.

Sayın milletvekilleri, bugünkü görüşmelerin uzun süreceği Divanca değerlendirildiğinden sayın hatiplere en fazla bir dakika ek süre verebileceğimi şimdiden üzülerek belirtmek isterim. Bu doğrultuda bugün konuşma yapacak hatiplerin bu hususa dikkat edecek şekilde konuşmalar yapacaklarından eminim diyor, hepinize başarılar diliyorum.

Teklifin tümü üzerinde söz isteyen, İYİ PARTİ Grubu adına Kocaeli Milletvekili Sayın Lütfü Türkkan.

Buyurunuz Sayın Türkkan. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle biraz evvel tutumunuzun oya sunulmasının İç Tüzük'te bir yeri yok, onu söylemek istiyorum.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Var, var.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamla) – Tutumunuzu siz tavır olarak belirlersiniz, ben bu kadar süredir bu Meclisteyim, Meclis Başkan Vekilinin tutumunun oya sunulduğuna ilk defa tanıklık ettim ama toplantı yeter sayısı istemekle ilgili Sayın Grup Başkan Vekilinin talebi doğrudur, onun için de herhangi bir oylamaya da ihtiyaç yoktur, öncesinden bir önergeye ihtiyaç yoktur.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül ile 5 Milletvekilinin İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi hakkında İYİ PARTİ Grubu adına söz aldım. Ne kadar uzun okudum değil mi aslında? Kanunun bir tane ismi var: "Türkiye'de sansür yasası." Bunun ismi o. Yani bu kadar uzun meseleye hiç gerek yok ya, "Sosyal medyada düzenleme…" vesaire. Türkiye'de yeni bir dönemin başlangıcı olan sansür yasasını görüşmek için toplandık.

SALİH CORA (Trabzon) – Alakası yok.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamla) – Dilimizde tüy bitti; ne emeklilikte yaşa takılanların problemini çözdünüz ne 3600 ek gösterge düzenlemesini getirdiniz ne de milletin yarasına merhem oldunuz. Hepimizin malumu önümüz bayram, millete zehir ettiğiniz bir başka bayrama daha giriyoruz şimdi. İstihdam yok, iş yok, aş yok, hayat pahalılığı almış başını gidiyor. Çocuklar arife günü babalarının yolunu gözlüyor ama babaların elleri boş, keseleri boş, yüzleri mahzun, evladına mahcup. Anneler babaları karşılıyor, sofra kuracak ama mutfakta sofrayı kuracak hiçbir şey yok, mutfaklar da boş.

Bu bayramda milletin yüzünü güldürmek varken herkesi endişelendiren, tepki çeken sosyal medya yasa teklifini Genel Kurula getirdiniz. Türkiye'nin gündemindeki sorunları çözmek ve önlem geliştirmemiz gerekirken bizler, burada, ismine "sosyal medya düzenlemesi" dediğiniz sansür kanununu konuşuyoruz. İktidar "Sosyal medyayı düzenleyeceğiz, ahlaklı hâle getireceğiz." diye attığı her adımda şeytanın rehberliğinde ilerliyor. Düzenlemedeki birkaç maddeyi parlatıp asıl niyetlerini saklıyorlar. Asıl mesele ne biliyor musunuz? Maske dağıtmayı bile beceremeyen iktidar sonbaharda kontrolü iyice kaybedecek. O yüzden, Meclis kapanmadan iktidar interneti kendi kontrolü altına almak istiyor; esas amaç budur.

Sosyal medya hakkında tartışmamız gereken problemlerin olduğuna kimse itiraz edemez ancak sorun, sosyal medya mecralarından daha çok, kullanıcıların içerik ve paylaşımlarından kaynaklanıyor. Sosyal medya mecraları içerik vermiyor, onlar sadece bir platform; içerik kullanan, kullanıcılar. Toplumdaki ahlaki ve kültürel çürüme doğrudan sosyal medyaya yansıyor aslında. Bu paylaşımlardaki içeriklerde bahsedilenlerin bazıları gerçek hayatta zaten birer suç unsuru. Bu unsurlar sanal dünyada da suç olmalı.

Eğer derdiniz ahlaksa, haksa, hukuksa, sosyal medyadaki haksızlığa, ahlaksızlığa son vermek istiyorsanız önce yapmanız gereken bir tek iş vardır, o yeşil topla tanımladığınız paralı trol ordunuzu dağıtacaksınız. Topları dağıtın, sosyal medyada ahlak geri gelir. Önce, Türkiye'nin kıymetli insanlarına haysiyet cellatlığı yapan; namuslarına, şereflerine leke sürmeye kalkan o ahlaksız trol çetelerini susturacaksınız. Ne Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener'e yönelik annelik ve kadınlık onuru ile gururunu zedeleyici paylaşımlar ne de Sayın Berat Albayrak'ın ailesinin yeni üyesi, masum bir bebeğe ve annesine yapılan paylaşımlar kabul edilemez. Bu konuya, Türk milleti olarak, milletimiz ortak tepkisini zaten koydu. Getirilen düzenleme bu tür paylaşımların önünü kesmeye yönelik olmalı fakat yapılan çirkin paylaşımları fırsata çevirmeye kalkmak, interneti, kurmak istedikleri totaliter rejimin bir parçası yapmak hem ülkemize hem de geleceğimize ihanettir.

İnternet, her görüşten, her inançtan, her yaşam biçiminden kullanıcıların buluştuğu hepimizin ortak alanı ama bakıyoruz ki interneti de AK PARTİ turuncusu yapmaya kalkıyorsunuz. Tek taraflı yapılan bir kanun teklifiyle karşı karşıyayız biz. Her zamanki gibi muhalefet, sosyal medya şirketleri, kullanıcılar ve haber siteleri gibi paydaşların görüşlerine yine başvurulmadı. Türkiye'de yeni bir rejim inşa etmek için uğraşıyorlar; copla, polisle, hapisle korkutulan ve özgür düşüncenin kontrol altında tutulduğu bir Türkiye yaratmaya çalışıyorlar. Bakın -gençlerimiz ekran işlerini iyi bilir- birkaç iyi maddeyi, yine, kötü niyetlerinize ekran koruyucu yapmaya çalışıyorsunuz.

Sosyal medya düzenlemesi daha şimdiden tüm internet kullanıcılarında bir tedirginlik yaratmaya başladı. Özgürlüklerin giderek kısıtlandığı bir ortamda, insanların düşünce özgürlüğünü yaşayabildiği, fikirlerini ifade edebildiği, kısaca, nefes alabildiği bir tek alan kaldı. İşte, getirdikleri bu düzenleme, interneti bir kafese koyuyor. Bir kuş kafeste ne kadar özgürse internette de o kadar özgür olmamız isteniyor.

Getirdikleri internet düzenlemesinde, vatandaşlarımızın ifade ve haber alma özgürlüklerine sınır çiziyorlar. Bu özgürlükler AK PARTİ'nin rantının başladığı yerde bitiyor, liyakatsiz ve usulsüz atamaların başladığı yerde bitiyor, Hükûmetin yanlışlarının başladığı yerde bitiyor, yolsuzlukların konuşulduğu yerde de bitiyor, adrese teslim ihaleler var ya orada da bitiyor, özgürlüklerimiz iktidara yakın vakıf ve derneklerin skandallarının başladığı yerde bitiyor.

Sosyal medya kanun teklifinde yer alan ve adına "unutulma hakkı" denilen, kılıfı dünden hazır bir içerik kaldırma maddesi var. Tüm madde, bu otoriter rejimlerin hayalini süsleyen, gerçeğe dönüştüren bir madde. İçerik çıkarma maddesiyle, on sekiz yıllık AK PARTİ iktidarı, kendilerine ait istemedikleri tüm haberleri silip kaldıracak. İnternette, sosyal medyada öyle kötü bir sicilleri var ki, bu yasayla, kendi yarattıkları kirli arşivi silmeyi planlıyorlar. Hükûmet bu şekilde geriye doğru kendisini aklamış oluyor. İnternete giriyorsunuz, bir bakıyorsunuz, ne makara kalmış ne Bakara; ne sıfırlama var ne 5 müteahhit var, hepsi gitmiş. AK PARTİ'nin FETÖ'yle yaşadığı o ihtiras, aşk ve ihanet dolu ittifakları bile tarih olacak bu sayede. Kısaca, tüm eleştirel ve yolsuzluk haberleri bu sayede yok edilmiş olacak. Vatandaş sanmasın ki "unutulma hakkı" denilen bu madde kendisi için geçerli, asıl unutturulmak istenen Hükûmetin kendi geçmişi. Bu kanun teklifiyle tertemiz internetimiz ve siyasetimiz olacak inşallah. İktidar, tıpkı Kuzey Kore'de, Çin'de, Suudi Arabistan'da, İran'da olduğu gibi tek renkli bir internet hayal ediyor. Elinizde olsa, tuşa bastığımızda hepimizi "receptayyiperdogan.com.tr" adresine yönlendireceksiniz; hiç başka yere bakmayın kardeşim, bas tuşa "receptayyiperdogan.com.tr."

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu kanun teklifinin sebep olacağı telafisi güç zararlardan bir diğeri kendini temel hak ve özgürlükler alanında gösteriyor. İktidar, yazılı ve görsel medyada daha önce uyguladığı otoriter yöntemleri bu sefer sosyal medya düzenlemesiyle hayata geçirmeye çalışıyor. Yasama vasıtalarını kullanarak, Türkiye'de faaliyet gösteren sosyal ağ sağlayıcılarını üstlenmesi güç idari para cezalarıyla karşı karşıya bırakıyor. Örneğin, temsilci bulundurma yükümlülüğüne aykırı davranılması durumunda, ağ sağlayıcıları ilk etapta 10 milyon ve 30 milyon liralık idari para cezalarıyla karşı karşıya kalacak. Bu yaptırımlar reklam ve sözleşme yapma yasağı uygulamalarına kadar varabilecek. İktidar, karşılaşılabilecek olumsuzluklara yönelik olarak muhataplarını caydırmaya değil, aksine, yıldırmaya çalışıyor. Getirmek istedikleri düzenleme Anayasa'nın 12, 13, 20, 22, 24, 25, 26 ve 31'inci maddelerine aykırı. Ayrıca, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 8, 9 ve 10'uncu maddelerine de ters düşüyor. İşte bu kanun tanımazlık, sosyal ağ sağlayıcılarını Türkiye pazarından çekilmeye zorlayacak. Sosyal ağ sağlayıcıları iktidarın zorlamalarına boyun eğmek zorunda kalacak, yani dolaylı yoldan sansür uygulanmış olacak. Bu durum Anayasa'yla güvence altına alınmış temel hak ve özgürlüklerden olan iletişim hakkının da ihlali anlamına geliyor. Biliyor musunuz bu kanunun

en büyük etkisi de -iddia ediyorum size- ekonomiye olacak. Türkiye'ye gelmek isteyen bir yabancı yatırımcı, geleceği zaman size şunu söyleyecek: "Kardeşim, 3 tane ülkede Twiter yasakları var: İran, Kuzey Kore ve Çin, siz, 4'üncü oldunuz." Böyle bir ülkeye yabancı yatırımcı gelir mi? Mevcut yatırımcı bu ülkede ilave yatırım yapar mı? Mevcut yatırımcı kaçacak yer arar, bunun hiç farkında değilsiniz. 5651 sayılı Kanun'a göre, bu Kanun 2007'de ilk yürürlüğe girdiği tarihten itibaren zaten sitelerin kendini savunma hakkı yok. Yani birileri erişim engelleme kararı aldırmışsa bunu açıklamak veya iptal etmek mümkün değil. Bu hukuk kararlarına tedbir tanımı yapılıyor ama tedbir kararları sonsuza kadar sürmez. İsmi üstünde "tedbir", süresi olmalı ama süreç böyle yürümüyor. Aslında, verilen kararlar, bir nevi tedbir kararı ama sonsuza kadar uygulanan bir karar bu. Bunun adı da hukuk falan değil.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; iktidar sosyal medya yasa teklifinde her zaman Almanya'daki düzenlemeyi referans gösteriyor. Almanya'daki düzenlemenin sebebi, aşırı ırkçı ve faşist yapıların internet ortamında örgütlenmesini durdurmak, oradan çıkıyor bu. Oradaki amaç, insanlığın ortak paydada buluştuğu yaşama hakkını korumak. Kaldı ki Almanya'daki modelin henüz başarılı olduğuna ve amacına ulaştığına dair bir bulgu da yok.

Almanya'da söz konusu yasayı çıkarmadan önce iki yıl tartıştılar, tam iki yıl; tüm kesimlerin fikirlerini aldılar. AK PARTİ ise kendisine yukarıdan gelen buyrukla beraber "Yaptım, olacak." demenin peşinde. Dolayısıyla bu konuda, Türkiye ve Almanya'yı karşılaştırmak, "Almanya'da bile var." demek AK PARTİ'nin çok basit bir algı oyunundan öte bir şey değil.

AK PARTİ 5651 sayılı Kanun'u internetin üzerinde istediği zaman Demokles'in kılıcı gibi zaten sallıyor. 5651 sayılı Yasa kapsamında sulh ve ceza hâkimleri iktidardan gelen tüm talepleri kabul ediyor, muhalefetten gelen itirazları ise hemen reddediyor. İktidarın istediği gibi işleyen bir mekanizma olduğu sürece, iktidarın istediği gibi karar veren bir yargı olduğu sürece bu kanunların hiçbirinin bir hükmü yok maalesef.

Türkiye'de mevcut düzende 2019 sonu itibarıyla tam 408.494 "web" sitesi kapanmış ya, 408.494 "web" sitesi. Daha ne istiyorsunuz? Türkiye'de insanlar nefes alamıyor. 10 bin YouTube videosu, 6.200 Facebook içeriğine de erişim engellenmiş. Almanya'daki düzenlemede ise kısıtlayıcı, sansürleyici bir yapı yok orada. Almanya bugüne kadar ne Twitter'ı ne YouTube'u ne de Wikipedia'yı kapatmadı. Biz de sık sık Twitter'a ulaşımda zorluk çekiyoruz farkındaysanız, özellikle gündemde Hükûmeti sıkıntıya koyacak bir şey varsa Twitter'a giriş hemen yavaşlar. Almanya'da kurumlar demokratik, yargı bağımsız, bizdeki gibi siyasi baskı yok, haber sitelerine de baskı yok. Baskı nerede var? Türkiye'de var. Ülkemiz maalesef artık bir demokrasi ülkesi olarak anılmıyor.

Demokrasinin askıya alındığı Türkiye'de kullanıcıları olan sosyal medya platformları için zorunlu olarak temsilci bulundurma şartı getiriliyor. Twitter, YouTube, Instagram, Facebook ve diğer sosyal medya ağları Türkiye'de sorumlu temsilci belirleyecek, bunu da BTK'ye bildirmek zorunda kalacak. Böyle bir ülkede sosyal medya temsilcisi nasıl olur? Siz olur musunuz? Mesela Sayın Cahit Özkan'a teklif etseler, "Böyle bir şeyin temsilcisi ol, sen hukukçusun." deseler vallahi billahi kabul etmez; şu anda AK PARTİ sıralarında olduğu için kabul eder. Niye? Tehdit edilmesi mümkün, hakarete uğraması mümkün, bürosunun basılması mümkün, daha da kötü bir şey söyleyeceğim size, Hükûmet, istediği zaman baskı yapıp internette sakladığı o bütün verilere el koymak durumunda kalacak. O zaman kim burada bulunmak ister, Türkiye'de bulunmak ister? Hiç kimse çünkü Türkiye artık bir hukuk devleti olmaktan uzakta.

Şirketler Türkiye'de temsilci belirlemezse bu ağlar için de internet trafiği bant genişliğinde yüzde 50 oranında daraltmadan bahsediyorlar. Bunun ardından ikinci otuz gün içerisinde de temsilci bildirimi yapılmazsa yüzde 90 oranında internet trafiği daraltılacak. Bunu zaten o kadar çok yapıyorsunuz ki.

Bu sosyal ağlar kullanılamaz hâle getirilecek. Bir şey söylüyorsunuz Twitter'a: "Sen Türkiye'den git." "Niye?" "Sen bizim işimizi bozuyorsun arkadaş. Bu millet zaten benim hazırladığım bu a Haber, Akit TV, diğer kanallar, kanal 24, Ülke TV, TVNET, neyse, onlardan seyrediyorlar. Bize başka bir şey lazım değil, millet burada da nefes almasın, boğulsun gitsin." Ama bir şey söyleyeceğim: Milletin boğulmasını sağlayacak mecraları ne kadar kapatırsanız size olan tepki o kadar çoğalacak, hiç kurtulamayacaksınız, bu tepkiler daha da artacak. Bir gün buraya geleceğim, size hatırlatacağım, ben size söylemiştim diyeceğim.

Yasal olarak site erişimi açık olacak ama yüzde 90 giriş engeli, dışarıya da "E, biz siteyi kapatmadık…" Ya zaten ulaşamıyor insanlar, kapatsan ne olur, açsan ne olur? Bunca kapatılan site örneği ve iktidarın emrine amade 5651 sayılı Yasa varken yeşil toplardan oluşan bir trol ordusunu bile bunlara karşı kuran AK PARTİ, bu kanuna neden ihtiyaç duyuyor hâlâ bilmiyorum. İktidar medyayı ele geçirmiş durumda aslında ama kanalları izlenmiyor, gazeteleri okunmuyor, "web" sitelerine girmeye kimse tenezzül etmiyor. Fakat görüyoruz ki onlar bile yetmiyor, vatandaşların önemli bir kısmı gerçekleri internetten izliyor çünkü orada yakalıyorlar.

Muhalefet, başta Twitter ve YouTube olmak üzere sosyal medyada çok aktif ve güçlü. İktidarın korktuğu "dislike" ederek abandonize ettiği o Z kuşağı var ya onlar da bu mecralarda. Bu yüzden yalanlarını sürdürebilmek ve muhalefeti susturabilmek için bu alanları kontrol altına almak istiyorlar. AK PARTİ, sosyal medyayı ve interneti böylesine engelleyerek aslında kendi ayağına sıkıyor. Paralı trolleriniz dışında internet kültürünüz maalesef çok zayıf. Bu yasayı çıkarmayı korkunuzdan istiyorsunuz, farkındayım ama kendi korkularınızı aslıda bu yasayı çıkararak kendiniz yaratıyorsunuz. İnterneti yaşamının merkezine koymuş insanların nasıl davranacağının farkında değilsiniz. Muhtemelen önümüzde bütün yasakların ters tepeceği, iktidarın ve ortağının epeyce üzüleceği yeni bir dönem yaşayacağız. Yakın zamanda halının altına süpürmeye çalıştıkları ekonomik kriz ne yaparsa yapsınlar saklanamaz hâle gelecek. Yani, herkes görecek ki kral çıplak aslında. İktidar, ekonomik gerçekleri, hayat pahalılığını, enflasyonu, batan şirketleri, ortaya çıkan yüz binlerce, milyonlarca işsizi gizlemek için interneti kapatmaya ihtiyaç duyuyor, başka da hiçbir sebebi yok bu kanunun. Sosyal medyadan rahatsızlık duydukları kadar hem vallahi hem billahi hırsızlıktan rahatsızlık duymuyorlar, çocuk tacizinden rahatsız olan yok, liyakatsizlikten rahatsız olan yok, haksızlıklardan rahatsız olmuyorsunuz, hukuksuzluklardan rahatsız değilsiniz, on binlerce insanın hakkını, hukukunu yiyip hapse atmaktan da hiç rahatsız değilsiniz.

Yaklaşan bir erken seçim öncesi on sekiz yıllık AK PARTİ iktidarı bu kanunla kendini aklamaya çalışıyor. Z kuşağı, yani gençlerimiz, onlar için iktidarın hiçbir hedefi ve projesi bulunmuyor; yeni neslin eğilimleri AK PARTİ'yle ters düşüyor, bunu zaten hazırlattığı raporlarla kendisi de çok iyi biliyor. AK PARTİ'nin Meclise getirdiği sosyal medya yasa teklifi "Oy moy yok." diyen o gençler var ya, o gençlere duyulan kinin tezahürüdür aslında, o gençler bu kanunu getirtti. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) İnterneti kirleten o ahlaksız çeteler olmasa emin olun gençlerimizin de milletimizin de ahlakı gayet de sağlamdır. Gençlerimizin zekâsıyla ve özellikle de mizahi gücüyle baş edemedikleri için sosyal medyanın sesini kısmaya kalkıyorlar. Korkmayın arkadaşlar ya, zekâdan zarar gelmez, zekâ dolu mizahtan da zarar gelmez; zekâ öyle bir güçtür ki yasayla falan da durduramazsınız, bu yasa onları durdurmaya yetmeyecektir. Gençlerimizin zekâsını hafife aldıkça siz kaybetmeye devam edeceksiniz. Bugün sizi internette "dislike" eden gençlerimiz var ya yarın sandıkta sizleri "dislike" ettiklerinde benim şu anda ne demek istediğimi daha iyi anlayacaksınız. Türk gençliği, iktidarın inşa etmek istediği Türkiye hayalinin önündeki en büyük engeldir.

Buradan gençlere seslenmek istiyorum: Mecliste muhalefet olarak bizim bu yasaya karşı durmamız yetmiyor. Sizlerin desteğine her zamankinden daha çok ihtiyacımız var. Gençlerimizle birlikte nefes alabildiğimiz kalan son alanın ele geçirilmesine, internete sansür getirilmesine biz buradan izin vermeyeceğiz. İfade özgürlüğünü ortadan kaldıracak bu düzenlemeye karşı bütün internet kullanıcılarıyla birlikte özgürlüklerin sonuna kadar savunucusu olacağız; biz İYİ PARTİ olarak bu yasaya sonuna kadar muhalefet edeceğiz.

Bu arada, lütfen, meseleye sadece internet platformlarına gelen sansür olarak da bakmayın. Bu yapmak istediğiniz toplumda artık ciddi olarak görülmeye başlayan totaliter rejimin son adımlarından biridir, mesele sadece bir kanundan ibaret değildir anlayacağınız. Bu konuda toplumsal muhalefete her zamankinden çok daha fazla ihtiyacımız var.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına…

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, pardon, bir mesele var da açar mısınız mikrofonumu.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bülbül.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

39.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, yapılan usul tartışmasından sonra Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Nimetullah Erdoğmuş'un tutumunun değişmediği ve tutumunu Genel Kurulun onayına sunacağı yönündeki açıklamasından sonra CHP Grubu tarafından yoklama talep edilmesinin İç Tüzük'ün 57'nci maddesi gereğince uygun olmadığına ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, demin gerçekleşmiş olan usul tartışması sonrasında gelişen yoklama süreciyle ilgili, meselenin hukuki boyutuyla ilgili olarak biz grubumuz adına görüşümüzü, kanaatimizi paylaşmak istiyoruz. Kanaatimizce, doğru bir işlem yapılmadığını düşünüyoruz biz. Usul tartışması gerçekleştikten sonra "Bu görüşme sonucunda oya başvurmak gerekirse oylama işaretle yapılır." hükmü yer almaktadır İç Tüzük'ün 63'üncü maddesinde. Siz de bu noktada oya başvurma kararı verdiniz fakat burada şöyle bir ayrıntı var: Siz tutumunuzu belirledikten sonra, izhar ettikten sonra oylama kararını vermiş oldunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Kanaatimizce, bu doğru bir işlem olmamıştır Sayın Başkan. Bundan sonra oya sunuldu diyelim, oya sunulmasından hemen öncesinde de CHP Grubu, 57'nci madde kapsamında toplantı yeter sayısı talebinde bulunmuştur, bu toplantı yeter sayısının da hangi hâllerde istenebileceği İç Tüzük'ümüzün bu maddesinde, 57'nci maddesinde açıkça belirtilmiştir. Buna göre, Tüzük'ün 57'nci maddesinin ikinci fıkrasında "Tezkerelerin oylanması ile kanunların oylanması esnasında, işaretle oylamaya geçilirken en az yirmi milletvekili ayağa kalkmak veya önerge vermek suretiyle yoklama yapılmasını isteyebilir." hükmü yer almaktadır. Yapılan tartışma ve geçilen oylama, usul tartışmasına ilişkin "gerekirse" denilen yani istisnai olarak düzenlenen bir hükmün uygulanmasıydı, onun oylanmasıydı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Dolayısıyla, bu tür bir oylamanın öncesinde yoklama talebi İç Tüzük'ün 57'nci maddesi gereğince mümkün gözükmemektedir. Bu, sadece tezkereler ve kanunların oylanmasıyla sınırlandırılmıştır. Dolayısıyla, bu talebin daha sonra yerleşik hâle gelmesi de kanaatimizce mahzurlu olacaktır. Böyle bir teamülün gelişmemesi açısından ve bunun bugünle sınırlı kalması açısından grubumuzun bu yöndeki görüşünü ifade etme gereği hasıl olmuştur.

Genel Kurula saygılar sunarım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bülbül.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan…

BAŞKAN - Sayın Özkan…

40.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, oturumu yöneten TBMM Başkan Vekilinin tutumunun oya sunulmasının doğru olmadığına ve emsal teşkil etmemesi gerektiğine ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biraz önce açılan usul tartışmasında kürsüden de bu noktada açık İç Tüzük hükümlerini ifade ederek Anayasa'ya aykırılığın maddelerle ilgili aşamada değerlendirilebileceği ve bu noktada tutumunuzun lehinde ifadelerde bulunmuştuk.

Şimdi, Meclisin yönetimi Anayasa, İç Tüzük ve teamüller çerçevesinde yapılmaktadır. Açık İç Tüzük hükümleri nasıl oylamayla değiştirilemeyecekse Meclis Başkan Vekilinin veya Meclis Başkanının Meclisi yönettiği sıradaki tutumu da aynen açık İç Tüzük hükümleri gibi bir yaklaşımdır, bir karardır ve bu çerçevede oya tabi tutulması doğru değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun efendim.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Eğer yaptığımız işlem bir İç Tüzük değişikliği olsaydı nasıl oya sunulamayacak idiyse bu noktada Meclis Başkanının da Genel Kurulu yönetirken tutumunu Meclis Genel Kurulunun oyuna sunması aynı şekilde kabul edilemez. Bu noktada biraz önce Sayın Milliyetçi Hareket Partisinin Grup Başkan Vekilinin kanaatlerine, yaklaşımlarına tamamen katılıyoruz. Kaldı ki biraz önce kürsüde geneli hakkında konuşmalarını yapan İYİ PARTİ Grup Başkan Vekili Sayın Lütfü Türkkan da aynı kanaatte olduklarını ifade etmişlerdir. Yani Meclis Başkan Vekilinin tutumuyla ilgili bir oya tabi tutma usulü yanlıştır. Ha, efendim, Meclis Başkan Vekili bu noktada Anayasa'ya aykırılıkla ilgili tartışma açmalıdır ve bunun değerlendirmesini yapmalıdır yaklaşımı, o ayrı bir yaklaşımdır, o da farklı bir usul tartışması konusudur. Ancak bu noktada her ne kadar bugün usul tartışmasına ilişkin oylama yapılmış ise de bunun İç Tüzük, Anayasa ve bugüne kadarki teamüller, bugüne kadar Meclis başkan vekillerinin tutumları çerçevesindeki yaklaşımları dikkate alındığı zaman oylamaya tabi tutulamayacağını ifade ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Son cümlem…

BAŞKAN – Buyurun efendim.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Bunun bir emsal teşkil etmemesi yönündeki yaklaşımımızı Genel Kurulla paylaşma ihtiyacı içerisinde olduğumuzu ifade ediyor, Genel Kurulu selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Özkoç.

41.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün ve Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Efendim, arkadaşların söyledikleri şeyler doğru, yalnız, burada bizim söylediğimiz şeyin de dikkate alınması gerekiyor. Siz Meclis Başkan Vekili olarak bu konuda Anayasa'ya aykırılığı kendiniz de ifade edebilir, bu konuyu Meclisin oylamasına götürebilirsiniz. Bununla ilgili görüşmeler devam ederken, arkadaşlarımızın gelip de sizin önünüze bir metin koyup da illa bu metnin bu şekilde uygulanmasıyla ilgili bir anlayışı orada zikrediyor olmalarına biz karşıyız. Siz, kendi özgür iradenizle, Meclis Başkan Vekili olarak, bu yasaların Anayasa'ya aykırılığını eğer düşünüyorsanız bunu ifade edip gerekirse oy kullanma hakkına sahipsiniz. Biz, Meclis Başkan Vekilimize saygı duyuyoruz, özgür iradesiyle Meclisi yönettiğine inanıyoruz ve Meclis Başkan Vekilimizin de gerekirse Anayasa'ya aykırılık konusunda oy talebinin olmasının da doğru olduğunu biliyor, onun için bu görüşümüzün arkasında duruyoruz.

XI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Nimetullah Erdoğmuş'un, İç Tüzük'ün 63'üncü maddesi çerçevesinde yapılan oylama öncesi yoklama istemini emsal teşkil etmemek üzere takdiren işleme aldığına ilişkin açıklaması

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, İç Tüzük'ün 63'üncü maddesi çerçevesinde yapılan oylama öncesi yoklama istemini bugünkü görüşmelerde takdiren işleme almış bulunmaktayım.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekilleri Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül ile 5 Milletvekilinin İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 226) (Devam)

BAŞKAN – Şimdi, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Kırıkkale Milletvekili Sayın Halil Öztürk.

Buyurunuz Sayın Öztürk. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan 226 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama geçmeden önce, Mersin ili Mut ilçesinde meydana gelen trafik kazasında şehit olan askerlerimize yüce Allah'tan rahmet yaralılarımıza da acil şifalar diliyorum.

Değerli milletvekilleri, bilimsel ve teknolojik gelişmeler ışığında içinde bulunduğumuz yüzyıl, hayatımıza çok sayıda değişimi de beraberinde getirmiştir. Söz konusu bu değişimler, hayatı kolaylaştırıp her alanda olumlu etkiler gösterse de beraberinde birtakım olumsuzlukların da yaşanmasına sebebiyet vermiştir. Teknolojik gelişmeler kapsamında internet teknolojisiyle zamansal ve mekânsal sınırların ortadan kalkmasıyla insanlar yüz yüze iletişimden sanal iletişime geçmişlerdir. Geldiğimiz son noktada, toplumun tüm alanlarında sosyal medya kullanımı ciddi oranda yaygınlaşmıştır. İnsanların büyük çoğunluğu, bilgisayarı açar açmaz ya da akıllı telefonlarından öncelikle, sosyal medya sayfalarına bakmakta ve farkına varmaksızın, bu sayfalarda amacını karşılayacağından daha fazla zaman harcamaktadırlar. Diğer yandan, bu yeni iletişim biçimi, insanların bir yandan kolay şekilde sosyalleşmesine imkân tanırken, diğer taraftan çeşitli bağımlılıkların üremesine, bireysellik ve yalnızlığa sebebiyet vermekte; aynı zamanda, "sosyal ağ" olarak nitelendirilen mecrada sahte hesaplar vasıtasıyla verilen zararların boyutları da her geçen gün daha da büyümektedir.

Değerli milletvekilleri, konuyla ilgili yapılan son araştırmalara baktığımızda: Örneğin, We Are Social İnternet ve Sosyal Medya Kullanıcı İstatistikleri Araştırması 2020 Raporu'na göre; Türkiye'de 62 milyon aktif internet kullanıcısı toplam nüfusun yüzde 70'ini teşkil ediyor ve bu sayının 58 milyonu da telefonlarından internete bağlanmaktadır.

Yine aynı araştırmaya göre, Türkiye'de internet kullanıcıları internette yedi buçuk saat, sosyal medyada ve televizyon başında üç saat vakit geçirmektedir ve on-line müzik dinleme süresi ortalama bir buçuk saate, oyun konsolunda oyun oynama süresi ise bir saate yakındır.

Araştırma bulgularına göre, Türkiye'de 54 milyon sosyal medya kullanıcısı bulunmaktadır. 16-64 yaş arasındaki mobil kullanıcılarının aylık mobil uygulama kullanımlarına göre, mobil kullanıcılarının yüzde 92'si mesajlaşma ve sosyal medya uygulamaları kullanmakta, yüzde 83'ü video platformlarını kullanırken her 10 kişiden 6'sı oyun uygulamalarını tercih etmektedir.

Dile getirmiş olduğum 2020 rakamlarının tamamı bir önceki yıla göre ciddi artış gösterme eğilimindedir. Diğer yandan, rakamlar Türkiye'de bu kadar yüksek iken tüm sosyal medya mecraları için 2018'de yapılan genel bir araştırma sonucuna göre, Türkiye, sahte habere en çok maruz kalan ülkeler kategorisinde yüzde 49'la 1'inci sırada yer almaktadır.

Saygıdeğer milletvekilleri, sosyal medyanın karanlık ve sahte yüzü diyebileceğimiz önemli bir diğer kavramı da sahte hesaplardır. Sosyal medyada sahte hesap kullanıcıları sanal dijital dünyada, özellikle sosyal medyada "Kimseye yakalanmam, görünmem." düşüncesiyle hareket ederek, çoğu zaman haksız kazanç, dolandırıcılık, itibar suikastı, terör faaliyeti, algı operasyonu yürütmektedir. Siyasal aktörler, kamu yöneticileri, sporcular gibi pek çok kesim üzerinden yürütülen ve genellikle çarpıtılmış içerikle anonim ya da çok takipçili sahte hesaplarla algı oluşturulmaya çalışılmakta ve bu olumsuz sürece hukuk dahi yetişememektedir.

Yine bu tip sahte hesaplar devlet ve Hükûmet aleyhine yalan yanlış eleştiriler, yazılar yazıp görüntü, video paylaşımlar yapabilmenin yanı sıra gerçek kimliklerini, fotoğraflarını, kısacası kişisel bilgilerini saklayıp diğer insanlara zarar verebilmektedirler. Sahte profil hesap kullanıcıları bazen başkaları adına sahte hesap açmakla yetinmeyip bahsi geçen bu sahte hesaplar aracılığıyla başka gerçek ve tüzel kişilere karşı hakaret, tehdit, şantaj, haberleşmenin gizliliğinin ihlali, dolandırıcılık gibi suçları da işleyebilmektedirler.

Sosyal medya ve sahte hesapların farklı kötü amaçlarla kullanımına yönelik bir başka önemli itiraf, Otpor'un kurucularından Sırp İvan Maroviç'in Deutsche Welle kanalına yaptığı açıklamada yer almaktadır. Maroviç, "Sahte sosyal hesaplar vasıtasıyla rejimin komik yanlarını gösterirsiniz ve onun meşruiyetini kaybettiğini söylersiniz; sonrasında da neler yapılması gerektiği konusunda algı çalışmasına başlarsınız." Bu süreç Arap Baharı'nda yaşandığı gibi Ukrayna, Gürcistan gibi ülkelerde de bilindiği üzere görülmüştür.

Değerli milletvekilleri, gün geçtikçe artan ve zaman zaman ciddi boyutta mağduriyetler yaratan sahte hesapların işledikleri suçlara da Türk Ceza Kanunu'muz caydırıcı ve önleyici bazı yaptırımlar öngörmüştür. Türk Ceza Kanunu'muzda düzenlenen bu suçlara yönelik cezaların yanı sıra anayasa hukukundan medeni hukuka, fikrî hukuktan diğer hukuk disiplinlerine kadar çeşitli suçlar yaptırımlara bağlanmıştır. Sanal ortamda, sosyal medyada sahte profil, sahte grup, sahte e-posta oluşturmak Ceza Kanunu'muzda özel ve yaptırımları ağır bir suç tipi olarak düzenlenmese de doğurabileceği ihmal dâhilindeki sonuçlar bakımından ceza hukukumuz tarafından yaptırıma bağlanmıştır. Yine de belirtilmesi gereken, "kanunsuz suç ve ceza olmaz" ilkesinden hareketle ve bu konuda herhangi bir ceza öngörülmemesi nedeniyle sahte profil hesabı açmak hâlen tek başına suç teşkil etmemektedir. Mevcut, yürürlükte olan mevzuata göre sahte hesabın suç teşkil edebilmesi için profilinde kullandığı fotoğraf, e-mail adresi veya kişisel bilgilerin TCK'nin 134'üncü maddesi gereği özel hayatın gizliliğini ihlal suçunu işlemesiyle gerçekleşebilecektir.

Diğer taraftan, ülkemizde internet üzerinden yapılan yayınların düzenlenmesi, hukuka aykırı içeriklerin kaldırılması ve internet sitelerine erişimin engellenmesine dair temel kurallar 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun'la düzenlenmiştir. Bu kapsamda, 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun'un 8'inci maddesi vasıtasıyla sosyal içerik sağlayan platformlara mahkemelerce erişim engeli getirilebilmektedir.

5651 sayılı Kanun kapsamındaki suçlara baktığımızda; "İntihara yönlendirme, çocukların cinsel istismarı, uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanılmasını kolaylaştırma, sağlık için tehlikeli madde temini, müstehcenlik, fuhuş, kumar oynanması için yer ve imkân sağlama suçları" ile "Atatürk Aleyhine İşlenen Suçlar Hakkında Kanunda yer alan suçlar" yine "7258 sayılı Futbol ve Diğer Spor Müsabakalarında Bahis ve Şans Oyunları Düzenlenmesi Hakkında Kanunda yer alan suçlar" olduğunu görmekteyiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sosyal medyada sahte hesapların neden olduğu suçlarla ilgili hâlen yürürlükte olan bizim mevzuatımızdaki uygulamalar bu şekilde iken dünyada diğer gelişmiş ülkelerin de mevzuatlarını güncelleme çabası içerisinde olduğunu gözlemlemekteyiz. Sahte hesaplarla ilgili dünyadaki gelişmelere baktığımızda, reklam ajansı sektöründe faaliyet gösteren CRM Medyanın yaptığı araştırma kapsamında 249 ülkeden, 20 bin web sitesinden ve toplamda 1,4 milyar kullanıcıdan alınan sonuçlara göre kullanıcıların yüzde 61,5'ini sahte kişiler, "spam" yani istenmeyen hesaplar, "hack"leme, korsan, kaçak kullanım araçları oluşturmaktadır.

Amerika Birleşik Devletleri merkezli uluslararası yayınlanan günlük finans ve haber gazetesi The Wall Street Journal'ın bir araştırmasına göre internet kullanıcılarının yaklaşık yüzde 36'sı sahte, dolandırıcı hesaplardan oluşmaktadır.

Almanya'da da sosyal medya ağlarındaki nefret söylemlerini, sahte haberleri ve yazılış içerikleri paylaşımları hızlı bir şekilde silmeye zorlayacak yeni bir yasa 2018'de yürürlüğe girmiştir; sosyal paylaşım sitelerine sahte paylaşımları öngörülen sürede silmemesi durumunda, 50 milyon avroya varan para cezaları verilebilmektedir.

İngiltere, sahte sosyal medya hesaplarıyla ilgili çok önemli adımlar atmıştır. İngiltere Kraliyet Savcılık Teşkilatı, sahte sosyal medya hesaplarıyla ilgili yaptığı açıklamada; Twitter, Instagram ve Facebook gibi sosyal medya platformlarında sahte hesap açıp diğer kullanıcıları rahatsız eden, küçük düşüren, taciz eden, ifşa eden ve haklarında yalan haberler çıkaranlara karşı yeni bir kanun çıkaracaklarını ve sahte hesap açmanın suç sayılacağını da kamuoyuna duyurmuştur. Hâlen İngiltere'de, sosyal medya platformlarında yaptıkları paylaşımlarla İletişim Yasası'nın 127'nci maddesini ihlal edenler altı aya kadar hapis ve 5 bin sterline kadar para cezasına çarptırılmaktadır; İngiltere'de hiç kimse "Anonim hesaplar kapatılmasın, sosyal medya susturuluyor." dememektedir.

Fransa Ulusal Meclisinde internette yayınlanan haberlerin engellenmesini öngören 2 yasa tasarısı 2018 Kasım ayında kabul edilmiştir. Tasarı, Almanya'daki gibi Fransa'da da Facebook ve Twitter gibi sosyal medya organlarında yer alan yalan algı üretmeye yönelik gerçek dışı haberlerin en kısa sürede silinmesinden bu şirketleri sorumlu tutmaktadır. Dile getirdiğimiz örneklerde de görüleceği üzere, dünyada durum bundan ibarettir.

Saygıdeğer milletvekilleri, hemen hemen bütün sosyal ağ sağlayıcıları her yıl belirli raporlar yayınlamaktadır. Bu raporların bir kısmına kısaca göz attığımızda, 2019'un birinci altı ayı içinde Türkiye'den Twitter'a 388 mahkeme kararı ve 5.685 diğer içerik çıkartma talebi gönderildiği ve bu taleplerle 8.993 Twitter hesabının kapatılmasının talep edildiği anlaşılmaktadır. Twitter ise 2019 yılının birinci yarı yılı içinde sadece 264 hesabı ve 230 "tweet"ı Türkiye'den görünmez kıldığını açıklamıştır. 8.993 nerede, 264 nerede? Buradan dahi görüşmekte olduğumuz kanun teklifine ne kadar büyük bir ihtiyaç olduğunu görmekteyiz.

Yine, 2013'ün ikinci yarısından 2017 sonuna kadar Facebook, Türkiye'den toplam 24.137 içeriği çıkartırken 2019 yılı içinde sadece 1.135 içeriği çıkarmıştır. Türkiye'den mahkeme kararlarıyla içerik kaldırma talebi Facebook'un raporlarında yer almamıştır.

Sosyal medyayla ilgili rakamlar ortada ve her gün ayrı ayrı iğrençlikler yaşanmaya devam etmektedir ancak kullanıcıların tercih ettiği sosyal medya platformlarının büyük bir bölümü yabancı ülke menşeli olması ve sosyal medya hukukunun ülkemizde yeni ve dinamik bir kavram olmasından kaynaklı olarak hukuki boşlukların varlığı bu süreçte kabul edilmektedir.

Bu bakımdan, kanun teklifimizle, öncelikle mevzuatımıza "sosyal ağ sağlayıcısı" tanımı getirilmektedir. Türkiye'den günlük erişimi 1 milyondan fazla olan yurt dışı kaynaklı sosyal ağ sağlayıcılarının Türkiye'de temsilci bulundurması zorunlu hâle getirilmektedir; karşınızda hukukî bir muhatap istemek kötü bir şey olmasa gerekir. Bunu yerine getirmeyen sosyal ağ sağlayıcısına kademeli olarak artan yaptırımlar getirilmektedir, 10 milyon TL'den 30 milyon TL'ye varan idari para cezaları ve internet bant genişliğinin yüzde 50'den yüzde 90'a kadar daraltılması gibi. Bu kapsamda kanun teklifimizle, sosyal ağ sağlayıcısına yaptırım olarak Türkiye'de mukim vergi mükellefi olan gerçek ve tüzel kişilerin ilgili sosyal ağ sağlayıcısına yeni reklam vermesi dahi yasaklanabilecektir. Türkiye'de vergisini veren her kesim, sosyal ağ firmalarının da ülkemize vergi vermesini şiddetle isterken Türkiye'de temsilcilik açmayan firmalara verilecek cezalar üzerinden "Sosyal medya kapatılmak isteniyor." diye yaygara yapılabilir mi?

Sosyal ağ sağlayıcıları, kişilik hakları ve özel hayatın gizliliğinin ihlali kapsamındaki içeriklere yönelik olarak, kişiler tarafından yapılacak başvurulara, başvurudan itibaren en geç kırk sekiz saat içinde olumlu veya olumsuz, gerekçesiyle birlikte cevap verme yükümlülüğüne tabi olacaktır. Sosyal ağ kullanıcısı olarak böyle bir düzenleme hepimizi memnun etmez mi?

Sosyal ağ sağlayıcıları içerik çıkarılması, erişim engellenmesi kararları ve kendisine yapılan başvurulara ilişkin istatistiksel ve kategorik bilgiler içeren raporları Türkçe olarak, altı ayda bir Bilgi ve Teknolojileri ve İletişim Kurumuna sunacaktır.

Yine, teklifimizle ırk, din, cinsiyet veya engellilik konularında nefret söylemi barındıran içerikler ile çocuk istismarı ve terör propagandası barındıran içeriklerin yirmi dört saat içinde yayından kaldırılması öngörülmekte, kaldırılmadığı takdirde ise ağır idari para cezaları söz konusu olacaktır. Buna benzer hükümler dünyada hemen hemen tüm ülkelerin mevzuatında ya yer almaktadır ya da tıpkı bizde olduğu gibi yer almak üzeredir.

Değerli milletvekilleri, Milliyetçi Hareket Partisi olarak dijital mecraların kısıtlanması, yasaklanması yerine hukuki altyapı üzerine inşa edilecek yeni toplumsal düzen ve iletişim becerilerini üretmek gerektiğine inanmaktayız. Dijital mecralar bazılarının bugünkü "yasaklanıyor" söylemleri üzerinden ziyade düzenleyici ve yönlendirici kurallarla etik işleyişi biçimlendiren yeni değerler sisteminin kurgulanmasıyla sağlıklı bir biçim alacaktır. Dijital mecraların içeriğine ilişkin bilinçli bir toplum kitlesi yaratmak ancak böyle bir anlayışla mümkün olabilecektir.

AK PARTİ'yle Meclis Başkanlığına sunmuş olduğumuz kanun teklifimizle, sahte hesapların yarattığı mağduriyetlerle hakları ihlal edilen kullanıcılar, bundan sonra, adaletli ve hukuka uygun bir şekilde haklarını arama imkânı bulmuş olacaktır. Bu alanda atılan önemli ve ciddi bir ilk adım olarak nitelendirebileceğimiz kanun teklifimizin ardından, devam niteliği taşıyacak sosyal medyayla ilgili özellikle uluslararası anlaşmaları Türkiye olarak gündeme getirebilmeliyiz. Bu alanda İçişleri Bakanlığımızın da uluslararası diplomaside inisiyatifi eline alması yerinde bir tutum olacaktır.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak, kanun teklifinin sosyal medyaya bir çekidüzen getireceğine inanıyor ve ülkemize hayırlar getirmesini temenni ediyorum.

Yine, bu vesileyle yaklaşmakta olan Kurban Bayramı'nızı kutluyor, Genel Kurulu bir kez daha saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Hakkı Saruhan Oluç.

Buyurunuz Sayın Oluç. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın vekiller; çok önemli bir meseleyi tartıştığımızı düşünüyoruz ama Adalet ve Kalkınma Partisi Grubundan şu anda 8 kişi dinliyor. 8 kişi sosyal medyayla ilgili tartışmayı dinliyor şu anda, onlara teşekkür ediyoruz, geri kalanları dinlemiyor ama gelip oy kullanacaklar, sosyal medyanın yasaklanması, sansürü için hepsi koşa koşa gelip oy kullanacak, durum budur; halk bunu bilsin, görsün. Sosyal medyayı kullanan Z kuşağı ve Z kuşağı dışındakilerin hepsi bunu görsün, tartışma ciddiye alınmıyor. Çünkü bir kere karar vermişler, bunu yasaklayacağız, bunu engelleyeceğiz, toplumsal ve siyasal muhalefetin sesini keseceğiz kararını iktidar ittifakı vermiş.

Şimdi, sosyal medya ve dijital medya alanı 21'inci yüzyılın ve geleceğin belirleyici bir mecrası olmuştur, bunun hepimiz farkındayız herhâlde. Bu, bütün dünya için tartışmasız bir gerçek; son derece dinamik, her gün yeni gelişmelere yol açan bir alandan söz ediyoruz. Bu nedenle de bu alanın etik ilkelerini yani sosyal medya etiğini oluşturmak, bir taraftan evrensel olan düşünce ve ifade özgürlüğünü, iletişim hak ve özgürlüğünü korumak gerekirken aynı zamanda kişi haklarına yönelik saldırılara, hakaretlere yönelik önlemler de geliştirmek gerekiyor. Bu, evrensel bir sorun, evrensel bir çalışmayı ve tartışmayı gerektiriyor.

Şimdi, bu gerçeklik üzerinden iktidarın, ittifakın karşımıza getirdiği teklife bakalım: İktidar, kanun teklifinin genel gerekçesinde, bu düzenlemenin gerekçesini temel hak ve özgürlüklerin korunmasında devletin sorumluluğu üzerine kurmaktadır. Peki, gerçek bu mu? Teklifin niteliği bu mu? Hayır, değil. Kesinlikle değil. Bu teklif, var olan rejimin, tek adam yönetiminin kendi güvenliği, kendi bekası için istediği düzenlemeleri söylemsel olarak ters yüz ederek bunları toplum için düzenlemeler şeklinde sunma çabası içindedir. Söylemsel oyunlara gerek yok; iktidar, hakikati ters yüz ederek toplumdan rıza almaya çalışmaktadır ama bu rızayı alamayacak, bunu bilelim.

Bu düzenleme teklifinin gerçekliği sansürün artmasında, sosyal ve dijital medyanın hedef alınmasında ve fişlemenin ivmelendirilmesinde yatmaktadır. İnternet trafiğinin kullanılamaz hâle getirilmesi, cezaların fahiş düzeyde artırılması, verilerin saklanmasına dair muğlak ifadeler iktidarın otoriter ve baskıcı anlayışının bir tezahürüdür. Otokrasi -yani saray- kendini korumak için adım atıyor, sosyal medyayı da güvenlik devletinin bir aracı hâline getirmeye çabalıyor. İktidarın gittikçe otoriterleşen, her hareketi ve muhalif yurttaşı kendisi için tehdit olarak kabul eden, "güvenlik söylemi" adı altında potansiyel suçlu, şüpheli çemberine Türkiye'de yaşayan herkesi ve özellikle de muhalifleri katan anlayışının sosyal medya ayağıyla karşı karşıyayız bugün.

Konunun özeti şudur: Adalet ve Kalkınma Partisi "unutulma hakkı" adı altında hukuksuz, organize işler geçmişini silmek istiyor; gelecekte ise içinden çıkabilecek çürümüşlükleri karartacak adımlar atmak istiyor. Para kasalarının sıfırlanması gibi geçmişteki hukuksuzluklar da sıfırlanacak. Bu hâliyle sosyal medya yasası; siyasal hafızayı sıfırlama yasasıdır, sansür yasasıdır, toplumsal ve siyasal muhalefeti susturma yasasıdır. Yani Fetullah Gülen'le birlikte çekilen fotoğraflar; 17-25 Aralık yolsuzlukları ve diğer yolsuzluklar; Ensar Vakfındaki çocuk istismarları; Kızılay, Başkent Gaz, Ensar Vakfı ilişkileri; kayyum yolsuzlukları; Mardin Belediyesince Erdoğan'a, Süleyman Soylu'ya, Mehmet Özhaseki'ye ve diğer iktidar mensupları adına kesilmiş yüklü hediye faturaları ve buna benzer onlarca, yüzlerce, binlerce belge silinmek isteniyor. Hedef budur esas itibarıyla ama şunu söyleyelim:

Bu geçmişi temizlemek, bugünü ve yarını kontrol altına almak için attığınız adımlar gerçekçi değil. Bunlar silinemez; size bunun haberini verelim çünkü hepsi kayıt altına alındı. Yani siz orada sildiğinizi zannedeceksiniz ama hepsi kayıt altına alındı ve sanmayın ki demokratik hukuktan ve hukukun evrensel ilkelerinin uygulanmasından günün birinde kaçabileceksiniz.

Bu teklifin Anayasa'ya aykırı olduğunu, uluslararası demokratik sözleşmelere ve uluslararası ticari sözleşmelere aykırı olduğunu biraz evvel tartıştık, o konuya tekrardan dönmeyeceğim ama en az Anayasa Mahkemesinin 6 kararına ve uluslararası sözleşmelere aykırı olduğu çok açık.

Şimdi, metnin tamamına bakıldığında, internetin dinamiklerini ve teknik temellerini yeterince kavramayan ancak rejim için gereken otoriter baskı mekanizmalarını tanımlamaya çalışan, günümüzün teknolojik ihtiyaçlarını yakalayamamış bir teklifle karşı karşıya olduğunuzu görüyoruz.

Şimdi, "yeşil top" fikrini hatırlıyorsunuz sizler. "Yeşil top" fikri, ne kadar dijital iletişimden ve sosyal medya dinamiklerinden anlayan bir ürünün aklı idi ise bu teklif de aynı aklın ürünüdür.

Günümüz demokrasileri ve medeniyeti matbaanın icadına çok şey borçludur, bunu hepimiz biliyoruz. Bugün çatısı altında olduğumuz bu Mecliste yapılan kanunların yaygınlaşmasını sağlayan şey de matbaadır. Aslında "Matbaaydı." demek lazım, geçmiş zamanda çünkü günümüzde elimizde basılı bir Anayasa kitapçığı olmadan da o metni okuyabiliyor olmamız matbaayı artık aştığımızı gösteriyor. Artık "metin" dediğimiz şey bir sayfa sayısıyla değil karakter sayısıyla ölçülüyor. Kaç gram veya kaç forma kâğıt kullandığımız önemli değil artık; bu, genel olarak internet, özel olarak da sosyal medya sayesinde böyle oldu. Artık yeni bir medeniyet içerisindeyiz; çağ değişiyor, siz bunun farkında değilsiniz. Günümüzde ticaret, her birimizin masasındaki cihazlar olmazsa yapılamıyor. Bankacılık sistemi de adalet sistemi de eğitim sistemi de buna bağlı. Cebimizdeki telefonlar buradaki her vekili olduğu kadar her yurttaşı da muhabir, yazar, müşteri, işletme sahibi ya da sanatçı yapabiliyor ama bu durum pek çok etik meseleyle, suçla karşı karşıya kalmamıza da yol açıyor ve bütün dünya bugün bunları tartışarak aşmaya, bu sorunları çözmeye çalışıyor.

Nasıl her devlet matbaanın icadıyla yurttaşlarının hepsini okuryazar kılarak sistemin içinde kalmasını sağlıyorsa günümüzde de dijital okuryazarlık, sosyal medya okuryazarlığı gerekiyor. Bu, müfredatın içinde bir dersle değil tüm süreçlerin yeniden ele alınması ve dijital hakların tanınmasıyla mümkündür.

Nasıl çocuklarımızı hayattaki fenalıklara karşı uyarıyor ama onları sokağa çıkmaktan alıkoyamıyorsak internet kullanıcılarını da sosyal medyada olmaktan alıkoyamayız. Öncelikle, insanlar, sizin çocuğunuz değil, bu ülkenin eşit yurttaşları, hakları var ya da öyle olması gerekiyor.

Peki, uluslararası örneklerde durum ne? Hep tartışıldı ilk sıralarda Efendim, "İktidar, Alman modelini esas alıyormuş, Fransa modelini inceliyormuş." İddialar bunlardı. Peki, doğru mu?

Bakın, Fransa'da bir yıl tartışıldıktan sonra, pandemi sürecinde mayıs ayında, Parlamentodan bir yasa çıkarıldı, bu yasa geçti. 18 Haziranda -ucu açık olduğu için ve ifade özgürlüğünü ihlal ettiği için- Anayasa Mahkemesi, Fransa'da bu yasayı iptal etti. Yani bir yıl tartışıldıktan sonra çıkan yasayı Anayasa Mahkemesi Fransa'da iptal etti. Biz de öyle bir tartışma da yok ama sizin umurunuzda da değil zaten çok fazla.

Peki, Almanya… "Alman modeli" deyip konuşuyorsunuz. Alman modeli, nefret söylemini sınırlamak için tartışmaya başlanan bir model, Türkiye'deki gibi muhalefeti, siyasal ve toplumsal muhalefeti kısıtlamak için değil. Almanya ile Türkiye arasındaki farklar üstelik yasal mevzuattan değil, ifade özgürlüğü standartlarından, hukuk devlet olup olmamaktan, hukukun üstünlüğünün işleyip işlememesinden kaynaklanıyor. "Alman modeli" deyip duruyorsunuz; Almanya'ya bir bakın,

Türkiye'ye bir bakın. Almanya'daki yargı ile Türkiye'deki yargı bir mi, Almanya'daki hukuk devleti ile Türkiye'deki hukuk devleti bir mi? Hukuk devleti var mı Türkiye'de, hukukun üstünlüğü var mı Türkiye'de, bağımsız ve tarafsız bir yargı var mı Türkiye'de? Hiçbiri yok, ondan sonra Alman modeliyle ilgili konuşuyorsunuz. Almanya'nın hedefi ırkçılıkla, Neonazizmle, nefret söylemiyle mücadeledir; Alman modeli bunu hedefleyerek ortaya çıkmıştır ve iki sene tartışılmıştır Almanya'da, bu tartışma iki sene boyunca yapılmıştır ve iki senenin sonunda çıktıktan sonra, bugün, hâlâ tartışma konusudur. Yetersiz olduğu, ırkçılık karşısında engelleyici olamadığı tartışma konusu olmuştur. Peki, nedir Alman modelinin esprisi? Sosyal ağ sağlayıcılarından nefret söyleminin yayılmasını engellemek. Gerekçesini göçmen karşıtlığıyla, İslamofobiyle ve antisemitizmle mücadelenin oluşturduğu yasa, aynı zamanda, suçu önceden önlemeyi ve çoğulcu demokratik toplumu korumayı amaçlıyor. Buraya sizin getirdiğinizin bununla bir alakası var mı? Yok.

Peki, illa bir modele dayandıracaksak nedir buradaki yasa? Çin modeli, Çin; Alman modeli değil. Yani tek parti devlet modeli, parti-devlet örtüşmesinin yaşandığı Çin modelidir sizin getirdiğiniz model; yasakçıdır, tamamen kapalı toplum modelidir. Avrupa'yla bütünleşmeyi hedeflerken soluğu Çin'de aldınız. Bravo(!) İttifak olarak Çinci müttefikinizin peşine takıldınız. "Perinçek" anlayışı, onun yasakçı anlayışı sizin siyasetinizin ve anlayışınızın zeminini oluşturmuş vaziyette. Şimdi, Almanya durumu bu. Yani Alman modelinden söz etmeyeceksiniz, Çin modelinden söz edeceksiniz.

Peki, Alman modelinde başka önemli olan noktalar nedir? Almanya diyor ki: "İçerik kaldırma talepleri reddedilen kullanıcılara da mahkemeye başvurma hakkı tanıyorum." Siz tanıyor musunuz? Hayır. "İçeriği kaldırılan kullanıcının da dava açma hakkı vardır." diyor. Siz kabul ediyor musunuz? Hayır. Almanya'daki tartışmalar buna rağmen sürüyor, buna rağmen sürüyor; bunu özellikle vurguluyorum.

Şimdi, bakın, sayın vekiller, Türkiye'de durum nedir? Hani, öyle bir konuşuluyor ki sanki Türkiye'de sosyal medya ve dijital medya alanında böyle bir özgürlükler var, hiç kimsenin hiçbir şeyine karışılmıyor, her şey olduğu gibi devam ediyor da bazı sorunlar ortaya çıkmış; öyle değil. Şimdi, bakın, geçmiş yıllara doğru kısa bir gezinti yapalım. 2012 başı ve 2019 birinci yarıyıl sonu itibarıyla Twitter'a dünya genelinde gönderilen 7.396 mahkeme kararından 5.487 mahkeme kararı Türkiye'den gitmiş, yüzde 74'ü. Utanın yahu, utanın; bütün dünyadan giden mahkeme kararlarının yüzde 74'ü Türkiye'den gidiyor. Peki, şimdi, kim var Türkiye'nin arkasından? 5.487 sayısının arkasından Rusya var 1.096 kararla, 336 kararla Brezilya 3'üncü sırada. 1'inciliği açık ara almışsınız.

Şimdi, dünya genelinde diğer çıkarma taleplerine bakıldığında Twitter'a toplam 66 bin talep gönderilmiş, bunun 30.769 tanesi Türkiye'den gitmiş, yüzde 46'sı. Bütün dünyada açık ara öndesiniz yine. 2'nci Rusya, 3'üncü Japonya ama açık ara öndesiniz, Rusya sizin yarınızdan az. Yani derdiniz ne? Yasakçılığınız, müdahaleciliğiniz 1'inci sırada bütün dünyada. Bu, Twitter. Yani Twitter'dan toplam 181.271 hesabın kapatılması istenmiş, Twitter dünya çapında toplam 2.877 hesabı kapatmış. Bu 181.271 hesaptan 84.258'i yani yüzde 46'sı yine Türkiye'den gitmiş, Rusya yine 2'nci sırada, Japonya 3'üncü sırada. Twitter'da kapatılan veya görünmez kılınan toplam 2.877 hesaptan 2.243'ü Türkiye'ye ait. Sizden yahu, sizden geliyor. Durum budur. Yani bu da yetmiyor size, bu da yetmiyor. Siz ne istiyorsunuz biliyor musunuz? Mutlak itaat ve mutlak biat istiyorsunuz bu uluslararası kurumlardan.

Twitter'da böyle de Facebook'ta farklı mı? Yo, Facebook'ta da böyle. Sayılara baktığımızda, yine, Facebook, Türkiye'den toplam 24.137 içeriği çıkarmış, 2019'da çıkarılan içerikler devam etmiş, 2018'de de devam etmiş; sayılar ortada. Türkiye Facebook'ta biraz daha geride, 1'inci sırada değil, 4'üncü sırada yer almış ama hızla yükseliyor. Google'da da durum aynı, Google'da da taleplerde öndesiniz; YouTube'da da taleplerde öndesiniz. Yani bütün dünyada, sosyal medya mecralarında yasaklama yapılması, hesap kapatılması, içerik kaldırılması konularında iktidar olarak 1'inci sıradasınız. Türkiye'yi bu hâle düşürmüşsünüz ama hâlâ bu yetmiyor size, siz her şeyi kapatmak istiyorsunuz; size muhalif tek bir ses duyulmasın istiyorsunuz, derdiniz bu.

Şimdi, ilginç bir şey var; Türkiye'de nefret söylemi, ırkçılık vesaire gibi konularla ilgili "Türkiye bu mecralara hiç başvurmuş mu?" diye baktık. Yok, 11'inci sırada yer alıyorsunuz. Nefret söylemiyle ilgili başvurunuz yok çünkü iktidar zaten her gün nefret söylemini kendisi kullanıyor. Sizin Genel Başkanınız her gün nefret söylemini yeniden yeniden üreterek toplumu kutuplaştırıyor. Neden nefret söylemi hakkında siz şikâyette bulunasınız ki!

Sadece sosyal medya değil, bakın, dijital medyada da feci bir durumla karşı karşıyayız. İfade Özgürlüğü Derneği tarafından hazırlanan EngelliWeb 2019 Raporu var. Türkiye, 2019 yılı sonu itibarıyla 408.494 "web" sitesi ve alan adına erişimi engellemiş. Her yıl inanılmaz ölçülerde artıyor, 2007'den 2019'a kadar baktığımızda sürekli yükselen bir eğri var; bunu göstereceğim şimdi, oradan göremeyeceksiniz. Yani genelde baktığımızda, Türkiye bu alanda, dijital medyada ve sosyal medyada zaten yasakçı bir anlayışa sahip. İktidar zaten yasakçı ve engellemeci bir anlayışı sürdürüyor ama yetmiyor bu.

Şimdi, bakın, hukuki durum ne? Anayasa Mahkemesinin performansı vahim, çok yavaş işliyor; çok yavaş işliyor ama verdiği kararlar var. Mesela, 17 farklı başvuru hakkında, erişimin engellenmesiyle ilgili 2019'da karar vermiş; bu başvurulardan, 17 karardan 13 tanesinde yani neredeyse tamamına yakınında ifade ve/veya basın özgürlüğünün ihlal edildiğine karar vermiş Anayasa Mahkemesi. Yavaş işliyor ama işte sizin durumunuzu gösteriyor.

Peki, Anayasa Mahkemesinin aldığı bu kararlar sulh ceza mahkemeleri tarafından uygulanıyor mu? Uygulanmıyor, yargı elinizde çünkü. Anayasa Mahkemesi hiç karar vermemiş gibi davranıyor sulh ceza mahkemeleri. Üstelik bu sulh ceza mahkemeleri ihtisas mahkemeleri de değil, hiçbirinin bu alanda ihtisası yok, ihtisas mahkemesi kurulmamış. Bu sulh ceza mahkemeleri, sizin verdiğiniz direktiflerle, Genel Başkanınızın İletişim Başkanının -şu anda Anayasa dışı bir kurum olan ve yasa dışı bir kurum hâline gelmiş olan İletişim Başkanlığınızın- Fahrettin Altun'un verdiği emirlerle kararlar veriyor ve Anayasa Mahkemesinin aldığı ihlal kararlarına da uymuyor. Sulh ceza hâkimlikleri, 2019 yılı içinde, Anayasa Mahkemesinin aldığı karara binde 12 oranında atıf yapmış ya, binde 12! Allah'tan korkun ya! 6.200 karardan sadece 22 tanesinde ilk bakışta "İhlal var." demişler. İşte, durum bu.

Peki, bu durum böyleyken, hukuk alanındaki durum böyleyken bu teklifin hem ülkede hem uluslararası alanda sadece siyaset, demokrasi, özgürlükler açısından değil; ekonomi alanında, ticari alanda ne sonuçlar yaratacağını düşünüyorsunuz, mesela dış yatırımlar konusunda? Sadece Facebook, Twitter, YouTube, Google açısından söylemiyorum bunu, bunlar yatırım yapmayacaklar ve bunun sonucunu göreceğiz -Çin'de olduğu gibi- bunu tekrar konuşacağız. Peki, diğer yatırımcılar açısından?

Bakın -zamanım azaldı- size bir rakam söyleyeyim: Türkiye'de yabancı yatırımcılar her geçen gün biraz daha çekiliyor, son beş yılda yabancı sermayenin doğrudan yatırımları yüzde 54 gerilemiş, yüzde 54; hazine iç borçlanma kâğıtlarına olan ilgi rekor seviyelerde düşmüş ve Borsa İstanbuldaki yabancı payı on altı yıl sonra ilk kez yüzde 50'nin altına inmiş. Bu rakamları artırmak mümkün.

Neden böyle oluyor? Neden? Çünkü sizin yargı mekanizmanız, sizin "hukuk" diye anlattığınız o "guguk" kuralları aslında yabancı yatırımcının güvensizliğine yol açıyor. Ve insanlar buraya güvenmedikleri için, istikrar görmedikleri için, adalet görmedikleri için yatırımlarını geriye çekiyorlar, Türkiye'den gidiyorlar. Sosyal medya ve dijital medya alanında da aynı şey yaşanacak ve Türkiye'deki kullanıcılara, milyonlarca kullanıcıya zulüm edeceksiniz; bunu göreceğiz hep birlikte.

Olması gerekenin ne olduğunu aslında konuşalım, evet, bu alanda tartışmaya ihtiyaç var, kullanıcı eğitimine ihtiyaç var, dijital yatırımlara ihtiyaç var, matematik bilimine ve algoritmaların planlanmasına ihtiyaç var, şifreleme ve "blockchain" teknolojisi yatırımlarına ihtiyaç var; bunların hepsini konuşmak lazım. Niye siz hep WhatsApp'tan arıyorsunuz birbirinizi? Niye güvenmeyip normal hatlardan konuşmuyorsunuz da WhatsApp'tan konuşuyorsunuz? Hiç düşündünüz mü bunu?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) - Şimdi, böyle bir durumla karşı karşıyayız sayın milletvekilleri.

Şunu söylemek istiyorum: Oy çoğunluğunuz var, bu oy çoğunluğunuz olduğu için bu teklifi kanunlaştıracaksınız, bunu biliyoruz. Biz tartışacağız, mücadelemizi vereceğiz, her türlü eleştirimizi dile getireceğiz ama buradan çağrı yapıyorum, Z kuşağına çağrı yapıyorum, "Oy moy yok." diyenlere çağrı yapıyorum, toplumsal ve siyasal muhalefete çağrı yapıyorum; sadece Z kuşağına değil, sosyal medyayı, dijital medyayı kullanan bütün yurttaşlarımıza çağrı yapıyorum: Susmayın, susmayın! İktidarın sansürcü anlayışına, yasakçı, engelleyici anlayışına karşı toplumsal ve siyasal muhalefeti durdurmayın ve eninde sonunda iktidarın bu anlayışı karşısında mutlaka ama mutlaka demokratik hak ve özgürlüklerden, insan hak ve özgürlüklerinden yana olanlar yani hep beraber bizler kazanacağız ve bunu da hep birlikte göreceğiz. İktidar da bunun sonuçlarına katlanmak zorunda kalacak.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Sayın Akçay…

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

42.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, 226 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin kişiler, sosyal ağ sağlayıcıları ve devlet arasındaki ilişkileri düzenlemek amacıyla getirildiğine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bu kanun teklifinde imza sahibi olan milletvekili ve Grup Başkan Vekili olarak şunları hatırlatmak isterim: Şimdi, öncelikle bu kanun teklifinde herhangi bir yasaklama yok, muhalefetin sesini kesmek gibi herhangi bir düşünce de yok; bu çok yanlış bir niyet okumadır. Bu kanun teklifi sadece kişiler, sosyal ağ sağlayıcılar ile devlet arasındaki ilişkileri düzenleyen bir kanun teklifi. Ve bu eleştirileri de gerçeklerden uzak, niyet okumaya yönelik bir propaganda mahiyetinde gördüğümüzü ifade ediyorum. Şimdiye kadar konuşmasını dile getiren konuşmacıların da bu sosyal medya mecralarında âdeta sosyal medya terörüne dönüşmüş olan itibar suikastları, küfürler, hakaretler, iftiralar ve toplu organize kışkırtmalardan hiç şikâyetçi olmadıkları anlaşılıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun efendim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Ayrıca, Alman modelinden bahsedilince de bunun gerekçesi olarak "Efendim, Almanların Neonazileri var, o yüzden çıkarıyorlar." deyip Almanya'ya gerekçe sunanların Türkiye'nin maruz kaldığı terör tehdidini görmezden gelmeleri de ayrıca manidardır. İçerik kaldırmaya karşı itiraz hakkı da vardır. Zaten, içerik kaldırmalar mahkeme kararına göre bu kanun teklifinde öngörülüyor, bir hâkim kararı gerekecek. Hem idareten itiraz hem de mahkemeye başvuru yolları da açıktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun efendim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Ayrıca, bu Z kuşağıyla ilgili bir düzenleme yok ki, niye Z kuşağının sütresine saklanma gereği duyuyorsunuz?

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Oluç…

43.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Benim konuşmamın üstüne olduğu için bir iki konuyu sataşma olarak algıladım, kısaca değinmek istiyorum.

Aslında, her konuşmanın üzerine bu şekilde davranacaksak tabii bugün bitmez bu iş, yarın da uğraşırız bayağı ama olsun. Yanlış anlamayın, hakkınızdır eleştirmek ve itiraz etmek. O hakla ilgili herhangi bir şey söylemiyorum.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Yok, estağfurullah.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Şimdi, Türkiye'de bir sosyal medya teröründen söz edeceksek eğer, bu sosyal medya terörünü yaratmış olan paralı ak troller ordusudur. Paralı ak troller ordusu, bu sosyal medyada sadece terör yaratmakla kalmamış, sosyal medya etiğini yaratmamıza imkân vermeyecek bir ortam oluşturmuştur esas itibarıyla. Bunu tartışmak gerekir, iktidar bu tartışmadan nasıl kaçabilir? Yani kapatılmış olan hesaplar…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Twitter'ın son dönemde kapatmış olduğu hesapların neredeyse tamamının ak trol hesabı olması tesadüf müdür? Ak trol hesaplarının nasıl işlediğini bizler, hepimiz yıllarca görmedik mi, yaşamadık mı? Her türlü hakaret, kişilik haklarına saldırı… Şu anlamda çok katılıyorum: Sosyal medyada hakaretin, sosyal medyada kişilik haklarına saldırının, sosyal medyada insanları rencide edecek, lince uğratacak tutumların karşısında mutlaka hukuki önlemler olmalıdır. Bundan en fazla ama en fazla çeken bizizdir, Halkların Demokratik Partisidir ve bütün muhalefettir esas itibarıyla, bunu görmezden gelemeyiz.

Son bir nokta: Efendim, kesinlikle Z kuşağının arkasına sığınmak gibi bir hedefim yok. Z kuşağını çok önemsiyorum, Z kuşağından önceki Y kuşağını da çok önemsiyorum. A kuşağına kadar gider bu iş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım efendim.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Tamamlıyorum efendim.

Ben onun için dedim ki, Z kuşağından başlayarak alfabenin önüne doğru gelelim. Bütün sosyal medya ve dijital medya kullanıcılarına çağrı yapıyorum, ama Z kuşağı yani en genç olanlar en dinamik, en kararlı, en örgütlü, en yaratıcıdırlar; onun için Z kuşağı öne düşecek, biz hepimiz arkasına düşeceğiz. Bu iktidarın yasaklayıcı ve engelleyici tutumu karşısında toplumsal ve siyasal muhalefet cevabını verecektir, bunu söylemek istiyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekilleri Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül ile 5 Milletvekilinin İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 226) (Devam)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel konuşacak.

Buyurunuz Sayın Adıgüzel. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Yasa teklifinin adı biraz uzun ama özetlemesi çok kısa olacak, önce adından bahsedelim: İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi. Bu konu üzerine söz almış bulunmaktayım ama bu konunun kısaca özeti şudur: Sosyal medya sansürü yasa teklifi.

Öncelikle şunu söylemek istiyorum: İktidar partisi ve küçük ortağı geçtiğimiz hafta alelacele bir yasa teklifini gündeme getirdiler. Bütün itirazlara rağmen, bugün biz bu pandemi koşullarında, hele de bayrama yetişmek isteyen iktidar milletvekillerinin de koşturmacasıyla bu yasa teklifini görüşüyoruz. Peki, ben bu salona gelirken ne düşünmüştüm biliyor musunuz? Komisyonda dinleyecek kimseyi bulamadık, ikna edemedik; belki bu salonda birilerini bulurum, içeriği tek tek anlatırım, teknik arızalarını anlatırım, belki ikna ederim diye düşünmüştüm ama iki elin parmaklarını geçmeyecek kadar Adalet ve Kalkınma Partisi milletvekiline konuştuğumuzu görüyoruz.

Tabii, öncelikle hafızaları bir tazelemek gerekiyor. Nereden çıktı bu teklif? Türkiye'de internet böyle gürül gürül akan bir nehirdi de bir sorun mu vardı? Hayır arkadaşlar, Türkiye'de internet yıllardır tartışılan 5651 sayılı Kanun çerçevesinde düzenleniyordu ve bu kanun da her fırsatta eleştiriliyordu. Hatta "Dünyada en çok hangi iki kanun eleştiriliyor?" diye sorarsanız da Almanya'daki düzenleme ile Türkiye'deki düzenleme eleştiriliyordu ama tabii, iktidar her fırsatta, "tweet" atan gençlere baskı uygulayarak, onları gözaltına alarak, eleştiren gazetecileri beş yıl önce attığı "tweet"lerden dolayı ifade vermeye çağırarak, kendini eleştiren bütün muhalefeti susturma çabasıyla sosyal medyayı zapturapt altına almaya çalışıyor. Ne zaman ilk defa gündeme geldi bu konu? Tam da pandemi koşulları çerçevesinde gündeme geldi yani millet canıyla, aşıyla, işiyle meşgulken, bir baktık, pandemiyle mücadele kanununun içinden sosyal medya çıktı. Herkes "Bu internet iyi ki varmış, e-ticaret sayesinde evimizde aç kalmadık." diye düşünürken siz bir anda bu alanı düzenleme niyetine giriştiniz, hepimiz şaştık. O an kamuoyunda tepkiler yükseldi ve ne oldu? Adalet ve Kalkınma Partisi geri adım attı. Tabii, bu geri adımı atarken bugünleri hesaplamıyor değildik, bugünlerin geleceğini çok yakından biliyorduk. Çünkü sizin asıl derdiniz fişlemeydi. Biraz önce anlatıldı buradan; Mahir Ünal çıktı, yeşil toplu ak trollerden bahsetti, bizim yapamadığımızı yaptı. Allah razı olsun Mahir Ünal'dan. Yıllardır fişleyemediğimiz, daha doğrusu yıllardır burada varlar diye bildiğimiz yeşil toplu trolleri gördük ki Mahir Ünal etiketledi, Twitter da bunları engelledi.

MUSTAFA CANBEY (Balıkesir) – Fişlemeye mi çalışıyorsunuz?

ONURSAL ADIGÜZEL (Devamla) – Sonra Mahir Ünal döndü, dedi ki: "Ben bu meseleden vazgeçiyorum." Ama bu yeşil toplu trollerin yaptıklarına ne demeli? Önce Meral Akşener'e, Sayın Canan Kaftancıoğlu'na, Sayın Başak Demirtaş'a saldıranlar, gördük ki yeşil toplu troller. Yine, Sayın Esra Albayrak'a yapılanları da hiçbir zaman tasvip etmedik ama bunların Adalet ve Kalkınma Partili olduğunu ben söylemedim, Mahir Ünal söyledi. Hatta Mahir Ünal Twitter'a da cevabı Twitter'dan verdi: "Ey Twitter, sen nasıl benim trollerimi temizlersin, ben onları etiketlemiştim." dedi. Sonra, yine iktidarın, Cumhur İttifakı'nın ortaklarından Sayın Bahçeli Twitter'a küstü, Twitter'a küstüğünü Twitter'dan duyurdu. Böyle bir süreç yaşıyoruz.

İki hafta önce bir ihtisas komisyonu açılması kararı alındı, hepimiz heyecanlandık, dedik ki: "Adalet ve Kalkınma Partisi -bozuk saat de olsa günde 2 defa doğruyu gösterir- ilk defa bir ihtisas komisyonu kuruyor. Hazırlık yapacağız, yazın çalışacağız ve doğru bir düzenleme ortaya çıkaracağız." Ama yanılmışız, her zamanki gibi bizi şaşırtmadınız, tebrik ediyorum sizi! Döndünüz dolaştınız, saraydan gelen talimatla bir anda alelacele hazırlanmış, özensiz hazırlanmış bu sosyal medya teklifini önümüze

koydunuz. Bir de müthiş fikirler geliyor arada, Milliyetçi Hareket Partisinden öyle bir fikir, öyle bir öneri geldi ki şaşırdık, ne yapacağımızı şaşırdık; dediler ki: "Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının T.C. kimlik numaralarını kullanarak sosyal medya mecralarına girmelerini istiyoruz." Yani adında "milliyetçilik" geçen bir parti bizim kimlik numaralarımızı Amerikalı sosyal medya şirketlerine vermeye niyetlenmiş. (CHP sıralarından alkışlar)

Tabii, Komisyon görüşmelerinde biz teknik meselelerden bahsederken üzülerek gördüm ki iktidar partisinin Grup Başkan Vekili Özlem Zengin on dakikalık konuşmamıza tahammül edemedi ve on dakikalık konuşmamızı bile dinleyemeden gitti.

Tabii, bu arada her fırsatta kürsüye çıkıyorlar ve diyorlar ki: "Muhalefetle de biz istişare ediyoruz bu konuları." Ne zaman istişare ediyorlar biliyor musunuz? Önce teklifi götürüp Meclis Başkanlığına veriyorlar, kendi aralarında anlaşıyorlar. Zaten tekliften de bir haberleri yok gelirken. Sonra oturuyoruz "Burada eksikler var." "Önerilerinizi yapın." Önerilerimizi de yapıyoruz, madde madde önerilerimizi yapıyoruz. "Yapmadınız." desinler. Madde madde önerilerimizi yapıyoruz. Sonuçta ne var? Bir virgül bile değişmiyor. Bu meselenin özü ne biliyor musunuz? Maksat dostlar alışverişte görsün yani iktidarın hikâyesi dostlar alışverişte görsün hikâyesi.

Hele bu Almanya ve Fransa meselesi var ya, bu inanılmaz bir mesele yani şaşarak izliyorum. Yani işinize geldi mi Avrupa standartları, işinize gelmedi mi Şanghay Kriterleri. İşinize geldi mi Batı ahlaksızlığı, işinize gelmedi mi "Ama Avrupa'da da var." İşinize gelmedi mi PISA değerlendirmelerini tanımıyorsunuz, Standard and Poor's'u tanımıyorsunuz, OECD'yi de tanımıyorsunuz ama işinize geldi mi de diyorsunuz ki: "Almanya'da da var." Bir kere, problem burada değerli arkadaşlar "Almanya'da var, bizde niye olmasın." Ki, tarihsel süreci incelemek lazım, Almanya'da neden olduğunu iyi incelemek lazım.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – "Dünyada örneği yok." deyince biz de onu örnek verdik.

ONURSAL ADIGÜZEL (Devamla) – Ben buradan iktidara sormak istiyorum: Almanya her işi doğru mu yapıyor arkadaşlar? Sizin yol göstericiniz Almanya mı, bana bir anlatın, Komisyonda bu kadar "Almanya" lafı ettikten sonra.

Şöyle devam etmek isterim, kaldı ki bunu Komisyonda defalarca da ifade etmeye çalıştım: Almanya'da bu teklif iki yıl tartışıldı, bütün paydaşlar sürece katıldı ve tartışıldı, hâlâ da tartışılmaya devam ediyor. Bir de kolaycılık yapıyorsunuz, kurnazlık yapıyorsunuz, aslında Fransa'yı da söylemekten kaçınıyorsunuz. Niye kaçınıyorsunuz biliyor musunuz Fransa'yı söylemekten? Çünkü Fransa'da Anayasa Mahkemesi ifade özgürlüğü kapsamında bazı maddeleri iptal etti. Onun için Fransa örneğinden de kaçıyorsunuz ki aman oradan laf gelmesin. Bu sadece kurnazlıktır. Ben size şunu soruyorum: Almanya'da ya da Fransa'da bu projelerin, bu yasaların başarılı olduğunu gösterecek herhangi bir değerlendirme var mıdır, herhangi bir çıktı var mıdır? Vallaha, araştırdım ben, bulamadım.

Bu teklif, açıkça bir sansür teklifidir. Neden sansür teklifidir, onu özellikle açıklamak istiyorum çünkü iktidar sıralarındaki arkadaşlar sansür teklifi olmadığını ifade etmeye çalışıyorlar. Şöyle: Muhalif görüşlerin, artık, Türkiye'de tek ifade edilebilindiği alan sosyal medya. Siz, önce televizyonları, sonra gazeteleri yandaş hâle getirdiniz; şimdi de sosyal medyanın "Alo Fatih"lerini yaratmaya çalışıyorsunuz. Vatandaşın kendini ifade edebildiği tek ortam, bugün, sosyal medya. Hatta sosyal medyayı da tam anlayamıyorsunuz, onu da söylemek isterim.

MUSTAFA CANBEY (Balıkesir) – Bir siz anlıyorsunuz(!) Bir siz anlıyorsunuz(!)

ONURSAL ADIGÜZEL (Devamla) – Sosyal medya şirketleri normalde sadece alan sağlıyor. Sosyal medyada içeriği insanlar oluşturuyor yani hem bu salondaki insanlar hem de Türkiye'deki 83 milyon insan oluşturuyor.

Önce, sansürün neden temsilcilik meselesinden geldiğini anlatmak isterim. Şimdi, çağımız bilgi çağı, teknoloji çağı; bunu da her fırsatta ifade ediyorlar. Biraz önce Cahit Özkan'ı da dinledim -ne kadar o beni dinlemese de- "Bilgi yeni petrol." dedi o da. Evet, katılıyorum buna, bilgi yeni petrol ama iktidar bunun farkında değil. Bilgiyi, teknolojiyi geliştireceğine kısıtlamanın derdine düşmüş durumda. Temsilci açarsanız ne olacak biliyor musunuz? Size hemen bir kol boyu mesafede bir temsilcisi olacak bu şirketlerin. Evet, bu temsilcilik, 1 milyonun üzerinde insanın hareketli olduğu yani 1 milyondan fazla erişimin olduğu, bir platformun olduğu şirketler için geçerli ama bu arada vereceğiniz para cezalarıyla bu şirketleri caydırmaya çalışıyorsunuz birinci seviyede, sonra diyorsunuz ki "Biz, bu temsilcinin bütün bilgilerini kamuoyuyla paylaşacağız." Ya, siz hangi coğrafyada yaşıyorsunuz arkadaşlar?

İki örnek vermek istiyorum size: 2015 seçimlerinden sonra, sizin milletvekiliniz, Gençlik Kolları Genel Başkanınız Hürriyet'in kapısına gitti mi? Camı, çerçeveyi kırdı mı? Adını da söyleyeyim, siz unuttunuz ama ben söyleyeyim: Abdurrahim Boynukalın. Sonra da ödüllendirilip Gençlik ve Spor Bakan Yardımcısı yapıldı mı? Daha üç ay önce Sputnik Ajansının Türkiye temsilciliğinin 3 gazetecisi saldırıya uğradı mı uğramadı mı? Bu soruların cevaplarını merak ediyorum. Bu soruların cevaplarını, lütfen, birazdan Adalet ve Kalkınma Partili arkadaşımız versin.

Örnekleri artırmak mümkün, daha çok şey söyleyebiliriz. Diyelim ki temsilcilik açıldı… Biraz önce Cahit Bey -diyorum ya beni dinlemedi ama- çıktı dedi ki "Biz, kişisel verilerin korunmasıyla ilgili olarak bu yasayı çıkarıyoruz." Ya, bu yasanın içinde kişisel verilerin korunmasıyla ilgili hiçbir şey yok; aksine, o temsilcilik açılacak, kendilerine bir kol boyu mesafede duracak o temsilciyi düşünün, ne olacak? "Getir o bilgileri." Sıkıyorsa getirme. Sabah kapısına polis mi gelir, saldırıya mı uğrar!

Değerli arkadaşlar, bu firmaların geçmişte kamu politikaları temsilcileri de vardı, öyle tehdit etti ki bunları trolleriniz, öyle sözler ettiler ki bunlara, çalıştıracak adam bulamadılar, adam. Çalıştıracak adam bulamadıkları için şu an Türkiye'den, Türk bir temsilci çalıştıramıyor bazı firmalar. Bu ayrıntıları da bilmenizi isterim. Öyle, buradan, kişisel verilerin korunması çıkmaz; herkesin kişisel bilgilerinin Adalet ve Kalkınma Partisinin, iktidarın eline gitmesi sonucu ortaya çıkar. Yani ne çıkar biliyor musunuz? Şu eski ortağınız FETÖ'nün taktikleri var ya, o taktiklerin yeniden gündeme gelmesi, sizin tarafınızdan kullanılması meselesi ortaya çıkar. Siz ne istiyorsunuz, biliyor musunuz? "Herkes sussun, bizi övsün, herkes bizi övsün." istiyorsunuz. Susmayanın da övmeyenin de başına ne geleceğini kimse bilmiyor. Kimse şunu düşünmüyor: Ya, bu Türkiye bu yaptırımları uygularsa bu firmalardan herhangi biri… Ki, bu firmaları da çok iyi tanımlamamışsınız arkadaşlar. Şimdi, sizin hedefinizde 3 firma var, temelde de Twitter var ve diyorsunuz ki: "Biz bunu nasıl hallederiz?" Net tavrınız bu ama bu arada Türkiye'de gençlerin kullandığı bir sürü platform var. Bu platformların ekonomik anlamda bu yükleri kaldırıp kaldırmayacağını bile bilmiyorsunuz. Komisyonda sordum, Twitch'i bilen var mı dedim, neredeyse hiç bilen çıkmadı. Herhâlde içimizde TikTok'u kullanan birkaç milletvekili çıkar, gerisi çıkmaz. Bu platformların hepsine karşı bir yaptırım uygulama niyetindesiniz. Diyorum ya, iki niyetiniz var; biri fişlemek, ikincisi de fişlemeye izin vermeyeni ülkeden kaçırmak ama bu arada ülkemizin itibarının ne hâle geleceğini söylemiyorsunuz.

Temsilcilik meselesinden yaptırımlara geçelim. Para cezaları caydırıcı dedik. Sonra ne var? Bant genişliğinin daraltılması. Bir otoban düşünün, 4 şeritli bir otoban, trafik akıyor, bunu bir anda tek şeride düşürüyorsunuz. Bir daha kimse o otobandan geçmeye niyetlenmiyor ne yazık ki. Tabii, bu arada ne oluyor? İnsanlar bu platformlara erişim sağlayamıyor. Bunu defalarca yaptınız. Ne zaman yaptınız biliyor musunuz? Bunu Suruç katliamında yaptınız, bunu Ankara katliamında yaptınız, bunu Beşiktaş'taki katliamda yaptınız, bunu 2016'da HDP'li yöneticiler gözaltına alınırken yaptınız ve Binali Yıldırım çıktı, şunu söyledi: "Güvenlik açısından zaman zaman bu tedbirlere başvurulur. Bunlar geçici tedbirlerdir, tehlike bertaraf edildikten sonra her şey normale dönecektir." Yani siz defalarca bu yaptırımları uyguladınız ve insanların internete erişim hakkını elinden aldınız. Şimdi de bu sopayla sosyal medya mecralarını zapturapt altına almaya çalışıyorsunuz.

Yine bir mesele var, diyorsunuz ki: "Eğer Türkiye temsilciliği açılmazsa bu firmalara reklam verdirmeyeceğiz biz." Peki, sadece Facebook'taki bir yıllık ticareti biliyor musunuz? Ben size hatırlatayım da ne yaptığınızın farkında olun. 1,7 milyon KOBİ, Türkiye'deki KOBİ'lerin yüzde 55'i, sadece 2018 yılı içinde Facebook'taki ticaret üzerinden 15,3 milyar katma değer sağlamış. Bu, 209 bin insanın istihdamına katkı sunmuş, 135 ülkeden binlerce şirket, vatandaş bizim KOBİ'lerimizle ticaret yapmış. Şimdi, siz bunu engelleyince ne olacak? Zaten pandemiyle baş edemeyen, pandemi koşullarında zar zor ayakta duran esnaf iyice perişan olacak. Ama ne olacak? Adalet ve Kalkınma Partisi istediğini susturacak, kendini övmeyenlerden hesap soracak.

Yine, verilerin yerelleştirilmesi, ya gerçekten şaşırıyorum bu akla, teknik olarak mümkün değil. Dünyada defalarca denenmiş, olmamış; Hindistan denemiş, Endonezya denemiş, Rusya yasayı çıkarmış uygulayamamış ama siz inatla diyorsunuz ki: "Yerelleştirin." Teknik olarak mümkün değil arkadaşlar. Herhangi bir firmanın, bugün, Türkiye'nin verisini ayrı tutayım, başka bir ülkenin verisini ayrı tutayım, onu o ülkede tutayım, bu ülkede tutayım deme şansı yok. Hatta, bunun teknik özelliklerine baktığımızda; hava koşullarından tutun enerji maliyetlerine kadar birçok gerekçesi var. Bunu, sadece "Biz yaptık oldu." "Sadece hukukçular biliyor." anlayışıyla da sıkıştırmayın. Ben, Komisyonda dinledim, tabii Sanayi ve Teknoloji Komisyonuna gelmeden buraya geldiği için -pandemi koşullarında- sadece hukukçu görüşlerini dinledim arkadaşlar, hiç teknik görüş dinleyemedim. Birazdan da bunun örneklerini vereceğim.

Bir mesele daha var, çok önemli olduğunu düşünüyorum: Erişimin engellenmesinin yanına, içeriğin çıkarılmasının eklenmesi. Sulh ceza hâkimleri alacak diyorlar bu kararı, sulh ceza hâkimleri kim arkadaşlar? Binlerce Adalet ve Kalkınma Partisinin il başkan yardımcısı, il başkanı, yöneticisi. Bunlar atandı, hepimiz biliyoruz. İfşa oldu bunlar.

ZEYNEP YILDIZ (Ankara) – Hiç de öyle değil.

ONURSAL ADIGÜZEL (Devamla) – Peki, bunların aldığı kararlar ne? "Eğer yandaşa ufak bir eleştiri varsa ceza ama eğer muhalif biri bir saldırıya uğramışsa burada hiçbir sorun yok." diyen bir anlayış var yani yandaşı koruyan, muhalifleri de hiçbir zaman korumayan bir anlayış var. Bu anlayış ne biliyor musunuz, bu geçmişi temizlemedeki niyet ne? Ayakkabı kutularını unutturma niyeti yani Adalet ve Kalkınma Partisinin kirli geçmişini aklama niyeti. FETÖ'yle olan geçmişini aklama niyeti. Fetullah Gülen ile Adalet ve Kalkınma Partili milletvekillerinin fotoğraflarının internetteki arama motorlarından temizlenme niyeti. Tabii, Özlem Hanım şöyle demişti: "Nereden çıkarıyorsunuz? Bunlar kamuya mal olmuş kişiler için kullanılmaz." Ben de özellikle bir örnek getirdim, Maliye Bakanı Berat Albayrak şöyle bir karar aldırmış: Kişilik hakları ihlali gerekçesiyle -herhâlde damat olduğu için çıkmış bu karar, yoksa çıkmaz bu karar- erişimi engellettiği haber. Nedir biliyor musunuz bu haber? "Hazine Bakanı Berat Albayrak'ın soru önergelerine cevap verme oranı yüzde 1'i bulmuyor. Berat Albayrak'ın performansı yüzde 0,80." dediği için bu haberler engellenmiş. "Ayinesi iştir kişinin, lafa bakılmaz." derler; aynanız bu işte. Şimdi bize diyorsunuz ki: "Nerede sansür?" Alın size sansür. Burada iftira mı var, burada yalan mı var, ne var? Basit bir eleştiriye bile tahammül edemiyorsunuz. Konu sadece basit bir temsilcilik açılması meselesi değil. Konu, sizin bu ülkede bütün muhalifleri susturma niyetinizdir.

Biraz önce rakamlar açıklandı, çok uzatmak istemiyorum. Twitter'da kaldırma taleplerinin yüzde 74'ü Türkiye'den geliyor dedik. Wikipedia bu ülkede iki buçuk yıl kapalı kaldı mı, kalmadı mı? Basit bir URL engellemesi yapılabilecekken yapılmadı ve iki buçuk yıl, YouTube iki buçuk yıl… En az ortalama beş yıl sürüyor bir davanın sonuçlanması.

Tabii, bu da yetmedi, ben bugün yine şaşarak izledim, Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkan Yardımcısı bir yasa teklifi vermiş. Arkadaşım, hiç mi danışmanınız yok, uyaracak hiç mi birisi yok?

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Senden akıl mı alacak?

ONURSAL ADIGÜZEL (Devamla) – Dört yıl öne VPN Türkiye'de zaten engellendi, yine vermişler "VPN engellensin." Ama iktidarın da küçük ortağının da bu yüzyıla uymadığı apaçık ortada…

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Senden akıl mı alacak? Sen kendi aklına mukayyet ol, kendi aklına!

ONURSAL ADIGÜZEL (Devamla) – …çünkü ne VPN ne başka bir uygulama böyle engellenemez.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Yılışık!

ONURSAL ADIGÜZEL (Devamla) – Lütfen, bunları geliştirmek gerekiyor, kendimizi de geliştirmemiz gerekiyor, gençlere, çağa uymamız gerekiyor.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Nerede ne yapacağını bilir, senin aklına ihtiyacı yok! Sen kendi projene bak!

ONURSAL ADIGÜZEL (Devamla) – VPN ne yapıyor, biliyor musunuz? VPN'leri bankacılık sisteminde de kullanıyoruz. VPN'ler aslında sizin bu yasaklarınızla çok egemen hâle gelecek çünkü yasaklanamıyor, VPN engellenemez. Yani bunu ben bir teknik adam olarak söylüyorum, gidin, araştırın lütfen, engellenemez. Ama sosyal medyayı engellediğinizde, herkes VPN kullanacak ama Türkiye'nin bir VPN üreten firması yok. Bir tane vardı, o da diyorum ya, taktikleri üzerinden, FETÖ'cü taktikleri üzerinden, iktidarın firmasıdır, kapandı. Bütün yabancı istihbarat firmalarının VPN'leri var ve buradan duyuruyorum, Adalet ve Kalkınma Partisi ile Milliyetçi Hareket Partisi bizi yabancı istihbarat şirketlerinin kucağına atıyor. (CHP sıralarından alkışlar)

Biliyorsunuz, dönemin Başbakanı gençler için demişti ki: "VPN kullansınlar."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ONURSAL ADIGÜZEL (Devamla) – Toparlayayım Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurunuz.

ONURSAL ADIGÜZEL (Devamla) – Dönemin Başbakanı, sanırım, Binali Yıldırım'dı, dedi ki: "Ne olacak, gençler VPN kullansınlar Wikipedia için, bu engellemeler için." dedi.

Son olarak, toparlayayım arkadaşlar, zaman olsa tabii anlatacak çok şey var ama bu sansür teklifine, tabii, biz neden hayır diyoruz biliyor musunuz? Çünkü dönem bilişim çağı, bilgi çağı, bu çağda ifade özgürlüğünü güçlendirmemiz gerekiyor. İfade özgürlüğünü kısıtlayacak yasa tekliflerini görüşeceğimize, gençlerin işsizlik sorununu çözecek, Türkiye'de, eğer teknolojiyle ilgili bir iş yapacaksak internet altyapısının nasıl geliştirileceği, fiber optik altyapısının nasıl geliştirilebileceği, internete erişimin nasıl ucuzlaştırılabileceği konuşulmalı. Unutmayın ki bu çağ yasakların değil, özgürlüklerin çağı. Siz sansür ve yasaklar konusunda kendinizi geliştiredurun, gençler de sizin yasaklarınızı delmenin yollarını çok çabuk üretiyorlar çünkü dünya tam da böyle bir dünya. Siz, baskıya başvurdukça, gençler de yeni taktiklerle bu baskının üzerinden atlayacaklar, sadece Z kuşağı değil, 2023'te 25 milyon seçmen olacak, Y ve Z kuşağı size gerekli dersi verecek.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Bülbül…

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

44.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel'in 226 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına konuşan hatibin bir defa, bir siyasi partinin Genel Başkanına karşı kullandığı üslup...

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – "Sayın" dedim ben.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Kendisi de yanlış hatırlamıyorsam kendi partisinin Genel Başkan Yardımcısı, kendi partisinin Genel Başkan Yardımcısı olması hasebiyle de daha hassas davranmasını beklediğimiz bir hatibin, burada, Meclis Genel Kurulunda, bu kürsüde öyle gerine gerine, işte "Twitter'a küstü" şöyle oldu, böyle oldu, işte böyle "küçük ortak" vesaire söylemleriyle birbirimizi çok rahat tahkir edebiliriz, buradan da sabaha kadar çıkamayız. Bu sorumluluğu, hepimizin taşıması gerekir, özellikle partinin Divanında yer alan insanların, yer alan siyasetçilerin daha fazlasıyla taşıması gerekir. Bu üslubu kabul etmediğimizi ve kınadığımızı buradan ifade etmek istiyorum; bu, doğru bir ifade şekli değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Bülbül.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Arkadaşlar, bakın, burada biz konuşmaya kalkarsak bizim de söyleyeceğimiz şeyler olduğunu biliyorsunuz.

Şimdi, Genel Başkanımız sosyal medyayla ilgili olarak, bu devam eden rezilliğin artık bir son bulması gerektiğini ifade etmiş ve bununla alakalı bir hukuki düzenleme yapılmadığı sürece sosyal medyadan, sosyal mecralardan bir paylaşım yapmayacağını ve bunun son paylaşımı olduğunu dile getirmiştir. Bu, Türkiye'de, Türkiye kamuoyunda son derece büyük yankı uyandırmıştır ve biliyoruz ki sadece Türkiye'de değil, dünyada ve özellikle bu sosyal medya ağ sağlayıcıları tarafından da son derece dikkat çekici bir açıklama olmuştur. Şu anda da bunu Mecliste görüştüğümüze göre netice de vermiştir. Dolayısıyla, Genel Başkanımızın yaptığı açıklamaları dikkatle ve ciddiyetle takip etmenin de uygun olacağı kanaatimizi buradan dile getiriyorum.

Şimdi, partimizin, adında "milliyetçilik" olan bir partinin T.C. kimlik numaralarının verilmesiyle ilgili olarak bir kanun teklifinde yer aldığını ifade ettiler. Bu, daha önce verilmiş olan başka bir kanun teklifiydi ve bu kanun teklifinde T.C. kimlik numaralarının yer alması gibi bir düzenleme söz konusu değildir, böyle bir düzenleme yoktur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir saniye efendim, bir saniye…

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, devamlı yanıp söndüğü için ben yanılıyorum.

BAŞKAN – Sanıyorum bir arıza olması lazım.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Yan tarafa geçeyim ben.

BAŞKAN – Mümkünse…

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Tabii, tabii.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bülbül.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Teşekkür ederim.

Şimdi, bu kanun teklifi, Cumhur İttifakı olarak birlikte verdiğimiz bir kanun teklifidir. Bu konuyla alakalı olarak gerekli analizler, gerekli uzman görüşleri alınmıştır. Bununla alakalı meselenin mahzurları görüldükten sonra, tabii ki Türkiye'de adında milliyetçilik olan bir parti olarak doğabilecek en ufak bir mahzurun dahi söz konusu olabilmesini istemeyiz ve bu kanun teklifinde de bunlar yer almamıştır. Hiçbir kanun teklifi daha verildiği anda mükemmeldir iddiasında bulunmuyoruz fakat bunların gerekli değerlendirmeleri yapıldıktan sonra, gerekli olgunlaşma süreçlerinden geçtikten sonra en mükemmel şekilde kanunlaşmasını arzu ederiz. Bu noktada Milliyetçi Hareket Partisi son derece dikkatlidir.

Dünyada, şu an itibarıyla bir kuralsızlık düzeni var ve biliyoruz ki dünyadaki bütün ülkeler bu sosyal medyayla alakalı olarak birtakım hukuki düzenlemeler ve birtakım tedbirler üretme doğrultusunda hareket etmektedirler ve bununla alakalı olarak ciddi bir düzenleme söz konusudur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Bülbül.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bu mücadele içerisinde Türkiye, ön alma gibi bir ihtimali olan bir ülke olamaz mı? Yani, Türkiye bununla alakalı doğru bir düzenlemeyi yapmak, ciddi bir hukuki zemin oluşturmakla ilgili ilk adımı atan ülke dahi olsa bu kabul edilemez bir şey mi? Dünyada, bugün, bütün uluslararası hukuk yerle bir olmuş, tamamen kuralsızlık düzeni hâkim. Güçlü haklı, haklının hukukunu koruyan kimse yok. Bugün, sosyal medyada da haklı olanın hukukunu, adaleti temin edebileceği, adaleti tecelli ettirebileceği hiçbir zemin söz konusu değil. Karşınızda muhatap bulamıyorsunuz. Benim başımdan yakın zamanda geçen bir hadisede, çok ağır hakaretlere maruz kalan bir kişinin savcılıktan gelen yazısıyla biz hukukçu olarak muhatap olduk. "Amerika'da ilgili şirkete istinabe yoluyla yazı yazılarak bu IP adreslerinin sorulması…" diye bir cevap geldi. Bunun mümkün olmayacağını görüyorsunuz fakat kişilerin itibarının, hayatının, haysiyetinin yerle bir edildiği, yok edildiği bir düzenin devamını savunmak mümkün değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bu düzen bir işporta düzenidir. Biz işporta düzenini kabul etmiyoruz. Yeri yurdu olan, hukuki zemini olan, muhatabı, levhası, tabelası olan, hukuki altyapıya sahip bir sistemi öngörüyoruz. Bununla alakalı olarak yapılan düzenleme şu an itibarıyla sınırlı bir düzenlemedir. Bunlar daha da ayrıntılı, daha da tekâmül etmiş başka düzenlemeleri de beraberinde getirecektir. Türkiye şu an doğru bir adım atmaktadır ve temsiliyet noktasında kendisine çok haklı bir şekilde bir muhatap istemektedir. Dünyada sosyal medya mecralarını, sosyal ağları en fazla kullanan ülkelerden bir tanesiyiz. Bu noktada birtakım istatistiksel verilerde Türkiye'nin oransal olarak yüksek çıkması noktasında da bu kullanımın yüksekliğini göz önünde bulundurmak lazım. Aynı zamanda yalan habere dünyada en fazla muhatap olan ülkelerden bir tanesiyiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun efendim.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bitiriyorum.

Bu yalan haber sadece Türkiye kaynaklı değil, Pensilvanya kaynaklı ve diğer terör örgütü kaynaklı manipülasyonları, sahte hesaplar yoluyla yapılan operasyonları görüyoruz, bunlarla sınırlı kalmıyor biliyorsunuz. New York Times'da, Amerika'nın birçok ileri gelen gazetesinde Avrupa'ya seyahat yasağının haberi yapılırken Türkiye'den bir caminin içerisinin görüntüsünün verildiğini daha yakın zamanda gördük. Yani Türkiye'ye karşı yöneltilen bu işler, bu yapılan işler sadece sahte hesaplardan değil; dünyadaki birçok farklı mecradan, farklı hesaplardan Türkiye'ye bu noktada birtakım saldırıların olduğunu da görüyoruz. Türkiye bunlarla mücadele etmek durumundadır ve en önemlisi vatandaşının hukukunu korumak zorundadır; vatandaşının bununla alakalı bir yakınması bir şikayeti olduğu zaman karşısında muhatap bulabilmelidir. Türk devleti de bu konuda vatandaşına karşı "Evet, ben bununla ilgili hukuki düzenlemeyi yaptım, senin muhatabın burasıdır, bu noktada gereken başvuruyu yapabilirsin." diyebilmelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun efendim.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bunun dışındaki değerlendirmeler lafügüzaf. Siz diyorsunuz ki "Temsilcilik açmayacaklar." temsilcilik açılmadığı zaman da Türkiye birtakım kısıtlamalara gidecek, dolaylı olarak bunun neticesinde, kimse artık bu sosyal medya mecralarını kullanamayacak." Bu, sizin değerlendirmeniz, sizin niyet okumanız; bu, subjektif görüşünüzdür. Bu kanun düzenlemesinde kullanıcılara ve içeriğe yönelik bir düzenleme yoktur. Zaten Türkiye'deki hukuk kuralları bu içeriğin nasıl olması gerektiğini ortaya koyuyor; hakaret, sövme, diğer birtakım suçları işleyemezsiniz bunlar yoluyla. Bunlara dair bir kısıtlama söz konusu değil. Sadece, bunlar olduğu zaman, hukuka aykırı birtakım fiiller sosyal medya aracılığıyla işlendiği zaman bunlara karşı tedbirler nasıl alınır, hukuki yol nasıl oluşturulur, karşımızda nasıl muhatap bulunur; bunu temin eden ve bunu düzenleyen bir kanun teklifidir. Bunun ötesinde bir düzenleme yoktur, benim değerlendirmelerim bunlar.

Saygılar sunuyorum.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Sayın Özkoç…

45.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum efendim.

Milliyetçi Hareket Partisindeki Değerli Grup Başkan Vekilimiz yaptığı açıklamalarda kendi siyasi partisinin bu olaya bakışını açıklamıştır ama bazı gerçekler var, bu gerçekleri de Türkiye Büyük Millet Meclisinde konuşmamız lazım. Türkiye Büyük Millet Meclisinin bir yasayı çıkarmadan önce ilgili komisyonda yeterince tartışması gerekir. İlgili komisyon bu konu için yeterli komisyon mudur, doğru komisyon mudur, ona da bakması gerekir. Biz teknolojiyle ilgili bir yasayı çıkarırken eğer bu götürülüp de alakasız bir komisyonda tartışılıyorsa o zaman, niyet okumak değildir, dayatmadır bu; bu dayatmadır, niyet okumak değildir. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Bir ikincisi: Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda eğer biz samimiysek… Dijital Mecralar Komisyonu kurduk. Madem bu Komisyonu kurduk, ne acelemiz var? Bu Komisyonu kurduysak bu Komisyon görevini yapıp, bunu araştırıp Türkiye Büyük Millet Meclisinin kurduğu bir Komisyon olarak bir ay sonra, iki ay sonra, üç ay sonra -yıllardan beri bu Twitter var, yıllardan beri bu Facebook var, sosyal medya var- Türkiye Büyük Millet Meclisinin gündemine getiriyor olsaydı, doğrusu bu değil miydi? Peki, bunun adı dayatma değil midir? Bu, bize dayatılmıyor mu Türkiye Büyük Millet Meclisinde? Üçüncüsü, arkadaşlar, Covidden bahsediyoruz, bilmem neden bahsediyoruz. Bu yasanın, bütün bu olaylar bittikten sonra sadece bir gecede geçirilmesi bir dayatma değil midir Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Yani "Yeteri kadar oyumuz var, iktidarın oyu var, onu destekleyen siyasi partinin oyu var. Biz, beraber geçiririz bunu, siz ne derseniz deyin." bir dayatma değil midir? Asıl dayatma işte tam da budur. Biz, elbette ki yaşadıklarımızdan örnekler alarak söylüyoruz. Görsel ve yazılı basın iktidar tarafından yok edilmeye çalışılmış mıdır, çalışılmamış mıdır? Yandaş medya hâline getirilmiş midir, getirilmemiş midir? Gerçekleri konuşmamız gerekiyorsa, bu medya patronlarına

yapılan baskı neticesinde şimdiki medya patronları, kol kola girdikleri kişiler medyayı ele geçirip de sayfa sayfa hakaretler edip mahkemelerde yargılanmaya çıkartılmaları gerekirken ellerini kollarını sallaya sallaya dolaşıyorlar mı, dolaşmıyorlar mı? Bu hak ihlali değil midir? Bu, bize dayatılan, Türkiye Cumhuriyeti'nde zorla uygulatılan iktidarın bize dayatması değil midir?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Özkoç.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Peki, tüm bunlar olurken insanların nefes aldığı ve doğru insanların gerçekten muhalefeti kendi alanlarında rahatça uygulayabildiği bir sosyal medyada "Troller vardır." dedikten sonra, internetin kimin trollerinin olduğunu açıkladıktan sonra bu yasa buraya getiriliyorsa utanması gereken buna karşı çıkan muhalefet midir, iktidar mıdır? (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım efendim.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Arkadaşlar, birisini savunalım, birisine destek olalım ama her şeye rağmen olmayalım. Namuslu, dürüst insanların sesini duyurmasına rağmen olmayalım. Milletimizin bütün bilgilerini açan, FETÖ'ye veren ve ondan dolayı bizim vatanımız için başka ülkelerde mücadele ederken şehit düşen insanların sorumluluğuna karşı onlara destek olmayalım mı? Bu vatan hepimizin vatanı, bu millet bizim milletimiz. Farklı düşünüyor olabiliriz ama adalet sizin parmağınızın ucunda olacak, medya, görsel sizin parmağınızın ucunda olacak, sosyal medya sizin parmağınızın ucunda olacak, gazetecileri tutuklayacaksınız, profesörleri tutuklayacaksınız, yazarları tutuklayacaksınız, dayatmayı Cumhuriyet Halk Partisi yapacak; böyle bir şey olabilir mi? Onun için bunu şiddetle reddediyoruz. Türkiye'de bir dayatan siyasi parti varsa adı Adalet ve Kalkınma Partisidir. (CHP sıralarından alkışlar)

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Sayın Başkanım, sadece bir düzeltme yapacağım.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Adıgüzel.

46.- İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel'in, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Grup Başkan Vekilimiz böyle bir tasarılarının olmadığını söyledi. 30/4/2020 tarihinde 914 sayılı…

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Gene anlamamışsınız, iyi dinlememişsiniz. Dinleseydiniz anlardınız, tutanağı bir okuyun.

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – …Halil Öztürk'ün Teklifi'nde "Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasıyla eşleşmeyen hesaplar kapatılır." gibi böyle bir öneri var, 3'üncü maddede.

Bir de toparlamak gerekirse tabii ki ben öncelikle şunu söylemek isterim. Biz, bu firmaların filan savunucusu değiliz, temsilcilik açıp açmamalarının peşinde değiliz. Biz, Türkiye'deki haber alma özgürlüğünü savunmaya çalışıyoruz. Biz, Türkiye'de ifade özgürlüğünü savunmaya çalışıyoruz. Biz, Türkiye'de internete erişim özgürlüğünü savunmaya çalışıyoruz, veri güvenliğini korumaya çalışıyoruz, bunu anlatmak isterim.

Uluslararası düzenlemelerden bahsettiler. VPN'e engel uygulayan ülkeler: Belarus, Çin, İran, Irak, Umman, Rusya, Uganda, Birleşik Arap Emirlikleri, Venezuela ve Türkiye, bunlarla yarışacaksak zaten sorun yok uluslararasılıkta.

Bir de bir yanlış anlaşılma oldu, ben "küçük ortak" derken sandalye sayısını kastetmiştim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Tamamlaya bilir miyim?

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Tamamlayayım hemen efendim.

BAŞKAN – Peki, tamamlayın efendim.

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Ben "küçük ortak" derken sandalye sayısını kastetmiştim ama fark ettim ki büyük ortak MHP'ymiş çünkü ne diyorlarsa o olmuş, sosyal medyayı da onlar getirmiş.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Özrü kabahatinden büyük, sen harbi yılışıksın ya.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, cevap vereyim, tutanaklara geçsin, açarsanız sevinirim.

BAŞKAN – Peki, buyurun.

47.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Keşke layıkıyla bir düzeltme yapabilseydiniz, bitirişiniz de iyi olsaydı keşke, yani bir şeyi düzeltelim derken… Bununla ilgili atasözü var da neyse, şimdi onu söylemeye gerek yok. Yani bu üslubu Mecliste hâkim kılmaya çalışıyoruz, biz değerlendirmelerimizi bu minvalde yapmaya çalışıyoruz.

Bir sefer, VPN'le alakalı değerlendirmeniz, kürsüden yaptığınız, o eksik kaldı, Milliyetçi Hareket Partisinin böyle bir kanun teklifi yoktur. Elinizdeki kanun teklifinde, T.C. kimlik numarasıyla ilgili kanun teklifinde…

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Ben "T.C."yi söyledim siz de "T.C."ye cevap vermediniz, bakın tutanaklara.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – "T.C."ye cevap verdim de iyi dinlemediniz beni çünkü ben dedim ki: "Evet, böyle bir kanun teklifimiz vardı fakat şu an görüşülmekte olan kanun teklifinde, Cumhur ittifakı olarak vermiş olduğumuz kanun teklifinde T.C. kimlik numarasına ilişkin bir düzenleme söz konusu değildir."

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Ben zaten "Bu kanunda var." demedim.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bizler, milliyetçi bir parti olarak bu noktada değerlendirmeleri yaparız…

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Bu teklifi kim verdi?

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – …bunun analizleri yapıldıktan sonra kanun teklifini…

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Siz bunu onaylamadınız mı Sayın Başkan? Grup Başkan Vekilinden geçmeden mi geldi?

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Bir dinlemeyi öğrenin ya, bir Grup Başkan Vekili konuşuyor.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – O zaman Sayın Başkan, tutanaklara geçsin: Biz kanun teklifini verdiğimizi fakat şu an görüşülmekte olan kanun teklifinde bunun yer almadığını ifade ettik. Bu, doğru bir şekilde dinlenilmemiş herhâlde, anlaşıldığı kadarıyla, bu konuda değerlendirmemizi burada ifade ediyorum.

Şimdi, VPN'le alakalı olarak, meseleyle ilgili olarak da Sayın Genel Başkan Yardımcımız Feti Yıldız Bey, VPN diye bir mesele olduğunu yani sosyal medyada, sosyal mecralara kendi adınızla girmediğiniz veya kendi ülkenizden bağlanamadığınız durumlarda VPN yoluyla da bağlanılabileceğini; bunun, bu meselelerde, bu düzenlemelerde değerlendirilmesi gereken, düşünülmesi gereken ve buna dair de bir tedbir üretilmesi gereken bir husus olduğu söyledi. Burada, yapılan bu açıklama da -açıklamadır, altını çiziyorum- bu kanun teklifi değildir.

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Zaten var diyorum ben de yok demiyorum.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bu bir açıklamadır; bu açıklama gibi açıklamalar sayısız bir şekilde yapılmıştır. Yani şu denmiştir: "VPN var, siz istediğiniz kadar engelleyin, VPN yoluyla herkes bir şekilde bağlanır."

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – VPN engellenemez Sayın Başkan.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bu açıklamalar sayısız bir şekilde yapılmıştır ama Türkiye'de de dünyada da eğer böyle bir sistem varsa bu düzenlemelerin hepsinin bir kaçak yolu vardır demektir bu; bunu ifade ediyoruz, Sayın Genel Başkan Yardımcımız da bunu ifade etmiştir. Bu noktada bir kanun teklifimiz bulunmamaktadır, bunun altını tekraren çizmiş olayım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Özkan…

48.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, 226 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin teknik ve hukuki boyutu değerlendirildiğinde bir başlangıç sayılacağına ve 83 milyon vatandaşın mağduriyetinin giderilmesi noktasında önemli bir adım olacağına ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tabii, Avrupa ülkelerindeki müzakere süreçleri kıyasen Türkiye'de ifade edildi, doğrudur ancak Türkiye'de de sosyal medyayla ilgili yapılması arzu edilen… Ki bu noktada vatandaşlarımızdan da ciddi bir sosyal, toplumsal talep var. Kaldı ki geçmişte de, şu anda Mecliste müzakere ettiğimiz ortamlarda bu mağduriyetlere dikkat çekilerek sosyal medyada bir düzenleme yapılması gereği ifade edilmişti ve biz de özellikle Mecliste çoğunluğu bulunan Cumhur İttifakı olarak bu çalışmayı yapmadan, Meclisin gündemine getirmeden önce -Türkiye'de yaklaşık bir yıla yakın da bu tartışılıyor- konuşuldu bunlar. Bu noktada gerek çağın en önemli değeri olarak görülen veri; veri depolama, veri üretimi, veri paylaşımı, veri transferi, veri güvenliği ve bu çerçevede de kişisel verilerin korunması ve yine bir anayasal ve uluslararası değer olan, hak olan gerek basın özgürlüğü, haber alma hakkı ve özgürlüğü çerçevesinde bu çalışmayı Meclisin gündemine getirirken biz de değerlendirmelerimizi yaptık, konunun gerek teknik gerek hukuki boyutunu değerlendirdik. Uluslararası alanda yapılmakta olan… Ki biraz önce Sayın Grup Başkan Vekilimiz Levent Bülbül Bey de ifade etti, o da şunu ifade etmişti: "Daha bu işin başındayız. Bu nokta, çok büyük çalışmalara, çok büyük düzenlemelere hazır, bekliyor." Burada sadece Türkiye'nin değil bütün uluslararası alanda bahsettiğimiz konularda ciddi düzenlemelerin yapılmasından ve belki de bunun nihai amacı, nihai hedefinde yapay zekayı konuştuğumuz bir alanda çok ciddi, gerek anayasal, gerek yasal gerek yönetmeliklerle düzenlemelere konu olacak bir alandan bahsediyoruz. Bu bir başlangıç aslında ama bizim Meclisin müzakere mehabetine uygun bir şekilde çalışmalarımızı yapmamız lazım. Ne çoğunluğu bulunduran ittifakımız açısından bir yaptırım ve bir baskı olarak bunun değerlendirilmesi doğrudur ne de farklı eleştirilere kulağımızı kapatmamız açısından doğrudur. Elbette herkes görüşünü ifade edecek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Son cümlemi ifade ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun efendim, tamamlayın.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Gerek komisyonlarda gerek Genel Kurulda bu noktada görüşünü beyan eden, yapıcı katkılar sunan bütün milletvekillerimize ve gruplara teşekkür ediyoruz ve inşallah inanıyoruz ki bu yasal düzenleme yarın yürürlüğe girdiği zaman gerek 83 milyon vatandaşımızın mağduriyetini giderme noktasında önemli bir adım olacak gerekse bugün tartıştığımız pek çok konunun tehlikelerinin olmadığını da görmüş olacağız diyor, Genel Kurulu selamlıyorum.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekilleri Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül ile 5 Milletvekilinin İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 226) (Devam)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Sayın Zeynep Yıldız.

Buyurunuz Sayın Yıldız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ZEYNEP YILDIZ (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle hepinizi saygı ve hürmetlerimle selamlıyorum.

Hepimizin malumu olduğu üzere İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ni görüşmek üzere toplanmış bulunmaktayız. Ben de teklifin tümü üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım.

Öncelikle sözlerime şununla başlamak istiyorum: Sıklıkla, son zamanlarda muhalefetin Z kuşağı atfını görüyoruz. Z kuşağı atfının, açıkçası bu kadar sık yapılmasını çok sağlıklı bulmadığımı ve bu aşırı kullanım hâlinin aslında bir kimliklendirme çabası olduğunu ve en nihayetinde siyaseten belirli bir grubu işlevsel hâle getirme çabası olarak okuduğumu ifade etmek istiyorum. Bizler, burada gençler olarak bulunuyoruz ve açıkçası bu kanun teklifinin de hazırlanış sürecinde genç bir avukat olarak bütün safhalarına katıldığımı ifade etmek isterim. Dolayısıyla, bu kanunun yapım safhalarında da gençler aktif bir şekilde rol aldılar. Bunu belirterek sözlerime başlamak istiyorum.

Şöyle: Şimdi, bizim uzun zamandan beri aslında gündemimizde olan bir mesele, verilerin kullanımı. Dünya bambaşka bir yere ilerlerken biz burada nereye gideceğiz? Dolayısıyla buna ilişkin kanuni düzenlemeleri nasıl yapacağız? Bu, bizim uzun zamandan beri gündemimizde ve aylardır biz bu kanuni düzenleme üzerinde çalışıyoruz. Dolayısıyla bugünden yarına "Ben yaptım, oldu." diyerek yapılmış bir düzenleme değil. Dolayısıyla bizim çok ciddi anlamda çalışmalarımızın ürünü olan bir kanuni düzenlemeyle karşınızdayız.

Aslında dünya bambaşka bir yere gidiyor esas itibarıyla. Yani gerçekten tarihsel süreç içerisinde, malumunuz, belirli sosyal vakıalar olur, sosyal vakıaların akabinde bir ekonomi oluşur ve o ekonomi de beraberinde bir hukuk sistematiğini getirir. İşte, her nasıl Kavimler Göçü'nde Vizigotlar bir başka yere göçmüştür, efendime söyleyeyim, Saksonlar buraya göçmüştür; o başka bir düzen getirmiştir, o düzen farklı bir ekonomi, o ekonomi başka bir hukuk getirmiştir. İstanbul'un fethi, akabinde coğrafi keşifler yine benzeri şekilde farklı bir ekonomi getirmiştir, o ekonomi peşi sıra başka bir hukuk sistemini getirmiştir. Bugün geldiğimiz noktada da esas itibarıyla -malumunuzdur zaten hepinizin- Sanayi Devrimi'nde benzer şekilde yine farklı bir ekonomi oluşmuştur, onun peşi sıra farklı bir hukuk gelmiştir. Şimdi de dünya dijitalleşiyor. Dünya dijitalleşirken dijitalleşen dünyanın da farklı bir hukuka ihtiyacı var ve dolayısıyla dünya bunu tartışıyor.

Ben de açıkçası vekil olmadan evvel kişisel veriler alanı da gerçekten çok ilgimi çeken bir alandı ve bunu bir insan hakkı meselesi olarak görüyordum ve gerçekten bu alanda da ciddi anlamda çalışmalara katılma imkânım olmuştu. Gerçekten bugün bu noktada bu kanunun bir parçası olmak kendi adıma çok mutluluk verici.

Şimdi, tabii ki dünyanın dönüşümünden bahsettik. İnternetin ortaya çıkışı aslında farklı bir egemenlik tanımını da getiriyor. Malumunuzdur, geçenlerde, dünyaca ünlü bir pop star çıktı hikâyesinde bir şey paylaştı, bir arama motoruna isyan etti "Siz burada Filistin'i ve Kosova'yı neden tanımıyorsunuz?" dedi. Artık çok farklı bir döneme geldik. Burada egemen devletler var. Egemen devletlerin yanı sıra, kendilerine göre aslında bir çeşit sanal devlet gibi belirli mekanizmalarda devlet tanıyan ya da devlet tanımayan ya da kişileri belirli noktalarda tanımlayan ya da tanımlamayan bir mecraya dönüşmüş vaziyette bu sosyal alanlar. Dolayısıyla bunların her birine ilişkin olarak da aslında bir düzenleme gerekliliğiyle karşılaşıyoruz

Mesela her birimizin akıllı telefonları var ve o akıllı telefonlarda, düşünün, biz herhangi bir şey konuşurken işte, süpürge diyoruz, önümüze süpürge reklamı düşüyor. Bu noktada şunu düşünüyoruz: "Ya, birisi bizi dinliyor." Birisinin bizi dinlemesinin ötesinde dile dökmediklerimizi aslında aklımızdan geçirdiklerimizi bile zaman zaman telefonlarımızda görebiliyoruz ve bizi dinlemenin ötesinde bir şey de yapıyorlar galiba vehmine kapılıyoruz. Bunların her biri aslında mahremiyet; kişinin mahremiyeti açısından, özel yaşamın gizliliği açısından çok çok önemli başlıklar yani bizim rızamız dışında acaba bizim bilgilerimizin ne kadarını biz buralarla paylaşmaya rıza gösteriyoruz ve bunların ne kadarı acaba paylaşılıyor ve ne kadarı nerede, nasıl saklanıyor, ne maksatla kullanılıyor, nasıl işleniyor ve sonrasında nasıl kullanılıyor? Bunların her biri bizim için çok önemli başlıklar ve biz de bu noktada dünyadaki sistematiği yakından takip ediyor olmalıyız.

Şimdi, tabii, hani derler işte: "Tarım devrimi toprağı dönüştürdü, Sanayi Devrimi insanın kullandığı aracı dönüştürdü." ve bugün de dijital devrim aslında insanı dönüştürüyor ve insan dönüşürken bu insanın hukukunu korumak adına da -devletler, farklı bir egemenlik tanımı da gelişirken- devletler, kendi egemenlik sahaları içinde bir pozitif yükümlülük olarak aslında vatandaşlarının da hukukunu koruyor olmak durumundalar.

Şimdi, az evvel de aslında, kısmen değinmiş oldum: Mahremiyet bir temel insan hakkıdır. İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'nin 12'nci maddesinde, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 8'inci maddesinde, yine, Anayasa'mızın ilgili maddelerinde mahremiyet ve özel yaşamın gizliliği aslında koruma altına alınmıştır ve mahremiyete ilişkin aslında çok farklı tanımlar da vardır. Mahremiyetin bir insan hakkı olarak aslında ortaya çıkışı Amerikalı bir yargıcın buna ilişkin bir tanımlamasıyla olmuştu. Mahremiyeti "yalnız bırakılma hakkı" olarak tanımlıyor ve biz, şu an elimizdeki telefonlarla ailemizle bile paylaşmadığımız mahremimizi kim bilir kimlerle paylaşıyoruz ve aslında yalnız bırakılma hakkımızdan çok çok daha uzaklaşmış bir hâle geliyoruz.

Yine, aynı şekilde bizim bu yalnız bırakılmayı tercih edemediğimiz sistem içerisinde, kendi akıllı telefonlarımız içerisinde bir uygulama yüklüyoruz ve o uygulamanın içinde evime gidiyorum "Evinize hoş geldiniz." yazıyor yani bu her birinizi rahatsız ediyordur. Bu neden bunu biliyor, bu uygulama neden bunu biliyor? Ben, ev adresimi verdiğimi hatırlamıyorum ona, ev adresimi kullanabileceğini söylediğimi de hatırlamıyorum. O hâlde bu uygulama benim evimi neden biliyor? Dolayısıyla bunların ne kadarı rızaya dayalıdır, ne kadarı aslında insanın mahremiyet hudutları içerisindedir, bu, dünyanın gündeminde. Daha da önemli olan bir husus var. Biz bunları fark ederken bireyler olarak bunlarla nasıl mücadele edeceğiz, bizim ne kadarına kudretimiz yetecek? Bizim bireyler olarak bununla aslında mücadele edecek bir kudretimiz yok. Bu noktada düzenleme yapıyor olmasını bekliyoruz devletlerimizden. Çünkü bu bizim kişisel alanımız ve kişisel alanımızın kullanılıyor olması lazım ve buna yönelik de aslında şeffaf kullanım mekanizmaları oluşuyor olması lazım.

Açıkçası bu kaygılar bize mahsus değil, dünyanın tamamındaki dünyalılar zaten bu kaygıyı taşıyorlar ve bu kaygıyı taşıyan insanlar da en nihayetinde devletlerde bu tip mekanizmaları, yasal düzenleme zaruretine ilişkin mekanizmaları da harekete geçiriyorlar. Devletlerin aslında burada bir pozitif yükümlülük olarak vatandaşlarının hukukunu koruması, onların kişisel verilerine, onların kişilik haklarına sahip çıkıyor olması da beklenen bir şey çünkü devletler mevcudiyetini vatandaşların hukukunu korudukça kazanırlar. Bu minvalde Avrupa'da malumunuz olduğu üzere Avrupa Birliği nezdinde 95 direktif yayınlandı, akabinde bunun yönetmeliği olarak GDPR yayınlandı ki kişisel verileri koruyabilelim. Ne yazık ki bunlar kıtasal bazlı düzenlemeler ve kıtasal bazlı düzenlemelerin kâfi gelmediğini görüyoruz ve biz de gittiğimiz her uluslararası toplantıda bunu zaten dile getiriyoruz. Mesela, benim, bir buçuk sene kadar önce katıldığım bir toplantı olmuştu Birleşmiş Milletler nezdinde ve orada bu küresel mahiyette bir mutabakata ihtiyaç olduğunu dile getirmiştim. Yani bu bizim partimizin çok çok uzun zamandan beri gündeminde olan bir şey çünkü bu çok çok temel bir insan hakkı.

Yine bu noktada küresel mutabakata duyulan ihtiyacın bir tezahürü olarak 108+ Sözleşmesi var, yine harmonize bir hukuk düzeni ve aslında küresel olarak uzlaşılmış bir metin üzerinde dünya çalışıyor. Dünya bunları yaparken, yeni bir ekonomi oluşmuşken ve bunun akabinde bir hukuk şekillendiriliyorken bizim ülkemizin de bu hukuku şekillendiriyor olmasını hakikaten çok çok önemsiyorum ve biz de bunun devamı olarak bu düzenlemeyi getiriyoruz.

Şimdi kişisel verilerin bir mütemmim cüzü olarak ülkeler sosyal ağların düzenlenmesini gündeme getirdiler ve dünyada bu noktada çok ciddi anlamda gelişmeler yaşandı. Çok kısa bunlardan bahsetmek istiyorum, gerçi zaten bir miktar gündem oldu ama ben tekrar etmekte herhangi bir zarar görmüyorum. Almanya'da 2017 yılında sosyal ağların düzenlenmesi kanunu yürürlüğe girdi ve burada, en temelde dikkat edilen unsur şuydu: Şeffaf bir şikâyet mekanizması talep edildi. Dolayısıyla, sosyal ağ sağlayıcılarının şeffaflığına ilişkin dünyada genel bir tereddüt var. Dolayısıyla, bu tereddüdü gidermek adına da egemen devletler, vatandaşların hukukunu korumak için şeffaf mekanizmalar teşekkül edilmesini öngörüyorlar. Yine, benzeri mahiyette bir rapor tutulmasını istediler; bu, aslında bir öz denetim mekanizmasıdır. Dolayısıyla sosyal ağ sağlayıcılarına nasıl şikâyetler yapıldı, bu şikâyetlere nasıl cevaplar verildi, buna ilişkin bir rapor öngörülüyor. Benzer şekilde, bir temsilci bulundurma zorunluluğu getirdiler ki bunu, ben muhataplık ilişkisi kurulması açısından çok önemli buluyorum. Yine, bu da Almanya'nın denediği bir sistemdi.

Yine, nefret, istismar, hakaret, Anayasa'ya aykırı örgüt propagandalarına dair içeriklerin yirmi dört saat içerisinde kaldırılması da bu kanunla hüküm altına alındı. Az evvel bahsettiğim şeffaflıkla alakalı olarak 28 Mayıs 2020'de Amerika Birleşik Devletleri'nde şöyle bir başkanlık kararnamesi yayınlandı: Sosyal ağ sağlayıcılarının, kullanıcıların ifade hürriyetine mâni oldukları yönünde bir kararname yayınlandı. Yani dolayısıyla, buradaki algoritmaların, aslında kullanıcıların nihai kararını yansıtması noktasında da zaman zaman çeşitli engellemelere sebebiyet verdiğine dair belirli bir kanı da gelişiyor. Yine, Fransa'da 2018 yılında Enformasyonun Manipüle Edilmesine Karşı Mücadele Kanunu kabul edildi. Dolayısıyla, dünyanın pek çok yerinde böyle kanunlar var. İngiltere'de, yine, buna benzer kanunlar konuşuluyor. Benim çok önemsediğim bir diğer başlık, mesela Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisinde geçtiğimiz oturumda şöyle bir rapor kabul edildi: "Demokrasiler 'hack'lendi mi?" diye Alman bir parlamenterin hazırladığı bir rapor vardı ve bu rapor bu sosyal ağlardaki algoritmaların, bireylerin iradelerini, aslında belirli noktalarda manipüle edebileceği ve bunun demokrasilerin geleceği açısından sıkıntı teşkil edeceğine ilişkin bir rapordu. Bizim, aslında gerçekten bu noktadaki farkındalığımız, zaten çok ciddi anlamlarda önceki zamanlardan itibaren devam etmektedir çünkü Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisinde, mesela Ziya Altunyaldız -bizim Vekilimiz- Yapay Zekâ ve İnsan Hakları Alt Komitesi Başkanı. Dolayısıyla, biz zaten bu sürecin her zaman içindeydik ve her zaman bu süreci takip etmekteydik.

Şimdi, bunların ışığında şunu soruyoruz: Biz bu düzenlemeyle ne yapıyoruz? Dünya devletleri burada sosyal ağ sağlayıcılarını sorumlu olmaya davet ederken, şeffaf olmaya davet ederken çeşitli hukuki düzenlemeler yapıyorlar. Dolayısıyla, bizim burada herhangi bir vatandaşımızın bir çaresizliği varsa... Nitekim, bunlarla sizler de karşılaşıyorsunuzdur, bana zaman zaman... Mesela, bir öğrenci, lise öğrencisi uygunsuz bir video çekmiş, arkadaşlarına yaymış, sonra rumuzlu hesaplardan bu defaatle paylaşılmış ve bir muhatap bulamıyor ve gerçekten intiharın eşiğine gelmiş ve bir noktada benim de avukatı olduğum birisi "Ne yapabilirim?" diye bana soruyor. Benim bu noktada ona önerebileceğim şeyler, rumuzlu bir hesap arkasından yapıldığı için, ne yazık ki çok kısıtlı ve bu rumuzlu hesaplara erişim neredeyse yüzde 30 safhasında. Yani dolayısıyla gerçekten çok ciddi anlamda sıkıntıyla karşılaşıyor vatandaşlar ve devletler de bu noktada çare ve çözüm üretmekle mükellef, biz de burada bu çözümü getiriyoruz.

Bu kanun teklifinin getirdiği en önemli başlıklardan bir tanesi aslında muhataplık ilişkisi tesisi. Kişilik hakları incinen vatandaşımız, burada bir temsilci bulundurulduğu takdirde, gidip o temsilciye "Bakın, şu şu gerekçelerle benim kişilik hakkımın incindiğini düşünüyorum ve bunu inceleyin." diyerek başvurabilecek. Dolayısıyla, bu noktada, çeşitli rumuzlu hesapların arkasına saklanan kişilerin suç işleme kabiliyetlerini de indirmiş olacağız. Mesela, dikkatinizi çekmiştir, bir tane kız çocuğu kedileri öldürüp öldürüp sürekli paylaşıyordu ve rumuzlu bir hesap arkasından bunu yapıyordu ve sonrasında şöyle bir şey paylaştı: "Bana bir şey olmaz ki beni bulamazlar." Çünkü neticede, zırh gibi başka bir kimliğin arkasına saklanmış vaziyette. Dolayısıyla, bu tip meselelerde, siber zorbalıkla mücadelede burada bir temsilcinin bulunmasını, aslında doğrudan doğruya o temsilciliğe bunun ifade edilmesini, bunun bir şekilde aktarılmasını çok önemsiyoruz. Böylelikle, aslında, sosyal ağ sağlayıcısı ile vatandaşı karşı karşıya getirip devlet olarak aradan çekilmiş oluyoruz. Böylelikle, sosyal ağlar üzerinde kişilik hakları zedelenen vatandaş, bir şekilde gidip doğrudan doğruya sosyal ağ sağlayıcısının temsilcisine bunu aktarıyor olacak.

Vergilendirme noktasını da ben çok önemli buluyorum çünkü bizim asgari ücretli vatandaşımız vergisini öderken sosyal ağ sağlayıcısı neden ödemesin?

Bir üçüncü başlık, tebligatlar meselesi. Tebligat kabul etmiyorlar yani biz muhatap bulamıyoruz. Dolayısıyla, bir muhatap bulabilmemiz de çok önemli. Bu noktada, tebligatların da usulünce yerine iletilmesi noktasında çok çok önemli bir düzenleme olduğunu düşünüyorum.

Yine, içeriğin çıkarılması meselesi… Malumunuz olduğu üzere, öncesinde erişimin engellenmesi meselesi vardı ve erişimin engellenmesi meselesinde herhangi bir suç teşkil eden içerikten dolayı bütün sitenin külliyen engellenmesine sebebiyet veriliyordu ama şu an bu kanun teklifiyle problemli içeriğin çıkarılması unsurunu getirmiş olduk ve böylelikle ifade ve haber alma hürriyeti de aslında güvenceye kavuşmuş oldu.

Yine, malumunuz olduğu üzere, unutulma hakkına ilişkin bir düzenleme var. Aslında 2012 yılında, Avrupa Komisyonunda, bir uzmanın gündeme getirdiği bir kavramdı; çok insani bir kavram çünkü zaman zaman… Mesela isim benzerliğinden dolayı belirli bir etiket yapışıyor ve sonrasında insanlar hiçbir surette ondan kurtulamıyor. Dolayısıyla, bu noktada, unutulma hakkı da çok insani bir düzenleme olarak yerini almış vaziyette.

Şimdi, sizlerin de en çok takıldığı temsilci bulundurma meselesine ayrıca bir parantez açmak istiyorum. Biz neden temsilci bulundursunlar istiyoruz? Az evvel ifade ettim, bir muhataplık ilişkisi kurgulansın istiyoruz. Siz hep temsilcinin gelmeyeceğinden hareketle bütün argümanlarınızı sıraladınız ancak ve ancak biz temsilcilerin gelebilmesi için bu noktada çok ciddi anlamda, aslında etraflıca bir düzenleme yaptık, zaten bu unsurları teker teker kendi içimizde de yoğun bir şekilde konuştuk. Ne

dedik? Temsilci göndermeleri için bir bildirimde bulunuyor kurum. Kurumun bu bildiriminin akabinde eğer otuz gün içerisinde bir temsilci atanmazsa idari para cezası var, 10 milyon liralık. Yine, eğer otuz gün içerisinde bir temsilci atamazlarsa bu sefer 30 milyonluk bir ceza, yine temsilci atamazlarsa reklam yasağı, yine atamazlarsa… Bakın, üçüncü adım oldu yani. Dolayısıyla biz burada, temsilci atamaları noktasında, aslında ciddi bir adımlandırma yaptık ve gerçekten o noktada mümkün olduğu kadar şeffaf bir süreci işletmek adına elimizden geleni yapıyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bir ay geçiyor, idari para cezası; iki ay geçiyor, idari para cezası; akabinde üç ay geçiyor, reklam yasağı… Bakın, beş ay oldu, hâlâ atamamışlarsa bu noktada yüzde 50 bant daraltma -ki bu, mahkeme kararıyla- yine atamazlarsa bu takdirde de hâkimin takdir yetkisinde olarak hizmetin niteliği ve amaçla uyumluluk gözetilerek yüzde 50 ilâ yüzde 90 bant daraltma uygulaması geliyor. Bunların her biri bant daraltma ve yüzde 100 olmayacak mahiyette yani hizmetin tamamen alınmasını engellemeyecek mahiyette. Biz burada 5 basamaklı bir sistem öngörmüşken sizlerden de ricamız Türkiye'nin vekilleri olarak "Yahu bu 5 adıma kadar siz niye temsilci atamıyorsunuz ey sosyal medya sağlayıcıları?" diye onlara ben açıkçası bir soru sormanızı beklerim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Yine, biz raporlamayı gündeme getiriyoruz, raporların altı aylık süreçler içerisinde kişisel verilerden arındırılmış Türkçe rapor olmasını bekliyoruz. Yine, günlük erişimi 1 milyondan fazla olan yurt içi ve yurt dışı kişilik haklarının ihlal olduğunu düşünen vatandaşlarımız yine bu temsilciye başvurabilecek ve kırk sekiz saat içerisinde bir geri dönüş almayı bekleyecek ve bu noktada bir gerekçe gösterecek, olumlu veya olumsuz olduğu taktirde bu noktada sosyal ağ sağlayıcısı temsilcisinden bir gerekçe göstermesini bekleyeceğiz. Yine bu da bir öz denetim mekanizması olarak karşımıza çıkıyor.

Verilerin Türkiye'de kalması meselesi yine benim çok önemsediğim meselelerden biri çünkü ülkelerde bulunan herhangi bir veri merkezi… Bizim ülkemizde mesela şu an bir veri merkezi bulunsa yaklaşık 1,5 milyar TL'lik bir kazanç getirecek. Dolayısıyla biz veri merkezlerini Türkiye'de bulundururken açıkçası hani "dünyayı yakalamak"tan bahsediyoruz ya aslında bu düzenleme dünyayı yakalamanın düzenlemesi. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Dolayısıyla biz burada veri merkezlerinin Türkiye'de oluşmasını istiyoruz. Şu an Bulgaristan'da Sofya'da bir veri merkezi var, dolayısıyla bu noktada Sofya'ya güvenirken kendi ülkemize de bir zahmet güveniyor olalım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Yine, bu noktada ben sözlerimi tamamlarken şunu ifade etmek istiyorum: Biz doğru bir iş yapıyoruz, insanların verilerinin sömürülmesini engellemeye çalışıyoruz, bu bizim devlet olarak bir mesuliyetimizdir. Dolayısıyla kapitalizmin en çalkantılı zamanlarında biliyorsunuz "Vahşi kapitalizm, vahşi kapitalizm…" denir. Şimdi de insanların verilerinin çok vahşi bir şekilde kullanılmasını istemiyoruz ve bu noktada sosyal medyaya bir şeffaflık gelmesi, denetlenebilir olmaları ve bu noktada aslında hesap verilebilirlik kavramını birazcık daha içselleştirmeleri noktasında bir düzenleme getiriyoruz. Çünkü eski çağlarda olduğu gibi "Bırakınız yapsınlar, bırakınız geçsinler." diye bir anlayış yok. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Dolayısıyla, burada, bizim devletimiz ve onun egemenlik hakları var. Biz de buna göre ülkemizin bu hukukun gerisinde kalmadığı bir düzenlemeyle aslında yolumuza devam ediyor olacağız. Ve ben açıkçası dünya düzenlemelerine sıklıkla yer vermeye çalıştım çünkü bu düzenleme esnasında dünyadaki farklı düzenlemeleri ciddi anlamda gözden geçirdik.

Dediğim gibi bu, yeni oluşan bir hukuk. Bu noktada, dünyada motamot "Şu şöyledir, bu böyledir." denilen bir sistem yok ama dünya bu noktada yeknesak bir hukuk oluşturmak noktasında ciddi bir temayül gösteriyor. Biz de bunun bir parçasıyız, biz de buna dâhiliz. Ve bu noktada, dünyayı takip ederek aslında bu ekonominin bir parçası hâline gelir hâle geleceğiz.

Ben açıkçası bu çatı altındaki aklı hür, vicdanı hür, fikri hür vekillerimizin bu düzenlemeye destek vereceğine inanıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ve ben bu düzenlemenin oy birliğiyle geçeceğine inanıyorum çünkü burada, az evvel kanun maddelerini belirli ölçülerde saydım, doğrudan doğruya yasaklamaya ilişkin…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ZEYNEP YILDIZ (Devamla) – Bir dakika daha alabilir miyim…

BAŞKAN – Tamamlayınız.

ZEYNEP YILDIZ (Devamla) – Dolayısıyla, burada maddeleri teker teker kaldırayım isterseniz. Maddelerin hiçbirinde yasağa ilişkin bir hüküm yok. Sadece sizin takıldığınız husus, temsilci atanması hususu. Orada da 5 tane başlık koymuşuz. O beşinci başlığın beşine kadar da gelmesin. O noktada da, lütfen, o sosyal ağ sağlayıcısının karşısında durup "Siz neden temsilci atamıyorsunuz bu ülkeye? Gerçekten neden burada daha merdiven altı bir sistemi tercih ediyorsunuz?" sorusunu biz soruyor olalım.

Bu noktada, ben açıkçası küresel şirketlerin kârlılığının değil kişilik haklarının, yine küresel şirketlerin değil milletimizin ve Türkiye'nin yanında olmamız gerektiği kanaatindeyim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Ben hâlâ inancımı muhafaza ediyorum. Oy birliğiyle bu kanun teklifinin yasalaşacağına inandığımı tekrar ifade ediyorum.

Dinleme sabrınız için tekraren teşekkür ediyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Sayın Özel…

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

49.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Ankara Milletvekili Zeynep Yıldız'ın 226 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Hatibin konuşmasını dikkatle dinledik. Burada iki noktaya itiraz edip iki noktada Meclisimizin de sayın hatibin de dikkatini çekmek isteriz. Kişisel verilerin korunması meselesiyle ilgili geçmişteki çalışmasını ve meseleye duyduğu önemi, meseleye atfettiği önemi ben de önemsedim, çok doğru bir şey. Peki, kişisel veriler, Adalet ve Kalkınma Partisinin yaptığı bu düzenlemeyle, Adalet ve Kalkınma Partisine emanet edilebilir mi diye düşündüğümüzde iki şeyi hatırlatmak isterim: Birincisi: Davutoğlu Hükûmeti, Avrupa Birliğine tam üyelikle ilgili Türkiye'nin önünde 55 tane görev listesi varken ve müzakerelerin açılabilmesi için son kalan 6 kanundan 1 tanesi Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'ydu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Mecliste bu yapılırken biz, Kişisel Verileri Koruma Kurumuna yapılacak atama şeklinden, atayacak kişilerin orada elde edilecek ekseriyetin sorunlu olduğundan bahsetmiştik; hiç dinlenmedi ama daha sonra Avrupa Birliği "Kişisel Verileri Koruma Kanunu Avrupa Birliğinin ortak müktesebatına ve beklentisine uygun çıkmadı." dedi. Türkiye pratiğine bakalım: Sayın Vekilimiz bu konuda hassas, hassasiyet gösteriyor. Adalet ve Kalkınma Partisinin parti çıkarları, kendince 31 Mart seçimlerini iptal ettirmeyi gerekli görmüştü ve İstanbul'da, ruh ve sinir hastalıklarından rapor almış bütün hastaların raporları, kişisel verileri bir valize konularak bir siyasi parti tarafından Yüksek

Seçim Kuruluna götürüldü. Adalet ve Kalkınma Partisi bir seçimi iptal ettirmek için "Argüman olabilir mi?" diye en mahrem veri olan ruh ve sinir hastalıklarına ilişkin raporu "Acaba bu kısıtlı seçmen midir?" ona bile bakmadan, tümünü "Kısıtlı seçmen olabilir mi?" diye bildirip bunların YSK tarafından tetkikini istemişti, bunu söyleyelim. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Anlamadık, anlamadık!

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bir de teknik bir itirazda bulunalım, o da şu: Niçin Sofya'da veri tutuluyor? Bu büyük şirketler dünyada 5 yerde, 6 yerde eş zamanlı veri tutuyorlar ve bütün dünyanın verisini tutuyorlar. Keşke Türkiye, yatırım yapılabilirlik, hukuk güvencesi ve enerji maliyetleri açısından en kötü ülkelerden biri olmasa da dünya devi şirketler küresel veriyi Türkiye'de tutmak isteseler, ancak…

ZEYNEP YILDIZ (Ankara) – Güzel gelişmeler olacak, bekleyin.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ben sizi ne kadar dikkatle dinledim oysa.

ZEYNEP YILDIZ (Ankara) – Tamam, teşekkür ederim, kusura bakmayın.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yani laf atıp insicam bozmaksa, o konuda hakikaten yarışırız.

ZEYNEP YILDIZ (Ankara) – Yok, yok, laf atmadım, sadece küçük bir not.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Şimdi, Sayın Başkanım, keşke Türkiye hukukun üstünlüğü, hukuk güvenliği, kişisel verilerin korunması, enerji maliyetleri ve yatırım yapılabilir bir ülke olarak…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – …dünya devi şirketler için cazip bir ülke olsa, en az cazip ülkelerden biri hâline getirmeseniz de öyle olsa. Sizin dediğinizi yaptı Rusya, Putin "Dediğimi yapacaksın, verileri yerelleştireceksin." diye kanun çıkardı ama şimdi döndü dolaştı, bir tek kanunun o maddesini uygulamıyor çünkü küresel şirketler "Çekiliriz." diyor. Bir ülkeye ait verilerin o ülkede tutulması diye bir şey yok, küresel verilerin en uygun 5 yerde ve birbirini yedekleyerek -enerji maliyeti olarak, hukuk güvencesi olarak- tutulması söz konusu.

O zaman, şuna itiraz edeceksiniz: Turkcell'in, TÜRK TELEKOM'un da verileri Sofya'da tutuluyor, hem de hiçbiri zorla tutturmuyor Sofya'da o verileri. Siz meseleyi yaparken, bu çıkardığınız kanunla Sofya'daki veriyi Türkiye'ye getiremezsiniz; siz çıkaracağınız teşviklerle, enerji maliyetleriyle, hukuk güvencesiyle ve o veriye, günün birinde OHAL ilan edip…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Son cümlem.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - … dünyanın verisine çöküp de tüm dünyanın kişisel verilerini ihlal etmeyeceğinize dair bir hukuk güvencesi verebiliyorsanız olur. Onu yapmakta, maalesef, Adalet ve Kalkınma Partisinin yürütmekte olduğu, başında olduğu, hükûmette olduğu Türkiye dünyada bu skalanın en kötü yerindedir.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan. (CHP sıralarından alkışlar)

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekilleri Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül ile 5 Milletvekilinin İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 226) (Devam)

BAŞKAN – Şahıslar adına İstanbul Milletvekili Sayın Zeynel Emre.

Buyurunuz Sayın Emre. (CHP sıralarından alkışlar)

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, muhtemelen bugün ya da yarın 27'nci Yasama Dönemi Üçüncü Yasama Yılının son günü ve son çalışması olacak. Bu süre içerisinde Adalet Komisyonu oldukça yoğun çalıştı. Nasıl başlamıştık? OHAL döneminde çıkarılan hukuka aykırı o antidemokratik uygulamaları olağanlaştıran süreçle başlamıştık; bugün burada bir başka yasakla, sansürle, sosyal medya yasaklarıyla sonlandırıyoruz.

Değerli arkadaşlar, aslında karşı karşıya kaldığımız, orta yerdeki gerçek şudur: Cumhur İttifakı miadını doldurmuştur ve çıkardıkları yasaklarla, düzenlemelerle kendi ömrünü uzatmaya çalışıyor. Bu nedenle susan, sorgulamayan, çekinen, korkan, yolsuzlukların üzerine gitmeyen, kafasını dışarı çıkarmaktan ve sokağa çıkmaktan korkan bir kitle yaratmaya çalışıyorsunuz. Son dönemde peş peşe gelen bütün düzenlemeler bunun izlerini taşıyor.

Değerli arkadaşlar, Türkiye adalet konusunda maalesef çok kötü bir çizgide. Bunu bizler söylüyoruz muhalefet olarak, bu durum uluslararası kuruluşların tespitlerinde çıkıyor; sizler söylüyorsunuz, sizin Hükûmetinizin temsilcileri yüzde 30'ların altında olduğunu ifade ediyorlar. Yargıtay başkanları, Anayasa Mahkemesi başkanları Türkiye'de adaletin içinde bulunduğu noktayı göz önüne alarak mevcut yasal düzenlemeyi değerlendirmenizi istiyordu. Ortaya şöyle bir şey çıkacak değerli arkadaşlar: Bakın, bizim siyasetçi olarak amacımız nedir? Farklı siyasi partilerden olabiliriz, farklı hayat görüşlerimiz olabilir ancak bir siyasetçinin amacı inandığı değerleri, düşünceleri, fikirleri o doğrultuda vatandaşlara benimsetebilmek, iktidar olabilmek. Ama siyasetçinin asıl hedefi içinde bulunduğu ülkeyi daha iyi bir seviyeye çekebilmektir. Çıkarılan yasaların ülkeye ne oranda faydası olduğunu bütüncül bir açıdan bakıp analiz etmeden, sadece el kaldırıp indirerek milletvekilliği olmaz değerli arkadaşlar.

Bakın, Türkiye'nin çok ciddi problemleri var; yüzde 24'e varan işsizlik sorunları var gençlerimizin, yoksulluk sorunu var; çocuklarımızın yaşam kalitesi, eğitimi, geleceğe hazırlanması, sosyal adaletsizlik, dış politikadaki sıkıntılar, bütün bunlarda ciddi problemler taşıyoruz. Biz, uzunca bir süredir Türkiye'nin gerçek problemlerine yönelik burada bir yasa geldiğini görmedik. Gelen yasaların hepsinde, burada konuşulan kanun tekliflerinin hepsinde istisnasız, mevcut düzeni devam ettirmeye yönelik düzenlemeler var.

Değerli arkadaşlar, argümanlar söyleniyor; bakın, biz nasıl bir sonuçla karşı karşıyayız: Basın özgürlüğü… Şu an Türkiye'nin basın özgürlüğü, içler acısı durumda; yüzde 90'ı kontrol altına alınmış durumda, yüzde 10'u da gerek Radyo ve Televizyon Üst Kurulu gerekse özerkliği bozulan diğer kuruluşlarla birlikte, etki altına alınan yargıyla birlikte tamamen baskı altına alınmaya çalışılıyor. Böyle bir ortamda insanların sesini duyurabildiği, düşüncesini ifade edebildiği bir sosyal medya var. Sosyal medyayı da baskı altına alırsanız öngörülemeyen sonuçlarla karşılaşırsınız; insanların enerjisini, kızgınlığını, öfkesini boşalttığı mecralardır buralar.

Sosyal medyada istenmeyen paylaşımların önlenmesine gelince, bu bir irade meselesidir. Partiler belli noktalarda anlaşıp, paylaşılan bir "tweet"i, bir açıklamayı kınadığı zaman onun azaldığını görüyorsunuz. En son, Sayın Esra Albayrak'la ilgili yapılan paylaşımdan sonra, verilen tepkilerde -ki o zamana kadar maalesef diğer siyasi partilere, onlara yönelik, oradaki kadın siyasetçilere yönelik yapılan paylaşımlarda gösterilmeyen tepkide- Türkiye ortaklaştı ve bakın, o sosyal medyada o konuda ciddi azalma görüyorsunuz.

Değerli arkadaşlar, örnekler veriliyor, deniyor ki mevcut düzenlemede: "Dünyada yapan ülkeler var." 200 devlet varsa 1 tane örnek verilebiliyor: Almanya. Ama Almanya'nın basın özgürlüğü, Almanya'nın demokrasi seviyesi, Almanya'nın gelişmişlik düzeyi; bütün bunları bir arada değerlendirmeniz lazım. Almanya, her yıl bütçesi fazla veren bir ülke ve parayı nereye harcayacağını düşünen bir ülke. Almanya'da Merkel, tek başına iktidar fırsatı varken meşruiyeti güçlü olsun diye koalisyon kurmuş bir iktidar. Dolayısıyla, içinden tekil örnekleri alarak örnekler verdiğinizde bir şey ifade etmiyor. 2015 yılında 7 Haziran seçimlerinin sonuçlarını tanımadı bu ülkede iktidar, tekrardan seçime gitti. Yani bunu kıyaslamak açısından baktığınızda bu doğru bir örnek değil.

Değerli arkadaşlar, evet, unutulma hakkı son dönemde insan hakları açısından tartışılan bir kavram. Ancak şunu unutmayalım: Bir iktidar düşünün, yaptıkları bütün işler -özellikle son dönemdeki- antidemokratik ve baskıcı. İçinden unutulma hakkını, insan haklarına duyarlı olmak için, demokrasiyi geliştirmek açısından, işte, demokratik ülkelerdeki örneklere dayanarak böyle bir şeyi ileri sürdüğünüzde bu gerçekçi olmaz. Şundan olmaz, biz biliyoruz ki bunun asıl gerekçesi şu: Mahcup olduğunuz, rahatsız olduğunuz, başta 17-25 Aralık olmak üzere ortaya çıkan belgeler, bilgiler, yolsuzluklar, hırsızlıklar -içine ne katarsanız katın- bunların sosyal medyadan temizlenmesini istiyorsunuz. Bugün internete girin, "AKP-FETÖ" diye yazın, dünya kadar örnek görürsünüz. Nasıl ittifaklar yapıldığı, hangi milletvekillerinin gidip yanında âdeta el etek öper pozisyonda durduğu, nasıl siyasal ortaklık yapıldığı, nasıl kumpaslar kurulduğuna ilişkin onlarca örnek görürsünüz. (CHP sıralarından alkışlar) Biz biliyoruz ki bu yasa çıktığında temizlenecek olan bunlardır. Normal bir hukuk düzeninde olması gereken işler olmayacak. Siz, kendi geçmişinizi, kendi mahcubiyetinizi unutturmak istiyorsunuz. Buradaki çabanız açıkça bu.

Değerli arkadaşlar, bakın, Hitler'in ulaştığı güçte Propaganda Bakanı Goebbels'in büyük katkısı vardır, tarihte bu var. Ve Goebbels toplumu yalanlarla yönlendiren, gerçek sorunların görülmesini engelleyen ve siyasi muhalifleri hedef gösteren yöntemler uyguluyordu. Ne diyordu biliyor musunuz? Diyordu ki: "Yalan söyleyin, mutlaka inanan çıkacaktır. Olmazsa yalana devam edin. Bir insana, yalan olsa bile, bir söylemi sürekli tekrarlarsanız o söylemin nereden geldiğini unutur ve kendi fikri gibi benimser ve savunur. Halkı her zaman ateşleyin, asla soğumasına ve düşünmesine izin vermeyin, hatalı olduğunuzu ya da yanlış yaptığınızı asla kabul etmeyin, asla kabahat ve suç üstlenmeyin. Bana vicdansız bir medya verin, size bilinçsiz bir halk sunayım." Goebbels'in taktiklerinden bazıları bunlardı. Aslında ne demek istediğimi gayet iyi anladınız.

Değerli arkadaşlar, Türkiye iyi bir noktada değil. Türkiye'yi kurduğunuz düzen, çıkardığınız Anayasa, çıkardığınız yasalar düzeninizle uçurumdan aşağı doğru götürüyorsunuz. Artık daha fazla Türkiye'nin bütün bunlara tahammülü yok, tahammülü olmaz değerli arkadaşlar. Türkiye ne kadar isteseniz de bir Kuzey Kore olmaz, ne kadar isteseniz de Orta Doğu devletleri gibi olmaz. Yüz yıllık parlamento deneyimine sahip; az çok, eksik gedik bir demokrasi geleneğine sahip bir ülkedir. Türkiye'de faşizme giden yolların taşlarını daha fazla öremezsiniz. Bu topluma haksızlık etmeyin, daha fazla zarar vermeyin. Bu düzenleme de büyük planın bir parçasıdır. Bu nedenle Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak biz bu teklife "hayır" diyeceğiz, diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – FETÖ'nün 17 Aralık'taki şantaj ve montaj kasetlerine ve belgelerine milletimiz hem hukuk nezdinde hem siyaseten cevabını verdi. Onları kullananları da iyi cezalandırdı milletimiz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tutanaklara geçmesi açısından… Atılan sözlerde "Dailymotion" adı altındaki siteden kendi yapmış olduğu açıklamaları sildirenleri de unutmadık.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Muhammed Fatih Toprak, Adıyaman Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Toprak. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MUHAMMED FATİH TOPRAK (Adıyaman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizleri saygıyla selamlıyorum.

"Bayrakları bayrak yapan üstündeki kandır/Toprak eğer uğrunda ölen varsa vatandır." Bu vesileyle tüm şehitlerimizi rahmetle anıyor, gazilerimize acil şifalar diliyor, ailelerine sabırlar diliyorum.

Teklifin tümü üzerinde şahsım adına söz almış bulunmaktayım.

Değerli milletvekilleri, iletişim teknolojilerindeki yeniliklerle birlikte sosyal medya kullanımı, her yaş grubundaki bireylerin, özellikle gençlerin hayatının merkezi konumuna gelmiştir. Ülkemizde aktif sosyal ağ kullanıcılarının sayısı 54 milyon kişiyi aşmıştır. Sosyal ağlardan sadece Instagram kullanıcısı sayısı 38 milyon kişidir. Uzun süreden beri kamuoyunda, dijital dünyanın güvenilirliği ve sosyal medya tartışılmaktadır. Amacımız dijital dünyayı yoğun biçimde kullanan vatandaşlarımızı, kötüye kullanmaya karşı korumaktır.

Bu amaçla hazırlanan kanun teklifimiz toplam 9 maddeden oluşmaktadır: 1'inci maddede sosyal ağ sağlayıcıları tanımlanmakta; 2'nci maddede, ağ sağlayıcılarının ülkemizde resmî tebligat adresi zorunluluğu ve kamu kurumlarınca yasal temsilciliğe yapılacak tebligatların 7201 sayılı Tebligat Kanunu'na göre yapılacağı; 3'üncü maddede, kanundaki sosyal ağ sağlayıcılarının yükümlülüklerini yerine getirmediği takdirde ödemeleri gereken cezanın belirlenmesi; 4'üncü maddede, ağ sağlayıcılarının suç oluşturan yayınları erişime engellemesi ve kaldırılması hususu düzenlenmektedir. 5'inci maddede, özel hayatın gizliliğinin korunarak kişilik haklarının etkin korunması sağlanmaktadır. 6'ncı maddeyle de günlük en az 1 milyon erişim sağlanan ağ sağlayıcılarının ülkemizde resmî temsilci belirleme zorunluluğu, başvuruların 48 saat içinde cevaplandırılması, istatistiksel raporlama zorunluluğu, Türkiye'deki kullanıcıların verilerinin Türkiye'de bulundurulması, yargı kararlarının 24 saat içinde uygulanma zorunluluğu ve usulleri düzenlenmektedir. 7, 8 ve 9'uncu maddeler usul ve yürütmeyle ilgilidir.

Dünyanın birçok ülkesinde olduğu gibi siber tehditlerin yanı sıra özellikle çocukların ve gençlerin maruz kalabildikleri; çocukları intihara yönlendirme, çocukların cinsel istismarı, uyuşturucu madde kullanımını özendirme, yasa dışı terör faaliyetleri, kişisel mahremiyetin ihlali, kumar oynanması için yer ve imkân sağlama, dolandırıcılık gibi ülkemizi ve milletimizi tehdit eden durumlara karşı devletimiz amansız mücadele etmektedir. Ülkemizde suç kapsamında olan bu vahim suçları üretenlerin sosyal ağları bir ortam, bir fırsat olarak değerlendirip yoğun olarak kullandıkları bilinmektedir. Her biri Türk Ceza Kanunu'nda karşılığı olan bu suçların yanı sıra, gençleri intihara sürüklediği söylenen Mavi Balina gibi siber zorbalık talimatları içeren yayınların sosyal ağlar vasıtasıyla kendilerine zemin buldukları da hepimizin malumudur. Sahte hesaplar üzerinden kendini gizleme imkânı vermesi nedeniyle vatandaşlarımız bu ağlar üzerinden siber zorbalığa, tacize, iftiraya, itibar suikastlarına, haysiyet cellatlığına uğramakta ancak sosyal ağlara ilişkin başvuracakları hiçbir muhatap bulamamaktadır. Siber zorbalığa uğradıklarından dolayı birçok gencimiz psikolojik sorunlar yaşamaktadır. İçerikleri şikâyet etmelerine karşı içeriklerin sosyal ağ sağlayıcıları tarafından çıkarılmaması nedeniyle intihar olayları dahi yaşanmaktadır. Kişilik haklarının ihlali, marka hakkına tecavüz, Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'na aykırılık, dolandırıcılık, "spam", kişi adına sahte profil oluşturulması, taciz, şantaj, özel

hayatın gizliliğinin ihlali konularında ağır mağduriyetler yaşamaktadır vatandaşlarımız. Anayasal koruma altında olan birçok temel hakkın ihlaline karşı vatandaşlarımız ağır bir çaresizlik duygusuna maruz bırakılmaktadır. Amacımız vatandaşlarımız üzerindeki bu çaresizlik duygusunun bir an önce giderilmesidir. Sosyal ağlar üzerinden fikrî ve sınai hakları zedelenen binlerce girişimci, sanatçı bu hakların korunması noktasında çözümsüz kalmaktadır. Sosyal ağların Türkiye'de anlaşmalı oldukları ajanslara milyonlarca lira reklam bedeli ödeyen Türk iş adamlarımızın bu reklamlarına verdikleri bedel kadar ilgili ağda yayınlanmaması üzerine ajanslara yaptıkları başvurular cevapsız kalmakta, "Biz sadece aracıyız, burada temsilcimiz yok. Amerika'da dava açabilirsiniz." şeklinde, asla kabulü mümkün olmayan durumlarla karşılaşılmaktadır. Sosyal ağ sağlayıcıları birçok ülkede temsilci bulundurmalarına karşı her türlü davetimize rağmen ülkemizde temsilci bulundurmamakta, kendilerine bildirilen suç içerikli bildirimleri yasal süre olan dört saat içerisinde çıkarmadıkları için suç, sürecin uzamasıyla birlikte hızla yayılmakta ve mücadelede beklenen amaç hasıl olamamaktadır.

Öte yandan, sosyal ağlar hem adli mercilerin taleplerine çoğu zaman cevap vermemekte ya da gecikerek içeriklerin uzun süre yayında kalmasına sebep olmaktadır. Hukuka aykırı zararlı içeriklerin kaldırılmasıyla ilgili isteksiz bir tavır sergilenmektedir. İnternet ortamının dinamik yapısı nedeniyle zararlı içeriklerin hızlı ve yayılımına imkân sağlayan bu ağların tamamen kontrolsüz ve iletişimsiz biçimde varlıklarını devam ettirmeleri asla düşünülemez.

Öte yandan, terör içerikli yayınların gerek bildirim metoduyla bildirilmesine gerek yargı kararlarının iletilmesine rağmen sosyal ağlarda yayınlanmaya devam edilmesi ülkemizin terörle mücadelesine de sekte vurmaktadır. Hâlen PKK, DEAŞ, FETÖ ve buna benzer terör örgütlerinin ülkemiz aleyhine yayın yapan birçok hesapları yargı kararlarına rağmen yayınlanmaya devam etmekte, büyük bir hukuk tanımazlık tutumu sergilenmektedir.

Saygıdeğer milletvekilleri, ülkelerin yaptığı yasal düzenlemeler neticesinde sosyal ağ sağlayıcıları birçok ülkede resmî temsilcilik açmaya başlamış ve o ülke vatandaşlarının isteklerine hızlıca çözüm sunmaktadır. Twitter'ın ABD, Kanada, İngiltere, Fransa, Almanya gibi 18 ülkede; Youtube'un yine ABD, Kanada, İngiltere, Fransa, Almanya gibi 9 ülkede; Facebook ve Instagram'ın ABD, Kanada, İngiltere, Almanya ve Fransa'nın da yer aldığı 35 ülkede yasal temsilciliği bulunmaktadır. Özellikle Amerika Birleşik Devletleri'nin 8 Kasım 2016 tarihli seçim kampanyasındaki deneyiminden sonra, sosyal ağlarda kişisel verilerin korunması ve hukuka aykırı içeriklerin yol açtığı suçlara karşı mücadele de birçok Avrupa Birliği ülkesinde öncelikli durum hâline gelmiştir. Bu ülkeler sosyal ağ platformlarının kötüye ve uygunsuz kullanılmasını engellemek ve bu platformları suç ile hakaretten uzaklaştırmak amacıyla birtakım hukuki düzenlemeler yapmaya başlamıştır. Federal Alman Meclisinin 244'üncü Oturumunda CDU, CSU ve SPD ortak kanun teklifiyle sosyal ağlarda hukuk uygulamasının iyileştirilmesi hakkında olan Netzwerkdurchsetzungsgesetz (NetzDG) Kanunu bu amaçla kabul edilmiş, bu kanun 1 Ekim 2017 tarihinde yürürlüğe girmiştir ancak Almanya'da zaman içinde yeterli bulunmayıp 19 Haziran 2020 tarihinde kabul edilen teklifle ağ sağlayıcılarına, suç işleyenleri polise IP adresleriyle bildirme zorunluluğu getirilmiştir. Bu kanun Türk hukuk sisteminde 5651 sayılı Kanun'umuzla benzerlik göstermektedir ancak Alman Sosyal Ağ Kanunu 5651 sayılı Kanun'a göre sosyal ağ sağlayıcılarına çok daha fazla yükümlülük getirdiği gibi, söz konusu işletmeler için, bu yükümlülükleri yerine getirmedikleri durumda yüksek idari para cezaları öngörmüştür. Federal Alman Adalet Bakanlığı tarafından uygulanacak para cezası miktarı 50 milyon avroya kadar çıkmaktadır. Almanya'da yürürlükte olan yasal düzenleme neticesinde, ilk çeyreğinde sadece Facebook'ta 160 bin hukuka aykırı paylaşımın yüzde 70'i sağlayıcı tarafından kendiliğinden kaldırılmıştır. Avrupa Komisyonu, Almanya'nın bu düzenlemesini memnuniyetle karşılayarak Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne uygun olduğunu açıklamıştır. Avusturya Meclisi Almanya'yı örnek alarak hazırladığı kanun teklifini bugünlerde Meclise getirmeye hazırlanmaktadır.

Almanya'da hukuk fakültesi okumuş ve uzun yıllar Avrupa'da yaşamış biri olarak şunu rahatlıkla söyleyebilirim ki: Kanun teklifimiz, dünyadaki örnekleri incelendiğinde çok daha demokratik ve özgürlükçüdür. 83 milyon nüfusa sahip ülkemizde, sosyal ağlarla, ancak sınırlı yetkiye sahip vekâlet verdikleri ve temsilci vasfı taşımayan bir kısım avukat üzerinden sınırlı bir iletişim tesis edilmesi kabul edilemez. Her biri aslında büyük bir ticari şirket olan sosyal ağların ve içerik sağlayıcıların milyonlarca dolar reklam geliri elde ettikleri bilinmektedir. Ülkemiz insanına yönelik bu profesyonellik dışı, aslında kendilerine de yakışmayan tutumların devamını kabul etmek asla mümkün değildir. Bu nedenle, sosyal ağların, diğer birçok ülkede olduğu gibi Türkiye'de de temsilci bulundurmaları, bu yolla Türk vatandaşları ve adli, idari mercilerle muhataplık ilişkisi kurmaları zaruret hâline gelmiştir. Tüm ülkelerde olduğu gibi ülkemizde de bu hususlara ilişkin yasal düzenlemelerin yapılması zorunluluğu doğmuştur. Başka ülke vatandaşlarının temel hak ve özgürlükleri ne kadar korunmaya değerse Türk vatandaşlarının hakları da o kadar korunmaya değerdir. Bu çifte standardı ortadan kaldırmak amacıyla teklifimiz temsilci bulundurma zorunluluğu getirmiştir.

Saygıdeğer milletvekilleri, şu hususu özellikle belirtmek isterim: Bu kanun teklifimizde, vatandaşlarımızın ifade hürriyetini kısıtlayıcı herhangi bir düzenleme kesinlikle bulunmamaktadır, sosyal medyanın yasaklanması kesinlikle söz konusu değildir. Bu yasal düzenlemeyle birlikte vatandaşlarımızın kişisel hak ve hukuku güvence altına alınmaktadır. Bu Meclis çatısı altındaki hiçbir milletvekilimizin suç olan, dünyanın birçok ülkesinde yayınlanmasına izin verilmeyen, hukuka aykırı herhangi bir içeriğin uzun süre yayında kalmasına tahammülü olmadığına ve söz konusu içeriklerle mücadele edilmesine sansür olarak bakmadıklarına ve bu suçlarla mücadeleye destek vereceklerine inanmak istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun efendim.

MUHAMMED FATİH TOPRAK (Devamla) – Sosyal ağlar üzerinden gerçekleşen, ceza hukukunu ilgilendiren hususlara hepimizin ortak bir şekilde çalışması gerekir ve bu hususlar çözüme kavuşturulmalıdır. Anayasa'ya uygun olarak hazırlamış olduğumuz, yüce Meclisimize sunduğumuz bu kanun teklifimizle kamu güvenliği ve vatandaşlarımızın kişisel hak ve hukukları koruma altına alınmış olacaktır.

Sözlerimi tamamlarken a'dan z'ye tüm Türk gençlerinin, herkesin her zaman yanında olan Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'a teşekkür ediyor, sizleri ve yüce Türk milletini saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – 226 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerindeki görüşmelerin devamı hususunda İç Tüzük'ün 72'nci maddesine göre verilmiş bir önerge vardır.

Önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 226 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde yapılan görüşmelere İç Tüzük'ümüzün 72'nci maddesi uyarınca devam edilmesini öneriyoruz. Kabulünü Genel Kurulun takdirlerine arz ederiz.

Özgür Özel	Engin Özkoç	Onursal Adıgüzel
Manisa	Sakarya	İstanbul
Cengiz Gökçel	Kani Beko	Ali Mahir Başarır
Mersin	İzmir	Mersin

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, yoklama talep ediyoruz.

BAŞKAN – Yoklama talebinde bulunan arkadaşlarımızın isimlerini tespit edeceğim: Sayın Özkoç, Sayın Özel, Sayın Gökçel, Sayın Tanal, Sayın Bülbül, Sayın Özer, Sayın Özkan, Sayın Yıldız, Sayın Zeybek, Sayın Güzelmansur, Sayın Sümer, Sayın Beko, Sayın Erbay, Sayın Biçer Karaca, Sayın Gaytancıoğlu, Sayın Hancıoğlu, Sayın Köksal, Sayın Şahin, Sayın Özdemir, Sayın Emecan.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekilleri Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül ile 5 Milletvekilinin İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 226) (Devam)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

Soru-cevap işlemine geçiyorum.

Sayın milletvekilleri, ismini okuyacağım değerli arkadaşlarım tekrar sisteme girerlerse…

Sayın Özdemir, Sayın Şahin, Sayın Özer, Sayın Tanal, Sayın Erbay, Sayın Tokdemir, Sayın Ünsal, Sayın Özkan, Sayın Aygun, Sayın Gaytancıoğlu, Sayın Çulhaoğlu, Sayın Fendoğlu, Sayın Yılmaz, Sayın Beko, Sayın Serter.

Sayın Özdemir…

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Komisyon Başkanına sormak istiyorum: Hukuk güvenliğinin olmadığı, keyfî uygulamaların yaygınlaştığı bir süreçte, sosyal medyayla ilgili bu teklif eğer yasalaşırsa Sayın Başkan, geleneksel medyanın yüzde 90'ını kontrol altına alan siyasi iktidarın, yükümlü olduğumuz uluslararası anlaşmaları yok sayarak, düşünce ve ifade özgürlüğü kapsamında olan sosyal medyayı sınırlandıracağı, içerik çıkarma kapsamında tüm haberleri silebileceği ve eleştirisel haberleri yok edebileceği gibi baskı ortamının daha da ağırlaşacağı noktasındaki eleştiriler altında bu teklifi görüşüyoruz. Sosyal medya gerçekten günümüzün temel iletişim mecrası ve ülkemiz açısından da bir düzenlemeye ihtiyaç var ama ülkemiz özelinde yeterince tartışma yapılmadan, yasa hazırlama ve görüşme sürecinde ilgili komisyonlarda, belki de ilgili milletvekillerinin bu alandaki görüşleri alınmadan, teknik anlamda da gerekli bir görüşme süreci sağlanmadan ama en önemlisi toplumsal mutabakat sağlanmadan…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Şahin…

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Yasa teklifinde kişisel hak ve özgürlüklerin korunması ve güçlendirilmesi gerekçelendirilse de sulh ceza hâkimliklerinin verdiği erişim engelleme kararlarının taraflı olduğu şüpheye yer bırakmayacak düzeyde. Bu bağlamda kanuna yeni giren içerik çıkarma kararlarında, ifade özgürlüğünün çerçevesi nasıl çizilecektir?

Yasa teklifinde yer alan 6'ncı maddeye göre, sosyal ağ sağlayıcılar kişisel verileri Türkiye'de de saklamakla yükümlü olacak. Bu durumda, verileri saklayan şirketler için nasıl tedbirler alınacaktır? Veriler hangi durumlarda erişime açılabilecektir? Diyelim ki Türkiye'ye geldiler, milyonlarca itirazı kim, ne şekilde karara bağlayabilir, doğruyu yanlışı tefrik edebilir? Denetim nasıl olacak?

Teşekkürler.

BAŞKAN – Sayın Özer…

AYDIN ÖZER (Antalya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Ancak kendisi dışında düşünce ve ifade özgürlüğünü kimseye hak görmeyen bir anlayış, en küçük eleştiriyi bile hakaret zanneder. Ancak geçmişi karanlık olanlar yaptıklarını ve söylediklerini unutturmak, geçmişi yok etmek isterler. Eğer bir toplum geçmişine sahip çıkmazsa bir gün birileri gelir, onu değiştirmeye çalışır. İşte, sosyal medyayla ilgili yapılmak istenen yasal düzenlemenin asıl gayesi de budur. İktidar ittifakı tarihi yeniden yazma arzusu içinde ama ben insanımızın vicdanına güveniyorum; ne milyonlarca kişiyi bulan işsizlik unutulacak ne de ekonomideki darboğaz, ne evinin yanında maden ocağı istemeyen köylülerin dövdürüldüğü unutulacak ne de vergi ya da sigorta borçlarını bile ödeyemeyen küçük esnaf ve çiftçilerin mağduriyeti, ne ülkenin kurucusuna ve bağımsızlık için canını veren atalarımıza lanet okuyanlar unutulacak ne de af dileyen FETÖ'cüler.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Tanal…

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Efendim, Sayın Komisyon Başkanımız çoklu baro yasa teklifinde de yine Komisyon Başkanıydı ve onun aracılığıyla ben Enerji Bakanına sormuştum soruyu, Enerji Bakanının cevap vereceğini söylemişti. Ancak hâlen Şanlıurfa'nın elektrikleri kesik. Şanlıurfa'nın elektriklerinin kesik olması nedeniyle tarlada ürünler kuruyor susuzluktan dolayı ve hayvanlar da susuzluktan dolayı telef oluyor. Sayın Adalet Komisyonu Başkanı "Enerji Bakanı size yazılı cevap verecek." dedi. Şanlıurfalıların şu anda elektrikleri kesik, daha ne kadar bekleyecekler? Ülkenin hiçbir şehrinde elektrikler bu kadar kesilmiyor. Şanlıurfa'ya özel olarak bu elektrik kesilmesinin sebebi nedir?

Yani şu anda Meclis Başkan Vekilimiz de Şanlıurfa Milletvekili. Urfalıların bu mağduriyeti ne zaman giderilecek Sayın Başkanım? Komisyon Başkanı ilk söylediği lafı tutmadı, şimdi ben sizden bekliyorum. Milletvekilleri suspus, sessiz yani Urfalılarla ilgilenmiyorlar. Urfalıların suçu AK PARTİ'ye oy vermek mi? Yazıktır günahtır!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Tanal.

Sayın Erbay…

BURAK ERBAY (Muğla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

20 ve 21'inci Dönem DSP Muğla Milletvekili, Ula İlçesi Büyükşehir Meclis Üyesi, değerli büyüğümüz Fikret Uzunhasan'ın vefat haberini üzüntüyle öğrenmiş bulunmaktayız. Milletvekilliği görevini yürüttüğü dönemde iktidarda bulunan Demokratik Sol Partide tüm yetkilerini kullanarak, Muğla'mızın özellikle kırsal mahallelerinde birçok sorunun çözülmesini ve köylere hizmet götürülmesini sağlamış, Muğla'mızın her köşesinde izi olan, bu birikimini CHP Muğla Büyükşehir Meclis Üyesi

olarak Ula'mız ve Muğla'mız için kullanma görevini almaktan geri durmayan, beyefendi kişiliği ve mücadelesiyle bizlere örnek olmuş bir aydın olan Fikret Uzunhasan'a Allah'tan rahmet diliyor, başta değerli eşi Neriman Uzunhasan olmak üzere tüm ailesine, sevenlerine ve Muğla'mıza başsağlığı dileklerimi iletiyorum.

BAŞKAN – Sayın Tokdemir…

İSMET TOKDEMİR (Hatay) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Hazine garantili ödemeler her Türk insanının vicdanını sızlatıyor. Kamu-özel iş birliği ve yap-işlet-devret projeleriyle hayata geçirilen köprü, tünel, hastane, havaalanlarında uygulanan araç, yolcu, hasta ve uçuş garantileri hazineyi boşaltıyor. Geçen geçmeyen, binen binmeyen, uçan uçmayan fark etmiyor. "Cebimizden bir kuruş çıkmayacak." denilerek başlatılan her yatırım garantili hâle geldi.

Son olarak da, Sağlık Bakanlığının kiraladığı 2 ambulans uçak için günde iki saat uçuş garantisi verildiğini öğrendik. Bu uçuşlara, uçsa da uçmasa da, her gün iki saat uçmuş gibi garantili uçuş parası ödeniyor. Bugünleri düşünmeden, üç beş kişiye yatırım alanında rant sağlamak adına, milleti düşünmeden yapılan yatırımların bedelini bugün milletimiz ödemektedir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Özkan…

YÜKSEL ÖZKAN (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; basında yer alan haberler, aile hekimlerine ücretsiz olarak verilen kişisel koruyucu ekipman dağıtımının durdurulduğu yönündedir. Corona virüsüyle hayatları pahasına mücadele eden, ön saflarda yer alan sağlık çalışanlarının, bu virüse bağlı olarak hastalandıklarında bile ödeneklerinden kesinti yapıldı. Bu yetmedi, şimdi de, diyorsunuz ki: "İhtiyacınız olan kişisel koruyucu malzemeleri kendi cebinizden karşılayın."

Salgın devam ederken, vaka sayısı günbegün atarken, ikinci dalganın oluşabileceği uyarıları bilim insanları tarafından yapılırken bir hekim olarak bu uygulamaları doğru bulmuyorum.

Sayın Sağlık Bakanına iletilmek üzere soruyorum: Bu uygulama Covid-19 pandemisine karşı yürütülen mücadeleyle çelişmiyor mu? Hani hekimlerin emeği ödenmezdi? Kamuoyunu ve sağlık çalışanlarını aydınlatıcı bir açıklama yapacak mısınız?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Aygun…

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Emeklilikte yaşa takılanlar, 3600 ek gösterge, esnaf sicil affı, çiftçi borçları gibi birçok sorun varken sosyal medya düzenlemesi çok mu acildi, bu kadar elzem miydi?

Yine, arama motorlarından geçmişi temizleme düzenlemesiyle, hakkınızda çıkan olumsuz haberleri silerek kurtulmayı mı düşünüyorsunuz?

Yine, Cumhurbaşkanının Z kuşağı tarafından yapılan "dislike" rahatsızlığından dolayı mı bu kanun teklifi geldi? Bu "dislike"ı silmek mi istiyorsunuz?

Teşekkür ederim Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Gaytancıoğlu...

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yaşar Kemal bir romanında "Yalan teşkilat kurmuş, doğru yalnızdır." der. Ortada merkez medya bırakmayan, medyanın çoğunu kontrol altına alan, muhalif medyaya her türlü baskıyı yapan, "trol" denen yalan ordusuna milyonlar aktaran AKP, yeni bir yalanla sosyal medyayı susturmak istiyor. AKP, bir yalan fabrikası gibi ülkemize bacasından zehirli yalanlar yaymaya çalışıyor. Hep birlikte söylediğiniz Kabataş yalanını unutmadık. O zehirli, bölücü ve tehlikeli yalanı hepiniz söyleyip yazdınız. Şimdi

bir teklif getirmişsiniz, sözde sosyal medya düzenlemesi, özde AKP diktatöryası. Herkesin ağzını bantlamanız, tehdit etmeniz, korku dağları yükseltmeniz bir işe yaramayacak. Ülkemizin üzerine zehirli bir hava gibi yaydığınız yalanlarınızla birlikte gideceksiniz. Fikrî hür, irfanı hür, vicdanı hür nesiller o kadar çok ki ne AKP yalanlarına inanırlar ne...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Çulhaoğlu...

Sayın Fendoğlu...

MEHMET CELAL FENDOĞLU (Malatya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Öncelikle, Turkcell Süper Ligi'nde şampiyon olan Başakşehir'e başarılar diliyorum.

Yine, Turkcell Süper Lig'ine yükselen Erzurumspor'a ve Hatayspor'a da bundan sonraki süre içerisinde başarılar dilerim.

Bugün Kulüpler Birliği Vakfı, 18 kulüp ve Lig'e çıkan Erzurumspor ve Hatayspor Kulüp Başkanlarıyla beraber ortaklaşa bir karar aldı. Bu karar "Bu seneye mahsus olmak üzere liglerden düşme olmasın." kararı ve bu kararı da Türkiye Futbol Federasyonuna ilettiler. Ümit ediyorum ki Türkiye Futbol Federasyonu da bu kararı uygular çünkü bu sene -olağanüstü- depremler, virüs, coronavirüs, hastalıklardan muzdarip olan takımlarımız eşit şartlarda yarışmadılar. Biz de şehrimiz Malatya adına, Kayseri adına, Ankara adına, bu yıl küme düşmesin, bu küme düşmenin kaldırılması...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Yılmaz Gürel...

Sayın Beko...

KANİ BEKO (İzmir) – Değerli milletvekilleri, ülkemizde her geçen gün emekçiler aleyhine ve yalnızca sermaye ve siyasal iktidarın çıkarlarına uygun geliştirilen politika ve uygulamalar derinleşmektedir. Çanakkale'de üretim yapan, bini aşkın işçinin çalıştığı bir fabrikada pozitif vaka sayısının 40'a yaklaştığı fakat buna rağmen işçilere test yapılmadığı bilgisi kamuoyuna yansımıştır. İşçilerin on dört gün geceleri yurtlarda kalacağı, gündüzleriyse çalışmaya devam edecekleri ve bu durumun bölgede yaygın bir uygulama olduğu vurgulanmaktadır. Bu yapılan, insanlık dışı bir tutumdur, asla kabul edilemez. Kanunlarımızda "kapalı sistem çalışma" diye bir mekanizma yoktur; aksine, kanunlarımız işçilere ciddi ve yakın tehlike durumunda işten kaçınma hakkı vermektedir. Tüm işçilere yaygın test yapılmalıdır. Anlaşılıyor ki AKP Hükûmetinin normali ölüm demek, zorla çalıştırma demek. Bu uygulamadan derhâl vazgeçilmelidir.

BAŞKAN – Sayın Serter...

BEDRİ SERTER (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

İzmir'imizin Bergama ilçesindeki çiftçilerimiz çok dertli. Bergama kavruluyor. Bergama'daki çiftçilerimiz son günlerde karşı karşıya kaldığı kuraklık nedeniyle çok zor zamanlar yaşarken bir taraftan da tarımsal sulama için konutlardan daha fazla rakamlar ödüyorlar. Ama ödeyemiyorlar, daha doğrusu, gelinen noktada faturaları nasıl ödeyeceklerini düşünüyorlar. Türkiye'nin bazı bölgelerinde tarım abonelerine uygulanan ve bugün yüzde 35 oranına ulaşan kayıp kaçağın önlenmesi için yapılan indirim de bu bölgedeki çiftçilerimize uygulanmamakta. Yortanlı Barajı'ndan zaten planlı bir sulama uygulanmadığından üretici ürününü ekerken kendini güvende hissedemiyor. Ayrıca da ödenmeyen sulama bedellerinin alelacele yasal takibe sokulduğunu da söylüyor çiftçilerimiz. Topraklarını sulamak ve verimini artırmak isteyen çiftçiye ödül değil, ceza veriliyor. Tarım Bakanını özellikle…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Yılmaz Gürel…

VİLDAN YILMAZ GÜREL (Bursa) – Sayın Başkan, teşekkür ediyor, nezdinizde Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Yarın lise tercih takviminin son günü. Bu itibarla, lise kaydı heyecanı yaşayan, kararsız kalan sevgili öğrenciler ve kıymetli veliler; mesajım size özel: Bu yıl tercih kılavuzunda ilk defa yer alan okullarımızı biliyor musunuz? Siber güvenlik teknolojileri lisesini bilen kaç kişi var mesela? Yenilenebilir enerji sistemleri, raylı sistemler, tematik uçak bakım meslek lisesi, mobilya, iç mekân tasarım, ayakkabı ve saraciye teknolojileri gibi sizleri ülkenin geleceğinde bugünden söz sahibi yapacak 16 tematik lise ve yine var olan liselerimizde ilk defa açılan elektrikli araçlar dalı, mikromekanik alanı gibi artık ülke ihtiyaçlarına uygun yeni nesil mesleki ve teknik eğitim müfredatıyla eğitim veriyoruz. Özetle sevgili gençler, AK PARTİ'yle birlikte meslek liseleri de değişti, gelişti. Üstelik istihdam…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Komisyon, Değerli Başkan, buyurunuz.

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. Soru soran milletvekillerimize teşekkür ediyorum.

Sayın Özdemir'in sorusu şu:"Hukuk güvenliğinin olmadığı bir ortamda sosyal medyanın sınırlandırılması uluslararası alanda, sözleşmeler bağlamında bir eksiklik olarak ortaya çıkmayacak mı?" Yeterli görüş alınmadan bu teklifin hazırlandığı yönünde görüşleri olmuştu. Öncelikle şunu ifade edelim: Teklifi incelediğimizde aslında teklifin hukuk güvenliği, kişisel verilerin korunması, özel hayatın korunması, haberleşme özgürlüğü, düşünceyi açıklama ve yayma özgürlüğüyle bağlantılı düzenlemeler içerdiğini ve bunları koruyucu düzenlemeler içerdiğini de görmek mümkün. Özel hayatın gizliliğine ilişkin Anayasa'mızın 20'nci maddesi, yine Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 8'inci, Birleşmiş Milletler Medeni ve Siyasi Haklar Sözleşmesi'nin 17'nci maddesi; yine haberleşme hürriyetini düzenleyen, Anayasa'mızın 22'nci maddesi, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 10'uncu maddesi; düşünceyi açıklama ve yayma hürriyetini düzenleyen, Anayasa'mızın 26'ncı maddesi, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 10'uncu, Birleşmiş Milletler Medeni ve Siyasi Haklar Sözleşmesi'nin 18'inci maddelerinde düzenlenen hususlarla alakalı olarak, özellikle sosyal medya alanında kişi haklarını koruyan, kişi güvenliğini koruyan, hukuk güvenliğini koruyan önemli düzenlemeler içerdiğini görüyoruz. Özellikle 5651 sayılı Yasa'mızda, internet yayınlarının düzenlenmesi ve internette işlenen suçların önlenmesi maksadıyla yürürlükte olan kanunumuzda, günümüzdeki ihtiyaçlar doğrultusunda revizeler gerekiyordu. Bu teklifle bu revizelerin yapıldığını görüyoruz. Tabii ki belirttiğimiz hak ve özgürlüklerin sınırlandırılması belli şartlara tabi Anayasa'mızda. Millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, özel hayatın korunması, kişi haklarının korunması, başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması anlamında tabii ki kanunla sınırlandırmalar yapılabilir. Teklifteki bu sınırlandırmalar Anayasa'mıza da uygun sınırlandırmalardır, uluslararası sözleşmelere de uygun sınırlandırmalardır. Komisyon çalışmaları sırasında da Anayasa'ya aykırılık önergeleri verilmişti ve Anayasa'ya aykırılık iddialarıyla ilgili de tartışmaları sonuçlandırmıştık ve Komisyonumuz da İç Tüzük'ün 38'inci maddesi gereğince Anayasa'ya aykırı olmadığına karar verdi teklifin ve biraz önce, genel görüşmeler sırasında da yine bu hususlar ifade edildi.

Yeterli görüş alınması hususu… Tabii, teklifi hazırlayan milletvekillerimiz akademisyenlerden, uygulayıcılardan yararlandılar, yararlandıklarını da açıkladılar, kanun teklifinin gerekçesinde de bundan bahsediyorlar.

Sulh ceza hâkimlerinin verdiği kararlarla ilgili olarak Sayın Şahin'in sorusu: Evet, sulh ceza hâkimliklerine bu teklifte ve daha önceki 5651 sayılı Yasa'da da bazı yetkiler veriliyor. Tabii, bu kararları verirken sulh ceza hâkimliklerinde hatalı kararlar olamaz mı? Olabilir ama tabii ki bunun düzeltme yolları da var. Bu karara itiraz mercileri var, bir üst mahkemeye itiraz hakkı var, yüksek mahkemeye götürme hakkı var, Anayasa Mahkemesine kadar, hatta Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine kadar götürme hakları da var.

Sayın Şahin'in verilerin saklanmasıyla ve bunun denetiminin nasıl olacağıyla ilgili sorusu: Tabii ki bu sosyal medya düzenlemeleri yeni bir alan; verilerin saklanması hususu, kişisel verilerin korunması hususu. Tabii ki şu anda sosyal medyada hepimizin verileri bu sosyal medya şirketleri tarafından saklanıyor. Bir uluslararası düzenleme, bir uluslararası sözleşme, devletlerin kendi iç hukuk düzenlemeleri hep yeni yeni oluşan hususlar. Bugün Genel Kurulda görüştüğümüz hususları, evet, Almanya bunları yaptı, düzenledi, Türkiye şu anda düzenliyor, yarın başka ülkeler... İç hukuk düzenlemeleri de peşi sıra gelecek. Ve daha sonra, tabii ki, uluslararası anlamda da, uluslararası sözleşmeler anlamında da sosyal medyanın sorumsuz bir alan olmaması, kişi hak ve özgürlüklerini koruyucu düzenlemelerin uluslararası sözleşmeler bağlamında da yapılması gereği açık. Bunda da aslında herkes mutabık.

Sayın Özer, sosyal medya düzenlemesinin amacıyla ilgili soru sordu; "Hangi amaçla bunu gerçekleştiriyorsunuz?" dedi. Tabii, bu bahsettiğim açıklamalar bu soruyla da geçerli. Şöyle, teklife özet olarak baktığımız zaman, önceki kanunda sosyal ağ sağlayıcı tanımlanmamıştı, burada tanımlanıyor.

Yine, Türkiye'de temsilci bulundurma zorunluğu; 1 milyonu aşan erişime sahip olan sosyal medya şirketlerine Türkiye'de temsilci bulundurma yükümlülüğü getiriliyor. Bulundurmazsa bunun müeyyideleri de kademeli olarak düzenleniyor; para cezasından başlıyor, reklam yasağına kadar uzanıyor ve daha sonra sulh ceza hâkiminin kararıyla bant daraltmaya kadar giden ama sosyal medyayı tamamen yasaklamayan, erişimi tamamen engellemeyen bir husus söz konusu.

Yine, kişilik hakları ve özel hayatın gizliliğinin ihlaliyle ilgili durumlarda, ne şekilde, kişilerin nerelere başvuracağına yönelik, cevap sürelerinin ne olacağına yönelik düzenlemeler yapılıyor.

Yine, raporlamalarla ilgili, sosyal ağ sağlayıcılarına, içerik sağlayıcılarına birtakım yükümlülükler getiriliyor. Türkiye'deki kullanıcılarının verilerini Türkiye'de barındırma yönünde bir düzenleme getiriliyor; çok önemli bir düzenleme.

Ve tebligata ilişkin de -tabii bu şirketler yurt dışında bulunan şirketler- birtakım sorunlar çıkacağı ortada. Bu sorunları giderecek olan düzenlemeler var.

Yine, içeriğin çıkarılmasıyla ilgili düzenlemede, burada ifade ve haber alma özgürlüğü açısından daha da güvenceli bir sistem getiriliyor. Siteye erişimin tamamen engellenmesi değil de o içeriğin çıkarılması ve erişimin engellenmemesi hususunda önemli bir düzenleme getiriliyor.

Yine, kişilik haklarının ihlali durumunda verilen içeriğin çıkarılması veya erişimin engellenmesi kararlarının yanı sıra kişilik haklarını ihlal edici içerikler ile başvurucunun adının ilişkilendirilmemesi kararı verilmesi yani unutulma hakkıyla ilgili de bir imkân sağlanıyor.

Yer sağlayıcılık bildiriminde bulunmayan ve kanundaki yükümlülükleri yerine getirmeyenlere de idari para cezaları bu kanunda düzenleniyor.

Yani, bu sosyal medya düzenlemesinin amacı, sosyal medyayı 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunu'muzdaki bugün ortaya çıkan sorunları gidermeye matuf düzenlemeler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın Tanal, Şanlıurfa elektrikleriyle ilgili, Şanlıurfa milletvekillerimiz takip ediyorlar, yine biz de Sayın Bakanımıza bu konuyu ileteceğiz.

Sayın Erbay, Muğla önceki dönem Milletvekili Sayın Uzunhasan'a biz de Allah'tan rahmet diliyoruz, ailesine sabırlar diliyoruz.

Sayın Tokdemir, hazine garantili ödemeler konumuzla alakalı değil ve bu soruyu da Maliye Bakanımıza yazılı olarak sorabilirsiniz.

Sayın Özkan, aile hekimlerine kişisel koruyucu ekipman dağıtımıyla ilgili… Sağlık Bakanımıza bu konuyu ileteceğiz. Bu yönde bir eksiklik olmadığını Sağlık Bakanımız daha önce açıklamıştı.

Sayın Aygun, sosyal medya düzenlemesinin amacını sordu; amacını biraz önce ifade ettim.

Sayın Gaytancıoğlu "Muhalif medyaya baskı, sosyal medya susturulmak mı isteniyor?" dedi. Burada sosyal medyanın susturulması söz konusu değil, sosyal medya yasaklanmıyor, sosyal medyada suç işlenmesinin önüne geçilmek isteniyor.

Sayın Fendoğlu, şampiyon takımları tebrik etti, ben de tebrik ediyorum.

Sayın Yılmaz Gürel, YKS tercihlerinde öğrencilerimize tavsiyelerde bulundu, biz de bu tavsiyelerine iştirak ediyoruz.

Sayın Beko, pozitif vaka sayılarıyla ilgili fabrikalarda yaygın test yapılmasına yönelik talepleri iletti; bu konuda gerekli çalışmaları Sağlık Bakanlığımız gerçekleştiriyor.

Sayın Serter de İzmir Bergama çiftçileriyle ilgili… Bunu da Sayın Tarım Bakanımıza ileteceğiz.

Çok teşekkür ediyorum.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkanım, Komisyon Başkanının evinin yirmi gündür elektriği kesik olsa bekler mi? Şanlıurfa'nın elektrikleri yirmi gündür kesik; yazık günah değil mi? Başkan da geçen hafta Urfa'daydı. Yani lütfen, sizden istirham ediyorum.

BAŞKAN – Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, 60'a göre 3 sayın arkadaşımıza söz vereceğiz.

Sayın Şimşek…

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

50.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, Mersin ili Mut ilçesinde meydana gelen trafik kazasında şehit olan hemşehrisi Er Mustafa Dağlı ile 3 askere ve 2 vatandaşa Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, dün Mersin'imizin Mut ilçesinde meydana gelen üzücü kazada 4'ü asker 2'si sivil 6 kahramanımız şehit olmuştur, 27 askerimiz de yaralanmıştır. Dün, olayı duyar duymaz olay mahalline giderek yaralılarımızı, gazilerimizi hastanede ziyaret ettik. Bugün de Tarsuslu hemşehrim Mustafa Dağlı'nın cenaze törenine katıldık, dualarla son yolculuğuna uğurladık. Ben, şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyorum, gazilerimize acil şifalar diliyorum. Dün, kaza anından itibaren âdeta kentte seferberlik ilan eden Mutlu hemşehrilerime ve bugün de Tarsus'ta binlerce kişiyle şehidine sahip çıkan Tarsuslu hemşehrilerime teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Taşkın…

51.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Başkanının yetkisinin sınırlarının ne olduğunu, sosyal ağ sağlayıcısı temsilci belirleme yükümlülüğünü yerine getirmezse yaptırımın ne olacağını, sosyal medya platformlarının zararları tazmin yükümlülüğünün olup olmadığını Adalet Komisyonu Başkanından öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikle, çıkacak olan sosyal medya kanununun ülkemize, milletimize hayırlı olmasını diliyorum.

Komisyon Başkanımıza 3 sorum olacak.

Birinci soru: İçeriği çıkarma ve erişimi engelleme kararıyla ilgili olarak BTK Başkanının yetkisinin sınırları nedir?

İkinci soru: Sosyal ağ sağlayıcısı temsilci belirleme yükümlülüğünü yerine getirmez ise yaptırımı ne olacak?

Üçüncü soru: Sosyal medya platformlarının zararları tazmin yükümlülüğü var mıdır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Ayvazoğlu…

52.- Trabzon Milletvekili Bahar Ayvazoğlu'nun, Trabzon ilinde Sümela Manastırı ile Ortahisar Ayasofya Camii'nin restorasyonlarının tamamlanarak açılışının yapıldığına, açıklanan fındık alım fiyatları nedeniyle Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a teşekkür ettiğine ilişkin açıklaması

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Trabzon'umuzda restorasyonları tamamlanan Sümela Manastırı ile Ortahisar Ayasofya Camisi'nin açılışı bugün Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan tarafından yapıldı. İki büyük mabedin, iki büyük mirasın aynı gün hizmete açılması, dünya medeniyetler atlasındaki uygarlık yerleşkesinin başat ülkesi olduğumuzun da tarihî mesajı oldu.

Bu vesileyle, hem böyle özel bir günde Trabzon'umuza verdiği kıymeti taçlandırarak onu ihya ve inşa sürecinde yeniden özne yapan, öncesinde de fındık için açıkladığı memnuniyet üstü fiyattan dolayı, Sayın Cumhurbaşkanımıza üreticilerimizin de gönül selamını iletiyor, şükran ve minnetlerimi ifade etmek istiyorum. Var olun, sağ olun Sayın Cumhurbaşkanım.

BAŞKAN – Birleşime yirmi dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 21.51

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 22.28

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ

KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Abdurrahman TUTDERE (Adıyaman)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 118'inci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekilleri Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül ile 5 Milletvekilinin İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 226) (Devam)

BAŞKAN – 226 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Şimdi, birinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

Birinci bölüm 1 ila 4'üncü maddeleri kapsamaktadır.

Birinci bölüm üzerinde söz isteyen, İYİ PARTİ Grubu adına Aksaray Milletvekilimiz Sayın Ayhan Erel.

Buyurunuz Sayın Erel. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYHAN EREL (Aksaray) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, yüce Türk milleti; İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerine partim İYİ PARTİ adına söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlarım.

Merhum Başbuğ'umuz Alparslan Türkeş'in dava ve mücadele arkadaşı, Ocak Yayınlarının kurucusu, Türk milliyetçiliğinin yılmaz ve fedakâr savunucusu, ÜLKÜKÖY Genel Başkanlarından yazar, bilim adamı, doktor Bahattin Ergezer Hakk'a yürümüştür. Allah rahmet eylesin, mekânı cennet olsun, başımız sağ olsun.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AK PARTİ Grup Başkan Vekili Sayın Özlem Zengin, Komisyon toplantısında şu ifadeyi kullandı: "İki yıllık bu süre zarfında yaptığımız kanun çalışmalarının en önemlilerinden bir tanesini yaptığımızı düşünüyorum ve bu kanun düzenlemesiyle sadece bugüne dair değil, geleceğe dair de çok önemli bir düzenleme yapacağımız kanaatindeyim. Zaten yaşadığımız olaylar, problemler bunu ihtiyaç hâline getirdi."

Vatandaş, sosyal medyaya sansür getirilmesi yerine hayvana şiddeti, hayvana tecavüzü Türk Ceza Kanunu kapsamına alan, lafzı ve ruhuyla hayvanları gerçekten koruyan bir yasanın çıkarılmasını beklemekte. Vatandaş, sosyal medyaya sansür getirilmesi yerine mutlu olmak istiyor; düşüncelerini, fikirlerini, kimliklerini saklamadan serbestçe kamuoyuyla paylaşmak istiyor. Gençler, geleceğini başka ülkeler yerine kendi ülkelerinde inşa etmek istiyor. Gençler, kamu istihdamında kartvizitler yerine beceri, liyakat ve kariyerlerinin dikkate alınmasını istiyor.

Ülkenin çok acil ihtiyacı olduğunu söylediğiniz bu kanun teklifi, işsizliğe çare olacak mı, Kredi ve Yurtlar Kurumuna borçlu olan öğrencilerimizin bu sorununu çözecek mi, EYT'lilerin beklentilerine cevap verecek mi, söz verilen 3600 ek göstergeyi getirecek mi; gelir adaletsizliğini bitirecek mi, taşeron işçilerin yaşadığı sorunları ortadan kaldıracak mı, çiftçilerimizin uykularını haram eden dertlerine derman olacak mı; atanamayan, sayıları milyonları geçen üniversite mezunu gençlerimize istihdam sağlayacak mı, vatandaşın geçim derdine son verecek mi? Nasıl "İki yıl içerisinde yapılan en önemli kanun çalışması." diyebiliyorsunuz, açıkçası anlamakta zorluk çekiyoruz. Az önce saydığım bu sorunları, Türkiye'nin gündemi olan bu sorunları çözecek kanun çalışmalarıyla Mecliste huzurumuza gelseniz hiç bu kadar çekişmeden, tartışmadan hep birlikte sizi alkışlar, tekliflerinize "evet" oyu veririz ama sokakta vatandaşın gündeminde olmayan, aklının kıyısından köşesinden bile geçmeyen sosyal medya kanununun kime ne faydası var; açıkçası bilemiyoruz.

Yalan haberle mücadele bahanesiyle basın özgürlüğü kısıtlanmış durumda. Yolsuzlukları yapanların değil, maalesef yolsuzlukları yazanların hapse atıldığı bir dönemdeyiz. Eleştirel haber yapan gazeteciler itibarsızlaştırılıyor. Hâl böyle olunca günümüzde sosyal medya; insanlarımızın yaşadıklarını, görüşlerini, şikâyetlerini, mağduriyetlerini dile getirdiği tek alan kalmış durumda.

Görüşmekte olduğumuz bu kanunla, tıpkı görüntülü ve yazılı medyada olduğu gibi medyanın sosyal medya ayağı muhalefet ve eleştiri noktasında kontrol altına alınmak isteniyor. Sosyal medya, insanlarımızın özgürlük alanı, özgürce nefes aldıkları bir atmosferdir. Bu alanda yapılacak her kısıtlama vatandaşımızın nefes alamamasına, özgürlüklerinin kısıtlanmasına neden olacaktır. Onun için kısıtlamalar yapılmadan, insanların kişilik haklarına, onur ve şahsiyetlerine yapılacak her türlü saldırı objektif, tarafsız ve bağımsız yargı tarafından engellenmeli, bu eylemi gerçekleştirenlere de en üst düzeyde cezalar verilmelidir. Ancak günümüzde, maalesef, bugün, yargıya güven yüzde 20'lerin altına düşmüştür.

Yaşanılan hadiselere baktığımızda, iktidar mensubu kişilere sosyal medya yoluyla yapılan herhangi bir eleştiri bir hâkime şikâyet edildiğinde en büyük hakaret sayılıyor ve ceza veriliyor. Aynı eleştiri bir muhalefet milletvekiline veya muhalefette görev yapan bir siyasiye yapıldığında da aynı mahkeme "Bu bir eleştiridir, siyasiler bu eleştirilere katlanmak zorundadır." diye birbiriyle örtüşmeyen, birbiriyle yüzde yüz çelişen kararlar vermektedir. Millet hangi yargıya güvenecek, millet hangi hâkimin verdiği karara güvenecek; açıkçası anlamak mümkün değil. Adalete güven olmayan bir ülkede insanların huzurlu yaşaması, geleceğe güvenle bakması mümkün değildir. Dolayısıyla düzenlenen bu sosyal medya kanununun adalete güven olmayan ülkemizde neler doğuracağı vatandaşlarımızın kafasında büyük soru işaretleri bırakmaktadır.

Bugün ülkemizde birileri her ne kadar kabul etmese de Z ve Y kuşağı diye adlandırılan yaklaşık 27 milyon vatandaşımız vardır. Özellikle bu kuşak, yapılan araştırmalara göre, günlük yedi saatini sosyal medyada geçirmektedir. Her türlü ihtiyaçlarını, duygularını, düşüncelerini alışverişlerini, bilgi paylaşımını, ifade özgürlüklerini bu alanda gidermektedir yani sosyal medya onların yaşam alanıdır. Bu alana yapılacak kısıtlamalar vatandaşın temel hak ve özgürlüğü olan yaşama hakkına da müdahale anlamına gelecektir.

Şunu net bir şekilde belirtmeliyiz ki biz İYİ PARTİ olarak özgürlükler sınırsız değildir düşüncesiyle ve insanların onuruna, haysiyetine, kişiliğine, ailesine sosyal medya yoluyla yapılan saldırıların engellenmesi ve bunu yapanlara da en üst düzeyden ceza verilmesinden yanayız. Hiç kimsenin onuruna, şahsiyetine, kişiliğine el uzatılmamalı, onu karalamamalı, itibarsızlaştırmamalı. Bir insanın özgürlüğünün de bir başka insanın özgürlüğünün sınırına kadar olduğunu herkes bilmelidir. Fakat görüşmekte olduğumuz bu kanun teklifinde bu konuyla ilgili net açıklamalar yoktur.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sosyal medya, siyasi hafızanın muhafaza edildiği en önemli alanlardan biridir. Görüşmekte olduğumuz kanunun 4'üncü ve 5'inci maddelerini incelediğimizde ilgili maddelere "içeriğin kaldırılması" "içeriğe erişiminin engellenmesi" ifadeleri yer almaktadır. İktidarın gelecek nesillerin görmesini, bilmesini istemediği birtakım içeriklerin yayından çıkarılması bu kanunun temel amacıdır. Böylelikle siyasi hafızanın yok edilmesi amaçlanmaktadır. Kısacası geçmişinden utananlar, geçmişlerinin ilerlemelerinin önünde büyük bir engel olduğunun çok iyi farkındalar. Bu yüzden de siyasi hafızayı yok etmek istiyorlar.

Düşünceyi açıklama ve yayma hürriyeti… Herkesin düşünce ve kanaatlerini söz ve yazı, resim veya başka yollarla tek başına veya toplu olarak açıklama ve yayma hakkına sahip olması anayasal bir haktır. Bu hürriyet, resmî makamların müdahalesi olmaksızın haber veya fikir almak ya da vermek serbestliğini de kapsar. İletişim, Anayasa'mızın 12 ve 13'üncü maddelerinde düzenlenen temel hak ve özgürlükler içerisinde ve anayasal güvence altındadır. İletişim hakkı ve kamusal katılıma imkân sağlayan temel hak ve özgürlükler arasında sıkı bir bağlantı vardır. Yine, iletişim hakkı temel bir insan hakkı olarak İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nin 19'uncu maddesinde yer almıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; getirilmek istenen yasayla gençlerin dediği gibi bizim özgürlük alanımıza, yaşam alanımıza müdahale edilmek istenmektedir. Biz her ne olursa olsun, ne yapılırsa yapılsın fikirlerimizde, düşüncelerimizde, AK PARTİ'ye bakış açımızda hiçbir değişiklik olmayacaktır hatta daha önce de söylediğim gibi AK PARTİ son zamanlarda getirmiş olduğu hukuki düzenlemelerle tabiri caizse kendi topuğuna sıkmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

AYHAN EREL (Devamla) - Yapılan bu icraatlar, bu düzenlemeler vatandaşımızı huzursuz ve mutsuz etmektedir.

İnternet deyince, sosyal medya deyince bazılarınızın aklına çok kötü şeyler gelebilir ama bizim aklımıza 500 kitaplık bir sayfayı beş günde okumak yerine on beş dakikada özetlemek anlamına geliyor; istediğimiz bir bilgiye istediğimiz bir şekilde erişme anlamına geliyor; istediğimiz bilgiyi, istediğimiz bir araştırmayı çok kısa ve kolaylıkla elde etme anlamına geliyor. Evde bulunan bıçaklar da zaman zaman zararlı işlerde kullanılıyor ama bıçakları mutfaktan kaldırıp atmıyoruz, faydasını ve zararını ortaya koyuyoruz; faydalı tarafı çoksa kullanmaya devam ediyoruz.

Sosyal medyanın da faydalı tarafının çok olduğunu bilgilerinize sunuyor; kaldırmanın, kısıtlamanın hiç bir fayda getirmeyeceğini düşünüyor, hepinize saygılar sunuyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Tokat Milletvekili Sayın Yücel Bulut.

Buyurunuz Sayın Bulut. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA YÜCEL BULUT (Tokat) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kamuoyunda "sosyal medya yasası" olarak bilinen kanun teklifinin birinci bölümü üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Gurubu adına söz almış bulunuyorum.

Sosyal medya alanında bir düzenlemenin gerekliliği ortaya çıktığı günden beri ve bu mevzuat değişikliği konusunda çalışmaların başladığı zaman dilimi içerisinde değişik görüşler de beraberinde dile getirildi. Biz de muhalefet partilerinin ve değişik siyasi fraksiyonlara ait milletvekili arkadaşlarımızın bu konudaki görüşlerini hem Parlamento çatısı altında hem Adalet Komisyonunda hem de dışarıda dinleme ve bu görüşlerden faydalanma imkânını da bulduk, hepsini de saygıyla karışlıyoruz.

Şimdi, tabii sıkça dile getirilen bir başka husus var, o da: "Bu kanun teklifinin şu an zamanı mıydı, sırası mıydı? Daha önemli konular gündeme alınamaz mıydı?" gibi bazı itirazlar dile getiriliyor. Tabii, sosyal medyada oluşan tahribatın, sosyal medyada oluşan bataklığın 83 milyon, bütün yurttaşlarımız neredeyse mağdur olmuş durumdayken kesinlikle ve kesinlikle sosyal medya yasasının tam zamanıydı, tam sırasıydı. Dolayısıyla, bu konuda herhangi bir acelecilik söz konusu değil, hatta gecikmiş bir düzenlemeydi, inşallah, bu vesileyle de hayırlara sebebiyet vereceğine inanıyoruz.

Şimdi, sosyal medya platformları, tabii, ulaştığı etki gücünün neticesi olarak hayatımızın ayrılmaz bir parçası oldu. Milyonlarca kullanıcıyla birlikte, gerçekten çok ciddi bir boyuta ulaşan kullanıcıyla birlikte, dünya üzerinde, sadece Türkiye'de değil, çok ciddi bir etki gücüne ulaştılar ve sosyal medya şirketleri de bu etki gücünün farkında olmalılar ki kendi siber egemenlik alanlarını bütün dünyada oluşturma gayreti içerisine girdiler. Bu siber egemenliği de sadece ama sadece bir platform olmaktan çıkartıp kendi anlayışlarına uygun siyasi ve ahlaki ve hatta kültürel bir egemenlik sahası oluşturma ve bunu diğer milletlere dayatma noktasında da politik bir duruşun içerisine sürüklendiler.

Şimdi, sosyal medya şirketlerinin ortaya koymuş olduğu bu tavır, takınmış oldukları bu tavır kendilerini bütün anayasal düzenlerin, bütün hukuk düzenlerinin üzerinde konumlandıran çarpık ve hastalıklı bir duruş. Dolayısıyla dünya milletler ailesinin her bir ferdi, her bir devletin anayasal düzeninin üzerinde, sadece kendi kuralları ve ideolojik duruşunu temel bir duruş kabul ederek tüm egemenlik haklarını hiçe sayan bir siber zorbalığa doğru sürüklendiler. Tabii, bu durum ve tavır, sosyal medya platformlarını kuruluş amaçlarından hızla uzaklaştırdı, onun yerine denetimsiz birer bataklık hâline dönüştürdü.

Bugün, dünyada hiçbir hukuk sistemini tanımayan sosyal medya şirketleri, hiçbir anayasal düzenle kendini bağlı görmeyen ve kendi ilke ve prensiplerini -sözde kendi ilke ve prensiplerini- ortaya koyan sosyal medya şirketleri, bu denetimsizliğin içerisinde suç işleme özgürlüğü vadeden birer kurtarılmış bölge ve mahalle hâline geldiler. Dolayısıyla gündelik hayatta suç teşkil eden her eylem, sanal dünyada ve sosyal medya platformlarında özgürce dile getirilen, faili asla ve asla bulunamayan birer eylem hâline geldi.

Şimdi, bu bataklığın içerisinde, bu kurtarılmış mahallelerin içerisinde Türkiye olarak bizim milyonlarca gencimiz var; milyonlarca gencimiz her gün suçun ve suçlunun övüldüğü, ahlaksızlığın kutsandığı, hiçbir şeyin hesabının sorulmadığı bir bataklıkta maalesef günlük on-on iki saat ve belki daha fazla mesailerini harcar durumdalar.

Şimdi, bilgiye erişimin temel kaynağı olması nedeniyle faydasının yanında, sosyal medyanın bu tip zararları bütün faydalarını gölgeler bir hâle geldi. Dolayısıyla bugün tüm bu gerçeklerden uzak bir şekilde sosyal medya yasasını tartışmaya başladık. Tartışmalarımızın tüm referans noktası ve sıkıştığı alan "fikir hürriyeti ve ifade özgürlüğü" kavramları üzerinden yapılmaya başlandı. Bu kanun teklifinin hiçbir satırında sansürü amaçlayan, fikir hürriyetine darbe vurmayı amaçlayan, ifade özgürlüğünü kısıtlayan hiçbir niyet olmamasına rağmen muhalefetteki arkadaşlarımız bütün sorunu "ifade hürriyeti" kavramına sıkıştırarak bu çerçevede bir tartışma alanı oluşturmaya başladılar.

Şimdi tekrar ifade etmek isterim. Bu kanun teklifinin hiçbir satırında sansür ve ifade hürriyetine darbe vurmak niyeti olmamasına rağmen sanıyorum ki bir kamuoyu oluşturabilmek adına sürekli bütün tartışmalar fikir hürriyeti ve ifade özgürlüğüne sıkıştırıldı.

Şimdi, Türkiye Cumhuriyeti olarak biz anayasalı bir devlet değiliz, biz anayasal bir devletiz. İkisi arasındaki farkı uzun uzun anlatmaya gerek duymuyorum. Anayasal bir devlet olmamız nedeniyle Anayasa'da anlamını bulmuş temel hak ve hürriyetlerin her biriyle bağlı olduğumuz, bu temel hak ve hürriyetleri korumakla yükümlü olduğumuz gibi Anayasa metninde bizlere yüklenen ödev ve görevleri de harfiyen yerine getirmek zorundayız.

Fikir hürriyeti, ifade hürriyeti, Anayasa'yla teminat altına alınmış temel hak ve hürriyet olabilir fakat yasama organına, yürütme organına ve yargı organına Anayasa'yla yüklenmiş başka görevler de vardır yani egemenliği kullanan bu üç dinamiğe başka görevler de yüklenmiştir. Mesela bunlardan bir tanesi Anayasa'nın 58'inci maddesi. Ne diyor Anayasa'nın 58'inci maddesinde? "Devlet, istiklal ve Cumhuriyetimizin emanet edildiği gençlerin müsbet ilmin ışığında, Atatürk ilke ve inkılapları doğrultusunda ve Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü ortadan kaldırmayı amaç edinen görüşlere karşı yetişme ve gelişmelerini sağlayıcı tedbirleri alır.

Devlet, gençleri alkol düşkünlüğünden, uyuşturucu maddelerden, suçluluk, kumar ve benzeri kötü alışkanlıklardan ve cehaletten korumak için gerekli tedbirleri alır."

59'uncu maddede ne diyor? "Devlet, her yaştaki Türk vatandaşlarının beden ve ruh sağlığını geliştirecek tedbirleri de alır." Yani devletin fikir hürriyetini korumak kadar -ki bu yasayla aksine hiçbir düzenleme olmamasına rağmen söylüyorum- başka görevleri de vardır.

Anayasa'nın tam 13 maddesinde şu ifade geçiyor: "Genel ahlakın korunması" ifadesi. Hatta Anayasa metni 13 maddesinde genel ahlakın korunmasına o kadar önem veriyor ki temel hak ve hürriyetlerin genel ahlakın korunması amacıyla ve kanunla sınırlanabilme yetkisini de bu Parlamentoya veriyor. Dolayısıyla Anayasa'nın 13 maddesinde atıf yaptığı "genel ahlakın korunması" bu yasanın çıkarılmasında da ortaya konulmasında da hazırlanmasında da temel referans noktalarından bir tanesi.

Yani meselemiz ve amacımız, fikir hürriyetine musallat olmak değil. Meselemiz ve amacımız ifade hürriyetinin, ifade özgürlüğünün kısıtlanması değil. Temel amaç, sosyal medyanın regüle edilmesi yani bir taraftan düzenlenirken bir taraftan denetlenmesi ve gençlerimizin de ahlaki bir bataklık hâline gelmiş burayı daha faydalı ve daha korunaklı bir şekilde kullanmasının temin edilmesi.

Şimdi, tabii, burada bu kanun teklifini tartışan hemen herkes siyasetçi olduğu için, milletvekili olduğu için bütün tartışmalar geliyor ve sahte hesaplarla uğranılan itibar suikastları ve iftiralara sıkışıp kalıyor. Bu bir gerçek, hepimiz bunun mağduruyuz, toplumun genel katmanları da bu işin mağduru olmakla beraber -az önce burada ifade etmiş olduğum gibi- artık günlük hayatta itibar görmeyen; hâl, hareket, tavırları, kişiliği nedeniyle, hastalıklı yapısı nedeniyle toplumdan izole edilmiş isimlerin âdeta böyle akın akın sosyal medyada sahte hesaplarla egemen bir dinamik hâline gelmesi ve bu hastalıklı dili, sağlıksız dili de sosyal medyanın egemen dili hâline getirmesinden hepimiz rahatsızız. Dolayısıyla bu düzenlemelerle, en azından bu hastalıklı yapının, evet, sosyal medyadan tasfiyesini amaçlıyoruz.

Şimdi, Adalet Komisyonunun görüşmeleri esnasında muhalefet partilerine mensup milletvekili arkadaşlarımız sabahın ilk ışıklarına kadar görüşlerini ifade ettiler, biz de bunları saygıyla dinledik. Şimdi, Cumhuriyet Halk Partisinden bir milletvekili arkadaşımız, yine İYİ PARTİ'den bir milletvekili arkadaşımız -sanıyorum ki Feridun Bahşi'ydi- yasaya itirazlarını dile getirirken bir hususu açıkladılar. Bu durumun ya gerçekten bilgiye vâkıf olmamaktan kaynaklandığını yahut da bilerek kamuoyu oluşturmak adına bu görüşün dile getirildiğini düşünüyoruz. Nedir bu görüş? Hem CHP'den geldi bu görüş hem İYİ PARTİ'den geldi. Kınamıyoruz ama bu eksikliği bu kürsüden düzeltmek durumundayım. Zaten sosyal medyada tehlike ve suç teşkil eden bütün eylemlerin Türk Ceza Kanunu'nda bir karşılığı olduğunu, dolayısıyla ek bir düzenlemeye gerek duyulmadığına ilişkin görüşler ifade edildi. Şimdi, evet, Türk Ceza Kanunu'na göre bu eylemlerin tamamı suç, bununla ilgili bir sorun yok fakat Türk Ceza Kanunu'na göre adam öldürmek de suç. Eğer ki failini bulursanız Türk Ceza Kanunu'nda yazan maddenin bir anlamı olur, failini bulamadığınız bir eylemin cezalandırmasını yapamadığınız sürece bir anlamı yok.

Şimdi, Sayın Özgür Özel bir başka şeyden bahsetti, dedi ki: "Gençlerin sosyal medyaya öyle bir bağı var ki Hindistan'da TikTok kapatılınca o gece 3 genç intihar etti." Şimdi, kabul, üzüntü verici bir durum ama biz bu bağımlılığın peşinde sürüklenmek sorumsuzluğu içerisinde olamayız. Yani

Hindistan'da ölmüş 3 genci görüyorsak, her gün bu bataklıklarda ahlaken ölen, ahlaken çürüyen gençlerimizi de görmek ve onları da koruyucu tedbirler almak zorundayız. Dolayısıyla, sigara içme yaşının 11'e düştüğü bir ülkede, o zaman gençlerin ilgisi var diye sigarayla mücadelemize de son verelim; uyuşturucu kullanma yaşının 13'e düştüğü bir yerde, gençlerimiz uyuşturucuya ilgi gösteriyor diye uyuşturucuyla olan mücadelemize de son verelim. Şimdi, böyle bir mantık ve mantaliteyle bu yasanın ele alınması mümkün değildir. Dolayısıyla, tıpkı sigaranın zararlarını anlayabilmemiz için, binlerce insanımızın kanser olmasından sonra uyanıp da…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

YÜCEL BULUT (Devamla) – Evlerde, biliyorsunuz, misafir odalarında bile konsollar vardı, içi sigara dolu, onları kaldırmak için biz yirmi-yirmi beş sene, otuz sene bekledik; toplumda sigaranın yarattığı tahribatı görmek için bekledik. Şimdi sosyal medyanın da tüm topluma kanserli hücreler yaymasını bekleyemeyiz. Bu tehlike gümbür gümbür geliyorken bu Parlamento tarihî sorumluluğunu yerine getirmeli ve erken bir tedbir olarak bu yasal düzenlemeyi hayata geçirmelidir.

Tabii, vakit sınırlı olduğu için, değinmemiz gereken birçok konuya değinemiyoruz ama nihai olarak şunu söylemek istiyorum: Toplumun kanayan bir yarasıdır ve günden güne daha büyük bir travma hâline gelen bu konuda ortaya konulmuş, belki yeterli olmayan ve zaman içinde geliştirilecek bu kanun teklifini Milliyetçi Hareket Partisi adına destekliyor ve milletimiz için de hayırlı bir gelişme olarak kabul ediyoruz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Züleyha Gülüm.

Buyurunuz Sayın Gülüm. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Merhabalar.

Şimdi, uzun bir adı olan yasanın gerçek adını söylemek lazım sanırım, sansür yasası. Tartıştığımız konu da aslında bir sansür düzenlemesi. Anlıyoruz, evet, yandaş medyalarınız gerçekleri gizlemeye yetmiyor, kısmen de olsa gerçeklerin tartışılabildiği, konuşulabildiği bir sosyal medya var ve siz bundan çok huzursuzsunuz. On sekiz yıldır her şeye düşman siyasetinizden bu halk memnun değil. İkna edemediğiniz toplumu şimdi de "Susturarak kontrol etmemiz gerekiyor yoksa iktidarımızı kaybedeceğiz." diyorsunuz. Aslında bu hikâyenin altında yatan gerçek bu. Ne kadar güzel sözler söyleseniz de süsleseniz de başka işler yapsanız da artık algı operasyonlarınız da tutmuyor çünkü bu halk aslında ne yapmak istediğinizi çok iyi biliyor.

Geçmiş deneyimlerinize bakmak bile bugün aslında ne yapmak istediğinizin göstergesi olur. Birkaç örnek verelim: "Savaşa hayır." dediği için "Barış istiyoruz." dediği için "Kürt sorununda demokratik çözüm." dediği için sosyal medyada paylaşım yapan insanları terörist ilan ettiniz, tutukladınız. Sayın Selahattin Demirtaş'ı esir aldınız, halkın tepkisi açığa çıkmasın diye saatlerce interneti yavaşlattınız; bu ülkede insanlar internet kullanamadı. "Ne istediniz de vermedik?" dediğiniz ortağınız FETÖ 17-25 Aralıkta "tape"lerle, kayıtlarla yolsuzluklarınızı ortaya çıkarınca ardından hemen -bundan önce gelen- 5651 sayılı Yasa'yı çıkardınız. Bu yasayı insanların sosyal medyada sizin yolsuzluklarınızı paylaşmasının, sıfırladığınız paraları ortaya dökmesinin önüne geçmek için çıkardınız. O zaman da niyetiniz halkı korumak değildi, kişilerin haklarını korumak değildi, kendinizi korumaktı. Şimdi gene aynı yasayla, benzer bir düzenlemeyle aslında kendinizin işlediği suçların üstünü örtmeye çalışıyorsunuz.

Yurt Gazetesi ve T24'te "FETÖ'yle mücadele biriminin yöneticisi FETÖ itirafçısı oldu." haberini "Millî güvenliği tehdit ediyor ve kamu düzenini bozuyor." diye erişime engellediniz. Şanlıurfa'nın Halfeti ilçesinde gözaltına alınan 43 kişiye işkence yapılmasını haber yapan "diken.com"un haberine erişimi engellediniz. Şırnak'ta bedenine 28 kurşun sıkılarak öldürülen sonra da bir iple zırhlı polis aracına bağlanarak yerlerde metrelerce sürüklenen Hacı Lokman Birlik'le ilgili yapılan haberlere erişimi her yerden engellediniz çünkü suçlarınızı gizlemeye çalışıyordunuz. "PTT Varlık Fonuna devredildi, 900 milyon lira zarar etti." konulu ve başlıklı 125 farklı habere erişim engeli getirdiniz çünkü buradaki yolsuzluğunuz açığa çıkmasın istediniz. Ekonomik krize isyan edenleri, "Açız." diyenleri, buradan sosyal medya paylaşımları yapanları provokatörlükle suçladınız, terörist ilan ettiniz, gözaltına aldınız, tutukladınız. Cumhuriyet, BirGün, T24, gazete duvaR, artıgerçek, bianet, sendika.org, Diken, evrensel, ileri haber ve burada daha çok sayamayacağımız haber sitelerine erişim engeli getirdiniz çünkü sizin yaptığınız yolsuzlukları ve hukuksuzlukları, adaletsizlikleri yazıyorlardı, o nedenle de kapatmaya çalıştınız. Ha, bu da yetmedi "erişim engeli" haberine bile erişim engeli getirdiniz. Hani sınırlarınızın gerçekten… İnsanın hayallerinin ötesinde bir yasakçı zihniyetiniz var, tezahür ediyor ve ortaya çıkıyor. Yani amacınız düzenleme falan değil, kişi hak ve özgürlükleri değil; sansür.

Hatırlayalım, savaş politikalarınıza kimse karşı çıkmasın diye, kimse "Savaşa hayır" demesin diye "Afrin'de öldürülen sivillerden söz etmeyin." diye dönemin Başbakanı Binali Yıldırım "Zeytin Dalı Harekâtı'na karşı yürütülen dezenformasyon faaliyetleri" adında bir broşür dağıttı, toplantı yaptı ve herkese şu talimatı verdi: "Sağır olun, kör olun, dilsiz olun; asla yaptıklarımızı görmeyin." Ne oldu? Çizilen bu çerçeveye onay vermeyen basından birçok arkadaşımız gözaltına alındı, yıllara varan cezalarla cezalandırıldı.

Şimdi, gerçekliğinizi söylemeye devam edelim: İfade Özgürlüğü Derneğinin EngelliWeb raporu var, Komisyonda da çok hatırlattık. Bu rapor ne diyor? Türkiye'de 2019 yılı sonu itibarıyla 408.494 web sitesi ve alan adına erişimin engellendiğini tespit ediyor. Engellenen web sitesi ve alan adı sayısı 2007 yılında 40 iken, bu sayı 2019 yılında 61.049'a ulaşmış. 2019 sonu itibarıyla 130 bin URL adresi, 7.000 Twitter hesabı, 40 bin "tweet" 10 bin YouTube videosu, 6.200 Facebook içeriği erişime engellenmiş. 5651 sayılı Kanun kapsamında erişime engellenen toplam 16.358 haber adresi, içerik ve haber siteleri tarafından silinen veya kaldırılan 8.523 haber adresi tespit edilmiş.

Şimdi, bunları görüp de biz, sizin "Özgürlük, eşitlik, adalet, kişi hak ve özgürlükleri için yapıyoruz." söyleminize gerçekten ikna mı olacağız? Bu da yetmiyor, mahkeme kararları yetmiyor, bir de ayrıyeten farklı farklı kurumlara verilmiş engelleme yetkisi var.

Tek taraflı işleyen bir mekanizmanız var. Nedir bunlar? Sulh ceza hâkimlikleri. Ya, artık öyle bir mahkemeler sistemi var ki öyle bir yargı var ki inanın devlet güvenlik mahkemelerine itiraz ediyorduk, devlet güvenlik mahkemelerini arar hâle geldik, onların kararlarını arar hâle geldik. 80 darbesinin yarattığı ortamdan daha berbat bir yargı yarattınız. Kendinize bağımlı, talimatla yürüyen bir yargının kararlarına güvenin, bu kararlar üzerinden de yasaklamayı kabul edin diyorsunuz Anayasa Mahkemesi var, Anayasa Mahkemesine binlerce başvuru var bu konuda, hâlen hiçbir konuda doğru düzgün karar verebilmiş değil. Verebildiği kararlar da asla sulh ceza mahkemeleri tarafından dikkate alınmıyor, bu kararlar yok sayılarak kararlar verilmeye devam ediliyor. Wikipedia'yla ilgili kararın verilmesi tam iki buçuk yıl sürdü, iki buçuk yıl erişim engeli devam etti ve ondan sonra verilen bir karar var. Geç gelen adalet, adalet mi? Hepimiz bunu biliyoruz.

Şimdi, bu düzenleme neler getiriyor? Şimdi, gerçekten fırsatçılıkta üstünüze yok. Her musibeti bir fırsata çeviriyorsunuz. Darbe girişimi oldu, fırsata çevirdiniz; hastalık, salgın, pandemi oldu fırsata çevirdiniz. Buradan yararlanıp sayısızca, halka düşman, emekçilere düşman, gençlere düşman, kadınlara düşman yasalar çıkartıyorsunuz. Şimdi de düşünce ve ifade özgürlüğünü ortadan kaldıracak, toplumsal muhalefetin sesini kısacak, iktidarınızın bekasını koruyacak yeni düzenlemeler getiriyorsunuz.

Özellikle kadınlar açısından hatırlatmak istiyorum: Erkek egemen iktidarınızın, erkek egemen yargınızın çözemediği bir sürü mesele kadınlar açısından sosyal medyada çözülüyor, farkındasınız değil mi? Belki de bundan rahatsız oluyorsunuz zaten. Kadına yönelik şiddeti nasıl beslediğinizin ortaya çıkmasından rahatsız oluyorsunuz. Bir sürü kadın, adalete bin kez başvurmasına rağmen çözüm üretilemediği için sosyal medyada deşifre ederek, kendisine yönelik suçları açık açık göstererek, kişiyi açık açık göstererek çözüm üretmeye çalışıyor, bir sürü toplumsal muhalefette olduğu gibi. Kaz Dağları'nı ortadan kaldırmaya çalıştığınızda, doğayı katlettiğinizde, insanlara işkenceler yaptığınızda, gözaltında polis terörünüz deşifre edildiğinde rahatsız oluyorsunuz ve aslında bunların susturulmasını istiyorsunuz.

Şimdi, düzenlemeyle getirdiklerinize bakalım. Şimdi, öyle düzenlemeler getiriyorsunuz ki aslında sonunda söylediğiniz şu: "Bu sosyal ağ sağlayıcıları bu ülkeden çekilsin." diyorsunuz. Siz de çok iyi biliyorsunuz ki bu sıraladığınız a şıkkı, b şıkkı, olmazsa c şıkkı hikâyelerinin sonunda aslında sosyal ağ şirketleri bu ülkeden çekilecek. Zaten Cumhurbaşkanınızın söylediği de bu değil miydi? Buradan hoşlanmadığını, buranın kapatılması gerektiğini açık açık söylememiş miydi? Siz de ikrar edin, siz de açık açık söyleyin, boşu boşuna başka meselelere sanki başka bir niyetiniz varmış gibi tartışmalara da evriltmeyin. Dolayısıyla, bunları kabul etmeyeceğinizi hepimiz biliyoruz ve siz diyorsunuz ki: "Sosyal ağlar bütün bu mekanizmalar ortadan kalksın, muhalefet sözünü söyleyemesin, gençler sözünü söyleyemesin, gerçekler açığa çıkmasın, deşifre olmasın. Ben yolsuzluğuma da, haksızlığıma da, adaletsizliğime de, bu halka zulmüme de devam edeyim, yeter ki benim bekam zarar görmesin."

Bu yetmiyor, geçmişe yönelik de düzenlemeler yapıyorsunuz, geçmişte yaptığınız yolsuzluklar, usulsüzlükler ve adaletsizliklere ilişkin de diyorsunuz ki "Geçmişteki verileri de sileceğim; bunları da ortadan kaldıracağım; tümüyle hafızasız bir toplum, hafızasız bir siyaset alanı yaratacağım; kendi açımdan bir temizlik yapacağım." Şunu da çok iyi biliyoruz: Bütün bu yasalar meselesi uygulanmaya başlandığında sadece sizin lehinize uygulanır. Asla toplumu, asla muhalefeti, asla başka bir kesimi düşünmezsiniz. Tek mesele çünkü sizin açınızdan sizin çıkarınız.

Bir örnek verelim: Şimdi, sesini duyurmaya çalışan bir kadın, Sevtap Şahin. Evli olduğu erkek Özcan Şahin tarafından evliliğinin ilk gününden itibaren şiddete uğradı. Tam 50 kez, 50 kez karakola başvurdu. El insaf, 50 kez başvurdu, korunmadı; en sonunda bir uzaklaştırma kararı alabildi, o da uygulanmadı. Olay günü -yani öldürüldüğü gün- öldüren adamın annesi, polisi aradı, dedi ki: "Benim oğlum, gelinimi öldürmeye gidiyor." Uzaklaştırma kararı olan bir kadından bahsediyorum. Polis eve gitti "Yok burada." deyip tutanak tutup çekip gitti. Arkasından eski eş eve gitti ve kadını boğarak öldürdü. Bu sırada Sevtap'ın annesi, polisi tam 3 kez aradı. Karakol 2 dakika ötesindeydi, yirmi dakika sonra geldiler. Yirmi dakika sonra gelip kapının önünde beklediler. Annesinin "Bu ev benim, içeri girin, içeride kızımı öldürüyor." demesine rağmen, "Kararımız yok, biz içeri giremeyiz, kapıyı kıramayız." deyip kapının önünde kadının ölümünü beklediler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

ZÜLEYHA GÜLÜM (Devamla) – İşte sizin yargınız, sizin adaletiniz bu. Bu insan bir anne, bir kız kardeş; şimdi sosyal medyada adalet arıyor. Getirdiğiniz nokta budur.

Bir başka örnek: Yakup Akman; adaletinizin örnekleri. 19 Eylül 2019 tarihinde evine çok yakın olan Pendik Aydos Ormanı'na sürekli gittiği gibi gitti, oturdu, bir yangın çıktığını gördü, polise haber verdi, aradı, kendi söndürmeye çalıştı, polisi bekledi, gelene kadar da yanında durdu, yangının büyümesini engellemeye çalıştı. Ne oldu biliyor musunuz? Önce, beyanı alınmak üzere "Görgü tanığısın, gel."

dediler, sonra kimliğine baktılar "Nerelisin? Kürt müsün?" diye sorduktan sonra Yakup Akman gözaltına alındı ve terörle mücadelenin baskıyla getirdiği 2 tanığın verdiği ifadeyle, ki 155'i aramış, 110'u aramış, bildirimde bulunmuş, bir yangın olduğunu ihbar etmiş, orada beklemiş, ayrılmamış, polisin gelmesini, itfaiyenin gelmesini beklemiş bir kişiye sonunda sahte 2 tanıkla, yönlendirilmiş, terörle mücadelenin kendi eliyle getirip…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ZÜLEYHA GÜLÜM (Devamla) – Bitirmek için 10 saniye rica edeceğim.

BAŞKAN – Buyurunuz.

ZÜLEYHA GÜLÜM (Devamla) – Terörle mücadelenin kendi eliyle getirip zorla tanıklık yaptırdığı, beyanlarını farklılaştırdığı 2 tanıkla ağırlaştırılmış müebbet ve 25 yıl ceza aldı. Bir insanın hayatını mahvettiniz, işlemediği bir suçtan dolayı bir insanı böyle ağır bir cezaya mahkûm ettiniz. Neden? Çünkü birine ihtiyacınız vardı, bir suçlu göstermeniz gerekiyordu, basınınızda, sizin yandaş medyanızda göstereceğiniz bir suçluya ihtiyacınız vardı; bir genci buldunuz, bir Kürt'ü buldunuz, onun üzerinden "suçlu" diye ilan edip adaletsiz yargınızla bu cezaları verdiniz.

Bunların altından nasıl kalkacağınızı zannediyorsunuz? Susturmayla, sessizleştirmeyle iktidarınızı koruyacağınızı zannediyorsanız yanılıyorsunuz. Bu toplum, özgürlük mücadelesini de biliyor, demokrasiyi de biliyor, adaleti de biliyor, hiçbirini size bırakmayacak. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Manisa Milletvekili Sayın Özgür Özel.

Buyurunuz Sayın Özel. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; aralık ayında Çin'de ortaya çıkan, ocakta dünyaya yayılmaya başlayan, mart ayından itibaren de Türkiye'yi etkisi altına alan bir küresel salgın ve bu küresel salgın, bize var olan ama görmezden geldiğimiz veya hatırımıza getirmediğimiz birçok şeyi hatırlattı ya da öğretti. Bu salgından önce kıtalar arasında atılacak füzelere, bu füzeleri erken uyarı sistemleriyle fark etmeye ve gelen bu füzeyi imha edecek savunma füzelerine para harcıyordu bütün dünya. Gözün görmeyeceği bir virüs geldi ve hepimize şunu öğretti: "Hiç uğraşmayın, boşuna da para harcamayın, ben hepinizi birden öldürebilirim." dedi ve artık dünya kıtalar arası füzeler yerine kıtalar arası virüsleri, erken uyarı sistemlerini, bu virüsün bulaşmasını engelleyecek aşıları ya da bulaşsa da tedavi edecek ilaçları ve buna kaynak aktarmayı tartışmaya başladı. Çünkü öğrendik ki küresel olarak en yoksulumuzun sağlığı kadar sağlıklıyız.

Eskiden umurunda değildi, hatta hiç oralı olmuyordu İngiltere, Çin'deki gelir adaletsizliğinden, yoksulluktan, insan hakları ihlallerinden falan ama Çin'in yoksul bir mahallesinde bir hayvan pazarında 4 yoksul Çinlinin içtiği yarasa çorbası, İngiliz Başbakanını yoğun bakıma sokuyorsa artık herkesin oturup düşünmesi gerekiyordu. En yoksulumuzun sağlığı kadar sağlıklı, en yoksulumuzun güvencesi kadar da güvenceliydik, hatta en yoksulumuzun eğitimi, toplam eğitimimiz kadar değerliydi çünkü başımıza ne gelirse onun üzerinden gelecekti ve bütün dünya "Artık hiçbir şey eskisi gibi olmayacak." dedi.

Bunu duyduğunda bunu kabullenmeyen kimse yoktu dünyada ve aklı başında sosyologlar, toplum bilimciler, siyaset bilimciler, tarihçiler ve fütüristler şöyle dediler: "Sosyal devletler güçlenecek, sosyal politikalar önem kazanacak ve alan sağ el yerine, veren ve şefkatli sol elin güçlenmesine, bunu savunan siyasetin öne çıkmasına, otoriter popülist liderlerin de zaman içinde güç kaybetmesine sebep olacak bu yaşananların hepsi." Tabii, otoriter popülist liderler buna karşı aynı söylemi tekrarlayarak meydan okudular, "Hiçbir şey eskisi gibi olmayacak." dediler. Bunu Macaristan'da Orban söyledi, Hindistan'da Modi söyledi, Rusya'da Putin söyledi, Amerika'da Trump söyledi, Türkiye'de de Recep Tayyip Erdoğan söyledi. Otoriter popülist liderler bu akıma karşı baskıyı artırmak, otoriterleşmeyi artırmak, kendi

iktidarlarını mutlaklaştırmak için bazı adımlar atmaya başladılar ve bugünkü kanun teklifi, Türkiye'nin gündemine geldiyse bunu baroları parçalayan ve kamu kurumu niteliğindeki meslek örgütlerinin toplumsal muhalif yönlerini bastırmaya çalışan ve buradaki itirazlara rağmen geçen kanundan bağımsız düşünmemek lazım veya bunu muhalefetin sesini duyurabildiği birkaç tane televizyona tekrarında lisans iptaline varacak cezaları vermekten, muhalif gazeteleri çeşitli yöntemlerle gelirlerinden yoksun edecek ve peşi sıra kapanmaya mahkûm edecek cezalardan farklı düşünmemek lazım.

Bugün dört başı mamur bir sosyal medya sansür yasasıyla ve bir intikam yasasıyla karşı karşıya olduğumuzu da hatırlamak lazım. Bizi bu atmosfere bir şeyler hazırlar mıydı? Yani birileri, sosyal medyada yeşil top uygulaması başlattı, sürecekti, kırk beş gün sonra pişman oldular çünkü Onursal başkanın ifade ettiği gibi bir suçüstü durumu da oldu ve öyle bir şey oldu ki neredeyse Parlamentodaki oturuş sıramıza bile uyarak birileri, önce Sayın Meral Akşener'e karşı, sonra Sayın Başak Demirtaş'a karşı, sonra Sayın Canan Kaftancıoğlu'na karşı ve en nihayetinde Sayın Esra Albayrak'a ve minicik yavrusuna karşı hiçbirimizin kabul ve tasvip edemeyeceği saldırıları, sosyal medya üzerinden yaptılar; zamanlama manidar ve sonuncusundan sonra sosyal medyaya bir düzenleme lazım, bunu yapmak lazım. Baktığınızda acaba birileri -hani hep Türkiye'ye operasyon çekiyor ya, manipülasyon yapıyor ya- Türkiye'yi buna hazır hâle getirecek psikolojik, siyasi atmosferi hazırlıyordu da biz bunun farkında değil miydik diye düşünmek de hepimize düşer herhâlde ve şöyle bir gerçekle karşı karşıyayız: Şimdi, bir teklif getirdiniz, nereden bakarsanız bakın, bu teklif hayata geçtiğinde Türkiye'yi dünyada 4'üncü ülke yapacak. Kimden sonra? Kuzey Kore'den, Çin'den ve İran'dan sonra. Sosyal medyayı sansürleme, kapatma ve şirketlerin çekilmesi sonuçlarını doğuracak düzenlemeleri yapan 4'üncü ülke; Kuzey Kore, Çin ve İran'la. Türkiye'yi demokraside, Türkiye'yi sosyal medya özgürlüğünde küme düşen 4'üncü ülke yapacaksınız.

Hani hangi ligde oynadığınız önemli ya; bakın, bu ülkelerle biz hakikaten aynı ligdeyiz yani yapılan işte bir tutarsızlık da yok. Örneğin Basın Özgürlüğü Endeksi'nde Kuzey Kore 180'inci, Çin 177'nci, İran 133'üncü, Türkiye de 154'üncü zaten ve Hukukun Üstünlüğü Endeksi'nde Kuzey Kore tasnif dışı ama Çin 88'inci, İran 108'inci, Türkiye de 107'nci zaten. Zaten biz sizin yönettiğiniz on sekiz yılın sonunda bunlarla aynı ligdeyiz ve o ligde, o sosyal medya ve demokrasi alanında küme düşen 3 takımdan sonra 4'üncü olmamız sürpriz değil, zaten o kategoride bize maç yaptırıyorsunuz. Ve geldiğimiz durum...

"Dünyada da 3 örneği var." deyince, modern dünyadan, gelişmiş demokrasilerden bir örnek, hemen "Almanya var." örneğine sarılıyorsunuz. Almanya buna benzer bir kanunu tam iki yıl tartıştı, Türkiye bu kanunu ikinci gece tartışıyor. Biri, Komisyonda; 16.00'da başladık, 05.00'te bitti; on üç saat. "Ne derlerse desinler; işte, bir iki sataşma olursa kavga dövüş… Onun dışında konuşmayın, savunmayın, bitirelim, gidelim." O gün bitirdiniz, gittiniz; bu gece de görülüyor ki bitirip gideceksiniz. Almanya'nın iki yıl tartıştığı kanunu iki gün tartıştırarak buradan gitmek istiyorsunuz. Oysaki hep beraber bir adım atmıştık, Dijital Mecralar Komisyonu bütün yaz çalışabilirdi, evrensel ölçütlere bakabilirdi, Türkiye için en doğrusunu tartışabilirdi, ekim ayında da bize Türkiye'nin toplumsal uzlaşısını yansıtan bir metni önümüze koyabilirdi ama hayır, siz bunu bu gece halledip gideceksiniz ve bizi Çin'le, Kuzey Kore'yle, İran'la aynı kategoriye sokacaksınız ama bu kötülüğü Türkiye'ye yaparken örnek verdiğiniz Almanya'nın iki tane toplumsal çıpası var. Bir, tarihlerinde bir soykırım utancı var, Neonazizm var, orada Türklere ve Yunanlara başta olmak üzere yapılan saldırganlıklar var ve buna karşı yüzde 90'ın üzerinde bir toplumsal mutabakat var. Onlar Neonazileri durdurmaya çalışıyorlar; siz Türkiye'deki bütün muhalefete Almanların Neonazilere uyguladığı yöntemi uygulamaya hazırlanıyorsunuz.

İkincisi, Almanya'nın bir diğer çıpası bütün her şey mahkeme kararına bağlı, bağımsız Alman mahkemelerine. Vallahi dünyadaki ölçütte 4'üncü sıradalar yargı bağımsızlığında, Türkiye 142'nci, 143'üncü sırada ve siz, mahkemelerin siyasi ile şahıs, devlet ile şahıs ve iktidar ile muhalefet arasındaki davalarda tarafsız, yansız davranabildiklerini düşünüyorsanız, bu, vicdanınıza sığıyorsa ben bir şey demeyeceğim ama yetmez. Almanya'da mahkeme kararı var, Türkiye'de mahkeme kararı yerine geçen 14 kurum var. Bir tanesi Bilgi Teknoloji Kurumu BTK ama devam ediyor: Spor Toto, Millî Piyango, Türkiye Jokey Federasyonu içerik engelleyebiliyor ve Diyanet İşleri Başkanlığı. Yani Almanya'da mahkemenin aldığı kararı Türkiye'de bu kurumlardan herhangi birinden alabilirsiniz, hepsinin başına gelen kişileri de kimin, ne şekilde atayabildiğini de biliyorsunuz. Türkiye'yi bu duruma sürüklüyorsunuz.

Bu kararların sonucunda ne olacak, bunların sonucunda? Bu küresel şirketler, bu sosyal medya şirketleri iki kural üstünde yürüyorlar. Bulundukları ülkelerin kurallarına, kanunlarına uyuyorlar; uyamazlarsa çekiliyorlar. Bu kanunun bir benzerini Rusya çıkardı, verinin yerelleştirilmesinde; Twitter "Çekilirim." deyince "Dur, gitme." dedi. Biz sizin Twitter'a "Dur, gitme." diyeceğinizden ya da WhatsApp'a "Aman yanlış olmuş." diyeceğinizden emin değiliz çünkü Rusya, kanunun ikincil, üçüncül sonucunu hesaplayamadığı için "Dur, gitme." diyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) - Bu firmaların Türkiye'den çekilmesini sizin birincil fayda olarak değerlendirdiğiniz, öncelikli hedefiniz olarak değerlendirdiğinizle ilgili kuvvetli emareler var. Bu kötülüğü Türkiye'ye yapıyorsunuz. Liderinizi Modi'yle, Orban'la, Putin'le andırabilirsiniz, yirmi yıl sonra birileri bugünleri yazınca bu yasayı buradan geçiren siyaset olarak anılabilirsiniz ama ekonomiye de acayip bir kötülük yapıyorsunuz.

Şunu düşünün: Dünyanın bir yerindeki herkes "Nerede tatil yapayım." diye bakıyor. Çeşitli sitelerden bakarken "Yunanistan'a mı gideyim, Türkiye'ye mi gideyim?" diye düşünen bir gencin Türkiye'de Instagram'ın engelli olduğunu, "İspanya'ya mı, Türkiye'ye mi?" diye düşünen bir başka vatandaşın Türkiye'de Twitter'a yüzde 95 bant daraltılması uygulandığını bildiğinde tatil tercihini siz düşünün ve küresel sermayenin hukukun üstünlüğüne, hukuk güvencesine doğru aktığını ve hukuk güvencesinin olmadığı yerlerden kaçtığını da pek çoğunuz benden daha iyi bilir, aslında bıraksak benden de daha iyi anlatırsınız burada.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Sayın Başkanım toparlayayım.

Son olarak gelinen noktada yapılanın bir intikam ve bir gelecek tasarımı olduğundan kimsenin şüphesi yok. Benim evde de var, çocuklarınız torunlarınız var. Z kuşağı, onun yerine karar vermekten, ona sormadan ve ona bir şeyi dayatarak yaptırdığınızda, bir, onu yapmıyor; iki, yapsa da burnunuzdan getiriyor. Sınavlarını bir ay ileri aldınız, bir ay geriye çektiniz, 1 milyon "tweet" attılar, dinlemediniz "Canlı yayında kendinizi ifade edeceksiniz." dediniz, altına on binlerce eleştiri gelince Fahrettin Bey yorumları kapattırdı, bu sefer "dislike" dediler yani "Yaptığını beğenmedim." Görev onayına bakıyorsunuz ya Cumhurbaşkanının, gelecek seçimlerde oy kullanacak 7 milyon yeni seçmen, görev onayında "Beğenmedim." diyor "Bu yaptığını beğenmedim." O "dislike"tan belki bugün kurtulursunuz, belki bizi ve muhalifleri susturursunuz ama gençleri susturamaz ve onların seçimde size kesecekleri cezadan kurtulamazsınız.

Teşekkür ediyorum. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Yalova Milletvekili Sayın Ahmet Büyükgümüş.

Buyurunuz Sayın Büyükgümüş. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA AHMET BÜYÜKGÜMÜŞ (Yalova) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz kanun teklifinin birinci bölümünün geneli üzerinde parti grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Konuşmamı 4 başlıkta sizlere sunmak istiyorum. İlk olarak, sosyal medya mecralarının sosyolojik ve ekonomi politik bir incelemesini yapacağım. İkinci olarak, teklifimizin ana hatlarıyla neler getirdiğinden bahsedeceğim. Üçüncü olarak, özgürlükler teorisi bakımından teklifimizi inceleyeceğim. Son olarak, gençlerle ilgili ifade edilen fikirlere dair görüşlerimi sizlerle paylaşacağım.

Değerli milletvekilleri, sosyal medya mecraları, kendine has sosyalleşme pratiklerini içerisinde barındıran, kişiler arasında etkileşimlerden oluşan canlı bir yer; gündelik hayatla benzeşen birçok yönü var. Sadece dijital alandaki teknik göstergelerden değil, onun ardındaki insanlardan söz ediyoruz. Gerçek yaşamda hangi suçlar işlenebiliyorsa dijital alanda da boyut değiştirerek gerçekleşmesi muhtemel. Bu sebeple, dijital dünyanın gelişimine paralel, oradaki ekonomik ve sosyal ilişkileri düzenleyecek hukuki yapıların inşa edilmesi önemli bir zorunluluk.

Gelelim konunun ekonomi politik boyutlarına. İnsanlara dijital mecralarda sosyalleşme olanağı sağlayan bu platformlar, aynı zamanda özellikle reklam gelirleriyle büyük bir ekonomik yapı oluşturuyor. Bu mecralarda yaptığımız her paylaşım, her veri işlenerek bilgiye dönüştürülüyor ve tüm endüstri alanlarında üretimden pazarlamaya, finansa kadar birçok kararın alınmasında bu veriler kullanılıyor. Sistem aslında basit; bize bir sosyalleşme imkânı sunuyorlar ve bu alanda yaptığımız tüm davranışları yani beğenilerimizi, kızgınlıklarımızı, heyecanlarımızı, tüm duygularımızı sayısallaştırıyorlar ve pazarlama stratejilerinin bir nesnesi hâline getiriyorlar. Bizden ne kadar veri alabilirlerse satacakları o kadar fazla şeyleri oluyor. Şimdi, böylesine ticarileşmiş, davranışlarımızı sayısallaştırarak satan bir platformdan bahsediyoruz ve bu karmaşık sistem içerisinde birey olarak herhangi bir hak ihlaline uğradığınızda, sizin muhatap alabileceğiniz, itiraz edebileceğiniz bir merci yok, bir otorite yok. Öncelikle, bunun kabul edilemez olduğunu ifade etmek istiyorum.

Peki, genel bu tablo karşısında, bizim teklifimiz ne getiriyor? Bugün, artık, gündelik hayatımızın bir parçası hâline gelen sosyal medya mecralarına dair, sosyal ağ sağlayıcısı kavramıyla, mevzuat içerisinde tanımı belli olan meseleyi bir çerçeveye oturtuyoruz. Devamında, eğer bu sosyal ağ sağlayıcısı günlük 1 milyon erişime erişiyorsa, yasal temsilci görevlendirme zorunluluğu getiriyoruz ki ya sosyal ağın kendisinden yahut bu ağ içerisinde bireylerin etkileşiminden kaynaklanan sebeplerle ortaya çıkabilecek hak ihlalleri ve uyuşmazlıklarda sosyal ağ adına taraf olabilecek bir muhatap arıyoruz.

5651 sayılı Kanun'da düzenlenen kişilik haklarının ve özel hayatın gizliliğinin ihlal edilmesi durumunda yapılacak başvurulara, bu temsilciliğin kırk sekiz saat içinde yanıt vermesini kural altına alıyoruz ki bu muhataplık ilişkisi hakiki bir hukuki zemine otursun. Yine, 5651 sayılı Kanun'da sadece erişimin engellenmesi bulunurken, içeriğin çıkarılması imkânını da getirerek hak ihlaline neden olan içerik özelinde işlem yapabilen bir kabiliyete ulaşıyoruz. Böylelikle, aslında belli bir yerinde suç unsuru olan internet adresinin tamamının erişimini engellemeden hak ihlalinin önüne geçebileceğiz, bu durumun ifade özgürlüğünü kuvvetlendirici, destekleyici bir etkisi olacağını düşünüyorum.

Peki, temsilcilik açmaktan diğer kural altına alınan uygulamalara kadar, eğer sosyal ağ sağlayıcıları, getirilen hükümlere uymazsa ne olacak? Burada da para cezasıyla başlayan, reklam yasağıyla devam eden, erişim için bant genişliğinin daraltılmasına kadar giden beşli kademeli bir süreç var.

Bakın, özellikle vurguluyorum: Bu teklifte kapatma, sansür yok yani bütün bunların hepsini aşarlarsa, beşli kademelerin hepsini aşarlarsa, bir bant genişlemesi, bir problem ortaya çıkabiliyor onlar açısından ama oraya gelene kadar bu temsilciliği yerine getirebilirler. İkincisi, bant daralmada, hâkim kararına bağlı olarak, kademeli ve orantılı bir şekilde bunun uygulanmasını savunuyoruz, teklifimiz buna da imkân veriyor, idarenin tek taraflı bir uygulaması burada söz konusu değil.

Teklifimizin reform niteliğindeki düzenlemelerinden biri de –ben bunu çok önemsiyorum- birçok ülkede yeni yeni tartışılmaya başlanan "unutulma hakkı"nın tanınması. Kişilik hakları ihlal edilenlerin başvurusu sonucu verilecek mahkeme kararıyla, bireyler, arama motorlarıyla ilişkilendirilmeme hakkı elde edebilecekler. Böylelikle, şahsiyetlerini hukuksuz yere zedeleyen ithamlarla birlikte artık anılmayacaklar. Unutulma hakkını da özgürlükler bağlamında değerli bulduğumu ifade etmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, sosyal medya yasasının gündeme gelmesinden itibaren özgürlükler bakımından konunun yoğun şekilde tartışıldığına şahit olduk. Bir toplumda biz gerçek anlamda özgürlüğü önemsiyorsak, orada özgürlüklerin bir sistem dâhilinde hayat bulmasına zemin hazırlamalıyız. Münferit olarak bir tarafı yahut bir özgürlüğün bir boyutunu alıp öne çıkarırsak, arzuladığımız özgür topluma maalesef ulaşamayız. Özgürlükler konusunu ele alırken sadece bireyin devletle yaşadığı gerilimleri ele alırsak, konuya yüzeysel yaklaşmış oluruz. Özgürlükler, aynı zamanda bireyler arasındaki ilişkilerin ve farklı özgürlükler arasındaki çatışmaların yönetilerek bir düzene oturtulmasıyla hayat bulabilir.

Soruyu doğru yerden soralım; hak arama özgürlüğünün olmadığı bir alanda değil ifade özgürlüğü, herhangi bir özgürlük var olabilir mi? Benim kanaatim, olamayacağı yönünde. O yüzden, hak arama özgürlüğü tüm özgürlüklerin hayat bulması için gerek şart konumundayken, aslında bizim ele almamız gereken tartışma tam da burası, teklifimiz tam da buna cevap üretiyor. Kişilik haklarına saldırıldığını düşünen, mahremiyetinin ihlal edildiği bir durumla karşılaşan, sivil zorbalığa maruz kalan birey ne yapacak? Günlük hayatta gerçekleştirilebilecek tüm suçlar bu dijital ortamda da yapılıyor, bunu da biliyoruz. Bunlara maruz kaldığında nereye müracaat edecek bu birey? Tüm bu soruları cevapsız bıraktıktan sonra, kusura bakmayın, özgürlüklerden söz edemeyiz. Böyle bir vasatta ifade özgürlüğü anlamını bulamaz.

İşte, getirdiğimiz bu teklif, bireylerin kişilik haklarının ihlal edildiğini düşündüğü yerde haklarını arayacakları bir platform sunduğu için değerli. Teklifimizle birlikte, yasal temsilciler vasıtasıyla hem bireylerin sağlıklı bir muhataplık ilişkisi geliştirmesi mümkün olacak hem de mahkemelerimizde alınacak kararların uygulanması yine bu muhataplık sayesinde teminat altına alınmış olacak. Şunu asla unutmayalım: Hak arama hürriyetinin olmadığı bir yerde biz, ifade özgürlüğünden kesinlikle söz edemeyiz ve teklifimiz bunun için önemli. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Tabii, bu yasa gündeme geldiğinden itibaren yoğunlukla gençlerle ilişkilendirildi. Jenerasyon gereği, yoğunlukla, bu mecraları gençler kullanıyor. Evet, buradaki hukuksuzluktan da en fazla biz gençler zarar görüyoruz, bu muhatapsızlıktan.

Kamusal yaşamın parçası olsun ya da olmasın, en fazla gençler siber zorbalığa maruz kalıyor. "İfşa" adı altında, en çok gençlerin şahsiyetleri yıpratılıyor. Şimdi, bu teklifle, tüm bunlar için gençlere bir hak arama platformu sunmuş oluyoruz. Bu teklif, umuyorum yasalaşacak. Bundan sonra da, biz, siyasilerin yapması gereken en önemli konu, gençleri, tüm toplumu, bu hak arama konusunda bilgilendirmek, bu yasanın sunduğu imkânları anlatmak ve yenilerini bu anlamda talep etmek.

Son olarak, elbette, buradaki sayın milletvekillerine ama daha çok kamuoyunun dikkatine bir hususu arz etmek istiyorum. Elimde genişçe bir rapor var, Türkiye'de internet özgürlüğünün durumu hakkında yazılmış bir rapor. Samimiyetle ifade ediyorum, bu konuşmaya hazırlanırken de rapordan istifade ettim. Türkiye'de internet alanına dair politikaların, yapılan çalışmaların bir mevcut durum analizini yapıyor, ardından bu rapor belirli politikalar öneriyor.

Şimdi, bu politika notunun iki maddesini sizlerle paylaşacağım. Birincisi, "Geniş içerikli sitelerin tamamının erişime kapatılması yerine, yalnızca suç teşkil eden bölümleri engellenmelidir." diyor bu rapor. İşte, bu teklifle bizim getirdiğimiz bu.

Yine, bu raporda önerilen politikalardan birisi şu: "Kişisel Verilerin Korunması Kanunu en kısa zamanda kabul edilmeli." Bunu da bizim partimiz getirdi, geçtiğimiz dönemde kanunlaştırdı. Ve ekliyor: "Unutulma hakkının tanınmasıyla ilgili düzenlemeler yapılmalıdır." Şimdi, bu rapor kimin? Değerli milletvekilleri, bu rapor, Cumhuriyet Halk Partisi Arge-Bilim Yönetim ve Kültür Platformunun; 22 Aralık 2014 tarihinde bu raporu yayınlamışlar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Unutulma hakkıyla da ilgili Meclisi düzenleme yapmaya davet ediyor.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Yargı bağımsızlığında olur o, taraflı olan yargıda bu iş olmaz, demokrasilerde olur o! Hangi yargıdan bahsediyorsun!

AHMET BÜYÜKGÜMÜŞ (Devamla) – Yani diyor ki: "Biz çoğunluğu Mecliste elde edersek unutulma hakkını getireceğiz, böyle bir düzenleme yapacağız." (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Peki, bu platform sıradan bir platform mu? Değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

AHMET BÜYÜKGÜMÜŞ (Devamla) – CHP'nin Parti Meclisi yani yönetim organının üyeleri, bu platformun üyeleri aynı zamanda, tüzükleri gereği bu böyle. Ama aynı önerileri, özellikle unutulma hakkını biz dile getirdiğimizde aman veryansın ediyorlar. Burada öyle şeylerle ilişkilendirildi ki, yok efendim, FETÖ'ymüş, yok şuymuş, yok buymuş. Ya, Cumhuriyet Halk Partisi bunu istiyor, bunun hayata geçirilmesini istiyor. Biz de diyoruz ki: Evet, unutulma hakkı, doğru, bu teklifle yasalaşsın ama meseleyi alıp başka türlü yerlere getiriyorlar. Yine de şu sevindirici: Sakin kafayla düşünüldüğü takdirde bunun önemli bir sorun olduğu, Cumhuriyet Halk Partisi tarafından da söylenmiş bir söz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Şimdi de milletimizin karşılaştığı bu sorunu biz bu teklifimizle inşallah çözüme kavuşturuyoruz.

Tüm bu düşüncelerimle teklifimizin yasalaşması için siz değerli milletvekillerimizin desteğini istirham ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Süremi bir dakika aştım, her birinizin affına sığınıyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahıslar adına Hatay Milletvekili Sayın Barış Atay Mengüllüoğlu.

Buyurunuz Sayın Mengüllüoğlu. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Hatay) – Tüm halkımızı Türkiye İşçi Partisi adına selamlıyorum.

Grubu olmayan partilere ve bağımsız milletvekillerine yeterince konuşma hakkı verilmemesine dair eleştirilerimizi burada defalarca dile getirdik. Ülkede yaşanılan, işçilere, çiftçilere, öğrencilere, kadınlara, gençlere yapılan hak ihlallerini dile getirmeye çalıştık, kamuoyu yaratmaya çalıştık. İstisnasız her konuşmamıza itiraz ettiniz. Geçen hafta konuşurken bunun örneğini ben de yaşadım, birkaç defa yaşadığım gibi, bağrışmalar, laf atmalar vesaire; bunların hepsi olur, bunda bir sorun yok. Gerçekler çoğu zaman rahatsız edici olabiliyor.

Konu neydi o zaman? İktidarınız döneminde kadın, çocuk cinayetleri ve istismarının arttığını söyledim, bu sıralardan "Her yerde var." diye cevap geldi. Gerçi doğru, her yerde var; ne yazık ki ülkenin her ilinde, ilçesinde, köyünde, mahallesinde, karşılaştığımız her kurumda, her sektörde, bu eril düzenin devam ettiği, tahakküm kurduğu her yerde kadınların yok sayılması, istismar edilmesi, şiddet görmesi,

öldürülmesi var. Tabii, o milletvekili bunu söylerken sözüm ona bana Batı hayranlığım üzerinden laf çarpmaya çalıştı, bu minvalde söyledi. Ona da katılıyorum, o ülkelerde de var; Fransa'da, İngiltere'de, Amerika'da, Norveç'te, aklınıza gelebilen her yerde var; içinizi rahatlatırsa diye söylüyorum, var yani, rahat olabilirsiniz. Fakat sadece burada olan, başka bir yerde olmayan ne var, onları söyleyeceğim ben.

Mesela, Fatma Altınmakas'a yapıldığı gibi, eşinin kardeşi tarafından tecavüze uğrayıp şikâyet etmeye gittiği karakolda bir tek Kürtçe bilen polis olmadığı için ifadesinin alınmaması, bunun üzerine kocası tarafından öldürülmesi ve ona tecavüz eden failin serbest bırakılması dünyanın hiçbir yerinde yok. Sevtap Şahin gibi, kocası tarafından tehdit edildiği için tam 60 defa şikâyette bulunması, evinden çıkmamasına rağmen evine gelen kocası tarafından, yirmi dakikada anca gelip kırk beş dakikada anca kapıyı kırabilen polisler yüzünden öldürülmesi dünyanın hiçbir yerinde yok. Ayşe Tuba Arslan'ın eski eşi tarafından şiddet görmesi, tecavüze uğraması ve yaptığı 23 suç duyurusunun üzerine takipsizlik verilmesi yüzünden satırla öldürülmesi dünyanın hiçbir yerinde yok. Ayşe Paşalı'nın eşinden boşanmak için uğraşırken araya giren aile üyeleri tarafından ikna edildikten sonra kocasından şiddet görüp tecavüze uğrayıp bir de 11 defa bıçaklanması dünyanın hiçbir yerinde yok. Bir sapığın, yavru bir köpeğe tecavüz edip öldürmesi ve bunun üzerine tutuklanmayıp sadece sosyal medyada çok büyük bir kamuoyu oluşturulduğu için meğerse 9 ayrı suçtan kaydı olduğu ve arandığı anlaşıldıktan sonra ancak 1 tane suçtan tutuklanabilmesi dünyanın hiçbir yerinde yok. Salihli'de mahallelerine yapılacak olan biyogaz santraline "Gediz Ovası'nı kirletir." diye karşı çıkan yaşlı başlı kadınların jandarma tarafından tekme tokat dövülmesi dünyanın hiçbir yerinde yok. Evinde çalışan Nadira Kadirova'nın, kendi silahıyla ölmesine rağmen daha kendi partiniz içerisinde bir tane soruşturma açmadığınız bir vekilin olması dünyanın hiçbir iktidar partisinde yok. İstanbul Sözleşmesi'ne karşı olduğunu anlatabilmek için "Kadın ile erkeği eşitlemeye çalışanlar en büyük zararı veriyor, tavuklara zorla horozluk yaptıramazsınız." diyebilen bir vekil dünyanın hiçbir yerinde yok. (CHP sıralarından alkışlar) Eski erkek arkadaşı tarafından boğulan, yakılan, bir varile tıkılan ve gömülen, bütün ülkeyi infiale sürükleyen, herkesin kamuoyunda ne yapacağını bilemeyecek kadar şoka girdiği bir yerde otuz üç saat boyunca tek kelime etme gereği duymayan bir Cumhurbaşkanı dünyanın hiçbir yerinde yok, sadece burada var. Bir kadının kendisini aylardır taciz eden ve tehdit eden bir adamı gözaltına aldırabilmek için Pınar Gültekin'in ölüm haberlerinin altına sosyal medyada "tweet" atmak zorunda kalması ve ancak böyle tutuklatabilmesi ya da gözaltına aldırabilmesi dünyanın hiçbir yerinde yok.

Şimdi siz, bu sosyal medya üzerine bir düzenleme adı altında –bizim iddiamız- sansür getiriyorsunuz. Geçen de söyledim, o yüzden tekrar söyleyeceğim: Bu ülkede insanlar her şeyi sosyal medyadan öğrenebiliyorlar, başka bir öğrenme alanları yok, bununla ilgili tepki gösterme alanları yok. Sokağa çıkan tutuklanıyor, bir şey söyleyen tutuklanıyor, gözaltına alınıyor, ellerinde sadece sosyal medya var ve siz diyorsunuz ki: "Sosyal medyada ahlaksızlık var -bu arada bu saydıklarımın hiçbiri sosyal medyada değil, gözünüzün önünde oluyor bunlar- faili bulmak istiyoruz." Arkadaşlar, biz ölüm tehdidi alıyoruz, adını soyadını verdik, şikâyet ettik, takipsizlik verdiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Devamla) – İsmi, cismi belli olanları bir tutuklayın hele, ondan sonra adı sanı belli olmayanları yaparsınız. Böyle binlerce, on binlerce örnek varken, bunları artık söylerken insanlık adına utançtan başımızı kaldıramazken, kadınlar sizden gelen bütün saldırılara rağmen bu mücadeleye devam ederken, İstanbul Sözleşmesi'ni iptal etmek için kılı kırk yarıyorsunuz, hayvan hakları yasasını çıkarmamak için bir yıldır uğraşıyorsunuz ve vekiliniz diyor ki: "E, her yerde var." Vallahi, ben şahsen utanırdım.

Dedim ya, her şeye itiraz ediyorsunuz diye; buyurun edin, devam edin fakat size karşı artık burada mücadele eden Türkiye İşçi Partisi var. "Aman Ali Rıza Bey, ağzımızın tadı bozulmasın." tarzı muhalefet de yok. Nasıl konuşuyorsanız, öyle cevap vereceğiz, ne tondan söylüyorsanız, öyle karşılık göreceksiniz; dişe diş, göze göz, bilek bileğe.

EYÜP ÖZSOY (İstanbul) – Senden korkan senden beter olsun!

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Devamla) – Değil iki milletvekili, yaptıklarınızı görecek iki göz, karşınızda duracak iki yürek, sizinle mücadele edecek iki bilek kalsak bu mücadeleyi sonuna kadar vereceğiz ve gideceksiniz. Bu söylediklerimi de asla unutmayın, biz buradayız, göreceğiz hep beraber. Hadi bakalım! (CHP ve HDP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Çapsız!

EYÜP ÖZSOY (İstanbul) – Senden korkan senden beter olsun!

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Hatay) – Hadi bakalım!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Hatibin kendi kafasındaki algoritmayla söylemiş olduğu ifadelerin hiçbirisini kabul etmiyoruz, reddediyoruz, iade ediyoruz.

BAŞKAN – Şahısları adına ikinci söz Konya Milletvekili Sayın Selman Özboyacı'ya aittir.

Buyurunuz Sayın Özboyacı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SELMAN ÖZBOYACI (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. Görüşülen kanun teklifinin birinci bölümü üzerine söz almış bulunmaktayım.

En başta ifade etmek isterim ki bu bir sosyal medya kısıtlaması teklifi değil; aksine, sosyal medya üzerinde hem kişisel hem de toplumsal suçlarla mücadele edilmesini, kişisel verilerimizin ve haklarımızın daha sağlam bir şekilde korunmasını ve özgürlük alanlarının daha da genişlemesini sağlayacak bir kanun teklifidir. Tartışmasız, her bir maddesi, AK PARTİ ve Cumhur İttifakı olarak çıkardığımız diğer kanunlarda olduğu gibi milletimize fayda sağlayacağını düşündüğümüz bir tekliftir. Son zamanlarda sosyal medya üzerinden hepimizin şahit olduğu bazı paylaşımlar taraflı tarafsız herkesi rahatsız edici boyutlara gelmiş durumdadır. Türkiye, dünya genelinde sosyal medyayı en aktif kullanan ülkelerden biridir. Hemen hemen her sosyal medya mecrasında kullanıcı sayısı olarak ilk 10 sıra içerisinde yer alıyoruz. Ne yazık ki tüm bu kullanıcı sayılarına rağmen karşımızda resmî bir muhatap bulunamaması ve bunun altyapısını sağlayacak yasal bir zeminin olmaması sebebiyle vatandaşlarımız ciddi mağduriyetler yaşamaktadır. Açıkça görülmektedir ki bu alanda yeni bir yasal düzenlemeye ihtiyaç vardır. İşte, biz de bu sebeple, İngiltere, Almanya, Fransa, Amerika gibi diğer büyük ülkelerin de yaptığı üzere sosyal medyayla ilgili bir düzenlemeyi devreye sokmaya hazırlanıyoruz.

Fikir ve düşünce ayrımı gözetmeksizin hakaret içeren, içerisinde aşağılayıcı ifadeler yer alan, millî ve manevi değerlerimizi hedef gösteren paylaşımları eminim ki hiçbirimiz tasvip etmiyoruz. Ancak bu konulara olan yaklaşımlarımız açısından hepimiz daha samimi olmalıyız kanaatindeyim. Kanuna duyulan asıl ihtiyacın kaynağı siyasi olmayan ve vatandaşlarımızın gündelik hayatıyla ilgili yaşadığı problemlerdir. Sosyal mecralarla ilgili asıl rahatsızlık ve güvensizlik buradan kaynaklanmaktadır. Hangi siyasi görüşten olursa olsun bütün toplum hakaret, taciz, tehdit, iftira gibi durumlardan çok rahatsız. Bu sebeple, bu konuyu siyasi açıdan ele almak problemin aslında yalnızca küçücük bir kısmını ele almak demektir. Milleti temsil eden milletvekilleri olarak şahsımıza, ailemize, sevdiklerimize, temsil ettiğimiz insanlara ve inandığımız değerlere sosyal medyadan yapılan hakaretlerin cezasız kalmasını istemiyorsak bu yasanın çıkmasına da karşı olmamalıyız.

Ayrıca, bu kanun teklifi gündeme geldiği günden bu yana, bu salonda bulunan bazı siyasetçiler başta olmak üzere, bir çok hesaptan özgürlüklerimizin kısıtlanacağına dair, gerçekleri yansıtmayan paylaşımları maalesef hepimiz görüyoruz. Allah aşkına şu teklif maddelerinin hangisinde, hangi düzenleme özgürlüklere kısıtlama getiriyor? Açıp maddeleri tek tek bakalım, suç teşkil eden unsurları ve yaptırımları tek tek inceleyelim, burada, sizlerin deyimiyle nerede sosyal medya kısıtlaması? Bütün bir mecraya erişim engeli getirmek yerine sadece sorunlu içeriklerin çıkartılması mı kısıtlama? Yoksa kişilik haklarını ihlal edici içerikler sebebiyle mağdur kişi için düzenlenen unutulma hakkı mı kısıtlama? Kullanıcı verilerinin Türkiye'de depolanması istemi ya da Türkiye'de temsilci bulundurma talebi mi özgürlüğü kısıtlıyor? Yoksa başvurulara kırk sekiz saat içinde cevap verilmesinin ve belirli aralıklarla raporlar yayınlanmasının istemi mi özgürlükleri kısıtlıyor?

Bir de, maalesef hiç dillerden düşmeyen, adı sanı belli olmayan, bulunamayan ve sürekli yafta aracı olarak kullanılan trollerden şikâyet eden bir muhalefetimiz var. Hem hakarete uğradıklarından fakat faillerini bulamadıklarından şikâyet ediyorlar hem de kendilerine gelen her olumsuz yoruma "trol faaliyeti" diyerek konuyu kapatıyorlar. Hadi buyurun, birlikte geçirelim bu yasayı, trollerle birlikte mücadele edelim. Kimin trol ordusu varmış, kimin belediyelerinden trol orduları besleniyormuş? (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Buyurun, ortaya çıksın, bütün trollere karşı hep beraber mücadele edelim.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Yeşil toplular kimde var, yeşil toplular?

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Yeşil toplu troller kimde var, paralı troller kimde var?

SELMAN ÖZBOYACI (Devamla) - Gazi Mustafa Kemal'den Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'a kadar, kadınlarımızdan çocuklarımıza kadar, tanımadığımız birilerinin değerlerimize, inançlarımıza hakaret etmesinin engellenmesi niye bu kadar rahatsız ediyor ki sizi? (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Lütfen yapmayın, bu kanunda özgürlüğün kısıtlanması kesinlikle söz konusu değil, aksine birçok açıdan lehine olacak düzenlemeler yapılıyor.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; burada bir konuya daha dikkat çekmek istiyorum. Muhalefetin yasa kapsamında sürekli Z kuşağı üzerinden konuşması başta genç bir milletvekili olarak beni ve temsil ettiğim genç kitleyi inanılmaz rahatsız ediyor. Kaç senedir "Şu kuşak iktidarı değiştirecek, bu kuşak iktidarı değiştirecek." diye diye en son Gezi olaylarında Y kuşağına, sosyal medya düzenlemesinde Z kuşağına geldiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

SELMAN ÖZBOYACI (Devamla) – Ya, koca alfabe bitti ama görüyorsunuz biz hâlâ durduğumuz yerde dimdik ayaktayız ve görevimizin başındayız iktidar olarak. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Gençlerin siyasette neyi bitireceğini ben sizlere anlatayım. Gençler, ideolojik bir köşe tutup sabah yüzde 25, akşam yüzde 25 alıp hiçbir iş üretmeden yapılan her hamleye koşulsuz itiraz eden muhalefet anlayışını bitirecek. Bizler, sizin o Z kuşağı diye tabir ettiğiniz gençlerle sürekli bir aradayız, onların dilinden de en iyi biz anlıyoruz çünkü bizler de genciz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Eğer sizler de gerçekten gençlere değer veriyorsanız buyurun, müsaade edin, aynı bizler gibi, AK PARTİ gibi Parlamentoda gençlere sizler de yer verin. Gelsin, gençler burada kendi kuşaklarının gündemlerini kendileri işlesinler. Yani sizce de yaşı en fazla 20 olan Z kuşağıyla alakalı burada 45, 50, 55 yaşındaki milletvekillerimizin yorum yapması biraz abesle iştigal olmuyor mu yani? (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Dolayısıyla…

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Sen babana eleştiri yaptırmıyor musun, babana?

SELMAN ÖZBOYACI (Devamla) – Sayın milletvekilleri, tüm maddeler açık, konuşmalarımız kayıt altında.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELMAN ÖZBOYACI (Devamla) – Toparlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurunuz.

SELMAN ÖZBOYACI (Devamla) – Görevlerimizden biri de toplumu doğru bilgilendirmek. Ben buradan, hiç kuşak ayrımı yapmadan bütün genç arkadaşlarıma sesleniyorum: Gelin; bu kanunu, maddelerini, gerekçelerini detaylı bir şekilde okuyun, inceleyin. Ve bakın bakalım, kim gerçekten özgürlükten yanaymış, kim gerçekten genç kuşakları önemsiyormuş, kim gerçekten ahlaktan, şeffaflıktan yanaymış; kimler size daha fazla önem veriyormuş, bunu çok açık ve net göreceksiniz. Ben buradan söylüyorum: Bütün gençler, bu kanunu alsınlar, incelesinler; burada kesinlikle özgürlüğün kısıtlanması diye bir durum söz konusu değildir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Herkesin hakkının korunacağı; hakaret, yalan, iftira, taciz, tehdit, ifşa gibi fiillerin faillerinin bulunabileceği; kısaca, çok daha sağlıklı bir sosyal medya ortamının hazırlanacağına inandığımız bu kanun teklifimizin hayırlara vesile olmasını diliyor, yüce Meclisi saygılarımla selamlıyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şimdi soru-cevap işlemine geçiyoruz.

Sayın Köksal…

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, 26’ncı Yasama Döneminde, Meclis Genel Kurulunda “Yeliz Adaley” ismiyle yayın yapıp deşifre olmuş olan AKP milletvekili Ahmet Hamdi Çamlı “Kadın erkek eşit değildir, eşitlik koca bir tantanadır. Kadın ve erkeği eşitliğe zorlayanlar en büyük kötülüğü yapanlardır; tavuğa horozluk yaptıramazsın.” sözleriyle kadınlara hakaret etmiş, açıkça ayrımcılık suçu işlemiştir. Böyle bir milletvekiliyle aynı Mecliste olmaktan öncelikle utanıyorum ve diyorum ki: Ahmet Hamdi nasıl “Yeliz” olduysa tavuk da horoz olabilir. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Gaytancıoğlu…

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Türkiye’deki bütün elektrik kullanıcıları, faturalarında TRT payıyla karşı karşıya kalıyor. Şimdi soruyorum: Toplanan bu TRT payı 2019 yılında ne kadardı, nerelere harcandı? Artık birçok insan, TRT’nin kanallarını izlemiyor ama siz hâlâ TRT’de kimsenin seyretmediği programlara, dizilere ciddi paralar ödüyorsunuz. 2019 yılında TRT’de yayınlanan dizi ve yayınlara ne kadar para ödenmiştir? Elektrik faturalarının biraz olsun azalması için TRT payını kaldırmayı düşünüyor musunuz? 2002’de yani siz iktidara geldiğinizde TRT’de kaç kişi çalışıyordu, şimdi kaç kişi çalışıyor?

BAŞKAN – Sayın Kasap…

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Ekonominin güllük gülistanlık olduğunu havuz medyasından, gerçeği ise internet medyasından öğrenebiliyoruz. Asıl gündem, açlık, işsizlik, EYT, yolsuzluk, yoksulluk iken siz, barolarla ilgili, sosyal medyayla ilgili kanun tekliflerini gündeme getirip halkın çığlıklarını susturmaya çalıyorsunuz. Fransa’da Covid testinin ücretsiz yapıldığını internetten, sosyal medyadan öğreniyoruz. Bir doktor milletvekilimizin -ahbaptı- kanserli çocukların yurt dışına çıkarılması için yardımda bulunması, değişik kampanyalar, hepsi sosyal medya üzerinden yapıldı. Kan anonsları sosyal medya üzerinden yapıldı. Kemik iliği vesaire yardıma muhtaçlar için, adalet için, bilinçlendirmek için bütün enstrümanlar sosyal medya üzerinden kullanıldı. Sağlık Bakanlığı -bu konuda sabıkanız var- biliyorsunuz, kişisel verileri İstanbul seçimlerinde kullandınız. Hangi yargıdan bahsettiğiniz ortamda sosyal medyanın kısıtlanmasından bahsediyorsunuz? Eski bir milletvekiliniz demişti ki: “Yargı da bizim, yasama da bizim, yürütme de…”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kılıç…

İMRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin bütün genel gerekçelerine katılıyoruz.

Ordumuzun silah ihtiyacının yerli ve millî imkânlarla karşılanması için ilk adımı Nuri Killigil attı ama fabrikasıyla birlikte havaya uçurularak bu gayretini hayatıyla ödedi. Vecihi Hürkuş'un yerli uçak hayali şaibeli bir kaza bahane edilerek engellendi. Türkiye'nin yerli otomobil heyecanı "Devrim"le başladı, kısa sürede üretilen araç, otomobil Devrim bazılarını rahatsız etti, içeriden ve dışarıdan saldırılarla Devrim doğmadan öldürüldü. Şimdi ise İHA'mızı, SİHA'mızı, tankımızı, topumuzu, helikopterimizi, otomobilimizi, uydumuzu üretiyoruz. Devletimiz, muasır medeniyet seviyesinin ilerisine bu ve benzer çabalarla ulaşacaktır. Atatürk'ün 1936'da tapusunu cami olarak kaydettirdiği Ayasofya'nın cami olarak açılması din değil, egemenlik meselesidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Barut…

AYHAN BARUT (Adana) – Sayın Başkan, Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonunun (TÜRK-İŞ) Temmuz 2020 açlık ve yoksulluk sınırı araştırmasına göre, Türkiye'de açlık sınırı 2.406 lira, yoksulluk sınırı 7.839 lira oldu. Yani, asgari ücret, açlık sınırının altına indi. İşçisinden çiftçisine, esnafından emeklisine geçinemeyen yurttaşlarımızı borç batağına sapladılar. Yurttaşların bankalara ve finansman şirketlerine olan tüketici kredisi ve kredi kartı borçları son haftada 7,3 milyar lira artarak 737 milyar liraya ulaştı. İşsizlik hortladı, enflasyon canavarı yurttaşın cebini yakıyor, ocaklara ateş düşüyor ama saray ve çevresi gününü gün etmeye devam ediyor. Bir avuç yandaş ve rantiyeci zevk ve sefa içindeyken halkımız işsizlik ve yoksulluğun pençesinde inim inim inliyor. Feryat ederek çözüm bekleyen halkımıza bunu reva görenlerden, ekonomiyi çökertenlerden ilk seçimde sandıkta hesap soracağız.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Tanal…

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Değerli Başkanım, Şanlıurfa'nın bu elektrik sorunu hakikaten çözülmüyor. Yani, artık millet gülüyor, mahsuller orada kuruyor, hayvanlar telef oluyor. Şanlıurfa Belediyesi tabii büyükşehir olduğu için, o köyler mahalleye dönüştüğü için temizlikleri yapılmıyor, çöpleri toplanmıyor, yolların asfaltı yapılmıyor, suları akmıyor vatandaşın. Belediye hem hizmet vermiyor hem elektrikler kesik. Şu anda, Komisyon Başkanı diyor ki: "Ben, Enerji Bakanına söyledim." Ya, Sayın Başkan, senin elektriğin yirmi gün kesik olsa sen dayanır mısın? Urfalılar dayanıyor orada ya! 9 milletvekili verdi, Allah'tan korkmuyor musunuz? Ya, bir telefona sarılın, şu an Enerji Bakanını arayın bir! Yarına niye bekletiyorsunuz bunu siz? Yani, elektriksiz kalabiliyor musunuz siz? Siz kalamayınca bunu Urfalılardan niçin istiyorsunuz? Sayın Başkanım, yani, siz de oranın milletvekilisiniz, bari siz ağırlığınızı koyun.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Hassasiyetinize biz de katılıyoruz Sayın Tanal.

Sayın Aygun...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Yem fiyatları altın gibi patladı ama süt fiyatları yerinde sayıyor. Çiftçi ürettiğinden kazanamıyor, yeterince desteklenmiyor. Bakın, devlet, hayvanların çiçek ve şap aşısını parayla yapıyor. Büyükbaş başına 5, küçükbaş başına da 4 liraya aşı yapıyor. Tekirdağ Saray'dan Adnan Kızılkaya adlı üreticimiz beni aradı. Altı ayda bir aşı parası ödemiş; 15 büyükbaş, 60'a yakın da küçükbaş hayvanı varmış, bugüne kadar toplam 300 bin lira borç yapmış. Devletin üreticiyi,

yem ve diğer masraflar açısından desteklemediğini söylüyor. Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi ise üreticinin aşılarını ücretsiz yapmak üzere varıp Tarım Bakanlığına teklif sundu. Gelin, bu öneriyi olumlu karşılayın, üreticinin aşısını bedava yaptırın. Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi bunu yaparken üreticinin önünü açın. Yine, Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi çiftçilerimizden hayvanlarına 10 tane yem torbası alana 1 tane bedava kampanyası başlattı ama Şanlıurfa'daki Büyükşehir Belediyesinde hâlâ tarımsal daire başkanlığı yok. Bir buçuk aydan beri de Şanlıurfa'da elektrik yok. Bu ayıp iktidara yeter diyorum.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Şanlıurfa'nın elektrik sorununu çözün artık ya.

BAŞKAN – Sayın Erbay…

BURAK ERBAY (Muğla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Covid-19 salgını nedeniyle birçok işletme uzun süre kapalı kalmış ve bu süre zarfında kira, vergi ve fatura gibi ödemelerine devam etmeleri işletmelere ağır bir yük getirmiştir. Yeni normal dönemle birlikte restoran, kafe ve lokanta gibi işletmeler tekrar hizmet vermeye başlamıştır ancak seçim bölgem Muğla ve diğer turizm bölgelerinde aynı hizmeti vermelerine rağmen ruhsatlarındaki farklı tanımlamalar nedeniyle birçok işletmenin açılmasına hâlâ izin verilmemiştir. Sezonun dört ayını kaybetmiş durumda olan turizm sektöründe büyük sorunlar yaşanmaktadır. Örnek olarak Marmaris'te geçen yıl haziran ayında 38.500 olan sigortalı çalışan sayısı bu sene kısa çalışma ödeneğinden yararlananlar dâhil yüzde 45 azalarak 21.000'e düşmüştür. Bu durum ekonomiye katkı sunan, binlerce insana istihdam sağlayan bu işletmeleri bir daha ayağa kalkamayacak şekilde iflasa sürüklemektedir. Bu nedenle bu tür işletmelerin yeniden açılması için acilen düzenleme yapılması beklenmektedir.

BAŞKAN – Sayın Şevkin…

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Z kuşağı gençlerinden bu kadar korkmayın. Sistemini bozduğunuz ülkeyi düzenleyecek olan onlar.

İnternet ve sosyal medya etkinliği dünya çapında artarken hukuki statü tartışılmaktadır. Avrupa ve ABD örneklerine bakıldığında ülkelerin büyük bir çoğunluğunun bu konuda faaliyet gösteren şirketlere özel bir düzenleme yapmadığını, bunun yerine içeriklerin yasal denetimi açısından kendi ceza kanunları, iletişim kanunları ve ilgili iç hukuk mevzuatını baz aldıkları görülmektedir.

Yalan haberle mücadele, şiddet içerikli paylaşımların engellenmesi, nefret söylemlerinin düzenlenmesine ilişkin Avrupa ve dünya örnekleri incelemeleri yapılmış mıdır? Bu sağlıksız süreçte bunun aciliyeti nedir diye sormak isterim.

BAŞKAN – Sayın Komisyon, Değerli Başkan…

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Köksal'ın sorusu teklifle alakalı bir soru değil.

Sayın Gaytancıoğlu'nun sorusu -TRT payıyla ilgili- yine teklifle ilgili bir husus değil ancak 2002'de TRT payı yüzde 3,5'tu, şimdi yüzde 2'ye düşürüldü. Tek kanal iken yüzde 3,5, şimdi 16 kanal var ve kamu hizmeti yapan bir kuruluşumuz. Diğer sorular, işte, TRT'de kaç kişi çalıştığı, dizilere ödenen paralar vesaire, bunları ilgili Bakana yazılı olarak sorma imkânınız da var.

Sayın Kasap, sosyal medya üzerinden yapılan olumlu çağrılardan bahsederek sosyal medyanın kısıtlanması durumunda bu olumlu çağrıların yapılacağı mecraların azalacağından ve olumsuz bir durum ortaya çıkacağından bahsetti. Burada sosyal medyanın yasaklanması söz konusu değil. İnternet yayınlarının düzenlenmesi ve internette suç işlenmesinin önlenmesine yönelik tedbirler var. Burada sosyal medyanın kısıtlandığından bahsetmek mümkün değil bu anlamda.

Sayın Kılıç, kanun teklifinin gerekçelerine katıldığını ifade etti, teşekkür ediyoruz.

Sayın Ayhan Barut, TÜRK-İŞ'in açlık ve yoksulluk sınırıyla ilgili verilerinden yola çıkarak bazı eleştirilerde bulundu.

Sayın Tanal, bu hususu ilettik. Siz, geneli üzerindeki görüşmelerde de yine Şanlıurfa'nın elektrik problemini dile getirmiştiniz, yine tekrar ettiniz. Bu konunun üzerinde milletvekillerimiz de hassasiyetle duruyor.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bir ay geçti Başkanım, bir ay ya! Nasıl olacak?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın Aygun, Tekirdağ'daki hayvancılıkla ilgili hususları gündeme getirdi.

Sayın Erbay, Covid nedeniyle hizmet sektöründeki ruhsat farklılığı sorunlarını gündeme getirdi. Burada, tabii ki, Covid nedeniyle kademeli olarak hizmet sektöründe de serbestiyet devam ediyor. Tabii, ruhsat farklılıkları nedeniyle birtakım aksamalar varsa da bunların dile getirilmesi ve çözümü noktasında ilgililere, yetkililere durumu aktaracağız.

Sayın Müzeyyen Şevkin, "İnternet ve sosyal medyadaki yapılan düzenlemeler Avrupa ve dünya uygulaması göz önünde bulundurularak mı yapıldı?" Bu konuda Z kuşağının endişelerini dile getirdi, Z kuşağı olarak ifade etti gençleri. Şimdi, Sayın Şevkin, Avrupa ve dünya uygulamalarını teklifin sahipleri açıklamalarını yaparken belirtiler, Fransa örneğinden bahsettiler, tabii Almanya örneğinden bahsettiler. İnternetin yaygınlaşması son yıllarda giderek arttı, sosyal medya mecra giderek arttı, dünya ülkeleri de gelişen bu durumda kendi tedbirlerini peyderpey almaya devam ediyorlar, dün Almanya aldı, bugün Türkiye, yarın başka bir ülke alacak ve uluslararası alanda da yine büyük bir boşluk var, uluslararası sözleşmelerle de devletler bir araya gelip bu konunun uluslararası boyutuna da uluslararası hukuk anlamında çözüm bulmak zorunda.

Teklifin geneli üzerindeki sorularda Sayın Taşkın'ın cevaplayamadığımız bir sorusu vardı, zaman yetmemişti, "Sosyal ağ sağlayıcısı yükümlülüklerini yerine getirmezse yaptırımı nedir?" diye sormuştu. Bunu aslında açıklamıştık, isterseniz ayrıntısıyla bu soruya da cevap verebilirim. Temsilci bulundurma yükümlülüğünü yerine getirmemişse bir sosyal ağ sağlayıcı, kademeli olarak artan yaptırımlara maruz kalacak; ilk aşamada 10 milyon lira para cezası, daha sonra yerine getirmezse, parayı ödemezse ve temsilci de bulundurmazsa 30 milyon lira idari para cezası, bunlar üzerine yine temsilci bildirmezse reklam yasağına tabi tutulacak ve daha sonra yine buna rağmen temsilci bulundurmamakta direnirse -bu sefer hâkim devreye giriyor- hâkim kararıyla ilk aşamada yüzde 50 oranında, ikinci aşamada yüzde 90'a kadar internet bant genişliğinin daraltılması söz konusu olacak. Cezalar arasında otuzar günlük süreler öngörülüyor ve bant genişliğinin daraltılması ihtiyari olarak düzenleniyor. Temsilci belirlemesi durumunda da bu cezaların dörtte 1 oranında tahsil edileceğine yönelik, teklifte, düzenleme var.

Yine, Türkiye'den günlük erişimi 1 milyondan fazla olan sosyal ağ sağlayıcılara kişilik hakları ve özel hayatın gizliliğinin ihlali kapsamındaki içeriklere yönelik olarak kişiler tarafından yapılacak başvurulara, başvurudan itibaren en geç kırk sekiz saat içinde olumlu ya da olumsuz cevap verme yükümlülüğü getiriliyor. Türkiye'den günlük erişimi 1 milyondan fazla olan sosyal ağ sağlayıcılarına içerik çıkarılması, erişim engellenmesi kararları ve kendisine yapılan başvurulara ilişkin istatistiksel ve kategorik bilgileri içeren Türkçe hazırlanmış raporları altı aylık dönemlerle kuruma bildirme yükümlülüğü getiriliyor ve bu yükümlülükler yeni teklifte, eğer sosyal ağ sağlayıcısı Türkiye'de temsilci bulundurmazsa, en fazla verilecek ceza bant daraltmadır, bu da hâkim kararıyla olabilecektir; yüzde 90'a kadar bant daraltma mümkün olabilecek.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sorularımızı taca atıyor Sayın Başkan. Yani, Adalet Komisyonu Başkanı, Enerji Bakanıyla görüşmüyor. Urfa'nın elektrikleri kesik. Yirmi gün sizin evinizde elektrik kesik olsa ne yaparsınız?

BAŞKAN – Birinci bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, birinci bölümde yer alan maddeleri, varsa o madde üzerindeki önerge işlemlerini yaptıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

1'inci madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ayhan Erel	Mehmet Metanet Çulhaoğlu	Muhammet Naci Cinisli
Aksaray	Adana	Erzurum
Ahmet Kamil Erozan	Ayhan Altıntaş	Hayrettin Nuhoğlu
Bursa	Ankara	İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen İstanbul Milletvekili Sayın Hayrettin Nuhoğlu.

Buyurunuz Sayın Nuhoğlu. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 226 sıra sayılı İnternet Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesi üzerine söz aldım. Öncelikle selamlarımı sunuyorum.

Bu maddede "sosyal ağ sağlayıcısı" kavramı düzenlenmek istenmiş fakat her türlü sosyal medya uygulamalarını kapsayacak şekilde muğlak ifade kullanılmıştır. Daha açık ifadelerin kullanılmasının gerekli olduğunu ifade ederek, kanun tekliflerinin hazırlandığı Külliye'yle ilgili bir konuya değinmek istiyorum. Külliye'de sağlıklı bir çalışma ortamının geliştirilemediğini düşünüyorum.

Değerli milletvekilleri, çağımızın en büyük hastalıkları ne coronavirüstür ne kanserdir; çağımızın asıl hastalıkları cehalettir, doymayan gözdür, aşırı egodur, vicdan eksikliği ve empati yoksunluğudur. Bu hastalıkların biri, birkaçı veya tamamı artık yaygın olarak bir kişide görülebilmektedir. Bizi ilgilendiren tarafı, bu hastalıklara maruz kalanların önemli görevlere gelmiş olmalarıdır. Bunların bir ortak tarafları daha vardır; kör ve sağırdırlar, kendilerinden başkasını görmez ve duymazlar; biat ettiklerine hizmet etmeyi ibadet zannederler. Aslında, yetişme tarzına uygun olarak gassalın elinde meyyit gibidirler; kendi iradeleriyle hareket etme kabiliyetleri yok olmuştur.

Bunları dile getirmemin bir sebebi vardır. İki yıldır partili Cumhurbaşkanlığı sistemiyle yönetilen bir ülkeyiz. Yönetim merkezi olan Külliye'de yani Cumhurbaşkanlığı sarayında yukarıda saydığım vasıflarda çok sayıda görevli olduğunu düşünüyorum. "Bunların dışında görevli yok mudur?" sorusu akla gelebilir. Elbette vardır ama onlar her işe karışmadıkları ve karıştırılmadıkları için sonuca etkili olamıyorlar.

Konuşmaları kimler hazırlıyorsa pek çok konuşmasında Cumhurbaşkanına tuzak kurmaktadırlar. 10 Temmuzda Ayasofya'yla ilgili konuşmanın içinde şöyle bir cümle geçmektedir: "Esasen tek başına veya tek parti döneminde alınan bu karar, tarihe ihanet olmanın yanında hukuka da aykırıydı." Cumhurbaşkanının Atatürk döneminde alınan karar için "tarihe ihanet" demesi mümkün değildir, üstelik Cumhurbaşkanının Ayasofya'nın 1936 yılında tapuya Ayasofya-ı Kebir Cami-i Şerifi adıyla kaydedilmiş olduğunu bilmemesi de mümkün değildir. O hâlde olanları nasıl yorumlayacağız?

Saraydaki aşırı masraflar gibi personel konusunda da aşırıya kaçılmıştır. Cumhurbaşkanının da "İtibardan tasarruf olmaz." demek suretiyle görüntüden rahatsız olmadığı anlaşılabilir; bize göre itibar böyle sağlanmaz. 2 örnekle açıklık getirmek istiyorum: Birincisi, büyük Türk Hakanı Attila'yla ilgilidir. Milattan sonra 450 yılında Roma elçilik heyeti, Hun Hakanı Attila'ya bütün Roma'dan topladıkları altınları haraç olarak götürüyorlardı. Heyette günlük tutan tarihçi Priskos anlatıyor: "Hazar Denizi'nden Adriyatik'e, Baltık Denizi'nden Karadeniz'e kadar neredeyse Avrasya'nın yarısına hükmeden Hun İmparatoru Attila'ya, büyük bir kafileyle Roma İmparatorluğu'nun haracını sandıklarla altın olarak götürüyorduk. Hun başkenti Sycambria'ya vardığımızda Attila'nın sarayını sorduk; büyükçe bir çadırın yerini tarif ettiler. Şaşkınlık içinde yaklaştık; çevrede ne muhafızlar vardı ne de korumalar, çadırın kapısında beli kılıçlı genç bir kız vardı. Ne istediğimizi sordu, sonra bizi çadıra Attila'nın yanına aldı. Attila bir sedire oturmuş, önünde tahta bir kap, tahta bir kaşıkla yemek yiyordu. Kim olduğumuzu ve geliş maksadımızı öğrenince bir yetkilisini çağırtıp 'Bu elçilik heyetinin önce yüklerini boşaltıp teslim alın, sonra bunları rahat ettirip yemek verin.' diye emir verdi, sonra dönüp yemeğini yemeye devam etti."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

HAYRETTİN NUHOĞLU (Devamla) – İkinci örnek de Halife Ömer'e aittir. 2 yabancı görkemli atları yedeklerinde Medine sokaklarında sarayın yerini soruyorlardı. "Ne sarayı? Burada saray yok." dediler. Yabancılar "Peki, kralınızın yeri nerede?" diye sordular. Bir Medineli "Ne kralı? Burada kral da yok." sonra "Siz Halifeyi yani Ömer'i soruyorsunuz galiba." dedi. Yabancılar "Evet, onu yani sizi yöneteni soruyoruz." dediler. Medineli tarif etti: "Şu ilerden dönün, karşınıza uzun yalaklı bir çeşme çıkacak. Çeşmenin arkasındaki küçük ev, onun yeri." Yabancılar oraya vardıklarında çeşmenin arkasında, evin önünde bir adam bekliyordu. Ona Ömer'i sordular. Bekçi onları Ömer'e götürdü.

Bu 2 yabancı, Bizans İmparatorunun İslam Halifesi Ömer'e gönderdiği 2 elçi idi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAYRETTİN NUHOĞLU (Devamla) – Az bir şey kaldı Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Devam edelim efendim.

HAYRETTİN NUHOĞLU (Devamla) – Onlar "Sen Halife Ömer misin?" dediler. "Evet, ben Halife Ömer'im." dedi. Elçiler "Biz sarayınıza gelmek isterdik." dediler. Ömer "Benim sarayım yok. Burası benim evim." dedi.

Bizans'ı dize getiren Müslümanların Halifesini böyle bulmaktan şaşkındı elçiler. Bu kadar eşit ve adil bir ülkede Müslüman olarak kalmaya karar verdiler.

Değerli milletvekilleri, biz elbette böyle olsun demiyoruz; demiyoruz ama asıl itibarın da şatafatlı saray görüntüsüyle değil, sade ve gösterişsiz bir görüntüyle sağlanabileceğini, vicdanlı ve adil davranmak gerektiğini düşünüyoruz.

Türk milletinin de bunu hak ettiğini söylüyor, Genel Kurula saygılar sunuyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan, toplantı yeter sayısı istiyoruz.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – 1 kişi nasıl isteyeceksin?

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Başkanım, toplantı yeter sayısı istiyoruz.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – 1 kişi nasıl istiyor? 20 kişi ayağa kalkacak.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – 20 kişi ayağa kalkacak.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Aynı anda, aynı anda 20 kişi ayağa kalkacak.

BAŞKAN – Yalnız kaldınız efendim, bir daha ki sefere…

Önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 226 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinin (s) bendinin;

"(s) Sosyal ağ sağlayıcı: Bireysel iletişim veya belirli bir içeriğin sunumu için tasarlanan ağlar hariç sosyal etkileşim amacıyla kullanıcıların kamuya açık ya da kullanıcıların tercihi ile sınırlandırılabilen çevrelere internet ortamında metin, görüntü, ses, konum gibi içerikleri oluşturmalarına, görüntülemelerine veya paylaşmalarına imkân sağlayan gerçek veya tüzel kişileri, ifade eder." şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ömer Öcalan	Ayşe Sürücü	Necdet İpekyüz
Şanlıurfa	Şanlıurfa	Batman
Erol Katırcıoğlu	Züleyha Gülüm	Kemal Peköz
İstanbul	İstanbul	Adana

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Batman Milletvekili Sayın Necdet İpekyüz.

Buyurunuz Sayın İpekyüz. (HDP sıralarından alkışlar)

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Teklif edilen maddeyle, aslında, bizim açıkça söyleyeceğimiz, Türkiye'de uzun süredir medya alanında uygulanan sansürün sosyal medyada uygulanmasıdır. Bunun bir örneği de: Meclis, alelacele, bayram öncesi böyle bir yasayı çıkarmak için bu saate kadar, detaylarını konuşmadan, tartışmadan kanunlaştırmaya çalışıyor. Geçen hafta Plan ve Bütçe Komisyonunda tekrar işçilerin aleyhinde olan ve işverenin lehinde alınan kararlara -son şeklinde- bir ihdas maddesi eklendi; bir komisyon kurulması sosyal medyayla ilişkili. Bu komisyonun görevlerinden biri de şuydu: İnceleme yapmak, görüş bildirmek, çalışma yürütmek, rapor sunmak ve özellikle sosyal medya alanıyla ilgili. Daha komisyonun nasıl çalışacağı, güncellenmesi yapılmadan bu kanun yürürlüğe girdi. Belki de bu komisyonla ele alınması lazımdı ve bir ülkede basının tümüyle sansür altında olduğu, medyanın tümüyle sansür altında olduğu, insanların neredeyse televizyonlarda haber izlemek istemediği bir ortamda, tek nefes kaynağının sosyal medya olduğu dönemde buna da bir sansür gelmesi… Aslında, iktidar, tümüyle, korktuğu için bir önlem bulmaya çalışıyor. İktidar neden korkuyor? Çünkü sosyal medya bir sese dönüşmüştü. Bakın, Roboski olduğunda inkâr edildi, sosyal medyada kıyamet koptu ve hâlâ o ortaya çıkmadı. Şu anda sosyal medyada, Twitter'da, baktığınızda "Lice yanıyor." deniliyor, "Cudi yanıyor." deniliyor.

Maddelerden başka biri: Biz burada "Kayyumlar hırsızlık yapıyor." dediğimizde bize itiraz ediliyordu. Mardin'de kayyumun, iki dönem üst üste kayyumluk yapan valinin hırsızlıkları konuşuluyor, yolsuzlukları konuşuluyor. Sosyal medya bir nefese dönüşmüştü, şimdi bununla ilgili önlem alınmaya

çalışılıyor, sansür getirilmeye çalışılıyor. Kadınlar öldürülüyor, şiddet ayyuka çıkmış, hırsızlık ayyuka çıkmış, yolsuzluk ayyuka çıkmış; insanlar sosyal medya aracılığıyla sesini duyurmak istiyor, bir çare bulmaya çalışıyor, bunu önlemeye çalışıyorlar.

İktidar bunu niçin yapıyor? Korktuğu için yapıyor. Asıl, iktidarların muhalefetin sesini dinlemesi lazım, sosyal medyanın sesini dinlemesi lazım, toplumun ne dediğini dinlemesi lazım demokrasi için, özgürlükler için ama korku, baskıyı geliştirirseniz bu artar.

Son dönemde Türkiye'de siz bakanlıklara sorduğunuzda, Mecliste kimi arkadaşlarımız sorduğunda bile, ceza açısından, mahkemeler açısından, kovuşturmalar açısından en çok uygulama sosyal medya üzerindeki paylaşımlardan dolayı. Dünyada belki de örnek olması gereken, gençlerin sosyal medya aracılığıyla çıkardıkları seslere engel olmak hiç de kabul edilebilir bir durum değildir.

Madde 1, öyle bir tanımlama yapılmış ki bu medya sağlayıcılarının içerisinde, telefonda kullandığımız -az önce Sevgili Saruhan Oluç'un da söylediği gibi, Grup Başkan Vekilimizin- hepinizin kullandığı "Telegram" "WhatsApp" "Signal"le ilgili uygulamalarda bir sansür ortaya çıkmış olacak. Kendiniz bile güvenemediğiniz ortamda kullandığınız şeyi insanlara resmen bir kâbusa dönüştürmeye çalışıyorsunuz, bunu engellemeye çalışıyorsunuz.

Bir diğer konu; siz aslında şunu düşünüyorsunuz, iktidar diyor ki: "Ben herkes adına neyin iyi neyin kötü olduğunu bilirim, neyin yanlış neyin doğru olduğunu bilirim. Ben bir pembe dünya çizmişsem siz ona göre düşüneceksiniz, ben bir yaşam kurmuşsam ona göre davranacaksınız." Ama gelen bir kuşak var, ses vermek isteyen bir kuşak var, itiraz eden bir kuşak var ve artık, gerçekleri gören bir kuşak var. Bu kuşak "Sizin bu yaptığınız çözüm değildir, sansürdür, engeldir, yasaktır. Biz bu yasağa karşı mücadele edeceğiz." diyor. Bizim buna yönelik bir çalışma yapmamız lazım ama siz buna yanaşmıyorsunuz çünkü iktidar, Türkiye için iyi olanı istemiyor, kendisi için iyi olanı istiyor; Türkiye'nin özgür olması için iyi olanı istemiyor, Türkiye'de daha yasakçı, kâbus dolu, korku dolu bir ortam yaratmak için çalışıyor.

Bugün medyada, başta Halkların Demokratik Partisi olmak üzere, muhalefet eden, sivil toplum örgütleri dahil birçok kuruma yönelik bir abluka var, sansür var, yasak var, engel var. Doğru olanı kamuoyuyla, toplumla paylaşmak için tek bir çıkar yol var, o da sosyal medya aracılığıyla yaptığımız çalışmalar, duyurular, konuşmalarımızın ortaya serilmesi fakat buna engel olunuyor, bu yasaklanıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – Adaletin olmadığı yerlerde sosyal medya bir nevi adalet bulmak için aracı durumuna dönüşmüş, eşitliğin olmadığı yerlerde sosyal medya bir nevi eşitliğin vurgulanması için bir çözüm alanına dönüşmüş, her türlü hilenin yapıldığı bir ortamda sosyal medya bir çareye dönüşmüş. Seçimlerde bile, birçok yerde sandıklara müdahale ve bunları paylaşmada sosyal medya kilit rol oynamakta.

Siz korkuyorsunuz. İktidar, gerçekleri saptırmak için, sansür uygulamak için tekrar bu işe kalkışıyor. Bu doğru değildir, itiraz ediyoruz ve gelen kuşaklarla beraber, muhalefetle beraber bugünlerin de biteceğini düşünüyoruz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 226 sıra sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesine eklenen bendin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"(s) Sosyal ağ sağlayıcı: Doğrudan iletişim kurulanlar, mevcut online servisin asli işlevinin sosyal etkileşim olmadığı ve/veya belirli bir içeriğin sunumu için tasarlanan ağlar hariç sosyal etkileşim amacıyla kullanıcıların internet ortamında metin, görüntü, ses, konum gibi içerikleri oluşturmalarına, görüntülemelerine veya paylaşmalarına imkân sağlayan gerçek veya tüzel kişileri,"

Alpay Antmen	Süleyman Bülbül	Zeynel Emre
Mersin	Aydın	İstanbul
Mahmut Tanal	Aydın Özer	Ali Haydar Hakverdi
İstanbul	Antalya	Ankara

Rafet Zeybek	Turan Aydoğan
Antalya	İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen İstanbul Milletvekili Sayın Turan Aydoğan.

Buyurunuz Sayın Aydoğan. (CHP sıralarından alkışlar)

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Korku, dağları sarmış; belli, getirdiğiniz yasalardan belli. Son bir ay içerisinde hem Meclise uzatmaları oynatıyorsunuz hem iktidarınızın uzatmalarınızı oynatacağınız yasaları getirmeye başladınız. Önce, bekçi yasasını getirdiniz saygı duyduğumuz bir meslek ama sizin getiriş niyetiniz biraz farklıydı sonra, güvenlik soruşturması ve arşiv araştırmasıyla alakalı yasa teklifini getirdiniz, arkasından barolarla alakalı yasayı getirdiniz, arkasından da bu yasa teklifini getirdiniz.

Bir otoriter iktidarın, bir oligark iktidarın yapacağı bütün yasaları yapıyorsunuz çünkü dünya artık tercihler yapıyor; bir yanda refah devletini ve demokrasiyi, insan haklarını, sosyal devleti tercih eden ülkeler, diğer yanda bu pandemi sonrasının otoriterleşmeyi tercih eden ülkeleri.

Siz, bize bir deli gömleği giydirmeye çalışıyorsunuz bu yasalarla beraber. Bu yasalar sizin ömrünüzü uzatmaz ben size söyleyeyim, bu tip yasaları gündeme getiren iktidarların hiçbirinin ömrü uzun olmadı. Bunlar Türkiye Cumhuriyeti tarihinde tabii yeni nesil yasalar olarak… Bu sosyal medyayla ilgili yasa yeni nesil yasa ama baskıcı iktidarlar benzer yasaları her zaman getirdiler.

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – Almanya'da da var.

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – Kurban olasınız Almanya'daki demokratik normlara. Ne diyeyim kardeşim, oradan laf atıyorsunuz!

Her zaman getirdiler ama ömürleri uzamadı çünkü, halkın nefes borusunu kesmeye kalkarsanız halk da sizin ipinizi keser. (CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi, bu yasaları getirirken de hiçbir demokratik olgunluğa da saygı göstermiyorsunuz. İki günde yasa çıkarmaya çalışıyorsunuz, bir gece orada görüşüp bir gece burada görüşüp dünyada görülmemiş yasa çıkarma teknikleriyle beraber yasa çıkarıyorsunuz, sonra da böbürleniyorsunuz "Almanya'da

öyle oldu, Türkiye'de böyle oldu." Almanya'nın yargısıyla sizin yargınız aynı mı? Almanya, hiç papaz teslim etti mi? (CHP sıralarından alkışlar)

Siz bu yargı sistemiyle beraber ne yaptınız biliyor musunuz? Kamu-özel iş birliği sözleşmelerinin bir tanesinde kalkıp size dediler ki: "Kardeşim, sizin devletinizin taraf olduğu yargıya biz, bağımsız ve tarafsız olmadığınızdan dolayı güvenmiyoruz." Şehir hastaneleriyle ilgili yurt dışından kullanılan kaynaklarla ilgili yapmış olduğunuz anlaşmanın altına Londra'nın tahkim şartını koydunuz. Hiç üzülmediniz mi? Hiç bu ülkeye ilişkin yüzünüz kızarmadı mı? Size dediler ki: "Yargınız bağımsız ve tarafsız değil, sizin yargınıza güvenmiyoruz, Londra'nın tahkimine güveniyoruz." Siz burada kalktınız, bize böyle bir yasayı yargı margı, falan filan, Almanya'yla tarif etmeye çalışıyorsunuz. Bu yol uzun yol, buna girmenize gerek yok.

Bakın, öyle bir hâle geldiniz ki tekçi bir iktidarınız var, Türkiye'de basının geri kalan kısımlarını bitirmiş zaten; tamamını, merkez medyanın, şunun bunun, geleneksel basının. El atmışsınız, milyonlar satan gazeteler sayenizde hiç satmıyor, bedava veriyorsunuz okuyan yok. Sonra da onun karşısında özgür basını susturmak için elinizden geleni yapıyorsunuz. Halk TV'ye beş gün karartma cezası; madalyanız olsun, tarihe geçiyorsunuz, Türkiye Cumhuriyeti tarihinde görülmemiş cezalar uyguluyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar) Tele1'i kapatalım, Halk TV'yi kapatalım, öbür yayınını kapatalım, OdaTV'yi kapatalım, Sendika.Org'u kapatalım; siz özgürlükçüsünüz öyle mi? Siz hukuk devleti tarifi yapıyorsunuz öyle mi? Siz demokrasiden nasibinizi aldınız öyle mi? Ben size söyleyeyim mi, benim bunlardan anladığım tek bir şey var: Siz artık yol ayrımındasınız. Siz, demokrasiye, hukuka, özgürlüklere ilişkin her şeyi bir kenara bıraktınız, elinizde bir sarayınız, bir uçağınız, bir de malınız gibi gördüğünüz milleti güdümleme yöntemleri kalmış, başka bir yol yürüyorsunuz. İşte o yürüdüğünüz yola otoriterlik deniliyor, o yürüdüğünüz yola totalizm deniliyor, o yürüdüğünüz yola bazen zümre iktidarı deniliyor halkın iktidarı denilmiyor. Siz hangi yüzle milyonlarca gencin, başka bir kuşağın nefes alanı olan, dünyayla globalleşme alanı olan sosyal medyaya el atıyorsunuz? Hangi yüzle el atıyorsunuz ve burada çıkardığınız sansür yasasını gelip demokratik bir yasa gibi anlatmaya çalışıyorsunuz? Her gün sokakta kadınları dövüyorsunuz, her gün kadınlar ölüyor bu ülkede, her gün yüzlerce, her ay yüzlerce kadın ölüyor bu ülkede, kalkıp "Kadını şiddete karşı ve kadını ahlaki anlamda korumak için yasa çıkarıyoruz." diyorsunuz. Kadınlar sesini buralardan duyuruyorlar. Diyemiyorsunuz ki "Biz kadını evine kapatıyoruz, arkasından da sesini kesiyoruz." Baskıya maruz kalan kadınlar sosyal medyadan sesini duyuruyor. (CHP sıralarından alkışlar) Sokakta duyurtmuyorsunuz; 6284'le ilgili, İstanbul Sözleşmesi'yle ilgili tepkisini ortaya koyan kadınları sizin güvenlik kuvvetleriniz dövdü. Devlet eliyle kadın dövdürüyorsunuz, bu yasa için de "Kadını koruyacağız, o yüzden bu yasayı çıkartıyoruz." diyorsunuz. Öyle mi? Yesinler sizin uydurmalarınızı. (CHP sıralarından alkışlar) O kadar garip şeyler yapıyorsunuz ki dünyada görülmemiş uygulamalar yapıyorsunuz ya. Reklam yasağı koyuyorsunuz bu medya kuruluşlarına.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun efendim.

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – Reklam yasağı koyuyorsunuz bu medya kuruluşlarına, bu sosyal medya kuruluşlarına. Dünyanın neresinde görülmüş ya! Alakası olmayan insanların ticaretini kesiyorsunuz; akıl dışısınız ya! Küçük ve orta ölçekli işletmeleri mahvediyorsunuz. Ama siz bir akıl tutulması yaşıyorsunuz artık, telaştasınız. Siz çıldırdınız, çıldırdınız çünkü arkanızda halk desteği yok artık. Burada parmak sayısıyla…

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – Ona halk karar verir.

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – Buradaki parmak sayılarınızla beraber aslında rahatsız edici ve demokrasiye bir saldırı gösteriyorsunuz aynı zamanda. Yüzde 65 karşınızda, yüzde 35'lik parmaklarınızla beraber burada hâlâ ilk oylandığınız tarihteki gücünüzün olduğunu zannediyorsunuz ve topluma karşı saldırgan yasaları çıkarmaya çalışıyorsunuz. Gidicisiniz, kusura bakmayın!

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – Ona toplum karar verir, siz karar veremezsiniz.

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – Gidecekseniz ve bu yasaları tek tek değiştireceğiz haberiniz olsun.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 226 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinin çerçeve hükmünde yer alan "fıkrasına" ibaresinin "fıkrasının (j) bendine "IP adresi," ibaresinden sonra gelmek üzere "port bilgisi," ibaresi ve fıkraya" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Muhammed Levent Bülbül	Cahit Özkan	Ahmet Özdemir
Sakarya	Denizli	Kahramanmaraş
Eyüp Özsoy	Hayati Arkaz	Ayşe Sibel Ersoy
İstanbul	İstanbul	Adana

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen? Yok.

Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Aynı IP adresi, aynı zaman aralığında farklı kullanıcılara tahsis edilebilmektedir. Burada kullanıcıyı ayırt edilebilir kılan internete bağlantı sağlamış olduğu port numarasıdır. Önergeyle, kanunda yer alan trafik bilgisi tanımına port bilgisi ibaresinin eklenmesi suretiyle aynı IP adresini kullanan farklı kullanıcılar açısından yaşanabilecek mağduriyetlerin giderilmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler…

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Karar yeter sayısı istiyoruz.

MEHMET CELAL FENDOĞLU (Malatya) – Oylandı.

BAŞKAN – Kabul edilen önerge doğrultusunda 1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Karar yeter sayısı vardır, madde kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, 2'nci madde üzerinde 3 önerge vardır. İlk okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir, bu önergeleri okutup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 226 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE 2 - 5651 Sayılı Kanunun 3'üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Bu Kanun Kapsamında uygulanan idari para cezaları, muhatabın yurt dışında bulunması halinde Kurum tarafından doğrudan doğruya muhataba veya bildirmiş olduğu irtibat kişisine üçüncü fıkradaki usulle bildirilebilir. 7201 sayılı Tebligat Kanunu ve Uluslararası tebligat anlaşmalarına ilişkin usullere uygun olarak yapılacak tebligatlar saklıdır."

Ömer Öcalan	Ayşe Sürücü	Gülüstan Kılıç Koçyiğit
Şanlıurfa	Şanlıurfa	Muş
Erol Katırcıoğlu	Züleyha Gülüm	Kemal Peköz
İstanbul	İstanbul	Adana

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Alpay Antmen	Süleyman Bülbül	Zeynel Emre
Mersin	Aydın	İstanbul
Mahmut Tanal	Aydın Özer	Ali Haydar Hakverdi
İstanbul	Antalya	Ankara
	Rafet Zeybek	
	Antalya	

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Komisyonun katılmadığı aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı Muş Milletvekili Sayın Gülüstan Kılıç Koçyiğit.

Buyurunuz Sayın Koçyiğit. (HDP sıralarından alkışlar)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Yine, bir gece yarısı operasyonuyla karşı karşıyayız. AKP, yine, yeniden ve bir kez daha toplumun yararına olmayan, toplumdaki baskıyı, sindirmeyi artıran, muhalifleri tasfiye amacını güttüğü sansür yasasını bir gece yarısı operasyonuyla, bütün televizyonlar kapalıyken aslında tekrardan Meclise getirmiş durumda. Bu, aslında AKP'nin çok alışık olduğu bir yöntem; ya torba yasalarla kanunları yapıyorsunuz ya da temel kanun olarak getiriyorsunuz ama yine bir şey değişmiyor çünkü halktan kaçırıyorsunuz, taraflardan kaçırıyorsunuz, paydaşlarından kaçırıyorsunuz ve en önemlisi, değerli arkadaşlar, aslında toplum karşıtı olan bir yasayı özgürlük sosu altında "genel ahlakı koruma" gibi kavramların içine sıkıştırarak da Meclise getiriyorsunuz.

Az önce konuşan AKP vekillerinden biri özgürlükten bahsetti ve bu özgürlük meselesini de hak arama özgürlüğüyle ilişkilendirdi, "Bir ülkede hak arama özgürlüğü yoksa o ülkede basın özgürlüğünden, ifade özgürlüğünden bahsedilemez." denildi; doğru. Peki, bizim ülkemizde hak arama özgürlüğü var mı? Var mı değerli arkadaşlar? Hayır, yok. Bakın, az önce, milletvekili arkadaşım aktardı: Bu ülkede kolluğa onlarca defa, 50 defa başvuru yapılmasına rağmen bu ülkedeki kadınların can güvenliği yok ya da bu ülkede defaatle şikâyet edilmesine rağmen RTÜK gibi bir kurum hâlihazırda o havuz medyasının bütün yandaş sunucularını, bütün yandaş programlarını hiçbir şekilde dokunmadan orada tutuyor.

Peki, hangi ifade özgürlüğü var? Şimdi, biz HDP'liler sokağa çıkıyoruz, daha adımımızı atar atmaz karşımızda TOMA'lar, Kirpiler, Akrepler, terörle mücadele şube müdürlükleri. Niye? Niye? Çünkü siz bizim dile getirdiğimiz gerçeklerden ve bizim toplumun sesi olmamızdan korkuyorsunuz. Siz bir istibdat rejimi kurmaya çalışıyorsunuz ve bu istibdat rejiminin karşısında olan bütün güç odaklarını ve bütün muhalifleri de engellemek, bastırmak ve tasfiye etmek istiyorsunuz.

Değerli arkadaşlar, şimdi benim üzerinde konuştuğum madde, 2'nci madde; burada ne diyorsunuz: "Tebligatlar e-posta yoluyla yapılır." Birincisi; bu, uluslararası sözleşmelere uygun mu? Hayır, değil. Peki, Tebligat Kanunu'na uygun mu? Hayır, değil. Bakın, idari bir işlem tesis ediyorsunuz, sonucunda çok büyük meblağlarda para cezaları kesiyorsunuz ama bütün bu işlemi de elektronik postayla yapıyorsunuz. Neden? Çünkü hemen para tahsil etmek istiyorsunuz, çünkü hemen o kuruluşun, o sosyal ağın sesini kısmak istiyorsunuz ve sizi rahatsız edecek içeriğin hemen kaldırılmasını istiyorsunuz. Onun için de uluslararası olan bu kuruluşlara e-posta yoluyla bildirim yapmayı da usulüne uygun bir tebligat olarak ifade ediyorsunuz. Bunun doğru olmadığını ve en nihayetinde bunun Tebligat Kanunu'na aykırı olduğunu ifade etmemiz gerekiyor.

Özgürlük meselesine ilişkin şöyle bir şeyi daha ifade etmek isterim: Şimdi, siz özgürlüğü sadece kendi düşüncelerinizin ifadesi, sadece çoğunluğun söz söyleme hakkı olarak tanımlıyorsunuz. Bir defa bunun sorunlu olduğunu ifade edelim. Özgürlük nedir? Bir demokraside en aykırı olan düşüncenin ifade edilmesinin anayasal güvence altına alınmasıdır. Yani bu toplumda en zararlı görülen düşüncenin bile savunulması, konuşulması, anlatılması hakkının yasal güvencede olmasıdır. Peki, siz bunları sağlıyor musunuz? Tabii ki sağlamıyorsunuz. Siz size karşı olan her şeyi yasaklamakla, size karşı olan her şeyi bastırmakla meşgulsünüz.

Şimdi, değerli arkadaşlar, İfade Özgürlüğü Derneği EngelliWeb Raporu'na göre Türkiye'de 2019 sonu itibarıyla 408.494 "web" sitesi, 130 bin URL adresi, 7 bin Twitter hesabı, 40 bin "tweet" 10 bin YouTube videosu ve 6.200 Facebook içeriği erişime engellenmiş. E, hani özgürlükçüydünüz? Bu nasıl bir özgürlük anlayışı ki önüne gelen her şey için içerik engellemesi, erişim engeli kararı aldırıyorsunuz; siz bütün bu pratiklerinizle kendinizi "özgürlükçü" olarak da ifade edebiliyor ve özgürlükçü olduğunuzu söyleyebiliyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun lütfen.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, bu yasayı niye getirdiniz? Çünkü siz sosyal medyayı kontrol edemiyorsunuz, sosyal medyada bir esameniz okunmuyor; yetmedi, 7 binden fazla Twitter trol hesabınızı da Twitter askıya aldı; bu da kalmadı, parti sözcünüz bir yeşil top uygulaması çıkardı, sonra gördünüz ki aslında bütün bu dezenformasyonu yapan, sosyal medyadaki kirliliği yayan size yakın hesaplarmış. Ne yaptınız? Hemen geri adım attınız ve o yeşil top uygulamasını da kaldırdınız. Sonra şuna karar verdiniz: "Ya, madem bizden yana kuramıyoruz bu platformu, madem bize yandaş yapamıyoruz, madem sesini henüz kısamadık, devşiremedik, havuz medyaya benzetemedik; o zaman sesini toptan kısalım ve kendimize yakın bir havuz sosyal medya kuralım." Bu uygulamanın, bu getirdiğiniz yasanın teknik, hukuksal, toplumsal ve ekonomik sonuçları olacak ve bu sonuçların müsebbibi de siz olacaksınız. Buradan bir kez daha uyarıyor, bütün yasayı çekmenizi tekrardan ifade ediyorum.

Saygılar sunarım. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı Aydın Milletvekili Sayın Süleyman Bülbül.

Buyurun, Sayın Bülbül. (CHP sıralarından alkışlar)

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Değerli Başkan, değerli arkadaşlar; ülkemiz savruluyor. AKP 2002 yılından sonra demokratik atılımlarını bir kenara bıraktı, artık, güvenlikçi politikalarla, yok Bekçi Kanunu, yok çoklu baro kanunu ve şimdi de getirilen 5461 sayılı Yasa'daki değişiklikle birlikte sosyal medyayı kısıtlayan kanunla özgürlükleri bir kenara bıraktı. Memleket artık bu güvenlikçi politikalarla nefes alamaz hâle geldi. Vatandaş sokağa çıkıyor, sokağa çıkan vatandaşın önünde polis, bekçi; vatandaş kendisini ifade edemiyor. Sokakta kendisini ifade edemeyen vatandaşın basından da haber alma hakkı engelleniyor ve özgürlükleri bir kenara itiliyor.

Bakınız arkadaşlar, bu güvenlikçi politikalarla -bu memlekette zaten demokrasi kalmadı, hukuk devleti bir kenara itildi, yargı bağımsız değil, tarafsız değil- yapılacak bir tek şey var… Sizin iktidarınızın sona doğru gittiği görülüyor. (CHP sıralarından alkışlar)

Yani bunu neden diyorum ben? Bir iktidar bu tür politikalara dayanıyorsa, toplumu kategorize edip bir yerlerde sıkıştırıyorsa, anayasal özgürlüklerin kullanılmasını engelliyorsa, bu tür yasalarla toplumu sıkıştırıyorsa ne olacak? Yavaş yavaş, yavaş yavaş halk desteğinin eridiğini toplum görüyor, herkes biliyor.

Bakınız arkadaşlar, bu yasayla birlikte ifade özgürlüğünün, şeffaflık ve kişisel verilerin korunmasının sağlandığı söyleniyor. Yapmayın arkadaşlar, bu yasayla birlikte ifade özgürlüğü, şeffaflık ve kişisel verilerin korunması sağlanıyorsa, bu yasa sansür yasası değilse yani neyi anlatacağız? Bu yasayı Almanya'dan aldığınızı söylüyorsunuz, Almanya'daki bütün verilerin bu yasaya indirgendiğini söylüyorsunuz. Arkadaşlar, Almanya'da kuvvetler ayrılığı var, Almanya'da özgürlükler var. Almanya'da ne var? Basın özgürlüğü var, yargının tarafsızlığı, bağımsızlığı var. Bu nedenle, Almanya'da var olan şeyleri getirip de burada sulh ceza hâkimliklerine mi bırakacaksınız? Bizde de sulh ceza hâkimlikleri var. Bu hâkimler kimler? Özel yetkili hâkimler gibi, eski AKP'nin yönetim kurulu üyeleri, AKP'nin belediye meclisi üyelerinden oluşan hâkim ve savcılar var. (CHP sıralarından alkışlar)

Yapmayın, eylemeyin yani. Bu yargıçlarla, bu hâkimlerle siz sosyal medya kısıtlamalarında kararlar mı verdireceksiniz? Erişim hakkı kısıtlamasını mı getireceksiniz? İçerikleri mi çıkaracaksınız? Bu yaptıklarınız Basın İlan Kurumu gibi, bu yaptıklarınız RTÜK gibi tam anlamıyla vatandaşın haber alma hakkını engelleyici birçok kısıtlamayı getirecek, vatandaş nefes alamayacak.

SALİH CORA (Trabzon) – Bu yasa özgürlük yasası, sosyal medyada özgürlük…

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Devamla) - Nefes alamayan vatandaş ne olacak? Nefes alamayan vatandaş yarın sandığa gidecek, AKP'yi yüzde 15'lere, yüzde 20'lere indirecek, daha sonra iktidardan düşürecek. Bu kadar basit. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Hangi yargıdan bahsediyorsunuz, hangi sulh hukuk, sulh ceza hâkiminden bahsediyorsunuz?

SALİH CORA (Trabzon) – Türk yargısından.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Devamla) – Neye göre vereceksiniz? İçerikleri çıkaracakmış sulh ceza hâkimleri. Sulh ceza hâkimleri şu anda somut deliller olmadan tutuklama kararları veriyor, sulh ceza hâkimleri erişime kısıtlama kararları veriyor. Ne yapacak? İçerik çıkaracak, içerik çıkardığı zaman ne olacak? AKP'nin bugüne kadar yapmış olduğu birçok yolsuzluk iddiası, birçok iddia silinecek geçmişe dönük olarak. (CHP sıralarından alkışlar) Ne olacak? Hafıza kaybı olacak, hafıza gidecek. Kimin hafızası gidecek? Z kuşağının hafızası gidecek.

Arkadaşlar, gençler unutmuyor. Gençler, üniversite sınavını bir ay öncesine aldığınız zaman, o gece 2,5 milyon "tweet" atarak unutmadığı hesabı gördü. Gençler bekliyor, gençler unutmuyor. 7 milyon genç 2023'te oy kullanacak. Şu anda yapılan araştırmalara göre, o gençlerde yapılan araştırmalara göre AKP'nin seçmen desteği yok olmuş durumda.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Bitmiş, bitmiş!

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Devamla) – Arkadaşlar, şimdi, bu yasa teklifiyle birlikte sosyal medyayı bu açıdan nereye bağlıyorsunuz? Yürütmeye bağlıyorsunuz. Yargıyı yürütmeye bağladınız daha önce. Bu yasa teklifiyle birlikte sosyal medyayı da yürütmeye bağlıyorsunuz, yazılı basını da bağlıyorsunuz, sözlü basını da bağlıyorsunuz, Basın İlan Kurumunu da bağlıyorsunuz, RTÜK'ü de bağlıyorsunuz. Ne yapacaksınız? Vatandaş ne yapacak? Bunun hesabını, biraz önce dediğim gibi, sandıkta görecek arkadaşlar; bu kadar açık ve net ve sandık da yaklaşıyor, sandık da yaklaşıyor. Hiç merak etmeyin, siz kendiniz geleceksiniz, erken seçim isteyeceksiniz ve yakında da gideceksiniz arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Yakın, yakın!

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Devamla) – Değerli arkadaşlar, AKP'nin getirmiş olduğu yasalarda anayasal hak ve özgürlükler o kadar ihlal ediliyor ki. Bu yasa teklifiyle birlikte hangi anayasal hak ve özgürlükler ihlal ediliyor, onları anlatmak istiyorum.

İfade özgürlüğü, 26'ncı madde: Kanuna içerik çıkarma getiriliyor; iktidar kendisine yönelik eleştirileri içeren her türlü içeriği çıkaracak. Kimin kararıyla çıkaracak? Sulh ceza hâkiminin kararıyla çıkaracak. Ne yapacak? İfade özgürlüğünü ihlal edecek.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Arınma hakkını kullanacaklar.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Devamla) – Ne getiriyor? Basın özgürlüğüne ihlal getiriyor. Muhalifler için baskı unsuru olarak kullanılan içerik ve haberleri geriye dönük olarak kolayca kaldırma yetkisi getiriyor.

Ne getiriyor? Kişisel verilerin korunmasıyla ilgili Anayasa maddesine ihlal getiriyor. Bununla birlikte, verilerin Türkiye'de depolanması konusunda sulh ceza hâkimliklerine verileri alabilme imkânı sağlayacak.

Ne getiriyor? Hak arama hürriyeti ve adil yargılanma hakkı ihlallerini getiriyor. Bunu anlatmaya gerek yok; sulh ceza hâkimliği demek, hak arama hürriyetini ihlal demek, adil yargılanma hakkı ihlali demek.

Ne getiriyor? Temel hak ve özgürlüklerin sınırlandırılmasını getiriyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) – Başkanım, çok faydalı oldu, devam etsin.

SALİH CORA (Trabzon) – Başkanım, ek bir dakika demiştiniz, sözünüzde durun.

BAŞKAN – Sayın Bülbül, selamlayalım lütfen.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Devamla) – Selamlıyorum.

Arkadaşlar, ne getiriyor? AKP'nin gidişini getiriyor.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Önergeler kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "beşinci" ibaresinin "yedinci" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

İsmail Koncuk	Ayhan Erel	Mehmet Metanet Çulhaoğlu
Adana	Aksaray	Adana
Muhammet Naci Cinisli	Ahmet Kamil Erozan	Ayhan Altıntaş
Erzurum	Bursa	Ankara

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MUHAMMED FATİH TOPRAK (Adıyaman) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Adana Milletvekili Sayın İsmail Koncuk.

Buyurunuz Sayın Koncuk. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İSMAİL KONCUK (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, bu kanundan çok bahsetmek gerektiğini düşünmüyorum ben. Düşünce ifadesinden, fikir hürriyetinden filan bahsetmeyeceğim çünkü bu kanun ifade hürriyetini kısıtlayan bir kanun. Bu kanun, aslında Twitter'a, Facebook'a, WhatsApp'a, Instagram'a, şuraya buraya "Pılınızı pırtınızı toplayın, Türkiye'den gidin." diyen bir kanun.

Aslında, milletimizin o kadar derdi varken, ekonomik, sosyal derdi varken bayrama üç gün kala bu sosyal medya kanununu biz görüşüyoruz da vatandaş ne düşünüyor, çiftçi ne hissediyor; memur, emekli, işçi ne hissediyor, asgari ücretli ne hissediyor, işsiz ne hissediyor, bunlardan bahsetmek lazım.

Gecenin bu vaktinde Abdurrahim Karakoç'un bir şiiri aklıma geldi, onu paylaşacağım:

"İsyanlı Sükut

Gitmişti makama arz-ı hâl için,

'Bey' dedi, yutkundu, eğdi başını.

Bir azar yedi ki oldu o biçim...

'Şey' dedi, yutkundu, eğdi başını.

Kapıdan dört büklüm çıktı dışarı,

Gözler çakmak çakmak, benzi sapsarı...

Bir baktı konağa alttan yukarı,

'Vay' dedi, yutkundu, eğdi başını.

Çekti ayakları kahveye vardı,

Açtı tabakasın, sigara sardı.

Daldı, neden sonra garsonu gördü,

'Çay' dedi, yutkundu, eğdi başını.

İçmedi, masada unuttu çayı.

Kalktı ki garsona vere parayı,

Uzattı çakmağı ve sigarayı.

‘Say’ dedi, yutkundu, eğdi başını.

Döndü, gözlerinde bulgur bulgur yaş,

Sandım can evime döktüler ateş,

Sordum: ‘Memleketin neresi gardaş?,

‘Köy’ dedi, yutkundu, eğdi başını.

Yürüdü, kör topal çıktı şehirden,

Ağzına küfürler doldu zehirden,

Salladı dilini, vazgeçti birden,

‘Oy’ dedi, yutkundu, eğdi başını.”

Saygılar sunuyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

III.- YOKLAMA

(İYİ PARTİ sıralarından bir grup milletvekili ayağı kalktı)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, yoklama yapılmasını istiyoruz.

BAŞKAN – Sayın Türkkan, Sayın Ergun, Sayın Nuhoğlu, Sayın Bahşi, Sayın Örs, Sayın Cinisli, Sayın Yokuş, Sayın Filiz, Sayın Çulhaoğlu, Sayın Sıdalı, Sayın Koncuk, Sayın Kaplan, Sayın Yaşar, Sayın Cesur, Sayın Ataş, Sayın Altıntaş, Sayın Çelik, Sayın Sezgin, Sayın Öztürk, Sayın Tatlıoğlu.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekilleri Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül ile 5 Milletvekilinin İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 226) (Devam)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

2’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, 3’üncü madde üzerinde 4 önerge vardır. İlk okutacağım 3 önerge aynı mahiyettedir. Bu önergeleri okutup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 226 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinin kanun teklifi metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Dersim Dağ	Ömer Öcalan	Ayşe Sürücü
Diyarbakır	Şanlıurfa	Şanlıurfa
Erol Katırcıoğlu	Züleyha Gülüm	Kemal Peköz
İstanbul	İstanbul	Adana

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Alpay Antmen	Süleyman Bülbül	Zeynel Emre
Mersin	Aydın	İstanbul
Mahmut Tanal	Aydın Özer	Rafet Zeybek
İstanbul	Antalya	Antalya
	Ali Haydar Hakverdi	
	Ankara	

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Mehmet Metanet Çulhaoğlu	Behiç Çelik	Ayhan Erel
Adana	Mersin	Aksaray
Ayhan Altıntaş	Bedri Yaşar	Muhammet Naci Cinisli
Ankara	Samsun	Erzurum
	Ahmet Kamil Erozan	
	Bursa	

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde söz isteyen Diyarbakır Milletvekili Sayın Dersim Dağ.

Buyurunuz Sayın Dağ. (HDP sıralarından alkışlar)

DERSİM DAĞ (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; iktidar, bugün yine topluma dayattığı bir antidemokratik düzenlemeyi, bir hukuksuzluğu yasalaştırmaya çalışıyor. Sosyal medya düzenlemesiyle neleri yasallaştırmaya çalıştığını herkes çok iyi biliyor. Bu düzenlemenin hukukla, özgürlükle zerre kadar bir alakası yoktur. Bu düzenleme, saray rejiminin iktidarını koruması için yapılan, toplumsal muhalefeti nefessiz ve sessiz bırakmaya çalışan bir sansür düzenlemesidir.

Yıllardır, bu ülkede sizin gibi düşünmeyen tüm kesimleri baskılamaya çalıştınız, medyayı tek bir sese indirgediniz, yargıyı kendi tekelinize aldınız, şimdi de sosyal medya mecralarında sesini yükseltenleri sessiz bırakmak istiyorsunuz. Bu mecralarda tüm antidemokratik uygulamalarınızı, yolsuzluklarınızı, kirli savaş politikalarınızı tüm toplum görebiliyor ve buna karşı tepkilerini dile getiriyor. İşte tam da bu durum sizi rahatsız ediyor. İktidarınıza karşı tek bir muhalif sesin dahi çıkmasına, yükselmesine tahammülünüz yok. Sosyal medyadaki tepkilerin sağladığı toplumsal muhalefet ve baskı sayesinde iktidarınızın birçok hukuksuzluğu gün yüzüne çıktı ve politikalarınız teşhir edildi. Sosyal medya mecralarında sesini yükseltenler olmasaydı bu ülkedeki çoğu kişi Gülistan Doku'nun kaybedilişini

duymayacaktı; yine, milyonlarca öğrencinin eğitime, sınav sistemine ve AKP'ye olan eleştirilerini duymayacaktı; Batman'da, Dersim'de, Şırnak'ta uzman çavuşların çocukları istismar ettiğini, kadınların her gün taciz ve tecavüze maruz kaldığını, katledildiğini duymayacaktı; halk, Batman'da 18 yaşındaki bir genç kadına tecavüz eden uzman çavuşun serbest bırakıldığını öğrenmeyecekti çünkü kendi tekelinize aldığınız basında bunların hiçbirine yer yok, yandaş medyanızda size karşıt olan hiçbir haberin değeri yok. Tüm bu hukuksuzlukları gören yurttaşlar, sizin iktidarınız karşısında tepkilerini daha fazla dile getirip karşı koyuyorlar. Sosyal medyaya sansür uygulamayı istemenizin en temel sebebi budur. Sizler toplumun hakikate erişmesini istemiyorsunuz. Tek bir kişinin dahi politikalarınız hakkında olumsuz bir eleştiri yapmasına tahammülünüz yok.

Sevgili arkadaşlar, bakın, iktidar yıllardır baskıyla, sansürle toplumsal muhalefetin sesini kısmaya çalışıyor. Sadece 2014-2019 yılları arasında 408.494 "web" sitesine erişim, 7 bin Twitter hesabı, 40 bin "tweet", 10 bin YouTube videosu içeriği engellenmiştir. Yine, YouTube iki buçuk yıl, Wikipedia ise üç yıla yakın bir süre engellenmiştir. Sosyal medya platformlarının bant aralığını daraltma mevzusunu yıllardır yapıyorsunuz zaten. Buna birkaç örnek verecek olursak; 17-25 Aralık 2013'te ortaya çıkan yolsuzluk belgeleri, videoları ve ses kayıtlarının YouTube'da yayınlanmasından sonra YouTube'a erişimi engelleyen sizlersiniz; 4 Kasım 2016'da HDP Eş Genel Başkanları Sayın Figen Yüksekdağ, Selahattin Demirtaş ve 10 milletvekili arkadaşımızın rehin alındığı gece sosyal medyaya erişim yasağı getiren sizlersiniz; 8 Şubat 2020'de İdlib'de düzenlenen hava saldırısında 33 askerin hayatını kaybetmesi üzerine sosyal medya platformlarına erişim kısıtlaması getiren sizlersiniz. Anlaşılan, bu sansür ve kısıtlamalar size yetmemiş olacak ki, şimdi, sosyal medya platformlarının hepsini tümden sansürün kıskacında boğmaya ve kapatmaya çalışmaktasınız. Sadece sosyal medya mecralarını kapatmak da yetmiyor size; geçmişe dönük tüm yolsuzluklarınızı, hukuksuzluklarınızı, FETÖ'yle olan kirli ilişkilerinizi sildirmeye ve unutturmaya çalışıyorsunuz. Bu toplumdaki her kesime karşı işlediğiniz günahların, yaptığınız hukuksuzlukların haddi hesabı yok. Hepsini silebilirsiniz, erişim engeli getirebilirsiniz ama bizlere bu hukuksuzlukları asla unutturamazsınız, toplumsal belleğimizi sildiremezsiniz. Gençler sizleri yolsuzluklarınızla, kadın cinayetleriyle, gençlere olan düşmanlığınızla, FETÖ'yle olan ittifakınızla, Roboski, Soma, Suruç ve 10 Ekim katliamlarıyla, siyasi operasyonlarınızla, kayyum rejiminiz ve faşizminizle hatırlayacaktır. Bu düzenlemeyle iktidar en çok gençlere saldırmaya, yaşam alanlarını daraltmaya çalışmaktadır. Gençlerin sözlerini, tepkilerini, sevinçlerini en fazla dile getirdiği bu mecraları ortadan kaldırmaya çalışan iktidar şunu iyi bilmeli ki gençleri dizginlemeye, tehdit etmeye dönük bu çabalar beyhude çabalardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Dağ.

DERSİM DAĞ (Devamla) - Gençler size hiçbir zaman boyun eğmez. Bizler, yasaklara karşı kendimizi ifade edebileceğimiz yeni mecraları ve alanları her zaman bulacağız.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Beyanların hiçbirini kabul etmiyoruz, reddediyoruz. Nezdimizde hiçbir karşılığı yoktur.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde söz isteyen Mersin Milletvekili Sayın Alpay Antmen.

Buyurunuz Sayın Antmen. (CHP sıralarından alkışlar)

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, bu yasayla sosyal medyaya yasak gelmiyor değil mi? Demin hatibiniz de bahsetti, Türkiye'de bir temsilcilik açın, otuz gün süre, idari para cezası; açmadınız otuz gün süre, bir idari para cezası daha, sonra reklam yasağı, sulh ceza mahkemesi yüzde 50, daha sonra sulh cezadan yüzde 90 kısıtlama, yüz elli gün, tebligatlarla yüz seksen gün. Haydi burada açık konuşalım, altı yedi ay sonra sizin bu dayatmanıza izin vermeyen, kabul etmeyen sosyal medya şirketleri Türkiye'de olmayacak. E, ne olacak? Türkiye'de sosyal medya kalmamış olacak.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Siz avukatı mısınız sosyal medya şirketlerinin?

ALPAY ANTMEN (Devamla) – Bakın, değerli milletvekilleri, bu teklif, Sayın Cumhurbaşkanınızın ve AKP'nizin "dislike" yapılmasına verdiği tepkidir, cezadır, ceza. Bu teklif, kişisel verileri elde etme yani röntgencilik yapma önerisidir. Bu teklif, gençlerin oyunu kazanamayınca "Size oy moy yok." denilince gençleri cezalandırma teklifidir. Bu teklif, yasakçı ve baskıcı bir anlayışın Türkiye'yi tüm dünyada rezil etme teklifidir. Bu gençlerden ne istiyorsunuz? Beyin göçünde dünya rekorunu kırıyoruz, yetişmiş gençler ülkeden gidiyor, oturup "Bunu nasıl önleriz?" diye düşüneceğinize bu gençlerin sesini daha da kısmak istiyorsunuz. Kısamayacaksınız. Gençler sizin gibi düşünmek zorunda mı? (CHP sıralarından alkışlar)

SALİH CORA (Trabzon) – Benzer düzenleme Almanya'da var.

ALPAY ANTMEN (Devamla) – Dünya Mars'a araç gönderiyor, Ay'da koloni kurmaya çalışıyor ve siz ne yapıyorsunuz, AKP iktidarı? "Sosyal medyayı yasaklayacağım." diyorsunuz. Eller gidiyor Mersin'e, siz gidiyorsunuz tersine; bravo, devam edin(!) Beyler, Orta Çağ bitti, kafalarınızı buna göre değiştirin.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Orta Çağ buraya hiç gelmedi ki.

ALPAY ANTMEN (Devamla) – Bakın, bu teklifin bir ayağı Kuzey Kore'de, bir ayağı Rusya'da, diğer ayağı İran'da ve esas, sarayda. Bakın, Z kuşağı korkusu önce dağları, sonra sarayı sardı. Korkunun ecele faydası yok. Ne olacak? Ekşi Sözlük'ü mü kapatacaksınız? "Ak Sözlük" mü kuracaksınız? Twitter'ı yasaklayıp sarayın Twitter'ını mı kuracaksınız?

Ancak esasen, bu teklifle geçmişe dönük birtakım haber ve "tweet"leri silmek istiyorsunuz. Nedir bunlar? O anlı şanlı zamanında, şimdinin alçak, sümüklü FETÖ'sü var ya, ona güzellemeleri sileceksiniz; ondan sonra, Ergenekon, Balyoz kumpaslarını temizleyeceksiniz; Zekeriya Öz denen namussuzla ilgili destek "tweet"lerinizi kaldıracaksınız; PKK lideri Öcalan'a övgüler, açıklamalar falan kalkacak. Bu ne demek? Değerli milletvekilleri, yapmayın. İktidar yetkilileri bunu yani getirdikleri sansür teklifini "Alman modeli" diyerek bize yutturmaya çalışıyorlar. Hangi Alman modelinden bahsediyorsunuz? Ben size söyleyeyim: Hitler modelinden; şimdiki Almanya'yı değil, Hitler'i örnek alıyorsunuz. İşinize geldiğinde Avrupa, işinize gelmediğinde Kuzey Kore. Beyler, Türkiye'de 2019 sonu itibarıyla 408 bin web sitesi, 7 bin Twitter hesabı, 40 bin "tweet", 10 bin YouTube videosu, 6.200 Facebook içeriği erişime engellendi. Zaten sansür var, daha düne kadar Vikipedi yasaklıydı. Gençler ne yaptı? Wikipedia Zero'yla yine girdiler. Peki, o zaman, bu teklif ne teklifi? Alman teklifi değil, Kuzey Kore teklifi, Kuzey Kore. Siz, Almanya'da Başbakan Merkel'i eleştirdiği için tutuklanan birini gördünüz mü? Hukukun Üstünlüğü Endeksi'nde Almanya dünyada 6'ncı sırada, Türkiye ise 128 ülke arasında 107'nci sırada. Alacaksanız bunu alın Alman modeli olarak. Almanya'da hâkimler var, hâkimler Berlin'de; Türkiye'de hâkimler var, sarayın hâkimleri, önlerini ilikliyorlar.

Bakın, diyorsunuz ki: "Sosyal medyada insanlara hakaret edenleri bulalım, belirleyelim, ceza verelim." Peki, açıkça sorayım: Sosyal medyada silahla hem de otomatik ağır makineli tüfekle -bunu nereden bulduysa- poz veren, tehdit yağdıran biri var, parti görevliniz, Yargıtayın kayıtlarında da var; hakkında ne yaptınız? İşte, adı sanı belli. Peki, hepimizin şanı şerefi, bu ülkenin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk'e her gün ağız dolusu küfür eden alçaklar var, bunların sosyal medyada adları, adresleri belli; ne yapıyorsunuz? Bir sırtını tıpışlamadığınız kalıyor. Devam edin, devam edin!

HAMZA DAĞ (İzmir) – 9'uncu maddeyi okursanız görürsünüz.

ALPAY ANTMEN (Devamla) – Fakirlik, eğitimsizlik, adaletsizlik, yolsuzluk, yoksulluk, şiddet, tehdit her yeri sarmış ama konumuz ne? Netflix, sosyal medya. Devam edin arkadaşlar(!) On sekiz yıldır iktidardasınız, şu ülkenin fakiriyle fukarasıyla uğraşacağınıza sosyal medyayı kısıtlayıp insanların hak ve özgürlüklerini engellemek istiyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ALPAY ANTMEN (Devamla) – Bakın, değerli arkadaşlar, Sayın Cumhurbaşkanı YouTube'a çıktı, bir yayın yapmak istedi. Canlı yayında ne oldu? Sayın Cumhurbaşkanı YouTube'a çıktığı bir yayında yüz binlerce "dislike" aldı.

ÖZGÜR KARABAT – (İstanbul) - Beğenmedi gençler.

ALPAY ANTMEN (Devamla) – Ardından da hemen sosyal medyayı yasaklamak istiyorsunuz. Yani gençler "Size oy moy yok!" diyor, siz hâlâ bu yanlış tutumunuzda ısrar etmeye devam ediyorsunuz. Siz baskıyı, sansürü, hukuksuzluğu, yolsuzluğu artırdıkça sanıyor musunuz ki oylarınız artacak? Oylarınız eriyecek, eriyecek ve bu gençlik en sonunda sandıkta sizin Z raporunuzu alacak. Gideceksiniz; gençler gelecek, AKP gidecek! Peki, bu getirdiğiniz "dislike" yasasının yanıtını sandıkta göreceksiniz, gençler bunun hesabını size ilk seçimde soracak. Biz de o gençlerin size yanıtını her yerde yüzünüze vuracağız.

TAMER DAĞLI (Adana) – Ters tuttunuz, ters.

ALPAY ANTMEN (Devamla) – Gençlerin sözünü size daima hatırlatacağız. Gençler geliyor, AKP gidiyor; güle güle!

SALİH CORA (Trabzon) – Z kuşağı sizden hesap soracak, Z kuşağı.

ALPAY ANTMEN (Devamla) – Bak, sayın vekil, bak, görmeyi bilmiyorsan bak. Bak, bak, gör!

SALİH CORA (Trabzon) – Alpay Bey, ters tuttunuz, ters.

ALPAY ANTMEN (Devamla) – Okumayı bilmiyorsunuz, dinlemeyi bilmiyorsunuz, gör. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde söz isteyen Mersin Milletvekili Sayın Behiç Çelik.

Buyurunuz Sayın Çelik. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 226 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesi için verdiğimiz önergemiz üzerinde konuşmak için söz aldım, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, dün memleketim olan Mersin'in Mut ilçesinde meydana gelen trafik kazasında hayatlarını kaybeden şehitlerimize Allah'tan rahmet, yaralılarımıza acil şifalar diliyorum. Şehitlerimiz Caner Mayendağı, Samsun; Mustafa Dağlı, Mersin Tarsus; Samet Çaldır, Bursa; Kerim Arslan Kırıkkale. Şehitlerimiz defnedildiler, tekrar Allah rahmet eylesin, Allah Türk ordusunun yardımcısı olsun.

Değerli milletvekilleri, ben konuyu farklı bir açıdan değineceğim. AK PARTİ, kendi kayıtlarına hâkim olarak beğenmediklerini yok etmek için böyle bir yasa teklifini huzurunuza, Genel Kurula getirmiş bulunuyor. Çünkü hatırlarsanız birkaç yıl önce Wikipedia yasaklandı Türkiye'de ve sebep AK PARTİ aleyhine yayın yapmak, sonra serbest bırakıldı ama birçok baskı oldu, şimdi sansürlenmiş bir Wikipedia'yla karşı karşıyayız. Yani artık, şu anda da hedef olarak Youtube ve Twitter mecraları üzerinde bir baskı oluşturma ve yasaklama cihetine gitmeye çalışıldığı açık.

Şimdi, ben bunları size arz ederken aklıma bir olay geldi: İncek'te bir istihbarat merkezi vardı Emniyet teşkilatımızın İstihbarat Dairesine bağlı olarak çalışan. Burayı devletimiz, çok güzel bir şekilde kurdu ama burayı İsrail firmasına kurdurdular. Bu İsrail firması, burayı öyle bir tanzim etti ki 14 kartuştan oluşan sıralı, birbirini takip eden ardışık bir kayıt sistemi oluşturdular, burada bütün kopyalar saklanır hâle geldi ve daha sonra burayı FETÖ ele geçirdi veya AK PARTİ iktidarı burayı FETÖ'ye verdi. Bu kayıtlar, daha sonra, 15 Temmuzun hemen sonrasında dağıtılmak istendi; bu kartuşları hep söktüler, parçaladılar, çıkardılar; tabii, bir izleme, dinleme ve kayıt merkezi olmaktan burası çıktı. Ama şunu unutuyor tabii AK PARTİ iktidarı: Uydu aracılığıyla bunların tekrar başka yerde kopyalandığı akıllara da gelmiyor. Böylece, çıkarılan kartuşları tekrar yerine koymaya çalıştılar, ardışık sistemini ayarlayamadıkları için dinleyemediler ve burası şu anda atıl durumda. Ve burada milyarlarca sayfa kayıt var arkadaşlar ve bu kayıtlar darmadağınık; tekrar toparlayıp ortaya getiremiyorlar, getirmek de aslında AKP açısından iyi bir şey değil. Bunları niye anlatıyorum biliyor musunuz? Bu merkezin kayıtları, herkesin, özellikle de AK PARTİ'nin sevaplarının ve günahlarının da kayıtlarıdır yani bizim inancımıza göre amel defteri gibi bir şeydir bu. Bu açılırsa AK PARTİ yandı yani amel defteri bir de soldan verilirse -Allah korusun- çok kötü. Yani o zaman cehennemde kütük olma gibi bir durumla karşı karşıya kalınabilir. Allah korusun yani böyle bir şey arzu edilmez ama bura henüz açılmış değil, açamıyorsunuz çünkü.

Bir de, geçenlerde bir doktor, Profesör Doktor Metin Feyzioğlu'yla ilgili bir şehirden -şehrin ismini vermiyorum- bir mesaj paylaştı. Orada "Sen de mi satıldın." yazmış doktor. Hemen dava açılıyor. Ara bulucuya gidiyor.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Uzlaşma…

BEHİÇ ÇELİK (Devamla) – Uzlaşmaya gidiyor, 6 bin lira ceza; arkasından birçok olaylar oluyor ve eline bir mesaj veriyorlar "Özür dile, bunu yayınla." diye. Derhâl nasıl buldunuz, nasıl ele geçirdiniz de Feyzioğlu'nu böyle bir himaye ve koruma altına alıyorsunuz? Hayret edilecek bir şey ve çok süratli bir çalışma.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

BEHİÇ ÇELİK (Devamla) – Daha çok olay var ama süremiz yetmiyor. İnanın yani bu aşamada AK PARTİ tetikçisi, insanlık ve ahlak yoksunu trol ve troliçeler var. Bundan konuşmacılar bahsetti, ben bunları anlatmıyorum ama şunu kesinlikle bilmenizi istiyorum: Bu, AK PARTİ'nin lehine bir şey değil. AK PARTİ, demokrasi içerisinde hayatiyetini muhafaza etsin. Arkadaşlar diyorlar ki: "İktidarız." İktidar değilsiniz siz, birinci partisiniz; o eskidendi, 2018'den önceydi, böyle bir şey yok. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Siz iktidar değilsiniz ama bundan sonra birinci mi olursunuz yoksa ikinci mi olursunuz, buna karar verecek olan büyük Türk milletidir; bunu bilmek lazım.

Fettah Tamince olayı var, Libya olayı var, bunlara değinmiyorum. Bakın, inanın, yüz karası gelişmeler var.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Türkiye'de çok güzel gelişmeler var.

BEHİÇ ÇELİK (Devamla) – Allah sizi korusun, bizi korusun, büyük Türk milletini korusun diyorum. Devletimiz var olsun diyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Selamlayalım lütfen.

BEHİÇ ÇELİK (Devamla) – Geçenlerde söylediğim gibi, yaşasın devlet diyorum, yıkılsın düzeniniz diyorum, Genel Kurula saygılar sunuyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 226 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin çerçeve 3'üncü maddesinde yer alan "bir milyon Türk lirasından on milyon Türk lirasına" ibaresinin "yüz bin Türk lirasından bir milyon Türk lirasına" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Cahit Özkan	Muhammed Levent Bülbül	Salih Cora
Denizli	Sakarya	Trabzon
Mustafa Demir	Erkan Akçay	Ahmet Özdemir
İstanbul	Manisa	Kahramanmaraş
	Hayati Arkaz	Mehmet Celal Fendoğlu
	İstanbul	Malatya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Takdire bırakıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen yok, gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Yer sağlayıcılık bildiriminde bulunmayan veya kanundaki yükümlülüklerini yerine getirmeyen yer sağlayıcı hakkında verilecek idari para cezasının 100 bin Türk lirasından 1 milyon Türk lirasına olacak şekilde yeniden düzenlenmesi öngörülmektedir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler…

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Karar yeter sayısı…

BAŞKAN – Arayacağım efendim.

Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Karar yeter sayısı vardır, madde kabul edilmiştir.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bir üyelere sorsanız, üyeler arasında bir fikir birliği var mı acaba? Fikir birliği yok efendim.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Kabul edildi efendim, sonucu açıkladınız.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Üyelere sordunuz mu efendim?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Üyeler arasında ihtilaf var efendim.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Sonucu açıklamasa olabilir de…

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 4'üncü madde üzerinde 3 önerge vardır, ilk okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir. Bu önergeleri okutup birlikte işleme alacağım.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkanım…

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Özkoç.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

53.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Nimetullah Erdoğmuş'un kâtip üyeler arasında uyuşmazlık olduğunda oylamanın elektronik cihazla yapılması yönündeki talepleri göz ardı etmemesini rica ettiklerine ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkanım, orası bir Divan ve Divanda biliyorsunuz kâtipler var. Kâtipler arasında herhangi bir uyuşmazlık varsa bunu Genel Kurulun takdirine sunmak elbette ki yetkinizdedir. En azından muhalefetin bu tür taleplerini göz ardı etmemenizi sizden rica ediyoruz efendim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum efendim.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekilleri Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül ile 5 Milletvekilinin İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 226) (Devam)

BAŞKAN – Önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 226 sıra sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Alpay Antmen	Mahmut Tanal	Aydın Özer
Mersin	İstanbul	Antalya
Süleyman Bülbül	Zeynel Emre	Rafet Zeybek
Aydın	İstanbul	Antalya

Ali Haydar Hakverdi	Hüseyin Yıldız
Ankara	Aydın

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Hüseyin Örs	Ayhan Altıntaş	Ahmet Kamil Erozan
Trabzon	Ankara	Bursa
Muhammet Naci Cinisli	Ayhan Erel	Mehmet Metanet Çulhaoğlu
Erzurum	Aksaray	Adana

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Komisyonun katılmadığı aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı İstanbul Milletvekili Sayın Mahmut Tanal.

Buyurunuz Sayın Tanal. (CHP sıralarından alkışlar)

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Değerli Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla, hürmetle selamlıyorum.

Değerli Başkanım, bugün Meclis Başkanlığından bize böyle bir "Sivil Toplum İçin Yasama Sürecine Katılım El Kitabı" gönderildi. Herhâlde tüm milletvekili arkadaşlara gönderilmiştir bu kitap. Öncelikle ben bu Sivil Toplum İçin Yasama Sürecine Katılım El Kitabı'nı hazırlayan Meclis Başkanlığına teşekkür ediyorum ama bu kitabı yayına hazırlarken içerisindeki bilgilere de keşke uyulsa. Yani Anadolu'da derler ya "Kitapta yazıldığı gibi uygulanmıyor." Evet, bu Parlamento da yasama el kitabını yazmış durumda ama maalesef yasama el kitabına göre burada ne Komisyonda ne Genel Kurulda çalışmalar yapılmıyor. Nedir mesele burada? Hemen bu kitabın 75'inci sayfasında "Komisyon nedir, sivil toplum kuruluşları için neden önemlidir?" diyor. Yapılan yasama faaliyetleriyle ilgili sivil toplum örgütlerinin de en azından kanunla ilgili görüş ve düşüncelerinin alınması gerekir, bir katkısının sunulması lazım. Sizden istirhamım Sayın Başkanım, bunu Meclis Başkanlığına hatırlatın yani madem ki bu kitapçığı milletvekillerine dağıtmışlar hiç olmazsa bunun gereğini yapsınlar. Bu birincil bir husus.

İkinci konu, şimdi, internet medyacılığıyla ilgili düzenleme yapılıyor. Evet, bununla ilgili, biz (27/3), (2/2398) esas numaralarıyla 29/11/2019 tarihinde ve yine aynı şekilde 30/9/2019 tarihinde (2/2239) esas numarasıyla 2 tane kanun teklifi vermişiz internet medyacılığıyla ilgili. Nedir bu? Peki, şu anda bu getirilen düzenlemeyle… Gerçi Komisyon da kendi sorunlarıyla ilgileniyor, kimsenin dinlediği de yok, Başkan da sağ olsun burada cep telefonu kullanıyor! Burada, bu internet medyacılığıyla ilgili, bir, zaman aşımı var mı? Yok. Peki, bunlarla ilgili, süreli ve süresiz yayınlarda… Süreli yayınlarda dört ay içerisinde, süresiz yayınlarda altı ay içerisinde dava açılması gerekir, bununla ilgili, bir, düzenleme niye yapmıyorsunuz?

Yani Allah'tan korkun, orada, hazır bir vaziyette vermiş olduğumuz bir emek var, emek. Kanun ne diyor, İç Tüzük ne diyor? Birbiriyle irtibatlı olan yasaları birleştirin diyor. Yasa yapma tekniği açısından hazır bir şekilde bizim sunmuş olduğumuz bu kanun tekliflerini birleştirmiş olsaydınız ne olacaktı? Yani sizin "İşte, biz istişare ediyoruz, birlikte kanun yapıyoruz." anlayışınız bu mu? Maalesef sıraya bakarsan bu kanun teklifimiz sizden daha önce, eğer sorunun çözümü açısından bakarsanız da yine aynı şekilde maalesef. Yani bu konuda diyeceksiniz bu kanuna kimin ihtiyacı var, niçin bu kanun getirildi? Bu kanunun getirilmesiyle yani bu kanun teklifi kesinleşince Türkiye'de işsizlik mi bitecek, adaletsizlik mi bitecek, hukuksuzluk mu bitecek, liyakatsizlik mi bitecek, özgürlük alanları mı genişleyecek, istihdam alanları mı yaratılacak, aç ve açıkta kalan yoksulun evine ekmek mi aş mı götürülecek, demokrasi mi güçlenecek, hukuk devleti mi güçlenecek? Yok değerli arkadaşlar. Kimin ihtiyacı? Maalesef burada açık ve net bir şekilde bunu söylersek bu soru, neden bu kanuna ihtiyaç var, kimin ihtiyacı var? Tek adam rejiminin bekası için, güvenliği için, mevcut olan iktidarın sürdürülmesi için. Yani, burada biz bu kadar pahalık var, işsizlik var, yoksulluk var vatandaşın bu sorunlarını konuşalım.

Adalet Komisyon Başkanı, o da gariban bir adamcağız belki ona ben çok yükleniyorum, kendisinden özür dilerim.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Estağfurullah ne demek.

MAHMUT TANAL (Devamla) – Yani, şunu söyleyeyim, işte, bir ay öncesi Şanlıurfa'nın elektriğini söyledim. Aynı şekilde Sayın Meclis Başkan Vekili burada, Şanlıurfa milletvekili, 9 AK PARTİ'li Urfa milletvekili var. Ya, arkadaşlar, Urfa'nın elektrik sorununu gelip kanunla halledin.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sorduk Bakan'a.

MAHMUT TANAL (Devamla) – Halledin kardeşim.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Hallediyor hallediyor, çözüyor.

MAHMUT TANAL (Devamla) – Sizin evinizin elektriği kesik olsa bir ay elektriksiz kalır mısınız, yazık günah değil midir? Türkiye'de 81 tane il var, 81 ile tek tek bakarsak Şanlıurfa kadar elektriği kesilen başka bir vilayet var mı, başka bir il var mı? Şimdi 30 tane büyükşehir var 30 tane büyükşehrin tüm köy yolları yapılmış değil mi? Şanlıurfa'nın köy yolları niye asfaltlı değil, niye yapılmıyor?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MAHMUT TANAL (Devamla) – Şanlıurfa'nın köylerinin yolları niye asfaltlı değil? İlçeler arasında belediye otobüsleri niye çalışmaz, o köylerin çöpleri niye toplanmaz, o elektrikler niye kapalı, yazık günah değil mi?

(AK PARTİ sıralarından "Sayın Tanal, Sayın Tanal" sesleri)

MAHMUT TANAL (Devamla) – Oradan laf atacağınıza gelin buradan vatandaşa hizmet için bir laf söyleyin Allah rızası için ya. (CHP sıralarından alkışlar)

Hepinize teşekkür ediyorum, saygılarımı sunarım, iyi akşamlar diliyorum.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı, Trabzon milletvekili Sayın Hüseyin Örs.

Buyurun Sayın Örs

HÜSEYİN ÖRS (Trabzon) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri, kanun teklifinin 4'üncü maddesi üzerine söz aldım. Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'nin çözüm bekleyen birçok sorunu var, milletimizin derdi çok. Milletin derdi işsizlik, geçim sıkıntısı, mutfaktaki yangın; milletin derdi kurban parası, emekli maaşı. Bugün, ekonomik sıkıntılar had safhadayken, esnaf perişanken, üretici kan ağlarken, işsizlik almış başını gitmişken, hülasa Türkiye'nin çözüm bekleyen birçok sorunu dururken bu sosyal medya düzenlemesini bir an önce çıkarma hevesini pek de anlamış değilim işin doğrusu. Bu pandemi sürecinde vatandaşın sırtındaki yük iyice ağırlaşmış; mutfakta tencere kaynamaz olmuş; esnaf, köylü, işçi perişan olmuş; 1 dolar 7 TL seviyelerinde gezinir olmuş; 2005 yılında 35 lira olan çeyrek altın bugün 700 TL olmuş yani cebimizdeki para kuş olmuş, uçmuş; işsizlik almış başını gitmiş; Hazine boşalmış, kara günde, zor günde, merhem olsun diye saklanması gereken ihtiyat akçesi yok olmuş; İşsizlik Fonu tükenmiş ve coronalı günlerde "ekonomik destek paketi" diye de vatandaşa "Git, bankadan, becerebiliyorsan kredi al." denmiş. Yani, vatandaş borcunu ödemek için yeniden borçlanmışken biz, burada sosyal medyayı konuşuyoruz.

Değerli milletvekilleri, üzerinde konuştuğumuz 4'üncü maddeyle kanunun "Erişimin engellenmesi ve yerine getirilmesi" başlıklı maddesinde değişiklik öngörülmektedir. Hâlihazırda mevcut olan erişimin engellenmesinin yanı sıra içeriğin kaldırılması da öngörülmüştür. Bu vesileyle internet ortamında yapılan ve suç teşkil eden yayınlara mücadele kapsamında suç oluşturan kısmi içeriğin çıkartılmasına yönelik bir düzenleme öngörüldüğü belirtilmektedir. İçerik kaldırma kurumu kolektif, siyasi hafızanın ortadan kaybolmasına neden olur. Elektronik medyaya erişim sosyal boyutuyla yurttaşlığın inşası, politik boyutuyla da katılımı teşvik etmesi açısından iletişim sürecinin önemli bir parçasıdır. Aynı zamanda siyasi hafızanın muhafaza edildiği en önemli alanlardan biridir. Bu kapsamda, birtakım içeriklerin kaldırılması yoluyla siyasi hafızanın yok edilmesi hiç uygun değildir. Bu maddeyle iktidar, kendilerine ait istemedikleri tüm haberleri silme ve kaldırma imkânına kavuşacak; kısaca, tüm eleştirel ve olumsuz haberler bu sayede yok edilmiş olacaktır.

Değerli milletvekilleri, sosyal medya üzerinde konuşmamız, tartışmamız gereken sorunlar olduğunda bir itirazımız yok; sorun, sosyal medya mecralarından daha çok, kullanıcıların içerik ve paylaşımlarından kaynaklanıyor. Ne Sayın Genel Başkanımız Meral Akşener'e yönelik trollerce yapılan ve sıkça tekrarlanan, annelik ve kadınlık onuruyla gururunu zedeleyici paylaşımlar ne de çok yakın bir zamanda Sayın Berat Albayrak'ın ailesiyle ilgili yapılan paylaşımlar asla kabul edilemez, zaten bunlara ortak tepkimizi de ortaya koyduk.

İnternetteki paylaşımlara ilişkin düzenleme, bu tür paylaşımların önünü kesmeye yönelik olmalı. İnsanların onuruna, haysiyetine, kişiliğine, ailesine sosyal medya yoluyla yapılan saldırılar tabii ki cezasız kalmamalı fakat görüşmekte olduğumuz kanun teklifinde bu konuyla ilgili de net bir düzenleme maalesef yoktur. İnsanların "Ben bireyim, özgür bir bireyim. Benim de görüşlerim var; doğru ya da yanlış, katılırsınız ya da katılmazsınız." şeklinde kendini ifade ettiği bir alan hâline gelen sosyal medya alanını kısıtlamak doğru bir şey değildir. İnsanların birey olmanın özgürlüğünü yaşadığı bu sosyal mecrada muhalefeti dikkate almadan, kullanıcıları dikkate almadan yani muhatapları hiç dikkate almadan yapılan düzenlemelerin bir de "Dünyada öncü olacağımız bir kanun teklifi getirdik." cümlesiyle sunulması hiç doğru değildir. Sosyal medya üzerinden getirilecek yasaklamalarla fikir özgürlüğünü kısıtlamak, muhalefetin sesini kesmeye çalışmak hiç doğru değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) – Çok özür dilerim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurunuz.

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) – Değerli milletvekilleri, sosyal medya düzenlemesi, daha şimdiden, başta gençler olmak üzere tüm internet kullanıcılarında bir tedirginlik yaratmıştır. İnsanlar özgürlüklerinin kısıtlandığı bir dönemde düşünce özgürlüklerini yaşayabildikleri, fikirlerini serbestçe ifade edebildikleri bir alanın daha kapatılmasından endişe duymaktadırlar. Getirilen bu düzenlemeyle vatandaşlarımızın hem ifade hem de haber alma özgürlüklerine sınır çizilmeye çalışılmaktadır.

İYİ PARTİ olarak sosyal medya platformları ve internet şirketleri için ülkemiz kanunlarıyla uyumlu hukuki ve mali bir altyapının hazırlanmasına, düzenlenmesine ve bununla ilgili düzenlemelerin getirilmesine karşı değiliz. Ancak bunu yasaklarla değil, özgürlükleri sınırlayıp insanlarımızı mağdur ederek değil, aklıselim davranarak yapmaktan yanayız diyorum.

Genel kurulu saygılarımla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 226 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE 4- 5651 sayılı Kanunun 8'inci maddesinin birinci ve beşinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"İnternet ortamında yapılan ve içeriği aşağıdaki suçları oluşturduğu hususunda kuvvetli şüphe sebebi bulunan yayınlarla ilgili olarak içeriğin çıkarılmasına ve/veya erişimin engellenmesine karar verilir: a) 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununda yer alan; 1) İntihara yönlendirme (madde 84), 2) Çocukların cinsel istismarı (madde 103, birinci fıkra), 3) Uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanılmasını kolaylaştırma (madde 190), 4) Sağlık için tehlikeli madde temini (madde 194), 5) Fuhuş (madde 227), 6) Kumar oynanması için yer ve imkân sağlama (madde 228), suçları."

"İçeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi kararının gereği, derhal ve en geç kararın bildirilmesi anından itibaren yirmi dört saat içinde yerine getirilir."

Şevin Coşkun	Züleyha Gülüm	Ayşe Sürücü
Muş	İstanbul	Şanlıurfa
Ömer Öcalan	Erol Katırcıoğlu	Kemal Peköz
Şanlıurfa	İstanbul	Adana

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Muş Milletvekili Sayın Şevin Coşkun…

Buyurunuz Sayın Coşkun. (HDP sıralarından alkışlar)

ŞEVİN COŞKUN (Muş) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; teklifin 4'üncü maddesi üzerinde söz almış bulunuyorum.

Genel Kurulu selamlıyorum.

Mevcut kanunla çocuklara yönelik cinsel istismarı, uyuşturucu madde kullanımı ve müstehcenlik gibi suçlara erişim engeli getirilirken teklif aynı zamanda içeriğin engellenmesini de beraberinde getirmektedir. Mevcut düzenlemeyle çocuk istismarı suçlarında, içeriğin kaldırılması ve erişimin engellenmesi yoluna gidilmesi yerindedir. Ancak daha önce de birçok yasa tasarısında gördüğümüz gibi siyasi iktidar tüm hak ve özgürlüğü kısıtlayıcı maddeleri gizlemeyi de amaçlamaktadır. Erişimin engellenmesine ek olarak bahsi geçen düzenlemeyle içeriğinin kaldırılmasının da öngörüldüğü katalog suçlar kesinlikle daraltılmak zorundadır. Aksi hâlde hak ihlallerine neden olacak bir dizi uygulama yaşanacaktır. Söz konusu katalog suçlardan olan ve kanunda tanımı bile bulunmayan, dolayısıyla çok geniş yorumlanmaya müsait müstehcenlik suçunun yer alıyor olması da kabul edilebilir değildir. Bu kavramın geniş kullanım alanı iktidarın kendi ahlaki değerlerini kanun olarak topluma dayatması anlamına gelecektir. Bu durum iktidarın ideolojik kodlarına uymayan her türlü yaşam tarzının suç sayılacağı bir pratiğe dönüşecektir.

Değerli milletvekilleri, illa katalog suçlara müstehcenlik de eklenmek isteniyor, o zaman neden uluslararası hukuk esas alınmıyor? Evrensel hukukun asgari noktalarını baz alırsak çocuk pornografisinin yanında nefret söylemi, şiddete çağrı ve soykırımı teşvik suçları da katalog suç olarak almamız gerekiyor. Bunların uygulanması için de demokratik toplumun gereklerine göre orantılılık ve ölçülülük ilkeleri çerçevesinde Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarına uygun şekilde mevzuatta açıkça düzenleme yapılması gerekmektedir.

Değerli milletvekilleri, AKP iktidarı yasa yapım süreçlerinde samimiyeti ve toplum yararını gözetmemektedir. Mecliste kabul edilen yasa tekliflerine bakıldığında toplum yararının, hak ve özgürlüklerin dikkate alınmadığı, iktidarın ve sermayenin can simidi niteliğindeki yasa tekliflerinin kabul edildiği görülmektedir.

İktidar, bu yasa teklifini, 4'üncü maddede olduğu gibi çocukların korunması açısından savunabilir ancak birkaç veriyle çocukların korunması ve çocukların üstün yararı açısından iktidarın bu konudaki samimiyetsizliğini ortaya koymak istiyorum.

Türkiye kadına, çocuğa yönelik istismar ve tecavüz vakalarında dünyada 5'inci sıradadır. AKP iktidarının son on yılında bu vakalar 3 kat artmıştır. Cinsel suçların yüzde 46'sı çocuklara yönelik gerçekleşmiştir. AKP son dört yıldır çocuklara yönelik cinsel istismar suçlarına af getirmek istemektedir. 2002 yılından bu yana 18 yaş altı 440 bin çocuk ve yine 15 yaşında 16 bine yakın çocuk doğum yapmıştır.

Değerli milletvekilleri, tablo bununla da sınırlı değildir. Çocukların yaşam haklarının korunmasına yönelik çok ciddi bir pervasızlık sürmektedir. Son on yedi yılda yaşam hakkı ihlal edilen çocuk sayısı 875'tir. AKP döneminde çocuk işçilik de hızla artmıştır. Türkiye'de her 5 çocuktan 1'i işçidir. Çalışan çocukların yüzde 80'i ise kayıt dışı çalışmakta, çocuklar iş gücü olarak görülmekte ve iş cinayetlerinde yaşamlarını yitirmektedir. 2020 yılının ilk altı ayında 14 çocuk, son altı yılda ise 365 çocuk iş cinayetlerinde yaşamını yitirmiştir.

Değerli milletvekilleri, tüm bunlarla birlikte kadına yönelik şiddet ve yaşam hakkı ihlalleri de artarak devam etmektedir. Son on sekiz yılda en az 15.557 kadın katledilmiştir. Geçen hafta Muş'un Malazgirt ilçesine bağlı Gölağılı köyünde yaşayan Fatma Altınmakas, eşinin kardeşi Sinan Altınmakas tarafından saldırıya uğramış, ölüm tehdidinden kaynaklı şikâyette bulunmuştur. Gözaltına alına alınan Sinan Altınmakas 14 Temmuzda serbest bırakılmış, Fatma Altınmakas ise aynı gün eşi Kazım Altınmakas tarafından katledilmiştir. İktidar, cinayetin peşine düşmek yerine Fatma Altınmakas'a ilişkin haberlerin birçoğuna erişim engeli kararı çıkarmıştır. Buradan da anlaşılacağı gibi iktidarın asıl hedefi mevcut sorunu çözmek değil, sansürlemektir. Kendisine yönelik biriken öfke ve eleştirilerin herkes tarafından görüldüğü sosyal medyayı kontrol altına alarak uyguladığı sansürü daha da ağırlaştırmaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ŞEVİN COŞKUN (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ŞEVİN COŞKUN (Devamla) – Değerli milletvekilleri, toplumun gerçek bilgiye ve ifade özgürlüğüne ihtiyacı vardır. Biz, bu teklife sessiz kalmayacağız; bugün de, yarın da bu gibi uygulamalara karşı mücadele etmeye devam edeceğiz. Biliyoruz ki bu teklife sessiz kalmak Türkiye'yi nefessiz bırakmaktır. Bizler, bu ülkenin halklarının nefes alması için mücadele etmeye devam edeceğiz.

Genel Kurulu selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

4'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… 4'üncü madde kabul edilmiştir.

Birinci bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

Şimdi, ikinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

AHMET HAMDİ ÇAMLI (İstanbul) – Biraz önce ismimi kullanarak bir arkadaşımız sataşmada bulunmuştu, onunla ilgili söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Çamlı.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

54.- İstanbul Milletvekili Ahmet Hamdi Çamlı'nın, Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın 226 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümünün soru-cevap kısmında yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

AHMET HAMDİ ÇAMLI (İstanbul) – Teşekkür ediyorum.

Biraz önce bir arkadaşımız ismimi de zikrederek birtakım sözler ifade etmiş, o sözleri duyunca… Gerçekten, bu akşam burada o kadar önemli bir çalışma yapıyoruz ki -sosyal medya çalışması, çok önemli- hatta arkadaşların acele edip "Bir an evvel bitirelim." demesi lazım çünkü artık, mümkün olduğunca, sosyal medyada çöplük bilgiler olmayacak ve arkadaşlarımız da daha rahat, daha sarih, daha düzgün bilgiler edinmiş olacaklar. Burcu Köksal Hanımefendi, tabii, benim söylediklerimle hiç alakası olmayan şeyler söylemiş ama şunu anladım ki: Gerçekten Burcu Hanım'la eşit değiliz yani o, sosyal medyadaki çöplükten faydalanmayı tercih ediyor kendisi; ben etmiyorum.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, şahsıma bir sataşma var, cevap vermek istiyorum.

BAŞKAN – Buyurunuz, yerinizden Sayın Köksal.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Kürsüden cevap vermek istiyorum.

BAŞKAN – Lütfen, yerinizden Sayın Köksal.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Kürsüden efendim.

BAŞKAN – Sayın Köksal, lütfen…

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – 69'a göre söz vermeniz lazım, kürsüden söz vermeniz lazım.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Lütfen, kürsüden cevap vermek istiyorum. Açık sataşma var, kürsüden cevap vermek istiyorum, lütfen.

BAŞKAN – Buyurun, kürsüden. (CHP sıralarından alkışlar)

XII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, İstanbul Milletvekili Ahmet Hamdi Çamlı'nın yerinden yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, öncelikle şunu söylemek istiyorum: Biraz önce konuşan milletvekili Yeliz olarak mı konuşuyor, Ahmet Hamdi Çamlı olarak mı konuşuyor; öncelikle buna bir açıklık getirsin. (CHP sıralarından alkışlar)

İkincisi: Kadınlara hakaret eden birisinin milletvekili olabildiği bir ülkede bir tavuk aslan kesilebilir, bir kadın ise dünyanın en güçlü, en karakterli insanı olabilir. Üstelik, adamlık cinsiyet meselesi değil, şahsiyet meselesidir; herkese de nasip olmaz.

Herkese iyi akşamlar. (CHP sıralarından alkışlar)

AHMET HAMDİ ÇAMLI (İstanbul) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Buyurun Sayın Çamlı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

2.- İstanbul Milletvekili Ahmet Hamdi Çamlı'nın, Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

AHMET HAMDİ ÇAMLI (İstanbul) – Ya, gerçekten, Fatma Hanım'ın performansını bütün milletvekili arkadaşlarımız çok iyi biliyor, onu takdir edecektir. (CHP sıralarından "Hangi Fatma? Fatma kim?" sesleri, gürültüler) Burcu Hanım, Burcu Hanım... Özür diliyorum. Burcu Hanım -önemli değil- gerçekten beni anlamamış. Bu akşam çok önemli bir çalışma yapıyoruz Fatma Hanım...

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Fatma kim, Fatma?

AHMET HAMDİ ÇAMLI (Devamla) – Burcu Hanım. Bir daha çöplük bilgilerle...

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Anlat Yeliz kim, Fatma kim?

AHMET HAMDİ ÇAMLI (Devamla) – Onlar biliyorsunuz "çamuriyetçi"lerin bana atmaya çalıştığı çamurlar, hiç aslı astarı yok. Hepsiyle ilgili açıklamalarım, beyanatlarım var ama siz "çamuriyetçi" medyanın çamurlarına iltifat ettiğiniz için ne kadar anlatsam az, yapacağım bir şey yok. Eğer samimiyseniz gelirsiniz bir çay ısmarlarsınız, ben de ısmarlarım, size tek tek bunları izah ederim ve gerçek, sahih bilgiye ulaşmış olursunuz.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Benim kadınlara hakaret eden insanlarla işim olmaz!

AHMET HAMDİ ÇAMLI (Devamla) – Kadınlara ben hiçbir zaman hakaret etmedim; ne usulüm ne üslubum öyledir.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Ayrımcılık suçu işleyen insanlarla benim işim olmaz.

AHMET HAMDİ ÇAMLI (Devamla) – Aile terbiyem de hiç böyle değildir; kendi usulüm, üslubumda da yok, medeniyet anlayışımda da yok. Gayet açık ve sarihtir.

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) – Yanlış anlaşılmaya çok müsait.

AHMET HAMDİ ÇAMLI (Devamla) – "Tweet"teki mesajlarım çok açıktır ama bugün de bir medyacı arkadaşımız belli ki ifadelerimi sözlük aracılığıyla anlamaya çalışmış. Siz de bir sözlük kullanırsanız gayet sarih, açık bir şekilde anlarsınız.

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) – Sizin söylediklerinizin sözlükte bir karşılığı yok ki.

AHMET HAMDİ ÇAMLI (Devamla) – Çok önemli bir kanun çıkarıyoruz. Bu işlere fazla eğilmeyelim, isterseniz çay ısmarlarım size, anlatırım.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekilleri Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül ile 5 Milletvekilinin İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 226) (Devam)

BAŞKAN – Şimdi, ikinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

İkinci bölüm, 5 ila 9'uncu maddeleri kapsamaktadır.

İkinci bölüm üzerinde söz isteyen İYİ PARTİ Grubu adına Antalya Milletvekili Sayın Hasan Subaşı.

Buyurunuz Sayın Subaşı. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA HASAN SUBAŞI (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

226 sıra sayılı Sosyal Medya Kanun Teklifi'nin ikinci bölümü hakkında görüşlerimizi açıklamak amacıyla İYİ PARTİ Grubu adına söz aldım.

Anayasa'nın 34'üncü maddesinde "Herkes, önceden izin almadan, silahsız ve saldırısız toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkına sahiptir." hükmü bulunmaktadır. Geçtiğimiz ay, baro başkanları bu anayasal hakkını kullanamadı ve rejim tarafından kontrol altında tutulamayan barolar, bölünmek suretiyle etkisizleştirildi. Anayasa'nın 26'ncı maddesi şöyledir: "Herkes, düşünce ve kanaatlerini söz, yazı, resim veya başka yollarla tek başına veya toplu olarak açıklama ve yayma hakkına sahiptir. Bu hürriyet resmi makamların müdahalesi olmaksızın haber veya fikir almak ya da vermek serbestliğini de kapsar."

Değerli vekiller, bireyler bugün, Anayasa'nın 26'ncı maddesinde tanınmış özgürce kendini ifade edebilme hakkını ancak sosyal medyada kullanabilmektedir. İnternet, çağımızın en değerli, en etkin aracıdır; fikir özgürlüklerinin yaşanabildiği ve her bilgiye erişilen alanlardır. Bu platform, ekonomik değer ve iş sahaları üreten alan hâline gelmiştir. 2000'lere kadar dünyanın en büyük şirketleri petrol şirketleri iken bugün bilgi teknolojileri şirketleri lider şirketler hâline gelmiştir. Bu yeni dünyada öncelikle, veri üretenler pazar, veriyi işleyenler ise pazarın yöneticisi konumundadır. Biz de veriyi üreten ama aynı zamanda işleyen olmak zorundayız. iktidar adına konuşan hatibin "Bu yasa teklifinin gönlümüzden oybirliğiyle geçmesini diliyorum." demesi ironi olsa gerek. Diğer hatipse "Bu yasa teklifinin neresinde özgürlükler daralıyor? Genç kuşağı en iyi biz anlıyoruz." demişti. Oysa Gezi olaylarında iktidarınız genç

kuşağı o kadar iyi anladı ki "Bunlar terörist." diyerek silindir gibi ezip geçtiler. İktidarın teröristlikle suçlaması üzerine yıllar sonra yargı beraat kararını verebildi. Osman Kavala'ysa rejimin iddiayı boşa çıkarmamak adına bir simge olarak bin günü geçen tutukluluğu hâlâ devam ediyor.

17-25 Aralık 2013 tarihlerinde ortaya çıkan ve sosyal medyada geniş çapta yer bulan içerikler, iktidarınız üzerinde ciddi rahatsızlıklar yaratmış ve kırılma noktası olmuştur. 2014 Mart ayında, sosyal medya üzerinde kısıtlamalar başlamış, aynı tarihlerde 5651 sayılı Yasa'da değişiklik getiren teklif "sansür yasası" olarak adlandırılmıştı. Dönemin Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan'ın "Twitter mwitter, hepsinin kökünü kazıyacağız, uluslararası camia şunu der, hiç beni ilgilendirmiyor." konuşmasından bir gün sonra Twiter kapatılmış ve on üç gün boyunca erişime engellenmiş, gerekli gözdağı verilmişti. Yine aynı tarihlerde YouTube kapatılmış ve altmış yedi gün sonra erişime açılmıştı.

2017 yılında "açık ansiklopedi" diye adlandırılan Wikipedia kapatılmış, ancak üç yıl sonra, 15 Ocak 2020'de tekrar kullanıma açılabildi. Bunların yanı sıra, 2012-2019 yılları arasında dünyadan Twitter'a 7.396 mahkeme kararı gönderiliyor, bu kararların 5.487 tanesi yani yüzde 74'ü Türkiye'den gidiyor. 5651 sayılı Yasa'ya göre 10 bin YouTube videosu çıkarılmış, 6.200 Facebook içeriği erişimi engellenmiş, 408.494 "web" sitesine erişim engeli getirilmiştir. Google'dan 65.973 içeriğin çıkarılması istenmiş ancak bunlardan 25.051 adedi çıkarılmıştır. Türkiye'de ofis açılması hâlinde yüksek cezalara muhatap kalmamak adına 65.973 içerik çıkarılması isteği muhtemelen tümüyle gerçekleşmiş olacaktı. Bugün pandemi sürecinde deprem hareketliliği yaşandığı bir süreçte ekonomik zorluklara, işsizlikte geldiğimiz duruma rağmen bunlarla ilgili tedbirler düşünülmeli iken yine 5651 sayılı Yasa üzerinde "sansür yasası" denilebilecek bir yasa teklifi daha önümüze gelmiştir.

On sekiz yıl önce "Yasakları kaldıracağız, yolsuzluğu ve yoksulluğu kaldıracağız." diyen Hükûmetin sicili bozuktur. Ve sadece Türkiye'de değil dünyada da hukukumuzun güvenirliği kalmamıştır. Yasa teklifinin gerekçesinde "Bireylerin temel hak ve özgürlüklerinin korunması adına bu yasa teklifini hazırladık." deseler de arka planda rejimin muhalefeti ve eleştirel her platformu kontrol altına alma çabası vardır. Bu yasa teklifiyle sosyal ağ sağlayıcılarını cezalarla yıldırmak ya da Türkiye'den uzak tutma çabası bulunmaktadır. Suç işleyen kullanıcılar tabii ki cezalandırılmalı, erişim engeli sağlanmalıdır. Ceza Kanunu'muzda ve 5651 sayılı Yasa'da gerekli tedbirler bulunmaktadır. Orantısız ceza ve sınırlamalar rejimin kendisini güvenceye alma çabasıdır.

17-25 Aralık 2013 tarihi kırılma noktası demiştik. O günler rejimin baskıcı, otoriter bir rejime dönüştüğü günlerdir. Rejim, o tarihi milat olarak ilan etmişti. Milat ilan edilmesi de yargının tümüyle baskı altına alınması, bağımsızlığın ve tarafsızlığın kalmadığı tarihtir. Ancak, Türkiye tekrar demokratik düzeni sağladığında, yargı bağımsızlığı, tarafsızlığı tekrar kazanıldığında 17-25 Aralığın milat sayılamayacağı açıktır. O tarihteki ve ondan önceki iktidarı rahatsız edici içerikler soruşturma konusu olabilecektir. Bütün bunlar, bu yasa teklifinin içeriklerin ortadan kaldırılması amacını taşıdığı kuşkusunu akla getirmektedir.

"Dünya örneklerini inceledik; Almanya ve Fransa örneğinden yararlandık." diyorsunuz ama gerçekle bağdaşmıyor. Fransa bir yıl tartıştıktan sonra yasa, Anayasa Mahkemesince reddedilmişti. Almanya örneğinde ise Alman Yargıtayı bir emsal davada, kamuoyunun bilgi alma hakkının kişisel verilerin korunması hakkından üstün olduğuna hükmetti. Hâkimler, hem kamuoyunun bilgi alma hakkının hem de bireylerin kişisel haklarının korunması hakkının önemli değerler olduğunu, her davada tekrar hangi özgürlüğün daha ağır bastığına bakılması gerektiğini belirttiler ancak kişisel verilerin korunması hakkının önceliği olmadığına hükmettiler, başvuran kişinin unutulma hakkı talebini de geri çevirdiler. Oysaki, Türkiye'de mahkemelerin de bağımsızlıklarını kaybetmesiyle beraber bu denge yitirilmiş durumda. İktidara yakın grupların yaptığı taleplere binaen hemen erişimin kısıtlaması kararı verilebilmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HASAN SUBAŞI (Devamla) – Tamamlıyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

HASAN SUBAŞI (Devamla) – Bu açıdan uygulama Almanya'nın tam tersi istikametinde ilerliyor ve "sansür yasası" diyebileceğimiz bir teklif yine virgülüne dokunulmadan kanunlaşıyor.

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Ağrı Milletvekili Sayın Abdullah Koç konuşacak.

Buyurunuz Sayın Koç. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; şimdi, yine tarihî bir süreç yaşıyoruz. Yine, Komisyonda ve Genel Kurulda birçok eleştiriye rağmen, birçok tarihî belirlemelere rağmen, maalesef bu kanunda da bir cümle dahi değiştirilmeden, bir virgül dahi değiştirilmeden bu yasanın maalesef maddeleri geçiyor ve bu şekilde yasalaşacak maalesef.

Şimdi, değerli milletvekilleri, ikinci bölümde çok önemli olan 5'inci ve 6'ncı maddenin içeriğini şöyle bir değerlendirmeye alırsak; 5'inci maddede içeriğin çıkarılması, 6'ncı maddede ise ne yazık ki bu sosyal medya sağlayıcılarına ilişkin çok ciddi cezaların yer aldığını görmekteyiz. Şimdi, bu içeriğin çıkarılması meselesi gerçek anlamda mevcut olan siyasal iktidarın kendi geçmişini temizlemeye ilişkin bir madde olduğunu çok net bir şekilde görüyoruz.

Değerli arkadaşlar, 6'ncı madde de ise Türkiye'de günlük erişimi 1 milyondan fazla olan yurt dışı kaynaklı sosyal ağ sağlayıcısının mevcut olan işleyişine ilişkin çok ciddi cezaların yer aldığını görüyoruz. Bu cezalar kademeli olarak 10 milyondan başlıyor, 30 milyon… Reklam yasağı, para transferi yasağı, yüzde 50 oranında bant genişliğinin daraltılması ve yüzde 90'a kadar olan internet erişiminin engellenmesine ilişkin ciddi cezaları içinde barındırıyor.

Bu maddedeki bir diğer husus ise, yine verilerin Türkiye'de depolanması ve bunun sonucunda meydana getirilen… Çok ciddi bir şekilde içinde sansür barındırıyor bu madde.

Değerli arkadaşlar, her alanda olduğu gibi siyasal iktidarın yine bu alanda da çok ciddi saldırıları söz konusu. Bakın, sadece sosyal medyaya ilişkin değil, son yıllarda Türkiye'de birçok hak alanı gerçek anlamda saldırı altında ve ne yazık ki biz bunu çok canlı bir şekilde yaşıyoruz. Bu iktidar 52 tane belediyemize kayyum atadı ve 3,5 milyon kişinin iradesini gasbetti. 10 binden fazla üyemiz, şu anda hapishanelerde ve cezaevlerinde. Bakın, 2911 sayılı Yasa yani Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu şu anda rafa kaldırılmış ve Anayasa şu anda çiğneniyor. Hiçbir şekilde, 81 ilde sokağa çıkıp basın açıklaması yapma, toplantı, gösteri ve yürüyüş yapma hakkı kesinlikle yok ve buna ilişkin bütün haklar şu anda askıda. Mahkemelerin tahliye kararlarına diğer mahkemeler uymuyor veya bu yönde bir karar alınırsa da mahkemeler dağıtılıyor. Sulh ceza hâkimlikleri âdeta tutuklama makineleri hâline getirilmiş durumda. Sulh ceza hâkimliklerinin önüne giden kim varsa tutuklanıyor ve aylarca cezaevlerinde tutuluyor. Kısacası, kasıtlı olarak demokratik uygulamalardan vazgeçiliyor ve bu yönde çok ciddi uygulamalar da var. Bu kısıtlama, düşünce hürriyetine doğrudan doğruya bir müdahaledir değerli arkadaşlar. Düşünce hürriyeti macerasının tarihsel bir geçmişi var ve bunu tarihsel bir süreçle adlandırmak gerekiyor. Türkiye'nin düşünce haritası pek de aydınlık değil ne yazık ki. Bu alan, 1925 yılından bu yana olağanüstü yargı rejimleriyle sekteye uğratılmış, hâlâ devam ediyor ve bu macera yüz yıldır devam ediyor ne yazık ki. Bu olağanüstü yargı rejiminin son ve en tehlikeli halkası ise sulh ceza hâkimlikleridir. Bu yargının temel hedefi, düşünce hürriyetinin ta kendisidir. Bu siyasal iktidarın yani AKP'nin en büyük sorunu, yapılan eleştirilere karşı değişmez tutumudur; bir diğer sorunu ise yolsuzlukların ve insan hakları ihlallerinin üzerini örtme çabasıdır. Her bir internet kullanıcısı tek başına bir medya etkisine sahiptir. Bu sistem, AKP'nin düşünüp konuşan, eleştiren gazeteciyi, düşünürü, ekolojik yıkımı önleyeni, savaş istemeyeni, siyasetçiyi ve aynı zamanda iktidara karşı olan kişileri hedef almasının başka bir versiyonudur.

Bu toplum sandık başına giderken bütün temel hak ve hürriyetlerinin kısıtlanması için bu iktidarı seçmedi değerli arkadaşlar. Bakın, bu iktidara oy verirken "Temel hak ve hürriyetleri askıya alın." şeklinde asla ve asla bir beyanda, açıklamada bulunmadı bu toplum. Bu Meclis, yüksek oranda bir temsiliyet gücüne sahip olan bir Meclis fakat temel hak ve hürriyetleri kısıtlama hakkını kesinlikle bu iktidara vermemiştir bu halk. Parmak hesabı her zaman doğruyu yansıtmaz değerli arkadaşlar. Bakın, parmak hesabıyla bir ilkeyi, bilimsel bir ilkeyi yok sayamazsınız yani başka bir açıklamayla mevcut olan hak ve hürriyetleri bu şekilde askıya almanız mümkün değildir.

Değerli arkadaşlar, bu AKP'nin iktidarında, on sekiz yılda en az 721 gazeteci tutuklandı. Gazeteciler artık haber yazamaz hâldedir ne yazık ki. Sınır Tanımayan Gazeteciler Örgütün'nün 2020 Dünya Basın Özgürlüğü Endeksi'nde 180 ülke arasında Türkiye 154'üncü sırada yer almaktadır. 17 Temmuz 2020 tarihi itibarıyla en az 93 gazeteci tutuklu ya da hükümlü hâldedir. 10 binin üzerinde gazeteci işinden atılmış ve işsiz kalmış durumdadır. İlk altı aylık dönemde en az 19 gazeteci, yazar, yayıncı hapse mahkûm edilmiş ve 16 gazeteci çok yakın bir tarihte tutuklanmış durumdadır. Bakın, RTÜK, Basın İlan Kurumu ve BTK en az 158 basın-yayın kuruluşu ve internet sitesi hakkında erişim yasağı, ilan kesme, yayın ve program durdurma, para cezası vermiş durumdadır. İfade Özgürlüğü Derneğinin Mayıs 2020 verilerine göre değerli arkadaşlar, toplamda 622 bin alan adı, link, "tweet", YouTube sayfası, Twitter hesabı, Facebook hesabı engellenmiş durumdadır, 622 bin. En az 5 gazeteci fiilî ve silahlı saldırıya maruz bırakılmış durumdadır.

Bakın, değerli arkadaşlar, bu iktidar döneminde 2006, 2017, 2018 ve 2019 yıllarında sadece 537 gazeteci tutuklanmıştır. Türkiye'nin karnesi bu yeni kısıtlamalarla yani Twitter'a, yani sosyal medyaya getirmiş olduğu sansürle başka bir boyuta ulaşmış durumdadır. Bu iktidarın hedefi "Yasa yaparız, sonra bakarız." mantığıyla ölçülmektedir. Bu iktidar, on sekiz yıllık iktidarında sadece kısıtlamayla hâkimiyetini sürdürdü ve yasaklı bir uygulamayla toplumu karşı karşıya bıraktı. Bakın, bu yasanın Anayasa ve uluslararası hukuka aykırı olduğuna ilişkin olan kısmını ise şu şekilde değerlendirmek lazım: Bakın, temel hak ve hürriyetleri düzenleyen Anayasa'nın 12'nci maddesi ve Anayasa'nın 13'üncü maddesi bu yasayla çiğnenmiştir ve bu yasayla rafa kaldırılmış durumdadır. Anayasa'nın 22'nci maddesi yine bu kanun teklifiyle rafa kaldırılacak durumdadır. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 8'inci maddesi yine bu kanun teklifiyle ihlal edilmektedir.

Bir diğer önemli husus değerli arkadaşlar, bakın, temel yasa olan Türk Ceza Kanunu, Ceza Muhakemesi Kanunu ve ilgili diğer kanun maddeleriyle de bu mevcut olan kanuni düzenleme çelişme durumundadır. Ceza Muhakemesi Yasası'nın 135'inci maddesiyle 134'üncü maddesi ve 137'nci maddesi bu sosyal medyaya ilişkin olan, mevcut olan düzenlemeleri getirmekte fakat bu yasa iki günlük bir çalışma sonucunda maalesef Meclis gündemine getirildiği için bu mevcut olan temel yasalarla ilgili olan sorunu da kendi beraberinde getirecek ve bu da başka bir sorun alanı hâline gelecek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

ABDULLAH KOÇ (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yine, Türk Ceza Kanunu'nun 132'nci maddesi, 243'üncü maddesi ve 245'inci maddesi de yine sosyal medya alanlarında işlenen suçlara ilişkin olan kısımları belirtmektedir ve bu konuyu içermektedir fakat bu getirilen sosyal medya sansür yasası bu mevcut olan Ceza Yasası'nı da ilgilendiren bir husus fakat yine oldubittiye getirildiği için bu mevcut olan temel yasalara çelişik bir durum arz etmektedir. Dolayısıyla "Biz yasayı yapalım ama daha sonra bakarız." mantığı mevcut olan temel yasaların çiğnenmesi anlamına geleceği gibi yine uluslararası yasaların ve Anayasa'nın da çiğnenmesi anlamına gelecektir. Bu nedenle, bu iktidarın derhâl bu uygulamasından vazgeçmesi ve bu kanun teklifini geri çekmesi gerektiğini düşünüyoruz.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sakarya Milletvekili Sayın Engin Özkoç.

Buyurunuz Sayın Özkoç. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Gecenin bu saatinde bir yasa teklifini tartışıyoruz. Türkiye Büyük Millet Meclisinde on yıla yakındır milletvekiliyim, çok yasa tartıştık AKP iktidarında. 4+4+4 hâlâ hafızalarda; saatlerce konuştuk, saatlerce tartıştık, anlatmaya çalıştık; bu yasa yanlıştır, çocuklarımız için yanlıştır, millî eğitim için yanlıştır, Türkiye'nin gelecek nesilleri için yanlıştır dedik ama ne oldu? Parmak sayısı ya… Hani, milletimizin sandığa gidip, kabine girip beş dakikada kullandığı oylar var ya, Türkiye'nin kaderini belirliyor. Kimin ne kadar maaş alacağına Türkiye Büyük Millet Meclisi karar veriyor, Türkiye'de emeklilerin nasıl yaşayacağına Türkiye Büyük Millet Meclisi karar veriyor. Biz karar veriyoruz, çocuklarımızın nerede ve nasıl öleceğine biz karar veriyoruz. Elimizi kaldırıyoruz tezkerelere, çocuklarımız oraya gidiyorlar ve fidan gibi delikanlılar şehit düşüp geliyorlar. Hiç mi sorumluluğumuz yok çıkardığımız yasalarda? Vicdanımız hiç mi rahatsız olmuyor? Biz başımızı yastığa koyduğumuz zaman gerçekten uyuyabiliyor muyuz?

Burada Adalet ve Kalkınma Partisinin gencecik insanları çıktılar, konuştular sosyal medya yasa teklifiyle ilgili. Aslında bakarsanız kendilerini fena da ifade etmediler, güzel ifade ettiler, düzgün ifade ettiler ama gerçeklerden uzak ifade ettiler. Gerçekleri kendi aralarında tartışmıyorlar, konuşmuyorlar maalesef. Gerçekler konuşulmadığı zaman üstü örtülüyor sanılıyor. Şimdi bir gerçeği burada vurgulamak gerekiyor: Bu yasa teklifiyle beraber unutma yasası da geliyor. Peki, biz, Balyoz ve Ergenekon davalarını gerçekten unutabilecek miyiz? Türkiye Cumhuriyeti'nin yönetiminde bulunan bir iktidar, Balyoz ve Ergenekon davalarının arkasında dimdik durdu. İnsanlar suçsuz yere mahkum edildiler, zindanlarda tutuldular, orada öldüler. Yıllarca orada, hücrelerde kaldılar ve sonunda ne oldu? Sonunda beraat ettiler ve dışarıya çıktılar. Peki ölenler? Çocukları? Peki, o günlerde Türkiye Büyük Millet Meclisinde, iktidara yönelik, kalkıp da o konuşanlar "Türkiye temizleniyor." "Türkiye'nin bağırsakları temizleniyor." diye nutuk atanlar…

Ben, Adalet ve Kalkınma Partisinin o gençlerinden, o insanları bulup da sormalarını istiyorum "Neden o masum insanları zindanlara attınız?" diye. "Türkiye Cumhuriyetinin Genel Kurmay Başkanını -PKK madem terör örgütüydü- PKK'lı bir sanığın gizli tanıklığıyla zindana atarak Fetullahçı Terör Örgütünün general ve subaylarını niye getirdik biz?" diye sormanızı isterim. (CHP sıralarından alkışlar)

Büyük Ortadoğu Projesi'ni unutturabilir misiniz? Gerçekten mi? Ben, telefonumu açıyorum, Google'dan giriyorum "Büyük Ortadoğu Projesi" diyorum, bu ülkenin Cumhurbaşkanı çıkıyor. Ne diyor? "Ben bu Büyük Ortadoğu Projesi'nin eş başkanıyım." diyor. Bu Genel Kurulda oturan değerli milletvekillerine soruyorum: Haçlı seferlerinden sonra ve haçlı seferleri dâhil, hiç, bu kadar Müslümanın katledildiği başka bir savaşa şahit oldunuz mu? Peki, o gençlerimiz, Adalet ve Kalkınma Partisinin pırıl pırıl gençleri, Genel Başkanlarına dönüp de "Siz bu Büyük Ortadoğu Projesi'nin, bu Amerikan oyununun, neden oyuna geldiniz de ortağı oldunuz?" diye sormayacaklar mı? (CHP sıralarından alkışlar) Sormayacaklar mı? Yazık değil mi? Günah değil mi? Libya'ya gönderilen uçaklardan atılan bombalarla, yolda yürüyen masum insanlar, camide ezan okuyan müezzinler, saf tutan Müslümanlar paramparça oldular. Bunun hesabı gerçekten hiç sorulmayacak mı?

Peki, biz bir darbe kalkışması yaşadık. O darbe kalkışmasında, bu ülkenin en üstünde bulunan kişi telefondan insanlarına seslendi, dedi ki: "Çıkın sokağa, bu darbe kalkışmasının dimdik karşısında olun." İnsanlarımız "Evet, biz bu darbeye karşıyız." dediler ve sokağa çıktılar. Sokağa çıkan insanlarımız tankların önüne yattı, bazılarının kolu koptu, bazıları öldü ve şehit oldu. Türkiye Cumhuriyeti'nin Başbakanı bu lanet olası darbe kalkışmasına karşı şehit düşen ve gazi olan insanlarımızla ilgili bir yardım kampanyası başlattı; 309 milyon lira para toplandı. O 309 milyon lira, üç buçuk yıldan beri, o mazlum ve mağdur ama onurlu ve gururlu gazilere ve şehit yakınlarına teslim edilmedi.

SALİH CORA (Trabzon) – Veriliyor ya, veriliyor. Peyderpey veriliyor.

ENGİN ÖZKOÇ (Devamla) – Peki, gerçekten bunu da unutturacak mısınız? Bunu unutturmak için aradan üç buçuk yıl geçecek ve aradan bir üç buçuk yıl daha geçecek mi? Adalet ve Kalkınma Partisinin burada konuşan o pırıl pırıl gençlerinin dönüp de hani "50 yaşında büyükler" diyorlar ya, onlara, o ağabeylerine bir sormalarını istiyorum; gerçekten, şurada vicdanı kaldıran bir tek milletvekili var mı? Niye vermiyoruz, niçin vermiyoruz? Evleri yok, barkları yok, hayatları yok. Bundan sonra yaşam alanları daralmış, sokaklara çıkmış bu gençleri dövdürtebilme cesaretini gösteriyoruz da bir de üstüne bunu unutturacak mıyız gerçekten? Bu milletin vicdanına ne oldu? Bize ne oldu? Ne oldu bizim milliyetçiliğimize? Tank Palet Fabrikası'nı unutturacak mısınız gerçekten.

Bir başka ordunun, Katar… Katar kim, arkadaşlar? Katar ordusu ve Katar, Türkiye'nin ekonomisinde nasıl bu kadar ağırlıklı olabiliyor? Dünyanın ve Avrupa'nın en büyük entegre tesisi, Tank Palet Fabrikası'nda Türk subayları çalışıyordu, orada Türk işçileri çalışıyordu. Obüs'ü yaptılar, tankların bütün donanımlarını sağlayan optik araçların hepsini bizim çocuklarımız yaptı. Şimdi, gerçekten vicdanınız el veriyor mu? Türk subayının Katar ordusunun emrinde, kendi fabrikamızı hiç bedelsiz olarak teslim edip onların milyonlarca lirayı bizim üzerimizden kazanmasını unutturacak mısınız? Gerçekten, bunu yapacak mısınız? (CHP sıralarından alkışlar) Bunu bizim vicdanımız kaldıracak mı, değerli arkadaşlarım?

Ben, çok zengin bir ailenin çocuğu değildim, yoksulluğu biliyorum ama çok şükür, kimseye de muhtaç olmadım ama yoksulluk içerisinde bu ülkenin çocukları, o genç arkadaşlarım, "Gençleri siz anlayamazsınız." diyen insanlar, okusunlar diye, anneleri ve babaları onların okuyabilmesi için bileziklerini çıkartıp sattılar. Onlar okusun diye, öğretmen olan babası gece yarılarına kadar simit sattı sokaklarda. Oğlu, okudu ama ondan sonra o çocuk, işte, az önce bana bir "tweet" attı; babası intihar etti, oğlunu işe sokamadığı ve evine bir lokma ekmek dahi alacak gücü olmadığı için. "Motivasyon yok, Sayın Vekilim; yükselme yok, unvan yok, derece yok, kademe yok. Tayin yok, Sayın Vekilim; huzur yok; stres, kaygı var, ayrımcılık var, haksızlık var, zulüm var." diyor. Bir genç mi söylüyor? Milyonlarca genç söylüyor. Peki, gerçekten siz, onların bu yoksulluk içerisinde intihar eden babalarını ve annelerini unutturacak mısınız?

Ben buradan sesleniyorum: Belki siz her şeyi unutmaya hazırsınız, belki unutmazsanız yaşayamazsınız, vicdanınızdaki yük çok ağırdır ama biz asla unutmayacağız ve asla unutturmayacağız. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Afyonkarahisar Milletvekili Sayın Ali Özkaya.

Buyurunuz Sayın Özkaya. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekillerimiz; öncelikle, gecenin bu saatinde bütün vekillerimize hayırlı akşamlar diliyorum.

Sosyal medya kanun teklifini konuşuyoruz. Ben dinliyorum, muhalefet partisindeki milletvekili arkadaşları dinlediğimizde "Acaba bizim uzun süre çalıştığımız, yazdığımız, gayret ettiğimiz bir kanun teklifini mi konuşuyoruz, yoksa hiç ilgisiz bir kanun teklifini mi konuşuyoruz?" diye gerçekten hayretler içinde kalıyorum.

En son konuşulandan başlayayım, unutulma hakkı. Arkadaşlar, kanun teklifinin unutulma hakkıyla ilgili kısmı 5651'in 9'uncu maddesindeki kişilik hakları ihlaliyle ilgili konu. Bir insanın kişilik haklarını üçüncü kişiler ihlal edebilir, bir insan kişilik hakkını kendi kendine ihlal edemez. Yani sizin söylediğiniz gibi "Efendim, geçmişte şöyle bir olay olmuştu, bu olayın siz fotoğrafını sileceksiniz, onu kaldıracaksınız, bunu çıkaracaksınız." diye bir konu söz konusu olamaz. O nedenle, insanın kendi davranışı, fiili, kişilik hakkı ihlali değildir. Olmayan bir kişilik hakkının ihlalinden dolayı da bir içerik çıkarılması söz konusu olmaz.

Buradaki konu nedir, unutulma hakkı nedir? Meselenin özü şu: Hani, geçmişte meşhur bir gazete manşeti vardı, bir müftünün keçisi çalınmıştı "Müftü keçi çaldı." diye manşet olmuştu. Şimdi, siz bununla ilgili erişimin engellenmesi ve içeriğin çıkarılması kararı alıyorsunuz, kişilik hakkının ihlaliyle ilgili sayfalardan, ilgili yayınlardan. Ancak bu, arama motorlarında durduğu için onlarca karar alsanız bile "Müftü keçi çaldı." dediğiniz an önünüze o geliyor. İşte, bunun çıkarılması sağlanıyor, bunun unutulması sağlanıyor. Diyelim ki bir çocuk ağır bir tacize uğradı veya kötü bir fiile muhatap oldu. Bununla ilgili hâlâ devam ediyor bu yayınlar. Çocukları, evlatları büyüdü; on sene, yirmi sene sonra bir intihar vakası oldu ailesinden; bunun tekrar görülmemesi gerekiyor. İşte, bunların unutulması isteniyor. Bunun neresi hukuka aykırı, buna nasıl karşı çıkıyoruz? Yani, ilgisiz konuları üst üste koyarak sonuca vardığımızı zannediyorsak, yanlış. Bunun, onunla hiçbir ilgisi yok.

Bu kanunun birkaç temel ögesi var: Birinci ögesi, sosyal ağların, bu şirketlerin Türkiye'ye gelip bir muhataplık oluşturmasıdır. Bakınız, Türkiye, dünya hukuk inşasında internetle ilgili ilk defa 2007 yılında 5651'i çıkardı ve bu alanda düzenlenen ilk kanundur. Bu alanda bir hukuk inşası süreci devam ediyor. 2014 yılına gelindiğinde -ben de o süreçte Sayın Cumhurbaşkanımız Başbakan iken avukatı sıfatıyla kanun çalışmalarına katılmıştım Şubat 2014'te çıkan kanunda, 6/a, 8/a, 9/a maddelerinin getirildiği değişiklikle ilgili- o gün yayınların yüzde 90'ı kriptosuzdu "URL" denilen, sayfaya erişimle engellenebiliyordu ve buna erişim engellemesi kararları getirildi. Ama süreç değişti, bugün "HTTPS" dediğimiz kriptolu yayınlar yüzde 90'a ulaştı. İşte, bunlara erişim engellemesi getirdiğinizde uygulama kabiliyeti yok. Uygulama kabiliyeti olmadığı için de erişimi engelleyip sayfanın tamamını kapatmanız lazım. Tamamını kapatmamak için içeriğin çıkarılması lazım. İçerik çıkarma kararını aldınız, Twitter'a gönderdiniz, Twitter'dan sonuç elde edemiyorsunuz. Bugün, 8/a maddesinden, yani can güvenliği ve kamu düzeniyle ilgili konulardan 3.500 mahkeme kararı uygulanamıyor. 9'uncu maddeyle ilgili, kişilik haklarıyla ilgili konularda Türk mahkemelerinin 2.500'ün üzerinde kararı uygulanmıyor. Facebook'un 2004 yılındaki geliri 400 bin dolarken 2019 yılındaki geliri 70 milyar dolar. 70 milyar dolarlık şirketlerin avukatlığını yapmak yerine Türkiye Cumhuriyeti vatandaşının avukatı olmak gerekiyor; bunların hak ve hukukunu, bunların menfaatini korumak gerekiyor bu şirketlere karşı. Bakınız, eleştirildi "Efendim, Almanya kanunu niye…" Almanya kanununun burada tercümesi var. Almanlar bizim kanunumuzdan on kat daha ağırını yaptılar. Önce ceza kanununu düzenlediler, ceza kanununda 20 temel maddeyle cezaları arttırdılar. "Birinci konu, kamu düzeniyle ilgili millî güvenliği bozucu suçlar; ikinci konu, cinsel suçlar; üçüncü konu, kişi güvenliği ve mahremiyeti; dördüncü konu da dinî değerleri aşağılama suçları." dediler ve bunlarla ilgili cezaları arttırdılar sonra sosyal medya kanununu düzenlediler. Yaklaşık beş ay içinde bu kanun düzenlendi, 2018 yılında yürürlüğe girdi. "Efendim, işte, 1 milyon sayfaya erişim engellendi." Bakın, bu kanun çıktıktan sonra hepsi geldi, Almanya'da muhataplıklarını oluşturdular. Almanlar Twitter'a dedi ki: Bir, "Almanca bilen Alman vatandaşı muhatap atayacaksın." İkincisi de "Soruşturma makamlarına karşı ilgili irtibat yetkilisi…" Ve "Altı ayda bir mutlak suretle raporları Almanca yayınlayacaksın; şikâyetler nasıl oldu, hangi içerikler çıkarıldı, bu süreçlerle ilgili neler yapıldı." Altı ayda bir resmî raporları yayınlıyorlar. En son 2019'un son altı ayında 843 bin şikâyet olmuş, ilk altı ayda da 500 bin yani 1 milyon 300 bin şikâyet olmuş ve bunun 137 bini sonuçlanıp içerik çıkarmışlar. Bugün Almanya'da yaklaşık 1.800 Facebook çalışanı var, sırf bunları iletsin diye. Niye biz herkesi mahkemeye göndereceğiz? Neden "Mahkemeden karar al gel de kişilik haklarınızın ihlaliyle ilgili hususlar çıkarılsın." diyeceğiz? Vatandaş bir haksızlığa uğradığını, kişilik haklarının ihlal edildiğini düşünüyorsa müracaat etsin, sosyal medyadan mesajını göndersin, kaldırılsın, buna karar verilsin. "Efendim, bu sansür…" Sansür, açık bir şekilde yayınlanmadan önce engel olmaktır. Burada nerede sansür var, hangisi sansür, hangisine koyabiliyorsunuz? 2014 yılında Twitter kapatıldığında Twitter Türkiye'ye geldi. Ben de o heyete katıldım, Twitter'la görüşen Türkiye heyetinin içinde vardım.

Twitter şunu söyledi, dedi ki: "Bizi kriminal bir şirket olarak dünyaya tanıttınız, ticari olarak batıyoruz; lütfen, açınız." Biz de dedik ki: "Tamam ama sizin İrlanda'da şubeniz var, İrlanda kim? Romanya'da şubeniz var, Romanya kim? Türkiye dünyadaki en çok sosyal medya kullanan devletlerden, milletlerden birisi; gelin, burada şube açın ve bu sorun çözülsün." 28 Mart 2014'te 3 kişi müracaat etti "Bizim ifade özgürlüğümüz engelleniyor." diye. Kaç günde karar verdi Anayasa Mahkemesi? 2 Nisanda, altı günde, altı günde Twitter'ı açtı. O karardan sonra, bugün hapiste olan ikinci heyetin başkanı, başkan vekili ve raportör hâkim de ihraç edildi, bu karar verildi.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Kararı verenlerin yarısı orada, onlara niye bir şey demiyorsun?

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – Ben de Sayın Cumhurbaşkanımız adına birçok karar aldım, o kararlar uygulansın diye uğraştık, hiçbirisi uygulanmadı. 18 Nisan 2014'te Anayasa Mahkemesine müracaat ettim. Vatandaş için altı günde karar veren Anayasa Mahkemesi Sayın Cumhurbaşkanı için -hani, diyorsunuz ya, yargı- bir ay önce karar verdi, altı yıl sonra. Altı yıl sonra ne dedi biliyor musunuz? "Sayın Cumhurbaşkanı haklı." Kişilik hakları… Erişimin engellenmesi kararı uygulanamamış ancak TİB'in yetkisi bir imkân yükümlülüğüdür. İmkân yükümlülüğü olduğu için TİB kriptolu yayınları durduramadığından dolayı Almanya'da, Fransa'da, İngiltere'de ve Amerika'daki gibi yeni kanuni düzenleme yapmak lazım ve bu sorunu çözmek lazım.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Fatih Tezcan'la ilgili ne yaptınız kardeşim? Herkese hakaret ediyor her gün.

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – Bakınız, bu sorun hepimizin sorunu, bu sorunu çözmediğimiz müddetçe hepimizin başına her dakika bir sosyal medya faciası gelecektir, bundan hiçbirimizin kurtuluşu yoktur. Ne aile mahremiyeti vardır ne kişi güvenliği vardır ne dinî değerler vardır ne millî güvenlik vardır ne başka sorun. Hatırlayın, Küçükçekmece'de basit bir yalan, bir sahte "tweet" atıldı, ne oldu? Bir anda binlerce kişi kalktı ve bir sürü olay oldu. İşte bununla ilgili bir çözüm üretmek zorundayız. Bu kanun -çok iddiayla söylüyorum- hiçbir basın özgürlüğüne, ifade özgürlüğüne engel değil. Tam tersi, bir tartışma ortamı varsa, bir ifade ortamı, ifade hürriyeti varsa bunu korumak görevimiz. Burayı sabote eden, buraya hakaret eden, küfreden kişileri sistemin dışına çıkarmak durumundayız ki o sözü, beyanı, içeriği o zaman devam etsin. Efendim, içeriği engellemek… Erişimin engellenmesinden, içerik çıkarılması daha hafif bir kavramdır. Erişim engellenmiyor; sorun, suç teşkil eden veyahut da medeni hukuk kapsamında tazminat doğuracak hususların çıkarılması kavramıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

ALİ ÖZKAYA (Devamla) - Bunu yaptığımızda daha demokratik, daha insan hak ve hürriyetlerini koruyan bir kanun düzenlemiş olacağız. Bu kanun, gerçekten, gayretiyle iyi bir düzenleme. Az önce Sayın Grup Başkan Vekiliniz dedi ki: "Balyoz'u mu unutturacaksınız; efendim, diğerini mi unutturacaksınız?" Bakın, Balyoz'la ilgili 7-8 kişi açısından dava henüz Yargıtayda devam ediyor, diğer hususlar devam ediyor. Kimse kimseyi unutturamaz arkadaşlar, böyle bir şey söz konusu olamaz ama unutmayın ki Adli Tıp kararıyla sahte ve montaj olan bütün kayıtlar Meclis kürsülerinde okundu, sokaklarda okundu. Şimdi, bunları kabul edeceğiz, bunları hak ve meşru göreceğiz, bunları demokratik bir toplumun unsuru göreceğiz ama insanların kişilik ihlallerine "Hayır, bunlar normal." diyeceğiz. Bu normal değil. Yapmaya çalıştığımız, gerçekten bu milletin; insanlığa saygı duyan, ifade özgürlüğünü korumak için gayret sarf eden, temel hak ve hürriyetleri koruyan, bu devletin egemenlik haklarını koruyan, mahkeme kararlarının uygulanmasını koruyan bir konudur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – Burada, hukuku ihlal eden, basın özgürlüğünü sınırlandıran bir husus yok. Çok net bir şekilde düzenleme hem Avrupa'daki düzenlemelerle eş değer hem de Amerika Birleşik Devletleri'ndeki düzenlemelerle eş değer. Biz ne İran oluruz ne Kuzey Kore ne başka biri. Biz büyük medeniyetin mensuplarıyız, büyük devletin mensuplarıyız. Bunu sağlayan da tarih boyunca çeşitli fikirlere olan tahammülümüz, hoşgörü kültürümüzdür. Bu kültürü hep beraber yaşatacağız, bu kültürü saygıyla yaşatacağız diyorum ve bu kanunun hayırlı olmasını temenni ediyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Özkoç.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Efendim, hatibi dikkatle dinledim, kayıtlara geçsin diye ifade ediyorum: Konuşmacı "Samimiyetle söylüyorum." dedi ama Türkiye'de sadece görevini yaptığı için şu anda gazeteciler cezaevinde, sadece yazı yazdıkları için.

YELDA EROL GÖKCAN (Muğla) – Gazeteci olduğu için değil ki.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Ancak hatip gerçekten samimiyse "Türkiye'de günlük erişimi 1 milyondan fazla olan yurt içi ve yurt dışı kaynaklı sosyal ağ sağlayıcı Türkiye'deki kullanıcıların verilerini Türkiye'de barındırma yönünden gerekli tedbirleri alır." Neden biz gerekli tedbiri almıyoruz? Neden almıyoruz, cevap versin.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Bir cümleyle ifade edeyim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Bir saniye efendim, buyurun.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

55.- Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya'nın, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Bu konu… Bakınız, 2014 yılındaki kanun değişikliğinde kanunun 8'inci maddesinin zannediyorum (4) veya (5)'inci fıkrasında üç yıldan iki yıla kadar hapis cezası vardı, veri merkezlerini Türkiye'ye getirmeyenler açısından. O yıl o zaman biz kaldırdık o kanunu çünkü Türkiye'ye gelmek istemiyorlardı. "Veri pahalı burada." diye gelmek istemediler ve o cezaları biz kaldırdık.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Biz de onu diyoruz işte, yine pahalı.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Bakın, bugün de veriyi getirmesini arzu ediyoruz, veriler gelsin.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Ama nasıl gelecek, onu açıklayın.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Verilerin gelmesi ciddi bir ekonomik… Cezayı o yüzden koymadık, hiçbir ceza yoktur o maddede. Efendim, bizim Türkiye'de bu konuyla ilgili ayrı bir düzenleme çalışmamız var. Burada vergi destekleri, ekonomik destekler olacak ki Türkiye'ye gelsin insanlar. Bu, ayrı bir konu ve çalışılmakta olan bir konudur. Bakın, hiçbir ceza koymadık, neden?

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Çünkü uygulayamayacağınızı siz de biliyorsunuz. Hamaset yapıyorsunuz, hamaset.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Çünkü onların gelmesi bir süreç isteyen konudur. Çalıştığımız, bildiğimiz bir konu ama sizin baktığınız açıdan değil.

Teşekkür ediyorum.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, kayıtlara geçsin diye söylüyorum: Bu tamamen… Benim soruma bir cevap yok yani ben samimiyet istedim, cevap istedim. Madem bununla ilgili bir şeyi yapabilme imkânına sahipsek ve bu zaman gerektiriyorsa bu kadar aceleye niye getirdiniz? Bu soruya böyle cevap vermek demek "Ben bunu yapamadım, o yüzden ben buraya herhangi bir cezai işlem koyamadım." demektir.

Bir de Sayın Başkan, müsaade ederseniz, hatibin maddi bir konuyla ilgili, konuşmasındaki bir yanlışı, vekilimiz söz istedi, düzeltmek istiyor.

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Küçük bir söz…

BAŞKAN – Buyurun efendim.

56.- İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel'in, Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – "Neresinde sansür var?" diye soruyorlar. Ben de şöyle söylemek isterim, birkaç örnekle; birincisi, baktığımız zaman Almanya örneğine, ben de ona sormak isterim özellikle, hatibe: Almanya'da erişime engellenmiş bir tane haber sitesi var mıdır? Biliyorsanız paylaşın, biz de öğrenelim. Sendika.org'u 62 kez engellediniz, sayenizde Guinness Rekorlar Kitabı'na girdi. Soruyorum size: Fransa'da engellenen bir Oda TV var mıdır?

Sansür neresidir? Bant daraltmadadır. Bant genişliğini daralttığınız zaman -ki defalarca bunu Türkiye'de yaptınız- bu açık açık sansürdür. Tam da aslında, biraz önce hatibin de söylediği gibi, haberler çıkmadan yayılmasın diye yapılmış bir sansürdür ve bunu, Binali Yıldırım açık açık da ifade etmiştir, konuşmamda da söyledim.

Şu haberi göstermiştim, bana söyleyin bu haberde ne var? Sadece, Berat Albayrak'ın, Bakanın performansı var. Bu engellenmiş, neden engellenmiş; burada iftira mı var?

Bir de eğer bu yasa geçerse ve diyelim…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, neye göre konuşuyor?

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Yasanın yürürlüğe girmesiyle birlikte, veri merkezlerinin nasıl Türkiye'ye aktarılacağını hep beraber göreceğiz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekilleri Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül ile 5 Milletvekilinin İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 226) (Devam)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Arzu Erdem.

Sayın Erdem, şahsınız adına da söz talebiniz var, süreniz on beş dakika. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA ARZU ERDEM (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 226 sıra sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin ikinci bölümü üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubum ve şahsım adına söz almış bulunmaktayım; Gazi Meclisi saygılarımla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, kahraman askerlerimizi taşıyan otobüsün Mut-Karaman yolu zeytinlik mevkisinde devrilmesi sonucu 5 askerimiz şehit olmuş, 10 askerimiz de yaralanmıştır. Şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyorum, yaralı askerlerimize acil şifalar diliyorum. Türk milletimizin başı sağ olsun.

Değerli milletvekilleri, gün geçtikçe internetin hızına yetişmek mümkün değil artık. Alışverişlerimizi bir mağazadan yapmak yerine internetten yapıyoruz, hatta market alışverişlerimizin siparişini bile internet üzerinden veriyoruz. İnternetten sadece bunları yapmıyoruz; işlemlerimizi, tanışmalarımızı, tartışmalarımızı yani aslında gerçek hayattaki fiillerimizin tamamını internette yaşatıyoruz ve bu da dijital bir dünya oluşturuyor hepimiz için. Bu dijital dünyada bizim gerçek hayat ile sanal yaşantı dediğimiz olayın ana kaynağı olan sosyal medya yer almaktadır. Bu durumda, her bireyin kendi dijital dünyası vardır. Bu dijital dünyada bir şeye hizmet edilebilir ya da hizmet alınabilir veya her ikisi de yapılmadan araştırmalar yapılabilir. Dijital dünyanın insanlara faydası olduğu kadar, maalesef, zararları da bulunmaktadır.

Aslında, ilginç bir zamanda yaşıyoruz. Toplumsal değişimlerin tam ortasındayız. Güzel ve faydalı yönlerini benimsediğimiz, tehlikeli yönlerini ise tam olarak bilmediğimiz bir dünya bu. Hepimizin cebinde en az bir akıllı telefon var, hepimizin en az bir e-posta adresi var, hepimizin dijital dünyada en az bir kimliği var. Hepimiz internetten alışveriş yapıyoruz, hepimiz bankacılık işlemlerini sanal dünya üzerinden yapıyoruz. Gazete okuyoruz, müzik dinliyoruz, görüşlerimizi ve resimlerimizi paylaşıyoruz. Bu değişim, çok ilginçtir ki sadece ve sadece son on beş yılda gerçekleşmiştir ve yediden yetmişe hepimizi etkilemiştir. Cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk, tam bugüne vurgu yaparak şu konuşmayı yapmıştır: "Millî hedef belli olmuştur. Ona ulaşacak yolları bulmak zor değildir. Önemli olan, çetin olan yollar üzerinde çalışmaktır. Denebilir ki, hiçbir şeye muhtaç değiliz. Yalnız tek bir şeye çok ihtiyacımız var: Çalışkan olmak. Çalışmak demek, boşuna yorulmak, terlemek değildir. Zamanın gereklerine göre bilim ve teknik her türlü uygar buluşlardan azami derecede istifade etmek zorunluluktur." Gelişen dünyanın gereği de tam buydu ve önümüze kocaman bir sanal dünya çıktı ki hepimiz bu sanal dünyanın parçası olduk. Sanal dünya ne yazık ki olumsuz etkileriyle geldi ve davranışsal değişikliklere sebep oldu. Ayrıca, bazı sektörleri de ortadan kaldırdı, bazı yeni sektörler ortaya çıkardı. Basın, müzik, film, perakende, kitapçılık, fotoğrafçılık gibi sektörleri özellikle dönüştürdü ve ortadan kaldırdı, dijital hâle getirdi ve bu dönüşüme ayak uyduramayanlar da oyunun dışında kaldılar. Ayrıca, sahneye yepyeni oyuncular da çıktı. Dijital dünya, ülkelerin yönetimlerinin gündemine de girdi; bilgilendirme, paylaşım ve katılım sağlandı.

İçinde bulunduğumuz 2020 yılında 100 milyarın üzerinde eşya internete bağlı. Hareketli olan ve belli değeri olan tüm eşyalar dijital hâle geldi ve internete bağlandı. 21'inci yüzyılda, sermayeye dayalı ekonominin yanı sıra bilgiye dayalı ekonominin gelişme süreci yaşanmaktadır. Bunların tamamına, kısacası, yeni dijital dünya düzeni diyoruz. Yeni dijital dünyanın en önemli parçalarından bir tanesi sosyal medya olarak tanımlanan internet tabanlı uygulamalardır. Yine bunlar da her geçen gün sayı olarak artmaktadır.

Değerli milletvekilleri, sosyal medyanın en kısa tanımını yapacak olursak aklımıza ilk gelen kavram "paylaşmak"tır. Sosyal medya, kullanıcılarının paylaşım yapmalarına olanak sağlayan, kişisel veya kurumsal sayfalar aracılığıyla dijital içerik oluşturmalarını, fikirlerini, olaylara bakış açılarını, düşüncelerini, günlük yaşantılarını, nerede olduklarını, fotoğraflarını, reklamlarını veya yaşadıkları önemli bir olayı diğer insanlara ulaştırmak için on-line bir ağdır. Sosyal medya aracılığıyla bilgiye hızlı erişim sağlanmaktadır. Söz konusu uygulamalar, kullanıcı endeksli olmasının yanı sıra geniş kitlelere de hitap etmektedir ve pek çok insanın etkileşim içinde olmasını sağlamaktadır. "Sosyal medya" olarak adlandırılan bu sanal ortam, kullanıcı tabanlı olmasının yanı sıra kitleleri ve insanları bir araya getirmektedir ve aralarında etkileşimi artırmaktadır. Bu açıdan çok büyük önem taşımaktadır. Günümüzün sanal ortam kullanıcıları tarafından bir alışkanlık hâline gelen sosyal medya kullanımı, her kültürden ve her kesimden geniş kitlelerin sosyal taleplerine yanıt verirken aynı zamanda bu ortamı eleştirenlerin de odak noktası hâline gelmiştir. Yapılan araştırmalar insanların bu sanal gerçeklik içerisinde gün geçtikçe daha fazla vakit harcadıklarını, bu sanal gerçeklik içerisinde gerçek yaşam

ihtiyaçlarını karşılamaya çalıştıklarını ve yine bu sanal gerçeklik içerisinde yeni bir dünya kurarak yaşamaya çalıştıklarını göstermektedir. İnsanların sanal platformda fazla zaman geçirmeleri, kimi zaman sanal dünya ile gerçek dünya arasındaki sınırın ayrımının birbirine karıştığı bir noktaya gelmektedir.

Sosyal ağlar böylesine hızlı bir gelişim gösterirken birçok sorunu da beraberinde getirmiştir. Bunların içerisinde en önemlilerinden biri de sahte hesaplardır. Sahte hesaplar farklı amaçlarla oluşturulmaktadır: Kimi zaman terör örgütlerinin uzantısı niteliğindedir, kimi zaman kişisel bilgilerinizi ele geçirmek için açılmış hesaplardır; kimi zaman ise başka bireylere karşı öfke, kin, nefret gibi duygularla iletişime geçmek için açılmış hesaplardır. Verilere göre -burası çok önemli- aktif kullanıcıların en az yüzde 15'i sahte isim üzerinden diğer insanlarla iletişim kurmaya çalışmaktadır. Bu hesaplar oluşturulurken farklı amaçlar hedeflenmektedir. Bu amaçların kimi masum görünebilir ama büyük bir çoğunluğu aldatmaya veya zarar vermeye yöneliktir. "Neden sahte kullanıcılar?" sorusu sorulduğunda çok az oranda "Kendimi daha özgür hissetmek için yapıyorum." diyorlar ama ağırlıklı olarak kişisel bilgileri ele geçirme ve dolandırıcılık, kişi ya da kurumları itibarsızlaştırma çabası, duygusal ve cinsel istismar ya da taciz geliyor. Hepimiz bu hususta kişisel birtakım önlemler alıyoruz. Burada bulunan hiçbir milletvekili arkadaşım yukarıda saydığım tehditlere karşı duyarsız kalmıyordur ve kendi tedbirlerini de alıyordur.

Ne tür önlemler alıyoruz? Sosyal ağ hesaplarımızı en yüksek seviyede koruma altına almaya çalışıyoruz. Arkadaş eklerken çok dikkatli oluyoruz. Göz bebeğimiz olan çocuklarımızla ilgili, bizler dedektif gibi, hangi hesapları kullandıklarını, kiminle temasa geçtiklerini, kimlerle arkadaşlık ettiklerini takip etmek zorunda kalıyoruz. Bu açıdan, özellikle bankacılık işlemlerimizi yaparken de şifrelerimiz ele geçirilmesin diye yine farklı farklı yöntemler uygulamaya çalışıyoruz ve en önemlisi şunu söylememiz gerekiyor: Tüm teknolojiler doğru kullanıldığı sürece faydalıdır.

Değerli milletvekilleri, bütün bu saydıklarımızın doğal sonucu olarak sosyal medya platformları önü kesilmeyen pek çok suçun işlenmesine aracı olan bir mecra olarak karşımıza çıkmaktadır. Akıllı telefonlar aracılığıyla her an her yerde internete kolaylıkla ulaşılabiliyor olması, o an öfke ve nefretin daha kolay ifade edilebilmesine olanak sağlamaktadır. İnternet ortamının verdiği sanallık ve sanal özgürlük sayesinde kişiler kimi zaman bilinçli, kimi zaman bilincinde olmaksızın hakaret ve küfre varan ifadeleri daha rahat kullanabilmektedirler.

İnternet ortamlarında nefret söylemlerinin daha rahat üretilip hızla yayılması bu söylemlerin çocuklarımızın, gençlerimizin, kısacası tüm milletimizin gözünün önünde normalleşmesine, normal karşılanmasına sebep olmaktadır. Bunun sonucunda, gündelik hayatta patlak veren herhangi bir sebepten linç etme eylemleri giderek yaygınlaşmaktadır ve herkesin gözünde doğallaşmaktadır.

Aynı şekilde, terör örgütleri haberleşme, talimat verme ve tehdit gibi örgütsel faaliyetlerini yine bu ağlar üzerinden devam ettirmekte ve sosyal medya terör propagandaları yapmak için alenen kullanılmaktadır.

Dijital oyunlar üzerinden intihara yönlendirme, çocukların cinsel istismarı, uyuşturucu ve uyarıcı madde kullanılmasını kolaylaştırma, tehlikeli madde temini, müstehcenlik, fuhuş, kumar oynanması için yer ve mekân sağlanması, Atatürk aleyhine işlenen suçlar gibi gerçekten hepimizin hassasiyetle önlenmesini isteyeceği suçlar bakımından da bu platformda maalesef alan çok genişlemiştir.

Sürekli karşımıza çıkan soru ise "Dünya bu konuda ne yapıyor?" Evet, yeri geldiği zaman, demokrasiyle ilgili eleştirilerde bulunurken dünya örneklerini veriyoruz; özellikle ülke ekonomisini eleştirirken dünya örneklerini veriyoruz ama bu düzenlemeyle alakalı dünya örnekleri verildiği zaman, her nedense, maalesef, dünya örneklerinden hiç bahsetmeyelim diye bir eleştiriyle karşı karşıya kalıyoruz. Hâlbuki -ben burada dünya örneklerini verirken- Avrupa ülkeleri sosyal ağlara yönelik 2015 yılından beri düzenlemeler yapıyor ve bu sadece Almanya örneği değil. Özellikle Almanya, Avusturya, Fransa ve İngiltere'de cezai müeyyidelerin ve denetimin artırılmasına yönelik düzenlemeler yapılmıştır.

Yine Almanya, İngiltere ve Fransa'da sosyal medya platformlarının ülkede temsilcilik bulundurmaları zorunludur. Almanya'da 2017 yılında çıkan NetzDG, Facebook, Twitter gibi sosyal medya platformlarını kullanıcıların yayınladıkları içerikleri konusunda sorumlu hâle getirmiştir. Bu hususta Almanya'da Facebook aleyhine açılmış olan 2 milyonluk bir dava hâlâ devam etmektedir.

Batılı demokrasilerde bu alanda en kapsamlı hukuki düzenleme olarak özellikle bu Almanya örneği görülmektedir; yasa, sosyal ağlarda nefret söylemi, sahte haberler, hakaretler, tehditler, insanları suça ve şiddete teşvik eden yasa dışı içerikle mücadeleyi hedeflemektedir. Yasayla birlikte, Almanya'dan erişilebilen tüm sosyal ağlara, kullanıcıların bu tarz içerikleri şikâyet edebileceği bir sistem kurmaları zorunlu hâle getirilmiştir; bu bir nevi temsilcilik demektir. Bu yasada kullanıcıların talepleri incelenerek şikâyet mekanizması oluşturulmaktadır. Suç niteliği taşıyan, içeriği zamanında silmeyen sosyal ağlar için para cezaları öngörülmektedir. Ağır ve sistematik ihlallerde şikâyet mekanizması sorumlusu 5 milyon euroya kadar, sosyal medya platformuna da 50 milyon euroya kadar çıkabilen para cezaları uygulanabilmektedir.

Bu yasanın üzerine, günümüze kadar nefret suçuyla mücadele amacıyla, video paylaşım platformları da suç teşkil eden diğer hususlar da eklenerek düzenlenmiştir. Özellikle Almanya bununla yetinmemiştir; yine, ceza kanununda da değişiklik yapmıştır. Katalog suçların kapsamını genişletmiştir; fiziki şiddet, cinsel saldırı tehditleri, ölüm tehdidi gibi suç sayılacak, internet üzerinden bu tür tehditler bulunan sosyal medya kullanıcıları için üç yıla kadar hapis cezasına mahkûm edebilecek duruma getirmiştir düzenlemeleri. Yine, internet üzerinden hakaret suçunu işleyenlerin de iki yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılması öngörülmektedir.

İfade özgürlüğü konusunda da -çok kısa- Almanya Adalet Bakanının yapmış olduğu bir açıklamayı iletmek istiyorum. Özellikle şunu söylüyor, diyor ki: "Evet, ifade özgürlüğü demokrasinin bir parçası ama ifade özgürlüğü, özellikle ceza gerektiren durumlarda ve ceza hukukunun başladığı yerde biter. Bu açıdan, özellikle, standartlaşan kurallarla ifade özgürlüğüne müdahale edilir." ve "Bu açıdan, yapılması gereken düzenlemelerle ilgili de ifade özgürlüğü sınırları aşıp başkalarının özgürlük alanına giriyorsa cezai müeyyideler devreye girer." diye özel bir vurgusu var. İngiltere'nin özellikle terör içerikli mesajların silinmemesi hâlinde ceza uygulamasını gündeme getirmeye hazırlandığı, iletişim yasasının 127'nci maddesini ihlal edenlere altı aya kadar hapis cezası ya da 5 bin sterline kadar para cezası getirebileceği belirtilmektedir. Avusturya, Hollanda, İsveç, İspanya ve Danimarka gibi diğer Avrupa ülkelerinde de sosyal medya platformları üzerinden hakaret içerikli, alaycı ve küçük düşürücü ifadeler -bakın, hakaret içerikli, alaycı ve küçük düşürücü ifadeler yani bırakın tehdit, şantaj gibi şeyleri- kullanan kişilere para ve hapis cezası, kamu hizmeti cezaları verilmektedir. Görüldüğü gibi dünya ülkeleri dijital dünyanın kontrolsüz alanını kontrollü hâle getirerek, denetleyerek kendi vatandaşlarını koruyorken elbette ki Türkiye Cumhuriyeti devleti, kadim devletimiz, Türk milletinin dijital platformlar üzerinden bu boşluklardan istifade edenlerin saldırılarına maruz bırakılmamaları açısından da gerekli önlemleri ve tedbirleri alacaktır.

Yapılan araştırmalara göre sosyal medya şirketlerinin Türkiye'den yılda 3,5 milyar Türk lirası reklam kazancı elde etmesi, Türkiye'de günde ortalama üç saatin sosyal medyada geçirilmesi ve sosyal medya platformlarında Türkçe'nin en çok konuşulan 5'inci dil olması ülkemizin sosyal medya kullanımında oldukça aktif olduğunu göstermektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyursunlar.

ARZU ERDEM (Devamla) – Tamamlayacağım Sayın Başkan.

Bu denli yoğun bir kullanımda özelikle bu kanuni düzenlemenin ne kadar gerekli olduğunu hepimiz hissediyoruz aslında. Hepimiz sosyal medyada saldırıyı uğramışızdır, evlatlarımız tehdit altına sokulmuştur; kadim devletimiz, bayrağımız, ezanımız tehdit altına alınmıştır ve eminim ki her birimiz bu hassasiyeti göstereceğiz. Bu düzenlemeye karşı çıkanların bir dönüp kendilerine bakması gerekiyor neden karşı çıkıyoruz diye. Çünkü aslında hepsi, bu düzenlemelerin her bir maddesi aslında bizi, evlatlarımızı, kendi akrabalarımızı koruyacaktır, Türkiye Cumhuriyeti devletimizi koruyacaktır.

Ben her birinizi saygılarımla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahısları adına İstanbul Milletvekili Sayın Erkan Baş.

Buyurunuz Sayın Baş. (HDP ve CHP sıralarından alkışlar)

ERKAN BAŞ (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Tabii, gönül ekranları başında bizi izleyen yurttaşlarımızı selamlamak da isterdi ama saat üçe çeyrek kala herhâlde hiç kimse izlemiyordur.

Şimdi, neden karşı çıkıyoruz? İşte, biraz da bu nedenle karşı çıkıyoruz. Düşünün, burası Türkiye Büyük Millet Meclisi, Türkiye'de yasaların yapıldığı, 80 milyonun kaderinin tayin edildiği yer. Meclis Televizyonu saat dokuzda kapanıyor ama biz sürekli, böyle kapkaç yasalarla, gece yarısı kanunlar çıkartmak durumunda kalıyoruz. Bunu kim yapıyor? Doğal olarak iktidar yapıyor. Bu iktidara güvenmiyoruz. Bu iktidar, bırakın halkı, halkın temsilcilerinin konuşma hakkını elinden almaya çalışan bir iktidar.

Ben, sesim ulaşırsa sosyal medya paylaşımları nedeniyle cezaevinde olan sevgili Taylan Kulaçoğlu'nu selamlayarak devam edeceğim.

Gerçekten, bu yasanın tartışılış biçimi bile aslında bu yasaya neden karşı olmamız gerektiğini söylüyor. Yani, ısrarla ve inatla Parlamento çoğunluğu memleketin gerçek sorunlarını gündem yapmıyor burada, biz de inatla ve ısrarla bu memlekette açlık sorunundan, yoksulluk sorunundan, insanların ölümle burun buruna çalışmak zorunda kalmasından, kadın cinayetlerinden söz etmeye devam edeceğiz; gençlerimizin gelecek kaygılarından, özgürlük sorunlarından söz etmeye devam edeceğiz ve bu yasanın da aslında bu sorunları derinleştirdiğini düşünüyorum. Niye derinleştiriyor? Ülkenin gerçekliği gösterilmezse, insanlar gördükleri gerçekleri paylaşamazsa iktidar daha rahat yönetir yasası bu yasa. Aslında bu yasa "Keşke herkes sadece Akit TV izlese, A Haber izlese, işte öyle kanallara baksa ve o gazeteleri okusa memlekette her şey toz pembe görünür." diyor ve bunu istiyor.

Bakın, değerli arkadaşlar, ben diyorum ki insanlar kendilerini ifade edebilsinler, illa bir yerlerden onlara bir şey dayatılmak zorunda kalınmasın. Şimdi, bu kanuna baktığımız zaman -açık konuşacağım- şunu görüyoruz: Bu kanun gerici bir kanun; bu kanun korkak bir kanun; bu kanun beceriksiz bir kanun; bu kanun gidici olanların yazdığı her hâlinden belli bir kanun. Niye gerici biliyor musunuz? Şimdi, belli ki internetten falan da anlamayan birileri yazmış, şöyle örnek vereyim anlaşılsın diye: Bu kanunu yazanlar iki yüz yıl önce kanun yazsalar mesela matbaayı yasaklarlarmış; "Almanya, Almanya" diyorsunuz ya, o faşist Naziler kitapları yakarmış ya, bu kanunu yazanlar elli yıl önce kanun yapsalarmış "Bu kitapları yakalım." diyebilecekleri bir ürün olurmuş.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – İnterneti yakamıyorlar.

ERKAN BAŞ (Devamla) – Bakın, ben bu gençleri anlayamama probleminin esas olarak buradan kaynaklandığını düşünüyorum. Mesele sadece yaşla ilgili değil, yani kaç yaşında olduğunuzla ilgili değil. Mesela gençleri anlamamak ne biliyor musunuz? Sosyal medyanın parayla teslim alınamayacağını anlamamak. Şimdi, ne oluyor? Milyonlarca maaş verilmiş danışmanlar var, bunlar diyorlar ki: "Sosyal medyada gençler bizi hiç dinlemiyorlar, çok tepki var." "Ne yapacağız?" "Bir YouTube yayını yapın." Hemen gençleri kafalayacağız diye… Gençler aylarca seslerini duyurmaya çalışmışlar, duymayan

bir iktidar… Fırsat bu fırsat, koşuyorlar, hep yaptıkları şeyi yapıyorlar; aklından, yüreğinden geçenleri yorum olarak yazıyorlar. Çok akıllılar ya, para çok orada, hemen diyorlar ki: "Kapatalım." Yorumlara kapatıyorlar. Ondan sonra, orada bir "dislike" var, tuş yani çok basit bir tuş, basıyorsunuz "dislike." Aslında komik, dalga geçiyorlar sizinle. Hemen paniğe kapılıyorsunuz, "Tamam olmuyor bu iş, kapatalım gitsin." diyorsunuz. Aslında bence rezil oluyorsunuz. Yani sosyal medya öyle havuz medyasına benzemiyor arkadaşlar, parayı verince teslim alınamıyor.

Korkak bir kanun, çok açık. Siz alıştınız, başka bir ses duymak istemiyorsunuz, sadece sosyal medyayla ilgili değil. Bakın, çok net bir soru soruyorum: Bugünkü Cumhurbaşkanı, Başbakan olduğundan beri hayatında bir kez bir muhalifle karşı karşıya oturup tartışabildi mi? Hiç yapamadı böyle bir şeyi. Yani karşısındaki birisini, masa başına oturup, karşılıklı konuşup fikriyle ikna etme yeteneği yok. Başkası bir fikir söylediğinde onu izleyen herkesin başkasına ikna olacağından korkuyor. Sosyal medyada bunu engelleyemiyorsunuz ya, başka fikirleri, o fikirlerden korkuyorsunuz ve aslında "tek adam yönetimi" diyoruz ya, tek adam yönetimi, tek ses yönetimi. Başka ses çıktığı anda, çünkü biliyorsunuz, bir tane doğru bin tane yalanı tuzla buz ediyor, bir tane doğru çıktı mı bin tane yalan yıkılıp gidiyor. Bir şey daha söyleyeceğim, kusura bakmayın, hakaret olarak kabul etmeyin lütfen ama gerçekten beceriksizsiniz, sosyal medyayı Gezi'de fark ettiniz, "Burada böyle bir olay var…" Gezi'yle beraber, sosyal medya büyük bir güç, anladınız, hemen dediniz ki "Bizim burada olmamız lazım." Ama oranın doğallığını, gerçekliğini anlamıyorsunuz işte. Yani oraya, yalılarda, milyonlarca lira parayı koyduğunuz trol ordusuyla bir denetim sağlayamıyorsunuz. O maaşlı trol orduları, onların yalıları, deniz manzaraları falan hepsi sosyal medyada mahvolup gidiyor. Tek iyi bir şey yaptınız, gerçekten teşekkür ediyorum, kimin fikriyse mükemmeldi, o "yeşil top" meselesi sizi cennete götürecek kadar büyük bir sevaptı vallahi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyursunlar.

ERKAN BAŞ (Devamla) – O yeşil top meselesi, ne olduğunuzu sizin de görmenizi sağladı; bir baktık, ya, kim bu sosyal medyadan o şikâyet ettiğimiz, hani burada herkes, hep beraber şikâyet ediyor ya, bunların kim olduğu -hemen yanında bir yeşil top var, yanıyor orada- bakıyorsun hepsi o yeşil topun etrafında toplanıyor. Zaten bundan dolayı, açık söylüyorum, gerçek yüzünüz açığa çıktığı için ondan vazgeçtiniz. Şimdi anladınız "Biz bu işi beceremiyoruz. O zaman ne yapalım? Toptan kapatalım, gitsin!" ama bunu da beceremeyeceksiniz arkadaşlar, bak açık söylüyorum, bunu da beceremeyeceksiniz, ya, bugüne kadar beceremediniz, bunu da beceremeyeceksiniz çünkü arkadaşlar, bilim ve teknolojinin, iletişimin ilerlemesine yetişemeyeceksiniz, gençlerin zekâsına yetişemeyeceksiniz; size bunu çok açık söylemek istiyorum. Ne yaparsanız yapın bu işi beceremeyeceksiniz. Bakın, burası öyle bir mecra ki kendi doğallığı, kendi gerçekliği var.

Son, yaşadığım bir şeyi, bana anlatılan bir şeyi sizinle paylaşmak istiyorum, öyle bitireceğim sözlerimi. Sayın Başkanım, izin verirseniz…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım.

ERKAN BAŞ (Devamla) – Şimdi, değerli arkadaşlar, bakın, bir işçi kardeşimiz sosyal medyayı iyi kullanıyor, genç bir işçi arkadaşımız. Patronlar biliyorsunuz, hani -herkesi demeyeyim ama- genellikle üçkâğıtçıdır, üç kuruşun beş kuruşun hesabını yapar. (AK PARTİ, CHP, MHP ve İYİ PARTİ sıralarından "Ooo" sesleri)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Bu olmadı Erkan…

ERKAN BAŞ (Devamla) – Bu işçiyi işten çıkarıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN BAŞ (Devamla) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Buyurun.

ERKAN BAŞ (Devamla) – Ya, arkadaşlar, goygoya getirmeyin, bir şey anlatmaya çalışıyoruz. Yarası olan gocunur, olmayanı tenzih ederek söylüyorum.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Kendi karakterini ortaya koyuyorsun.

ERKAN BAŞ (Devamla) – Şimdi, bakın, bu patron şunu yapıyor: İşçiyi işten çıkarıyor, parasını da vermiyor arkadaşımın. İşçi, patrona telefon açıyor, diyor ki: "Paramı verir misin?" Bir, iki, üç, dört; parasını vermiyor, telefonu kapatıyor. İşçi WhatsApp'tan yazıyor: "Paramı verir misin?" Vermiyor. Twitter'dan, Facebook'tan yazıyor, patron blokluyor, orayı blokluyor, burayı blokluyor falan. En son ne yapıyor biliyor musunuz, hani bizim iktidar çok yapıyor ya, diyor ki "Patron neyi kapatamaz?" "Banka hesabını kapatamaz, IBAN numarası var." diyor, her gün 1 lira para yatırıyor IBAN'dan ücretsiz, diyor ki: "Patron, bana paramı ver."

Siz her şeyi kapatsanız IBAN'ı kapatamazsınız, bu halk size sesini duyurur. Her şeyi kapatsanız -bak, yemin ediyorum- dumanla haberleşip sizi yine yıkacağız. (CHP, HDP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Soru-cevap işlemine geçiyoruz.

Sayın Kılıç…

İMRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Teklifle sosyal ağ sağlayıcılarının Türkiye'de temsilci belirlemelerine dair zorunluluk getirilmektedir. Türkiye'de temsilci belirleme kapsamına hangi sosyal medya platformları girmektedir? Türkiye'de temsilci belirlenmesinin önemi nedir? Temsilci belirlenmemesi durumunda yaptırım ne olacaktır?

BAŞKAN – Sayın Tanal…

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Bayramlar, insanlar arasındaki sevgi ve saygının perçinlendiği günlerdir. Bayramlar, insanların birbirleriyle olan dargınlıklarını unuttukları, barıştıkları, kardeşçe kucaklaştıkları günlerdir. Kurban Bayramı'nız mübarek olsun. Hayırlı ve güzel bir bayram geçirmeniz dileğiyle tüm İslam âleminin Kurban Bayramı'nı en içten dileklerimle kutluyorum.

Son sözüm şu Sayın Başkanım: Şanlıurfa'yı bari, hiç olmazsa Kurban Bayramı'nda elektriksiz ve susuz bırakmayın arkadaşlar. (CHP, HDP ve İYİ PARTİ sıralarından "Bravo." sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Çakırözer…

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Eskişehir'imizde, devletin plansızlığı nedeniyle 50 bin dönüm tarım alanı kuraklıktan yanıyor. Mihalıççık, Günyüzü, Beylikova ilçelerimizde; Sazak, Biçer, İlören, Ahurözü, Ömerler, Doğray köylerimizde pancar, soğan, mısır, ayçiçeği yanıyor. Sadece ekili alanlar değil, çiftçimizin yüreği de yanıyor. Kısa vadede, DSİ, bölgeye acilen kontrollü su vermelidir; çiftçimizin mağduriyeti giderilmelidir. Her yıl yaşanan bu sorunun artık yaşanmaması için gelecek yıldan itibaren bölgede planlı ekim yapılması sağlanmalıdır ve son olarak, kalıcı çözüm için, Eskişehir'in temiz su ihtiyacının Çifteler'deki Sakaryabaşı bölgesinden temin edilmesi ve şehre ulaştırılması projesi derhâl hayata geçirilmelidir. DSİ, bu konuda üzerine düşen vazife ve sorumlulukları yerine getirmekten kaçmamalıdır.

BAŞKAN – Sayın Kaboğlu…

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

"Nerede iktidar varsa, orada özgürlük sorunu vardır." der Japonlar. İktidar özgürlük diyalektiğinde, bu öneride eksik olan husus, sanal özgürlüğün kurumsal boyutunun düşünülmemiş olmasıdır. Avrupa çok örnek verildi. Avrupa'da bağımsız idari otoriteler dördüncü erk olarak karşımıza çıkar. Bizde ise bağımsız idari otorite bulunmamaktadır. Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Başkanlığı bağımlı hiyerarşik yapı içerisinde yer almaktadır. Bu, önemli bir eksikliktir. Dördüncü erk yerine, bizde neredeyse ikinci ve üçüncü erk yerine çoklu unvan kişinin erkler hiyerarşisi, tek kişinin erkler hiyerarşisi söz konusu. Bu bakımdan bunun önemli bir eksiklik olduğunu düşüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Köksal…

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, sarayın ve yandaşlarının hoşuna gitmeyen sosyal medya paylaşımlarının cezalandırılması ve medyanın üzerinde kurulan baskıdan sonra, bir de sosyal medyayı sarayın vesayetine alma isteğiyle hazırlanan bir düzenlemeyle karşı karşıyayız. Görüşülmekte olan bu teklife baktığımızda, arama motorlarından içerik çıkarılması isteniyor. Geçmişte etle tırnak gibi olduğunuz, önünde diz çöktüğünüz FETÖ'yle boy boy resimlerinizi; iktidarınızda Habur'da PKK'lıların davulla, zurnayla karşılandığı görüntüleri hafızalardan silmek için mi bunu getiriyorsunuz? Emeklilikte yaşa takılan vatandaş, 3600 ek göstergeyi bekleyen memur, destekleme bekleyen çiftçi, kadro bekleyen geçici işçi, intibak bekleyen emekli, statü değişikliği bekleyen üniversiteli işçi, sigorta öncesi doğum borçlanması bekleyen anneler, kredi sicil affı bekleyen esnaf, KOBİ ve binlerce çözüm bekleyen binlerce yurttaşımız varken acaba onlara ne zaman sıra gelecek? Gecenin saat 03.00'ünde niye hâlâ bu yasayı çıkarmak için direniyorsunuz?

BAŞKAN – Sayın Barut…

AYHAN BARUT (Adana) – Sayın Başkan, salgınla mücadele sürerken, normalleşme süreciyle birlikte ülkemizde tatil sezonu da başladı. Dünyada her yıl 600 bin kişinin gıda kaynaklı hastalıklardan yaşamını yitirdiği gözetilirse, coronavirüs salgınıyla birlikte gıda güvenliğinin ne kadar yaşamsal öneme sahip olduğu açıktır. Türkiye ekonomisinin yüzde 12'lik kısmını oluşturan turizm sektöründe hizmetin aksamaması kadar, halk sağlığının korunması, gıda güvenliğinin sağlanması da yaşamsal önemdedir. İlgili sistemler ekip hâlinde, koordineli bir şekilde planlanmalı ve işletmeye özgü, etkin bir gıda güvenliği yönetim sistemi oluşturulmalıdır. Konaklama tesislerinde oluşabilecek gıda kaynaklı zehirlenmeler ve özellikle pandemi sürecinde tesislerdeki hijyen uygulamalarında gıda mühendisleri, gıda güvenliğinin ayrılmaz bir parçasıdır. Gıda güvenliğinin bir hak olarak sağlanması; kapsamlı, ihtiyacı karşılayacak bir gıda mevzuatının varlığı…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kasap…

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

İçme suyundaki arseniğe bağlı olarak ortaya çıkan hastalıkların tedavisi yoktur. Hastalığın kuluçka dönemi çok uzun zaman alır, teşhisi zordur, teşhis edildiği zaman da iş işten geçmiş oluyor. Arsenik, bilinen bir kanserojendir. İnorganik arseniğin solunması, akciğer kanseri de dâhil olmak üzere, bir sürü hastalığa sebep olmaktadır.

Emet İğdeköy ve Emet Hisarcık'ta, bor için Dünya Sağlık Örgütünün kabul ettiği değerin 8 bin katı, arsenik için 350 katı yüksek olan bir su kullanılıyor şu anda. Bu suyu değil insanların hayvanların içmesi, bitkilerin sulanması bile yasak olmasına rağmen insanlarımız zehirlenmeye devam ediyor. Bunu sürekli gündeme getireceğim. Hayvanların bile kullanmasının uygun olmadığı suyun bu ilçe insanlarımıza içirilmesi, yemeklerde kullanılması, bitkilerin sulanması 2020 Türkiye'sine yakışmıyor.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Aygun...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Ziraat mühendisleri güvenli gıdanın anahtarıdır. Salgın döneminde, sağlık kadar, güvenli gıdaya erişimin de önemini hep birlikte gördük. Tarladan sofraya gıda zincirinin en önemli halkasını oluşturan ziraat mühendisleri, ilaç bayiliği ve satışı için, aldıkları diploma yetmezmiş gibi, haksızca, bir de zorunlu sınava tabi tutulmaktadır. Tarım Bakanlığının, mesleğimizi ve meslektaşlarımızı itibarsızlaştıran bu sistemden bir an evvel vazgeçmesi gerekmektedir.

Yapılan yönetmelik değişikliğiyle birlikte eczacılara, kimyagerlere, kimya mühendislerine, orman mühendislerine ve orman endüstri mühendislerine ilaç bayiliği, toptan ve perakende satış yetkisi verilmiştir. Bu yönetmelikten bir an evvel vazgeçilerek sektörün tek temsilcisi olan ziraat mühendislerine sınavsız yetkinin devredilmesi gerekmektedir.

Aynı zamanda, tarımsal destek primleriyle ilgili tebliğin bir an evvel yayınlanması gerekmekte; yedinci ay bitti, sekizinci ay geldi. Normalde, kanuna göre ocak ayı içerisinde yayınlanması gereken tebliğ, sekizinci ay geldiği hâlde hâlâ yayınlanmadı. Cumhurbaşkanı herhâlde saraydaki odalarda...

BAŞKAN – Sayın Şevkin...

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Adana kentimizde 10 temel sorun bulunmaktadır. Yüzde 15'le, işsizliğin en fazla olduğu iller arasındadır. Yine, ulaşım ve trafik büyük sorun yaratmaktadır. Yıllardır söylenmesine rağmen, Ceyhan Enerji İhtisas Endüstri Bölgesi hâlâ yapılmadı. Çarpık kentleşme... Uyuşturucu ilkokula inmiş durumda. Karataş ve Yumurtalık sahili ile dağ ve yayla turizminde hiçbir çalışma yapılmamaktadır. Adana, göç sorunu yaşamaktadır; hem göç vermekte hem de göç almaktadır. İnsanların entegrasyonu sağlanmamakta ve farklı ülkelere beyin göçü devam etmektedir. Tarım topraklarının imara açılması, meraların yok olması... Adana'da eğitim sorunu yaşanmaktadır. Suç oranları artmıştır. Adanalı çözüm beklemektedir.

BAŞKAN – Sayın Tosun...

REMZİYE TOSUN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, seçim bölgem olan Diyarbakır'ın Lice ilçesinde, kırsal alanda öğlen saatlerinde yangın çıkmış ve itfaiye, yangın ihbarında bulunan yurttaşlara, yangının dağlık alanda olduğunu gerekçe göstererek müdahalede bulunmayacaklarını söylemiştir. Mahalle sakinleri daha önce de olduğu gibi yangına kendi imkânlarıyla müdahale etmiştir. Bu yangınlara müdahale edilmemesi, yangınların bölgedeki güvenlik güçleri tarafından yapılan top atışlarıyla kasıtlı olarak çıkarıldığı iddialarını güçlendirmektedir. 2016 yılından bu yana Lice kırsalında toplamda kaç hektarlık alan yanmıştır? Lice'de bir doğa ve canlı katliamına dönüşen bu yangınların tesadüf olduğunu söyleyebilir misiniz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Adıgüzel…

Sayın Tanrıkulu.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, biraz önce konuşan Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya, Anayasa Mahkemesi kararından söz etti, 3 yurttaşın Anayasa Mahkemesine başvurduğunu ve Anayasa Mahkemesinin altı gün içinde karar verdiğini ifade etti. O başvuruyu yapanlardan birisi benim, bir diğeri Profesör Doktor Yaman Akdeniz'dir, bir diğeri de Kerem Altıparmak'tır. Twitter'ın kapatılmasına ilişkindir karar, karar elimde. Bu kararı bağlamından kopartarak anlattı, şöyle: Bu dairenin başkanı Alparslan Altan -olması lazım- tutuklandı, cezaevine girdi, şu anda hapiste; ondan hareketle bu kararın yanlış bir karar olduğunu ifade etti. Bu çok yanlış bir şey, sonuçta o dairede sadece Alparslan Altan karar vermiyor, 5 üye var, üyelerin isimlerini de burada ifade edeyim: Serdar Özgüldür, Osman Alifeyyaz Paksüt…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

Bu Anayasa Mahkemesi üyeleri Celal Mümtaz Akıncı ve Emin Kuz.

BAŞKAN – Soru-cevabı isterseniz bitirelim, onu sonradan tamamlarız.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Hayır, efendim, bakın, şöyle bir şey; başvuran benim, sanki bizi de bu Anayasa Mahkemesi üyeleriyle iş birliği yapmış gibi gösterdi. 3 üye hâlen görev yapıyor ve biri Başkan Vekili yani hepsi birden mi FETÖ'cü bunların?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Altı günde karar verdi, altı gün.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Hâlen FETÖ'cüler mi orada görev yapıyor?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Altı yılda vermeyen mahkeme, altı günde karar verdi.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Kaldı ki Alparslan Altan'la ilgili olarak da Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi tam 34 sayfa ihlal kararı verdi.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Geç onu geç.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Dolayısıyla, burada kendilerini savunma imkânı olmayan insanları da bu Parlamento çatısı altında suçlamak son derece yanlıştır, burada bakana da yakışmaz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Diğer üyelerle ilgili hiçbir beyanımız yoktur Sayın Başkanım, ilgisiz bir şekilde söylüyor.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Karar, burada, Anayasa Mahkemesinin ender olarak verdiği önemli hukuki kararlardan bir tanesidir.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Hiçbir ilgisi yok, hiçbir ilgisi yok, diğer üyelerle ilgili söylediğimiz tek kelime yok, olayı saptırma.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bu hususlar zaten Genel Kurulda kürsüden tartışıldı, konuşuldu. İç Tüzük çerçevesinde görüşmelere devam edelim. 3 kişi aynı anda böyle konuşmayalım. Hepsini detayla, stenograflar geçirebildiği kadar geçirsinler.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Zira, idare mahkemesini bir iç hukuk yolu olarak görmemiştir, görmemiş ve 30 Mart 2014 seçimlerinden önce Twitter kapatılmıştır bu kararla, o nedenle.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Komisyon, Değerli Başkan, buyurun.

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Soru soran milletvekillerimize de teşekkür ediyorum.

Sayın Kılıç, Türkiye'den erişimi 1 milyonu aşan sosyal ağ sağlayıcılarına Türkiye'de temsilci belirleme yükümlülüğü getiriliyor. Burada, "Türkiye'de temsilci belirlenmesinin önemi nedir? Belirlenmemesi durumunda ne olacak?" diye sordu. Türkiye'de temsilci belirlenmesinin iki açıdan önemi var, birincisi kişiler açısından, ikincisi de adli merciler açısından. Kişiler açısından baktığımızda, Türkiye'de temsilci aracılığıyla sosyal medya platformları, kişilerin sosyal medya üzerinden maruz kaldıkları kişilik haklarına yapılan saldırılar, hakaret, sövme ve benzeri problemlere ilişkin doğrudan başvurabilecekleri bir ortam hazırlamış olacak.

Adli merciler açısından baktığımız zaman da özellikle yurt dışı menşeli sosyal medya platformlarının suç işlenmesi konusunda araç olarak kullanıldığını görüyoruz. Ancak, soruşturma veya kovuşturma makamlarının failin tespiti amacıyla yapmış olduğu yazışmalarla ilgili sosyal medya platformlarından cevapların gelmediğini de biliyoruz. Bu da uzun yargılamalara neden oluyor ve şikâyet eden vatandaşlarımız da burada cevapsız kalıyor. Bu noktada, temsilci belirlenmesi durumunda da adli merciler temsilciden kısa süre içerisinde cevap alabilecekler, bu da adil yargılanma hakkının tesisine katkı sağlamış olacak.

Temsilci belirlenmemesi durumunda ne olacak? Daha önceki soru-cevap faslında bunu açıklamıştık, kademeli bir yaptırım uygulanıyor. Öncelikle para cezası, daha sonra reklam yasağı, daha sonra da bant daraltma. Bant daraltma işlemi de hâkim kararıyla gerçekleştirilebilecek. Temsilci belirlenmesi durumunda ise bu cezalar ortadan kaldırılacak. Hizmet kalitesine yönelik yapılan o müdahale de bant daraltma işi de ortadan kaldırılmış olacak.

Sayın Tanal bayramımızı tebrik etti. Ben de Kurban Bayramı'nızı şimdiden tebrik ediyorum.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Elektrikler ne olacak, Şanlıurfa'da elektrik ne olacak?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Şanlıurfa'yla ilgili de takiplerimiz devam ediyor Sayın Tanal. Buradaki sorun elektrik dağıtım şirketlerinin iki yıldan fazla zamandır alacaklarını tahsil edememesinden kaynaklanan bir durum olduğu Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanımızla yaptığımız görüşmede ifade edildi. Yarın da Cumhurbaşkanı Yardımcımızla taraflar arasında bir toplantı düzenlenecek ve bu problem çözülecek.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Cereyan gelecek yani Şanlıurfa'ya.

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Bu problemin çözülmesine yönelik girişimler devam ediyor. Teşekkür ediyoruz duyarlılığınız için Sayın Tanal.

Sayın Çakırözer Eskişehir'de tarım alanlarındaki kuraklık problemine değindi, içme suyu projesiyle alakalı hususlara değindi.

Sayın Kaboğlu sanal özgürlük ve Türkiye'deki erkler ayrılığıyla ilgili tereddütlerini dile getirdi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyursunlar efendim.

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Türkiye'de kuvvetler ayrılığı vardır. Özellikle Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminden sonra bu daha da belirginleşmiştir, netleşmiştir. Özellikle bağımsız kurumlardan şu anda görüşmekte olduğumuz kanun teklifini ilgilendiren Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu da bağımsız kurumlardan bir tanesidir. Sanal özgürlük, evet, sınırsız bir özgürlük değildir.

Hocam, sizler anayasa hukukçuları olarak bunu gayet net bir şekilde biliyorsunuz. Sosyal medya özellikle sorumsuz bir medya olmamalı. Türk Ceza Kanunu'nda ve ilgili mevzuatta suç olan hususlar sanal ortamda işlendiğinde suç olmaktan çıkmaz. Gerçek hayatta suçsa bir fiil sanal ortamda işlendiğinde de suçtur ve Türk Ceza Kanunu'muz ve ilgili mevzuat gereğince cezalandırılır. Teklifle suç işlenmesinin önlenmesine yönelik önemli düzenlemeler yapılmaktadır.

Sayın Köksal arama motorlarından içerik çıkarılmasıyla ilgili hususa değindi. Teklifin 5'inci maddesinin (10)'uncu fıkrasında da bu husus düzenleniyor: "İnternet ortamında yapılan yayın içeriği nedeniyle kişilik hakları ihlal edilenlerin talep etmesi durumunda hâkim tarafından, başvuranın adının bu madde kapsamındaki karara konu internet adresleri ile ilişkilendirilmemesine karar verilebilir." Bu tamamen -siz de hukukçusunuz- kişilik haklarının korunmasıyla alakalı bir hususdur.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, AKP'lilerin FETÖ'yle olan fotoğrafları çıkacak mı? PKK'lıların davulla, zurnayla karşılandığı fotoğraflar çıkacak mı?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) - Diğer sorular: Sayın Barut, gıda güvenliğiyle ilgili; Sayın Fazıl Kasap, yine temiz içme suyu problemleriyle alakalı; Sayın Aygun, ziraat mühendisleriyle ilgili; Sayın Müzeyyen Şevkin, Adana'yla ilgili hususlara değindi; Sayın Remziye Tosun, Diyarbakır'da çıkan yangınlarla ilgili; Sayın Tanrıkulu da Anayasa Mahkemesi kararlarıyla alakalı hususlara değindi.

Sayın Taşkın'ın cevaplayamadığım bir sorusu vardı. Bir dakika müsaade ederseniz… Sayın Ali Cumhur Taşkın "Sosyal ağ sağlayıcının zararları tazmin yükümlülüğü var mıdır?" diye sormuştu bir önceki soru-cevapta. Evet, teklifin 6'ncı maddesinde, ek madde 4'te bu husus şu şekilde düzenlenmiştir: "Hukuka aykırılığı hâkim veya mahkeme kararı ile tespit edilen içeriğin sosyal ağ sağlayıcıya bildirilmesi durumunda, bildirime rağmen yirmi dört saat içinde içeriği çıkarmayan veya erişimi engellemeyen sosyal ağ sağlayıcı, doğan zararların tazmin edilmesinden sorumludur. Bu hukuki sorumluluğun işletilmesi için içerik sağlayıcının sorumluluğuna gidilmesi veya içerik sağlayıcıya dava açılması şartı aranmaz . Bu maddenin uygulanmasında sosyal ağ sağlayıcının yükümlülükleri, içerik veya yer sağlayıcısı olmasından doğan sorumluluk ve yükümlülüklerini ortadan kaldırmaz."

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – İkinci bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi ikinci bölümde yer alan maddeleri, varsa o madde üzerindeki önerge işlemlerini yaptıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

Sayın milletvekilleri, 5'inci madde üzerinde 3 önerge vardır. İlk okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir. Bu önergeleri okutup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 226 sıra sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinin teklif metninden çıkartılmasını arz ve teklif ederiz.

Alpay Antmen	Süleyman Bülbül	Zeynel Emre
Mersin	Aydın	İstanbul
Mahmut Tanal	Aydın Özer	Rafet Zeybek
İstanbul	Antalya	Antalya

Ali Haydar Hakverdi	İbrahim Özden Kaboğlu
Ankara	İstanbul

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Fahrettin Yokuş	Mehmet Metanet Çulhaoğlu	Aylin Cesur
Konya	Adana	Isparta
Muhammet Naci Cinisli	Enez Kaplan	Ümit Özdağ
Erzurum	Tekirdağ	İstanbul

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Komisyonun katılmadığı aynı mahiyetteki önergeler üzerindeki ilk konuşmacı İstanbul Milletvekili Sayın İbrahim Özden Kaboğlu.

Buyurunuz Sayın Kaboğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, Divan, milletvekilleri; 226 sıra sayılı Yasa Teklifi'nin 5'inci maddesi üzerine söz almış bulunuyorum.

Tabii ki burada yapılan görüşmeler çerçevesinde esasen genel bir değerlendirme yapmakta yarar var çünkü burada söz konusu olan özgürlük sorunu tabii ki aynı zamanda bir güvenlik sorunudur ama yalnızca bu metinde yazılı olan maddelerle değerlendirilebilecek bir konu değildir çünkü esasen özgürlük-güvenlik ilişkisinde, özgürlük-otorite ilişkisinde ilgili devletin iktidar sorunsalına da bakmak gerekir. Erkler nasıl sınırlandırılıyor? Özgürlükler nasıl güvence altına alınıyor? Bu açıdan bakmak gerekir.

Bu, dikkate alındığı zaman Avrupa'yla sıkça karşılaştırma yapıldı ama tabii ki karşılaştırma yapılırken ilgili devletlerin mevzuat bütününü dikkate almamız gerekir ve onun uygulanmasını. Biraz önce bağımsız idari otoriteler örneğini verdim. Gerçekten, Avrupa devletlerinde, Amerika'da bağımsız idari otoriteler uzman ve özerk kuruluşlar olarak dördüncü erk şeklinde nitelendirilir yasama, yürütme ve yargıdan sonra. Özellikle bu alan tam da bağımsız idari otoritelerin geliştiği bir alandır.

Üzgünüm Sevgili Başkan, Komisyon Başkanı, bizdeki bu Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu bağımlı hiyerarşik yapı içerisinde yer alan bir kuruldur, bağımsızlıkla bir ilgisi yoktur. Umarım bir gün onu bağımsız idari otorite hâline getirme olanağımız olur.

Şimdi, bu bakımdan, karşılaştırma yaparken karşılaştırılabilir hususları karşılaştırmak gerekir ve bütününü de karşılaştırmak gerekir. Tabii ki hemen ahlaki soruna geliyorum çünkü bu sanal ortam gerçekten etik bir sorundur ve ahlaki bir sorundur. Şöyle bir ayrım var: Açık rejimlerde ahlaki sorun daha azdır, etik değerler daha yüksektir ama otoriter rejimler, totaliter rejimlere doğru kaydıkça toplumda ahlakilik sorunu artar ve ahlaki çöküntü başlar. Şimdi, kapalı toplumlara doğru gidişte, bu açıdan bakıldığı zaman mesela "unutulma hakkı" burada pek güzel bir sözcük olarak kullanılıyor fakat unutulma hakkını övenlerin hiçbiri lekelenmeme hakkını dillendirmedi. Hele hele bir devlette, anayasasında "demokratik hukuk devleti" yazan bir devlette, devlet adına yöneticiler insanları resmî işlemlerle lekelemişlerse o zaman onların lekelenmeme hakkını… Hukuk devletinde unutulma hakkı tartışılabilir ama hukuk devletinde devletin yurttaşları lekeleyemeyeceği açıktır ve kesindir, tartışılamaz. İşte, "ahlakilik sorunu" dediğimiz zaman sanal medya nasıl kullanılır? Bu, bir ahlaki sorundur ama burada kullanılan kavramlar açısından ve yapılan uygulamalar açsından da bu soruna dikkat etmek gerekir.

Bu yasanın temelinde esasen demokratik toplum sorunu yer almaktadır. Demokratik toplum sorununa farklı biçimlerde değinildi; çoğulcu toplum, hoşgörülü toplum ve saydam, düşünce özgürlüğünün geçerli olduğu toplum. Bu açıdan bakıldığı zaman burada görsel, işitsel iletişim özgürlüğünün sağladığı güvenceler sanal özgürlükler alanında sosyal medya için yeterli olmadığından özel düzenlemeler getiriliyor, özel güvenceler getiriliyor; biraz önce değindiğim gibi, kurumsal boyutu dikkate alınıyor. Şimdi, bu nedenle bizim mutlaka bu sorunu, devlet açısından nasıl ki hukuk devletinde görev, yetki ve sorumluluk üçlüsünü kullanıyorsak, demokratik toplum açısından da "eşitlik" "özgürlük" ve "hak" kavramları üçlüsünde değerlendirmemiz gerekir. Burada bir ters orantı var, bir asimetrik ilişki söz konusu. Zira devlet görevlilerinin sorumluluğu arttıkça ifade özgürlüğü alanı daralır, buna karşılık, toplum üyelerinin ifade özgürlüğü, özellikle toplumsal sorunlara ilişkin olarak genişler, o ölçüde de eleştiri özgürlüğü artar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyursunlar.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Bu çerçevede, esasen şu anda Türkiye'de Anayasa'da yazılı olan kurallara; mesela madde 2, demokratik hukuk devleti veyahut da madde 104, Cumhurbaşkanı, Cumhurbaşkanlığı Hükûmeti ve Bakanlar Kurulunu bir kişide birleştiren hükümlerin uygulamasına baktığımız zaman, çok tipik örnek TCK madde 125, TCK madde 299… Hiçbir Avrupa devletinde göremeyeceğimiz bir ayrım. Bu nedenle Türkiye'de rejim, Anayasa'ya rağmen âdeta otoriterizm ve totalitarizm sarkacında bir ivme kazanan rejim hâline gelmiştir ve burada ciddi bir biçimde iktidar fetişizmi yapılmaktadır. "Yurttaşlık" kavramının en çok değersizleştirildiği yıllarda yaşamaktayız. Oysa "yurttaşlık" kavramı özgürlüğün öznesi olmak bakımından çok önemli bir kavramdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) - Sayın Başkan, toparlıyorum.

BAŞKAN – Buyursunlar efendim.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Bunun da belki başlıca nedeni, tüm kolektif siyasal karar mekanizmalarının kaldırılmış olması, ilk sözü ve son sözü söyleyen sadece bir kişinin olması. İşte bu açıdan konuya baktığımız zaman, gerçekten sorunları karşılaştırılabilir olan ülkelerle tartışmamız gerekir.

Tours Üniversitesinde Fransa ve Türkiye'deki olağanüstü hâl karşılaştırmasını yapıyorduk 2 Aralık 2016 günü. Fransız meslektaş dedi ki: "Ben Fransa'daki durumu eleştiriyorum ama Sayın Kaboğlu Türkiye'deki durumu eleştirirse üniversiteden atılır." Şimdi, ben, 2 Şubat günü Sorbonne'dan öğrencilerime "20 Şubatta görüşmek üzere" diye "Hoşça kalın" dedim Marmara'daki derslerimin aksamaması için ama 7 Şubat gecesi yayımlanan kararname ek listesinde adımın yer alması üzerine, fiziki özgürlüğümden de alıkonulmam üzerine…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA BAKİ ERSOY (Kayseri) – Anılarını anlatıyor. Tam anlatamadı, beş dakika daha ver Başkanım.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Cümlemi bitireyim lütfen.

BAŞKAN – Tamamlayalım.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) - …22 Şubat günü, Sayın Başbakan "Hata yaptık, hata yapılıyor." dedi. "Biz onun için Olağanüstü Hâl İşlemleri İnceleme Komisyonu kurduk, birkaç haftaya kadar çalışmaya başlayacak." dedi ve gerçekten dört yıl geçti aradan. Benim dosyam Olağanüstü Hâl İşlemleri İnceleme Komisyonunun üstünde ve neden kanun hükmünde kararname ek listesinde adımın yer aldığını bilmiyorum.

Bu geniş açı, tabii ki İstanbul seçimleri birkaç bin oyla kaybedilmişti, sonra 1 milyon oy farkla kaybedildi yeniden, ona da benziyor. Dolayısıyla, bir Fransa ile Türkiye'yi karşılaştırırken bu büyük açıları da görmek gerekir çünkü birinde hukuk devletinin sınırlamaları söz konusu iktidar, özgürlük bağlamında; öbüründeyse hesap vermeyen yöneticilerin, burada göremediğimiz ama aynı maaşı aldığımız vekillerin keyfî tasarrufları söz konusu. (CHP sıralarından alkışlar) Sanal düzenleme Avrupa'da ve Türkiye'de böyle durum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı İstanbul Milletvekili Sayın Ümit Özdağ.

Buyurunuz Sayın Özdağ. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

ÜMİT ÖZDAĞ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hapishaneler sadece mahkûmlar için değil, gardiyanlar için de hapishanedir. Baskıcı yasaları arttırıp Türkiye'yi büyük bir hapishaneye çevirince biz kendimizi mahkûm olarak hissedeceğiz ama siz de gardiyanlaşacaksınız. Sadece bizim özgürlüğümüz kısıtlanmayacak, sizin de özgürlüğünüz kısıtlanacak ve inanın hayat hepimiz için birlikte zor olacak. Saldırıları engelleyelim, sosyal medyada düzenlemeler yapalım, Türkiye'nin egemenlik haklarını kabul ettirelim, buralarda hiçbir sorunumuz yok ama önce trol ordularını dağıtalım, önce bir trol kalkıp "Çocuklarınızın canını nasıl koruyacaksınız?" diye yazdığı zaman sizden bir ses çıksın ve bu trolü lanetleyin, bu adamı hapse atın. Ama, bunları yapmadan sosyal medyada kısıtlamalara giderek meseleyi çözmeye kalkarsanız dünya 4'üncü Sanayi Devrimi'ni yaşarken ve biz de 4'üncü Sanayi Devrimi'ne geçmek zorundayken 2010'lu yılların başından beri sosyal medyayı kısıtlamanın hiçbir fayda getirmediğini defaatle görmüşken bunun Türkiye'yi ne kadar ileriye götüreceğini düşünüyorsunuz gerçekten? Dünyanın birçok başkentinde Silikon Vadisi yapılanmaları oluşturulmaya çalışılıyor, biz ise sosyal medyayı kısıtlayarak, yasaklayarak, yurt dışından Türkiye'ye gelecek yatırımların önünü keseceğimiz gibi Türkiye'de yetiştirdiğimiz genç yetenekleri de başta Hollanda olmak üzere, Avrupa'ya ihraç ediyoruz ne yazık ki.

Biz bugün, sosyal medyayı kısıtlamaktan, denetim altına almaktan bahsediyoruz. Tamamen denetimsizliğe tabii ki karşıyız, olmamalı tabii ki tamamen denetimsizlik ama esas konuşmamız gereken nesnelerin interneti olmalıydı, büyük veri olmalıydı, yapay zekâ olmalıydı, makine öğrenmesi alanları olmalıydı; ki bunlar Türkiye'yi marka hâline getirir. Oysa bu yapacağımız düzenleme Türkiye'yi marka hâline getirirse, getireceği marka Kuzey Kore markasına yakın bir nokta olacak.

Tekrar ediyorum: Bu medyayı, sosyal medyayı sınırsız saldırganlık alanı olarak bırakalım demiyoruz veya yabancı şirketlerin bu ülkede halka yönelik psikolojik operasyon alanı olarak bu medyayı istedikleri gibi kullanmalarına izin verelim de demiyoruz. Bu düzenlemeleri yapalım, halkımızı ve egemenliğimizi koruyalım ama bunu sadece iktidarı koruma alanı olarak düzenlemeyelim çünkü yarın o iktidar da muhalefette olabilir ve o günün iktidarı bugün yaptığınız düzenlemeyi size karşı da kullanabilir.

Bundan üç yıl sonra Y ve Z kuşağındaki seçmenler toplam seçmenin yüzde 51'ini oluşturacak. Şimdi biz bu seçmenden özgürlük alanını bu düzenlemeyle alıyoruz. Türk gençleri işsiz, 20-29 yaş arasındaki her 3 gençten 1'i ne eğitimde ne istihdamda ve bir Türk genci yaz tatilinde üç ay boyunca asgari ücretle tam gün çalışsa 1 adet oyun konsolu alamıyor. Esas çözmemiz gereken bu.

Yine bu gençlik yorulmuş torpilden, adam kayırmacılıktan yorulmuş ve gençlerimiz yurt dışına âdeta kendisini atmak istiyor, umutsuz. Her 3 gençten 2'si hayatını yurt dışında geçirmek istiyor. Bizim çözmemiz gereken mesele bu ama ne yazık ki bu noktadan çok uzak duruyoruz şu anda ve bu yasayla bu noktadan daha da uzaklaşacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyursunlar efendim.

ÜMİT ÖZDAĞ (Devamla) – Bu yasa ne size hayırlı olacak ne Türkiye'ye hayırlı olacak ne muhalefete hayırlı olacak.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 226 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE 5 - 5651 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin 1 inci fıkrası 'İçeriğin çıkarılması talebi yer sağlayıcı tarafından içerik sağlayıcıya iletilerek itiraz hakkı tanınır. Kamuya mal olmuş kişilerin kamuya mal olmalarını sağlayan toplumsal rolleri ya da tüzel kişilerin tüzel kişiliklerinden doğan faaliyetleriyle ilgili, eleştiri ve iddialar bu kanun kapsamında kişilik hakkı ihlali olarak değerlendirilemez ve en geç yetmiş iki saat içinde ilgili içerik ve yer sağlayıcılar ile erişim sağlayıcı tarafından yerine getirilir.' Şeklinde; ve 8 inci fıkrası da 'Birlik tarafından ilgili içerik ve yer sağlayıcılar ile erişim sağlayıcıya gönderilen içeriğe erişimin engellenmesi kararının gereği derhâl, en geç yetmiş iki saat içinde ilgili içerik ve yer sağlayıcılar ile erişim sağlayıcı tarafından yerine getirilir.' şeklinde değiştirilmiştir."

Semra Güzel	Ayşe Sürücü	Ömer Öcalan
Diyarbakır	Şanlıurfa	Şanlıurfa
Erol Katırcıoğlu	Züleyha Gülüm	Kemal Peköz
İstanbul	İstanbul	Adana

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Diyarbakır Milletvekili Sayın Semra Güzel.

Buyurunuz Sayın Güzel. (HDP sıralarından alkışlar)

SEMRA GÜZEL (Diyarbakır) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, gecenin bu saatinde, pandemi şartlarında hâlâ buradayız ve alelacele çıkarılmaya çalışılan kanun teklifinin 5'inci maddesi üzerinde söz almış bulunmaktayım.

Madde uyarınca "kişilik hakları ihlal edilenlerin erişim engeli istemesi" "içeriğin çıkarılmasını ve/veya erişimin engellenmesini" şeklinde değiştirilmektedir. Ayrıca maddeye eklenen fıkrayla bu kararlara ek olarak kişilik haklarını ihlal edici içeriklerle kişinin adının ilişkilendirilmemesi kararı verileceği öngörülmektedir. Yani bahse konu olan içeriğin engellenmesine ek olarak kişiyi ve içeriği ilişkilendiren tüm veriler arama motorundan kaldırılacaktır.

Günlerdir iktidarın güdümündeki medyalarda çalışan kalemşorler, bu meseleyi "unutulma hakkı" olarak açıklayıp herkesin kendi ismini medyadan sildirme hakkı olduğuna ikna etmeye çalışıyor. Hâlihazırda zaten kişilik haklarına yönelik saldırılar söz konusu olduğunda, mahkeme kararıyla erişim engeli getirilebiliyor fakat bizler, bu ülkenin kirli işler çevirmiş politikacılarına, rüşvetçilerine, hırsızlarına, taciz ve tecavüzcülerine, şiddet faillerine yönelik haberlerin kaldırılması için bu yasanın hazırlandığını biliyoruz.

Değerli milletvekilleri, meselenin unutulma hakkı olmadığını çok iyi biliyoruz. Neden mi? Parti olarak biz, bu maddeye, "Kamuya mal olmuş kişilerin kamuya mal olmalarından sağlanan toplumsal rolleri ya da tüzel kişiliklerin tüzel kişiliklerinden doğan faaliyetleriyle ilgili eleştiri ve iddiaları, bu kanun kapsamında kişilik hakkı ihlali olarak değerlendirilemez." cümlesinin eklenerek siyasetçilerin bu haktan muaf tutulmasını talep etmiştik ancak iktidar, bunun kendilerini deşifre edeceği refleksiyle değerlendirmeye dahi almadı. Bu şekilde düşünce ve ifade özgürlüğü kapsamında siyasetçilere yönelik yapılan eleştirilerin de önü kesilmek isteniyor. Neden mi? Çünkü siz, yaptığınız ve bir türlü hesabını veremediğiniz şeyleri unutturmak istiyorsunuz. Her gün üzerini örtmeye çalıştığınız ve sürekli karşınıza çıkan 17-25 Aralığı unutturmaya çalışıyorsunuz. Neredeyse her birinizin FETÖ'yle olan bağlarını gösteren fotoğraflarınızı unutturmaya çalışıyorsunuz.

"Ayasofya açılır mı?" dedikleri zaman Cumhurbaşkanının daha önce verdiği bir röportajda söylediği "İyi düşünmek lazım, bunlar kolay alınacak kararlar değil, bedeli bize ağır olur." sözlerini unutturmak istiyorsunuz.

"Kürt sorununu demokratik yollarla çözeceğiz." diye yollara düştüğünüz ve imzaladığınız Dolmabahçe mutabakatını unutturmak istiyorsunuz. Bu halk da biz de sizlerin "unutulma hakkı" diye kılıf biçtiğiniz şeyin ne olduğunu çok ama çok iyi biliyoruz.

Değerli milletvekilleri, Türkiye, zaten hâlihazırda sansürde dünya 1'incisi, sosyal medya içeriklerinden rahatsız olmada dünya 1'incisi. 2012'nin başıyla 2019'un birinci yarı yıl sonu itibarıyla Twitter'a dünya genelinde gönderilen 7.396 mahkeme kararının toplam 5.487'si Türkiye tarafından gönderilmiş. Son sekiz yılda Türkiye tarafından toplamda şikâyet edilen 84.258 hesaptan -ki bu da dünya rekoru- Twitter sadece 2.243 hesap için engelleme kararı vermiş.

Binlerce insanı sosyal medya paylaşımı dolayısıyla gözaltına alıp tutukladınız. Bu şekilde bu toplumu susturamayacağınızı anlayınca toplumsal muhalefetin elinde olan tek alternatif medya aracına göz diktiniz. Mesela Şanlıurfa Barosu İnsan Hakları Merkezi tarafından "Halfeti'deki gözaltılarda işkence izi var." şeklinde yapılan açıklamaya dair haberlere erişim engeli getirildi ve bunun gibi binlerce işkence ve hak ihlaline dair haberlere de erişim engeli getirildi hatta erişim engeliyle ilgili yapılan haberlere dahi erişim engeli getirildi. Yani bu yasa teklifi de OHAL'i kalıcılaştırma yasa tekliflerinizden biri, yasaklar silsilesinin devamı.

Çok açık bir şekilde "Muhalif olanı şikâyet eder kapattırırız, bizimle ilgili olanı, unutturmak istediğimizi, hesabını vermediğimiz şeyleri sözde kişilik hakları kapsamına alarak arama motorundan sildiririz." diye düşünüyorsunuz. Tıpkı 1984 kitabında olduğu gibi istemediğiniz şeyleri tüm toplumun da hayatından çıkarma ve unutturma çabanız var ama yaptığınız kirli şeyler dağı taşı aştı. Binlerce işsiz, binlerce KHK'li, binlerce savaş mağduru, binlerce göçmen, binlerce kadın sizin bu kirli politikalarınız yüzünden yaşam mücadelesi veriyor. Bunları sosyal medyadan kaldırsanız dahi insanların hayatını derinden etkileyen kirli politikalarınız hâlâ çok canlı ve her birimizin aklında. Arama motorundan isimlerini sildirseniz bile katledilen Özgecan'ı, Dilek Doğan'ı, Nadira'yı, FETÖ güzellemelerini, Dolmabahçe Mutabakatı'nı ve binlerce hukuksuzluğunuzu bizlere unutturamayacaksınız. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

5'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler…

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Karar yeter sayısı efendim…

BAŞKAN – Şu anda, 2 Kâtip Üyemiz arasında bir anlaşmazlık olduğu için elektronik cihazla oylamaya geçeceğiz.

Oylama için üç dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı.)

BAŞKAN – Karar yeter sayısı vardır.

Madde kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, 6'ncı madde üzerinde dört önerge vardır. İlk okutacağım iki önerge aynı mahiyettedir.

Bu önergeleri okutup birlikte işleme alacağım:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 226 sıra sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesinin teklif metninden çıkartılmasını arz ve teklif ederiz.

Alpay Antmen	Süleyman Bülbül	Zeynel Emre
Mersin	Aydın	İstanbul
Mahmut Tanal	Aydın Özer	Rafet Zeybek
İstanbul	Antalya	Antalya

Ali Haydar Hakverdi	Gamze Taşcıer
Ankara	Ankara

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Fahrettin Yokuş	Mehmet Metanet Çulhaoğlu	Aydın Adnan Sezgin
Konya	Adana	Aydın
Muhammet Naci Cinisli	Enez Kaplan	Yasin Öztürk
Erzurum	Tekirdağ	Denizli

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Komisyonun katılmadığı aynı mahiyetteki önergeler üzerindeki ilk konuşmacı, Ankara Milletvekili Sayın Gamze Taşcıer.

Buyurunuz Sayın Taşcıer. (CHP sıralarından alkışlar)

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sonda söyleyeceğimi başta söyleyerek başlamak istiyorum: Bu teklif bir sansür teklifidir. Zaten AK PARTİ'nin genel olarak siyaset anlayışı "Kontrol et, edemezsen sansürle, onu da yapamazsan yasakla." anlayışıdır.

Şimdi, bu teklifi bize Almanya modeli olarak sunuyorsunuz ama ben Merkel'i eleştirdiği için gece yarısı evinden alınan bir Alman hiç görmedim ya da Facebook'ta iktidarın hoşuna gitmeyen bir yazıyı beğendiği için 13 yaşında bir Alman çocuğunun karakola götürüldüğünü hiç duymadım. Hani, sizin şu kıskandığını iddia ettiğiniz Almanya var ya, aslında onu örnek alacaksak eğer, hukukun üstünlüğü konusunda örnek almalıyız ki Almanya 6'ncı sıradayken Türkiye 107'nci sırada. "Almanya şu içeriği kaldırıyor." diyorsunuz; peki, içerik kaldırma konusunda siz ne kadar tarafsızsınız? Örneğin, bir kanal, yandaş olduğu için, 90 bin şikâyet olmasına rağmen kendisiyle ilgili yapılan işlem sayısı sadece sıfır. Dolayısıyla "Almanya modeli" demeyi bırakın, bu, düpedüz AK PARTİ modeli bir sansür modelidir.

İbrahim Kalın bugün bir açıklama yaptı, dedi ki: "Sosyal medya kullanıcılarının fikirlerini özgürce ifade etmesinde herhangi bir sorun yok." Sayın İbrahim Kalın, sorun tam da burada başlıyor zaten, ifade ettikten sonra başlıyor. Çünkü siz o "tweet"i attıktan sonra bir gece yarısı evinize geliniyor ve karakola götürülüyorsunuz. Yani bir anlamda, sizin yaptığınız, tamamen, muhalif avlamak ve gerçekleri gizlemek.

Neymiş? Batı ülkelerinde unutulma hakkı varmış. Peki, bu hak niçin var? Gerçek mağdurlar için var. Siz bu kanun teklifini getirirken kişilik haklarının zedelendiği gerekçesiyle bunu getirdiğinizi söylüyorsunuz; nedense bu kişilik hakları Canan Kaftancıoğlular için, Berna Laçinler için, muhalif Ahmetler, Ayşeler için getirilmeyecek. Kimin için getirilecek biliyor musunuz? Bu yasa Resmî

Gazete'de yayımlandığı gün Fetullah'la fotoğrafı olan AK PARTİ'li vekiller için sadece kişilik haklarını zedeleyecek. Ayakkabı kutusunda, takım elbise poşetinde rüşvet alanlar için kişilik haklarını zedeleyecek, Kanal İstanbul üzerinden kupon arazi aldırdığınız Katar Emiri'nin annesi hemen başvuracak "Benim kişilik haklarım zarar gördü." diyecek ve unutulma hakkından yararlandıracaksınız.

Yine, size yakın bir vakıfta çocuklara istismar yapılacak, onların da kişilik hakları zedelenecek ve hemen unutulma hakkından yararlandıracaksınız. Yani amacınız unutma hakkı değil, George Orwel'in 1984 kitabındaki gibi "Büyük Biraderin amacı hafızaları silmeye çalışmak." Muhtemelen bir sonraki yapacağınız hamle de günlükleri silmeye çalışmak olacak. Yani bizi, AK PARTİ'yi tanımıyormuşuz gibi düşünmeyin, gerçekten bundan artık vazgeçin. Niyet okuyuculuğu da yapmıyoruz çünkü on sekiz yıldır artık sizi çok iyi tanıdık.

Bir AK PARTİ'li konuşmacı şunu söyledi, dedi ki: "Rumuzlu bir kullanıcı, kediye şiddet görüntüsünü paylaşıyor ve bunun sonucunda bunu paylaşırsam nasıl olsa bana bir şey olmayacağını biliyorum." diyor. Farz edin ki siz bu teklifi geçirdiniz, bu kişi yine kediye şiddet görüntüsü paylaştı ve tespit edip yakaladınız. Kişiye bir şey olacak mı? Yine, bir şey olmayacak çünkü geçtiğimiz günlerde bir köpeği istismar edip ölümüne sebep olan kişiye hiçbir şey olmadığı gibi bu kişiye yine bir şey olmayacak çünkü hayvan hakları yasasını getirmediniz.

21'inci Yüzyılda Türkiye'yi medeni dünyadan koparmaya çalışan ne kadar uygulama varsa hepsini hayata geçiriyorsunuz. Bu mecralar zaten içerik üreten mecralarda değil, insanların içerikleri paylaştıkları mecralar. Dolayısıyla, siz içeriği çıkarsanız da VPN'den buna bağlanır, onu da yasaklasanız Tor ağından bağlanacaktır. Gençler aslında internet sayesinde bütün dünyayı görüyor, kendi yaşıtlarının üç aylık çalışmayla araba aldıklarını görüyorlar. Oradaki gençler harçlık biriktirip oyun konsolları alabiliyorlar. Değil oyun konsolu alabilmek, bizim gençlerimiz işsiz, iş bulsalar da kazandıkları parayla sadece karınlarını doyurabiliyorlar. Ve oyun konsolu almak da zaten gençler için bir rüya çünkü dünyada en çok oyun videosu izleyen ülke Türkiye. Gençler bunu alamadıkları için kendileri oynayamayınca oynayanları izliyorlar. Bizim gençler sayenizde gezmeyi de bilmiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GAMZE TAŞCIER (Devamla) – Toparlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurunuz.

GAMZE TAŞCIER (Devamla) – Bilal Erdoğan şöyle bir açıklama yaptı, dedi ki: Gençlere bir tavsiyesi varmış, yurt dışına gitmelerini öneriyorlar. Bilal Bey, şunun farkında değil, babası ve enişteси sayesinde Türk lirası pul olduğu için gençler değil yurt dışına gitmeyi, emin olun Kızılay'a inecek parayı bulamıyorlar. (CHP sıralarından alkışlar) Euro olmuş 8 lira, gençler yurt dışını sadece YouTube üzerinden görebiliyorlar. Bu getirdiğiniz uygulamayla da gençlerin YouTube üzerinden dünyayı görme fırsatını bile ellerinden alıyorsunuz. Amaç, öyle bir sistem getirmek ki zaten siz kapatmış olmuyorsunuz, YouTube, Twitter, Instagram bu ülkeden mecburen gitmek zorunda kalıyor. Zaten asıl amacınız da bu, dünyada olan biteni gençler bilmesin, bizi eleştirmesin yani sosyal medyayı A Haber yapmak istiyorsunuz.

Sayenizde medeni dünyayla aramızda da uçurum açıldı ama ne yaparsanız yapın, ne yasaklar yaparsanız yapın, baskı, sansür yapmanıza rağmen bu gençler sizi götürecek, işte bunu engelleyemeyeceksiniz.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı, Aydın Milletvekili Aydın Adnan Sezgin.

Buyurunuz Sayın Sezgin. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

AYDIN ADNAN SEZGİN (Aydın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sosyal medya kanun teklifinin mevcut hâliyle yasalaşması ülkemiz, toplumumuz adına yeni bir ayıp oluşturacaktır.

Dünyada birçok demokratik ülke, sosyal medyayla ilgili düzenlemeler yapılması konusu üzerinde çalışmaktadır; evet biliyoruz, burada da ifade edildi. Ancak demokrasi ve hukuk devleti olmanın gereğine uygun olarak bu çalışmaların özgürlüklere halel getirmemek için kılı kırk yararak, adımlarını azami dikkatle atarak yapmaktadırlar. Mesela bugün çok atıf alan Almanya'da halîhazırda yürürlükte olan sosyal medya düzenlemesi, çevrim içi platformlarda geçerli yasa dışı içerik kategorilerini belirlerken yeni yasa dışı içerik kategorileri oluşturmamıştır. Ayrıca, Almanya'da siyasetçilerin ve kamu görevi yapan kişilerin haysiyet veya kişilik haklarının ihlal edildiğine dair iddialar, kamuoyunun bilgi alma özgürlüğü ilkesi doğrultusunda çoğu kez reddedilmektedir.

Geçtiğimiz günlerde Alman Yargıtayı, kamuoyunun bilgi edinme hakkının kişisel verilerin korunması hakkından üstün olduğuna hükmetmiştir. İktidar bloğu sözcülerinin, sosyal medyanın evrensel sorunlarına dünyada getirilen çözümler hakkında söylediklerinin o ülkelerde, esas itibarıyla yapılanlarla alakası yoktur; Fransa'ya atıflar da tamamen yanlıştır, ABD'yle mukayese gülünçtür. Maalesef önümüzdeki teklifte hürriyetleri gözetme gibi bir hassasiyetten söz etmek mümkün değildir. Oysa, biraz önce belirttiğim gibi demokratik ülkelerdeki düzenlemelerde özgürlüklere halel getirilmemesi çok büyük önem arz eder.

Sosyal medya ve internet kullanımı ifade, basın ve haberleşme özgürlüğünün ayrılmaz parçasıdır. İşte, önümüzdeki kanun teklifi zaten ağır şekilde kısıtlanmış bu özgürlüklere indirilen yeni bir darbedir. Biz biliyoruz ki siz bu yasayı özgürlükleri kısıtlayarak kendinizi korumak için ve özellikle genç neslin size itiraz yollarını engellemek için çıkarmak istiyorsunuz. Gençleri korumaktan anladığınız aslında bu ve esas itibarıyla kendinizi korumak istiyorsunuz. Belki de istiyorsunuz ki sosyal ağ sağlayıcıları ülkeyi terk etsin, böylelikle sosyal medyadan da kurtulun. Bozuk siciliniz, öne sürdüğünüz ahlaki gerekçeleri çürük bahanelere indirgiyor. İnandırıcı değilsiniz, ancak ve ancak kendi kendinizi ikna edersiniz.

Sosyal medyada kişilik haklarına yönelik saldırıların ve nefret suçlarının önlenmesi elbette gereklidir ancak bu gerekçeden hareketle suçun şahsiliği ilkesinden uzaklaşıp toplumun genelinin cezalandırılması anlayışı sakattır, istibdat anlayışıdır. Ayrıca, ülkemizde yargının durumu malumdur. Yargı baskı altındadır ve mahkemelerin alacağı yahut abartılı şekilde yetkilendirilen diğer kurumların alacağı yasa dışı içerik konusundaki kararlar üzerinde mevcut iktidarın iradesinin, keyfinin etkili olacağı kesindir.

Maalesef, teklif, ülkemizin bilgi iletişim çağıyla uyumuna değil, baskıcı ve otoriter rejimler arasında daha üst sıralara yükselmesine katkı sağlayacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyursunlar efendim.

AYDIN ADNAN SEZGİN (Devamla) – Teşekkür ederim.

Türkiye'nin bir tek adam rejiminin baskısı içinde olduğunu bilmemize rağmen tüm iyi niyetimizle iyi düşünün diyoruz. Artık değişin. Türkiye bu istibdadı taşıyamaz diyoruz. Devletin egemenliği, sosyal medyayı boğmakla değil, hukuk devleti olmakla güçlenir. Büyük devlet böyle olunur.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 226 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesiyle 5651 sayılı Kanun'a eklenen ek maddenin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini teklif ederiz.

"EK MADDE 4- Türkiye'den günlük erişimi bir milyondan fazla olan yurt dışı kaynaklı sosyal ağ sağlayıcı, Kurum, Birlik, adli ve/veya idari makamlarca bu Kanun kapsamında iletilecek taleplerin değerlendirilmesi için görev tanımı Kurum, Birlik, adli ve/veya idari makamlar ile iletişim ve ilişkileri en üst düzeyde sağlamak olan en az bir kişiyi Türkiye için irtibat kişisi olarak belirlemek ve bu kişinin kimlik ve iletişim bilgilerini Kuruma bildirmekle yükümlüdür."

Tulay Hatımoğulları Oruç	Ayşe Sürücü	Erol Katırcıoğlu
Adana	Şanlıurfa	İstanbul
Kemal Peköz	Züleyha Gülüm	Ömer Öcalan
Adana	İstanbul	Şanlıurfa

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Adana Milletvekili Sayın Tulay Hatımoğulları Oruç.

Buyurunuz Sayın Hatımoğulları Oruç. (HDP sıralarından alkışlar)

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; baştan ifade etmek gerekir ki bu kanun teklifi hiç de anlatıldığı gibi bir teklif değildir. Bu, kelimenin tam anlamıyla sosyal medyanın sansürlenmesi için bu Meclise alelacele getirilmiş olan bir tekliftir ve kanunlaşacak az sonra.

İnsanın en temel özelliği düşünmesidir ve düşünme, insanı diğer canlılardan ayıran en temel özelliktir. Sadece düşünme değil, düşündüğünü ifade etme özgürlüğü ve insanlık tarihi boyunca insan kendini dönemin koşullarına uygun biçimde ifade yeteneğine her daim sahip olmuştur. Oysa şu an 21'inci yüzyıldayız, bir bilişim çağındayız ve insanların kendini sosyal medya üzerinden ifade etmesinin Türkiye'de ve bütün dünyadaki otoriter ve totaliter rejimlerin en fazla rahatsızlık duydukları, en çok uğraştıkları alanlardan biri olduğunu biliyoruz. AKP iktidarı sayesinde ne yazık ki Türkiye, tam bir yasaklar diyarı hâline gelmiş durumda.

Evet, bu kanun teklifinin 6'ncı maddesi teklifin esas ruhunu bizlere yansıtmaktadır. Burada deniyor ki: "Sosyal ağ sağlayıcıları tarafından Türkiye'de yetkili en az bir kişi belirlenmeli." ve bu yetkili kişi belirlenmemesi hâlinde, az önce iktidar tarafından buraya çıkan hatipler, nasıl cezai uygulamalar yapacaklarını aşama aşama burada aktardılar, diyorlar ki: "Biz koşul hazırlıyoruz." Ceza sayarak sosyal medyaya özgürlük koşulları hazırladıklarını bize anlatacak kadar, gerçekten nasıl bir cüret bu, ben onu anlamakta güçlük çekiyorum. Bizim bunu anlamamız, bunun ileri demokrasiye hizmet ettiği konusunda da ikna olmamız isteniyor; bu, tek kelimeyle oldukça komik.

Sosyal ağ sağlayıcılarına deniyor ki: "Bize bir sihirbaz verin. Bu kişi her şeyi yapsın, en ufak bir konuda onun başını hızlıca ezebilelim." Fiiliyatta aynı kişinin hem kullanıcı başvurularını cevaplaması hem de kamu kurum ve kuruluşları ve adli mercilerle iletişim sağlaması talep ediliyor. Oysaki bizim teklifimiz, bu konuda bir farklılık yaratmak ve bunun bir tek temsilciden beklenmemesi yönünde ısrarımız vardı ama ne yazık ki Komisyonda bunlar dinlenmedi.

BTK bu kanun teklifiyle diyor ki: "Her şeyi ben denetleyebilirim. Her konuda biz görüş talep edebiliriz ve görüşlerin anında bizlere iletilmemesi hâlinde bizler gerekli cezai uygulamaları yaparız." Ve sulh ceza hâkimliğine başvurunun kuralları, kriterleri bu kanunda belirlenmeksizin BTK'nin inisiyatifine bırakılarak bir yasa çıkarılmaya çalışılıyor. Yargıya güvenin bu kadar azaldığı bir ülkede bu tam da şuna benzer: Kurda kuzu teslim etmek. Başka da bir anlamı olmaz bunun gerçekten.

Evet, suçun şahsiliği deniyor ama suçun şahsiliği hiçbir biçimde burada göz önünde bulundurulmaksızın, temsilci vermezse sosyal medya ağlarına kapatılmakla yüz yüze oldukları yaptırımlar uygulanıyor ve inanın ki buna hiçbir ağ "evet" demeyecek ve eğer koşullar böyle olup bu kanundaki gibi çıkar ve uygulanırsa ağlar tek tek bu ülkeden çekilecekler. Sosyal ağ kullanıcıları üzerinde yine uygulanan bu sansür sistemiyle bazıları, şayet Türkiye'de kalmayı kabul ederlerse, risk almamak için çoğu şeyi sansürlemeye gideceklerdir. Siz de diyorsunuz ki: "Biz sansür getirmiyoruz."

Bakın, bu konuda gerçekten etik değerlerden bahsedilecekse öncelikle ak trollerle bu ülkenin hesaplaşması, AKP iktidarının ve yandaşlarının ak trollerle hesaplaşması lazım çünkü bugün sosyal medya kirliliğinden bu kadar bahsediliyorsa münferit, tekil olayları dışında bırakarak söylüyorum, devletin oldukça örgütlü bütün olanaklarını ak troller için seferber eden, finanse eden bir yaklaşımla sosyal medya alanı AKP tarafından kirletilmiştir. Ak trol ordusu, tıpkı bekçi ordunuz gibi örgütlü bir orduydu şimdi de "O orduyu kendi elimizle temizleyeceğiz." diyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyursunlar.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Devamla) – Aslında burada özgürlükleri kısıtlamak için bu toplum üzerinde yaratılmış olan büyük bir provokasyonu yani ak trol provokasyonunu sözüm ona "özgürlükler" adı altında ortadan kaldırmayı şimdilik ümit ediyoruz ki başarırsınız.

Tek adam rejimini bir telaş sarmış, Ayasofya kararı, minbere kılıçla çıkmak, İstanbul Sözleşmesi, sosyal medyayı kapatma; geriye ne kaldı önceden yaptıklarınızın üzerinde, bunu fazla tabii ki bilemiyoruz. Bugün bu ülkenin laiklik, özgürlükçü değerleri ayaklar altına alınmış. Bugün bu ülkede eğer kılıç ve İslami değerleri yan yana getirecek cüreti gösteren bir anlayışla çıkılıyorsa bunun manası şudur: Bugün bu sosyal medya tartışmalarını bizler Türkiye'deki bu gelişmelerden asla kopuk olarak değerlendiremeyiz. Bunun adı da tam anlamıyla şudur: AKP, artık ak değildir; AKP, hiç adil olmadı, adil değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Devamla) - Bunun tam anlamıyla adı, Türkiye'yi Osmanlı'nın fethetmesidir, başka bir anlamı yoktur.(HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum:

Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 226 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin çerçeve 6'ncı maddesiyle 5651 sayılı Kanun'a eklenen ek 4'üncü maddesinin 7'nci fırkrasının 2'nci cümlesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Cahit Özkan	Erkan Akçay	Salih Cora
Denizli	Manisa	Trabzon
Mustafa Demir	Muhammed Levent Bülbül	Ahmet Özdemir
İstanbul	Sakarya	Kahramanmaraş

"Söz konusu idari para cezası gerektiren ihlallerin bir yıl içinde her bir tekrarında cezalar bir kat artırılarak uygulanır."

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen yok, gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tekerrür, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu sistematiğinde maddi ceza hukuku kurumu olarak değil, bir infaz hukuku kurumu olarak düzenlenmiştir. Bu çerçevede önergeyle ilgili hükmün, adli para cezaları bakımından Türk Ceza Kanunu sistematiğine uygun hâle getirilmesi sağlanmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum:

Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 6'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum:

Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

7'nci madde üzerinde dört önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına gere işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 226 sıra sayılı "İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi"nin 7'nci maddesinin teklif metninden çıkartılmasını arz ve teklif ederiz.

Alpay Antmen	Süleyman Bülbül	Zeynel Emre
Mersin	Aydın	İstanbul
Mahmut Tanal	Aydın Özer	Rafet Zeybek
İstanbul	Antalya	Antalya

Ali Haydar Hakverdi	Nazır Cihangir İslam
Ankara	İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen İstanbul Milletvekili Sayın Nazır Cihangir İslam.

Buyurunuz Sayın İslam. (CHP sıralarından alkışlar)

NAZIR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Sayın Başkan, çok değerli arkadaşlarım; aslında madde madde epey üzerinde detaylı çalışmıştık ama bu elimdeki bilgileri kullanmayacağım. Bunun iki nedeni var; birçok şey zaten söylendi ama şu kapanış gününde daha önemli bulduğum birtakım konulardan bahsedeceğim. Zaten bu yasa teklifi olduğu gibi geçecek, AK PARTİ ve MHP'nin blok oylarıyla; belki tek kelimesi bile değişmeyecek.

SALİH CORA (Trabzon) – Değiştirdik, değiştirdik.

NAZIR CİHANGİR İSLAM (Devamla) – Değerli arkadaşlarım, buraya AK PARTİ'nin çok değerli hatipleri çıktı, seçkin bir tim gibi yani imaj mükemmel, hitabet gerçekten çok iyi, vücut dilini tam yerinde kullanıyorlar, içerik de çok iyi, yasa teklifinin içeriği. AB standartlarından bahsettiler ama bizim AB'yle ilişkimiz yok. Şeffaflık ve hesap verebilirlik yani sosyal medyanın şeffaflığından ve hesap verebilirliğinden bahsettiler ama devlette şeffaflık yok. Bir milletvekili çıkıyor, bakana yazılı bir soru soruyor; cevap alamıyorsunuz veya kesyapıştır yöntemiyle size verilmiş bir cevabı karşınızda buluyorsunuz. Yani, bunu bize altın kapta sundular. Bir şey size altın kapta sunuluyorsa 2 defa düşünün arkadaşlar ve çok iyi analiz edin; benden size kırk yıllık bir hekim olarak tavsiye. Aynı arkadaşları, çok yakın bir sürede -altını çiziyorum- İstanbul Sözleşmesi'nin iptali için çalışırken bu özelliklerini kullandıklarını göreceksiniz.

Değerli arkadaşlar, yasadaki temel saik yani temel problem bence -bu tutumunuzdaki- muhalefetten hoşlanmıyorsunuz ve siyasi aklınız gerçekten karışık, çok ciddi söylüyorum. Muhalefetten istifade etmiyorsunuz.

Teşbih hatasız olmaz. Size çok kısa, yıllar öncesinden okuduğum bir makaleden bilgi aktaracağım: Afrika'dan Avustralya'ya bir bitkiyi alıp götürürler yeşillendirmek amacıyla ama bir bakarlar ki daha sonra, bitkinin önü alınmıyor. Yani bitki, aşağı yukarı her tarafı işgal etmeye başlıyor. Ne yaparlarsa yapsınlar bunun önüne geçemiyorlar. Sonra, geriye dönüp yapılan bir incelemede bakıyorlar ki bitkiyi almışlar ama onun üzerinde konuşlanan, yaşayan böceği almamışlar. O böceği getirip bitkinin üzerine koyuyorlar ve bitki kendi kendisini sağlıklı bir şekilde sınırlandırıyor. Tabii ki insan ilişkileri doğayla bire bir benzemez, fizik dünyayla da benzemez ama muhalefet-iktidar ilişkisi bir anlamda bu dengeye dayanır yani simbiyotik bir ilişkidir, karşılıklı bilgilenme ilişkisidir.

İkinci önemli mesele, güvensizlik. Size güvenmiyoruz değil, güvenemiyoruz arkadaşlar yani yaptıklarınıza bakıyoruz ve güvenemiyoruz. Ne dediniz: "Dolar 5 lira olacak." Ne kadar oldu? 7; 7'yi geçti mi arkadaşlar? Geçti. AB'ye tam üyelik hedefti, ilişkileri kesip attınız. Cemevlerine hukuki statü verecektiniz, İstanbul Büyükşehir Belediyesinin teklifini MHP ve AK PARTİ oylarıyla reddettiniz. 15 Temmuz oldu, dediniz ki: "Üç ay OHAL. Size söz, kendimize OHAL ilan ettik, devletteki darbecileri temizleyeceğiz." Ne yaptınız? Bakın, üç senedir cevap alamıyor insanlar OHAL Komisyonundan. 130 bin kişiyi işten attınız. Binlerce kişiyi, on binlerce kişiyi cezaevlerine attınız ve iddianame yazmadınız. Osman Kavala, Ahmet Altan, Mümtazer Türköne ve ismini sayamadığım birçok düşünür ve gazeteci; hamile kadınlar, lohusa kadınlar, çocuklu kadınlar... Dediniz ki: "Merkez Bankasını kendi hâline bırakacağız." İlk fırsatta Başkan Çetinkaya'yı görevden aldınız. Bir de 2023 hedefleri bağlamında sizin Onuncu ve On Birinci Kalkınma Planı'nıza bakıyorum; gayrisafi yurt içi hasılayı 2 trilyon dolardan 1 trilyon dolara, kişi başı millî gelir hedefini 25 bin dolardan 12.500 dolara, ihracat hedefini 500 milyar dolardan 250 milyar dolara düşürmüşsünüz. Bir tek şeyi artırmışsınız, bir beklentiyi: İşsizlik. İşsizlik beklentisini yüzde 5'ten yüzde 10'a çıkarmışsınız ama tıpkı damping çalışmaları gibi 9,9 yazmışsınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyursunlar.

NAZIR CİHANGİR İSLAM (Devamla) – Değerli arkadaşlar, bu ülke insanının kredi kartı borcu 700 milyar lirayı aştı. EYT'yi unuttunuz; "3600 getireceğiz." dediniz, getirmediniz; hani Dersim adını iade edecektiniz? Ondan da vazgeçtiniz.

Çok değerli arkadaşlarım, belediyelere etkinlik verecektiniz, gelir ve yetki devri yapacaktınız ama son mahallî seçimden sonra fikrinizi değiştirdiniz; işte size bu yüzden güvenmiyoruz.

Gelelim Ayasofya konusuna. Sizin Genel Başkanınız "Ben o oyuna gelmem." dediğinde biz "Ayasofya zaten camidir." diyorduk. VIP kurallarını uyguladınız, 500 davetiye bastınız ve gerisine "Gelme." dediniz, orayı müsamereye çevirdiniz. Niye bu kadar büyük bir kart oynadınız? Çünkü ayıp ne kadar büyükse örtü de o kadar büyük olmalıydı, o yüzden böyle oynadılar.

Hepinize saygılarımı sunuyorum. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 226 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesiyle 5651 sayılı Kanun'a eklenen geçici maddenin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"GEÇİCİ MADDE 5- "Sosyal ağ sağlayıcılar, ek 4 üncü maddenin; a) İkinci ve üçüncü fıkrası kapsamındaki yükümlülüklerini yerine getirmek üzere ek 4 üncü maddenin 10. Fıkrasında belirtilen usul ve esasların Resmi Gazete'de yayımını takiben bir yıl içinde gerekli çalışmaları tamamlar. b) Dördüncü fıkrası kapsamındaki yükümlülükleri uyarınca hazırlayacakları ilk raporlarını, 2022 yılı Ocak ayında Kuruma bildirir ve internet sitesinde yayınlar."

Hişyar Özsoy	Ayşe Sürücü	Züleyha Gülüm
Diyarbakır	Şanlıurfa	İstanbul
Erol Katırcıoğlu	Ömer Öcalan	Kemal Peköz
İstanbul	Şanlıurfa	Adana

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen, Diyarbakır Milletvekili Sayın Hişyar Özsoy.

Buyurunuz Sayın Özsoy. (HDP sıralarından alkışlar)

HİŞYAR ÖZSOY (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; saat dört, bakalım dilim ne kadar dönecek, sizin de sabrınız ne kadar olacak?

Kıymetli arkadaşlar, Adalet ve Kalkınma Partisinin bir hikâyesi vardı, güçlü bir hikâye ve sürekli olarak topluma şunu söyledi: "Sandık." değil mi "Halkın iradesi sandık." Tam da sandığı savunduğu için 2002 yılında, Cumhurbaşkanının o zaman seçilmesinin engellenmesi çalışmalarında; 2007 rezaletinde, Abdullah Gül'ün önünü kesme çabalarında sürekli olarak halkın iradesini, sandığı savundu. Bunun için de sadece düşünülenin aksine sadece dindarlar, İslamcılar değil toplumun çok geniş kesimlerinden de oy aldı, liberallerden de oy aldı, kimi sol çevrelerden, Kürtlerden… Çünkü toplumda muazzam bir değişim arzusu vardı ve AK PARTİ bu değişim arzusunu, siyasi söylemini kurup bunun siyasetini bayağı bir zaman yürüttü. Fakat bir gözlemimi paylaşmak istiyorum: 2015 yılından bu yana özellikle de 2019 yerel seçimlerinden sonra Adalet ve Kalkınma Partisi bence kendi kurduğu hikâyeye en büyük ihaneti yapıyor. Niye? Sandık değil sandık dışı birçok tekniğe başvuruyor.

Şimdi bu sansür yasası, sandık dışı bir yöntem, iktidarda kalma yöntemi çünkü Adalet ve Kalkınma Partisi çok uzun bir dönem sürekli seçimlerle iktidarda kaldı. 2015 yılında 7 Haziran seçimlerinde bir tökezledi, yaptığı kimi ittifaklarla biraz toparlar gibi oldu ama 2016'daki darbe girişiminden sonra önce olağanüstü hâl, sonra kalıcılaşmış olağanüstü hâlle ve sandık dışı yöntemlerle iktidarda kalmanın, iktidar olmayı devam ettirmenin yolunu arıyor.

Şimdi, bakın, kıymetli arkadaşlar, birincisi bu. Artık sandıktan her geçen gün giderek umudu kesiyorsunuz ve sandık dışı yöntemlerle iktidarda kalmak istiyorsunuz. Yaptığınız kimi açık, gizli, yüzeysel, derin ittifaklar bir taraftan, bir de devletin bütün kaynaklarını kullanıp başta medya olmak üzere toplumu üstten dizayn etmeye çalışacaksınız.

Bakın, çok ilginç bir araştırma yakın zamanda çıktı, emiminim bazılarınız duymuşsunuzdur. Türkiye'de yüzde 90'ı iktidarın denetiminde olan medyaya güven AK PARTİ'ye oy veren insanlar arasında yüzde 50 civarında. Size oy veren insanların da yarısı bu medyaya güvenmiyor. Milliyetçi Hareket Partisine oy veren, "Oy veriyorum." diyen insanların yüzde 67'si mevcut medyaya güvenmiyor. Bu, HDP, CHP ve İYİ PARTİ'de yüzde 90'ların üzerinde. Kimse o medyaya güvenmiyor.

Medyaya o kadar abandınız ki toplum, sürekli yalan söyleyen bir medyaya karşı bağışıklık sistemi kazandı. Samimiyetle söylüyorum, artık dinlemiyor, doğruyu söyleseniz dahi toplum artık dinlememeye başladı. Bahsettiğim o araştırmanın sonuçlarından bir tanesi, toplum ana akım medyaya -ana akım diyoruz ya- artık tek akım medyaya güvenmediği için alternatif alanlara, özellikle sosyal medyaya yöneliyor, orada bilgiyi bulmaya, paylaşmaya çalışıyor ve şimdi oraya doğru da bir müdahale yapıyorsunuz.

Daha önce söyledim, burada tekrar etmekte fayda var çünkü biraz daha kalabalık bugün. Adalet ve Kalkınma Partisi, 2002 yılında iktidara geldiği zaman medyanın sadece yüzde 7 desteğini alabiliyordu, yüzde 7'yle sıfırdan gelip yüzde 35'e çıktınız. Çünkü toplumda muazzam bir değişim arzusu vardı; çok iyi gördü Adalet ve Kalkınma Partisi, çıktı "Toplumun önünü açacağım." "Avrupa Birliği." "Özgürlükler." "Adalet." dedi, birçok şey söyledi; o boşluğu doldurdu ama medya desteğiniz sadece yüzde 7'ydi. Yüzde 85 medya desteği olan Ecevit ise yüzde 21'den yüzde 1'e düştü. Bakın, daha önce söyledim, bu medyaya bu kadar abanmayın, bu kadar da yatırım yapmayın, çünkü medyanın söylemi gerçeklikle buluştuğu noktada tuz buz oluyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyursunlar.

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Şimdi, siz, o medyada "Ekonomi iyi, para akıyor, her şey güzel, turist akıyor." deseniz de Ayşe teyze, pazara gidip fiyatları gördüğü zaman söylediğiniz hiçbir şeyin kıymeti kalmıyor; çünkü fileyi dolduramıyor. Bence ortada sosyolojik bir vaka var. Türkiye toplumu muazzam bir değişim arzuluyor. Biz, bunu yakın dönemdeki yerel seçimlerde gördük. Adalet ve Kalkınma Partisi dönüp kendi hatalarına bakacağına, demokrasi, adalet, özgürlük ve ekmek konusunda halkın önüne bir program koyacağına "Adalet, özgürlük, ekmek, demokrasi." diyen, feryat eden, bağırmak isteyen insanların boğazını sıkıp susturmaya çalışıyor bu sansür yasasıyla. Geçmişte de tutmadı, şimdi de tutmayacaktır. Bu yasayla siyaseten tabutunuza son çivileri de çakıyorsunuz, haberiniz olsun.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE 7- 5651 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

'GEÇİCİ MADDE 5- (1) Sosyal ağ sağlayıcılar, ek 4 üncü maddenin;

a) Üçüncü fıkrası kapsamındaki yükümlülüklerini yerine getirmek üzere altı ay içinde gerekli çalışmaları tamamlar.

b) Dördüncü fıkrası kapsamındaki yükümlülükleri uyarınca hazırlayacakları ilk raporlarını, 2021 yılı Haziran ayında Kuruma bildirir ve internet sitesinde yayınlar.'"

Muhammet Naci Cinisli (Erzurum) Mehmet Metanet Çulhaoğlu (Adana) Bedri Yaşar (Samsun)

Aylin Cesur (Isparta) Fahrettin Yokuş (Konya)

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen, Isparta Milletvekili Sayın Aylin Cesur.

Buyurunuz Sayın Cesur. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

AYLİN CESUR (Isparta) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; iyi sabahlar dilerim.

Bir hafta önce Netflix'te yaşanan ve Türkiye'nin milyonlarca lira dizi ihracatı gelirini çöpe attığı, yüzlerce sektör çalışanının işsiz kaldığı RTÜK-Netflix tartışmasının ardından iktidarınız ve küçük ortağınızın hedefinde bu defa dünyada milyarlarca kullanıcıya sahip Twitter, Facebook, Instagram gibi sosyal medya platformları var. Daha bu olayın kırkı çıkmadan önümüze bir kanun teklifi getirdiniz, "manidar" sizin deyişinizle.

En çok gençler kullanıyor bu platformları ve gençler korkusuz. Gençlerimiz cesur, gençlerimiz kararlı ve sabırlı. Seslendiler daha önce size: "İşsiziz." Duymadınız. "KYK borcumuz var." Duymadınız. "Atayacağız." dediniz, KPSS kazandılar, atamadınız. ODTÜ'de mezuniyette pankart açtı çocuklar, Dilan ve arkadaşları, içeri aldınız. "Rektörü biz yollarız." "İşe biz kimi istersek onu alırız." Bedelliye af mı? Uzaktan eğitim mi? "Ha." yaptınız ve gençler "Oy moy yok!" dediler. Bu defa duydunuz sandık, sanmışız çünkü duyup da onların sesini dinlemek ve çözüm üretmek yerine elinizde kalan son mermiyi de onları cezalandırmakta değerlendirdiniz.

Sayısal çoğunluğunuzla çözüm yasaları yapmak yerine, hak arayanların sesi baroları böldünüz. Ses edeceklere yeni kolluk yaratalım diye bekçileri getirdiniz. Şimdi de madem gençler "Oy moy yok." dediler "İntikamı acı olsun." diyerek bu yasayı sezon finali olarak koydunuz önümüze.

Komisyonda da söylemiştim, bu yasa, bir intikam yasasıdır; iktidarın Z kuşağına ulaşamadığının da aslında bir kanıtıdır. 21'inci yüzyılda dijital dönüşüm tüm dünyada bütün hızıyla devam ederken dünya bilgi ve iletişimi en hızlı şekliyle sosyal medya platformlarıyla sağlarken bu kanun teklifi, yaşadığımız dünyanın ve çağın gerçeklerinden uzaktır.

Burada esas getirilmek istenen, getireceğiniz sınırlamalarla bu platformları yıldırmak ve kaçırmak, meydanı da havuza bırakmak; kısaca, özgür değil, iktidara bağımlı bilgiyi topluma egemen kılmak. Teklifin bir özelliği daha var, o da içeriğin kaldırılması meselesi. Eskiler daha iyi bilir çünkü yeniler ya siliyor ya da arşive atıyorlar, sevgililer ayrıldığı zaman ya da yakın bir dostunuza küstüğünüz zaman eskiden fotoğraflar saklı kesilirdi, atılırdı geri kalanı, hani unutmak için bir an evvel. Siz de hatırlamak istemediğiniz yol arkadaşlarınızdan, ilgili bilgi, belge ve fotoğraflardan kurtulmanın derdine düşmüşsünüz -ki doğaldır- bunları unutmak ve unutturmak istiyorsunuz. Doğaldır da birlikte yürüdüğünüz yollar artık çalı olmuş, sazlık olmuş, onların bir temizlenmesi lazım. On sekiz yılda siz bunu yapmadınız; bir an evvel vatandaşa iş, ekmek, adalet, huzur vermek yerine hataları unutturma yolunu tercih ettiniz. Çok mu muhalif? Trol tak koluna. Çok mu cesur? İftira at, izi kalsın. Çok mu konuşuyor? Hapse at, susar.

Küçük ortak haklı teklifi yapmakta çünkü iktidar hakkında geçmişte yaptığı konuşmaları eğer silmezse hafızalardan...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Ayıp, ayıp!

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Konuşmanı kim yazdı?

AYLİN CESUR (Devamla) – ...tabelalardan Türkiye Cumhuriyeti'nin inmesine, Gençliğe Hitabe'nin yeniden okutulmasına, Tank Paletin satışına ve sizin açılım sürecindeki "Megri"li eğlencelerinize rağmen ortaklık için bir kulp bulmaları artık zorlaştı, e "beka" falan diye de artık bunu yutturmak da zorlaştı, e o zaman böyle bir şey yapalım, silelim gitsin.

Sosyal medya paylaşımları yüzünden hakkında işlem başlatılan binlerce insan varken bırakın paylaşım yapmayı insanlar evlerinde konuşamıyorlar ya.

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Konuşuyorsun ya işte.

AYLİN CESUR (Devamla) – Bu kadar korkarken siz neden hâlâ çekiniyorsunuz da bir bombayla kapatıyorsunuz sezonu, bunu anlamak imkânsız. Hafızaları silmenin, aç yatan boş midelerdeki sancıyı dindirmenin yolu bu değil.

Bu düzenleme bilgiye savaş açmaktır, bu düzenleme artık hayallerini bu ülkeden gitmenin süslediği gençlere savaş açmaktır. Bu düzenleme bir intikam yasasıdır ancak intikamların da sonu acıdır. Siz bu düzenlemeyle sadece gençleri cezalandırmıyorsunuz, ülkemizi daha da karartıyorsunuz.

Değerli iktidar sahipleri, 2020'de milletimizin ödeyemediği kredi borçları var, kredi kartı borçları var, faturaları var, kiraları var, eşe dosta, akrabaya borçları var. Cumhuriyet tarihi boyunca işsizlerin çalışanlardan daha fazla olduğu bir dönem görülmedi. Böyle bir dönemi yaşatıyorsunuz, on sekiz yıldır siz yönetiyorsunuz bu ülkeyi ve kaçışınız yok, sorumlusu sizsiniz bunların ve gelin, bunu çözmeye çalışın, yardım da edelim biz size ama vatandaşın derdini haykıracağı iletişim kanallarını zapturapt altına almayın, benden söylemesi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

AYLİN CESUR (Devamla) – Hedefini muasır medeniyetler seviyesine erişmek olarak koyan 1920'lerin Türkiye'sinden, ondan koşar adımla uzaklaşsa da sizinle, 2020'lerin Türkiye'sine bu yasa yine de yakışmadı. Hayaliniz tepkisiz bir toplum yaratmak, bizimki özgür, özgürce istediği yere giden, istediği işe hakkı varsa, liyakatiyle başvuran ve özgürce konuşan bir Türkiye yaratmak; çok farklıyız.

Sezonu böyle kapatsanız da bilesiniz ki bu dizinin sonu belli, onu da ben söyleyeyim: Büyük Atatürk'e dil uzatılamayan, uzatan ve lanet okuyanların tıpkı gittiği yerde Türklükten istifa etse bile barınamayan, Sarayın Şeyhülislamı Mustafa Sabri gibi kaçacak yer arayan veya kalırsa da Türkiye Cumhuriyeti adil mahkemelerinde yargılanacağı hukuk devleti Türkiye. Türkiye Cumhuriyeti Diyanet İşleri Başkanı o zat istifa etmelidir, etmezse o kurum yok hükmündedir. Türkiye Cumhuriyeti'nin yolu belli… (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

SALİH CORA (Trabzon) – Şov yapıyorsun, şov!

RECEP ÖZEL (Isparta) – Hadi oradan ya, hadi oradan!

AYLİN CESUR (Devamla) – Niye savunuyorsunuz? Niye savunuyorsunuz? Siz mi yaptırdınız? (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

SALİH CORA (Trabzon) – Diyanetle derdiniz ne sizin?

AYLİN CESUR (Devamla) – Türkiye çağdaş bir cumhuriyet, doksan yedi yıl boyunca böyle gelmiş.

Biz geçici olarak buradayız, gelen ve giden iktidarlar ve demokrasi zemininin de dışında yaşananlar ve bunalımlarla cumhuriyetin temeli sarsılamamış.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYLİN CESUR (Devamla) – Temel yasalar önünde eşitlik, hukukun üstünlüğü… (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Selamlayalım.

AYLİN CESUR (Devamla) - Arkadaşlar, tepki yasaları hukuk devletlerinde olmaz, mutlak monarşilerde olur, diktatöryal rejimlerde olur. Yapana faydası hiç kimseye olmamış bugüne kadar, ne yaparsanız yapın, neyi yasaklarsanız yasaklayın yolcudur Abbas, bağlasan durmaz. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 226 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesi ile 5651 sayılı Kanun'a eklenen geçici 5'inci maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Cahit Özkan	Erkan Akçay	Salih Cora
Denizli	Manisa	Trabzon
Mustafa Demir	Muhammed Levent Bülbül	Ahmet Özdemir
İstanbul	Sakarya	Kahramanmaraş

"a) Üçüncü fıkrası kapsamındaki yükümlülüklerini yerine getirmek üzere bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren üç ay içinde gerekli çalışmaları tamamlar.

b) Dördüncü fıkrası kapsamındaki yükümlülükleri uyarınca hazırlayacakları ilk raporlarını, 2021 yılı Haziran ayında Kuruma bildirir ve internet sitesinde yayınlar."

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen yok.

Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe: Önergeyle, kanunun yürürlük tarihine uyum sağlanması amacıyla düzenleme yapılmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 7'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

8'inci madde üzerinde dört önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 226 sıra sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesinin teklif metninden çıkartılmasını arz ve teklif ederiz.

Alpay Antmen	Süleyman Bülbül	Zeynel Emre
Mersin	Aydın	İstanbul
Mahmut Tanal	Aydın Özer	Rafet Zeybek
İstanbul	Antalya	Antalya

Ali Haydar Hakverdi	Mustafa Sezgin Tanrıkulu
Ankara	İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen İstanbul Milletvekili Sayın Mustafa Sezgin Tanrıkulu.

Buyurunuz Sayın Tanrıkulu. (CHP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, yasanın yapılış tarihine ve zamanlamasına bakarsak hangi nedenle yaptığınızı sizler de çok iyi biliyorsunuz. Türkiye, sonuç itibarıyla Anayasa değişikliğinden sonra rejimi, Parlamenter rejim olmaktan çıktı ve bütün uluslararası derecelendirme kuruluşlarına göre de hızla demokrasiden uzaklaşıyor. En son Almanya merkezli bir vakfın yaptığı incelemeye göre de eksik demokrasiden ılımlı otokrasiye geçmiş durumdayız. 10 üzerinden puanımız 4,9 ve dünyada 77'inci sıradayız. Böyle bir gidişatınız var.

Yine, Yargı Bağımsızlığı Endeksi'nde, 128 ülke arasında 107'nci sıradayız ve Basın ve İfade Özgürlüğü Endeksi'nde de 180 ülke arasında 154'üncüyüz. Yani iktidarınız döneminde Türkiye böyle bir Türkiye hâline dönüştü. Dolayısıyla artık bu yasalara ihtiyacınız var. Ilımlı otokraside liderliğin hayatta kalabilmesi baskıyla ancak mümkün, yasaklamayla mümkün. Şimdi, bunları yapmaya çalışıyorsunuz. Dolayısıyla bu dönemle karşılaştırdığımızda aslında çok şaşmamak lazım. Çünkü kontrol edemediğiniz bir sosyal medya alanı var, o sosyal medya alanını da bu şekilde kontrol etmeye çalışıyorsunuz.

Biraz önce, yakında yayınlanacak bir kamuoyu araştırmasına baktım. Yurttaşlarımızın şu anda bile yüzde 50'si -bu yasa çıkmadan- sosyal medyada kendilerini özgür hissetmiyorlar zaten, şu anda. Yine, yurttaşlarımızın yüzde 50'si gelecek bu yasayı doğru bulmadığını ifade ediyor ve yurttaşlarımızın yüzde 77'si de medyaya güvenmiyor. O nedenle sosyal medya var, o nedenle mesela şimdi MST TV var. Neden var? Bakın, bizim gibi muhalifleri verdiğiniz talimatlarla o zaman merkez medya olan, şimdi yandaş medya olan oralara çıkartmıyorsunuz. Merkezlerinizden bizim siyasi partimiz bakımından bile, CHP bakımından bile kimler çıkmayacak listesini gönderiyorsunuz, kimler çıkmayacak televizyonlara. O listelerin başında bizler varız.

SALİH CORA (Trabzon) – CNN'i boykot eden sizsiniz, medyayı boykot eden sizsiniz.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – CNN'e bak CNN'e.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Böyle ağır bir baskı ortamı var ve baskı ortamında bu yasaları getirmeye çalışıyorsunuz.

SALİH CORA (Trabzon) – Televizyona çıkanları ihraç ediyorsunuz. Yasaklayan sizsiniz.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – 2 kişiyi ihraç ettiniz ya.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Dolayısıyla değerli arkadaşlar, bu yasalar, sizin baskıcı zihniyetinizin yasaklara karşı olmaktan yasakçı noktaya gelişinizi de çok açık bir biçimde ortaya koyuyor. Yoksa, bekçi yasası, çoklu baro yasası, bu yasa inşa etmeye çalıştığınız, örmeye çalıştığınız yeni rejimin kodlarıdır. Bu şekilde yeni bir koda doğru hızla gidiyorsunuz.

Bakın, elimde… Bu Parlamentoya güven de yok. Neden yok bakın: Ben, bu Parlamentonun üyesi olarak geçen dönem, İsmail Kahraman döneminde bir komisyon kurulmasını istemişim, çocuk istismarına karşı bir komisyon kurulmasını istemişim, kendisinin inisiyatif kullanarak. Ki örnekleri var, kurulmuş. Örneklerini de göstermişim. Reddetmiş. Reddettiği haber olmuş, bu istismara ilişkin bir komisyon kurmaması haber olmuş. Ne yapmış bu Meclis Başkanlığı biliyor musunuz? Mahkemeye başvurmuş, mahkemeden soru önergesinin, komisyon kurma önergesinin linklerine erişim engeli getirmiş, bu Parlamento getirmiş. Bakın, hiçbir hakaret yok içerisinde, kararı burada. Benim Başkanlığa verdiğim 1,5 sayfa dilekçeye ulaşamıyorsunuz, hâlen yasak var. Anayasa Mahkemesine gitmişim, Anayasa Mahkemesinde var. Bu Parlamentoya güven de yok. Bakın, bizim verdiğimiz, İç Tüzük'e göre verdiğimiz belgelere ulaşılamıyor.

Dolayısıyla bu ağır ortam içerisinde bu yasaları getirmeye çalışıyorsunuz. Bakın, YouTube'la ilgili yasaklama kararı verdiniz, bizler gittik; ben gittim, Mahmut Tanal gitti, başka başvurucular gitti, Anayasa Mahkemesinden karar çıkarttık. Twitter'ı yasakladınız; ben gittim, Profesör Doktor Yaman Akdeniz gitti, Kerem Altıparmak gitti, kararı çıkarttık. Şimdi, bu karar burada ama arkadaşlarınız bunu çok iyi bildiği hâlde bunu tahrif ediyorlar. Ne oldu, niye bu karar çıktı biliyor musunuz? 30 Mart 2014 seçimlerinden önce Twitter'ı kapattınız, yerel seçimlerden önce. İdare mahkemesi yürütmeyi durdurma kararı verdi. "Evet, otuz gündür uyma süresi, otuzuncu günde ben uyarım." dedi. Anayasa Mahkemesi "Neden bir günde sen bu karara uymuyorsun, yasağı kaldırmıyorsun?" diye idare mahkemesindeki başvuru yollarını etkisiz saydı ve kararı verdi. Ne diyor şimdi arkadaşlarınız? Diyorlar ki: "Efendim, o dairenin, o bölümün başkanı zaten FETÖ'cüydü, atıldı. Dolayısıyla karar da o şekilde çıktı."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Ya, şimdi, burada 5 üye var; bunlar da FETÖ'cü mü? Bu Parlamento atamış ve hâlen görev yapıyorlar. Serdar Özgüldür, Osman Alifeyyaz Paksüt, Celal Mümtaz Akıncı, Emin Kuz; bunların 3'ü Anayasa Mahkemesinde çalışıyor, birisi Başkan Vekili. Çıksın bu arkadaşımız, burada beyanda bulunsun. Onlar bu kararı vermişler. Tümü mü bunların FETÖ'cü? Eğer FETÖ'cüyse neden orada görev yapıyorlar? Kaldı ki Alparslan Altan'ın nasıl göreve getirildiğini biliyoruz. Anayasa Mahkemesinde raportördü, raportörün üye olması mümkün değildi; bir günde bir kararnameyle, hükûmetleriniz tarafından yüksek bürokrat hâline dönüştürülmedi mi? Denizcilik Müsteşarlığında Müsteşar Yardımcısı yapıldı, tam bir gün çalıştıktan sonra Anayasa Mahkemesi üyesi oldu. Bakın, bunları söylerken size döneceğini hesaplayın. O zaman atamayı yapan kim? O atamaları yapan kim? Kaldı ki Alparslan Altan'ın kendisini savunma imkânı yok, hapiste. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine başvurmuş -tam 34 sayfa- Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, yargılama sürecinin Anayasa'ya aykırı olduğuna karar vermiş; böyle bir şey.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Tamamlayınız.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Arkadaşlar, bakın, Almanya'yla karşılaştırarak, Fransa'yla karşılaştırarak bu işleri yapamazsınız. Türkiye'de yargı yok, yargı; yargının Karayolları Genel Müdürlüğünden farkı kalmamış. Yargı yok; bağımsız yargı yok, tarafsız yargı yok. Kendinize benzettiniz o kurumları da, kendi kötü gidişatınıza benzettiniz. Dolayısıyla "Efendim, Almanya'da bu yasa var, o yüzden de biz aynısını aldık, getirdik, Fransa'da bu var." diyemezsiniz. Orada bağımsız kurumlar var, bağımsız yargı var. Ben size somut örnekler veriyorum. Dolayısıyla bu yasa sizin gidişatınızı hızlandıracaktır. Dünyadaki bütün otoriter yönetimler, bu şekilde, gidişlerine yakın zamanda bu tür yasaları çıkarmışlardır. Bakın, gençler bizler "Eğer siz bizi yasaklarsanız vallahi kapıdan girmezsek pencereden gireriz, pencereden girmezsek bacadan gireriz ve sizin gidişatınızı hızlandırırız…"

Çok teşekkür ediyorum ve hepinize sağlıklar diliyorum.

Sağ olun. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE 8 - Bu kanun yayımı tarihinden on gün sonra yürürlüğe girer."

Aylin Cesur	Fahrettin Yokuş	Enez Kaplan
Isparta	Konya	Tekirdağ
Mehmet Metanet Çulhaoğlu	Muhammet Naci Cinisli	Bedri Yaşar
Adana	Erzurum	Samsun

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Konya Milletvekili Sayın Fahrettin Yokuş.

Buyurunuz Sayın Yokuş. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ PARTİ Grubu adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Görüşülmekte olan kanun teklifiyle ilgili düşüncelerimi ben de paylaşmak istiyorum.

Sosyal medya, insanların özgürlük alanı, nefes aldığı atmosferlerdir; bu alanda yapılacak her kısıtlama vatandaşın nefes alamamasına, özgürlüklerinin kısıtlanmasına sebep olacaktır. Onun için, kısıtlamalar yapılmadan, insanların kişilik haklarına, onur ve şahsiyetlerine yapılacak her türlü saldırılar objektif, tarafsız, bağımsız yargı tarafından engellenmeli, bu eylemi gerçekleştirenlere de hukuki cezalar verilmelidir. Özellikle 15-30 yaş arası vatandaşlar her türlü ihtiyaçlarını bu alanda gidermektedir, yani onların yaşam alanıdır bu alan. Yapılacak kısıtlamalar vatandaşın temel hak ve özgürlükleri olan yaşama hakkına da müdahale anlamına gelecektir.

İYİ PARTİ olarak, insanların onuruna, haysiyetine, kişiliğine, ailesine sosyal medya yoluyla yapılan saldırılara verilebilecek en üst düzeyde cezanın verilmesinden yanayız; itibarsızlaştırmaya, itibar suikastlarına karşıyız. Hiç kimsenin onuruna, şahsiyetine, kişiliğine hiçbir kimse el uzatamaz, onu karalayamaz. Bir insanın özgürlüğü bir başka insanın özgürlüğünün sınırına kadardır; özgürlükler sınırsız değildir düşüncesindeyiz fakat görüşmekte olduğumuz kanun teklifinde de bu konuyla ilgili bir düzenleme net bir şekilde bulunmamakta. Uygunsuz paylaşımlara erişimin engellenmesi, kaldırılması veya ortadan kaldırılması şeklindeki düzenlemeler neye göre yapılacak, nasıl yapılacak?

Bugün Türkiye'de yargıya güven maalesef yüzde 20'lerin altında; millet yargıya güvenmiyor, adalete güvenmiyor. Adalete güven olmayan bir ülkede insanların huzurlu yaşaması, geleceğe güvenle bakması mümkün değildir. Dolayısıyla, düzenlenen bu kanunun adalete güven olmayan bir ülkede neler doğuracağı belirsizdir.

Bir araştırmaya göre, gençlerimizin yüzde 60'a yakını fikirlerini açıklarlarsa başlarına bir şeyler geleceği endişesiyle yaşıyorlar. Bu yüzden, gençlerimizin birçoğu sosyal medya üzerinden sahte hesap oluşturarak kendi duygu ve düşüncelerini ifade etme yolunu seçiyorlar. Gerçekten ülkemizde gençlerin arzu ettiği, hayal ettiği bir özgürlük atmosferi, bir hürriyet atmosferi olsa hiç kimse kimliğini saklamaz, gerçek kimliğiyle, kişiliğiyle duygu ve düşüncelerini ortaya koyabilir ama gerçek duygu ve düşüncelerini ortaya koyduğunda başına gelebileceklerden dolayı kaygı taşıyor, endişe taşıyor; bu yüzden kimliğini saklama yolunu seçiyor.

Değerli milletvekilleri, hangi yolla olursa olsun, hangi kişi olursa olsun, siyasi görüşü, dünya görüşü, felsefesi, inancı, meşrebi, mezhebi hiç önemli değil; hiç kimsenin kişilik haklarına dokunulmamalı. Bununla ilgili olarak yapılacak her düzenlemede biz İYİ PARTİ olarak varız, bu düzenlemenin uygulayıcıları da her türlü baskıdan uzak, gerçek, objektif kararlar vererek, mağdur olanların siyasi kimliği, dünya görüşü, inancı neyse, nitelik ve nicelikleri dikkate alınmadan uygulama yapılmalıdır.

Değerli milletvekilleri, sözün özü şu: Elbette bu yasada güzel şeyler var, kabul ediyoruz ancak endişeliyiz çünkü hani derler ya: "Ayinesi iştir kişinin lafa bakılmaz." On sekiz yıllık icraatınıza bakınca buraya getirdiğiniz ve dayatma şeklinde getirdiğiniz her düzenleme bizi hatta Türk milletinin büyük bölümünü endişeye gark ediyor. Eğer bu düzenlemeleri beraber yapabilseydik daha mükemmel sonuçlar alabilirdik. Onun için, her düzenlemenizden endişe ettiğimiz için, geçmişinizin eksiklikleri olduğu için, daha kibarca söylersek size güvenmediğimiz için, maalesef bu yasaya, bu düzenlemeye olumlu bakamıyoruz.

Hayırlı akşamlar diliyorum efendim. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

SALİH CORA (Trabzon) – Biz de size güvenmiyoruz ve önergelerinizi kabul etmiyoruz.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 226 sıra sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesinde geçen "Kanun" ibaresinin "Yasa" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Erol Katırcıoğlu	Züleyha Gülüm	Ayşe Sürücü
İstanbul	İstanbul	Şanlıurfa
Ömer Öcalan	Kemal Peköz	
Şanlıurfa	Adana	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen İstanbul Milletvekili Sayın Erol Katırcıoğlu.

Buyurun Sayın Katırcıoğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, doğrusunu isterseniz, bu kadar önemli bir yasayı bir güne sıkıştırmak herhâlde bu Parlamentoya özgü bir durum diye düşünüyorum çünkü yani konuştuğumuz konu bir düzenleme, bir regülasyon konusu ve bu konu… Yani dünyada birçok ülke çıkamadı bu işin içinden, bir tek çıka çıka Almanya; o da çok spesifik bir konuya odaklanarak bir yasa çıkardı. Fransa, bildiğiniz gibi, sabahtan beri konuşuyoruz; Anayasa Mahkemesi bozdu. Çünkü arkadaşlar küresel bir hizmet söz konusu burada ve eğer bir regülasyon konulacaksa ki konulması gerekiyor bu regülasyon da küresel olmak zorunda. Yani bu, öyle bir durum ki mesela, serbest ticaret konusunda 1940'ta başladı -Dünya Ticaret Örgütünden söz ediyorum- dünya ticaretinin hangi kurallara göre yapılması gerektiğiyle ilgili olarak ulus devletler arasında bir ortak bilgi, ortak bir çerçeve üretmek, 95'e kadar sürdü neredeyse. Dolayısıyla sanmayın ki "Biz bu yasayı yaptık; işte tamam." Hani, işte, kötülükler var; doğru. Yani bu sosyal medyanın kötüye

kullanılma olasılıkları var; evet o da doğru hakikaten. İşte, algoritmalar üretiyorlar vesaire, vesaire, hatta siyasi eğilimlere etki edebiliyorlar gibi; doğru, bütün bunlar konuşulabilecek şeyler hatta ben size daha spesifik bir şey söyleyeyim: Yanılmıyorsam, dündü, Amerikan antitröstü bu şirketlerin CEO'larını çağırdı, bir kartel anlaşması suçlamasıyla soruşturma konusunu görüştüler.

Dolayısıyla da bu meseleler, bu mesele, yani sosyal medya, küresel şirketler meselesi yani bu kadar, böyle bir günde pıt diye geçecek bir mesele değil. Arkadaşlar, kusura bakmayın, bu metin… Hatta ben arkadaşlara şey demeyi düşündüm doğrusunu isterseniz, hani kendi düşünceme saygı duymasam, ya burada aslında yapmamız gereken şey bence iktidar partisini desteklemek çünkü, bu, sizi ve tabii Türkiye'yi de duvara çarptıracak büyüklükte bir konu ve siz bunu yeteri kadar düşünmediniz zaten, yani anlıyorum onu. Mesela, nereden anlıyorum? Birkaç şey söyleyeceğim, tabii zaman hızla geçiyor:

Şimdi, Komisyon Başkanı arkadaş dedi ki: "Efendim, BTK var; bağımsız kurum, o denetleyecek bunları zaten." Arkadaşlar, neden bahsediyorsunuz? Türkiye'de bu bağımsız otoriteleri -İbrahim Kaboğlu bahsetti demin konuşmasında- 2011 yılında çıkardığınız, yani Cumhurbaşkanının çıkardığı bir KHK'yle yok ettiniz zaten.

Şimdi, bakın, ben size okuyayım. BTK, yani bu yasayı yürürlüğe sokacak olan BTK için deniliyor ki 5'inci maddesinde: "İdari ve mali özerkliğe sahiptir. Kurum, görevlerini yerine getirirken bağımsızdır. Hiçbir organ, makam, merci veya kişi Kuruma emir ve talimat veremez."

Arkadaşlar, hemen söyleyeyim size: Bu Kurum, Ulaştırma Bakanlığına bağlıdır. Ulaştırma Bakanlığında bu Kurumu denetlemesi gereken kişi, sizin partinizin eski bir bakanının kardeşidir -adını söylememe gerek yok, anladınız herhâlde- ve bu arkadaş, BTK'yi denetlemesi gereken bu arkadaş aynı zamanda TELEKOM'un da -ki BTK'nin TELEKOM'u da denetlemesi gerekiyor- Yönetim Kurulu Başkanı. Siz bütün bu kurumları, bağımsız olması gereken kurumları hakikaten bozdunuz zaten.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Hocam, güreşçi mi?

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Şöyle söyleyeyim: BTK'deki Yönetim Kurulu üyelerine bakın -siz benden daha iyi biliyorsunuz ama ben size söyleyeyim- çoğu AK PARTİ'li.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – HDP'li mi olması lazım Hocam?

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Hayır ama yani görev almış, genel sekreter yardımcılığı yapmış bir arkadaşın da BTK'de Yönetim Kurulunda olması gerekmiyordu.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Alman Anayasa Mahkemesinin 18'i parti üyesi.

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Şimdi, aynı kültürden bahsetmiyoruz dostum, yani onun için karşılıklı konuşmayalım ama ben size şunu söyleyeyim… (HDP ve CHP sıralarından alkışlar)

Arkadaşlar, çok özetle; yani bu yasa teklifi nasıl oldu, tam anlamış da değiliz. Plan ve Bütçe Komisyonuna gelmesi gerekirdi diye düşünüyorduk, Adalet Komisyonuna gelmiş ama bu yasa teklifinin ima ettiği şey…

Bakın, ben size söyleyeyim, üç ay düzeltme yaptı arkadaşlar; tamam, iyi ama üç ay sonra, eğer gerçekten bu yasada ısrar ederseniz çıkarlar arkadaşlar ve çıktıkları zaman da karşılaşacağımız sorun, gerçekten sizi de bizi de çok üzecek bir sorun olacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Çünkü dünya öyle bir yere geldi ki bu küresel hizmetler maalesef var, denetlenmesi meselesi bir meseledir; bu da sizin iki gün önce aklınıza gelen bir mesele değil, yıllardan beri bu mesele tartışılıyor zaten: "Bu kurumlar, bu şirketler, küresel şirketler nasıl regüle edilmelidir?" sorusunun cevabını henüz kimse tatmin edici şekilde vermiş değil. Dolayısıyla

da siz bunu bir gecede çıkarıyorsunuz ve diyorsunuz ki: "Üç ay sonra yürürlüğe girecek." Vallahi arkadaşlar, yani hakikaten, sizleri anlamakta zorlanıyorum çünkü bu yapılan iş gördüğüm kadarıyla, hep söylüyorum, tekrar edeyim; başka bir amacınız olabilir benim anlamadığım ama ısrar ediyorsanız bugün konuştuklarınız üzerinden bunun gerçekten bir karşılığı olmadığını düşünüyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum.(HDP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 226 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"Madde 8 – Bu Kanunun;

a) 1 inci maddesiyle 5651 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasına eklenen (s) bendi, 6 ncı ve 7 nci maddeleri 1/10/2020 tarihinde,

b) Diğer hükümleri yayımı tarihinde,

yürürlüğe girer."

Cahit Özkan	Erkan Akçay	Salih Cora
Denizli	Manisa	Trabzon
Ahmet Özdemir	Mustafa Demir	Muhammed Levent Bülbül
Kahramanmaraş	İstanbul	Sakarya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen yok.

Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle Kanunun yürürlük tarihinin yeniden düzenlenmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 8'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum:

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Karar yeter sayısı…

BAŞKAN – Arıyorum efendim, karar yeter sayısını arıyorum.

Bir uyuşmazlık var; oylamayı elektronik cihazla yapacağım.

Oylama için üç dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yeter sayısı vardır; madde kabul edilmiştir.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 04.51

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 05.03

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ

KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Abdurrahman TUTDERE (Adıyaman)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 118'inci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

226 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Sayın milletvekilleri, 9'uncu madde üzerinde 3 önerge vardır. İlk okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir. Bu önergeleri okutup birlikte işleme alacağım.

Aynı mahiyetteki önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 226 sıra sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 9'uncu maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE 9 – Bu kanun hükümleri Cumhurbaşkanı tarafından yürütülür."

Alpay Antmen	Süleyman Bülbül	Zeynel Emre
Mersin	Aydın	İstanbul
Aydın Özer	Ali Fazıl Kasap	Rafet Zeybek
Antalya	Kütahya	Antalya
	Ali Haydar Hakverdi	
	Ankara	

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Fahrettin Yokuş	Muhammet Naci Cinisli	Mehmet Metanet Çulhaoğlu
Konya	Erzurum	Adana
Enez Kaplan	Feridun Bahşi	Bedri Yaşar
Tekirdağ	Antalya	Samsun

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Komisyonun katılmadığı aynı mahiyetteki önergelerde konuşmacımız Kütahya Milletvekili Sayın Ali Fazıl Kasap.

Buyurunuz Sayın Kasap. (CHP sıralarından alkışlar)

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Yaklaşık -herhâlde yirmi saate falan yaklaşmak üzere- yirmi saattir Meclisteyiz, yirmi saat oldu. "Sussam gönül razı değil, söylesem tesiri yok." diyor. Hemen hemen hiçbir harfi değişmeden bu kanun teklifi çıkacak.

Şimdi, bir toplumsal psikoz var, insanlarının beklentilerine burası cevap vermemeye başladı. Taşeronmuş gibi… Bakın, yirmi küsur saate yakındır hepimiz buradayız, bu dimağlardan doğru karar çıkabileceğine inanıyor musunuz? Erol Hocamı bile yoldan çıkardınız, yoldan çıkardınız Erol Hocamı. Bakın, "Şehitlerin parası nerede?" diye bir soru sorsak cevap veremeyeceksiniz. Şeffaflık nerede? Yok. İş güvenliği ve sağlığıyla ilgili bir kanun teklifi çıktı. Pandemi sürecinde olmaması gereken bir şeyi 31 Aralık 2023'e kadar ertelediniz, 50'nin altına eleman çalıştıran iş yerlerini. Buna da mı sabaha karşı bu hülyalı gözlerle karar verildi? Uykusuz gözlerde hülya olmuyor, 2023 hülyasını zor görürsünüz, onu söyleyeyim.

Bakın, arkadaşlar, kırk beş günde hastane yapıldı, on beş yıldır Kütahya'da hastane yok. Sipariş üzerine konuşuyorum; bir aydır Urfa'nın elektriğinden bahsediliyor, Urfa'nın elektriği yok. Cevap var mı? Yok. Komisyon Başkanımız burada sorulan onlarca soruya -anlamadım, nasıl yuvarlayabiliyor- nasıl beş dakikada cevap verebiliyor? Siz tatmin oluyor musunuz?

İSMAİL TAMER – (Kayseri) – Çok başarılı.

ALİ FAZIL KASAP (Devamla) – Çok başarılıdır kesinlikle(!)

Bakın, bir ilkokul çocuğu mantığıyla yapılmayacak şeyler var –onlar da mı sabaha karşı çıktı bilmiyorum- Zafer Havalimanı var, 250 milyon avro vereceksiniz 50 milyon avroluk yere ve şu anda hiçbir şey uçmuyor, sinek bile uçmuyor orada ya. Sabaha karşı çıkan kanunlardan ne bekliyorsunuz? (CHP sıralarından alkışlar)

Çoğu milletvekili arkadaşımın şu anda, emin olun… Ben doktorum, yıllarca nöbet tuttum, günaşırı nöbetler tuttum ama şu toplumsal psikozun Meclise yansıması veya Meclisteki şu bizim yaptıklarımızın, hiçbir şeyinin değişmeden… Hani, nerede kaldı istişare şuuru? Nerede kaldı uzlaşma kültürü? Denilmiyor muydu, "Sözlerin hepsini dinleyip en güzeline tabi olacaksınız." denilmiyor muydu size, size hitap etmiyor mu o? (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Bakın, önümüzde bir bayram var, bayramın adı Kurban Bayramı. Kurban, yakınlaşma demek; kurban, istişare kültürü demek, birçok şeyi içeren bir şey. Biz yabancı değiliz, biz de bu milletin ferdiyiz. "Hâkimiyet kayıtsız, şartsız milletindir." diye yazıyor orada ama siz bir yerden gelen şeyin bir tek noktasını değiştirmeden burada sabahlara kadar sipariş üzerine hareket ediyorsunuz. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Ne ilgisi var? Biz yazdık. Hiç ilgisi yok, biz yazdık.

ALİ FAZIL KASAP (Devamla) – Çıkarmak zorunda değiliz. Arkadaşlar, bu kanun teklifi 1 Ekimde geçerli olacak ise eğer…

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Hiç ilgisi yok, iftira atıyorsun!

ALİ FAZIL KASAP (Devamla) – İftira atmıyorum, gerçekler burada.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Biz yazdık ya!

ALİ FAZIL KASAP (Devamla) – Ya, arkadaşlar, 1 Ekimde geçerli olacak olan kanun teklifini sabahlara kadar burada bilinçsiz bir şekilde takip edeceğimize… Bakın, uykusuzluk da pandemiyi artırır, uykusuzluk. Şu Mecliste çalışanlar… Dip dibesiniz, hani nerede sosyal mesafe? Hani, nerede hijyen? (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Verdiğiniz önergeye bakın, ne önergesi verdiniz?

ŞAHİN TİN (Denizli) – Önüne bak, konuşmanı yap sen.

ALİ FAZIL KASAP (Devamla) – Ben önüme bakıyorum.

Uykusuz gözlerde hülya olmuyor, uykusuz gözlerde sadece bir hülya görüyorsunuz, kâbus… (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ŞAHİN TİN (Denizli) – Polemik yapma, konuşmanı yap sen.

ALİ FAZIL KASAP (Devamla) – Polemik yok burada, polemik yok.

Ya, arkadaşlar, sizin bu şekilde, sabaha karşı çıkardığınız kanun teklifini veto etmediler mi? Veto ettiğini de alkışladınız. Bakın, bunu çok kısa zamanda veto edecekler, yine alkışlayacaksınız, yine alkışlayacaksınız, o günleri göreceğiz. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Arkadaşlar, bizim buraya gelme gerekçemiz, milletin sorunlarına çözüm bulmak değil mi? Bakın, daha da yakınlaşalım. Ne olur sözleri dinleyin.

HACI ÖZKAN (Mersin) – Sen ayrıştırıyorsun.

ALİ FAZIL KASAP (Devamla) – Tarife üzerine, sipariş üzerine taşeronluk yapmayın.

Hepinize şimdiden hayırlı bayramlar diliyorum. Bayramınız şimdiden kutlu olsun.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı Antalya Milletvekili Sayın Feridun Bahşi.

Buyurunuz Sayın Bahşi.

FERİDUN BAHŞİ (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 226 sıra sayılı Yasa Teklifi'nin 9'uncu maddesi üzerine söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

İletişim hakkı, ifade özgürlüğünü, karar alma süreçlerine katılımı ve özel hayata saygı hakkını içeren bir kavramdır. İfade özgürlüğü, muhalif görüşleri ifade etmeyi ve iktidarı eleştirmeyi de içerir ve Anayasa'nın 26'ncı maddesiyle anayasal bir hak olarak teminat altına alınmıştır. İnternet erişimi ise ifade özgürlüğünden yararlanmayı sağlayan temel bir araçtır. İfade özgürlüğünün güvence altında olmadığı ve bireylerin birbirleriyle kamu işleri hakkında bilgi ve fikir alışverişinde bulunmadığı yerde demokratik bir katılımdan söz etmek mümkün değildir.

Türkiye'de 2000'li yıllardan itibaren teknolojinin daha yaygın kullanılmasıyla birlikte dijital haber ortamları çoğalmıştır fakat iktidarın izlediği politikalar sebebiyle birçok haber kaynağı kapanmış, sektörden çekilmek zorunda kalmış veya daha yumuşak bir çizgiye gelmiştir. Dolayısıyla, anayasal bir hak olan haber alma hürriyeti de zayıflamıştır. Öyle ki, Türkiye de Basın Özgürlüğü Endeksi'nde 180 ülke arasında 154'üncü sıraya gerilemiştir.

Değerli milletvekilleri, onlarca gazetecinin tutuklu olduğu, yüzlercesinin soruşturmalara maruz bırakıldığı, haber medyasına para cezalarının yağdırıldığı ülkemizde iktidar bu kanun teklifiyle sosyal medyaya zaten uygulanan yasakları resmîleştirmek, unutma hakkıyla da FETÖ'yle iç içe olduğu kendi karanlık geçmişini unutturmak istemektedir. Sadece FETÖ'yle olan ilişkiler mi? Elbette değil. Başka ne var unutma hakkıyla hafızalardan silinmek istenen? 2002'de iktidara gelirken vadedilip gerçekleştirilemeyen 3Y yani yoksulluk, yolsuzluk ve yasaklarla ilgili kötü geçmişlerini de silmek istemektedirler. 700 bin dolarlık saatleri, para sayma makinelerini, sıfırlanamayan 30 milyon eurocukları hafızalardan silmek istemektedirler. Amaç nedir? Kimse sesini çıkarmasın. Televizyonlar kontrol altında, gazeteler kontrol altında, geriye kontrol edemediğiniz ne kaldı? Sadece ve sadece internet yani sosyal medya. Şimdi, bu yasayla internet ve sosyal medyayı da kontrol etmek istiyorsunuz, bunu istemenizin en önemli sebeplerinden biri herkesin bahsettiği gibi şu meşhur Z kuşağı. Bunları kontrol edemiyorsunuz. Son olarak, internet üzerinden yaptığınız görüşmede dünya "dislike" rekoru kırılan bir tepkiyle karşılaştınız ve bu gençler "Size oy moy yok." tepkisini yine internet yani sosyal medya üzerinden verdi. Gençler artık sizin kontrolünüzdeki geleneksel medyayı kullanmıyor. Ne kullanıyor? Sadece sosyal medya kanalları. Bu sebeple de kontrol edemiyorsunuz, tepkiniz buna. "Kontrol edemiyorsak yasaklarız." zihniyetiyle bu yasayı hazırladınız.

Değerli milletvekilleri, sosyal ağ sağlayıcıları şu anda kendi düzenlemelerine aykırı olan durumlarda erişim engelleme kararı almıyor. Misal, Twitter, şimdiye kadar bazı engelleme kararlarını uygulamadı. Eğer Türkiye'de ofis açıp yasal temsilcisi olursa bu kararları sorgusuz sualsiz uygulamak zorunda kalacak; çok sayıda muhalif kişinin, siyasetçinin hesabını kapatmak zorunda kalacak. Sosyal medya platformları habere ulaşmada kullanılmaktadır; bu düzenlemeyle haberler yaygınlaşmadan engellenebilecek, bu da bağımsız gazeteciliği ve alternatif medyayı baskı altına alacaktır.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'de 62 milyon internet kullanıcısı var yani nüfusun yüzde 75'i. Çocukları çıkarırsak, neredeyse herkes bir şekilde internet kullanıyor. Dünyada günlük internet kullanım süresi altı buçuk saat civarındayken ülkemizde bu sürenin ortalaması yedi buçuk saat yani günlük olarak dünya ortalamasının bir saat üzerinde.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

FERİDUN BAHŞİ (Devamla) – Tabii ki bu kadar yoğun kullanım karşısında kesinlikle bir sosyal medya düzenlemesi gerekir ama kişilerin özgürce fikirlerini dile getirdiği bir sosyal medya için düzenleme yapılmalıdır; trol orduları beslenmemelidir, sosyal medyanın ifade özgürlüğünün bir alanı olacak şekilde düzenlemesi yapılmalıdır. Türkiye'nin şu an temel sorunu ifade özgürlüğü konusunda karşılaşılan engellerdir, bunu çözecek adımlar mutlaka atılmalıdır.

Yüce Türk milletini ve Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 226 sıra sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 9'uncu maddesinde geçen "Kanun" ibaresinin "Yasa" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ömer Öcalan	Ayşe Sürücü	Hüseyin Kaçmaz
Şanlıurfa	Şanlıurfa	Şırnak
Erol Katırcıoğlu	Züleyha Gülüm	Kemal Peköz
İstanbul	İstanbul	Adana

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Şırnak Milletvekili Sayın Hüseyin Kaçmaz.

Buyurunuz Sayın Kaçmaz. (HDP sıralarından alkışlar)

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Aslında çok da söylenecek bir söz kalmadı bu saate kadar. Birçok arkadaşımız aslında söylenecek tüm sözleri söyledi ve yasaya ilişkin de nasıl bir sansür uygulandığını, nasıl bir fişleme mantığının devreye girdiğini anlattı. Sadece, kısaca şunu söylemek istiyorum: Söz konusu yapılmak istenen yasada, sosyal ağ paylaşımcısı tarafından yükümlülük yerine getirilmezse yüzde 90 internet bant daraltması yapılabildiği yazıyor. Bu ne demek oluyor? 240 karakterli bir "tweet"i atmak için normalde

4,3 saniyeye ihtiyacımız var şu anki durumda ancak yüzde 90 bant daraltmasıyla birlikte bu sekiz buçuk dakikaya çıkacak yani bu, 10 şeritli bir otobanın 9 şeridini kapatıp sadece 1 şeritten trafik akışını sağlamaya çalışmaktır. Bu sadece hukuki bir kılıftır aslında. Bu, sansürün hukuki olarak bir nevi örtbas edilmesi durumudur. Yine, bilgilerin Türkiye'de depolanmasını istemek, tamamıyla fişleme odaklı ve insanları caydırma amaçlı bir durumun tezahürüdür.

Değerli arkadaşlar, yasadan bağımsız birkaç konuyu paylaşmak istiyorum. Çocukluğumuzda -tabii biz dam yataklarında, damlarda yatarken her zaman görürdük- Cudi, Gabar her yaz ayında, bir şekilde, operasyonlar sebebiyle ya da top atışlarıyla komple yakılırdı ve çözüm sürecinin bitmesiyle birlikte… Ki, Silopiliyim; oturduğum ilçe, doğup büyüdüğüm ilçe hemen Cudi Dağı'nın eteklerindedir, kutsal Cudi Dağı'nın eteklerindedir ama bir defa bile o dağa çıkamamışımdır. Sebebi, bu ülkedeki Kürt meselesindeki çözümsüzlükteki ısrardır arkadaşlar. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Değerli arkadaşlar, hiç o konuyu… Bakın, size şunu söyleyeyim: Anayasa madde 169'un üçüncü fıkrasında, açıkçası, ormanların korunması ve geliştirilmesine ilişkin hüküm var ve özel afta bile, genel afta bile sadece aftan yararlandırılamayacak tek suç orman yangınıdır. Ama maalesef ki şu an iktidar eliyle, iktidarın yürüttüğü politikalar sonrasında sadece size Cudi'deki son bir buçuk iki aydaki birkaç yangını paylaşmak istiyorum: 5 Haziran, operasyon sonrası; 16 Haziran, kalekolun yapıldığı yerde; 22 Haziran, operasyon sonrası; 25 Haziran, operasyon sonrası; 26 Haziran, top atışı sonrası ve 21 Temmuz, top atışı; 25 Temmuz, yine, Silopi ilçesinde BOTAŞ karakolundaki top atışı sonrası bu yangınlar meydana geldi. (AK PARTİ sıralarından "Yalan!" sesleri)

Değerli arkadaşlar, bu yangınların meydana gelmesinin temel sebebi Kürt meselesinde çözümsüzlükteki ısrardır, bunu net bir şekilde söyleyeyim. Yine, şimdi, sizinle şunu da paylaşayım arkadaşlar, şu fotoğrafları size göstereyim: Hani, insanlar zaten bu "hashtag"lerle seslerini duyurabiliyor. Orman Genel Müdürlüğünün sayfasında bu yangınlar yok, verilmiyor. Muğla'da, İzmir'de, İstanbul'da ormanlar yandığında "Ciğerlerimiz yanıyor." diye feveran yapanların, Cudi'de, Gabar'da ormanlar iktidarın politikalarının eliyle yakılırken hiç sesi soluğu çıkmıyor.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Teröristler yanıyor orada, teröristler! PKK'lılar yanıyor!

HÜSEYİN KAÇMAZ (Devamla) – Yunanistan'daki yangına gönderilebilecek olan helikopterlerimiz, yangın söndürme araçlarımız hazır dedik. Evet, yardıma koşmalıyız her yere ama Cudi'ye, Gabar'a gönderecek yangın söndürme helikopterimiz, uçağımız yok.

Değerli arkadaşlar, size bir konuda da yine özet geçmeye çalışacağım. Pençe-Kartal ve Pençe-Kaplan Operasyonları sonucu Irak Kürdistan bölgesinde son beş yılda 180 sivilin hayatını kaybettiği Avrupa Birliğinin alt komisyonunda da raporlaştırıldı ve son dönemlerde, 15 Haziranda operasyon başladı, 18 Haziranda 1 sivil hayatını kaybetti. Yine, 19 Haziranda Duhok'ta 4 kişi hayatını kaybetti, 4 sivil. 19 Haziranda yine 1 sivil hayatını kaybetti. Arkadaşlar, 25 Haziranda da Süleymaniye'nin Şarbajar ilçesine bağlı Kuna Masi köyünde TSK'nin hava saldırıları sonucu 6 sivil vatandaş yaralandı. Saldırı anı da -belki birçoğunuz görmüşsünüzdür- piknik alanındaki bir aile tarafından kaydedildi.

Değerli arkadaşlar, o saldırıda yaralanan, kendi iş yerinde yaralanan aile babası ve çocukları. Eşi bir bacağını kaybetti. Şu çocuğun kafasında şarapnel parçası, yine kız kardeşinin vücudunun birçok yerinde şarapnel parçası ve babanın da vücudunda şarapnel parçaları kaldı. Çocuğun beynindeki bu şarapnel parçası ömür boyu orada kalacak…

OYA ERONAT (Diyarbakır) – 8 bin kişiyi öldürdünüz siz! 8 bin sivili öldürdünüz!

HÜSEYİN KAÇMAZ (Devamla) – …ömür boyu orada kalacak ve maalesef ki beyin felcine bile sebep olabilir.

MUHAMMET BALTA (Trabzon) – Yalan söylüyorsun! Yalan!

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Sahtekâr! 8 bin sivili öldürdünüz, şehit ettiniz 8 bin sivili!

HÜSEYİN KAÇMAZ (Devamla) – Değerli arkadaşlar… Değerli arkadaşlar…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız Sayın Kaçmaz.

HÜSEYİN KAÇMAZ (Devamla) – Sayın Başkanım, müsaadenizle…

Değerli arkadaşlar, sizinle bir şey paylaşmak isterim…

OYA ERONAT (Diyarbakır) – 8 bin sivil! 8 bin sivili öldürdünüz!

HÜSEYİN KAÇMAZ (Devamla) – "Kaybettiklerimiz bir daha asla geri dönmeyecek. Çok kan aktı, bu topraklar iyileşmeyecek, kalbimizdeki yaralar kapanmayacak. Tek yapabileceğimiz, geçmişle barışmak ve ondan ders almaya çalışmak." Size tanıdık geldi mi bu?

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Otur yerine! Sahtekâr!

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Bak, burada bir anne de var, annenin yarası da kapanmayacak. Bak, annenin yarası kapanmayacak. Kapanmayacak bu annenin yarası.

HÜSEYİN KAÇMAZ (Devamla) – Bu, Amerikan iç savaşının ardını anlatan "Soğuk Dağ" isimli filmin repliği ve şu an bizim de yaşadığımız durum tam da bu. Size çözüm derken siz daha çok kan istiyorsunuz. Sizin Kürt düşmanlığınız artık sınırları aşmış durumda.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Bak, şu annenin yarasına bir bak! Dön de bir bak şuna!

ŞAHİN TİN (Denizli) – Neden bahsediyorsun?

HÜSEYİN KAÇMAZ (Devamla) – Rojava'da, Başur'da, Bakur'da, her yerde Kürt düşmanlığı yapıyorsunuz. İktidarınızın sonu da geldi. Bu halk da sizden hesap soracaktır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Hadi bakalım, hadi! Özgecan Öğretmeni de söyle!

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Özgecan Öğretmen, yalnız Aybüke olmasın! Bak, bilmiyorsun.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Utanmaz! İnsan utanır biraz be!

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

9'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… 9'uncu madde kabul edilmiştir.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – 8 bin sivili şehit ettiniz!

BAŞKAN – İkinci bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

Teklifin tümünü oylamadan önce…

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Ahlaksız! Şerefsizsin sen!

(HDP sıralarından gürültüler, sıra kapaklarına vurmalar)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Bu ne ya! Sayın Başkan… Sayın Başkan…

HİŞYAR ÖZSOY (Diyarbakır) – Terbiyesiz! Özür dileyecek.

BAŞKAN – Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 05.24

BEŞİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 06.12

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ

KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Abdurrahman TUTDERE (Adıyaman)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 118’inci Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

226 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon…

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bir saati geçti.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Hayır değil. Olmadı ki bir saat. Lütfen rica ediyorum.

BAŞKAN – Müsaadenizle süreyi çıkaralım efendim. Hemen çıkaralım.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Mahmut, saate bak konuş.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Ya, Allah aşkına tutanağın saati var. Yirmi beş geçe diye. Bunu bilip de söylemiyorsanız ayıp ediyorsunuz demektir.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Beyefendi ben buradan aldım. Ne ayıbı?

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Tutanakta 05.25 yazıyor. Mahmut Bey tutanak burada. Bunu bilmeden konuşuyorsanız ayıp ediyorsunuz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ayıp etmiyorum. Ayıp demek kötü bir şey demektir. Ne ayıbı ya! Her şey ortalıkta.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan ne kadar devam edeceğiz?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ayıbı yapan küfür eden insanlardır. Ayıp başka bir şey.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sen başka bir şeyden bahsediyorsun.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Arkadaşlarımızdan sordum, yanlış söylemiş olabilirler, bunun ne ayıbı var ya!

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, sayın milletvekilleri tutanaklara bağlı kalarak zamanla ilgili süreyi arz etmekle başlıyorum sözüme.

Şu anda bir saat dolmadığından görüşmelere devam edeceğiz.

Değerli arkadaşlar, Sayın milletvekilleri…

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) – Sayın Başkan “komisyon yerinde” demeden devam edemezsiniz.

BAŞKAN – Müsaade eder misiniz?

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) – “Komisyon yerinde” demeden devam edemezsiniz.

BAŞKAN - Açılışı tekrar okuyorum:

Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 118’inci Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

226 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

XIII.- DİSİPLİN CEZASI İŞLEMLERİ

1.- Diyarbakır Milletvekili Oya Eronat'a, yerinden sarf ettiği kaba ve yaralayıcı sözleri nedeniyle kınama cezası verilmesi kabul edilmedi

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Genel Kurulun istisnasız tüm değerli üyelerinin hassasiyetine iltica ederek elimdeki metni okumak istiyorum.

Sayın milletvekili, Diyarbakır milletvekili Oya Eronat'ın sözleri İç Tüzük'ün 160'ıncı maddesinin 3'üncü fıkrasında yer alan "Kaba ve yaralayıcı sözler sarf etmek ve hareketler yapmak" kapmasında olup kınama cezası gerekmektedir. Bu nedenle Diyarbakır milletvekili Oya Eronat hakkında İç Tüzük'ün 163'üncü maddesi uyarınca kınama cezasını teklif ediyorum.

Sayın Eronat buradaysa kendisine savunma için söz hakkı vereceğim. Sayın Eronat isterse savunmasını bir arkadaşına da yaptırma hakkına sahiptir.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Ankara) – Sayın Başkan…

BAŞKAN - Sayın Bostancı buyurunuz efendim.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Ankara) – Sayın Başkanım teşekkürler.

Değerli arkadaşlar, Sayın Başkan biraz önce tutanağı okurken benim de elimde bulunan bir tutanağa atıf yaparak o çerçevede okudu. Fakat biraz önce burada yaşanan hadiseleri takip eden arkadaşlar muhakkak göreceklerdir, Sayın Oya Eronat şurada oturuyordu ben de hemen şurada oturuyordum. Dolayısıyla, biraz önce yaşanan hadiselerin birinci elden şahitlerinden biriyim. Ne duyduğumu söylemeden önce bir hususun altını çizmek isterim. Bu Meclis, Türkiye Büyük Millet Meclisi; bu Meclisin her üyesi bu Meclisin şerefli bir üyesi. İnsanlar elbette gelecek ve kürsüden konuşmalarını yapacaklar. Bu konuşmalar zaman zaman çok ağır konuşmalar oluyor ve bu ağır konuşmalara ilişkin olarak Meclisin İçtüzük'ü çerçevesinde gereken uygulamalar da yapılıyor yahut da gereken açıklamalar ifade ediliyor. Çok yaralayıcı konuşmalar olduğunda da oturan milletvekilleri yerlerinden çok çeşitli biçimlerde bu tür konuşmalara karşı reaksiyon gösteriyorlar. Gösterilen reaksiyonla yapılan konuşmanın yaralayıcılığı arasında da bir yakın ilişki olduğunu herhâlde buradaki bütün arkadaşlar takdir edeceklerdir. Olaya sebep olan konuşmayı ifade eden konuşmacının, esasen tutanaklara da yansımış olan ve burada hepimizin dinlediği konuşması da son derece yaralayıcıydı ve ben o ifadeleri tekrar kullanmak istemem. Oya Hanım'ın göstermiş olduğu tepki de o çerçevede bir tepki bağlamında görülmesi gerekir. Şu husus yalnız çok önemli: Tutanaklarda muhtemelen sehven veya yanlış bir duyma neticesinde konuşmacıya burada ceza istenmesine sebep olan ifadeler, benim tekrar etmeyeceğim ifadeler konuşmacıya söylenmiş gibi tutanaklara geçmiş. (HDP sıralarından "Söylendi" sesleri) Bu şeklinin yanlış geçtiğini ifade ediyorum. Oya Hanım…

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) - Kabul edin, bu bir erdemdir ya.

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Hatay) – Ya bari arkasında durun.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Hepimiz yanlış mı duyduk?

MEHMET NACİ BOSTANCI (Ankara) – Arkadaşlar izin verir misiniz?

Konuşmanın bağlamı içerisinde konuşmacı çeşitli olaylardan, kanlı olaylardan, dramatik tablolardan bahsediyor. Bütün bunlardan bahsederken olayın çok önemli faillerinden birisini ıskalıyor ve ona ilişkin hiçbir ifadede bulunmuyor. Bu durum karşısında o gizli zamire işaret eden bir ifade olarak bu kelimeler kullanılmıştır. Dolayısıyla, konuşmacının kendisine karşı değildir, tutanaklara geçmiş olan hâlin yanlış olduğu kanaatindeyiz kesinlikle. (HDP sıralarından gürültüler)

HİŞYAR ÖZSOY (Diyarbakır) – Ayıp ya! Biz duyduk, kulaklarımızla duyduk!

MEHMET NACİ BOSTANCI (Ankara) - Arkadaşlar, buradaki ifade zikredilmeyen PKK'ya karşı kullanılmış bir ifadedir.

Teşekkür ederim.

HİŞYAR ÖZSOY (Diyarbakır) – Ayıp ayıp!

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Sosyal medya sansürleriniz de böyle mi olacak?

BAŞKAN – Diyarbakır Milletvekili Oya Eronat'a kınama cezası verilmesini Genel Kurula teklif ediyorum.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Sosyal medya sansürleriniz de böyle mi olacak?

BAŞKAN - Kabul edenler...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Ama anlaştınız arkadaşlar! Arkada anlaştınız. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN - Kabul etmeyenler...

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Sayın Başkanım, burada vicdan sorunu var, vicdan!

BAŞKAN - Kabul edilmemiştir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, HDP sıralarından sıra kapaklarına vurmalar)

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Ben şimdi bu Genel Kurula "Vicdansızsınız!" diyebilir miyim?

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Oluç...

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Bile bile yanlış yaptınız Başkanım. Sayın Başkanım, böyle bir şey yapamazsınız, yapamazsınız!

BAŞKAN – Sayın Oluç'a söz verdim, bir tamamlasın.

Buyurun Sayın Oluç.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

57.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Genel Kurul görüşmelerinde politik tartışma yapmaya özen gösterilmesi gerektiğine, kişisel hakaretin ve kişilik haklarına saldırının kabul edilemeyeceğine ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın vekiller…

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Çoğunluğunuzla beraber küfredersiniz bir daha.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Koro hâlinde, koro hâlinde… Adalet mi bu ya? Küfredecek ondan sonra da devam edecek. Sayıyla adalet mi olur? El kaldırmayla adalet mi olur?

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Sosyal medya sansürü pratiği mi yapıyorsunuz burada?

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın vekiller…

Sayın Başkan, susturursanız konuşma hakkımı kullanayım.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) - Teşekkür ederim.

Şimdi, bu Meclis'te bugüne kadar çeşitli sert tartışmalar oldu, çeşitli hakaretamiz kelimeler kullanıldı, küfürler kullanıldı. Her seferinde, bu tür olaylar yaşandığı zaman aklıselim bir çözüm bulabilmek için Grup Başkan Vekilleri olarak toplandık ve her seferinde de bir çözüm mutlaka bulundu.

Bu sefer de bir çözüm bulunduğu zannıyla o odadan dışarı çıktık ama herhangi bir çözüm bulunmadığı ve oy çokluğuyla içeride konuşulanların karşısında…

(AK PARTİ ve CHP milletvekillerinin birbirlerinin üzerine yürümeleri, gürültüler)

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) – Kimsiniz siz ya! Bu ne ya! Yeter artık! Yeter ya!

BAŞKAN – Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 06.24

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 06.47

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ

KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Abdurrahman TUTDERE (Adıyaman)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 118'inci Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum.

226 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Sayın Oluç buyurun.

57.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Genel Kurul görüşmelerinde politik tartışma yapmaya özen gösterilmesi gerektiğine, kişisel hakaretin ve kişilik haklarına saldırının kabul edilemeyeceğine ilişkin açıklaması (Devam)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, sayın vekiller; bu Mecliste birçok sert tartışma yaşadık, yaşayacağız da bundan sonra. Kimi zaman bu sert tartışmalar politik olarak baktığımızda yaralayıcı laflar da içerebilir ama politik bir tartışma yapmaya özen göstermemiz gerekiyor. Daha evvelden bu tür sorunlarla karşılaştık. Bu tür sorunların çözümünü aklıselim bir şekilde bulduk, bu sefer de bulmamız gerekiyordu fakat bu sefer bulamadık maalesef. Arkada konuştuğumuzun karşılığında bir tutum olmadı yani verilen söz tutulmadı.

Şimdi, bu Mecliste sert tartışmalar, politik olarak ağır gelecek laflar, bunların hepsi hepimizin bildiği ve yaşadığımız şeyler, yaşamaya da devam edebiliriz ama kişisel hakaret, kişilik haklarına saldırı, küfür, bunlar tutanağa girmiş şekliyle asla kabul edilebilir bir şey değildir, asla kabul edilebilir bir şey değildir. Bunu öncelikle söyleyeyim.

Laf gelince bütün Grup Başkan Vekilleri bunu kabul etmediklerini söylüyorlar, hatta daha evvelden yaşadığımız bu tür konularda ortak açıklamalar da yaptık Grup Başkan Vekilleriyle ama bugün öyle olmadı, bugün öyle olmadı.

Şimdi, bu tutumu nasıl yorumluyoruz? Birincisi, politik olarak şunu söyleyeyim: Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu, evet, çoğunluğa sahip, çoğunlukçu bir anlayışa sahip –bunu politik olarak hep eleştirdik- çoğulcu bir anlayışa sahip değil, müzakereci bir anlayışa sahip değil. Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu, biraz evvel burada oy kullanarak milletvekiline hakaret edilebileceğini ve küfür edilebileceğini Meclis tutanaklarına geçirdi; durum budur. Meclisin tarihinde ilk defa belki de bir hakaret, açık hakaret Meclis tutanaklarına kabul edilebilir olarak geçti; durum budur.

SALİH CORA (Trabzon) – PKK'ya hakaret etti.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Yani oy çokluğuyla hakareti kabul ettiniz, oy çokluğuyla hakareti kabul ettiniz. Biz bunu asla kabullenmiyoruz. Hiç kimse de kabullenmemelidir. Siz de kabullenmemelisiniz çünkü bu, yol olur, yol! Yani bugün siz bunu kabullenirsiniz, tutanağa geçtiği için bana bu hakkı verirsiniz, ben size yarın birinize, ikinize, üçünüze, beşinize aynı hakareti etme hakkına sahip olurum. Bu, doğru bir şey mi? Bu, kabul edilebilir bir şey mi? Siz, şimdi, bugün bunu kabul ettiniz; onu eleştiriyorum ve yaptığınız iş, doğru bir iş değil, bundan emin olun çünkü bunun içinden çıkamayız. Bugün belki son gün, kapanıyor, ekimde tekrar açılacak ve biz, burada hep birlikte

çalışmaya devam edeceğiz. Nasıl çalışacağız bu yol almaya başlarsa? Bu hakaretleri birbirimize ederek mi siyaset yapacağız? Bu hakaretleri birbirimize ederek mi topluma mesaj vereceğiz, toplumda kutuplaşmayı azaltacağız, bir barış iklimi yaratacağız? Böyle mi yapacağız bunu? Siz, şimdi, bugün kullandığınız bu oyla bunu sağladınız, buna yol verdiniz. Bu vahimdir, sayın vekiller, bu hakikaten vahimdir; bir düşünün bunun üstüne. Bu kabul edilebilir bir şey değil.

Dolayısıyla şunu net olarak söyleyelim: Hiçbir vekilimize bundan evvel olmadığı gibi bundan sonra da hakareti asla kabul etmiyoruz. Hakaretlerin hepsini, kimden gelirse gelsin aynen iade ediyoruz, misliyle iade ediyoruz, aynen misliyle. (HDP sıralarından alkışlar) Ve bundan sonra -sizi uyarıyorum- vekillerimizin herhangi birine hakaret…

(AK PARTİ sıralarından "Kimi uyarıyorsun?" sesi, gürültüler)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Evet, uyarıyorum, uyarıyorum! Oturun! (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Bundan sonra vekillerimizin herhangi birine en ufak bir hakaret ettiğinizde, rencide edici, kişilik haklarına saldıran en ufak bir hakaretinizi misliyle cevaplayacağız, bundan da emin olun, bundan da emin olun! Asla kabullenmiyoruz ve utanmalısınız bugün kullandığınız bu oydan dolayı. (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Milletvekilliğinin itibarını -bakın bizim vekilimizin demiyorum, genel olarak- sizler zedelediniz, çoğunluk oylarınızla; bravo size (!)

SALİH CORA (Trabzon) – O ifadeler PKK için kullanıldı, PKK için. Şahıs için kullanılmadı, PKK için kullanıldı.

BAŞKAN – Sayın Özkan…

58.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın milletvekilleri, tabii, bizi bugün, burada bir arada tutan ülkesi ve milletiyle beraber, geçmişten geleceğe yürüyüşümüzü gerçekleştirecek bir çatı varsa o da anayasal düzenimiz, toplumsal barışımızdır.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Yok ettiğiniz anayasal düzen!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Ve bugün anayasal düzenimiz, İç Tüzük'ümüz, hukukumuz ve teamüllerimiz bizi bir arada tutan yaklaşımlardır. (HDP sıralarından gürültüler) Milletin kürsüsünden, milletin birlik ve beraberlik içerisinde, barış içerisinde yaşamasını tehdit eden yaklaşımları da asla kabul etmediğimizi ifade etmek isterim.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Özür dilemek erdemdir, erdem!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bakınız, geçmişte Meclis teamüllerine ve uygulamalarına baktığımız zaman, inanın, bugün, milletin kürsüsünden kin ve düşmanlığı tahrik niteliğindeki söylemler de…

ERDAL AYDEMİR (Bingöl) – Sana göre, sana!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – …cezayı müstelzim bir şekilde uygulamayla karşılaşmıştır. Ve biraz önce Sayın Grup Başkan Vekili, özellikle, ne tür olursa olsun, Meclis İçtüzüğü'ne…

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – İç Tüzük mü kaldı!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – …mehabetine, milletvekilinin şeref ve onuruna yakışmayan her türlü isnatların bir yaptırımla karşılaşmasını ifade etti. Bugün burada sayın milletvekilimizle ilgili kınama cezasını isterken aynı tutanak içerisinde farklı satırlarda başka milletvekilinin milletvekilimize karşı hakaretini de gördük. Gönül arzu ederdi ki malum, böyle bir durum var, o zaman mütekabil bir şekilde aynı talep Meclis Başkanlığının kürsüsünden ileri sürülebilirdi.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Söz verip sözünü yerine getirmeyene ne denir?

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bakınız, bu çerçevede, biz arzu ediyoruz ki toplumsal barışımızı, huzurumuzu, ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğümüzü… (HDP sıralarından gürültüler)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Söz verip de sözünü tutmayana ne denir?

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – …kin ve düşmanlığı tahrik etmeden, Meclis kürsüsünden çalışmalara katkımızı sunmak zorundayız.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Söz vermediniz mi?

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Herkes kendi düşüncesini sunar; kimin ne söyleyeceğini, kimin ne konuşacağını bizler belirleyecek değiliz. Ancak, bu konuşmaları yaparken de ortak aklı ve özellikle toplumsal barışımızı dikkate alarak yapılması gerektiğini düşünüyorum. Bugün burada tartıştığımız bu tutanağı, inanın, aziz milletimizin takdirine sunsak, aziz milletimizin de bugün Meclisin almış olduğu karara benzer, aynı istikamette yaklaşım sergileyeceğini düşünüyor; bu çerçevede yaklaşımımızın, tutumumuzun doğru olduğunu düşünüyor; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Hâlâ alkışlayın, biz de sizi alkışlıyoruz!

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Otur! Otur aşağı!

BAŞKAN – Sayın Oluç…

59.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın vekiller; bu tartışma bu şekilde uzayacak belli ki fakat ben, Sayın Grup Başkan Vekilinin ne kadar vahim bir yere doğru girmiş olduğunu söylemek istiyorum. Ortak akıl oluşturmaya çalıştık ve ortak akıl oluşturduk ama siz o sözünüzden döndünüz, demek ki ortak akıl oluşturamamışız, bu bir.

İki, bakın "Toplumsal barış." diyorsunuz; evet, toplumsal barış için mücadele ediyoruz. Sizin de toplumsal barış için mücadele etmenizi istiyoruz, bekliyoruz bunu da söyleyeyim; böyle bir şey yapıyor olsanız biz bundan gocunmayız. Toplumsal barış için bu Mecliste bulunan bütün partiler, hep birlikte mücadele ediyor olsak gerçekten sorunlarımızın çok önemli bir kısmını birlikte aşmış oluruz; bu bizim için gocunulacak ya da üzülecek bir şey değil, tam tersine sevinilecek bir şeydir. Ama, bu "toplumsal barış" lafını söyledikten sonra kurduğunuz cümleler var ya, bunlar nasıl tehlikeli ben size onu söylemek istiyorum şimdi. Siz dediniz ki: "Bu tutanağı halkımıza sunsak, halkımız da böyle davranır." Yani, işte sorun ne biliyor musunuz? Halkı böyle kutuplaştırıp bölüyorsunuz. Eğer siz bunu halkımıza sunduğunuz zaman, halkın bir kısmı sizin bugün burada davrandığınız gibi bizim halkımıza karşı davranıyor olsa, o zaman ortaya çıkacak sonuç nedir biliyor musunuz?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sizin halkınızla hiç ilgisi yok.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Halkların birbirine düşmesidir ve biz bu olmasın diye mücadele ediyoruz. Halklar birbirine düşmesin, halklar arasında barış olsun; barış elini herkes birbirine uzatabilsin ve bu barış elini tutabilsin diye mücadele ediyoruz. Dolayısıyla, esas itibarıyla eleştirdiğim nokta budur. İşte bugün sosyal medyayı tartıştık kaç saat boyunca; biz sorun bu derken, hukukun üstünlüğü yok, hukuk devleti yok, sizin hukuk anlayışınız yanlıştır derken tam olarak böyle örneklere işaret ediyorduk. Bu tam olarak nedir biliyor musunuz?

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Her şeyi ters yüz etmek.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Çoğunluk oyuyla hukuku yok saymaktır, ortadan kaldırmaktır. Siz hukukçusunuz, bunu biliyorsunuz. Bir hakareti çoğunluk oyuyla ortadan kaldırmak olabilecek bir şey mi? Şimdi bu yapıldı. Buna işaret etmek istiyorum.

Sonuncusu, tekrar söylüyorum: Sert politik eleştiriler vardır, sert politik eleştirilere sert politik cevaplar verilmesine hiçbir itirazımız olmaz. Bunu hep yaptık, birbirimize bazen çok sert ifadelerle politik eleştirilerde de bulunduk ama ne siz bana küfrettiniz ne ben size küfrettim ne de başka Grup Başkan Vekilleri birbirine küfretti, değil mi? Şimdi bu usulü bozmuş olduk, yol olur derken bunu kastediyorum, tehlikeli olan budur.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Meclis küfür yeri değildir! (Gürültüler)

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekilleri Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül ile 5 Milletvekilinin İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 226) (Devam)

BAŞKAN – Teklifin tümünü oylamadan önce İç Tüzük'ün 86'ncı maddesi gereğince oyunun rengini belli etmek üzere lehte İstanbul Milletvekili Sayın Rümeysa Kadak.

Buyurunuz Sayın Kadak. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

RÜMEYSA KADAK (İstanbul) – Sayın Başkan, çok kıymetli Genel Kurul; oyumun rengini belli etmek üzere İç Tüzük 86'ya göre söz almış bulunmaktayım.

Şimdi, bugün nelerden bahsedeceğim çok kısa konuyu hatırlamak gerekirse özet geçmiş olayım.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Küfürlerden bahsedelim ya! (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Yetti! Hayır, yetti! (AK PARTİ ve HDP sıralarından karşılıklı laf atmalar)

RÜMEYSA KADAK (Devamla) – Bu kanun neden Genel Kurulda? Bu kanunu getirmemizin sebebi ne? Sadece Türkiye'de mi gündemde bu konu? Bu kanun özgürlüklere karşı mı? Nelerin özgürlüğüne karşı mesela?

(AK PARTİ ve HDP sıralarından karşılıklı laf atmalar, gürültüler; HDP sıralarından sıra kapaklarına vurmalar)

Lütfen rica ediyorum…

En temel isteğimiz nedir?

Ben sesimi yükseltebilirim, benim için sorun değil ama bu tutum gerçekten hiçbir milletvekiline yakışmıyor diye düşünüyorum, Başkanımızı da tepki vermeye çağırıyorum. (Gürültüler)

Bu istek gerçekleşmezse ne olacak, siteler kapatılacak mı, biraz bunlardan bahsedeceğim. (HDP sıralarından gürültüler, sıra kapaklarına vurmalar)

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Sayın Başkan, sükûnete davet eder misiniz, böyle bir usul yok.

RÜMEYSA KADAK (Devamla) - Gerçekten çok üzücü… (AKP sıralarından alkışlar; HDP sıralarından gürültüler, sıra kapaklarına vurmalar)

İster Platon ve Farabi'nin ideal devlet tasavvuru olsun ister bakıldığında Hobbes'un Leviathan'ı olsun ister geleneksel devlet anlayışından bahsedelim, geçmişten bugüne konuştuğumuzda, bütün devlet mekanizmalarına baktığımızda aslında nihai amaç insan olmuştur, olmak durumundadır. (HDP sıralarından gürültüler, sıra kapaklarına vurmalar) Bu aslında bizzat devlet olmanın da gereği diye düşünüyorum. Devlet tabii insanı sadece yaşatmakla da vazifeli değil. Bugün her bireyin, buradaki hiçbir farklılığa bakmaksızın, ayrım gözetmeksizin, yalnız insan oluşundan ötürü eşit, özgür ve onurlu bir hayat sürmesini de sağlamalıyız diye düşünüyorum, böyle bir vazifemiz var. (AKP sıralarından alkışlar; HDP sıralarından gürültüler, sıra kapaklarına vurmalar)

Tabii, tüm bu noktaları güvence altına alabilmek için ihtiyaçlar doğrultusunda kanunlar yapıyoruz. Bugün konuştuğumuz kanunun konusuna gelirsek de aslında sadece Türkiye'de değil, dünyada sosyal medyanın belirsizliğinden ötürü kanuni bir arayışın olduğunu görüyoruz, bu kapsamda da ele almamız gerekiyor diye düşünüyorum. Şimdi, bugün aslında en çok duyduğumuz nokta, özgürlüklere karşı olduğu argümanıydı. İlginçtir ki aslında biz bu kanunu tam da özgürlükleri korumak için çıkartıyoruz. (AKP sıralarından alkışlar; HDP sıralarından gürültüler, sıra kapaklarına vurmalar) Sosyal medyaya erişim özgürlüğünü, kişisel hakları koruma özgürlüğünü, bugün bakıldığında özel hayatın gizliliği özgürlüğünü korumak üzere çıkaracağız. O yüzden, bu tepkiler gerçekten çok çok üzücü.

Mesela, vahşice işlenen bir kadın cinayeti sonrasında "İyi olmuş." yazamama özgürlüğünü sağlamak istiyoruz bu kanun sonrasında. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, HDP sıralarından gürültüler) Nelerin özgürlüğüne karşı olduğumuzu da konuşmamız gerekiyor çünkü. Mesela, tehdit eder biçimde ya da şu anda savurduğunuz sözcükleri sosyal medyada hiçbir bireye savurmamanız gerektiğini düşünüyoruz. Siber zorbalığa, burada zorbalığa mutlaka karşı olmamız gerektiğini düşünüyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, HDP sıralarından gürültüler)

Tabii, bunlar özünde sizi de rahatsız ediyordur diye düşünmek istiyorum ben. Çünkü burada kanunun amacı aslında çok basit: Muhatap bulabilmek. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, HDP sıralarından gürültüler) Bütün savaşı bu sebeple veriyoruz bizler. Bir hayvan katledildiğinde video yayınlanıyorsa bu konuda hemen harekete geçebilmek, kadına hakaret eden anonim bir profille ilgili hemen soruşturma başlatıp hemen mutlaka sonuç alabilmek istiyoruz. Tam da bu sebeple biz burada savaşıyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, HDP sıralarından gürültüler) O sebeple argümanlarınızın aslında çok yersiz olduğunu belirtmek isterim.

Peki, temsilcilik açılmazsa -muhalefetten en çok duyduğumuz nokta- Dark'ın yeni sezonunu izleyebilecek miyiz, biraz ondan bahsedelim. Şimdi, temsilcilik açılmazsa neler olacak?

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Siz hakareti kendi içinizde engelleyin önce!

RÜMEYSA KADAK (Devamla) – Hiçbir sosyal ağ sağlayıcı kapatılmayacak diyoruz biz burada. Bu noktada da bir özgürlük sağlayacağız. Eskiden bir problem olduğunda bütün site kapatılıyordu. Az önce yaptığınız gibi Meclis çalışmaları durduruluyordu. Biz bunların var olmaması için çalışıyoruz. (HDP sıralarından gürültüler)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Hakaret ediyorsunuz!

RÜMEYSA KADAK (Devamla) – Sayın Başkan…

Aslında şu anda getirdiğimiz yasa bir kısıtlama ya da herhangi bir erişimi ortadan kaldırma yasası değil. Şu anda getirdiğimiz yasa sosyal medyaya bir nevi kalite filtresi getirme yasası. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, HDP sıralarından gürültüler) Tabii, yasayla ilgili şu an daha geniş bilgi vermek isterim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Siz kendi hakaretinize teslim kaldınız, arkadaşlarınızın hakaretine teslim kaldınız. Siz bir kadına hakaret ettiniz, küfür ettiniz!

BAŞKAN – Tamamlayın.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Açık açık, gerçeğe aykırı oy kullandınız.

RÜMEYSA KADAK (Devamla) – Gerçekten çok çok üzücü bence bu da; sosyal medyanın, dünyanın konuştuğu bir şeyi burada Mecliste konuşamamak. Gerçekten anlamsız argüman üzerinden, PKK'dan bahsediyorsunuz şu anda karşımda; bu konudaki tutumum zaten her zaman çok net, tutumu net olmayan parti varsa onlar konuşsun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, HDP sıralarından gürültüler) Biz burada kanun çıkarmaya çalışıyoruz. Bu kanun sonunda herkesin işine yarayacak bir kanun. Bu kanunu millet için, yarın öbür gün milletvekili olmadığımda da birey olarak faydalanayım diye çıkartıyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar; HDP sıralarından gürültüler, sıra kapaklarına vurmalar)

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Şuraya bak, şuraya bak.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Kendi sıralarınıza bak.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Oraya bak, oraya.

RÜMEYSA KADAK (Devamla) – Çünkü bugün yüz yüze geldiğimizde bir suç varsa eğer bunun sosyal medyada da suç olduğunu, insanların bu sebeple, zorbalıktan ötürü binlerce gencin intihar ettiğini, canına kıydığını belirtmek istiyorum. Bu, çok tehlikeli bir durum; o sebeple, sosyal medyadaki siber zorbalığı aslında önleyecek, insanların artık kadınlara hakaret etmeyeceği bir kanun çıkartacağız. Bu noktada da tüm milletvekillerinin desteklerini beklediğimizi belirtelim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

RÜMEYSA KADAK (Devamla) – Maalesef burada kanundan bahsederken çok farklı konulara çekilebiliyor, hakaretler duyabiliyoruz. (HDP sıralarından gürültüler, sıra kapaklarına vurmalar) Bence bu çok büyük bir utanç Genel Kurul için. Maalesef bunu sağlıklı bile tartışamıyoruz.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar; HDP sıralarından gürültüler, sıra kapaklarına vurmalar)

BAŞKAN – Aleyhte, Antalya Milletvekili Sayın Rafet Zeybek.

Buyurunuz Sayın Zeybek. (CHP sıralarından alkışlar)

RAFET ZEYBEK (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

On altı saattir çalışıyoruz. Tabii herkeste bir gerginlik var, doğal olarak olacak bir şey bu. Keşke, üç ay sonra yürürlüğe girecek bir kanun teklifini on altı saattir, sabahın saat yedisinde hâlâ görüşüyor olmasaydık. (CHP sıralarından alkışlar) Bu aceleciliği keşke yapmasaydık ve bu ortama, bu gerginliğe neden olmasaydık. Çünkü Türkiye Büyük Millet Meclisinin saygınlığına hiçbir milletvekilinin zarar verme hakkı yoktur, bunu herkes böyle bilmelidir.

Bugün 27 yıl savcılık yapmış bir arkadaşınız olarak şuna çok üzüldüm: Meclis asla suçluyu aklama yeri değildir. (CHP ve HDP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Meclisin o büyük saygınlığına, o yüce Meclise hiç kimsenin zarar verme hakkı da yoktur değerli arkadaşlarım, bunlara lütfen dikkat edelim. Bu Meclis hepimizin. Bu Mecliste hepimiz birlikte omuz omuza, kardeşçe, bu ülkenin sorunlarını çözmek için çalışacağız, birbirimizle kavga etmek için değil. (CHP sıralarından alkışlar) Elbette acımasız eleştiriler yapacağız ama iktidar sahipleri de biraz eleştiriye yani hakarete varmayan eleştirilere katlanacak, bunu da kabul edeceğiz değerli arkadaşlarım.

Şimdi, değerli arkadaşlarım, bakınız, bu teklifin… Yani şöyle, değerli arkadaşlarım, şimdi… Yine gerilmeyeceğim yani söz verdim kendime, öyle sakin olacağım, kimseyi de suçlamayacağım açıkçası ama siz de lütfen tahrik etmeyin yani o sakinliğim de bozulmasın.

Şimdi, böyle bir teklife ihtiyaç var mıydı? Yani bakın, değerli arkadaşlarım, ülkemiz çok ağır sorunlar altındayken gerek komisyonlarda gerek Genel Kurulda sabahlara kadar çalışarak bu teklifleri… Birisinde yirmi beş gün hep böyle çalıştık, birisi Avukatlık Kanunu'nun değişikliğiydi, birisi de sosyal medya kanunu değişikliği. Bu bir ihtiyaçtan mı doğdu? Ben açıkçası diyorum ki: Bunun bu kadar acil bir ihtiyacı yoktu yani bu kadar acele etmeye gerek yoktu. Niye doğdu? Bakın, bu tekliflerin doğuş gerekçesi ihtiyaç değildir; böyle, muhalif güçleri –hangi güç olursa olsun- etkisizleştirmek, kontrol altına almak ve kendi iktidarınıza karşı olan her eleştiriyi susturmak için yapılıyor. Biraz da açıkçası şöyle bir şey var: Bu, bir intikam duygusuyla yapılıyor. Değerli arkadaşlar, hiçbir yasa intikam duygusuyla hazırlanmaz. İntikam duygusuyla hazırlanan hiçbir yasanın bu ülkeye hiçbir faydası olmaz. (CHP sıralarından alkışlar) İhtiyaç için yapılır, millet için yapılır. Bakın, bunu da hiç yapamadık ama haklı olarak söylüyorsunuz siz de "Uzlaşı içinde olalım." diye. Evet, bu topraklarda biz birlikte yaşayacaksak uzlaşabilmeliyiz, bazı yerlerde uzlaşabilmeliyiz. Hep inatla, hep intikamla hareket edersek onların yolunu kesmiş oluyoruz. Bu nedenle, değerli arkadaşlarım, bakın, şuna çok sinirleniyorsunuz, biliyorum ama gerçekten, devlet kurumlarının tamamı; bakın, devlet kurumlarının tamamı yürütme tarafından kontrol altındadır. Yani şimdi nereler kaldı? Ya, işte, sosyal medya şirketleri kontrol altında değil; işte, barolar kontrol altında değil. Şimdi ne yapılacak? Bunlar böyle muhalif sesler de çıkarıyor, bunlar bir kontrol altına alınsın yani bunlar bir susturulsun; bunlara da devletin bir organı değil ama biz bir şekilde kontrol altına alalım düşüncesiyle hareket edilmiştir, maalesef öyle hareket edilmiştir ama bakın, bunu yarın bir gün hepimiz birlikte göreceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

RAFET ZEYBEK (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkanım.

Hem Avukatlık Yasası'nın hem de bu sosyal medyada yapılan değişikliklerin hepimize, bu ülkeye ne kadar ağır bedeller ödeteceğini hep birlikte göreceğiz.

Hepinize saygılarımı sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teklifin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

Gündemde bulunan kanunları sırasıyla görüşmek için, alınan kararla, Anayasa ve İç Tüzük gereğince 1 Ekim 2020 Perşembe günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 07.13

XIV.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Bursa Milletvekili Lale Karabıyık'ın, yıllar içinde açıklanan teşvik ve reform paketlerine rağmen işsizlik oranlarında meydana gelen artışa ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak'ın cevabı (7/31444)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA,

Aşağıdaki sorularımın Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak tarafından yazılı olarak yanıtlanması için;

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim. 24.06.2020

Prof. Dr. Lale KARABIYIK
Bursa Milletvekili

AKP, 2002'de yüzde 10.3 işsizlik oranı ile devraldıktan sonra 2002'den bu yana İstihdam Teşvik Paketi olarak 15 teşvik paketi ve Can Suyu Kredisi, Nefes Kredisi, Yapısal Dönüşüm Adımları, İvme Kredisi, İstihdam Artırıcı Ekonomi Paketi gibi isimler altında 5 ekonomi reform paketi yapıldı.

AKP'nin iktidarda olduğu süre zarfında, 2004 yılı Şubat ayında 5084 sayılı "Bazı illerde vergi ve sigorta primi teşvikleri uygulamak, enerji desteği sağlamak ve yatırımlara bedelsiz arsa ve arazi temin etmek suretiyle yatırımları ve istihdam imkânlarını artırmak" amacı taşıyan kanun yasalaştı., 2005 yılı Mayıs ayında 5350 sayılı "Yatırımların ve İstihdamın Teşviki ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun"u yürürlüğe koyuldu. 2008 yılı Mayıs ayında İşsizliğin azaltılması ve istihdamın artırılması amacıyla çıkarılan 15.05.2008 tarihli ve 5763 sayılı İş Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunla; kadınların ve 18-29 yaş arası gençlerin istihdamını teşvik amacıyla, mevcut istihdama ilave olarak işe alınmaları halinde 5 yıl boyunca kademeli prim indirimi getirildi. Aynı yılın Haziran ayında kalkınmada öncelikli 49 il ile Türkiye genelindeki turizm ya da turizm işletme belgesi olan işletmelere 2008 yılı için 296 milyon TL enerji desteği verileceği açıklandı. 2009 yılı Haziran ayında ise "Bölgesel gelişmişlik farklılıklarını azaltacak, rekabet gücünü artıracak, teknoloji ve Ar-Ge içeriği yüksek büyük ölçekli yatırımlara destek öngören" ekonomi reform paketi Başbakan Erdoğan tarafından açıklandı. 2010 yılı Mart ayında, hükümet, krizin etkileri ile artan işsizliğin önlenmesi amacıyla yeni bir çalışma başlattı. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Ömer Dinçer, istihdamda KOBİ'lerin devreye sokulacağı yeni bir teşvik formülü üzerinde durduklarını açıkladı. 2011'de, 13.02.2011 tarihinde kabul edilen 6111 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile, kadınların ve gençlerin işgücüne katılımını ve istihdamını artırmak, yeni istihdam yaratılmasını teşvik etmek, mesleki ve teknik eğitimi özendirmek, kalite ve etkinliğini artırmak amacıyla yeni bir SGK teşvik düzenlemesi getirildi. 2012 yılı Nisan ayında Cari açığın azaltılması amacıyla ithalat bağımlılığı yüksek olan ara malı ve ürünlerin ülkemizde yatırım ve üretiminin artırılmasını hedefleyen reform paketi açıklandı. Aynı ayda açıklanan bölgesel bazlı istihdam teşvik paketi ile Türkiye 6 bölgeye ayrılarak en etkili teşvikler Doğu ve Güneydoğu'daki en yoksul 15 ili kapsayan 6. Bölgeye verildi. 2015 yılı Nisan ayında Başbakan Ahmet Davutoğlu, Çankaya Köşkü'nde İstihdam, Sanayi Yatırımı ve Üretimi Destekleme Paketi'ni açıkladı. 1 yıl sonra, Haziran 2016'da Başbakan Binali Yıldırım'ın yatırımcılara her türlü kolaylığın sağlanacağını "Turkuaz halı sereceğiz" şeklinde betimlediği yeni teşvik paketi açıklandı. Bu açıklamadan bir ay sonra Temmuz 2016'da Başbakan Binali Yıldırım Bakanlar Kurulu'nun ardından içinde

"devrim niteliğinde yeniliklerin" olduğu iddia edilen teşvik paketini açıkladı. Aynı yıl Eylül ayında, Başbakan Binali Yıldırım, çok sayıda bakanla birlikte Diyarbakır'da, Doğu ve Güneydoğu'da 23 ili "cazibe bölgesi" yapacağı iddia edilen ve yatırımcılara 35 milyar dolarlık destek vaat edilen yatırım paketi açıkladı. Şubat 2017'de: "İstihdam seferberliği" kapsamında işverenlerin gerçekleştirecekleri ilave istihdam için sağlanacak teşviklere ilişkin destek paketi Resmi Gazete'de yayımlandı. Aynı yıl Aralık ayında, Cumhurbaşkanı Erdoğan, "istihdam seferberliğinde ikinci dönem" mottosuyla yeni ekonomi reformlarını açıkladı. Ocak 2018'de Bilim Sanayi Bakanlığı, KOSGEB, TÜBİTAK, TSE, Türk Patent ve Marka Kurumu ve ilgili Bakanlıklarla eş güdüm içerisinde hayata geçireceği teşviklerde belirlenen 5 kritik sektöre yönelik teşvik, koruma tedbiri, vergi indirimi, kaynak tahsisi ve muafiyet gibi politika araçları ile desteklenerek yerlileştirilmesi kapsamında 500 milyon liralık bir teşvik paketi hazırladı. Aynı yıl Nisan ayında vergi muafiyetleri, istisnaları, indirimleri, istihdam ve personel destekleri, kredilerde faiz ve kâr payı destekleri, bedelsiz arazi devri, kamu alım garantisi gibi teşvik unsurlarının bulunduğu teşvik paketiyle aralarında yandaş şirketlerin de yer aldığı 19 şirkete 23 proje için 135 milyar TL'lik yatırım desteği verildi. 2019 Şubat ayında, TBMM'ye getirilen Torba Yasa teklifinde işverene devlet tarafından prim, vergi ve ücret desteği sağlanacağı ifade edildi Ayrıca, 25 Şubat 2019'da Berat Albayrak yaptığı açıklama ile 2019 yılında 2,5 milyon ilave istihdam yaratacaklarını söyledi; buna rağmen Şubat 2019'da ülkemizde 27 milyon 355 kişi istihdamdayken, Şubat 2020'de bu sayı 26 milyon 753'e geriledi.

Yani, getirilen hiçbir teşvik paketi istihdamda kalıcı bir iyileşme sağlayamadı her geçen gün teşviklerin istihdama etkisi azaldı, kalıcı iyileşmenin ise doğru bir ekonomik programı ve doğru reformlar ile gerçekleştirileceği dikkate alınmadı ve sorunlar görmezden gelindi. Tüm bu paketlere rağmen işsizlik sadece 2002'de 9.8'e düşebildi. Ayrıca bununla kalmadı, İstihdamı teşvik için 2020'ye kadar son 5 yılda İşsizlik Fonu'ndan 57.4 Milyar TL'lik 18 çeşit destek verildi. Kaldı ki AKP iktidarında işsizlik hesaplamalarında çeşitli yöntem değişiklikleri de olmasına rağmen, yine de işsizlik oranları artış gösterdi.

Bu bağlamda;

1. 18 yılda açıklanan istihdam paketleri ve ekonomi reform paketlerinin etkinlik analizleri yapılmış mıdır?
2. Bu teşvik paketlerinin istihdamı artırmadaki, işsizlik oranını düşürmekteki etkisizliğinin nedenleri araştırılmış mıdır?
3. Söz konusu paketlerin başarısızlıkları nedendir?
4. Her yeni yapılan istihdam paketinde, bir önceki istihdam paketindeki olumsuzluklar, etki analizi vb. unsurlar dikkate alınmış mıdır?
5. İşsizlik oranlarının yıllar içinde açıklanan tüm bu teşviklere ve reform paketlerine rağmen artmasının nedeni nedir?
6. İstihdamda kalıcı artış sağlamak için Bakanlığınızın bir yol haritası var mıdır?
7. Bir yol haritanız varsa bu kalıcı artışı sağlayacak adımlar neden atılmamaktadır?
8. Kadın istihdamının artırılması, kadın işsizliğinin azaltılması konusunda Bakanlığınızın çalışmaları var mıdır?
9. Varsa bu konuda çalışmalarınız nelerdir?

T.C.
HAZİNE ve MALİYE BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 60478818-610- 420611 28/07/2020
Konu : 7/31444 Esas Sayılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 07/07/2020 tarihli ve 43452547-120.07-679020 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan Bursa Milletvekili Sayın Prof. Dr. Lale KARABIYIK'a ait 7/31444 esas sayılı soru önergesinde belirtilen hususlara ilişkin olarak, 30 Eylül 2019 tarihinde kamuoyuyla paylaşılan Yeni Ekonomi Programı (2020-2022) kapsamında gerekli düzenleme ve tedbirler hayata geçirilecektir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Dr. Berat ALBAYRAK
Hazine ve Maliye Bakanı

2.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, ağır hasta ve yaşlı mahkumların tahliye edilmesi talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/31469)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda belirtilen soruların **Adalet Bakanı Sayın Abdülhamit GÜL** tarafından anayasanın 98. ve TBMM İçtüzüğü 'nün 96. ve 99. maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ali KENANOĞLU
İstanbul Milletvekili

Sabri Kaya'nın kalbi % 25 oranında çalışmaktadır. İki kez kalp ameliyatı geçiren mahpusa protez kalp kapakçığı takılmıştır. Kalp yetmezliği ve ritim bozukluğu, şeker hastalığı, tansiyon, kemik erimesi ve Alzheimer'a rağmen Sabri Kaya serbest bırakılmıyor.

Hasan Alkış açık kalp ameliyatı olmuştur ancak kalp yetmezliği sorunu devam etmektedir. Hipertansiyon ve Behçet hastalıkları bulunmaktadır. İki ayrı zamanda felç geçirmiştir. % 43 engelli olduğuna dair raporu olmasına rağmen serbest bırakılmıyor.

Metris R Tipi Hapishanesinde tutulan 32 yaşındaki Ergin Aktaş iki elini kaybetmiştir. Ve Koah ile Tüberküloz hastalıkları bulunmaktadır. Adli Tıp Kurumu'nun verdiği 'cezaevinde kalamaz' yönündeki raporuna rağmen serbest bırakılmamaktadır.

Şakran 3 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesinde tutulan Mehmet Şirin Tekneduray gırtlak kanseridir. Sürekli kan akıntısı oluşmakta ve öksürük sorunu yaşamaktadır.

Silivri 5 Nolu L Tipi Hapishanesinde tutulan Cengiz Çelik mesane kanseridir. Aynı zamanda Epilepsi hastası olan Çelik'in vücudunda 22 şarapnel parçası bulunmaktadır. Bağışıklık sistemi zayıf olan mahpus tekerlekli sandalye ile yaşamaktadır.

Metris R Tipi Hapishanesinde tutulan ve boynundan aşağısı tutmayan, yatağa bağımlı olan Abdulah Turan Adli Tıp Kurumu'nun verdiği 'cezaevinde kalamaz' yönündeki raporuna rağmen serbest bırakılmıyor.

Metris R Tipi Hapishanesinde tutulan ve % 98 engelli raporu bulunan, trafik kazası sonucu belden aşağısı tutmayan Serdal Yıldırım Adli Tıp Kurumu'nun verdiği 'cezaevinde kalamaz' yönündeki raporuna rağmen serbest bırakılmıyor.

Diyarbakır D Tipi kapalı Hapishanesinde tutulan Hasan Aşa'nın % 90 Engelli Raporu bulunmaktadır ve mahpus haftada 3 gün diyalize girmektedir.

Dünya genelinde yayılan coronavirüs salgınında Türkiye'de 13.05.2020 tarihi itibariyle 143.114 kişide Covid-19 tespit edilmiş ve ne yazık ki bu hastalardan 3.952 kişi hayatını kaybetmiştir.

Salgın hastalık karşısında halk sağlığının korunması için hükümet tarafından bir dizi önlemler alınmış, önlem alınması gereken hapishanelerde ise Adalet Bakanlığı tarafından açıklanan önlemler pandemi karşısında yetersiz kalmaktadır.

Mart ve Nisan aylarında Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi (CPT) mahpuslara ilişkin bir dizi ilkeler yayınlamış, BM İnsan Hakları Yüksek Komiseri ve Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiserinin yaptığı çağrıların ortak noktası cezaevlerinde bulunan mahpusların sayısının azaltılması ve pandemi kapsamında alınacak önlemlerin mevcut özgürlükleri kısıtlama noktasına varmaması ve açıkça gerekçesiz tutuklanan siyasi mahpusların serbest bırakılmaları talebinde bulunmuştur.

Oysaki Adalet Bakanlığının açıkladığı önlemler mahpusların aileleriyle görüşme hakkını tamamen ortadan kaldırıyor ve avukatların görüşmelerini kısıtlamaktadır. Yine İnfaz Yasası'nda "kısmi af" adı altında yapılan değişikliklerde siyasi mahpuslar kapsam dışı bırakılmıştır. Yine İnsan Hakları İzleme Örgütü "Türkiye hasta mahpusları büyük risk altında bırakıyor." diyerek bir çağrıda bulunmuştur.

Anayasanın 104. maddesinde Cumhurbaşkanının görev ve yetkileri arasında "Sürekli hastalık, sakatlık ve kocama sebebiyle kişilerin cezalarını hafifletir veya kaldırır." hükmü yer almaktadır.

Bugün cezaevlerinde çok ciddi sıkıntılar yaşanmaktadır. Yukarıdaki vakalar bunların sadece birkaçıdır. Hasta ve yaşı ilerlemiş mahkûmların cezaevinde tutulması kabul edilemez. Bu durum böyle devam ettiği sürece içeriden insanların ancak cenazeleri çıkacaktır.

Bu durumda;

1- Cumhurbaşkanına tanınan bu yetki neden kullanılmamaktadır?
2- Hasta ve yaşı ilerlemiş tüm mahkûmların serbest bırakılması için bir çalışmanız var mıdır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1568/3243/4794
Konu : Yazılı soru önergesi

24/07/2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 13/07/2020 tarihli ve 43452547-120.07-E. 680600 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31469 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulhamit GÜL
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1568/3398/4975
Konu : Yazılı soru önergesi

24/07/2020

Sayın Ali KENANOĞLU
İstanbul Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31469 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Anayasanın 104. maddesinin on altıncı fıkrasında, sürekli hastalık, sakatlık ve kocama sebebiyle belirli kişilerin cezasını hafifletme veya kaldırmanın, Cumhurbaşkanının görev ve yetkileri arasında gösterildiği malûmlarıdır.

Hükümlülerin sağlık sorunları nedeniyle cezalarının affına yönelik işlemler, titizlikle yerine getirilmekte ve düzenlenen raporlar doğrultusunda yasal şartları taşıdığı anlaşılanlar af bakımından Cumhurbaşkanının takdirlerine sunulmaktadır. Bu konuda Bakanlığımızın herhangi bir takdir yetkisi bulunmamaktadır.

II- A) Ceza infaz kurumlarında bulunan tüm hükümlü ve tutuklular, diğer vatandaşlar gibi her türlü sağlık hizmetinden tıbbî gereklilik ve ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda faydalanmaktadır. Hükümlü ve tutukluların, beden ve ruh sağlığının korunması, hastalıklarının tanısı için, ilk muayene ve tedavi hizmetleri ceza infaz kurumlarında verilmekte; ileri tetkik, tedavi ve rehabilitasyon gerekenler Devlet hastanelerine, daha ileri sağlık hizmeti gerekenler ise üniversite hastanelerine sevk edilmektedir.

Ceza infaz kurumlarında barındırılan tüm hükümlü ve tutuklular, özgürlüğünden yoksun olmayan her vatandaş gibi sağlık haklarından ve hizmetlerinden öncelikli olarak yararlandırılmakta olup, her türlü muayene ve tedavileri de Devletin teminatı altında ve ücretsizdir.

B) Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklulara ilişkin sağlık koşullarının düzenlenmesi ve sağlık hizmetine erişimin daha da etkili ve verimli hale gelebilmesi için 30/04/2009 tarihinde Sağlık Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı arasında Ceza İnfaz Kurumlarındaki Sağlık Hizmetlerinin Düzenlenmesi Hakkında Protokol, 01/01/2009 tarihli Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü ile Türk Eczacılar Birliği Merkez Heyeti Arasında İmzalanan Protokol ve 26/01/2017 tarihli Adalet, İçişleri ve Sağlık Bakanlıkları Arasında Düzenlenen Protokol hükümleri gözönünde bulundurularak her türlü çalışma ve düzenleme yapılmaktadır.

III- A) 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun "Hapis cezasının infazının hastalık nedeni ile ertelenmesi" kenar başlıklı 16. maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "Diğer hastalıklarda cezanın infazına, resmî sağlık kuruluşlarının mahkûmlara ayrılan bölümlerinde devam olunur. Ancak bu durumda bile hapis cezasının infazı, mahkûmun hayatı için kesin bir tehlike teşkil ediyorsa mahkûmun cezasının infazı iyileşinceye kadar geri bırakılır." hükmü uyarınca, ceza infaz kurumundaki bir hükümlünün

hastalığı sebebiyle cezasının infazının geri bırakılabilmesi için, hastalığının hayatı için kesin tehlike teşkil etmesi aranmaktaydı.

24/01/2013 tarihli ve 6411 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla, 5275 sayılı Kanunun 16. maddesine eklenen altıncı fıkra hükmü uyarınca, maruz kaldığı ağır bir hastalık veya engellilik nedeniyle ceza infaz kurumu koşullarında hayatını yalnız idame ettiremeyen ve toplum güvenliği bakımından tehlike oluşturmayacağı değerlendirilen hükümlünün hapis cezasının infazının, iyileşinceye kadar geri bırakılabileceği kabul edilmişti. Maddedeki "toplum güvenliği bakımından tehlike oluşturmayacağı" ibaresinin uygulamada çok geniş yorumlanması ve bu imkândan yararlanması gereken bazı hükümlülerin soyut gerekçelerle yararlanamaması gibi nedenlerle yapılan düzenlemenin sınırlı şekilde uygulandığı gözlemlenmiştir.

Bu sorunun giderilmesi amacıyla, 6545 sayılı Türk Ceza Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 79. maddesiyle, 5275 sayılı Kanunun 16. maddesine eklenen altıncı fıkrasında "toplum güvenliği bakımından tehlikelilik" unsuruna "ağır ve somut bir tehlike" kriteri eklenmek suretiyle, ağır bir hastalık veya engellilik nedeniyle hayatını yalnız idame ettiremeyen ve toplum bakımından ağır ve somut bir tehlike oluşturmayan mahkûmların cezalarının infazının geri bırakılması düzenlenmiştir.

Yapılan düzenlemeyle, ağır ve somut tehlike açıkça belirlenmediği ve gerekçelendirilmediği takdirde, fıkra kapsamına giren hasta mahkûmların cezalarının infazının geri bırakılması amaçlanmıştır. Belirtilen bu düzenlemeler doğrultusunda, cezasının infazının geri bırakılması talebinde bulunan hükümlüler veya tutuklularla ilgili bütün işlemler, yasal şartları gözetilerek ilgili Cumhuriyet başsavcılıkları tarafından yerine getirilmektedir.

B) 5275 sayılı Kanunun "Denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezanın infazı" kenar başlıklı 105/A maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendinde, sıfır-altı yaş grubunda çocuğu bulunan ve koşullu salıverilmesine iki yıl veya daha az süre kalan kadın hükümlülerin (b) bendinde ise maruz kaldıkları ağır bir hastalık, engellilik veya kocama nedeniyle hayatlarını yalnız idame ettiremeyen ve koşullu salıverilmesine üç yıl veya daha az süre kalan hükümlülerin, diğer şartları da taşımaları hâlinde birinci ve ikinci fıkralardaki infaz usulünden yararlanabileceklerine; ağır hastalık, engellilik veya kocama hâlinin, Adli Tıp Kurumundan alınan veya Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca düzenlenip Adli Tıp Kurumunca onaylanan bir raporla belgelendirilmesi gerektiğine ilişkin hükümlere yer verildiği malûmlarıdır.

C) 14/04/2020 tarihli ve 7242 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla, 5275 sayılı Kanuna eklenen Geçici 6. maddenin ikinci fıkrası uyarınca, 30/03/2020 tarihine kadar işlenen suçlar bakımından, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun kasten öldürme suçları, cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlar, özel hayata ve hayatın gizli alanına karşı suçlar ve İkinci Kitap Dördüncü Kısım Dördüncü, Beşinci, Altıncı ve Yedinci Bölümünde tanımlanan suçlar ile Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlar hariç olmak üzere; sıfır-altı yaş grubu çocuğu bulunan kadın hükümlüler ile yetmiş yaşını bitirmiş hükümlüler hakkında 105/A maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan "iki yıl"lık sürenin, "dört yıl" olarak uygulanacağı; maruz kaldığı ağır bir hastalık, engellilik veya kocama nedeniyle hayatını yalnız idame ettiremeyen altmışbeş yaşını bitirmiş hükümlülerin koşullu salıverilmeleri için ceza infaz

kurumlarında geçirmeleri gereken sürelerin, azami süre sınırına bakılmaksızın 105/A maddesinde düzenlenen denetimli serbestlik tedbiri uygulanmak suretiyle infaz edilebileceği; ağır hastalık, engellilik veya kocama hâlinin, Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca veya Adlî Tıp Kurumunca düzenlenen bir raporla belgelendirileceği hüküm altına alınmıştır.

Söz konusu hüküm, 15/04/2020 tarihli ve 31100 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiş olup, ilgili makam ve mercilerce bu madde hükmü uyarınca işlem yapılmaktadır.

Bilgilerinize sunulur.

Abdulhamit GÜL
Bakan

3.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, ağır hasta ve yaşlı mahkumların tahliye edilmesi talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/31470)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda belirtilen soruların **Adalet Bakanı Sayın Abdülhamit GÜL** tarafından anayasanın 98. ve TBMM İçtüzüğü 'nün 96. ve 99. maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ali KENANOĞLU
İstanbul Milletvekili

- Silivri 9 Nolu Kapalı Hapishanesinde ağır tecritte tutulan Soydan Akay prostat kanseridir. Ayrıca Hepatit-B hastası olan Akay eklem romatizmasından dolayı da çok ağrı çekmektedir.

- Kandıra 2 nolu F Tipi Kapalı Hapishanesinde tutulan Cemal Aydoğan'ın akciğer, astım, pnömokonyoz hastalıkları bulunmaktadır. Ayrıca daha önce hapishanede nefesi durma aşamasına gelmiş ve hastaneye son anda yetiştirilmiştir.

- Şakran 3 nolu T Tipi Hapishanesinde tutulan Ali Kurban'ın kronik böbrek hastalığı vardır ve haftada 3 kez diyalize girmektedir. Akciğerlerinin yüzde 48'ini kullanamamaktadır ve tüberküloz hastasıdır. % 90 engelli raporu bulunmaktadır.

- Gaziantep H Tipi Kapalı Hapishanesinde tutulan Adnan Yalçın kolon kanseridir ve yüksek tansiyon, kalp, bel ve boyun fıtığı ve Hepatit B hastalıkları da bulunmaktadır.

- Bandırma 2 Nolu T tipi Hapishanesinde tutulan Cengiz Eker kalp hastasıdır. 3 damarı tıkalı olduğu için anjiyo olmuş ve 2 damarına stent takılmıştır. Reflü, gastrit rahatsızlıkları olan ve akciğerinde üç yara tespit edilen mahpus nefes almakta zorlanıyor.

- Tarsus 3 Nolu Hapishanesinde tutulan Abdülaziz Özdemir prostat kanseridir ve böbreğinde kist ve kronik iltihaplanma vardır. Ayrıca disk kayması ve omurga kronik ağrıları mevcuttur.

- Aliağa/Şakran 4 Nolu T tipi Kapalı Hapishanesinde tutulan Abdullah Batı kalp hastasıdır ve hapishanede kriz geçirmiştir. Açık kalp ameliyatı ile 4 kalp damarı değiştirilmiştir.

- Metris R tipi Hapishanesinde tutulan Kemal Gömi ağırlaştırılmış müebbet hükümlüsüdür ve Adli Tıp Kurumu 11 kez hapishanede kalamayacağına dair rapor verdiği halde serbest bırakılmamaktadır.

Dünya genelinde yayılan coronavirüs salgınında Türkiye'de 13.05.2020 tarihi itibariyle 143.114 kişide Covid-19 tespit edilmiş ve ne yazık ki bu hastalardan 3.952 kişi hayatını kaybetmiştir.

Salgın hastalık karşısında halk sağlığının korunması için hükümet tarafından bir dizi önlemler alınmış, önlem alınması gereken hapishanelerde ise Adalet Bakanlığı tarafından açıklanan önlemler pandemi karşısında yetersiz kalmaktadır.

Mart ve Nisan aylarında Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi (CPT) mahpuslara ilişkin bir dizi ilkeler yayınlamış, BM İnsan Hakları Yüksek Komiseri ve Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiserinin yaptığı çağrıların ortak noktası cezaevlerinde bulunan mahpusların sayısının azaltılması ve pandemi kapsamında alınacak önlemlerin mevcut özgürlükleri kısıtlama noktasına varmaması ve açıkça gerekçesiz tutuklanan siyasi mahpusların serbest bırakılmaları talebinde bulunmuştur.

Oysaki Adalet Bakanlığının açıkladığı önlemler mahpusların aileleriyle görüşme hakkını tamamen ortadan kaldırıyor ve avukatların görüşmelerini kısıtlamaktadır. Yine İnfaz Yasası'nda "kısmi af" adı altında yapılan değişikliklerde siyasi mahpuslar kapsam dışı bırakılmıştır. Yine İnsan Hakları İzleme Örgütü "Türkiye hasta mahpusları büyük risk altında bırakıyor." diyerek bir çağrıda bulunmuştur.

Anayasanın 104. maddesinde Cumhurbaşkanının görev ve yetkileri arasında "Sürekli hastalık, sakatlık ve kocama sebebiyle kişilerin cezalarını hafifletir veya kaldırır." hükmü yer almaktadır.

Bugün cezaevlerinde çok ciddi sıkıntılar yaşanmaktadır. Yukarıdaki vakalar bunların sadece birkaçıdır. Hasta ve yaşı ilerlemiş mahkûmların cezaevinde tutulması kabul edilemez. Bu durum böyle devam ettiği sürece içeriden insanların ancak cenazeleri çıkacaktır.

Bu durumda;

1- Cumhurbaşkanına tanınan bu yetki neden kullanılmamaktadır?
2- Hasta ve yaşı ilerlemiş tüm mahkûmların serbest bırakılması için bir çalışmanız var mıdır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1569/3301/4869
Konu : Yazılı soru önergesi

24. /07/2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 13/07/2020 tarihli ve 43452547-120.07-E. 680600 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31470 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulhamit GÜL
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1569/3387/4962
Konu : Yazılı soru önergesi

24/07/2020

Sayın Ali KENANOĞLU
İstanbul Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31470 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Anayasanın 104. maddesinin on altıncı fıkrasında, sürekli hastalık, sakatlık ve kocama sebebiyle belirli kişilerin cezasını hafifletme veya kaldırmanın, Cumhurbaşkanının görev ve yetkileri arasında gösterildiği malûmlarıdır.

Hükümlülerin sağlık sorunları nedeniyle cezalarının affına yönelik işlemler, titizlikle yerine getirilmekte ve düzenlenen raporlar doğrultusunda yasal şartları taşıdığı anlaşılanlar af bakımından Cumhurbaşkanının takdirlerine sunulmaktadır. Bu konuda Bakanlığımızın herhangi bir takdir yetkisi bulunmamaktadır.

II- A) Ceza infaz kurumlarında bulunan tüm hükümlü ve tutuklular, diğer vatandaşlar gibi her türlü sağlık hizmetinden tıbbî gereklilik ve ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda faydalanmaktadır. Hükümlü ve tutukluların, beden ve ruh sağlığının korunması, hastalıklarının tanısı için, ilk muayene ve tedavi hizmetleri ceza infaz kurumlarında verilmekte; ileri tetkik, tedavi ve rehabilitasyon gerekenler Devlet hastanelerine, daha ileri sağlık hizmeti gerekenler ise üniversite hastanelerine sevk edilmektedir.

Ceza infaz kurumlarında barındırılan tüm hükümlü ve tutuklular, özgürlüğünden yoksun olmayan her vatandaş gibi sağlık haklarından ve hizmetlerinden öncelikli olarak yararlandırılmakta olup, her türlü muayene ve tedavileri de Devletin teminatı altında ve ücretsizdir.

B) Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklulara ilişkin sağlık koşullarının düzenlenmesi ve sağlık hizmetine erişimin daha da etkili ve verimli hale gelebilmesi için 30/04/2009 tarihinde Sağlık Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı arasında Ceza İnfaz Kurumlarındaki Sağlık Hizmetlerinin Düzenlenmesi Hakkında Protokol, 01/01/2009 tarihli Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü ile Türk Eczacılar Birliği Merkez Heyeti Arasında İmzalanan Protokol ve 26/01/2017 tarihli Adalet, İçişleri ve Sağlık Bakanlıkları Arasında Düzenlenen Protokol hükümleri gözönünde bulundurularak her türlü çalışma ve düzenleme yapılmaktadır.

III- A) 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun "Hapis cezasının infazının hastalık nedeni ile ertelenmesi" kenar başlıklı 16. maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "Diğer hastalıklarda cezanın infazına, resmî sağlık kuruluşlarının mahkûmlara ayrılan bölümlerinde devam olunur. Ancak bu durumda bile hapis cezasının infazı, mahkûmun hayatı için kesin bir tehlike teşkil ediyorsa mahkûmun cezasının infazı iyileşinceye kadar geri bırakılır." hükmü uyarınca, ceza infaz kurumundaki bir hükümlünün

hastalığı sebebiyle cezasının infazının geri bırakılabilmesi için, hastalığının hayatı için kesin tehlike teşkil etmesi aranmaktaydı.

24/01/2013 tarihli ve 6411 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla, 5275 sayılı Kanunun 16. maddesine eklenen altıncı fıkra hükmü uyarınca, maruz kaldığı ağır bir hastalık veya engellilik nedeniyle ceza infaz kurumu koşullarında hayatını yalnız idame ettiremeyen ve toplum güvenliği bakımından tehlike oluşturmayacağı değerlendirilen hükümlünün hapis cezasının infazının, iyileşinceye kadar geri bırakılabileceği kabul edilmişti. Maddedeki "toplum güvenliği bakımından tehlike oluşturmayacağı" ibaresinin uygulamada çok geniş yorumlanması ve bu imkândan yararlanması gereken bazı hükümlülerin soyut gerekçelerle yararlanamaması gibi nedenlerle yapılan düzenlemenin sınırlı şekilde uygulandığı gözlemlenmiştir.

Bu sorunun giderilmesi amacıyla, 6545 sayılı Türk Ceza Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 79. maddesiyle, 5275 sayılı Kanunun 16. maddesine eklenen altıncı fıkrasında "toplum güvenliği bakımından tehlikelilik" unsuruna "ağır ve somut bir tehlike" kriteri eklenmek suretiyle, ağır bir hastalık veya engellilik nedeniyle hayatını yalnız idame ettiremeyen ve toplum bakımından ağır ve somut bir tehlike oluşturmayan mahkûmların cezalarının infazının geri bırakılması düzenlenmiştir.

Yapılan düzenlemeyle, ağır ve somut tehlike açıkça belirlenmediği ve gerekçelendirilmediği takdirde, fıkra kapsamına giren hasta mahkûmların cezalarının infazının geri bırakılması amaçlanmıştır. Belirtilen bu düzenlemeler doğrultusunda, cezasının infazının geri bırakılması talebinde bulunan hükümlüler veya tutuklularla ilgili bütün işlemler, yasal şartları gözetilerek ilgili Cumhuriyet başsavcılıkları tarafından yerine getirilmektedir.

B) 5275 sayılı Kanunun "Denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezanın infazı" kenar başlıklı 105/A maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendinde, sıfır-altı yaş grubunda çocuğu bulunan ve koşullu salıverilmesine iki yıl veya daha az süre kalan kadın hükümlülerin (b) bendinde ise maruz kaldıkları ağır bir hastalık, engellilik veya kocama nedeniyle hayatlarını yalnız idame ettiremeyen ve koşullu salıverilmesine üç yıl veya daha az süre kalan hükümlülerin, diğer şartları da taşımaları hâlinde birinci ve ikinci fıkralardaki infaz usulünden yararlanabileceklerine; ağır hastalık, engellilik veya kocama hâlinin, Adli Tıp Kurumundan alınan veya Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca düzenlenip Adli Tıp Kurumunca onaylanan bir raporla belgelendirilmesi gerektiğine ilişkin hükümlere yer verildiği malûmlarıdır.

C) 14/04/2020 tarihli ve 7242 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla, 5275 sayılı Kanuna eklenen Geçici 6. maddenin ikinci fıkrası uyarınca, 30/03/2020 tarihine kadar işlenen suçlar bakımından, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun kasten öldürme suçları, cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlar, özel hayata ve hayatın gizli alanına karşı suçlar ve İkinci Kitap Dördüncü Kısım Dördüncü, Beşinci, Altıncı ve Yedinci Bölümünde tanımlanan suçlar ile Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlar hariç olmak üzere; sıfır-altı yaş grubu çocuğu bulunan kadın hükümlüler ile yetmiş yaşını bitirmiş hükümlüler hakkında 105/A maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “iki yıl”lık sürenin, “dört yıl” olarak uygulanacağı; maruz kaldığı ağır bir hastalık, engellilik veya kocama nedeniyle hayatını yalnız idame ettiremeyen altmışbeş yaşını bitirmiş hükümlülerin koşullu salıverilmeleri için ceza infaz

kurumlarında geçirmeleri gereken sürelerin, azami süre sınırına bakılmaksızın 105/A maddesinde düzenlenen denetimli serbestlik tedbiri uygulanmak suretiyle infaz edilebileceği; ağır hastalık, engellilik veya kocama hâlinin, Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca veya Adlî Tıp Kurumunca düzenlenen bir raporla belgelendirileceği hüküm altına alınmıştır.

Söz konusu hüküm, 15/04/2020 tarihli ve 31100 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiş olup, ilgili makam ve mercilerce bu madde hükmü uyarınca işlem yapılmaktadır.

Bilgilerinize sunulur.

Abdulhamit GÜL
Bakan

4.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, orman yangınına sebep olduğu gerekçesiyle müebbet hapis cezasına çarptırılan bir kişinin yangını çıkarmadığı iddiasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/31471)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Sayın Abdulhamit Gül** tarafından Anayasanın 98' inci ve TBMM İçtüzüğünün 96' ncı ve 99' uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

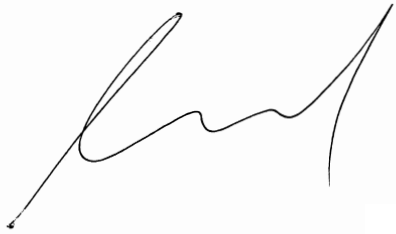

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU

Kocaeli Milletvekili

Tarafıma iletilen mektupta:" Abim Yakup Akman (T.C. Kimlik No:30875185816) Silivri 5 No'lu Kapalı Cezaevi'nde kalmaktaıdr. 19.09.2019 tarihinde Pendik Aydos ormanında çıkan yangın sırasında orada bulunduğu için yangını kendi çıkardığı iddiasıyla gözaltına alındı. 4 günlük gözaltı süresinden sonra tutuklanıp Silivri Cezaevi'ne gönderildi. 7 ayda 4 defa hakim karşısına çıkan ve yangını kendisinin ihbar ettiği ortaya çıkan abim,28.09.2020'de Devletin birliğini ve bütünlüğünü bozmak suçundan müebbet hapis ve örgüt adına orman yakmaktan 25 yıl ve 20 bin TL para cezasına çarptırıldı."ifadeleri yer almıştır.

Bu bağlamda;

1. Yakup Akman isimli yurttaşın Silivri 5 No'lu Kapalı Cezaevi'nde kaldığı iddiası doğru mudur?
2. Yakup Akman isimli yurttaş hangi suç nedeniyle yargılanmaktadır?
3. Yakup Akman isimli yurttaş yangın esnasında o bölgede olduğu için mi ceza almıştır?
4. Yakup Akman isimli yurttaşın yangını çıkardığına ilişkin kanıtlar nelerdir?
5. Yakup Akman isimli yurttaşın müebbet hapis cezası ve 20 bin TL para cezası aldığı iddiası doğru mudur?
6. Yakup Akman isimli yurttaşın bahsi geçen yangını ihbar eden kişi olduğu iddiası doğru mudur?
7. Bahsi geçen yangın ile ilgili tek fail Yakup Akman isimli yurttaş mıdır?
8. Son 5 yılda kaç kişi orman yakmak ile ilgili ceza almıştır? Ceza alanların kaçına müebbet hapis cezası verilmiştir?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1570/3341/4911
Konu : Yazılı soru önergesi

24/07/2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 13/07/2020 tarihli ve 43452547-120.07-E. 680600 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31471 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulhamit GÜL
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1570/3342/4912
Konu : Yazılı soru önergesi

24/07/2020

Sayın Ömer Faruk GERGERLİOĞLU
Kocaeli Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31471 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) Anayasanın;

1- "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılacağı,

2- "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinde, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılmasıyla ilgili soru sorulamayacağı, görüşme yapılamayacağı veya herhangi bir beyanda bulunulamayacağı,

B) 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun;

1- "Soruşturmanın gizliliği" kenar başlıklı 157. maddesinde, Kanunun başka türlü hüküm koyduğu hâller saklı kalmak ve savunma haklarına zarar vermemek koşuluyla soruşturma evresindeki usul işlemlerinin gizli olduğu,

2- "Bir suçun işlendiğini öğrenen Cumhuriyet savcısının görevi" kenar başlıklı 160. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, ihbar veya başka bir suretle bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hâli öğrenir öğrenmez kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlayacağı,

3- "Cumhuriyet savcısının görev ve yetkileri" kenar başlıklı 161. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, doğrudan doğruya veya emrindeki adlî kolluk görevlileri aracılığı ile her türlü araştırmayı yapabileceği,

4- "Kamu davasını açma görevi" kenar başlıklı 170. maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında ise, kamu davasını açma görevinin, Cumhuriyet savcısı tarafından yerine getirileceği; soruşturma evresi sonunda toplanan delillerin, suçun işlendiği hususunda yeterli şüphe oluşturması halinde, Cumhuriyet savcısı tarafından iddianame düzenleneceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

Sözü edilen bu düzenlemeler çerçevesinde, işlendiği iddia edilen bir suçla ilgili delillerin takdiri ve olayın vasıflandırılması da dâhil olmak üzere, soruşturma yürütülmesi, koruma tedbirlerine başvurulması ve sonucuna göre kamu davası açılmasında tüm yetki ve sorumluluk yargı mercilerine aittir. Bununla birlikte, açılan davalara ilişkin yapılan

yargılamalar Anayasanın 9. ve 138. maddelerindeki yetki ve teminata dayalı olarak görev yapan bağımsız ve tarafsız mahkemelerce sürdürülüp sonuçlandırılmaktadır.

II- Bakanlığımız kayıtlarının incelenmesinden; soru önergesinde adı geçen kişinin 20/07/2020 tarihi itibarıyla Silivri 5 Nolu Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda barındırıldığı anlaşılmıştır.

III- 10/07/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilâtı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin "Görev" kenar başlıklı 38. maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde, adlî sicilin tutulmasıyla ilgili hizmetleri yürütmek Bakanlığımız görevleri arasında sayılmakla birlikte, adlî istatistikler sanık ve suç esas alınarak derlenmektedir. Bu çerçevede, istenilen ayrıntıda bilgi bulunmamakla birlikte; ceza mahkemelerinde 6831 sayılı Orman Kanunu uyarınca açılan davalara ilişkin suç ve karar sayılarına ait istatistiklere Bakanlığımız Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğünün "http://www.adlisicil.adalet.gov.tr" adresli internet sitesinden ulaşılması mümkün olabilecektir.

Bilgilerinize sunulur.

Abdulhamit GÜL
Bakan

5.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, ağır hasta ve yaşlı mahkumların tahliye edilmesi talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/31472)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda belirtilen soruların **Adalet Bakanı Sayın Abdülhamit GÜL** tarafından anayasanın 98. ve TBMM İçtüzüğü 'nün 96. ve 99. maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ali KENANOĞLU
İstanbul Milletvekili

- 66 yaşındaki İsmail Yılmaz'ın kalp rahatsızlığı, prostat, görme bozukluğu, yüksek tansiyon hastalıkları bulunmaktadır. 28 Nisan Salı günü sabah saatlerinde beyin damarlarında çatlama ve kanama teşhisiyle hastaneye kaldırılmasına rağmen serbest bırakılmamaktadır.

- Kandıra 2 Nolu F Tipi Kapalı Hapishanesinde tutulan 72 yaşındaki Halil Aksoy tansiyon, prostat, romatizma ve alzheimer hastasıdır. Gözünde kornea yırtılması sonucu görme problemi ve kolunda ise his kaybı yaşamaktadır.

- Şakran 1 Nolu T Kapalı Hapishanesinde tutulan Eser Morsümbül'ün beyninde tümör bulunmaktadır ve 1998 yılından bu yana kemoterapi tedavisi görmektedir. Ayrıca tek böbrekle yaşamını idame ettirmektedir.

- Van Yüksek Güvenlikli Kapalı Hapishanende tutulan Hikmet Kara'nın kalp, şeker, astım rahatsızlıkları bulunmaktadır. Kara 4 kez mide kanaması geçirmiştir.

- Urfa 2 nolu T Tipi Kapalı Hapishanesinde tutulan Emir Güler'in % 94 engelli raporu bulunmaktadır ve ayrıca Hepatit-C hastasıdır. Hastalıklarının tedavisi yapılmadığı için durumu ağırlaşmaktadır.

- Kalp rahatsızlığı, yüksek tansiyon, zehirli guatr, kemik erimesi, böbrek ve bağırsak bozuklukları bulunan 81 yaşındaki Mehmet Emin Özkan % 87 vücut fonksiyon kaybının bulunduğuna ve hapishanede kalamayacağına dair raporuna rağmen serbest bırakılmamaktadır.

- Aliağa (Şakran) kadın Kapalı Hapishanesinde tutulan Selma Altan 72 yaşında, dizlerde kemik erimesi bulunmaktadır ve hareket etmede zorlanmakta olan Altan tutuklu yargılanmaktadır.

- Tarsus 2 Nolu T tipi Hapishanesinde tutulan Mehmet Bilici, kalp hastası ve 72 yaşında olup, serbest bırakılmamaktadır.

- Aliağa (Şakran) 2 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesinde tutulan Sevkan Becerikli'nin bedeninin sol yarısı felçtir ve Becerikli tek başına ihtiyaçlarını karşılayamamaktadır ayrıca post travmatik epilepsi hastası olup, serbest bırakılmamaktadır.

Dünya genelinde yayılan coronavirüs salgınında Türkiye'de 13.05.2020 tarihi itibariyle 143.114 kişide Covid-19 tespit edilmiş ve ne yazık ki bu hastalardan 3.952 kişi hayatını kaybetmiştir.

Salgın hastalık karşısında halk sağlığının korunması için hükümet tarafından bir dizi önlemler alınmış, önlem alınması gereken hapishanelerde ise Adalet Bakanlığı tarafından açıklanan önlemler pandemi karşısında yetersiz kalmaktadır.

Mart ve Nisan aylarında Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi (CPT) mahpuslara ilişkin bir dizi ilkeler yayınlamış, BM İnsan Hakları Yüksek Komiseri ve Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiserinin yaptığı çağrıların ortak noktası cezaevlerinde bulunan mahpusların sayısının azaltılması ve pandemi kapsamında alınacak önlemlerin mevcut özgürlükleri kısıtlama noktasına varmaması ve açıkça gerekçesiz tutuklanan siyasi mahpusların serbest bırakılmaları talebinde bulunmuştur.

Oysaki Adalet Bakanlığının açıkladığı önlemler mahpusların aileleriyle görüşme hakkını tamamen ortadan kaldırıyor ve avukatların görüşmelerini kısıtlamaktadır. Yine İnfaz Yasası'nda "kısmi af" adı altında yapılan değişikliklerde siyasi mahpuslar kapsam dışı bırakılmıştır. Yine İnsan Hakları İzleme Örgütü "Türkiye hasta mahpusları büyük risk altında bırakıyor." diyerek bir çağrıda bulunmuştur.

Anayasanın 104. maddesinde Cumhurbaşkanının görev ve yetkileri arasında "Sürekli hastalık, sakatlık ve kocama sebebiyle kişilerin cezalarını hafifletir veya kaldırır." hükmü yer almaktadır.

Bugün cezaevlerinde çok ciddi sıkıntılar yaşanmaktadır. Yukarıdaki vakalar bunların sadece birkaçıdır. Hasta ve yaşı ilerlemiş mahkûmların cezaevinde tutulması kabul edilemez. Bu durum böyle devam ettiği sürece içeriden insanların ancak cenazeleri çıkacaktır.

Bu durumda;

1- Cumhurbaşkanına tanınan bu yetki neden kullanılmamaktadır?
2- Hasta ve yaşı ilerlemiş tüm mahkûmların serbest bırakılması için bir çalışmanız var mıdır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1571/3247/4805
Konu : Yazılı soru önergesi

24./07/2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 13/07/2020 tarihli ve 43452547-120.07-E. 680600 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31472 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulhamit GÜL
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1571/3343/4915
Konu : Yazılı soru önergesi

24/07/2020

Sayın Ali KENANOĞLU
İstanbul Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31472 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Anayasanın 104. maddesinin on altıncı fıkrasında, sürekli hastalık, sakatlık ve kocama sebebiyle belirli kişilerin cezasını hafifletme veya kaldırmanın, Cumhurbaşkanının görev ve yetkileri arasında gösterildiği malûmlarıdır.

Hükümlülerin sağlık sorunları nedeniyle cezalarının affına yönelik işlemler, titizlikle yerine getirilmekte ve düzenlenen raporlar doğrultusunda yasal şartları taşıdığı anlaşılanlar af bakımından Cumhurbaşkanının takdirlerine sunulmaktadır. Bu konuda Bakanlığımızın herhangi bir takdir yetkisi bulunmamaktadır.

II- A) Ceza infaz kurumlarında bulunan tüm hükümlü ve tutuklular, diğer vatandaşlar gibi her türlü sağlık hizmetinden tıbbî gereklilik ve ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda faydalanmaktadır. Hükümlü ve tutukluların, beden ve ruh sağlığının korunması, hastalıklarının tanısı için, ilk muayene ve tedavi hizmetleri ceza infaz kurumlarında verilmekte; ileri tetkik, tedavi ve rehabilitasyon gerekenler Devlet hastanelerine, daha ileri sağlık hizmeti gerekenler ise üniversite hastanelerine sevk edilmektedir.

Ceza infaz kurumlarında barındırılan tüm hükümlü ve tutuklular, özgürlüğünden yoksun olmayan her vatandaş gibi sağlık haklarından ve hizmetlerinden öncelikli olarak yararlandırılmakta olup, her türlü muayene ve tedavileri de Devletin teminatı altında ve ücretsizdir.

B) Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklulara ilişkin sağlık koşullarının düzenlenmesi ve sağlık hizmetine erişimin daha da etkili ve verimli hale gelebilmesi için 30/04/2009 tarihinde Sağlık Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı arasında Ceza İnfaz Kurumlarındaki Sağlık Hizmetlerinin Düzenlenmesi Hakkında Protokol, 01/01/2009 tarihli Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü ile Türk Eczacılar Birliği Merkez Heyeti Arasında İmzalanan Protokol ve 26/01/2017 tarihli Adalet, İçişleri ve Sağlık Bakanlıkları Arasında Düzenlenen Protokol hükümleri gözönünde bulundurularak her türlü çalışma ve düzenleme yapılmaktadır.

III- A) 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun "Hapis cezasının infazının hastalık nedeni ile ertelenmesi" kenar başlıklı 16. maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "Diğer hastalıklarda cezanın infazına, resmî sağlık kuruluşlarının mahkûmlara ayrılan bölümlerinde devam olunur. Ancak bu durumda bile hapis cezasının infazı, mahkûmun hayatı için kesin bir tehlike teşkil ediyorsa mahkûmun cezasının infazı iyileşinceye kadar geri bırakılır." hükmü uyarınca, ceza infaz kurumundaki bir hükümlünün

hastalığı sebebiyle cezasının infazının geri bırakılabilmesi için, hastalığının hayatı için kesin tehlike teşkil etmesi aranmaktaydı.

24/01/2013 tarihli ve 6411 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla, 5275 sayılı Kanunun 16. maddesine eklenen altıncı fıkra hükmü uyarınca, maruz kaldığı ağır bir hastalık veya engellilik nedeniyle ceza infaz kurumu koşullarında hayatını yalnız idame ettiremeyen ve toplum güvenliği bakımından tehlike oluşturmayacağı değerlendirilen hükümlünün hapis cezasının infazının, iyileşinceye kadar geri bırakılabileceği kabul edilmişti. Maddedeki "toplum güvenliği bakımından tehlike oluşturmayacağı" ibaresinin uygulamada çok geniş yorumlanması ve bu imkândan yararlanması gereken bazı hükümlülerin soyut gerekçelerle yararlanamaması gibi nedenlerle yapılan düzenlemenin sınırlı şekilde uygulandığı gözlemlenmiştir.

Bu sorunun giderilmesi amacıyla, 6545 sayılı Türk Ceza Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 79. maddesiyle, 5275 sayılı Kanunun 16. maddesine eklenen altıncı fıkrasında "toplum güvenliği bakımından tehlikelilik" unsuruna "ağır ve somut bir tehlike" kriteri eklenmek suretiyle, ağır bir hastalık veya engellilik nedeniyle hayatını yalnız idame ettiremeyen ve toplum bakımından ağır ve somut bir tehlike oluşturmayan mahkûmların cezalarının infazının geri bırakılması düzenlenmiştir.

Yapılan düzenlemeyle, ağır ve somut tehlike açıkça belirlenmediği ve gerekçelendirilmediği takdirde, fıkra kapsamına giren hasta mahkûmların cezalarının infazının geri bırakılması amaçlanmıştır. Belirtilen bu düzenlemeler doğrultusunda, cezasının infazının geri bırakılması talebinde bulunan hükümlüler veya tutuklularla ilgili bütün işlemler, yasal şartları gözetilerek ilgili Cumhuriyet başsavcılıkları tarafından yerine getirilmektedir.

B) 5275 sayılı Kanunun "Denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezanın infazı" kenar başlıklı 105/A maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendinde, sıfır-altı yaş grubunda çocuğu bulunan ve koşullu salıverilmesine iki yıl veya daha az süre kalan kadın hükümlülerin (b) bendinde ise maruz kaldıkları ağır bir hastalık, engellilik veya kocama nedeniyle hayatlarını yalnız idame ettiremeyen ve koşullu salıverilmesine üç yıl veya daha az süre kalan hükümlülerin, diğer şartları da taşımaları hâlinde birinci ve ikinci fıkralardaki infaz usulünden yararlanabileceklerine; ağır hastalık, engellilik veya kocama hâlinin, Adli Tıp Kurumundan alınan veya Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca düzenlenip Adli Tıp Kurumunca onaylanan bir raporla belgelendirilmesi gerektiğine ilişkin hükümlere yer verildiği malûmlarıdır.

C) 14/04/2020 tarihli ve 7242 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla, 5275 sayılı Kanuna eklenen Geçici 6. maddenin ikinci fıkrası uyarınca, 30/03/2020 tarihine kadar işlenen suçlar bakımından, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun kasten öldürme suçları, cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlar, özel hayata ve hayatın gizli alanına karşı suçlar ve İkinci Kitap Dördüncü Kısım Dördüncü, Beşinci, Altıncı ve Yedinci Bölümünde tanımlanan suçlar ile Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlar hariç olmak üzere; sıfır-altı yaş grubu çocuğu bulunan kadın hükümlüler ile yetmiş yaşını bitirmiş hükümlüler hakkında 105/A maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan "iki yıl"lık sürenin, "dört yıl" olarak uygulanacağı; maruz kaldığı ağır bir hastalık, engellilik veya kocama nedeniyle hayatını yalnız idame ettiremeyen altmışbeş yaşını bitirmiş hükümlülerin koşullu salıverilmeleri için ceza infaz

kurumlarında geçirmeleri gereken sürelerin, azami süre sınırına bakılmaksızın 105/A maddesinde düzenlenen denetimli serbestlik tedbiri uygulanmak suretiyle infaz edilebileceği; ağır hastalık, engellilik veya kocama hâlinin, Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca veya Adlî Tıp Kurumunca düzenlenen bir raporla belgelendirileceği hüküm altına alınmıştır.

Söz konusu hüküm, 15/04/2020 tarihli ve 31100 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiş olup, ilgili makam ve mercilerce bu madde hükmü uyarınca işlem yapılmaktadır.

Bilgilerinize sunulur.

Abdulhamit GÜL
Bakan

6.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, ağır hasta ve yaşlı mahkumların tahliye edilmesi talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/31473)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda belirtilen soruların **Adalet Bakanı Sayın Abdülhamit GÜL** tarafından anayasanın 98. ve TBMM İçtüzüğü 'nün 96. ve 99. maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ali KENANOĞLU
İstanbul Milletvekili

Edirne F tipi Yüksek Güvenlikli kapalı Hapishanesinde tutulan Mahmut Bilgiçi'in bel fıtığı bulunmaktadır. Vücudunun yarısı felçli olan Bilgiç yatalak olarak yaşamını sürdürmektedir.

Muğla E Tipi Kapalı Hapishanesinde tutulan Özal Korkmaz, felç olmasına ve Adli Tıp Kurumu'nun verdiği 'cezaevinde kalamaz' raporuna rağmen serbest bırakılmamaktadır.

Rize Kalkandere L tipi Hapishanesinde tutulan M. Emin Ökten % 80 felç olmasına rağmen serbest bırakılmamaktadır.

Ümraniye Hapishanesinde tutulan Abdullah İşler 70 yaşında ve kalp hastasıdır.

Bolu F tipi Hapishanesinde tutulan Hayati Kaytan'ın % 60 engelli olduğuna dair raporu mevcuttur. Erzurum'da hapishanede kaldığı süreçte Devlet Hastanesi tarafından verilen 'Hapishane koşullarında kalamaz' raporuna rağmen serbest bırakılmıyor.

Şakran 4 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesinde tutulan Yılmaz Suncak tiroit bezi kanseridir, eklem romatizması, sinüzüt, kronik faranjit, ülser, astım, reflü, hemoroid, kallentrol, topuk dikeni ve gizli şeker hastalıkları bulunmaktadır.

Tarsus 3 Nolu T tipi Hapishanesinde tutulan Abdulaziz Özdemir prostat kanseridir ve böbrekte kist ve kronik iltihaplanma vardır. Ayrıca disk kayması ve omurgada kronik ağrıları olmasına rağmen serbest bırakılmıyor.

Elazığ 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Hapishanesinde tek başına tutulan Deniz Yıldırım kolon kanseridir ve tedavi görmesi gerekmesine rağmen serbest bırakılmıyor.

Dicle Bozan'ın bir bacağı kesilmiş ve protez kullanmaktadır. Karın bölgesinde parçalanma olan mahpusun bağırsakları dışarıdadır, kolostomi torbası takılıdır. Migren ve epilepsi hastalıklarından ötürü sürekli baygınlık geçirmesine rağmen serbest bırakılmıyor.

28 yıldır hapishanede tutulan Şevket Bilici, mide ve bağırsak sorunu, içten kanamalı hemoroid, baş ağrıları, sinüzüt, tansiyon, gül dökümü ve alerji rahatsızlıkları bulunmasına ve diğer mahpusların yardımı ile yaşamasına rağmen serbest bırakılmıyor.

Dünya genelinde yayılan coronavirüs salgınında Türkiye'de 13.05.2020 tarihi itibariyle 143.114 kişide Covid-19 tespit edilmiş ve ne yazık ki bu hastalardan 3.952 kişi hayatını kaybetmiştir.

Salgın hastalık karşısında halk sağlığının korunması için hükümet tarafından bir dizi önlemler alınmış, önlem alınması gereken hapishanelerde ise Adalet Bakanlığı tarafından açıklanan önlemler pandemi karşısında yetersiz kalmaktadır.

Mart ve Nisan aylarında Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi (CPT) mahpuslara ilişkin bir dizi ilkeler yayınlamış, BM İnsan Hakları Yüksek Komiseri ve Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiserinin yaptığı çağrıların ortak noktası cezaevlerinde bulunan mahpusların sayısının azaltılması ve pandemi kapsamında alınacak önlemlerin mevcut özgürlükleri kısıtlama noktasına varmaması ve açıkça gerekçesiz tutuklanan siyasi mahpusların serbest bırakılmaları talebinde bulunmuştur.

Oysaki Adalet Bakanlığının açıkladığı önlemler mahpusların aileleriyle görüşme hakkını tamamen ortadan kaldırıyor ve avukatların görüşmelerini kısıtlamaktadır. Yine İnfaz Yasası'nda "kısmi af" adı altında yapılan değişikliklerde siyasi mahpuslar kapsam dışı bırakılmıştır. Yine İnsan Hakları İzleme Örgütü "Türkiye hasta mahpusları büyük risk altında bırakıyor." diyerek bir çağrıda bulunmuştur.

Anayasanın 104. maddesinde Cumhurbaşkanının görev ve yetkileri arasında "Sürekli hastalık, sakatlık ve kocama sebebiyle kişilerin cezalarını hafifletir veya kaldırır." hükmü yer almaktadır.

Bugün cezaevlerinde çok ciddi sıkıntılar yaşanmaktadır. Yukarıdaki vakalar bunların sadece birkaçıdır. Hasta ve yaşı ilerlemiş mahkûmların cezaevinde tutulması kabul edilemez. Bu durum böyle devam ettiği sürece içeriden insanların ancak cenazeleri çıkacaktır.

Bu durumda;

1- Cumhurbaşkanına tanınan bu yetki neden kullanılmamaktadır?
2- Hasta ve yaşı ilerlemiş tüm mahkûmların serbest bırakılması için bir çalışmanız var mıdır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1572/3308/4876
Konu : Yazılı soru önergesi

24/07/2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 13/07/2020 tarihli ve 43452547-120.07-E. 680600 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31473 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulhamit GÜL
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1572/3358/4930
Konu : Yazılı soru önergesi 24/07/2020

Sayın Ali KENANOĞLU
İstanbul Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31473 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Anayasanın 104. maddesinin on altıncı fıkrasında, sürekli hastalık, sakatlık ve kocama sebebiyle belirli kişilerin cezasını hafifletme veya kaldırmanın, Cumhurbaşkanının görev ve yetkileri arasında gösterildiği malûmlarıdır.

Hükümlülerin sağlık sorunları nedeniyle cezalarının affına yönelik işlemler, titizlikle yerine getirilmekte ve düzenlenen raporlar doğrultusunda yasal şartları taşıdığı anlaşılanlar af bakımından Cumhurbaşkanının takdirlerine sunulmaktadır. Bu konuda Bakanlığımızın herhangi bir takdir yetkisi bulunmamaktadır.

II- A) Ceza infaz kurumlarında bulunan tüm hükümlü ve tutuklular, diğer vatandaşlar gibi her türlü sağlık hizmetinden tıbbî gereklilik ve ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda faydalanmaktadır. Hükümlü ve tutukluların, beden ve ruh sağlığının korunması, hastalıklarının tanısı için, ilk muayene ve tedavi hizmetleri ceza infaz kurumlarında verilmekte; ileri tetkik, tedavi ve rehabilitasyon gerekenler Devlet hastanelerine, daha ileri sağlık hizmeti gerekenler ise üniversite hastanelerine sevk edilmektedir.

Ceza infaz kurumlarında barındırılan tüm hükümlü ve tutuklular, özgürlüğünden yoksun olmayan her vatandaş gibi sağlık haklarından ve hizmetlerinden öncelikli olarak yararlandırılmakta olup, her türlü muayene ve tedavileri de Devletin teminatı altında ve ücretsizdir.

B) Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklulara ilişkin sağlık koşullarının düzenlenmesi ve sağlık hizmetine erişimin daha da etkili ve verimli hale gelebilmesi için 30/04/2009 tarihinde Sağlık Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı arasında Ceza İnfaz Kurumlarındaki Sağlık Hizmetlerinin Düzenlenmesi Hakkında Protokol, 01/01/2009 tarihli Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü ile Türk Eczacılar Birliği Merkez Heyeti Arasında İmzalanan Protokol ve 26/01/2017 tarihli Adalet, İçişleri ve Sağlık Bakanlıkları Arasında Düzenlenen Protokol hükümleri gözönünde bulundurularak her türlü çalışma ve düzenleme yapılmaktadır.

III- A) 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun "Hapis cezasının infazının hastalık nedeni ile ertelenmesi" kenar başlıklı 16. maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "Diğer hastalıklarda cezanın infazına, resmî sağlık kuruluşlarının mahkûmlara ayrılan bölümlerinde devam olunur. Ancak bu durumda bile hapis cezasının infazı, mahkûmun hayatı için kesin bir tehlike teşkil ediyorsa mahkûmun cezasının infazı iyileşinceye kadar geri bırakılır." hükmü uyarınca, ceza infaz kurumundaki bir hükümlünün

hastalığı sebebiyle cezasının infazının geri bırakılabilmesi için, hastalığının hayatı için kesin tehlike teşkil etmesi aranmaktaydı.

24/01/2013 tarihli ve 6411 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla, 5275 sayılı Kanunun 16. maddesine eklenen altıncı fıkra hükmü uyarınca, maruz kaldığı ağır bir hastalık veya engellilik nedeniyle ceza infaz kurumu koşullarında hayatını yalnız idame ettiremeyen ve toplum güvenliği bakımından tehlike oluşturmayacağı değerlendirilen hükümlünün hapis cezasının infazının, iyileşinceye kadar geri bırakılabileceği kabul edilmişti. Maddedeki "toplum güvenliği bakımından tehlike oluşturmayacağı" ibaresinin uygulamada çok geniş yorumlanması ve bu imkândan yararlanması gereken bazı hükümlülerin soyut gerekçelerle yararlanamaması gibi nedenlerle yapılan düzenlemenin sınırlı şekilde uygulandığı gözlemlenmiştir.

Bu sorunun giderilmesi amacıyla, 6545 sayılı Türk Ceza Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 79. maddesiyle, 5275 sayılı Kanunun 16. maddesine eklenen altıncı fıkrasında "toplum güvenliği bakımından tehlikelilik" unsuruna "ağır ve somut bir tehlike" kriteri eklenmek suretiyle, ağır bir hastalık veya engellilik nedeniyle hayatını yalnız idame ettiremeyen ve toplum bakımından ağır ve somut bir tehlike oluşturmayan mahkûmların cezalarının infazının geri bırakılması düzenlenmiştir.

Yapılan düzenlemeyle, ağır ve somut tehlike açıkça belirlenmediği ve gerekçelendirilmediği takdirde, fıkra kapsamına giren hasta mahkûmların cezalarının infazının geri bırakılması amaçlanmıştır. Belirtilen bu düzenlemeler doğrultusunda, cezasının infazının geri bırakılması talebinde bulunan hükümlüler veya tutuklularla ilgili bütün işlemler, yasal şartları gözetilerek ilgili Cumhuriyet başsavcılıkları tarafından yerine getirilmektedir.

B) 5275 sayılı Kanunun "Denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezanın infazı" kenar başlıklı 105/A maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendinde, sıfır-altı yaş grubunda çocuğu bulunan ve koşullu salıverilmesine iki yıl veya daha az süre kalan kadın hükümlülerin (b) bendinde ise maruz kaldıkları ağır bir hastalık, engellilik veya kocama nedeniyle hayatlarını yalnız idame ettiremeyen ve koşullu salıverilmesine üç yıl veya daha az süre kalan hükümlülerin, diğer şartları da taşımaları hâlinde birinci ve ikinci fıkralardaki infaz usulünden yararlanabileceklerine; ağır hastalık, engellilik veya kocama hâlinin, Adli Tıp Kurumundan alınan veya Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca düzenlenip Adli Tıp Kurumunca onaylanan bir raporla belgelendirilmesi gerektiğine ilişkin hükümlere yer verildiği malûmlarıdır.

C) 14/04/2020 tarihli ve 7242 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla, 5275 sayılı Kanuna eklenen Geçici 6. maddenin ikinci fıkrası uyarınca, 30/03/2020 tarihine kadar işlenen suçlar bakımından, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun kasten öldürme suçları, cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlar, özel hayata ve hayatın gizli alanına karşı suçlar ve İkinci Kitap Dördüncü Kısım Dördüncü, Beşinci, Altıncı ve Yedinci Bölümünde tanımlanan suçlar ile Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlar hariç olmak üzere; sıfır-altı yaş grubu çocuğu bulunan kadın hükümlüler ile yetmiş yaşını bitirmiş hükümlüler hakkında 105/A maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan "iki yıl"lık sürenin, "dört yıl" olarak uygulanacağı; maruz kaldığı ağır bir hastalık, engellilik veya kocama nedeniyle hayatını yalnız idame ettiremeyen altmışbeş yaşını bitirmiş hükümlülerin koşullu salıverilmeleri için ceza infaz

kurumlarında geçirmeleri gereken sürelerin, azami süre sınırına bakılmaksızın 105/A maddesinde düzenlenen denetimli serbestlik tedbiri uygulanmak suretiyle infaz edilebileceği; ağır hastalık, engellilik veya kocama hâlinin, Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca veya Adlî Tıp Kurumunca düzenlenen bir raporla belgelendirileceği hüküm altına alınmıştır.

Söz konusu hüküm, 15/04/2020 tarihli ve 31100 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiş olup, ilgili makam ve mercilerce bu madde hükmü uyarınca işlem yapılmaktadır.

Bilgilerinize sunulur.

Abdulhamit GÜL
Bakan

7.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, çocukları olan bir çiftin tutuksuz yargılanması talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/31679)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Abdülhamit GÜL** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla dilerim.

Ömer Öcalan
Şanlıurfa Milletvekili

Suruç'ta tanık ifadesi üzerine 9 Haziran'da gözaltına alınan Mehmet Tavas ve Kıymet Tavas dün çıkarıldıkları mahkemece "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla tutuklanmıştır. Tavas çiftinin tutuklanmasından kaynaklı Bülent (5), Mehmet Ali (8), Ruken (10), Bekir (13) ve Elif Tavas (16) adlı çocukları ebeveynsiz kalmış, tutuklama sonrası 5 çocuk babaanneleri Zeynep Tavas'a (65) bırakılmıştır. Babaanne Tavas, kendisinin de yaşlı ve hasta olduğunu belirterek, çocuklara bakamayacak durumda olduğunu söyleyerek, bir an önce gelini ile oğlunun serbest bırakılmasını isteyen Tavas; *"Anne ve babalarını istiyorlar. Bırakılsınlar. Hiçbir suçları yok. Pamuk ekmişti, oğlum tarlasında çalışıyordu. Bir anda felaketi yaşadık. Benim bir çalışanım yok. Ben tek başıma nasıl bakayım. Oğlumun kaldığı ev kira. Ne yapacağım bende bilmiyorum"* aktarımında bulunmuştur.

Koronavirüs nedeniyle binlerce mahkûm tahliye edilirken, birçok kişinin dosyası ertelenmiş veya mahkeme süreçlerinin tutuksuz bir şekilde devam etmesi sağlanmıştır. 5 çocuklu, tek geçim kaynağı tarım olan ve ürünü tarlada kalan, kaçma tehlikesi olmayan çiftçin birlikte tutuklanmasının gerekçesini hukuk ve adil yargılanma ile tanımlamak mümkün değildir. Üstelik söz konusu iddialar ispata muhtaç iken bu şekilde yapılan bir yargılamayı hukuk ilkesi bağlamında ifade etmek de kabul edilir değildir.

Ayrıca söz konusu tutukluluk sürecinin uzatılması, geçim kaynağı olan pamuk ürünün tarlada kalması, çocuklarının temel ekonomik ihtiyaçlarının karşılanmaması ve ev kirasının ödenmemesi gibi telafisi güç sonuçlar doğurmaktadır.

Bu bağlamda;

1- Mehmet ve Kıymet Tavas çiftçi yargılanmasının gerekçesi nedir?
2- Çiftçi olan ve tek geçim kaynakları olan pamuk ürününün bakımsız ve tarlada kalması ekonomik olarak telafisi güç sonuçlar yaratacaktır. Devlet kurumları bu temel kıstasları gözetmek zorunda değil midir?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1585/3382/4957
Konu : Yazılı soru önergesi

24 / 07/2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 17/07/2020 tarihli ve 43452547-120.07-E. 683852 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31679 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulhamit GÜL
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1585/3381/4956
Konu : Yazılı soru önergesi

14/07/2020

Sayın Ömer ÖCALAN
Şanlıurfa Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31679 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

A) Anayasanın;

1- "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılacağı,

2- "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinde, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılmasıyla ilgili soru sorulamayacağı, görüşme yapılamayacağı veya herhangi bir beyanda bulunulamayacağı,

B) 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun;

1- "Soruşturmanın gizliliği" kenar başlıklı 157. maddesinde, Kanunun başka türlü hüküm koyduğu hâller saklı kalmak ve savunma haklarına zarar vermemek koşuluyla soruşturma evresindeki usul işlemlerinin gizli olduğu,

2- "Bir suçun işlendiğini öğrenen Cumhuriyet savcısının görevi" kenar başlıklı 160. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, ihbar veya başka bir suretle bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hâli öğrenir öğrenmez kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlayacağı,

3- "Cumhuriyet savcısının görev ve yetkileri" kenar başlıklı 161. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, doğrudan doğruya veya emrindeki adlî kolluk görevlileri aracılığı ile her türlü araştırmayı yapabileceği,

4- "Kamu davasını açma görevi" kenar başlıklı 170. maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında ise, kamu davasını açma görevinin, Cumhuriyet savcısı tarafından yerine getirileceği; soruşturma evresi sonunda toplanan delillerin, suçun işlendiği hususunda yeterli şüphe oluşturması halinde, Cumhuriyet savcısı tarafından iddianame düzenleneceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

Sözü edilen bu düzenlemeler çerçevesinde, işlendiği iddia edilen bir suçla ilgili delillerin takdiri ve olayın vasıflandırılması da dâhil olmak üzere, soruşturma yürütülmesi, koruma tedbirlerine başvurulması ve sonucuna göre kamu davası açılmasında tüm yetki ve

sorumluluk yargı mercilerine ait olup, gizli olarak yürütülen ve yargısal faaliyet kapsamında kalan soruşturma aşamasında ne tür işlemler yapıldığına dair Bakanlığımızda bilgi bulunmamaktadır.

Bilgilerinize sunulur.

Abdulhamit GÜL
Bakan

8.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Van Kapalı Cezaevinde yeterli hijyen koşullarının sağlanmadığı iddiasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/31680)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Abdulhamit GÜL** tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğün 96. İle 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Hüseyin KAÇMAZ
Şırnak Milletvekili

Orhan Atalay, Van Kapalı Cezaevinde kalmaktadır. Ailesinin yaptığı aktarıma göre; Kişisel temizlik malzemelerinin verilmediği, cezaevinde dezenfekte çalışmasının yapılmadığı, hastaneye sevklerde sorun yaşadıkları, infaz koruma memurlarının temizlik ve hijyen kurallarına uymadıklarını, yemeklerin çok kötü olduğu bildirilmiştir.

Bu bağlamda

1) Özellikler pandemi sürecinde yaşandığı iddia edilen durumlara ilişkin bir araştırma yapılmış mıdır?
2) Cezaevi personellerinin hijyen ve fiziksel mesafe kurallarına uymadıkları iddiaları doğru mudur?
3) Cezaevlerinde kantinlerde satılan ürünlerin özellikle salgın sürecinde pahalı olmasının özel bir amacı var mıdır?
4) Cezaevlerinde tutukluların belirttiği kişisel temizlik malzemelerinin verilmediği ve dezenfektanın yapılmadığı iddiaları doğru mudur?
5) Cezaevlerinde pandemi öncesi ve sürecinde dezenfektan çalışmaları yapılmış mıdır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1592/3349/4921
Konu : Yazılı soru önergesi

/07/2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 17/07/2020 tarihli ve 43452547-120.07-E. 683852 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31680 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulhamit GÜL
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1586/3414/4993
Konu : Yazılı soru önergesi 24/07/2020

Sayın Hüseyin KAÇMAZ
Şırnak Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31680 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

Ülkemiz genelindeki ceza infaz kurumlarında, Covid-19 salgın hastalığının bulaştırıcılığın önlenmesi ve hükümlü ve tutuklular ile personelin salgın hastalıktan korunması amacıyla en üst seviyede tedbirler alınmıştır. Söz konusu tedbirlere ilişkin bütün işlemler tıbbi gereklilik ve mevzuat doğrultusunda eksiksiz olarak yerine getirilmekte ve takip edilmektedir.

Ceza infaz kurumlarının toplu olarak yaşanan yerler olması ve bulaşıcı hastalıklar açısından risk oluşturması nedeniyle kurumlarda gerekli tedbirlerin en üst seviyede alınması yönünde talimatlar verilmiş ve talimatlar kurumlar tarafından vakit kaybetmeksizin uygulanmaya başlanmıştır.

Sağlık Bakanlığı Bilimsel Danışma Kurulu tarafından ceza infaz kurumlarına ilişkin tavsiye kararları yayınlanmış olup, bu kararlar doğrultusunda alınan tedbirler Bakanlığımız Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünce taşra teşkilatına ve ilgili kurumlara iletilmiştir. Virüsle mücadelede takip, koordinasyon ve süreç yönetimi; 12/03/2020 tarihinde Bakanlığımız bünyesinde oluşturulan Koronavirüs Takip Komisyonu ile 13/03/2020 tarihinde yürürlüğe konulan "Adalet Bakanlığı Tehlikeli Salgın Hastalıklarla Mücadele Eylem Planı" çerçevesinde yürütülmektedir.

Ayrıca bu süreçte Cumhuriyet başsavcısı ve ceza infaz kurumu temsilcisinin de katıldığı İl Pandemi Kurulları aracılığıyla tedbirlerin mahallinde değerlendirilmesi sağlanmaktadır.

Bilimsel Danışma Kurulunun tavsiye kararları doğrultusunda hükümlü ve tutuklular ile personelin salgından korunması ve kurumlarda bulaştırıcılığın önlenmesi amacıyla;

A) Ceza infaz kurumlarındaki tüm taşıtlar, araç-gereçler, koğuşlar, koridorlar, yemekhaneler, yatakhaneler, mahkûm kabul birimleri, ziyaretçi mahalleri, tuvalet ve banyolar, telefon kulübeleri, telefon ahizeleri, kapı kolları, turnike ve X-Ray geçişleri ile diğer tüm ortak alanlar düzenli olarak dezenfekte edilmekte, bütün kapalı ortamlar sık sık havalandırılmaktadır.

B) Koğuşlarda çamaşır suyu ve kişisel temizlik malzemeleri bulundurulmaktadır.

C) Ceza infaz kurumları personelinin görevleri gereği yapacakları üst aramaları ile kısmi ve genel aramalarda mutlak suretle eldiven ve maske kullanmaları sağlanmaktadır.

Ç) Kurumlara giriş yapan tüm personelin ve ziyaretçilerin Covid-19 bulgularının olup olmadığına dair gerekli kontrolleri yapılmaktadır.

D) Hükümlü ve tutukluların, kolluk tarafından ceza infaz kurumlarına tesliminden önce hastaneye götürülerek ateş, öksürük, halsizlik, nefes darlığı veya benzeri belirtiler olup

olmadığı yönünde Covid-19 muayenesi ve PCR testi yapılmakta; ceza infaz kurumlarına ilk kabuller, bu sağlık raporları doğrultusunda gerçekleştirilmektedir. Kuruma ilk kabullerinde Covid-19 açısından muayenesi yapılan hükümlü ve tutuklular, test sonuçlarının negatif çıkması durumunda on dört gün boyunca özel oda ve koğuşlarda izole edilerek barındırılmakta ve on dört günlük sürenin sonunda kendilerine yeni bir PCR testi yapılmaktadır. Her iki test sonucu negatif çıkan hükümlü ve tutuklular için oda ve koğuş planlamasına geçilmekte, izolasyon sürecinde hastalık belirtisi gösteren ve PCR testi pozitif çıkan hükümlü ve tutuklular ise koruyucu önlemler alınarak ivedilikle ilgili sağlık kurumuna sevk edilmektedir. Hastalık şüphesi bulunan veya son on dört gün içinde yurt dışı bağlantısı olduğunu beyan eden hükümlü ve tutuklular da, derhal il sağlık müdürlüklerine bildirilmekte ve önerilere göre izole işlemleri yapılmaktadır.

E) Ceza infaz kurumlarında bulunan tutuklu ve hükümlüler ile bilfiil irtibat halinde olan personelin salgın riskinden korunması amacıyla 01/04/2020 tarihinde personel izolasyonu uygulamasına geçilmiştir. Bu kapsamda; ilgili personele yeni bir vardiya sistemi uygulanmış, görev sonrası evlerine gitmeyen bu personelin öğrenci yurtları, personel eğitim merkezleri, Bakanlık ve kamu misafirhaneleri veya ceza infaz kurumları tarafından oluşturulan özel alanlarda on dört gün barındırılmak suretiyle izolasyonları sağlanmıştır. On dört günlük sürenin sonunda personel teste tabi tutulmuş ve test sonucu negatif çıkanlar ceza infaz kurumlarında çalışmaya devam etmiştir.

F) 14/03/2020 tarihi itibarıyla açık ve kapalı görüşlerde, özel izinlerde, ceza infaz kurumlarında eş ve aile görüş odalarının kullanılmasında, hükümlü ve tutukluların diğer koğuşlarla birlikte yaptığı faaliyetler ile başka kurumlara yapılacak nakillerde Bilim Danışma Kurulunun tavsiye kararları doğrultusunda kısıtlamalara gidilmiştir. Bu tedbirler alınırken hükümlü ve tutukluların dış dünya ile olan ilişkilerinin devamlılığının sağlanması ve rehabilite olmaları amacıyla kendilerine ek telefonla görüşme hakkı tanınmıştır.

G) Sağlık Bakanlığı tarafından hazırlanan ve Halk Sağlığı Genel Müdürlüğünün internet sayfasında yer alan broşür ve afişler yeterli sayıda çoğaltılarak ceza infaz kurumlarının ziyaretçi giriş noktaları ile ziyaretçi mahallerine, işyurdu atölyelerine, yemekhane, yatakhane, derslik, mutfak, kantin ve benzeri ortak kullanım alanlarına bilgilendirme amacıyla asılmaktadır.

H) Hükümlü ve tutuklular ile personelin bilinçlendirilmesi amacıyla salgına karşı alınan tedbirler hakkında ilgili il ve ilçe sağlık müdürlükleri ile koordineli olarak eğitim faaliyetleri yapılmaktadır.

Ayrıca, ceza infaz kurumlarında, denetimli serbestlik müdürlüklerinde ve personel eğitim merkezlerinde kademeli normalleşme süreci kapsamında yeni çalışma düzeni ve alınacak tedbirlere ilişkin kuralları içeren "Yeni Normale Geçiş Süreci Çalışma Esasları Kılavuzu" hazırlanmış olup, 03/06/2020 tarihinde Bilimsel Danışma Kurulu tarafından uygun görülen kılavuz ilgili tüm kurumlara gönderilmiştir. Bu sürecin, söz konusu kılavuz doğrultusunda yönetilmesi için gerekli adımlar atılmakta ve süreç hassasiyetle takip edilmektedir.

Bilgilerinize sunulur.

Abdulhamit GÜL
Bakan

9.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Alanya L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda koronavirüse karşı yeterli önlemlerin alınmadığına dair iddialara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/31681)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Abdulhamit GÜL** tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğün 96. İle 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Hüseyin KAÇMAZ
Şırnak Milletvekili

Yücel Balyeci, Alanya L Tipi Kapalı Cezaevinde tutulmaktadır. Ailesinin yaptığı aktarıma göre; kendisinde nefes darlığı vardır. Kaldığı koğuşta astım, şeker, tansiyon ve koah hastası arkadaşlarının olduğunu bildirmiştir. Kişisel temizlik malzemelerinin verilmediği, cezaevinde dezenfekte çalışmasının yapılmadığı, hastaneye sevklerde sorun yaşadıkları, infaz koruma memurlarının temizlik ve hijyen kurallarına uymadıkları bildirilmiştir.

Bu bağlamda

1) Cezaevlerinde kronik rahatsızlıkları bulunan tutukluların pandemi sürecinde cezaevlerinde tutulmalarının izahı nedir?
2) Ağır hasta tutukluların özellikle pandemi sürecinde sağlık koşulları için ne tür tedbirler alınmıştır?
3) Hijyen ve izolasyonun son derece önemli olduğu pandemi sürecinde cezaevlerinde özellikle su sıkıntısının yaşanmasının sebebi nedir?
4) Cezaevlerinde kantinlerde satılan ürünlerin çzellikle salgın sürecinde pahalı olmasının özel bir amacı var mıdır?
5) Cezaevlerinde tutukluların belirttiği kişisel temizlik malzemelerinin verilmediği ve dezenfektanın yapılmadığı iddiaları doğru mudur?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1587/3355/4927
Konu : Yazılı soru önergesi

24/07/2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 17/07/2020 tarihli ve 43452547-120.07-E. 683852 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31681 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulhamit GÜL
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1587/3411/4990
Konu : Yazılı soru önergesi

24.07/2020

Sayın Hüseyin KAÇMAZ
Şırnak Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31681 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) Ceza infaz kurumlarında bulunan tüm hükümlü ve tutuklular, diğer vatandaşlar gibi her türlü sağlık hizmetinden tıbbî gereklilik ve ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda faydalanmaktadır. Hükümlü ve tutukluların, beden ve ruh sağlığının korunması, hastalıklarının tanısı için, ilk muayene ve tedavi hizmetleri ceza infaz kurumlarında verilmekte; ileri tetkik, tedavi ve rehabilitasyon gerekenler Devlet hastanelerine, daha ileri sağlık hizmeti gerekenler ise üniversite hastanelerine sevk edilmektedir.

Ceza infaz kurumlarında barındırılan tüm hükümlü ve tutuklular, özgürlüğünden yoksun olmayan her vatandaş gibi sağlık haklarından ve hizmetlerinden öncelikli olarak yararlandırılmakta olup, her türlü muayene ve tedavileri de Devletin teminatı altında ve ücretsizdir.

B) Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklulara ilişkin sağlık koşullarının düzenlenmesi ve sağlık hizmetine erişimin daha da etkili ve verimli hale gelebilmesi için 30/04/2009 tarihinde Sağlık Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı arasında Ceza İnfaz Kurumlarındaki Sağlık Hizmetlerinin Düzenlenmesi Hakkında Protokol, 01/01/2009 tarihli Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü ile Türk Eczacılar Birliği Merkez Heyeti Arasında İmzalanan Protokol ve 26/01/2017 tarihli Adalet, İçişleri ve Sağlık Bakanlıkları Arasında Düzenlenen Protokol hükümleri gözönünde bulundurularak her türlü çalışma ve düzenleme yapılmaktadır.

II- Uluslararası mevzuat ve standartlarda yer almakla birlikte, ayrıca 17/02/2005 tarihli ve 25730 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren ve yürütmesi Sağlık Bakanlığı uhdesinde bulunan İnsani Tüketim Amaçlı Sular Hakkında Yönetmeliğin "İzleme, Dezenfeksiyon ve Analiz Özellikleri" kenar başlıklı 10. maddesinin ekindeki, tüketime sunulan içme ve kullanma suları için asgari şartlara uygun izleme programlarında kıstas alınan Tablo B1'de, bir kişinin insani amaçlı tüketeceği su miktarının 200 litre/gün varsayılarak takibinin yapılmakta olduğu ifade edilmiş; Ülkemiz ceza infaz kurumlarında su tüketiminin bu standartların da üzerinde gerçekleştiği, düzenlemeye göre kullandırılacak suyun 50 litresinin sıcak, 150 litresinin soğuk olmak üzere toplam 200 litre olarak belirlendiği hâlde, kurumlarımızda yapılan incelemelerde bu miktarın 350 ilâ 600 litre arasında olduğu belirlenmiştir.

Öte yandan, Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin Ceza İnfaz Alanındaki Tavsiye Kararlarında Yer Alan Üye Devletlere Avrupa Cezaevi Kuralları Hakkında REC (2006) 2 sayılı Tavsiye Kararına ek olarak yayınladığı kararın "Hijyen" başlığı altındaki 19.

maddesinde belirtilen "Genel hijyenin sağlanması için her mahpusun, iklime uygun sıcaklıkta ve mümkünse her gün, değilse haftada en az 2 kez (veya gerekiyorsa daha sık olarak) banyo veya duş yapabilmesi için uygun tesisler sağlanmalıdır." hükmü gereğince, bu imkân ceza infaz kurumlarındaki hükümlü ve tutuklulara sağlanmaktadır.

III- Ülkemiz genelindeki ceza infaz kurumlarında, Covid-19 salgın hastalığının bulaştırıcılığın önlenmesi ve hükümlü ve tutuklular ile personelin salgın hastalıktan korunması amacıyla en üst seviyede tedbirler alınmıştır. Söz konusu tedbirlere ilişkin bütün işlemler tıbbi gereklilik ve mevzuat doğrultusunda eksiksiz olarak yerine getirilmekte ve takip edilmektedir.

Ceza infaz kurumlarının toplu olarak yaşanan yerler olması ve bulaşıcı hastalıklar açısından risk oluşturması nedeniyle kurumlarda gerekli tedbirlerin en üst seviyede alınması yönünde talimatlar verilmiş ve talimatlar kurumlar tarafından vakit kaybetmeksizin uygulanmaya başlanmıştır.

Sağlık Bakanlığı Bilimsel Danışma Kurulu tarafından ceza infaz kurumlarına ilişkin tavsiye kararları yayınlanmış olup, bu kararlar doğrultusunda alınan tedbirler Bakanlığımız Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünce taşra teşkilatına ve ilgili kurumlara iletilmiştir. Virüsle mücadelede takip, koordinasyon ve süreç yönetimi; 12/03/2020 tarihinde Bakanlığımız bünyesinde oluşturulan Koronavirüs Takip Komisyonu ile 13/03/2020 tarihinde yürürlüğe konulan "Adalet Bakanlığı Tehlikeli Salgın Hastalıklarla Mücadele Eylem Planı" çerçevesinde yürütülmektedir.

Ayrıca bu süreçte Cumhuriyet başsavcısı ve ceza infaz kurumu temsilcisinin de katıldığı İl Pandemi Kurulları aracılığıyla tedbirlerin mahallinde değerlendirilmesi sağlanmaktadır.

Bilimsel Danışma Kurulunun tavsiye kararları doğrultusunda hükümlü ve tutuklular ile personelin salgından korunması ve kurumlarda bulaştırıcılığın önlenmesi amacıyla;

A) Ceza infaz kurumlarındaki tüm taşıtlar, araç-gereçler, koğuşlar, koridorlar, yemekhaneler, yatakhaneler, mahkûm kabul birimleri, ziyaretçi mahalleri, tuvalet ve banyolar, telefon kulübeleri, telefon ahizeleri, kapı kolları, turnike ve X-Ray geçişleri ile diğer tüm ortak alanlar düzenli olarak dezenfekte edilmekte, bütün kapalı ortamlar sık sık havalandırılmaktadır.

B) Koğuşlarda çamaşır suyu ve kişisel temizlik malzemeleri bulundurulmaktadır.

C) Ceza infaz kurumları personelinin görevleri gereği yapacakları üst aramaları ile kısmi ve genel aramalarda mutlak suretle eldiven ve maske kullanmaları sağlanmaktadır.

Ç) Kurumlara giriş yapan tüm personelin ve ziyaretçilerin Covid-19 bulgularının olup olmadığına dair gerekli kontrolleri yapılmaktadır.

D) Hükümlü ve tutukluların, kolluk tarafından ceza infaz kurumlarına tesliminden önce hastaneye götürülerek ateş, öksürük, halsizlik, nefes darlığı veya benzeri belirtiler olup olmadığı yönünde Covid-19 muayenesi ve PCR testi yapılmakta; ceza infaz kurumlarına ilk kabuller, bu sağlık raporları doğrultusunda gerçekleştirilmektedir. Kuruma ilk kabullerinde Covid-19 açısından muayenesi yapılan hükümlü ve tutuklular, test sonuçlarının negatif çıkması durumunda on dört gün boyunca özel oda ve koğuşlarda izole edilerek barındırılmakta ve on dört günlük sürenin sonunda kendilerine yeni bir PCR testi yapılmaktadır. Her iki test sonucu negatif çıkan hükümlü ve tutuklular için oda ve koğuş planlamasına geçilmekte, izolasyon sürecinde hastalık belirtisi gösteren ve PCR testi pozitif

çıkan hükümlü ve tutuklular ise koruyucu önlemler alınarak ivedilikle ilgili sağlık kurumuna sevk edilmektedir. Hastalık şüphesi bulunan veya son on dört gün içinde yurt dışı bağlantısı olduğunu beyan eden hükümlü ve tutuklular da, derhal il sağlık müdürlüklerine bildirilmekte ve önerilere göre izole işlemleri yapılmaktadır.

E) Ceza infaz kurumlarında bulunan tutuklu ve hükümlüler ile bilfiil irtibat halinde olan personelin salgın riskinden korunması amacıyla 01/04/2020 tarihinde personel izolasyonu uygulamasına geçilmiştir. Bu kapsamda; ilgili personele yeni bir vardiya sistemi uygulanmış, görev sonrası evlerine gitmeyen bu personelin öğrenci yurtları, personel eğitim merkezleri, Bakanlık ve kamu misafirhaneleri veya ceza infaz kurumları tarafından oluşturulan özel alanlarda on dört gün barındırılmak suretiyle izolasyonları sağlanmıştır. On dört günlük sürenin sonunda personel teste tabi tutulmuş ve test sonucu negatif çıkanlar ceza infaz kurumlarında çalışmaya devam etmiştir.

F) 14/03/2020 tarihi itibarıyla açık ve kapalı görüşlerde, özel izinlerde, ceza infaz kurumlarında eş ve aile görüş odalarının kullanılmasında, hükümlü ve tutukluların diğer koğuşlarla birlikte yaptığı faaliyetler ile başka kurumlara yapılacak nakillerde Bilim Danışma Kurulunun tavsiye kararları doğrultusunda kısıtlamalara gidilmiştir. Bu tedbirler alınırken hükümlü ve tutukluların dış dünya ile olan ilişkilerinin devamlılığının sağlanması ve rehabilite olmaları amacıyla kendilerine ek telefonla görüşme hakkı tanınmıştır.

G) Sağlık Bakanlığı tarafından hazırlanan ve Halk Sağlığı Genel Müdürlüğünün internet sayfasında yer alan broşür ve afişler yeterli sayıda çoğaltılarak ceza infaz kurumlarının ziyaretçi giriş noktaları ile ziyaretçi mahallerine, işyurdu atölyelerine, yemekhane, yatakhane, derslik, mutfak, kantin ve benzeri ortak kullanım alanlarına bilgilendirme amacıyla asılmaktadır.

H) Hükümlü ve tutuklular ile personelin bilinçlendirilmesi amacıyla salgına karşı alınan tedbirler hakkında ilgili il ve ilçe sağlık müdürlükleri ile koordineli olarak eğitim faaliyetleri yapılmaktadır.

Ayrıca, ceza infaz kurumlarında, denetimli serbestlik müdürlüklerinde ve personel eğitim merkezlerinde kademeli normalleşme süreci kapsamında yeni çalışma düzeni ve alınacak tedbirlere ilişkin kuralları içeren "Yeni Normale Geçiş Süreci Çalışma Esasları Kılavuzu" hazırlanmış olup, 03/06/2020 tarihinde Bilimsel Danışma Kurulu tarafından uygun görülen kılavuz ilgili tüm kurumlara gönderilmiştir. Bu sürecin, söz konusu kılavuz doğrultusunda yönetilmesi için gerekli adımlar atılmakta ve süreç hassasiyetle takip edilmektedir.

Bilgilerinize sunulur.

Abdulhamit GÜL
Bakan

10.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Antalya Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkûmun kurumda koronavirüse karşı yeterli önlemlerin alınmadığına dair iddialarına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/31682)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Abdulhamit GÜL** tarafından Anayasa'nın 98'inci TBMM İçtüzüğünün 96'ıncı 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılması konusunda gereğini arz ederim.

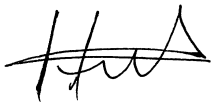

Hüseyin KAÇMAZ
Şırnak Milletvekili

Serhat Tuncer:Antalya kapalı cezaevinde tutulmaktadır. Ailesinin yaptığı aktarıma göre, mahpus diyabet,tansiyon ve kalp hastası kaldığı koğuşta kronik tansiyon, diyabet hastaları var. Kişisel temizlik malzemelerinin verilmediği, korona virüs ile ilgili gerekli ve yeterli bilgilendirmelerin yapılmadığını ve hastaneye sevklerde sorun yaşadıklarını ve cezaevinde dezenfekte çalışmasının yapılmadığını,yemeklerin az ve düzensiz verildiğini, havalandırmaya çıkarılmadıklarını ve ilaç verilmediğini bildirmiştir.

Bu bağlamda

1) Pandemi sürecinde cezaevlerinde yaşanana hak ihlalleri doğru mudur?
2) Cezaevlerinde kronik hastalığı olan tutukluların tedavi ihtiyaçları nasıl karşılanmaktadır?
3) Cezaevlerinde Koronavirüs salgınına karşı tutuklular ve cezaevi personellerine yeterince bilgi verlmiş midir?
4) İzolasyon ve hijyenin son derece önemli olduğu pandemi sürecinde söz konusu durumlara ilişkin ne tür tedbirler alınmıştır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1588/3369/4941
Konu : Yazılı soru önergesi

24/07/2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 17/07/2020 tarihli ve 43452547-120.07-E. 683852 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31682 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulhamit GÜL
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1588/3407/4986
Konu : Yazılı soru önergesi

24/07/2020

Sayın Hüseyin KAÇMAZ
Şırnak Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31682 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklulara karşı kötü muamele vakalarının yaşanmaması ve bu tür şikâyet sebeplerinin ortadan kaldırılması için mevzuatımızda köklü değişiklikler yapılmıştır.

Bu çerçevede, ceza infaz kurumları; yargı denetimi kapsamında 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanunu ile oluşturulan infaz hâkimleri, idarî denetim kapsamında Adalet Bakanlığı müfettişleri ile Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü hâkim ve kontrolörleri, sivil toplum kuruluşlarının denetimi kapsamında 4681 sayılı Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanunu hükümleri gereğince oluşturulan izleme kurulları, yine, 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu uyarınca kurulan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu, parlamento denetimi kapsamında Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ya da araştırma komisyonlarının başkan ve üyeleri, uluslararası denetim kapsamında Avrupa İşkencenin Önlenmesi Sözleşmesi gereğince Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi tarafından denetlenmesinin yanı sıra, Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiserliği ve Birleşmiş Milletler Keyfî Tutuklamalar Çalışma Grubu tarafından denetlenmektedir.

Ayrıca, Birleşmiş Milletler İşkenceye Karşı Sözleşmeye Ek İhtiyari Protokolün (OPCAT) onay süreci 27/09/2011 tarihi itibarıyla tamamlanmış ve Ek Protokol 27/10/2011 tarihinde Ülkemiz bakımından yürürlüğe girmiştir. Bilindiği üzere, Ek Protokol çerçevesinde kişilerin özgürlüklerinden yoksun bırakıldığı gözaltı merkezleri ve ceza infaz kurumlarına Ek Protokolde belirtilen denetleme organınca ziyaretler düzenlenebilecektir.

Ceza infaz kurumları, yukarıda belirtilen hem ulusal hem de uluslararası bağımsız kuruluşlar tarafından periyodik aralıklarla haberli ve habersiz olarak ziyaret edilmekte, hükümlü ve tutukluların sağlık ve yaşam koşulları, iç güvenlik, sevk ve nakil işlemleri ile ilgili aksaklık ve eksiklikler yetkili mercilere bildirilmektedir.

Hükümlü ve tutuklular veya sivil toplum örgütleri, resmî ya da özel insan hakları kuruluşları tarafından yapılan başvurular titizlikle incelenmekte, adlî ve idarî yönden yapılan soruşturmalar sonucunda kusur ve ihmali olan görevliler hakkında yasal gereğine titizlikle tevessül edilmektedir.

Öte yandan, tüm bu denetim mekanizmaları dışında insan haklarına yönelik şikâyetlerin üzerine kararlılıkla gitmek ve gereğini yapmak amacıyla 15 Temmuz

sonrasındaki süreçte ceza infaz kurumlarında kötü muamele ve işkenceye dair medyada yer alan iddiaları takip etmek üzere Bakanlığımız Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü bünyesinde özel bir birim oluşturulmuştur. Söz konusu birim, medyada yer alan her türlü haber ve yorumu titizlikle takip edip internet üzerinden vatandaşların şikâyetlerini almaktadır. Tüm iddialar bu birim tarafından ivedi bir şekilde incelenip sonucu da kamuoyuna açıklanmaktadır.

II- A) Ceza infaz kurumlarında bulunan tüm hükümlü ve tutuklular, diğer vatandaşlar gibi her türlü sağlık hizmetinden tıbbî gereklilik ve ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda faydalanmaktadır. Hükümlü ve tutukluların, beden ve ruh sağlığının korunması, hastalıklarının tanısı için, ilk muayene ve tedavi hizmetleri ceza infaz kurumlarında verilmekte; ileri tetkik, tedavi ve rehabilitasyon gerekenler Devlet hastanelerine, daha ileri sağlık hizmeti gerekenler ise üniversite hastanelerine sevk edilmektedir.

Ceza infaz kurumlarında barındırılan tüm hükümlü ve tutuklular, özgürlüğünden yoksun olmayan her vatandaş gibi sağlık haklarından ve hizmetlerinden öncelikli olarak yararlandırılmakta olup, her türlü muayene ve tedavileri de Devletin teminatı altında ve ücretsizdir.

B) Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklulara ilişkin sağlık koşullarının düzenlenmesi ve sağlık hizmetine erişimin daha da etkili ve verimli hale gelebilmesi için 30/04/2009 tarihinde Sağlık Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı arasında Ceza İnfaz Kurumlarındaki Sağlık Hizmetlerinin Düzenlenmesi Hakkında Protokol, 01/01/2009 tarihli Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü ile Türk Eczacılar Birliği Merkez Heyeti Arasında İmzalanan Protokol ve 26/01/2017 tarihli Adalet, İçişleri ve Sağlık Bakanlıkları Arasında Düzenlenen Protokol hükümleri gözönünde bulundurularak her türlü çalışma ve düzenleme yapılmaktadır.

III- Ülkemiz genelindeki ceza infaz kurumlarında, Covid-19 salgın hastalığının bulaştırıcılığın önlenmesi ve hükümlü ve tutuklular ile personelin salgın hastalıktan korunması amacıyla en üst seviyede tedbirler alınmıştır. Söz konusu tedbirlere ilişkin bütün işlemler tıbbi gereklilik ve mevzuat doğrultusunda eksiksiz olarak yerine getirilmekte ve takip edilmektedir.

Ceza infaz kurumlarının toplu olarak yaşanan yerler olması ve bulaşıcı hastalıklar açısından risk oluşturması nedeniyle kurumlarda gerekli tedbirlerin en üst seviyede alınması yönünde talimatlar verilmiş ve talimatlar kurumlar tarafından vakit kaybetmeksizin uygulanmaya başlanmıştır.

Sağlık Bakanlığı Bilimsel Danışma Kurulu tarafından ceza infaz kurumlarına ilişkin tavsiye kararları yayınlanmış olup, bu kararlar doğrultusunda alınan tedbirler Bakanlığımız Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünce taşra teşkilatına ve ilgili kurumlara iletilmiştir. Virüsle mücadelede takip, koordinasyon ve süreç yönetimi; 12/03/2020 tarihinde Bakanlığımız bünyesinde oluşturulan Koronavirüs Takip Komisyonu ile 13/03/2020 tarihinde yürürlüğe konulan "Adalet Bakanlığı Tehlikeli Salgın Hastalıklarla Mücadele Eylem Planı" çerçevesinde yürütülmektedir.

Ayrıca bu süreçte Cumhuriyet başsavcısı ve ceza infaz kurumu temsilcisinin de katıldığı İl Pandemi Kurulları aracılığıyla tedbirlerin mahallinde değerlendirilmesi sağlanmaktadır.

Bilimsel Danışma Kurulunun tavsiye kararları doğrultusunda hükümlü ve tutuklular

ile personelin salgından korunması ve kurumlarda bulaştırıcılığın önlenmesi amacıyla;

A) Ceza infaz kurumlarındaki tüm taşıtlar, araç-gereçler, koğuşlar, koridorlar, yemekhaneler, yatakhaneler, mahkûm kabul birimleri, ziyaretçi mahalleri, tuvalet ve banyolar, telefon kulübeleri, telefon ahizeleri, kapı kolları, turnike ve X-Ray geçişleri ile diğer tüm ortak alanlar düzenli olarak dezenfekte edilmekte, bütün kapalı ortamlar sık sık havalandırılmaktadır.

B) Koğuşlarda çamaşır suyu ve kişisel temizlik malzemeleri bulundurulmaktadır.

C) Ceza infaz kurumları personelinin görevleri gereği yapacakları üst aramaları ile kısmi ve genel aramalarda mutlak suretle eldiven ve maske kullanmaları sağlanmaktadır.

Ç) Kurumlara giriş yapan tüm personelin ve ziyaretçilerin Covid-19 bulgularının olup olmadığına dair gerekli kontrolleri yapılmaktadır.

D) Hükümlü ve tutukluların, kolluk tarafından ceza infaz kurumlarına tesliminden önce hastaneye götürülerek ateş, öksürük, halsizlik, nefes darlığı veya benzeri belirtiler olup olmadığı yönünde Covid-19 muayenesi ve PCR testi yapılmakta; ceza infaz kurumlarına ilk kabuller, bu sağlık raporları doğrultusunda gerçekleştirilmektedir. Kuruma ilk kabullerinde Covid-19 açısından muayenesi yapılan hükümlü ve tutuklular, test sonuçlarının negatif çıkması durumunda on dört gün boyunca özel oda ve koğuşlarda izole edilerek barındırılmakta ve on dört günlük sürenin sonunda kendilerine yeni bir PCR testi yapılmaktadır. Her iki test sonucu negatif çıkan hükümlü ve tutuklular için oda ve koğuş planlamasına geçilmekte, izolasyon sürecinde hastalık belirtisi gösteren ve PCR testi pozitif çıkan hükümlü ve tutuklular ise koruyucu önlemler alınarak ivedilikle ilgili sağlık kurumuna sevk edilmektedir. Hastalık şüphesi bulunan veya son on dört gün içinde yurt dışı bağlantısı olduğunu beyan eden hükümlü ve tutuklular da, derhal il sağlık müdürlüklerine bildirilmekte ve önerilere göre izole işlemleri yapılmaktadır.

E) Ceza infaz kurumlarında bulunan tutuklu ve hükümlüler ile bilfiil irtibat halinde olan personelin salgın riskinden korunması amacıyla 01/04/2020 tarihinde personel izolasyonu uygulamasına geçilmiştir. Bu kapsamda; ilgili personele yeni bir vardiya sistemi uygulanmış, görev sonrası evlerine gitmeyen bu personelin öğrenci yurtları, personel eğitim merkezleri, Bakanlık ve kamu misafirhaneleri veya ceza infaz kurumları tarafından oluşturulan özel alanlarda on dört gün barındırılmak suretiyle izolasyonları sağlanmıştır. On dört günlük sürenin sonunda personel teste tabi tutulmuş ve test sonucu negatif çıkanlar ceza infaz kurumlarında çalışmaya devam etmiştir.

F) 14/03/2020 tarihi itibarıyla açık ve kapalı görüşlerde, özel izinlerde, ceza infaz kurumlarında eş ve aile görüş odalarının kullanılmasında, hükümlü ve tutukluların diğer koğuşlarla birlikte yaptığı faaliyetler ile başka kurumlara yapılacak nakillerde Bilim Danışma Kurulunun tavsiye kararları doğrultusunda kısıtlamalara gidilmiştir. Bu tedbirler alınırken hükümlü ve tutukluların dış dünya ile olan ilişkilerinin devamlılığının sağlanması ve rehabilite olmaları amacıyla kendilerine ek telefonla görüşme hakkı tanınmıştır.

G) Sağlık Bakanlığı tarafından hazırlanan ve Halk Sağlığı Genel Müdürlüğünün internet sayfasında yer alan broşür ve afişler yeterli sayıda çoğaltılarak ceza infaz kurumlarının ziyaretçi giriş noktaları ile ziyaretçi mahallerine, işyurdu atölyelerine, yemekhane, yatakhane, derslik, mutfak, kantin ve benzeri ortak kullanım alanlarına bilgilendirme amacıyla asılmaktadır.

H) Hükümlü ve tutuklular ile personelin bilinçlendirilmesi amacıyla salgına karşı

alınan tedbirler hakkında ilgili il ve ilçe sağlık müdürlükleri ile koordineli olarak eğitim faaliyetleri yapılmaktadır.

Ayrıca, ceza infaz kurumlarında, denetimli serbestlik müdürlüklerinde ve personel eğitim merkezlerinde kademeli normalleşme süreci kapsamında yeni çalışma düzeni ve alınacak tedbirlere ilişkin kuralları içeren "Yeni Normale Geçiş Süreci Çalışma Esasları Kılavuzu" hazırlanmış olup, 03/06/2020 tarihinde Bilimsel Danışma Kurulu tarafından uygun görülen kılavuz ilgili tüm kurumlara gönderilmiştir. Bu sürecin, söz konusu kılavuz doğrultusunda yönetilmesi için gerekli adımlar atılmakta ve süreç hassasiyetle takip edilmektedir.

Bilgilerinize sunulur.

Abdulhamit GÜL
Bakan

11.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Antalya L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda koronavirüse karşı yeterli önlemlerin alınmadığına dair iddialara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/31684)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Abdulhamit GÜL** tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğün 96. İle 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Hüseyin KAÇMAZ
Şırnak Milletvekili

Çin'de başlayan ve dünyanın bir çok ülkesini etkisi altına alan Koronavirüs salgını en çok toplu yaşam yerleri ve cezaevlerini etkilemektedir. Eshet Dalkılıç, Antalya L Tipi Cezaevinde kalmaktadır. Ailesinin yaptığı aktarıma göre; Kaldığı koğuşta astım, şeker, tansiyon ve koah hastası arkadaşlarının olduğunu bildirmiştir. Kişisel temizlik malzemelerinin verilmediği, Sıcak su ve soğuk suyun düzenli verilmediği cezaevinde dezenfekte çalışmasının yapılmadığı, hastaneye sevklerde sorun yaşadıkları, infaz koruma memurlarının temizlik ve hijyen kurallarına uymadıklarını bildirmiştir.

Bu bağlamda

1) Cezaevlerinde kronik rahatsızlığı olan tutukluların tahliyelerine ilişkin bir çalışmanız var mıdır?
2) Özellikler pandemi sürecinde yaşandığı iddia edilen durumlara ilişkin bir araştırma yapılmış mıdır?
3) Cezaevi personellerinin hijyen ve fiziksel mesafe kurallarına uymadıkları iddiaları doğru mudur?
4) Cezaevlerinde kantinlerde satılan ürünlerin özellikle salgın sürecinde pahalı olmasının özel bir amacı var mıdır?
5) Cezaevlerinde tutukluların belirttiği kişisel temizlik malzemelerinin verilmediği ve dezenfektanın yapılmadığı iddiaları doğru mudur?
6) Cezaevlerinde pandemi öncesi ve sürecinde dezenfektan çalışmaları yapılmış mıdır?
7) Cezaevlerinde tutukluların hastane sevkleri sırasında sorun yaşadığı ve hastaneye sevk edilmedikleri doğru mudur?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1590/3378/4953
Konu : Yazılı soru önergesi

24/07/2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 17/07/2020 tarihli ve 43452547-120.07-E. 683852 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31684 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulhamit GÜL
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1590/3377/4952
Konu : Yazılı soru önergesi

24/07/2020

Sayın Hüseyin KAÇMAZ
Şırnak Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31684 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) Ceza infaz kurumlarında bulunan tüm hükümlü ve tutuklular, diğer vatandaşlar gibi her türlü sağlık hizmetinden tıbbî gereklilik ve ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda faydalanmaktadır. Hükümlü ve tutukluların, beden ve ruh sağlığının korunması, hastalıklarının tanısı için, ilk muayene ve tedavi hizmetleri ceza infaz kurumlarında verilmekte; ileri tetkik, tedavi ve rehabilitasyon gerekenler Devlet hastanelerine, daha ileri sağlık hizmeti gerekenler ise üniversite hastanelerine sevk edilmektedir.

Ceza infaz kurumlarında barındırılan tüm hükümlü ve tutuklular, özgürlüğünden yoksun olmayan her vatandaş gibi sağlık haklarından ve hizmetlerinden öncelikli olarak yararlandırılmakta olup, her türlü muayene ve tedavileri de Devletin teminatı altında ve ücretsizdir.

B) Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklulara ilişkin sağlık koşullarının düzenlenmesi ve sağlık hizmetine erişimin daha da etkili ve verimli hale gelebilmesi için 30/04/2009 tarihinde Sağlık Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı arasında Ceza İnfaz Kurumlarındaki Sağlık Hizmetlerinin Düzenlenmesi Hakkında Protokol, 01/01/2009 tarihli Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü ile Türk Eczacılar Birliği Merkez Heyeti Arasında İmzalanan Protokol ve 26/01/2017 tarihli Adalet, İçişleri ve Sağlık Bakanlıkları Arasında Düzenlenen Protokol hükümleri gözönünde bulundurularak her türlü çalışma ve düzenleme yapılmaktadır.

II- Uluslararası mevzuat ve standartlarda yer almakla birlikte, ayrıca 17/02/2005 tarihli ve 25730 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren ve yürütmesi Sağlık Bakanlığı uhdesinde bulunan İnsani Tüketim Amaçlı Sular Hakkında Yönetmeliğin "İzleme, Dezenfeksiyon ve Analiz Özellikleri" kenar başlıklı 10. maddesinin ekindeki, tüketime sunulan içme ve kullanma suları için asgari şartlara uygun izleme programlarında kıstas alınan Tablo B1'de, bir kişinin insani amaçlı tüketeceği su miktarının 200 litre/gün varsayılarak takibinin yapılmakta olduğu ifade edilmiş; Ülkemiz ceza infaz kurumlarında su tüketiminin bu standartların da üzerinde gerçekleştiği, düzenlemeye göre kullandırılacak suyun 50 litresinin sıcak, 150 litresinin soğuk olmak üzere toplam 200 litre olarak belirlendiği hâlde, kurumlarımızda yapılan incelemelerde bu miktarın 350 ilâ 600 litre arasında olduğu belirlenmiştir.

Öte yandan, Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin Ceza İnfaz Alanındaki Tavsiye Kararlarında Yer Alan Üye Devletlere Avrupa Cezaevi Kuralları Hakkında REC (2006) 2

sayılı Tavsiye Kararına ek olarak yayınladığı kararın "Hijyen" başlığı altındaki 19. maddesinde belirtilen "Genel hijyenin sağlanması için her mahpusun, iklime uygun sıcaklıkta ve mümkünse her gün, değilse haftada en az 2 kez (veya gerekiyorsa daha sık olarak) banyo veya duş yapabilmesi için uygun tesisler sağlanmalıdır." hükmü gereğince, bu imkân ceza infaz kurumlarındaki hükümlü ve tutuklulara sağlanmaktadır.

III- Ülkemiz genelindeki ceza infaz kurumlarında, Covid-19 salgın hastalığının bulaştırıcılığın önlenmesi ve hükümlü ve tutuklular ile personelin salgın hastalıktan korunması amacıyla en üst seviyede tedbirler alınmıştır. Söz konusu tedbirlere ilişkin bütün işlemler tıbbi gereklilik ve mevzuat doğrultusunda eksiksiz olarak yerine getirilmekte ve takip edilmektedir.

Ceza infaz kurumlarının toplu olarak yaşanan yerler olması ve bulaşıcı hastalıklar açısından risk oluşturması nedeniyle kurumlarda gerekli tedbirlerin en üst seviyede alınması yönünde talimatlar verilmiş ve talimatlar kurumlar tarafından vakit kaybetmeksizin uygulanmaya başlanmıştır.

Sağlık Bakanlığı Bilimsel Danışma Kurulu tarafından ceza infaz kurumlarına ilişkin tavsiye kararları yayınlanmış olup, bu kararlar doğrultusunda alınan tedbirler Bakanlığımız Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünce taşra teşkilatına ve ilgili kurumlara iletilmiştir. Virüsle mücadelede takip, koordinasyon ve süreç yönetimi; 12/03/2020 tarihinde Bakanlığımız bünyesinde oluşturulan Koronavirüs Takip Komisyonu ile 13/03/2020 tarihinde yürürlüğe konulan "Adalet Bakanlığı Tehlikeli Salgın Hastalıklarla Mücadele Eylem Planı" çerçevesinde yürütülmektedir.

Ayrıca bu süreçte Cumhuriyet başsavcısı ve ceza infaz kurumu temsilcisinin de katıldığı İl Pandemi Kurulları aracılığıyla tedbirlerin mahallinde değerlendirilmesi sağlanmaktadır.

Bilimsel Danışma Kurulunun tavsiye kararları doğrultusunda hükümlü ve tutuklular ile personelin salgından korunması ve kurumlarda bulaştırıcılığın önlenmesi amacıyla;

A) Ceza infaz kurumlarındaki tüm taşıtlar, araç-gereçler, koğuşlar, koridorlar, yemekhaneler, yatakhaneler, mahkûm kabul birimleri, ziyaretçi mahalleri, tuvalet ve banyolar, telefon kulübeleri, telefon ahizeleri, kapı kolları, turnike ve X-Ray geçişleri ile diğer tüm ortak alanlar düzenli olarak dezenfekte edilmekte, bütün kapalı ortamlar sık sık havalandırılmaktadır.

B) Koğuşlarda çamaşır suyu ve kişisel temizlik malzemeleri bulundurulmaktadır.

C) Ceza infaz kurumları personelinin görevleri gereği yapacakları üst aramaları ile kısmi ve genel aramalarda mutlak suretle eldiven ve maske kullanmaları sağlanmaktadır.

Ç) Kurumlara giriş yapan tüm personelin ve ziyaretçilerin Covid-19 bulgularının olup olmadığına dair gerekli kontrolleri yapılmaktadır.

D) Hükümlü ve tutukluların, kolluk tarafından ceza infaz kurumlarına tesliminden önce hastaneye götürülerek ateş, öksürük, halsizlik, nefes darlığı veya benzeri belirtiler olup olmadığı yönünde Covid-19 muayenesi ve PCR testi yapılmakta; ceza infaz kurumlarına ilk kabuller, bu sağlık raporları doğrultusunda gerçekleştirilmektedir. Kuruma ilk kabullerinde Covid-19 açısından muayenesi yapılan hükümlü ve tutuklular, test sonuçlarının negatif çıkması durumunda on dört gün boyunca özel oda ve koğuşlarda izole edilerek barındırılmakta ve on dört günlük sürenin sonunda kendilerine yeni bir PCR testi

yapılmaktadır. Her iki test sonucu negatif çıkan hükümlü ve tutuklular için oda ve koğuş planlamasına geçilmekte, izolasyon sürecinde hastalık belirtisi gösteren ve PCR testi pozitif çıkan hükümlü ve tutuklular ise koruyucu önlemler alınarak ivedilikle ilgili sağlık kurumuna sevk edilmektedir. Hastalık şüphesi bulunan veya son on dört gün içinde yurt dışı bağlantısı olduğunu beyan eden hükümlü ve tutuklular da, derhal il sağlık müdürlüklerine bildirilmekte ve önerilere göre izole işlemleri yapılmaktadır.

E) Ceza infaz kurumlarında bulunan tutuklu ve hükümlüler ile bilfiil irtibat halinde olan personelin salgın riskinden korunması amacıyla 01/04/2020 tarihinde personel izolasyonu uygulamasına geçilmiştir. Bu kapsamda; ilgili personele yeni bir vardiya sistemi uygulanmış, görev sonrası evlerine gitmeyen bu personelin öğrenci yurtları, personel eğitim merkezleri, Bakanlık ve kamu misafirhaneleri veya ceza infaz kurumları tarafından oluşturulan özel alanlarda on dört gün barındırılmak suretiyle izolasyonları sağlanmıştır. On dört günlük sürenin sonunda personel teste tabi tutulmuş ve test sonucu negatif çıkanlar ceza infaz kurumlarında çalışmaya devam etmiştir.

F) 14/03/2020 tarihi itibarıyla açık ve kapalı görüşlerde, özel izinlerde, ceza infaz kurumlarında eş ve aile görüş odalarının kullanılmasında, hükümlü ve tutukluların diğer koğuşlarla birlikte yaptığı faaliyetler ile başka kurumlara yapılacak nakillerde Bilim Danışma Kurulunun tavsiye kararları doğrultusunda kısıtlamalara gidilmiştir. Bu tedbirler alınırken hükümlü ve tutukluların dış dünya ile olan ilişkilerinin devamlılığının sağlanması ve rehabilite olmaları amacıyla kendilerine ek telefonla görüşme hakkı tanınmıştır.

G) Sağlık Bakanlığı tarafından hazırlanan ve Halk Sağlığı Genel Müdürlüğünün internet sayfasında yer alan broşür ve afişler yeterli sayıda çoğaltılarak ceza infaz kurumlarının ziyaretçi giriş noktaları ile ziyaretçi mahallerine, işyurdu atölyelerine, yemekhane, yatakhane, derslik, mutfak, kantin ve benzeri ortak kullanım alanlarına bilgilendirme amacıyla asılmaktadır.

H) Hükümlü ve tutuklular ile personelin bilinçlendirilmesi amacıyla salgına karşı alınan tedbirler hakkında ilgili il ve ilçe sağlık müdürlükleri ile koordineli olarak eğitim faaliyetleri yapılmaktadır.

Ayrıca, ceza infaz kurumlarında, denetimli serbestlik müdürlüklerinde ve personel eğitim merkezlerinde kademeli normalleşme süreci kapsamında yeni çalışma düzeni ve alınacak tedbirlere ilişkin kuralları içeren "Yeni Normale Geçiş Süreci Çalışma Esasları Kılavuzu" hazırlanmış olup, 03/06/2020 tarihinde Bilimsel Danışma Kurulu tarafından uygun görülen kılavuz ilgili tüm kurumlara gönderilmiştir. Bu sürecin, söz konusu kılavuz doğrultusunda yönetilmesi için gerekli adımlar atılmakta ve süreç hassasiyetle takip edilmektedir.

Bilgilerinize sunulur.

Abdulhamit GÜL
Bakan

12.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Batman M Tipi Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkûmun kurumda koronavirüse karşı yeterli önlemlerin alınmadığına dair iddialarına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/31685)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Abdulhamit GÜL** tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğün 96. İle 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Hüseyin KAÇMAZ
Şırnak Milletvekili

Mehmet Salih Türmüş:Batman M Tipi Cezaevinde kalmaktadır. Ailesinin yaptığı aktarıma göre Mahpusun öksürük, boğazda yanma ve nefes almada zorluk şikayetlerinin olduğu,kaldığı koğuşta aynı semptomları yaşayan arkadaşlarının olduğu, Kişisel temizlik malzemelerinin verilmediği, düzenli olarak soğuk/sıcak suyun akmadığı, korona virüs ile ilgili gerekli ve yeterli bilgilendirmelerin yapılmadığını ve hastaneye sevklerde sorun yaşadıklarını, ve infaz koruma memurlarının temizlik ve hijyen kurallarına uymadıklarını havalandırmaya çıkarıldıkları sürenin kısıtlı olduğunu yemekhanelerde hijyen kurallarına uyulmadığı ve cezaevinde karantina koğuşunun olmadığını bildirmiştir.

.

Bu bağlamda

1) Cezaevlerinde pandemi semptomlarının görüldüğü tutuklulara yönelik ne tür tedbirler alınmıştır?
2) Cezaevlerinde kronik rahatsızlığı olan tutukluların tahliyelerine ilişkin bir çalışmanız var mıdır?
3) Özellikler pandemi sürecinde yaşandığı iddia edilen durumlara ilişkin bir araştırma yapılmış mıdır?
4) Cezaevi personellerinin hijyen ve fiziksel mesafe kurallarına uymadıkları iddiaları doğru mudur?
5) Cezaevlerinde tutukluların belirttiği kişisel temizlik malzemelerinin verilmediği ve dezenfektanın yapılmadığı iddiaları doğru mudur?
6) Cezaevlerinde pandemi öncesi ve sürecinde dezenfektan çalışmaları yapılmış mıdır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1591/3365/4937
Konu : Yazılı soru önergesi

21/07/2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 17/07/2020 tarihli ve 43452547-120.07-E. 683852 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31685 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulhamit GÜL
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1591/3408/4987
Konu : Yazılı soru önergesi

24/07/2020

Sayın Hüseyin KAÇMAZ
Şırnak Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31685 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) Ceza infaz kurumlarında bulunan tüm hükümlü ve tutuklular, diğer vatandaşlar gibi her türlü sağlık hizmetinden tıbbî gereklilik ve ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda faydalanmaktadır. Hükümlü ve tutukluların, beden ve ruh sağlığının korunması, hastalıklarının tanısı için, ilk muayene ve tedavi hizmetleri ceza infaz kurumlarında verilmekte; ileri tetkik, tedavi ve rehabilitasyon gerekenler Devlet hastanelerine, daha ileri sağlık hizmeti gerekenler ise üniversite hastanelerine sevk edilmektedir.

Ceza infaz kurumlarında barındırılan tüm hükümlü ve tutuklular, özgürlüğünden yoksun olmayan her vatandaş gibi sağlık haklarından ve hizmetlerinden öncelikli olarak yararlandırılmakta olup, her türlü muayene ve tedavileri de Devletin teminatı altında ve ücretsizdir.

B) Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklulara ilişkin sağlık koşullarının düzenlenmesi ve sağlık hizmetine erişimin daha da etkili ve verimli hale gelebilmesi için 30/04/2009 tarihinde Sağlık Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı arasında Ceza İnfaz Kurumlarındaki Sağlık Hizmetlerinin Düzenlenmesi Hakkında Protokol, 01/01/2009 tarihli Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü ile Türk Eczacılar Birliği Merkez Heyeti Arasında İmzalanan Protokol ve 26/01/2017 tarihli Adalet, İçişleri ve Sağlık Bakanlıkları Arasında Düzenlenen Protokol hükümleri gözönünde bulundurularak her türlü çalışma ve düzenleme yapılmaktadır.

II- A) 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun "Hapis cezasının infazının hastalık nedeni ile ertelenmesi" kenar başlıklı 16. maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "Diğer hastalıklarda cezanın infazına, resmî sağlık kuruluşlarının mahkûmlara ayrılan bölümlerinde devam olunur. Ancak bu durumda bile hapis cezasının infazı, mahkûmun hayatı için kesin bir tehlike teşkil ediyorsa mahkûmun cezasının infazı iyileşinceye kadar geri bırakılır." hükmü uyarınca, ceza infaz kurumundaki bir hükümlünün hastalığı sebebiyle cezasının infazının geri bırakılabilmesi için, hastalığının hayatı için kesin tehlike teşkil etmesi aranmaktaydı.

24/01/2013 tarihli ve 6411 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla, 5275 sayılı Kanunun 16. maddesine eklenen altıncı fıkra hükmü uyarınca, maruz kaldığı ağır bir hastalık veya engellilik nedeniyle ceza infaz kurumu koşullarında hayatını yalnız idame ettiremeyen ve toplum güvenliği bakımından tehlike oluşturmayacağı değerlendirilen hükümlünün hapis cezasının infazının, iyileşinceye kadar geri bırakılabileceği kabul edilmişti. Maddedeki "toplum güvenliği bakımından tehlike oluşturmayacağı" ibaresinin uygulamada çok geniş yorumlanması ve bu imkândan yararlanması gereken bazı hükümlülerin soyut gerekçelerle

yararlanamaması gibi nedenlerle yapılan düzenlemenin sınırlı şekilde uygulandığı gözlemlenmiştir.

Bu sorunun giderilmesi amacıyla, 6545 sayılı Türk Ceza Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 79. maddesiyle, 5275 sayılı Kanunun 16. maddesine eklenen altıncı fıkrasında "toplum güvenliği bakımından tehlikelilik" unsuruna "ağır ve somut bir tehlike" kriteri eklenmek suretiyle, ağır bir hastalık veya engellilik nedeniyle hayatını yalnız idame ettiremeyen ve toplum bakımından ağır ve somut bir tehlike oluşturmayan mahkûmların cezalarının infazının geri bırakılması düzenlenmiştir.

Yapılan düzenlemeyle, ağır ve somut tehlike açıkça belirlenmediği ve gerekçelendirilmediği takdirde, fıkra kapsamına giren hasta mahkûmların cezalarının infazının geri bırakılması amaçlanmıştır. Belirtilen bu düzenlemeler doğrultusunda, cezasının infazının geri bırakılması talebinde bulunan hükümlüler veya tutuklularla ilgili bütün işlemler, yasal şartları gözetilerek ilgili Cumhuriyet başsavcılıkları tarafından yerine getirilmektedir.

B) 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun "Denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezanın infazı" kenar başlıklı 105/A maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendinde, maruz kaldıkları ağır bir hastalık, engellilik veya kocama nedeniyle hayatlarını yalnız idame ettiremeyen ve koşullu salıverilmesine üç yıl veya daha az süre kalan hükümlülerin, diğer şartları da taşımaları hâlinde birinci ve ikinci fıkralardaki infaz usulünden yararlanabileceklerine; ağır hastalık, engellilik veya kocama hâlinin, Adli Tıp Kurumundan alınan veya Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca düzenlenip Adli Tıp Kurumunca onaylanan bir raporla belgelendirilmesi gerektiğine ilişkin hükümlere yer verildiği malûmlarıdır.

III- Uluslararası mevzuat ve standartlarda yer almakla birlikte, ayrıca 17/02/2005 tarihli ve 25730 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren ve yürütmesi Sağlık Bakanlığı uhdesinde bulunan İnsani Tüketim Amaçlı Sular Hakkında Yönetmeliğin "İzleme, Dezenfeksiyon ve Analiz Özellikleri" kenar başlıklı 10. maddesinin ekindeki, tüketime sunulan içme ve kullanma suları için asgari şartlara uygun izleme programlarında kıstas alınan Tablo B1'de, bir kişinin insani amaçlı tüketeceği su miktarının 200 litre/gün varsayılarak takibinin yapılmakta olduğu ifade edilmiş; Ülkemiz ceza infaz kurumlarında su tüketiminin bu standartların da üzerinde gerçekleştiği, düzenlemeye göre kullandırılacak suyun 50 litresinin sıcak, 150 litresinin soğuk olmak üzere toplam 200 litre olarak belirlendiği hâlde, kurumlarımızda yapılan incelemelerde bu miktarın 350 ilâ 600 litre arasında olduğu belirlenmiştir.

Öte yandan, Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin Ceza İnfaz Alanındaki Tavsiye Kararlarında Yer Alan Üye Devletlere Avrupa Cezaevi Kuralları Hakkında REC (2006) 2 sayılı Tavsiye Kararına ek olarak yayınladığı kararın "Hijyen" başlığı altındaki 19. maddesinde belirtilen "Genel hijyenin sağlanması için her mahpusun, iklime uygun sıcaklıkta ve mümkünse her gün, değilse haftada en az 2 kez (veya gerekiyorsa daha sık olarak) banyo veya duş yapabilmesi için uygun tesisler sağlanmalıdır." hükmü gereğince, bu imkân ceza infaz kurumlarındaki hükümlü ve tutuklulara sağlanmaktadır.

IV- Ülkemiz genelindeki ceza infaz kurumlarında, Covid-19 salgın hastalığının bulaştırıcılığın önlenmesi ve hükümlü ve tutuklular ile personelin salgın hastalıktan korunması amacıyla en üst seviyede tedbirler alınmıştır. Söz konusu tedbirlere ilişkin bütün işlemler tıbbi gereklilik ve mevzuat doğrultusunda eksiksiz olarak yerine getirilmekte ve takip edilmektedir.

Ceza infaz kurumlarının toplu olarak yaşanan yerler olması ve bulaşıcı hastalıklar açısından risk oluşturması nedeniyle kurumlarda gerekli tedbirlerin en üst seviyede alınması yönünde talimatlar verilmiş ve talimatlar kurumlar tarafından vakit kaybetmeksizin uygulanmaya başlanmıştır.

Sağlık Bakanlığı Bilimsel Danışma Kurulu tarafından ceza infaz kurumlarına ilişkin tavsiye kararları yayınlanmış olup, bu kararlar doğrultusunda alınan tedbirler Bakanlığımız Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünce taşra teşkilatına ve ilgili kurumlara iletilmiştir. Virüsle mücadelede takip, koordinasyon ve süreç yönetimi; 12/03/2020 tarihinde Bakanlığımız bünyesinde oluşturulan Koronavirüs Takip Komisyonu ile 13/03/2020 tarihinde yürürlüğe konulan "Adalet Bakanlığı Tehlikeli Salgın Hastalıklarla Mücadele Eylem Planı" çerçevesinde yürütülmektedir.

Ayrıca bu süreçte Cumhuriyet başsavcısı ve ceza infaz kurumu temsilcisinin de katıldığı İl Pandemi Kurulları aracılığıyla tedbirlerin mahallinde değerlendirilmesi sağlanmaktadır.

Bilimsel Danışma Kurulunun tavsiye kararları doğrultusunda hükümlü ve tutuklular ile personelin salgından korunması ve kurumlarda bulaştırıcılığın önlenmesi amacıyla;

A) Ceza infaz kurumlarındaki tüm taşıtlar, araç-gereçler, koğuşlar, koridorlar, yemekhaneler, yatakhaneler, mahkûm kabul birimleri, ziyaretçi mahalleri, tuvalet ve banyolar, telefon kulübeleri, telefon ahizeleri, kapı kolları, turnike ve X-Ray geçişleri ile diğer tüm ortak alanlar düzenli olarak dezenfekte edilmekte, bütün kapalı ortamlar sık sık havalandırılmaktadır.

B) Koğuşlarda çamaşır suyu ve kişisel temizlik malzemeleri bulundurulmaktadır.

C) Ceza infaz kurumları personelinin görevleri gereği yapacakları üst aramaları ile kısmi ve genel aramalarda mutlak suretle eldiven ve maske kullanmaları sağlanmaktadır.

Ç) Kurumlara giriş yapan tüm personelin ve ziyaretçilerin Covid-19 bulgularının olup olmadığına dair gerekli kontrolleri yapılmaktadır.

D) Hükümlü ve tutukluların, kolluk tarafından ceza infaz kurumlarına tesliminden önce hastaneye götürülerek ateş, öksürük, halsizlik, nefes darlığı veya benzeri belirtiler olup olmadığı yönünde Covid-19 muayenesi ve PCR testi yapılmakta; ceza infaz kurumlarına ilk kabuller, bu sağlık raporları doğrultusunda gerçekleştirilmektedir. Kuruma ilk kabullerinde Covid-19 açısından muayenesi yapılan hükümlü ve tutuklular, test sonuçlarının negatif çıkması durumunda on dört gün boyunca özel oda ve koğuşlarda izole edilerek barındırılmakta ve on dört günlük sürenin sonunda kendilerine yeni bir PCR testi yapılmaktadır. Her iki test sonucu negatif çıkan hükümlü ve tutuklular için oda ve koğuş planlamasına geçilmekte, izolasyon sürecinde hastalık belirtisi gösteren ve PCR testi pozitif çıkan hükümlü ve tutuklular ise koruyucu önlemler alınarak ivedilikle ilgili sağlık kurumuna sevk edilmektedir. Hastalık şüphesi bulunan veya son on dört gün içinde yurt dışı bağlantısı olduğunu beyan eden hükümlü ve tutuklular da, derhal il sağlık müdürlüklerine bildirilmekte ve önerilere göre izole işlemleri yapılmaktadır.

E) Ceza infaz kurumlarında bulunan tutuklu ve hükümlüler ile bilfiil irtibat halinde olan personelin salgın riskinden korunması amacıyla 01/04/2020 tarihinde personel izolasyonu uygulamasına geçilmiştir. Bu kapsamda; ilgili personele yeni bir vardiya sistemi uygulanmış, görev sonrası evlerine gitmeyen bu personelin öğrenci yurtları, personel eğitim merkezleri, Bakanlık ve kamu misafirhaneleri veya ceza infaz kurumları tarafından oluşturulan özel alanlarda on dört gün barındırılmak suretiyle izolasyonları sağlanmıştır. On dört günlük sürenin sonunda personel teste tabi tutulmuş ve test sonucu negatif çıkanlar ceza

infaz kurumlarında çalışmaya devam etmiştir.

F) 14/03/2020 tarihi itibarıyla açık ve kapalı görüşlerde, özel izinlerde, ceza infaz kurumlarında eş ve aile görüş odalarının kullanılmasında, hükümlü ve tutukluların diğer koğuşlarla birlikte yaptığı faaliyetler ile başka kurumlara yapılacak nakillerde Bilim Danışma Kurulunun tavsiye kararları doğrultusunda kısıtlamalara gidilmiştir. Bu tedbirler alınırken hükümlü ve tutukluların dış dünya ile olan ilişkilerinin devamlılığının sağlanması ve rehabilite olmaları amacıyla kendilerine ek telefonla görüşme hakkı tanınmıştır.

G) Sağlık Bakanlığı tarafından hazırlanan ve Halk Sağlığı Genel Müdürlüğünün internet sayfasında yer alan broşür ve afişler yeterli sayıda çoğaltılarak ceza infaz kurumlarının ziyaretçi giriş noktaları ile ziyaretçi mahallerine, işyurdu atölyelerine, yemekhane, yatakhane, derslik, mutfak, kantin ve benzeri ortak kullanım alanlarına bilgilendirme amacıyla asılmaktadır.

H) Hükümlü ve tutuklular ile personelin bilinçlendirilmesi amacıyla salgına karşı alınan tedbirler hakkında ilgili il ve ilçe sağlık müdürlükleri ile koordineli olarak eğitim faaliyetleri yapılmaktadır.

Ayrıca, ceza infaz kurumlarında, denetimli serbestlik müdürlüklerinde ve personel eğitim merkezlerinde kademeli normalleşme süreci kapsamında yeni çalışma düzeni ve alınacak tedbirlere ilişkin kuralları içeren "Yeni Normale Geçiş Süreci Çalışma Esasları Kılavuzu" hazırlanmış olup, 03/06/2020 tarihinde Bilimsel Danışma Kurulu tarafından uygun görülen kılavuz ilgili tüm kurumlara gönderilmiştir. Bu sürecin, söz konusu kılavuz doğrultusunda yönetilmesi için gerekli adımlar atılmakta ve süreç hassasiyetle takip edilmektedir.

Bilgilerinize sunulur.

Abdulhamit GÜL
Bakan

13.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Diyarbakır D Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda yeterli hijyen koşullarının sağlanmadığı iddiasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/31686)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Abdulhamit GÜL** tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğün 96. İle 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Hüseyin KAÇMAZ
Şırnak Milletvekili

Ercan Biç, Diyarbakır D Tipi Cezaevinde kalmaktadır. Ailesinin yaptığı aktarıma göre; Kişisel temizlik malzemelerinin verilmediği, cezaevinde dezenfekte çalışmasının yapılmadığı, hastaneye sevklerde sorun yaşadıkları, infaz koruma memurlarının temizlik ve hijyen kurallarına uymadıklarını bildirmiştir.

Bu bağlamda

1) Özellikler pandemi sürecinde yaşandığı iddia edilen durumlara ilişkin bir araştırma yapılmış mıdır?
2) Cezaevi personellerinin hijyen ve fiziksel mesafe kurallarına uymadıkları iddiaları doğru mudur?
3) Cezaevlerinde kantinlerde satılan ürünlerin özellikle salgın sürecinde pahalı olmasının özel bir amacı var mıdır?
4) Cezaevlerinde tutukluların belirttiği kişisel temizlik malzemelerinin verilmediği ve dezenfektanın yapılmadığı iddiaları doğru mudur?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1592/3345/4917
Konu : Yazılı soru önergesi

24/07/2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 17/07/2020 tarihli ve 43452547-120.07-E. 683852 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31686 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulhamit GÜL
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1592/3402/4980
Konu : Yazılı soru önergesi

24/07/2020

Sayın Hüseyin KAÇMAZ
Şırnak Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31686 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) Ceza infaz kurumlarında bulunan tüm hükümlü ve tutuklular, diğer vatandaşlar gibi her türlü sağlık hizmetinden tıbbî gereklilik ve ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda faydalanmaktadır. Hükümlü ve tutukluların, beden ve ruh sağlığının korunması, hastalıklarının tanısı için, ilk muayene ve tedavi hizmetleri ceza infaz kurumlarında verilmekte; ileri tetkik, tedavi ve rehabilitasyon gerekenler Devlet hastanelerine, daha ileri sağlık hizmeti gerekenler ise üniversite hastanelerine sevk edilmektedir.

Ceza infaz kurumlarında barındırılan tüm hükümlü ve tutuklular, özgürlüğünden yoksun olmayan her vatandaş gibi sağlık haklarından ve hizmetlerinden öncelikli olarak yararlandırılmakta olup, her türlü muayene ve tedavileri de Devletin teminatı altında ve ücretsizdir.

B) Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklulara ilişkin sağlık koşullarının düzenlenmesi ve sağlık hizmetine erişimin daha da etkili ve verimli hale gelebilmesi için 30/04/2009 tarihinde Sağlık Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı arasında Ceza İnfaz Kurumlarındaki Sağlık Hizmetlerinin Düzenlenmesi Hakkında Protokol, 01/01/2009 tarihli Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü ile Türk Eczacılar Birliği Merkez Heyeti Arasında İmzalanan Protokol ve 26/01/2017 tarihli Adalet, İçişleri ve Sağlık Bakanlıkları Arasında Düzenlenen Protokol hükümleri gözönünde bulundurularak her türlü çalışma ve düzenleme yapılmaktadır.

II- Uluslararası mevzuat ve standartlarda yer almakla birlikte, ayrıca 17/02/2005 tarihli ve 25730 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren ve yürütmesi Sağlık Bakanlığı uhdesinde bulunan İnsani Tüketim Amaçlı Sular Hakkında Yönetmeliğin "İzleme, Dezenfeksiyon ve Analiz Özellikleri" kenar başlıklı 10. maddesinin ekindeki, tüketime sunulan içme ve kullanma suları için asgari şartlara uygun izleme programlarında kıstas alınan Tablo B1'de, bir kişinin insani amaçlı tüketeceği su miktarının 200 litre/gün varsayılarak takibinin yapılmakta olduğu ifade edilmiş; Ülkemiz ceza infaz kurumlarında su tüketiminin bu standartların da üzerinde gerçekleştiği, düzenlemeye göre kullandırılacak suyun 50 litresinin sıcak, 150 litresinin soğuk olmak üzere toplam 200 litre olarak belirlendiği hâlde, kurumlarımızda yapılan incelemelerde bu miktarın 350 ilâ 600 litre arasında olduğu belirlenmiştir.

Öte yandan, Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin Ceza İnfaz Alanındaki Tavsiye Kararlarında Yer Alan Üye Devletlere Avrupa Cezaevi Kuralları Hakkında REC (2006) 2

sayılı Tavsiye Kararına ek olarak yayınladığı kararın "Hijyen" başlığı altındaki 19. maddesinde belirtilen "Genel hijyenin sağlanması için her mahpusun, iklime uygun sıcaklıkta ve mümkünse her gün, değilse haftada en az 2 kez (veya gerekiyorsa daha sık olarak) banyo veya duş yapabilmesi için uygun tesisler sağlanmalıdır." hükmü gereğince, bu imkân ceza infaz kurumlarındaki hükümlü ve tutuklulara sağlanmaktadır.

III- Ülkemiz genelindeki ceza infaz kurumlarında, Covid-19 salgın hastalığının bulaştırıcılığın önlenmesi ve hükümlü ve tutuklular ile personelin salgın hastalıktan korunması amacıyla en üst seviyede tedbirler alınmıştır. Söz konusu tedbirlere ilişkin bütün işlemler tıbbi gereklilik ve mevzuat doğrultusunda eksiksiz olarak yerine getirilmekte ve takip edilmektedir.

Ceza infaz kurumlarının toplu olarak yaşanan yerler olması ve bulaşıcı hastalıklar açısından risk oluşturması nedeniyle kurumlarda gerekli tedbirlerin en üst seviyede alınması yönünde talimatlar verilmiş ve talimatlar kurumlar tarafından vakit kaybetmeksizin uygulanmaya başlanmıştır.

Sağlık Bakanlığı Bilimsel Danışma Kurulu tarafından ceza infaz kurumlarına ilişkin tavsiye kararları yayınlanmış olup, bu kararlar doğrultusunda alınan tedbirler Bakanlığımız Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünce taşra teşkilatına ve ilgili kurumlara iletilmiştir. Virüsle mücadelede takip, koordinasyon ve süreç yönetimi; 12/03/2020 tarihinde Bakanlığımız bünyesinde oluşturulan Koronavirüs Takip Komisyonu ile 13/03/2020 tarihinde yürürlüğe konulan "Adalet Bakanlığı Tehlikeli Salgın Hastalıklarla Mücadele Eylem Planı" çerçevesinde yürütülmektedir.

Ayrıca bu süreçte Cumhuriyet başsavcısı ve ceza infaz kurumu temsilcisinin de katıldığı İl Pandemi Kurulları aracılığıyla tedbirlerin mahallinde değerlendirilmesi sağlanmaktadır.

Bilimsel Danışma Kurulunun tavsiye kararları doğrultusunda hükümlü ve tutuklular ile personelin salgından korunması ve kurumlarda bulaştırıcılığın önlenmesi amacıyla;

A) Ceza infaz kurumlarındaki tüm taşıtlar, araç-gereçler, koğuşlar, koridorlar, yemekhaneler, yatakhaneler, mahkûm kabul birimleri, ziyaretçi mahalleri, tuvalet ve banyolar, telefon kulübeleri, telefon ahizeleri, kapı kolları, turnike ve X-Ray geçişleri ile diğer tüm ortak alanlar düzenli olarak dezenfekte edilmekte, bütün kapalı ortamlar sık sık havalandırılmaktadır.

B) Koğuşlarda çamaşır suyu ve kişisel temizlik malzemeleri bulundurulmaktadır.

C) Ceza infaz kurumları personelinin görevleri gereği yapacakları üst aramaları ile kısmi ve genel aramalarda mutlak suretle eldiven ve maske kullanmaları sağlanmaktadır.

Ç) Kurumlara giriş yapan tüm personelin ve ziyaretçilerin Covid-19 bulgularının olup olmadığına dair gerekli kontrolleri yapılmaktadır.

D) Hükümlü ve tutukluların, kolluk tarafından ceza infaz kurumlarına tesliminden önce hastaneye götürülerek ateş, öksürük, halsizlik, nefes darlığı veya benzeri belirtiler olup olmadığı yönünde Covid-19 muayenesi ve PCR testi yapılmakta; ceza infaz kurumlarına ilk kabuller, bu sağlık raporları doğrultusunda gerçekleştirilmektedir. Kuruma ilk kabullerinde Covid-19 açısından muayenesi yapılan hükümlü ve tutuklular, test sonuçlarının negatif çıkması durumunda on dört gün boyunca özel oda ve koğuşlarda izole edilerek barındırılmakta ve on dört günlük sürenin sonunda kendilerine yeni bir PCR testi

yapılmaktadır. Her iki test sonucu negatif çıkan hükümlü ve tutuklular için oda ve koğuş planlamasına geçilmekte, izolasyon sürecinde hastalık belirtisi gösteren ve PCR testi pozitif çıkan hükümlü ve tutuklular ise koruyucu önlemler alınarak ivedilikle ilgili sağlık kurumuna sevk edilmektedir. Hastalık şüphesi bulunan veya son on dört gün içinde yurt dışı bağlantısı olduğunu beyan eden hükümlü ve tutuklular da, derhal il sağlık müdürlüklerine bildirilmekte ve önerilere göre izole işlemleri yapılmaktadır.

E) Ceza infaz kurumlarında bulunan tutuklu ve hükümlüler ile bilfiil irtibat halinde olan personelin salgın riskinden korunması amacıyla 01/04/2020 tarihinde personel izolasyonu uygulamasına geçilmiştir. Bu kapsamda; ilgili personele yeni bir vardiya sistemi uygulanmış, görev sonrası evlerine gitmeyen bu personelin öğrenci yurtları, personel eğitim merkezleri, Bakanlık ve kamu misafirhaneleri veya ceza infaz kurumları tarafından oluşturulan özel alanlarda on dört gün barındırılmak suretiyle izolasyonları sağlanmıştır. On dört günlük sürenin sonunda personel teste tabi tutulmuş ve test sonucu negatif çıkanlar ceza infaz kurumlarında çalışmaya devam etmiştir.

F) 14/03/2020 tarihi itibarıyla açık ve kapalı görüşlerde, özel izinlerde, ceza infaz kurumlarında eş ve aile görüş odalarının kullanılmasında, hükümlü ve tutukluların diğer koğuşlarla birlikte yaptığı faaliyetler ile başka kurumlara yapılacak nakillerde Bilim Danışma Kurulunun tavsiye kararları doğrultusunda kısıtlamalara gidilmiştir. Bu tedbirler alınırken hükümlü ve tutukluların dış dünya ile olan ilişkilerinin devamlılığının sağlanması ve rehabilite olmaları amacıyla kendilerine ek telefonla görüşme hakkı tanınmıştır.

G) Sağlık Bakanlığı tarafından hazırlanan ve Halk Sağlığı Genel Müdürlüğünün internet sayfasında yer alan broşür ve afişler yeterli sayıda çoğaltılarak ceza infaz kurumlarının ziyaretçi giriş noktaları ile ziyaretçi mahallerine, işyurdu atölyelerine, yemekhane, yatakhane, derslik, mutfak, kantin ve benzeri ortak kullanım alanlarına bilgilendirme amacıyla asılmaktadır.

Ğ) Hükümlü ve tutuklular ile personelin bilinçlendirilmesi amacıyla salgına karşı alınan tedbirler hakkında ilgili il ve ilçe sağlık müdürlükleri ile koordineli olarak eğitim faaliyetleri yapılmaktadır.

Ayrıca, ceza infaz kurumlarında, denetimli serbestlik müdürlüklerinde ve personel eğitim merkezlerinde kademeli normalleşme süreci kapsamında yeni çalışma düzeni ve alınacak tedbirlere ilişkin kuralları içeren "Yeni Normale Geçiş Süreci Çalışma Esasları Kılavuzu" hazırlanmış olup, 03/06/2020 tarihinde Bilimsel Danışma Kurulu tarafından uygun görülen kılavuz ilgili tüm kurumlara gönderilmiştir. Bu sürecin, söz konusu kılavuz doğrultusunda yönetilmesi için gerekli adımlar atılmakta ve süreç hassasiyetle takip edilmektedir.

Bilgilerinize sunulur.

Abdulhamit GÜL
Bakan

14.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Edirne F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda koronavirüse karşı yeterli önlemlerin alınmadığına dair iddialara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/31688)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Abdulhamit GÜL** tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğün 96. İle 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Hüseyin KAÇMAZ

Şırnak Milletvekili

Kemal Argış, Edirne F Tipi Kapalı Cezaevinde kalmaktadır. Ailesinin yaptığı aktarıma göre; Kişisel temizlik malzemelerinin verilmediği, cezaevinde dezenfekte çalışmasının yapılmadığı, hastaneye sevklerde sorun yaşadıkları, infaz koruma memurlarının temizlik ve hijyen kurallarına uymadıkları bildirilmiştir.

Bu bağlamda

1) Özellikler pandemi sürecinde yaşandığı iddia edilen durumlara ilişkin bir araştırma yapılmış mıdır?
2) Cezaevi personellerinin hijyen ve fiziksel mesafe jurallarına uymadıkları iddiaları doğru mudur?
3) Cezaevlerinde kantinlerde satılan ürünlerin çzellikle salgın sürecinde pahalı olmasının özel bir amacı var mıdır?
4) Cezaevlerinde tutukluların belirttiği kişisel temizlik malzemelerinin verilmediği ve dezenfektanın yapılmadığı iddiaları doğru mudur?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1594/3353/4925
Konu : Yazılı soru önergesi

24. / 07/2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 17/07/2020 tarihli ve 43452547-120.07-E. 683852 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31688 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulhamit GÜL
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1594/3409/4988
Konu : Yazılı soru önergesi

24/07/2020

Sayın Hüseyin KAÇMAZ
Şırnak Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31688 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) Ceza infaz kurumlarında bulunan tüm hükümlü ve tutuklular, diğer vatandaşlar gibi her türlü sağlık hizmetinden tıbbî gereklilik ve ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda faydalanmaktadır. Hükümlü ve tutukluların, beden ve ruh sağlığının korunması, hastalıklarının tanısı için, ilk muayene ve tedavi hizmetleri ceza infaz kurumlarında verilmekte; ileri tetkik, tedavi ve rehabilitasyon gerekenler Devlet hastanelerine, daha ileri sağlık hizmeti gerekenler ise üniversite hastanelerine sevk edilmektedir.

Ceza infaz kurumlarında barındırılan tüm hükümlü ve tutuklular, özgürlüğünden yoksun olmayan her vatandaş gibi sağlık haklarından ve hizmetlerinden öncelikli olarak yararlandırılmakta olup, her türlü muayene ve tedavileri de Devletin teminatı altında ve ücretsizdir.

B) Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklulara ilişkin sağlık koşullarının düzenlenmesi ve sağlık hizmetine erişimin daha da etkili ve verimli hale gelebilmesi için 30/04/2009 tarihinde Sağlık Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı arasında Ceza İnfaz Kurumlarındaki Sağlık Hizmetlerinin Düzenlenmesi Hakkında Protokol, 01/01/2009 tarihli Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü ile Türk Eczacılar Birliği Merkez Heyeti Arasında İmzalanan Protokol ve 26/01/2017 tarihli Adalet, İçişleri ve Sağlık Bakanlıkları Arasında Düzenlenen Protokol hükümleri gözönünde bulundurularak her türlü çalışma ve düzenleme yapılmaktadır.

II- Ülkemiz genelindeki ceza infaz kurumlarında, Covid-19 salgın hastalığının bulaştırıcılığın önlenmesi ve hükümlü ve tutuklular ile personelin salgın hastalıktan korunması amacıyla en üst seviyede tedbirler alınmıştır. Söz konusu tedbirlere ilişkin bütün işlemler tıbbi gereklilik ve mevzuat doğrultusunda eksiksiz olarak yerine getirilmekte ve takip edilmektedir.

Ceza infaz kurumlarının toplu olarak yaşanan yerler olması ve bulaşıcı hastalıklar açısından risk oluşturması nedeniyle kurumlarda gerekli tedbirlerin en üst seviyede alınması yönünde talimatlar verilmiş ve talimatlar kurumlar tarafından vakit kaybetmeksizin uygulanmaya başlanmıştır.

Sağlık Bakanlığı Bilimsel Danışma Kurulu tarafından ceza infaz kurumlarına ilişkin tavsiye kararları yayınlanmış olup, bu kararlar doğrultusunda alınan tedbirler Bakanlığımız Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünce taşra teşkilatına ve ilgili kurumlara iletilmiştir. Virüsle mücadelede takip, koordinasyon ve süreç yönetimi; 12/03/2020 tarihinde Bakanlığımız bünyesinde oluşturulan Koronavirüs Takip Komisyonu ile 13/03/2020 tarihinde yürürlüğe konulan "Adalet Bakanlığı Tehlikeli Salgın Hastalıklarla Mücadele Eylem Planı" çerçevesinde yürütülmektedir.

Ayrıca bu süreçte Cumhuriyet başsavcısı ve ceza infaz kurumu temsilcisinin de

katıldığı İl Pandemi Kurulları aracılığıyla tedbirlerin mahallinde değerlendirilmesi sağlanmaktadır.

Bilimsel Danışma Kurulunun tavsiye kararları doğrultusunda hükümlü ve tutuklular ile personelin salgından korunması ve kurumlarda bulaştırıcılığın önlenmesi amacıyla;

A) Ceza infaz kurumlarındaki tüm taşıtlar, araç-gereçler, koğuşlar, koridorlar, yemekhaneler, yatakhaneler, mahkûm kabul birimleri, ziyaretçi mahalleri, tuvalet ve banyolar, telefon kulübeleri, telefon ahizeleri, kapı kolları, turnike ve X-Ray geçişleri ile diğer tüm ortak alanlar düzenli olarak dezenfekte edilmekte, bütün kapalı ortamlar sık sık havalandırılmaktadır.

B) Koğuşlarda çamaşır suyu ve kişisel temizlik malzemeleri bulundurulmaktadır.

C) Ceza infaz kurumları personelinin görevleri gereği yapacakları üst aramaları ile kısmi ve genel aramalarda mutlak suretle eldiven ve maske kullanmaları sağlanmaktadır.

Ç) Kurumlara giriş yapan tüm personelin ve ziyaretçilerin Covid-19 bulgularının olup olmadığına dair gerekli kontrolleri yapılmaktadır.

D) Hükümlü ve tutukluların, kolluk tarafından ceza infaz kurumlarına tesliminden önce hastaneye götürülerek ateş, öksürük, halsizlik, nefes darlığı veya benzeri belirtiler olup olmadığı yönünde Covid-19 muayenesi ve PCR testi yapılmakta; ceza infaz kurumlarına ilk kabuller, bu sağlık raporları doğrultusunda gerçekleştirilmektedir. Kuruma ilk kabullerinde Covid-19 açısından muayenesi yapılan hükümlü ve tutuklular, test sonuçlarının negatif çıkması durumunda on dört gün boyunca özel oda ve koğuşlarda izole edilerek barındırılmakta ve on dört günlük sürenin sonunda kendilerine yeni bir PCR testi yapılmaktadır. Her iki test sonucu negatif çıkan hükümlü ve tutuklular için oda ve koğuş planlamasına geçilmekte, izolasyon sürecinde hastalık belirtisi gösteren ve PCR testi pozitif çıkan hükümlü ve tutuklular ise koruyucu önlemler alınarak ivedilikle ilgili sağlık kurumuna sevk edilmektedir. Hastalık şüphesi bulunan veya son on dört gün içinde yurt dışı bağlantısı olduğunu beyan eden hükümlü ve tutuklular da, derhal il sağlık müdürlüklerine bildirilmekte ve önerilere göre izole işlemleri yapılmaktadır.

E) Ceza infaz kurumlarında bulunan tutuklu ve hükümlüler ile bilfiil irtibat halinde olan personelin salgın riskinden korunması amacıyla 01/04/2020 tarihinde personel izolasyonu uygulamasına geçilmiştir. Bu kapsamda; ilgili personele yeni bir vardiya sistemi uygulanmış, görev sonrası evlerine gitmeyen bu personelin öğrenci yurtları, personel eğitim merkezleri, Bakanlık ve kamu misafirhaneleri veya ceza infaz kurumları tarafından oluşturulan özel alanlarda on dört gün barındırılmak suretiyle izolasyonları sağlanmıştır. On dört günlük sürenin sonunda personel teste tabi tutulmuş ve test sonucu negatif çıkanlar ceza infaz kurumlarında çalışmaya devam etmiştir.

F) 14/03/2020 tarihi itibarıyla açık ve kapalı görüşlerde, özel izinlerde, ceza infaz kurumlarında eş ve aile görüş odalarının kullanılmasında, hükümlü ve tutukluların diğer koğuşlarla birlikte yaptığı faaliyetler ile başka kurumlara yapılacak nakillerde Bilim Danışma Kurulunun tavsiye kararları doğrultusunda kısıtlamalara gidilmiştir. Bu tedbirler alınırken hükümlü ve tutukluların dış dünya ile olan ilişkilerinin devamlılığının sağlanması ve rehabilite olmaları amacıyla kendilerine ek telefonla görüşme hakkı tanınmıştır.

G) Sağlık Bakanlığı tarafından hazırlanan ve Halk Sağlığı Genel Müdürlüğünün internet sayfasında yer alan broşür ve afişler yeterli sayıda çoğaltılarak ceza infaz kurumlarının ziyaretçi giriş noktaları ile ziyaretçi mahallerine, işyurdu atölyelerine, yemekhane, yatakhane, derslik, mutfak, kantin ve benzeri ortak kullanım alanlarına bilgilendirme amacıyla asılmaktadır.

H) Hükümlü ve tutuklular ile personelin bilinçlendirilmesi amacıyla salgına karşı alınan tedbirler hakkında ilgili il ve ilçe sağlık müdürlükleri ile koordineli olarak eğitim faaliyetleri yapılmaktadır.

Ayrıca, ceza infaz kurumlarında, denetimli serbestlik müdürlüklerinde ve personel eğitim merkezlerinde kademeli normalleşme süreci kapsamında yeni çalışma düzeni ve alınacak tedbirlere ilişkin kuralları içeren "Yeni Normale Geçiş Süreci Çalışma Esasları Kılavuzu" hazırlanmış olup, 03/06/2020 tarihinde Bilimsel Danışma Kurulu tarafından uygun görülen kılavuz ilgili tüm kurumlara gönderilmiştir. Bu sürecin, söz konusu kılavuz doğrultusunda yönetilmesi için gerekli adımlar atılmakta ve süreç hassasiyetle takip edilmektedir.

Bilgilerinize sunulur.

Abdulhamit GÜL
Bakan

15.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Edirne Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda yeterli hijyen koşullarının sağlanmadığı iddiasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/31690)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Abdulhamit GÜL** tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğün 96. İle 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Hüseyin KAÇMAZ

Şırnak Milletvekili

Hazni Doğan: Edirne kapalı cezaevinde kalmaktadır. Ailesinin yaptığı aktarıma göre, Kişisel temizlik malzemelerinin verilmediği, düzenli olarak soğuk/sıcak suyun akmadığı, korona virüs ile ilgili gerekli ve yeterli bilgilendirmelerin yapılmadığını ve hastaneye sevklerde sorun yaşadıklarını ve cezaevinde dezenfektan çalışmasının yapılmadığını ve infaz koruma memurlarının temizlik ve hijyen kurallarına uymadıklarını, havalandırmaya belirli aralıklarla çıkarıldıklarını bildirmiştir.

Bu bağlamda

1) Cezaevlerinde Koronavirüs test taraması yapılmış mıdır?Yapılmış ise test sonucu pozitif çıkan tutuklu sayısı kaçtır?
2) Cezaevlerinde pandemi sürecinde su sıkıntısının yaşanmasının sebebi nedir?
3) Özellikler pandemi sürecinde yaşandığı iddia edilen durumlara ilişkin bir araştırma yapılmış mıdır?
4) Cezaevi personellerinin hijyen ve fiziksel mesafe kurallarına uymadıkları iddiaları doğru mudur?
5) Cezaevlerinde tutukluların belirttiği kişisel temizlik malzemelerinin verilmediği ve dezenfektanın yapılmadığı iddiaları doğru mudur?
6) Cezaevlerinde pandemi öncesi ve sürecinde dezenfektan çalışmaları yapılmış mıdır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1596/3352/4924
Konu : Yazılı soru önergesi

21.07.2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 17/07/2020 tarihli ve 43452547-120.07-E. 683852 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31690 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulhamit GÜL
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1596/3399/4976
Konu : Yazılı soru önergesi

24/07/2020

Sayın Hüseyin KAÇMAZ
Şırnak Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31690 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) Ceza infaz kurumlarında bulunan tüm hükümlü ve tutuklular, diğer vatandaşlar gibi her türlü sağlık hizmetinden tıbbî gereklilik ve ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda faydalanmaktadır. Hükümlü ve tutukluların, beden ve ruh sağlığının korunması, hastalıklarının tanısı için, ilk muayene ve tedavi hizmetleri ceza infaz kurumlarında verilmekte; ileri tetkik, tedavi ve rehabilitasyon gerekenler Devlet hastanelerine, daha ileri sağlık hizmeti gerekenler ise üniversite hastanelerine sevk edilmektedir.

Ceza infaz kurumlarında barındırılan tüm hükümlü ve tutuklular, özgürlüğünden yoksun olmayan her vatandaş gibi sağlık haklarından ve hizmetlerinden öncelikli olarak yararlandırılmakta olup, her türlü muayene ve tedavileri de Devletin teminatı altında ve ücretsizdir.

B) Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklulara ilişkin sağlık koşullarının düzenlenmesi ve sağlık hizmetine erişimin daha da etkili ve verimli hale gelebilmesi için 30/04/2009 tarihinde Sağlık Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı arasında Ceza İnfaz Kurumlarındaki Sağlık Hizmetlerinin Düzenlenmesi Hakkında Protokol, 01/01/2009 tarihli Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü ile Türk Eczacılar Birliği Merkez Heyeti Arasında İmzalanan Protokol ve 26/01/2017 tarihli Adalet, İçişleri ve Sağlık Bakanlıkları Arasında Düzenlenen Protokol hükümleri gözönünde bulundurularak her türlü çalışma ve düzenleme yapılmaktadır.

II- Uluslararası mevzuat ve standartlarda yer almakla birlikte, ayrıca 17/02/2005 tarihli ve 25730 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren ve yürütmesi Sağlık Bakanlığı uhdesinde bulunan İnsani Tüketim Amaçlı Sular Hakkında Yönetmeliğin "İzleme, Dezenfeksiyon ve Analiz Özellikleri" kenar başlıklı 10. maddesinin ekindeki, tüketime sunulan içme ve kullanma suları için asgari şartlara uygun izleme programlarında kıstas alınan Tablo B1'de, bir kişinin insani amaçlı tüketeceği su miktarının 200 litre/gün varsayılarak takibinin yapılmakta olduğu ifade edilmiş; Ülkemiz ceza infaz kurumlarında su tüketiminin bu standartların da üzerinde gerçekleştiği, düzenlemeye göre kullandırılacak suyun 50 litresinin sıcak, 150 litresinin soğuk olmak üzere toplam 200 litre olarak belirlendiği hâlde, kurumlarımızda yapılan incelemelerde bu miktarın 350 ilâ 600 litre arasında olduğu belirlenmiştir.

Öte yandan, Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin Ceza İnfaz Alanındaki Tavsiye Kararlarında Yer Alan Üye Devletlere Avrupa Cezaevi Kuralları Hakkında REC (2006) 2 sayılı Tavsiye Kararına ek olarak yayınladığı kararın "Hijyen" başlığı altındaki 19. maddesinde belirtilen "Genel hijyenin sağlanması için her mahpusun, iklime uygun sıcaklıkta ve mümkünse her gün, değilse haftada en az 2 kez (veya gerekiyorsa daha sık olarak) banyo

veya duş yapabilmesi için uygun tesisler sağlanmalıdır." hükmü gereğince, bu imkân ceza infaz kurumlarındaki hükümlü ve tutuklulara sağlanmaktadır.

III- Ülkemiz genelindeki ceza infaz kurumlarında, Covid-19 salgın hastalığının bulaştırıcılığın önlenmesi ve hükümlü ve tutuklular ile personelin salgın hastalıktan korunması amacıyla en üst seviyede tedbirler alınmıştır. Söz konusu tedbirlere ilişkin bütün işlemler tıbbi gereklilik ve mevzuat doğrultusunda eksiksiz olarak yerine getirilmekte ve takip edilmektedir.

Ceza infaz kurumlarının toplu olarak yaşanan yerler olması ve bulaşıcı hastalıklar açısından risk oluşturması nedeniyle kurumlarda gerekli tedbirlerin en üst seviyede alınması yönünde talimatlar verilmiş ve talimatlar kurumlar tarafından vakit kaybetmeksizin uygulanmaya başlanmıştır.

Sağlık Bakanlığı Bilimsel Danışma Kurulu tarafından ceza infaz kurumlarına ilişkin tavsiye kararları yayınlanmış olup, bu kararlar doğrultusunda alınan tedbirler Bakanlığımız Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünce taşra teşkilatına ve ilgili kurumlara iletilmiştir. Virüsle mücadelede takip, koordinasyon ve süreç yönetimi; 12/03/2020 tarihinde Bakanlığımız bünyesinde oluşturulan Koronavirüs Takip Komisyonu ile 13/03/2020 tarihinde yürürlüğe konulan "Adalet Bakanlığı Tehlikeli Salgın Hastalıklarla Mücadele Eylem Planı" çerçevesinde yürütülmektedir.

Ayrıca bu süreçte Cumhuriyet başsavcısı ve ceza infaz kurumu temsilcisinin de katıldığı İl Pandemi Kurulları aracılığıyla tedbirlerin mahallinde değerlendirilmesi sağlanmaktadır.

Bilimsel Danışma Kurulunun tavsiye kararları doğrultusunda hükümlü ve tutuklular ile personelin salgından korunması ve kurumlarda bulaştırıcılığın önlenmesi amacıyla;

A) Ceza infaz kurumlarındaki tüm taşıtlar, araç-gereçler, koğuşlar, koridorlar, yemekhaneler, yatakhaneler, mahkûm kabul birimleri, ziyaretçi mahalleri, tuvalet ve banyolar, telefon kulübeleri, telefon ahizeleri, kapı kolları, turnike ve X-Ray geçişleri ile diğer tüm ortak alanlar düzenli olarak dezenfekte edilmekte, bütün kapalı ortamlar sık sık havalandırılmaktadır.

B) Koğuşlarda çamaşır suyu ve kişisel temizlik malzemeleri bulundurulmaktadır.

C) Ceza infaz kurumları personelinin görevleri gereği yapacakları üst aramaları ile kısmi ve genel aramalarda mutlak suretle eldiven ve maske kullanmaları sağlanmaktadır.

Ç) Kurumlara giriş yapan tüm personelin ve ziyaretçilerin Covid-19 bulgularının olup olmadığına dair gerekli kontrolleri yapılmaktadır.

D) Hükümlü ve tutukluların, kolluk tarafından ceza infaz kurumlarına tesliminden önce hastaneye götürülerek ateş, öksürük, halsizlik, nefes darlığı veya benzeri belirtiler olup olmadığı yönünde Covid-19 muayenesi ve PCR testi yapılmakta; ceza infaz kurumlarına ilk kabuller, bu sağlık raporları doğrultusunda gerçekleştirilmektedir. Kuruma ilk kabullerinde Covid-19 açısından muayenesi yapılan hükümlü ve tutuklular, test sonuçlarının negatif çıkması durumunda on dört gün boyunca özel oda ve koğuşlarda izole edilerek barındırılmakta ve on dört günlük sürenin sonunda kendilerine yeni bir PCR testi yapılmaktadır. Her iki test sonucu negatif çıkan hükümlü ve tutuklular için oda ve koğuş planlamasına geçilmekte, izolasyon sürecinde hastalık belirtisi gösteren ve PCR testi pozitif çıkan hükümlü ve tutuklular ise koruyucu önlemler alınarak ivedilikle ilgili sağlık kurumuna sevk edilmektedir. Hastalık şüphesi bulunan veya son on dört gün içinde yurt dışı bağlantısı

olduğunu beyan eden hükümlü ve tutuklular da, derhal il sağlık müdürlüklerine bildirilmekte ve önerilere göre izole işlemleri yapılmaktadır.

E) Ceza infaz kurumlarında bulunan tutuklu ve hükümlüler ile bilfiil irtibat halinde olan personelin salgın riskinden korunması amacıyla 01/04/2020 tarihinde personel izolasyonu uygulamasına geçilmiştir. Bu kapsamda; ilgili personele yeni bir vardiya sistemi uygulanmış, görev sonrası evlerine gitmeyen bu personelin öğrenci yurtları, personel eğitim merkezleri, Bakanlık ve kamu misafirhaneleri veya ceza infaz kurumları tarafından oluşturulan özel alanlarda on dört gün barındırılmak suretiyle izolasyonları sağlanmıştır. On dört günlük sürenin sonunda personel teste tabi tutulmuş ve test sonucu negatif çıkanlar ceza infaz kurumlarında çalışmaya devam etmiştir.

F) 14/03/2020 tarihi itibarıyla açık ve kapalı görüşlerde, özel izinlerde, ceza infaz kurumlarında eş ve aile görüş odalarının kullanılmasında, hükümlü ve tutukluların diğer koğuşlarla birlikte yaptığı faaliyetler ile başka kurumlara yapılacak nakillerde Bilim Danışma Kurulunun tavsiye kararları doğrultusunda kısıtlamalara gidilmiştir. Bu tedbirler alınırken hükümlü ve tutukluların dış dünya ile olan ilişkilerinin devamlılığının sağlanması ve rehabilite olmaları amacıyla kendilerine ek telefonla görüşme hakkı tanınmıştır.

G) Sağlık Bakanlığı tarafından hazırlanan ve Halk Sağlığı Genel Müdürlüğünün internet sayfasında yer alan broşür ve afişler yeterli sayıda çoğaltılarak ceza infaz kurumlarının ziyaretçi giriş noktaları ile ziyaretçi mahallerine, işyurdu atölyelerine, yemekhane, yatakhane, derslik, mutfak, kantin ve benzeri ortak kullanım alanlarına bilgilendirme amacıyla asılmaktadır.

H) Hükümlü ve tutuklular ile personelin bilinçlendirilmesi amacıyla salgına karşı alınan tedbirler hakkında ilgili il ve ilçe sağlık müdürlükleri ile koordineli olarak eğitim faaliyetleri yapılmaktadır.

Ayrıca, ceza infaz kurumlarında, denetimli serbestlik müdürlüklerinde ve personel eğitim merkezlerinde kademeli normalleşme süreci kapsamında yeni çalışma düzeni ve alınacak tedbirlere ilişkin kuralları içeren "Yeni Normale Geçiş Süreci Çalışma Esasları Kılavuzu" hazırlanmış olup, 03/06/2020 tarihinde Bilimsel Danışma Kurulu tarafından uygun görülen kılavuz ilgili tüm kurumlara gönderilmiştir. Bu sürecin, söz konusu kılavuz doğrultusunda yönetilmesi için gerekli adımlar atılmakta ve süreç hassasiyetle takip edilmektedir.

Bilgilerinize sunulur.

Abdulhamit GÜL
Bakan

16.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Şanlıurfa Hilvan Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkûmun kurumda koronavirüse karşı yeterli önlemlerin alınmadığına dair iddialarına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/31691)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Abdulhamit GÜL** tarafından Anayasa'nın 98'inci TBMM İçtüzüğünün 96'ıncı 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılması konusunda gereğini arz ederim.

Hüseyin KAÇMAZ
Şırnak Milletvekili

Osman Çetinkaya: Hilvan cezaevinde kalmaktadır. Ailesinin yaptığı aktarıma göre, kaldığı koğuşta öksürük,boğazda yanma ve nefes almada zorluk şikâyetlerinin olduğu mahpusların olduğu, Kişisel temizlik malzemelerinin verilmediği, düzenli olarak soğuk/sıcak suyun akmadığı, korona virüs ile ilgili gerekli ve yeterli bilgilendirmelerin yapılmadığını ve hastaneye sevklerde sorun yaşadıklarını ve cezaevinde dezenfekte çalışmasının yapılmadığını, infaz koruma memurlarının temizlik ve hijyen kurallarına uymadıklarını bildirmiştir.

Bu bağlamda

1) Cezaevlerinde Koronavirüs semptomları gösteren tutuklulara yönelik ne tür tedbirler alınmaktadır?
2) Cezaevi personellerinin Koronavirüs salgınına karşı yeterince kuralları uymadığı iddiaları doğru mudur?
3) Pandemi sürecinde cezaevlerinde yaşanana hak ihlalleri doğru mudur?
4) Cezaevlerinde kronik hastalığı olan tutukluların tedavi ihtiyaçları nasıl karşılanmaktadır?
5) Cezaevlerinde Koronavirüs salgınına karşı tutuklular ve cezaevi personellerine yeterince bilgi verlmiş midir?
6) İzolasyon ve hijyenin son derece önemli olduğu pandemi sürecinde söz konusu durumlara ilişkin ne tür tedbirler alınmıştır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1597/3395/4971
Konu : Yazılı soru önergesi

24/07/2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 17/07/2020 tarihli ve 43452547-120.07-E. 683852 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31691 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulhamit GÜL
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1597/3394/4970
Konu : Yazılı soru önergesi

24/07/2020

Sayın Hüseyin KAÇMAZ
Şırnak Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31691 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklulara karşı kötü muamele vakalarının yaşanmaması ve bu tür şikâyet sebeplerinin ortadan kaldırılması için mevzuatımızda köklü değişiklikler yapılmıştır.

Bu çerçevede, ceza infaz kurumları; yargı denetimi kapsamında 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanunu ile oluşturulan infaz hâkimleri, idarî denetim kapsamında Adalet Bakanlığı müfettişleri ile Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü hâkim ve kontrolörleri, sivil toplum kuruluşlarının denetimi kapsamında 4681 sayılı Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanunu hükümleri gereğince oluşturulan izleme kurulları, yine, 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu uyarınca kurulan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu, parlamento denetimi kapsamında Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ya da araştırma komisyonlarının başkan ve üyeleri, uluslararası denetim kapsamında Avrupa İşkencenin Önlenmesi Sözleşmesi gereğince Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi tarafından denetlenmesinin yanı sıra, Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiserliği ve Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklamalar Çalışma Grubu tarafından denetlenmektedir.

Ayrıca, Birleşmiş Milletler İşkenceye Karşı Sözleşmeye Ek İhtiyari Protokolün (OPCAT) onay süreci 27/09/2011 tarihi itibarıyla tamamlanmış ve Ek Protokol 27/10/2011 tarihinde Ülkemiz bakımından yürürlüğe girmiştir. Bilindiği üzere, Ek Protokol çerçevesinde kişilerin özgürlüklerinden yoksun bırakıldığı gözaltı merkezleri ve ceza infaz kurumlarına Ek Protokolde belirtilen denetleme organınca ziyaretler düzenlenebilecektir.

Ceza infaz kurumları, yukarıda belirtilen hem ulusal hem de uluslararası bağımsız kuruluşlar tarafından periyodik aralıklarla haberli ve habersiz olarak ziyaret edilmekte, hükümlü ve tutukluların sağlık ve yaşam koşulları, iç güvenlik, sevk ve nakil işlemleri ile ilgili aksaklık ve eksiklikler yetkili mercilere bildirilmektedir.

Hükümlü ve tutuklular veya sivil toplum örgütleri, resmî ya da özel insan hakları kuruluşları tarafından yapılan başvurular titizlikle incelenmekte, adlî ve idarî yönden yapılan soruşturmalar sonucunda kusur ve ihmali olan görevliler hakkında yasal gereğine titizlikle tevessül edilmektedir.

Öte yandan, tüm bu denetim mekanizmaları dışında insan haklarına yönelik şikâyetlerin üzerine kararlılıkla gitmek ve gereğini yapmak amacıyla 15 Temmuz sonrasındaki süreçte ceza infaz kurumlarında kötü muamele ve işkenceye dair medyada yer alan iddiaları takip etmek üzere Bakanlığımız Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü

bünyesinde özel bir birim oluşturulmuştur. Söz konusu birim, medyada yer alan her türlü haber ve yorumu titizlikle takip edip internet üzerinden vatandaşların şikâyetlerini almaktadır. Tüm iddialar bu birim tarafından ivedi bir şekilde incelenip sonucu da kamuoyuna açıklanmaktadır.

II- A) Ceza infaz kurumlarında bulunan tüm hükümlü ve tutuklular, diğer vatandaşlar gibi her türlü sağlık hizmetinden tıbbî gereklilik ve ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda faydalanmaktadır. Hükümlü ve tutukluların, beden ve ruh sağlığının korunması, hastalıklarının tanısı için, ilk muayene ve tedavi hizmetleri ceza infaz kurumlarında verilmekte; ileri tetkik, tedavi ve rehabilitasyon gerekenler Devlet hastanelerine, daha ileri sağlık hizmeti gerekenler ise üniversite hastanelerine sevk edilmektedir.

Ceza infaz kurumlarında barındırılan tüm hükümlü ve tutuklular, özgürlüğünden yoksun olmayan her vatandaş gibi sağlık haklarından ve hizmetlerinden öncelikli olarak yararlandırılmakta olup, her türlü muayene ve tedavileri de Devletin teminatı altında ve ücretsizdir.

B) Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklulara ilişkin sağlık koşullarının düzenlenmesi ve sağlık hizmetine erişimin daha da etkili ve verimli hale gelebilmesi için 30/04/2009 tarihinde Sağlık Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı arasında Ceza İnfaz Kurumlarındaki Sağlık Hizmetlerinin Düzenlenmesi Hakkında Protokol, 01/01/2009 tarihli Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü ile Türk Eczacılar Birliği Merkez Heyeti Arasında İmzalanan Protokol ve 26/01/2017 tarihli Adalet, İçişleri ve Sağlık Bakanlıkları Arasında Düzenlenen Protokol hükümleri gözönünde bulundurularak her türlü çalışma ve düzenleme yapılmaktadır.

III- Uluslararası mevzuat ve standartlarda yer almakla birlikte, ayrıca 17/02/2005 tarihli ve 25730 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren ve yürütmesi Sağlık Bakanlığı uhdesinde bulunan İnsani Tüketim Amaçlı Sular Hakkında Yönetmeliğin "İzleme, Dezenfeksiyon ve Analiz Özellikleri" kenar başlıklı 10. maddesinin ekindeki, tüketime sunulan içme ve kullanma suları için asgari şartlara uygun izleme programlarında kıstas alınan Tablo B1'de, bir kişinin insani amaçlı tüketeceği su miktarının 200 litre/gün varsayılarak takibinin yapılmakta olduğu ifade edilmiş; Ülkemiz ceza infaz kurumlarında su tüketiminin bu standartların da üzerinde gerçekleştiği, düzenlemeye göre kullandırılacak suyun 50 litresinin sıcak, 150 litresinin soğuk olmak üzere toplam 200 litre olarak belirlendiği hâlde, kurumlarımızda yapılan incelemelerde bu miktarın 350 ilâ 600 litre arasında olduğu belirlenmiştir.

Öte yandan, Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin Ceza İnfaz Alanındaki Tavsiye Kararlarında Yer Alan Üye Devletlere Avrupa Cezaevi Kuralları Hakkında REC (2006) 2 sayılı Tavsiye Kararına ek olarak yayınladığı kararın "Hijyen" başlığı altındaki 19. maddesinde belirtilen "Genel hijyenin sağlanması için her mahpusun, iklime uygun sıcaklıkta ve mümkünse her gün, değilse haftada en az 2 kez (veya gerekiyorsa daha sık olarak) banyo veya duş yapabilmesi için uygun tesisler sağlanmalıdır." hükmü gereğince, bu imkân ceza infaz kurumlarındaki hükümlü ve tutuklulara sağlanmaktadır.

IV- Ülkemiz genelindeki ceza infaz kurumlarında, Covid-19 salgın hastalığının bulaştırıcılığın önlenmesi ve hükümlü ve tutuklular ile personelin salgın hastalıktan korunması amacıyla en üst seviyede tedbirler alınmıştır. Söz konusu tedbirlere ilişkin bütün işlemler tıbbi gereklilik ve mevzuat doğrultusunda eksiksiz olarak yerine getirilmekte ve takip edilmektedir.

Ceza infaz kurumlarının toplu olarak yaşanan yerler olması ve bulaşıcı hastalıklar

açısından risk oluşturması nedeniyle kurumlarda gerekli tedbirlerin en üst seviyede alınması yönünde talimatlar verilmiş ve talimatlar kurumlar tarafından vakit kaybetmeksizin uygulanmaya başlanmıştır.

Sağlık Bakanlığı Bilimsel Danışma Kurulu tarafından ceza infaz kurumlarına ilişkin tavsiye kararları yayınlanmış olup, bu kararlar doğrultusunda alınan tedbirler Bakanlığımız Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünce taşra teşkilatına ve ilgili kurumlara iletilmiştir. Virüsle mücadelede takip, koordinasyon ve süreç yönetimi; 12/03/2020 tarihinde Bakanlığımız bünyesinde oluşturulan Koronavirüs Takip Komisyonu ile 13/03/2020 tarihinde yürürlüğe konulan "Adalet Bakanlığı Tehlikeli Salgın Hastalıklarla Mücadele Eylem Planı" çerçevesinde yürütülmektedir.

Ayrıca bu süreçte Cumhuriyet başsavcısı ve ceza infaz kurumu temsilcisinin de katıldığı İl Pandemi Kurulları aracılığıyla tedbirlerin mahallinde değerlendirilmesi sağlanmaktadır.

Bilimsel Danışma Kurulunun tavsiye kararları doğrultusunda hükümlü ve tutuklular ile personelin salgından korunması ve kurumlarda bulaştırıcılığın önlenmesi amacıyla;

A) Ceza infaz kurumlarındaki tüm taşıtlar, araç-gereçler, koğuşlar, koridorlar, yemekhaneler, yatakhaneler, mahkûm kabul birimleri, ziyaretçi mahalleri, tuvalet ve banyolar, telefon kulübeleri, telefon ahizeleri, kapı kolları, turnike ve X-Ray geçişleri ile diğer tüm ortak alanlar düzenli olarak dezenfekte edilmekte, bütün kapalı ortamlar sık sık havalandırılmaktadır.

B) Koğuşlarda çamaşır suyu ve kişisel temizlik malzemeleri bulundurulmaktadır.

C) Ceza infaz kurumları personelinin görevleri gereği yapacakları üst aramaları ile kısmi ve genel aramalarda mutlak suretle eldiven ve maske kullanmaları sağlanmaktadır.

Ç) Kurumlara giriş yapan tüm personelin ve ziyaretçilerin Covid-19 bulgularının olup olmadığına dair gerekli kontrolleri yapılmaktadır.

D) Hükümlü ve tutukluların, kolluk tarafından ceza infaz kurumlarına tesliminden önce hastaneye götürülerek ateş, öksürük, halsizlik, nefes darlığı veya benzeri belirtiler olup olmadığı yönünde Covid-19 muayenesi ve PCR testi yapılmakta; ceza infaz kurumlarına ilk kabuller, bu sağlık raporları doğrultusunda gerçekleştirilmektedir. Kuruma ilk kabullerinde Covid-19 açısından muayenesi yapılan hükümlü ve tutuklular, test sonuçlarının negatif çıkması durumunda on dört gün boyunca özel oda ve koğuşlarda izole edilerek barındırılmakta ve on dört günlük sürenin sonunda kendilerine yeni bir PCR testi yapılmaktadır. Her iki test sonucu negatif çıkan hükümlü ve tutuklular için oda ve koğuş planlamasına geçilmekte, izolasyon sürecinde hastalık belirtisi gösteren ve PCR testi pozitif çıkan hükümlü ve tutuklular ise koruyucu önlemler alınarak ivedilikle ilgili sağlık kurumuna sevk edilmektedir. Hastalık şüphesi bulunan veya son on dört gün içinde yurt dışı bağlantısı olduğunu beyan eden hükümlü ve tutuklular da, derhal il sağlık müdürlüklerine bildirilmekte ve önerilere göre izole işlemleri yapılmaktadır.

E) Ceza infaz kurumlarında bulunan tutuklu ve hükümlüler ile bilfiil irtibat halinde olan personelin salgın riskinden korunması amacıyla 01/04/2020 tarihinde personel izolasyonu uygulamasına geçilmiştir. Bu kapsamda; ilgili personele yeni bir vardiya sistemi uygulanmış, görev sonrası evlerine gitmeyen bu personelin öğrenci yurtları, personel eğitim merkezleri, Bakanlık ve kamu misafirhaneleri veya ceza infaz kurumları tarafından oluşturulan özel alanlarda on dört gün barındırılmak suretiyle izolasyonları sağlanmıştır. On dört günlük sürenin sonunda personel teste tabi tutulmuş ve test sonucu negatif çıkanlar ceza infaz kurumlarında çalışmaya devam etmiştir.

F) 14/03/2020 tarihi itibarıyla açık ve kapalı görüşlerde, özel izinlerde, ceza infaz kurumlarında eş ve aile görüş odalarının kullanılmasında, hükümlü ve tutukluların diğer koğuşlarla birlikte yaptığı faaliyetler ile başka kurumlara yapılacak nakillerde Bilim Danışma Kurulunun tavsiye kararları doğrultusunda kısıtlamalara gidilmiştir. Bu tedbirler alınırken hükümlü ve tutukluların dış dünya ile olan ilişkilerinin devamlılığının sağlanması ve rehabilite olmaları amacıyla kendilerine ek telefonla görüşme hakkı tanınmıştır.

G) Sağlık Bakanlığı tarafından hazırlanan ve Halk Sağlığı Genel Müdürlüğünün internet sayfasında yer alan broşür ve afişler yeterli sayıda çoğaltılarak ceza infaz kurumlarının ziyaretçi giriş noktaları ile ziyaretçi mahallerine, işyurdu atölyelerine, yemekhane, yatakhane, derslik, mutfak, kantin ve benzeri ortak kullanım alanlarına bilgilendirme amacıyla asılmaktadır.

H) Hükümlü ve tutuklular ile personelin bilinçlendirilmesi amacıyla salgına karşı alınan tedbirler hakkında ilgili il ve ilçe sağlık müdürlükleri ile koordineli olarak eğitim faaliyetleri yapılmaktadır.

Ayrıca, ceza infaz kurumlarında, denetimli serbestlik müdürlüklerinde ve personel eğitim merkezlerinde kademeli normalleşme süreci kapsamında yeni çalışma düzeni ve alınacak tedbirlere ilişkin kuralları içeren "Yeni Normale Geçiş Süreci Çalışma Esasları Kılavuzu" hazırlanmış olup, 03/06/2020 tarihinde Bilimsel Danışma Kurulu tarafından uygun görülen kılavuz ilgili tüm kurumlara gönderilmiştir. Bu sürecin, söz konusu kılavuz doğrultusunda yönetilmesi için gerekli adımlar atılmakta ve süreç hassasiyetle takip edilmektedir.

Bilgilerinize sunulur.

Abdulhamit GÜL
Bakan

17.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Karabük T Tipi Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkûmun sağlık sorunlarına ve kurumda koronavirüse karşı yeterli önlemlerin alınmadığına dair iddialarına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/31692)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Abdulhamit GÜL** tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğün 96. İle 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Hüseyin KAÇMAZ
Şırnak Milletvekili

Seyfettin Kurt:Karabük T Tipi Cezaevinde kalmaktadır. Ailesinin yaptığı aktarıma göre öksürük, boğazda yanma ve nefes almada zorluk şikâyetlerinin olduğu, kaldığı koğuşta aynı semptomları yaşayan arkadaşlarını olduğu, koğuşta kronik hastalığı olan mahpusların olduğunu bildirmiştir. Kişisel temizlik malzemelerinin verilmediği, düzenli olarak soğuk/sıcak suyun akmadığı ve infaz koruma memurlarının temizlik ve hijyen kurallarına uymadıklarını,yemekhanelerde hijyen kurallarına uyulmadığı ve cezaevinde karantina koğuşu olup olmadığını bilmediğini bildirmiştir

Bu bağlamda

1) Koronavirüs semptomları gösteren tutuklulara ilişkin ne tür önlemler alınmıştır?
2) Özellikler pandemi sürecinde yaşandığı iddia edilen durumlara ilişkin bir araştırma yapılmış mıdır?
3) Cezaevi personellerinin hijyen ve fiziksel mesafe kurallarına uymadıkları iddiaları doğru mudur?
4) Cezaevlerinde tutukluların belirttiği kişisel temizlik malzemelerinin verilmediği ve dezenfektanın yapılmadığı iddiaları doğru mudur?
5) Cezaevlerinde pandemi öncesi ve sürecinde dezenfektan çalışmaları yapılmış mıdır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1598/3380/4955
Konu : Yazılı soru önergesi

20/07/2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 17/07/2020 tarihli ve 43452547-120.07-E. 683852 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31692 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulhamit GÜL
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1598/3379/4954
Konu : Yazılı soru önergesi

24/07/2020

Sayın Hüseyin KAÇMAZ
Şırnak Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31692 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Uluslararası mevzuat ve standartlarda yer almakla birlikte, ayrıca 17/02/2005 tarihli ve 25730 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren ve yürütmesi Sağlık Bakanlığı uhdesinde bulunan İnsani Tüketim Amaçlı Sular Hakkında Yönetmeliğin "İzleme, Dezenfeksiyon ve Analiz Özellikleri" kenar başlıklı 10. maddesinin ekindeki, tüketime sunulan içme ve kullanma suları için asgari şartlara uygun izleme programlarında kıstas alınan Tablo B1'de, bir kişinin insani amaçlı tüketeceği su miktarının 200 litre/gün varsayılarak takibinin yapılmakta olduğu ifade edilmiş; Ülkemiz ceza infaz kurumlarında su tüketiminin bu standartların da üzerinde gerçekleştiği, düzenlemeye göre kullandırılacak suyun 50 litresinin sıcak, 150 litresinin soğuk olmak üzere toplam 200 litre olarak belirlendiği hâlde, kurumlarımızda yapılan incelemelerde bu miktarın 350 ilâ 600 litre arasında olduğu belirlenmiştir.

Öte yandan, Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin Ceza İnfaz Alanındaki Tavsiye Kararlarında Yer Alan Üye Devletlere Avrupa Cezaevi Kuralları Hakkında REC (2006) 2 sayılı Tavsiye Kararına ek olarak yayınladığı kararın "Hijyen" başlığı altındaki 19. maddesinde belirtilen "Genel hijyenin sağlanması için her mahpusun, iklime uygun sıcaklıkta ve mümkünse her gün, değilse haftada en az 2 kez (veya gerekiyorsa daha sık olarak) banyo veya duş yapabilmesi için uygun tesisler sağlanmalıdır." hükmü gereğince, bu imkân ceza infaz kurumlarındaki hükümlü ve tutuklulara sağlanmaktadır.

II- Ülkemiz genelindeki ceza infaz kurumlarında, Covid-19 salgın hastalığının bulaştırıcılığın önlenmesi ve hükümlü ve tutuklular ile personelin salgın hastalıktan korunması amacıyla en üst seviyede tedbirler alınmıştır. Söz konusu tedbirlere ilişkin bütün işlemler tıbbi gereklilik ve mevzuat doğrultusunda eksiksiz olarak yerine getirilmekte ve takip edilmektedir.

Ceza infaz kurumlarının toplu olarak yaşanan yerler olması ve bulaşıcı hastalıklar açısından risk oluşturması nedeniyle kurumlarda gerekli tedbirlerin en üst seviyede alınması yönünde talimatlar verilmiş ve talimatlar kurumlar tarafından vakit kaybetmeksizin uygulanmaya başlanmıştır.

Sağlık Bakanlığı Bilimsel Danışma Kurulu tarafından ceza infaz kurumlarına ilişkin tavsiye kararları yayınlanmış olup, bu kararlar doğrultusunda alınan tedbirler Bakanlığımız Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünce taşra teşkilatına ve ilgili kurumlara iletilmiştir. Virüsle mücadelede takip, koordinasyon ve süreç yönetimi; 12/03/2020 tarihinde

Bakanlığımız bünyesinde oluşturulan Koronavirüs Takip Komisyonu ile 13/03/2020 tarihinde yürürlüğe konulan "Adalet Bakanlığı Tehlikeli Salgın Hastalıklarla Mücadele Eylem Planı" çerçevesinde yürütülmektedir.

Ayrıca bu süreçte Cumhuriyet başsavcısı ve ceza infaz kurumu temsilcisinin de katıldığı İl Pandemi Kurulları aracılığıyla tedbirlerin mahallinde değerlendirilmesi sağlanmaktadır.

Bilimsel Danışma Kurulunun tavsiye kararları doğrultusunda hükümlü ve tutuklular ile personelin salgından korunması ve kurumlarda bulaştırıcılığın önlenmesi amacıyla;

A) Ceza infaz kurumlarındaki tüm taşıtlar, araç-gereçler, koğuşlar, koridorlar, yemekhaneler, yatakhaneler, mahkûm kabul birimleri, ziyaretçi mahalleri, tuvalet ve banyolar, telefon kulübeleri, telefon ahizeleri, kapı kolları, turnike ve X-Ray geçişleri ile diğer tüm ortak alanlar düzenli olarak dezenfekte edilmekte, bütün kapalı ortamlar sık sık havalandırılmaktadır.

B) Koğuşlarda çamaşır suyu ve kişisel temizlik malzemeleri bulundurulmaktadır.

C) Ceza infaz kurumları personelinin görevleri gereği yapacakları üst aramaları ile kısmi ve genel aramalarda mutlak suretle eldiven ve maske kullanmaları sağlanmaktadır.

Ç) Kurumlara giriş yapan tüm personelin ve ziyaretçilerin Covid-19 bulgularının olup olmadığına dair gerekli kontrolleri yapılmaktadır.

D) Hükümlü ve tutukluların, kolluk tarafından ceza infaz kurumlarına tesliminden önce hastaneye götürülerek ateş, öksürük, halsizlik, nefes darlığı veya benzeri belirtiler olup olmadığı yönünde Covid-19 muayenesi ve PCR testi yapılmakta; ceza infaz kurumlarına ilk kabuller, bu sağlık raporları doğrultusunda gerçekleştirilmektedir. Kuruma ilk kabullerinde Covid-19 açısından muayenesi yapılan hükümlü ve tutuklular, test sonuçlarının negatif çıkması durumunda on dört gün boyunca özel oda ve koğuşlarda izole edilerek barındırılmakta ve on dört günlük sürenin sonunda kendilerine yeni bir PCR testi yapılmaktadır. Her iki test sonucu negatif çıkan hükümlü ve tutuklular için oda ve koğuş planlamasına geçilmekte, izolasyon sürecinde hastalık belirtisi gösteren ve PCR testi pozitif çıkan hükümlü ve tutuklular ise koruyucu önlemler alınarak ivedilikle ilgili sağlık kurumuna sevk edilmektedir. Hastalık şüphesi bulunan veya son on dört gün içinde yurt dışı bağlantısı olduğunu beyan eden hükümlü ve tutuklular da, derhal il sağlık müdürlüklerine bildirilmekte ve önerilere göre izole işlemleri yapılmaktadır.

E) Ceza infaz kurumlarında bulunan tutuklu ve hükümlüler ile bilfiil irtibat halinde olan personelin salgın riskinden korunması amacıyla 01/04/2020 tarihinde personel izolasyonu uygulamasına geçilmiştir. Bu kapsamda; ilgili personele yeni bir vardiya sistemi uygulanmış, görev sonrası evlerine gitmeyen bu personelin öğrenci yurtları, personel eğitim merkezleri, Bakanlık ve kamu misafirhaneleri veya ceza infaz kurumları tarafından oluşturulan özel alanlarda on dört gün barındırılmak suretiyle izolasyonları sağlanmıştır. On dört günlük sürenin sonunda personel teste tabi tutulmuş ve test sonucu negatif çıkanlar ceza infaz kurumlarında çalışmaya devam etmiştir.

F) 14/03/2020 tarihi itibarıyla açık ve kapalı görüşlerde, özel izinlerde, ceza infaz kurumlarında eş ve aile görüş odalarının kullanılmasında, hükümlü ve tutukluların diğer koğuşlarla birlikte yaptığı faaliyetler ile başka kurumlara yapılacak nakillerde Bilim Danışma Kurulunun tavsiye kararları doğrultusunda kısıtlamalara gidilmiştir. Bu tedbirler alınırken hükümlü ve tutukluların dış dünya ile olan ilişkilerinin devamlılığının sağlanması ve

rehabilite olmaları amacıyla kendilerine ek telefonla görüşme hakkı tanınmıştır.

G) Sağlık Bakanlığı tarafından hazırlanan ve Halk Sağlığı Genel Müdürlüğünün internet sayfasında yer alan broşür ve afişler yeterli sayıda çoğaltılarak ceza infaz kurumlarının ziyaretçi giriş noktaları ile ziyaretçi mahallerine, işyurdu atölyelerine, yemekhane, yatakhane, derslik, mutfak, kantin ve benzeri ortak kullanım alanlarına bilgilendirme amacıyla asılmaktadır.

H) Hükümlü ve tutuklular ile personelin bilinçlendirilmesi amacıyla salgına karşı alınan tedbirler hakkında ilgili il ve ilçe sağlık müdürlükleri ile koordineli olarak eğitim faaliyetleri yapılmaktadır.

Ayrıca, ceza infaz kurumlarında, denetimli serbestlik müdürlüklerinde ve personel eğitim merkezlerinde kademeli normalleşme süreci kapsamında yeni çalışma düzeni ve alınacak tedbirlere ilişkin kuralları içeren "Yeni Normale Geçiş Süreci Çalışma Esasları Kılavuzu" hazırlanmış olup, 03/06/2020 tarihinde Bilimsel Danışma Kurulu tarafından uygun görülen kılavuz ilgili tüm kurumlara gönderilmiştir. Bu sürecin, söz konusu kılavuz doğrultusunda yönetilmesi için gerekli adımlar atılmakta ve süreç hassasiyetle takip edilmektedir.

Bilgilerinize sunulur.

Abdulhamit GÜL
Bakan

18.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Manisa T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkûmun sağlık sorunlarına ve kurumda koronavirüse karşı yeterli önlemlerin alınmadığına dair iddialarına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/31693)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Abdulhamit GÜL** tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğün 96. İle 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Hüseyin KAÇMAZ

Şırnak Milletvekili

Çin'de başlayan ve dünyanın bir çok ülkesini etkisi altına alan Koronavirüs salgını en çok toplu yaşam yerleri ve cezaevlerini etkilemektedir.Ferit Akbulut, Manisa T Tipi Kapalı Cezaevinde kalmaktadır. Ailesinin yaptığı aktarıma göre; kendisinde nefes darlığı vardır. Kaldığı koğuşta astım, şeker, tansiyon ve koah hastası arkadaşlarının olduğunu bildirmiştir.

Bu bağlamda

1) Cezaevlerinde kronik rahatsızlığı olan tutukluların tahliyelerine ilişkin bir çalışmanız var mıdır?
2) Özellikler pandemi sürecinde yaşandığı iddia edilen durumlara ilişkin bir araştırma yapılmış mıdır?
3) Cezaevi personellerinin hijyen ve fiziksel mesafe kurallarına uymadıkları iddiaları doğru mudur?
4) Cezaevlerinde kantinlerde satılan ürünlerin özellikle salgın sürecinde pahalı olmasının özel bir amacı var mıdır?
5) Cezaevlerinde tutukluların belirttiği kişisel temizlik malzemelerinin verilmediği ve dezenfektanın yapılmadığı iddiaları doğru mudur?
6) Cezaevlerinde pandemi öncesi ve sürecinde dezenfektan çalışmaları yapılmış mıdır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1599/3392/4967
Konu : Yazılı soru önergesi

24. /07/2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 17/07/2020 tarihli ve 43452547-120.07-E. 683852 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31693 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulhamit GÜL
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1599/3391/4966
Konu : Yazılı soru önergesi

24/07/2020

Sayın Hüseyin KAÇMAZ
Şırnak Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31693 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) Ceza infaz kurumlarında bulunan tüm hükümlü ve tutuklular, diğer vatandaşlar gibi her türlü sağlık hizmetinden tıbbî gereklilik ve ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda faydalanmaktadır. Hükümlü ve tutukluların, beden ve ruh sağlığının korunması, hastalıklarının tanısı için, ilk muayene ve tedavi hizmetleri ceza infaz kurumlarında verilmekte; ileri tetkik, tedavi ve rehabilitasyon gerekenler Devlet hastanelerine, daha ileri sağlık hizmeti gerekenler ise üniversite hastanelerine sevk edilmektedir.

Ceza infaz kurumlarında barındırılan tüm hükümlü ve tutuklular, özgürlüğünden yoksun olmayan her vatandaş gibi sağlık haklarından ve hizmetlerinden öncelikli olarak yararlandırılmakta olup, her türlü muayene ve tedavileri de Devletin teminatı altında ve ücretsizdir.

B) Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklulara ilişkin sağlık koşullarının düzenlenmesi ve sağlık hizmetine erişimin daha da etkili ve verimli hale gelebilmesi için 30/04/2009 tarihinde Sağlık Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı arasında Ceza İnfaz Kurumlarındaki Sağlık Hizmetlerinin Düzenlenmesi Hakkında Protokol, 01/01/2009 tarihli Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü ile Türk Eczacılar Birliği Merkez Heyeti Arasında İmzalanan Protokol ve 26/01/2017 tarihli Adalet, İçişleri ve Sağlık Bakanlıkları Arasında Düzenlenen Protokol hükümleri gözönünde bulundurularak her türlü çalışma ve düzenleme yapılmaktadır.

II- A) 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun "Hapis cezasının infazının hastalık nedeni ile ertelenmesi" kenar başlıklı 16. maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "Diğer hastalıklarda cezanın infazına, resmî sağlık kuruluşlarının mahkûmlara ayrılan bölümlerinde devam olunur. Ancak bu durumda bile hapis cezasının infazı, mahkûmun hayatı için kesin bir tehlike teşkil ediyorsa mahkûmun cezasının infazı iyileşinceye kadar geri bırakılır." hükmü uyarınca, ceza infaz kurumundaki bir hükümlünün hastalığı sebebiyle cezasının infazının geri bırakılabilmesi için, hastalığının hayatı için kesin tehlike teşkil etmesi aranmaktaydı.

24/01/2013 tarihli ve 6411 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla, 5275 sayılı Kanunun 16. maddesine eklenen altıncı fıkra hükmü uyarınca, maruz kaldığı ağır bir hastalık veya engellilik nedeniyle ceza infaz kurumu koşullarında hayatını yalnız idame ettiremeyen ve toplum güvenliği bakımından tehlike oluşturmayacağı değerlendirilen hükümlünün hapis cezasının infazının, iyileşinceye kadar geri bırakılabileceği kabul edilmişti. Maddedeki "toplum güvenliği bakımından tehlike oluşturmayacağı" ibaresinin uygulamada çok geniş yorumlanması ve bu imkândan yararlanması gereken bazı hükümlülerin soyut gerekçelerle yararlanamaması gibi nedenlerle yapılan düzenlemenin sınırlı şekilde uygulandığı gözlemlenmiştir.

Bu sorunun giderilmesi amacıyla, 6545 sayılı Türk Ceza Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 79. maddesiyle, 5275 sayılı Kanunun 16. maddesine eklenen altıncı fıkrasında "toplum güvenliği bakımından tehlikelilik" unsuruna "ağır ve somut bir tehlike" kriteri eklenmek suretiyle, ağır bir hastalık veya engellilik nedeniyle hayatını yalnız idame ettiremeyen ve toplum bakımından ağır ve somut bir tehlike oluşturmayan mahkûmların cezalarının infazının geri bırakılması düzenlenmiştir.

Yapılan düzenlemeyle, ağır ve somut tehlike açıkça belirlenmediği ve gerekçelendirilmediği takdirde, fıkra kapsamına giren hasta mahkûmların cezalarının infazının geri bırakılması amaçlanmıştır. Belirtilen bu düzenlemeler doğrultusunda, cezasının infazının geri bırakılması talebinde bulunan hükümlüler veya tutuklularla ilgili bütün işlemler, yasal şartları gözetilerek ilgili Cumhuriyet başsavcılıkları tarafından yerine getirilmektedir.

B) 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun "Denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezanın infazı" kenar başlıklı 105/A maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendinde, maruz kaldıkları ağır bir hastalık, engellilik veya kocama nedeniyle hayatlarını yalnız idame ettiremeyen ve koşullu salıverilmesine üç yıl veya daha az süre kalan hükümlülerin, diğer şartları da taşımaları hâlinde birinci ve ikinci fıkralardaki infaz usulünden yararlanabileceklerine; ağır hastalık, engellilik veya kocama hâlinin, Adli Tıp Kurumundan alınan veya Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca düzenlenip Adli Tıp Kurumunca onaylanan bir raporla belgelendirilmesi gerektiğine ilişkin hükümlere yer verildiği malûmlarıdır.

III- Ülkemiz genelindeki ceza infaz kurumlarında, Covid-19 salgın hastalığının bulaştırıcılığın önlenmesi ve hükümlü ve tutuklular ile personelin salgın hastalıktan korunması amacıyla en üst seviyede tedbirler alınmıştır. Söz konusu tedbirlere ilişkin bütün işlemler tıbbi gereklilik ve mevzuat doğrultusunda eksiksiz olarak yerine getirilmekte ve takip edilmektedir.

Ceza infaz kurumlarının toplu olarak yaşanan yerler olması ve bulaşıcı hastalıklar açısından risk oluşturması nedeniyle kurumlarda gerekli tedbirlerin en üst seviyede alınması yönünde talimatlar verilmiş ve talimatlar kurumlar tarafından vakit kaybetmeksizin uygulanmaya başlanmıştır.

Sağlık Bakanlığı Bilimsel Danışma Kurulu tarafından ceza infaz kurumlarına ilişkin tavsiye kararları yayınlanmış olup, bu kararlar doğrultusunda alınan tedbirler Bakanlığımız Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünce taşra teşkilatına ve ilgili kurumlara iletilmiştir. Virüsle mücadelede takip, koordinasyon ve süreç yönetimi; 12/03/2020 tarihinde Bakanlığımız bünyesinde oluşturulan Koronavirüs Takip Komisyonu ile 13/03/2020 tarihinde yürürlüğe konulan "Adalet Bakanlığı Tehlikeli Salgın Hastalıklarla Mücadele Eylem Planı" çerçevesinde yürütülmektedir.

Ayrıca bu süreçte Cumhuriyet başsavcısı ve ceza infaz kurumu temsilcisinin de katıldığı İl Pandemi Kurulları aracılığıyla tedbirlerin mahallinde değerlendirilmesi sağlanmaktadır.

Bilimsel Danışma Kurulunun tavsiye kararları doğrultusunda hükümlü ve tutuklular ile personelin salgından korunması ve kurumlarda bulaştırıcılığın önlenmesi amacıyla;

A) Ceza infaz kurumlarındaki tüm taşıtlar, araç-gereçler, koğuşlar, koridorlar, yemekhaneler, yatakhaneler, mahkûm kabul birimleri, ziyaretçi mahalleri, tuvalet ve banyolar, telefon kulübeleri, telefon ahizeleri, kapı kolları, turnike ve X-Ray geçişleri ile diğer tüm ortak alanlar düzenli olarak dezenfekte edilmekte, bütün kapalı ortamlar sık sık havalandırılmaktadır.

B) Koğuşlarda çamaşır suyu ve kişisel temizlik malzemeleri bulundurulmaktadır.

C) Ceza infaz kurumları personelinin görevleri gereği yapacakları üst aramaları ile kısmi ve genel aramalarda mutlak suretle eldiven ve maske kullanmaları sağlanmaktadır.

Ç) Kurumlara giriş yapan tüm personelin ve ziyaretçilerin Covid-19 bulgularının olup olmadığına dair gerekli kontrolleri yapılmaktadır.

D) Hükümlü ve tutukluların, kolluk tarafından ceza infaz kurumlarına tesliminden önce hastaneye götürülerek ateş, öksürük, halsizlik, nefes darlığı veya benzeri belirtiler olup olmadığı yönünde Covid-19 muayenesi ve PCR testi yapılmakta; ceza infaz kurumlarına ilk kabuller, bu sağlık raporları doğrultusunda gerçekleştirilmektedir. Kuruma ilk kabullerinde Covid-19 açısından muayenesi yapılan hükümlü ve tutuklular, test sonuçlarının negatif çıkması durumunda on dört gün boyunca özel oda ve koğuşlarda izole edilerek barındırılmakta ve on dört günlük sürenin sonunda kendilerine yeni bir PCR testi yapılmaktadır. Her iki test sonucu negatif çıkan hükümlü ve tutuklular için oda ve koğuş planlamasına geçilmekte, izolasyon sürecinde hastalık belirtisi gösteren ve PCR testi pozitif çıkan hükümlü ve tutuklular ise koruyucu önlemler alınarak ivedilikle ilgili sağlık kurumuna sevk edilmektedir. Hastalık şüphesi bulunan veya son on dört gün içinde yurt dışı bağlantısı olduğunu beyan eden hükümlü ve tutuklular da, derhal il sağlık müdürlüklerine bildirilmekte ve önerilere göre izole işlemleri yapılmaktadır.

E) Ceza infaz kurumlarında bulunan tutuklu ve hükümlüler ile bilfiil irtibat halinde olan personelin salgın riskinden korunması amacıyla 01/04/2020 tarihinde personel izolasyonu uygulamasına geçilmiştir. Bu kapsamda; ilgili personele yeni bir vardiya sistemi uygulanmış, görev sonrası evlerine gitmeyen bu personelin öğrenci yurtları, personel eğitim merkezleri, Bakanlık ve kamu misafirhaneleri veya ceza infaz kurumları tarafından oluşturulan özel alanlarda on dört gün barındırılmak suretiyle izolasyonları sağlanmıştır. On dört günlük sürenin sonunda personel teste tabi tutulmuş ve test sonucu negatif çıkanlar ceza infaz kurumlarında çalışmaya devam etmiştir.

F) 14/03/2020 tarihi itibarıyla açık ve kapalı görüşlerde, özel izinlerde, ceza infaz kurumlarında eş ve aile görüş odalarının kullanılmasında, hükümlü ve tutukluların diğer koğuşlarla birlikte yaptığı faaliyetler ile başka kurumlara yapılacak nakillerde Bilim Danışma Kurulunun tavsiye kararları doğrultusunda kısıtlamalara gidilmiştir. Bu tedbirler alınırken hükümlü ve tutukluların dış dünya ile olan ilişkilerinin devamlılığının sağlanması ve rehabilite olmaları amacıyla kendilerine ek telefonla görüşme hakkı tanınmıştır.

G) Sağlık Bakanlığı tarafından hazırlanan ve Halk Sağlığı Genel Müdürlüğünün internet sayfasında yer alan broşür ve afişler yeterli sayıda çoğaltılarak ceza infaz kurumlarının ziyaretçi giriş noktaları ile ziyaretçi mahallerine, işyurdu atölyelerine, yemekhane, yatakhane, derslik, mutfak, kantin ve benzeri ortak kullanım alanlarına bilgilendirme amacıyla asılmaktadır.

H) Hükümlü ve tutuklular ile personelin bilinçlendirilmesi amacıyla salgına karşı alınan tedbirler hakkında ilgili il ve ilçe sağlık müdürlükleri ile koordineli olarak eğitim faaliyetleri yapılmaktadır.

Ayrıca, ceza infaz kurumlarında, denetimli serbestlik müdürlüklerinde ve personel eğitim merkezlerinde kademeli normalleşme süreci kapsamında yeni çalışma düzeni ve alınacak tedbirlere ilişkin kuralları içeren "Yeni Normale Geçiş Süreci Çalışma Esasları Kılavuzu" hazırlanmış olup, 03/06/2020 tarihinde Bilimsel Danışma Kurulu tarafından uygun görülen kılavuz ilgili tüm kurumlara gönderilmiştir. Bu sürecin, söz konusu kılavuz doğrultusunda yönetilmesi için gerekli adımlar atılmakta ve süreç hassasiyetle takip edilmektedir.

Bilgilerinize sunulur.

Abdulhamit GÜL
Bakan

19.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Kahramanmaraş Türkoğlu Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkûmun sağlık sorunlarına ve kurumda koronavirüse karşı yeterli önlemlerin alınmadığına dair iddialarına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/31695)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Abdulhamit GÜL** tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğün 96. İle 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Hüseyin KAÇMAZ

Şırnak Milletvekili

İrfan Beyazıt:K.Maraş türkoğlu kapalı cezaevinde kalmaktadır. Ailesinin yaptığı aktarıma göre, Mahpusun astım hastası olduğu ayrıca öksürük, boğazda yanma ve nefes almada zorluk şikâyetlerinin olduğu, kaldığı koğuşta aynı semptomları yaşayan arkadaşlarını olduğu, koğuşta kronik hastalığı olan (astım)mahpusların olduğunu bildirmiştir. Kişisel temizlik malzemelerinin verilmediği, düzenli olarak soğuk/sıcak suyun akmadığı, korona virüs ile ilgili gerekli ve yeterli bilgilendirmelerin yapılmadığını ve cezaevinde karantina koğuşlarının olduğu bilgisini vermiştir.

Bu bağlamda

1) Cezaevlerinde Koronavirüs test taraması yapılmış mıdır?Yapılmış ise test sonucu pozitif çıkan tutuklu sayısı kaçtır?
2) Koronavirüs semptomları gösteren tutuklulara ilişkin ne tür önlemler alınmıştır?
3) Özellikler pandemi sürecinde yaşandığı iddia edilen durumlara ilişkin bir araştırma yapılmış mıdır?
4) Cezaevi personellerinin hijyen ve fiziksel mesafe kurallarına uymadıkları iddiaları doğru mudur?
5) Cezaevlerinde tutukluların belirttiği kişisel temizlik malzemelerinin verilmediği ve dezenfektanın yapılmadığı iddiaları doğru mudur?
6) Cezaevlerinde pandemi öncesi ve sürecinde dezenfektan çalışmaları yapılmış mıdır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1601/3393/4969
Konu : Yazılı soru önergesi

24/07/2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 17/07/2020 tarihli ve 43452547-120.07-E. 683852 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31695 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulhamit GÜL
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1601/3389/4964
Konu : Yazılı soru önergesi

24/07/2020

Sayın Hüseyin KAÇMAZ
Şırnak Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31695 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Uluslararası mevzuat ve standartlarda yer almakla birlikte, ayrıca 17/02/2005 tarihli ve 25730 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren ve yürütmesi Sağlık Bakanlığı uhdesinde bulunan İnsani Tüketim Amaçlı Sular Hakkında Yönetmeliğin "İzleme, Dezenfeksiyon ve Analiz Özellikleri" kenar başlıklı 10. maddesinin ekindeki, tüketime sunulan içme ve kullanma suları için asgari şartlara uygun izleme programlarında kıstas alınan Tablo B1'de, bir kişinin insani amaçlı tüketeceği su miktarının 200 litre/gün varsayılarak takibinin yapılmakta olduğu ifade edilmiş; Ülkemiz ceza infaz kurumlarında su tüketiminin bu standartların da üzerinde gerçekleştiği, düzenlemeye göre kullandırılacak suyun 50 litresinin sıcak, 150 litresinin soğuk olmak üzere toplam 200 litre olarak belirlendiği hâlde, kurumlarımızda yapılan incelemelerde bu miktarın 350 ilâ 600 litre arasında olduğu belirlenmiştir.

Öte yandan, Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin Ceza İnfaz Alanındaki Tavsiye Kararlarında Yer Alan Üye Devletlere Avrupa Cezaevi Kuralları Hakkında REC (2006) 2 sayılı Tavsiye Kararına ek olarak yayınladığı kararın "Hijyen" başlığı altındaki 19. maddesinde belirtilen "Genel hijyenin sağlanması için her mahpusun, iklime uygun sıcaklıkta ve mümkünse her gün, değilse haftada en az 2 kez (veya gerekiyorsa daha sık olarak) banyo veya duş yapabilmesi için uygun tesisler sağlanmalıdır." hükmü gereğince, bu imkân ceza infaz kurumlarındaki hükümlü ve tutuklulara sağlanmaktadır.

II- Ülkemiz genelindeki ceza infaz kurumlarında, Covid-19 salgın hastalığının bulaştırıcılığın önlenmesi ve hükümlü ve tutuklular ile personelin salgın hastalıktan korunması amacıyla en üst seviyede tedbirler alınmıştır. Söz konusu tedbirlere ilişkin bütün işlemler tıbbi gereklilik ve mevzuat doğrultusunda eksiksiz olarak yerine getirilmekte ve takip edilmektedir.

Ceza infaz kurumlarının toplu olarak yaşanan yerler olması ve bulaşıcı hastalıklar açısından risk oluşturması nedeniyle kurumlarda gerekli tedbirlerin en üst seviyede alınması yönünde talimatlar verilmiş ve talimatlar kurumlar tarafından vakit kaybetmeksizin uygulanmaya başlanmıştır.

Sağlık Bakanlığı Bilimsel Danışma Kurulu tarafından ceza infaz kurumlarına ilişkin tavsiye kararları yayınlanmış olup, bu kararlar doğrultusunda alınan tedbirler Bakanlığımız Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünce taşra teşkilatına ve ilgili kurumlara iletilmiştir. Virüsle mücadelede takip, koordinasyon ve süreç yönetimi; 12/03/2020 tarihinde

Bakanlığımız bünyesinde oluşturulan Koronavirüs Takip Komisyonu ile 13/03/2020 tarihinde yürürlüğe konulan "Adalet Bakanlığı Tehlikeli Salgın Hastalıklarla Mücadele Eylem Planı" çerçevesinde yürütülmektedir.

Ayrıca bu süreçte Cumhuriyet başsavcısı ve ceza infaz kurumu temsilcisinin de katıldığı İl Pandemi Kurulları aracılığıyla tedbirlerin mahallinde değerlendirilmesi sağlanmaktadır.

Bilimsel Danışma Kurulunun tavsiye kararları doğrultusunda hükümlü ve tutuklular ile personelin salgından korunması ve kurumlarda bulaştırıcılığın önlenmesi amacıyla;

A) Ceza infaz kurumlarındaki tüm taşıtlar, araç-gereçler, koğuşlar, koridorlar, yemekhaneler, yatakhaneler, mahkûm kabul birimleri, ziyaretçi mahalleri, tuvalet ve banyolar, telefon kulübeleri, telefon ahizeleri, kapı kolları, turnike ve X-Ray geçişleri ile diğer tüm ortak alanlar düzenli olarak dezenfekte edilmekte, bütün kapalı ortamlar sık sık havalandırılmaktadır.

B) Koğuşlarda çamaşır suyu ve kişisel temizlik malzemeleri bulundurulmaktadır.

C) Ceza infaz kurumları personelinin görevleri gereği yapacakları üst aramaları ile kısmi ve genel aramalarda mutlak suretle eldiven ve maske kullanmaları sağlanmaktadır.

Ç) Kurumlara giriş yapan tüm personelin ve ziyaretçilerin Covid-19 bulgularının olup olmadığına dair gerekli kontrolleri yapılmaktadır.

D) Hükümlü ve tutukluların, kolluk tarafından ceza infaz kurumlarına tesliminden önce hastaneye götürülerek ateş, öksürük, halsizlik, nefes darlığı veya benzeri belirtiler olup olmadığı yönünde Covid-19 muayenesi ve PCR testi yapılmakta; ceza infaz kurumlarına ilk kabuller, bu sağlık raporları doğrultusunda gerçekleştirilmektedir. Kuruma ilk kabullerinde Covid-19 açısından muayenesi yapılan hükümlü ve tutuklular, test sonuçlarının negatif çıkması durumunda on dört gün boyunca özel oda ve koğuşlarda izole edilerek barındırılmakta ve on dört günlük sürenin sonunda kendilerine yeni bir PCR testi yapılmaktadır. Her iki test sonucu negatif çıkan hükümlü ve tutuklular için oda ve koğuş planlamasına geçilmekte, izolasyon sürecinde hastalık belirtisi gösteren ve PCR testi pozitif çıkan hükümlü ve tutuklular ise koruyucu önlemler alınarak ivedilikle ilgili sağlık kurumuna sevk edilmektedir. Hastalık şüphesi bulunan veya son on dört gün içinde yurt dışı bağlantısı olduğunu beyan eden hükümlü ve tutuklular da, derhal il sağlık müdürlüklerine bildirilmekte ve önerilere göre izole işlemleri yapılmaktadır.

E) Ceza infaz kurumlarında bulunan tutuklu ve hükümlüler ile bilfiil irtibat halinde olan personelin salgın riskinden korunması amacıyla 01/04/2020 tarihinde personel izolasyonu uygulamasına geçilmiştir. Bu kapsamda; ilgili personele yeni bir vardiya sistemi uygulanmış, görev sonrası evlerine gitmeyen bu personelin öğrenci yurtları, personel eğitim merkezleri, Bakanlık ve kamu misafirhaneleri veya ceza infaz kurumları tarafından oluşturulan özel alanlarda on dört gün barındırılmak suretiyle izolasyonları sağlanmıştır. On dört günlük sürenin sonunda personel teste tabi tutulmuş ve test sonucu negatif çıkanlar ceza infaz kurumlarında çalışmaya devam etmiştir.

F) 14/03/2020 tarihi itibarıyla açık ve kapalı görüşlerde, özel izinlerde, ceza infaz kurumlarında eş ve aile görüş odalarının kullanılmasında, hükümlü ve tutukluların diğer koğuşlarla birlikte yaptığı faaliyetler ile başka kurumlara yapılacak nakillerde Bilim Danışma Kurulunun tavsiye kararları doğrultusunda kısıtlamalara gidilmiştir. Bu tedbirler alınırken hükümlü ve tutukluların dış dünya ile olan ilişkilerinin devamlılığının sağlanması ve

rehabilite olmaları amacıyla kendilerine ek telefonla görüşme hakkı tanınmıştır.

G) Sağlık Bakanlığı tarafından hazırlanan ve Halk Sağlığı Genel Müdürlüğünün internet sayfasında yer alan broşür ve afişler yeterli sayıda çoğaltılarak ceza infaz kurumlarının ziyaretçi giriş noktaları ile ziyaretçi mahallerine, işyurdu atölyelerine, yemekhane, yatakhane, derslik, mutfak, kantin ve benzeri ortak kullanım alanlarına bilgilendirme amacıyla asılmaktadır.

H) Hükümlü ve tutuklular ile personelin bilinçlendirilmesi amacıyla salgına karşı alınan tedbirler hakkında ilgili il ve ilçe sağlık müdürlükleri ile koordineli olarak eğitim faaliyetleri yapılmaktadır.

Ayrıca, ceza infaz kurumlarında, denetimli serbestlik müdürlüklerinde ve personel eğitim merkezlerinde kademeli normalleşme süreci kapsamında yeni çalışma düzeni ve alınacak tedbirlere ilişkin kuralları içeren "Yeni Normale Geçiş Süreci Çalışma Esasları Kılavuzu" hazırlanmış olup, 03/06/2020 tarihinde Bilimsel Danışma Kurulu tarafından uygun görülen kılavuz ilgili tüm kurumlara gönderilmiştir. Bu sürecin, söz konusu kılavuz doğrultusunda yönetilmesi için gerekli adımlar atılmakta ve süreç hassasiyetle takip edilmektedir.

Bilgilerinize sunulur.

Abdulhamit GÜL
Bakan

20.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Osmaniye 1 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkûmun kurumda koronavirüse karşı yeterli önlemlerin alınmadığına dair iddialarına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/31696)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Abdulhamit GÜL** tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğün 96. İle 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Hüseyin KAÇMAZ
Şırnak Milletvekili

Helin YAPICI; Osmaniye 1 Nolu T Tipi Cezaevi'nde kalmaktadır. Ailesinin aktarımlarına göre; kişisel temizlik malzemelerinin verilmediğini, soğuk ve sıcak suyun düzenli akmadığını, koronavirüs salgınıyla ilgili yeterli bilgi verilmediğini, infaz koruma memurlarının temizlik, hijyen koşullarına uymadığını, maske eldiven takmadığını, revire ve hastaneye gitmede sorun yaşandığını, yemeklerin sağlıksız olduğunu, havalandırmaya kısa süreli çıkarıldıklarını iletmiştir.

Bu bağlamda

1) Özellikler pandemi sürecinde yaşandığı iddia edilen durumlara ilişkin bir araştırma yapılmış mıdır?
2) Cezaevi personellerinin hijyen ve fiziksel mesafe kurallarına uymadıkları iddiaları doğru mudur?
3) Cezaevlerinde tutukluların belirttiği kişisel temizlik malzemelerinin verilmediği ve dezenfektanın yapılmadığı iddiaları doğru mudur?
4) Cezaevlerinde pandemi öncesi ve sürecinde dezenfektan çalışmaları yapılmış mıdır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1602/3347/4919
Konu : Yazılı soru önergesi

24/07/2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 17/07/2020 tarihli ve 43452547-120.07-E. 683852 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31696 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulhamit GÜL
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1602/3400/4977
Konu : Yazılı soru önergesi

24/07/2020

Sayın Hüseyin KAÇMAZ
Şırnak Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31696 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) Ceza infaz kurumlarında bulunan tüm hükümlü ve tutuklular, diğer vatandaşlar gibi her türlü sağlık hizmetinden tıbbî gereklilik ve ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda faydalanmaktadır. Hükümlü ve tutukluların, beden ve ruh sağlığının korunması, hastalıklarının tanısı için, ilk muayene ve tedavi hizmetleri ceza infaz kurumlarında verilmekte; ileri tetkik, tedavi ve rehabilitasyon gerekenler Devlet hastanelerine, daha ileri sağlık hizmeti gerekenler ise üniversite hastanelerine sevk edilmektedir.

Ceza infaz kurumlarında barındırılan tüm hükümlü ve tutuklular, özgürlüğünden yoksun olmayan her vatandaş gibi sağlık haklarından ve hizmetlerinden öncelikli olarak yararlandırılmakta olup, her türlü muayene ve tedavileri de Devletin teminatı altında ve ücretsizdir.

B) Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklulara ilişkin sağlık koşullarının düzenlenmesi ve sağlık hizmetine erişimin daha da etkili ve verimli hale gelebilmesi için 30/04/2009 tarihinde Sağlık Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı arasında Ceza İnfaz Kurumlarındaki Sağlık Hizmetlerinin Düzenlenmesi Hakkında Protokol, 01/01/2009 tarihli Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü ile Türk Eczacılar Birliği Merkez Heyeti Arasında İmzalanan Protokol ve 26/01/2017 tarihli Adalet, İçişleri ve Sağlık Bakanlıkları Arasında Düzenlenen Protokol hükümleri gözönünde bulundurularak her türlü çalışma ve düzenleme yapılmaktadır.

II- Uluslararası mevzuat ve standartlarda yer almakla birlikte, ayrıca 17/02/2005 tarihli ve 25730 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren ve yürütmesi Sağlık Bakanlığı uhdesinde bulunan İnsani Tüketim Amaçlı Sular Hakkında Yönetmeliğin "İzleme, Dezenfeksiyon ve Analiz Özellikleri" kenar başlıklı 10. maddesinin ekindeki, tüketime sunulan içme ve kullanma suları için asgari şartlara uygun izleme programlarında kıstas alınan Tablo B1'de, bir kişinin insani amaçlı tüketeceği su miktarının 200 litre/gün varsayılarak takibinin yapılmakta olduğu ifade edilmiş; Ülkemiz ceza infaz kurumlarında su tüketiminin bu standartların da üzerinde gerçekleştiği, düzenlemeye göre kullandırılacak suyun 50 litresinin sıcak, 150 litresinin soğuk olmak üzere toplam 200 litre olarak belirlendiği hâlde, kurumlarımızda yapılan incelemelerde bu miktarın 350 ilâ 600 litre arasında olduğu belirlenmiştir.

Öte yandan, Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin Ceza İnfaz Alanındaki Tavsiye Kararlarında Yer Alan Üye Devletlere Avrupa Cezaevi Kuralları Hakkında REC (2006) 2 sayılı Tavsiye Kararına ek olarak yayınladığı kararın "Hijyen" başlığı altındaki 19. maddesinde belirtilen "Genel hijyenin sağlanması için her mahpusun, iklime uygun sıcaklıkta ve mümkünse her gün, değilse haftada en az 2 kez (veya gerekiyorsa daha sık olarak) banyo

veya duş yapabilmesi için uygun tesisler sağlanmalıdır." hükmü gereğince, bu imkân ceza infaz kurumlarındaki hükümlü ve tutuklulara sağlanmaktadır.

III- Ülkemiz genelindeki ceza infaz kurumlarında, Covid-19 salgın hastalığının bulaştırıcılığın önlenmesi ve hükümlü ve tutuklular ile personelin salgın hastalıktan korunması amacıyla en üst seviyede tedbirler alınmıştır. Söz konusu tedbirlere ilişkin bütün işlemler tıbbi gereklilik ve mevzuat doğrultusunda eksiksiz olarak yerine getirilmekte ve takip edilmektedir.

Ceza infaz kurumlarının toplu olarak yaşanan yerler olması ve bulaşıcı hastalıklar açısından risk oluşturması nedeniyle kurumlarda gerekli tedbirlerin en üst seviyede alınması yönünde talimatlar verilmiş ve talimatlar kurumlar tarafından vakit kaybetmeksizin uygulanmaya başlanmıştır.

Sağlık Bakanlığı Bilimsel Danışma Kurulu tarafından ceza infaz kurumlarına ilişkin tavsiye kararları yayınlanmış olup, bu kararlar doğrultusunda alınan tedbirler Bakanlığımız Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünce taşra teşkilatına ve ilgili kurumlara iletilmiştir. Virüsle mücadelede takip, koordinasyon ve süreç yönetimi; 12/03/2020 tarihinde Bakanlığımız bünyesinde oluşturulan Koronavirüs Takip Komisyonu ile 13/03/2020 tarihinde yürürlüğe konulan "Adalet Bakanlığı Tehlikeli Salgın Hastalıklarla Mücadele Eylem Planı" çerçevesinde yürütülmektedir.

Ayrıca bu süreçte Cumhuriyet başsavcısı ve ceza infaz kurumu temsilcisinin de katıldığı İl Pandemi Kurulları aracılığıyla tedbirlerin mahallinde değerlendirilmesi sağlanmaktadır.

Bilimsel Danışma Kurulunun tavsiye kararları doğrultusunda hükümlü ve tutuklular ile personelin salgından korunması ve kurumlarda bulaştırıcılığın önlenmesi amacıyla;

A) Ceza infaz kurumlarındaki tüm taşıtlar, araç-gereçler, koğuşlar, koridorlar, yemekhaneler, yatakhaneler, mahkûm kabul birimleri, ziyaretçi mahalleri, tuvalet ve banyolar, telefon kulübeleri, telefon ahizeleri, kapı kolları, turnike ve X-Ray geçişleri ile diğer tüm ortak alanlar düzenli olarak dezenfekte edilmekte, bütün kapalı ortamlar sık sık havalandırılmaktadır.

B) Koğuşlarda çamaşır suyu ve kişisel temizlik malzemeleri bulundurulmaktadır.

C) Ceza infaz kurumları personelinin görevleri gereği yapacakları üst aramaları ile kısmi ve genel aramalarda mutlak suretle eldiven ve maske kullanmaları sağlanmaktadır.

Ç) Kurumlara giriş yapan tüm personelin ve ziyaretçilerin Covid-19 bulgularının olup olmadığına dair gerekli kontrolleri yapılmaktadır.

D) Hükümlü ve tutukluların, kolluk tarafından ceza infaz kurumlarına tesliminden önce hastaneye götürülerek ateş, öksürük, halsizlik, nefes darlığı veya benzeri belirtiler olup olmadığı yönünde Covid-19 muayenesi ve PCR testi yapılmakta; ceza infaz kurumlarına ilk kabuller, bu sağlık raporları doğrultusunda gerçekleştirilmektedir. Kuruma ilk kabullerinde Covid-19 açısından muayenesi yapılan hükümlü ve tutuklular, test sonuçlarının negatif çıkması durumunda on dört gün boyunca özel oda ve koğuşlarda izole edilerek barındırılmakta ve on dört günlük sürenin sonunda kendilerine yeni bir PCR testi yapılmaktadır. Her iki test sonucu negatif çıkan hükümlü ve tutuklular için oda ve koğuş planlamasına geçilmekte, izolasyon sürecinde hastalık belirtisi gösteren ve PCR testi pozitif çıkan hükümlü ve tutuklular ise koruyucu önlemler alınarak ivedilikle ilgili sağlık kurumuna sevk edilmektedir. Hastalık şüphesi bulunan veya son on dört gün içinde yurt dışı bağlantısı

olduğunu beyan eden hükümlü ve tutuklular da, derhal il sağlık müdürlüklerine bildirilmekte ve önerilere göre izole işlemleri yapılmaktadır.

E) Ceza infaz kurumlarında bulunan tutuklu ve hükümlüler ile bilfiil irtibat halinde olan personelin salgın riskinden korunması amacıyla 01/04/2020 tarihinde personel izolasyonu uygulamasına geçilmiştir. Bu kapsamda; ilgili personele yeni bir vardiya sistemi uygulanmış, görev sonrası evlerine gitmeyen bu personelin öğrenci yurtları, personel eğitim merkezleri, Bakanlık ve kamu misafirhaneleri veya ceza infaz kurumları tarafından oluşturulan özel alanlarda on dört gün barındırılmak suretiyle izolasyonları sağlanmıştır. On dört günlük sürenin sonunda personel teste tabi tutulmuş ve test sonucu negatif çıkanlar ceza infaz kurumlarında çalışmaya devam etmiştir.

F) 14/03/2020 tarihi itibarıyla açık ve kapalı görüşlerde, özel izinlerde, ceza infaz kurumlarında eş ve aile görüş odalarının kullanılmasında, hükümlü ve tutukluların diğer koğuşlarla birlikte yaptığı faaliyetler ile başka kurumlara yapılacak nakillerde Bilim Danışma Kurulunun tavsiye kararları doğrultusunda kısıtlamalara gidilmiştir. Bu tedbirler alınırken hükümlü ve tutukluların dış dünya ile olan ilişkilerinin devamlılığının sağlanması ve rehabilite olmaları amacıyla kendilerine ek telefonla görüşme hakkı tanınmıştır.

G) Sağlık Bakanlığı tarafından hazırlanan ve Halk Sağlığı Genel Müdürlüğünün internet sayfasında yer alan broşür ve afişler yeterli sayıda çoğaltılarak ceza infaz kurumlarının ziyaretçi giriş noktaları ile ziyaretçi mahallerine, işyurdu atölyelerine, yemekhane, yatakhane, derslik, mutfak, kantin ve benzeri ortak kullanım alanlarına bilgilendirme amacıyla asılmaktadır.

H) Hükümlü ve tutuklular ile personelin bilinçlendirilmesi amacıyla salgına karşı alınan tedbirler hakkında ilgili il ve ilçe sağlık müdürlükleri ile koordineli olarak eğitim faaliyetleri yapılmaktadır.

Ayrıca, ceza infaz kurumlarında, denetimli serbestlik müdürlüklerinde ve personel eğitim merkezlerinde kademeli normalleşme süreci kapsamında yeni çalışma düzeni ve alınacak tedbirlere ilişkin kuralları içeren "Yeni Normale Geçiş Süreci Çalışma Esasları Kılavuzu" hazırlanmış olup, 03/06/2020 tarihinde Bilimsel Danışma Kurulu tarafından uygun görülen kılavuz ilgili tüm kurumlara gönderilmiştir. Bu sürecin, söz konusu kılavuz doğrultusunda yönetilmesi için gerekli adımlar atılmakta ve süreç hassasiyetle takip edilmektedir.

Bilgilerinize sunulur.

Abdulhamit GÜL
Bakan

21.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Şakran T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkûmun kurumda koronavirüse karşı yeterli önlemlerin alınmadığına dair iddialarına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/31697)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Abdulhamit GÜL** tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğün 96. İle 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Hüseyin KAÇMAZ

Şırnak Milletvekili

Özgür Turan, Şakran T Tipi Kapalı Cezaevinde kalmaktadır. Ailesinin yaptığı aktarıma göre; Kaldığı koğuşta astım, şeker ve tansiyon 5 arkadaşlarının olduğunu bildirmiştir. Kişisel temizlik malzemelerinin verilmediği cezaevinde dezenfekte çalışmasının yapılmadığı, hastaneye sevklerde sorun yaşadıkları, infaz koruma memurlarının temizlik ve hijyen kurallarına uymadıklarını bildirmiştir. Koğuşlarda 5 kişi yerde yatmaktadır. Alan ve yatak sayıları yetersiz. Sağlık Sorunları yaşanıyor.

Bu bağlamda

1) Cezaevlerinde kronik rahatsızlığı olan tutukluların tahliyelerine ilişkin bir çalışmanız var mıdır?
2) Özellikler pandemi sürecinde yaşandığı iddia edilen durumlara ilişkin bir araştırma yapılmış mıdır?
3) Cezaevi personellerinin hijyen ve fiziksel mesafe kurallarına uymadıkları iddiaları doğru mudur?
4) Cezaevlerinde kantinlerde satılan ürünlerin özellikle salgın sürecinde pahalı olmasının özel bir amacı var mıdır?
5) Cezaevlerinde tutukluların belirttiği kişisel temizlik malzemelerinin verilmediği ve dezenfektanın yapılmadığı iddiaları doğru mudur?
6) Cezaevlerinde pandemi öncesi ve sürecinde dezenfektan çalışmaları yapılmış mıdır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1603/3415/4994
Konu : Yazılı soru önergesi

24/07/2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 17/07/2020 tarihli ve 43452547-120.07-E. 683852 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31697 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulhamit GÜL
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1603/3416/4995
Konu : Yazılı soru önergesi

24/07/2020

Sayın Hüseyin KAÇMAZ
Şırnak Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31697 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) Ceza infaz kurumlarında bulunan tüm hükümlü ve tutuklular, diğer vatandaşlar gibi her türlü sağlık hizmetinden tıbbî gereklilik ve ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda faydalanmaktadır. Hükümlü ve tutukluların, beden ve ruh sağlığının korunması, hastalıklarının tanısı için, ilk muayene ve tedavi hizmetleri ceza infaz kurumlarında verilmekte; ileri tetkik, tedavi ve rehabilitasyon gerekenler Devlet hastanelerine, daha ileri sağlık hizmeti gerekenler ise üniversite hastanelerine sevk edilmektedir.

Ceza infaz kurumlarında barındırılan tüm hükümlü ve tutuklular, özgürlüğünden yoksun olmayan her vatandaş gibi sağlık haklarından ve hizmetlerinden öncelikli olarak yararlandırılmakta olup, her türlü muayene ve tedavileri de Devletin teminatı altında ve ücretsizdir.

B) Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklulara ilişkin sağlık koşullarının düzenlenmesi ve sağlık hizmetine erişimin daha da etkili ve verimli hale gelebilmesi için 30/04/2009 tarihinde Sağlık Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı arasında Ceza İnfaz Kurumlarındaki Sağlık Hizmetlerinin Düzenlenmesi Hakkında Protokol, 01/01/2009 tarihli Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü ile Türk Eczacılar Birliği Merkez Heyeti Arasında İmzalanan Protokol ve 26/01/2017 tarihli Adalet, İçişleri ve Sağlık Bakanlıkları Arasında Düzenlenen Protokol hükümleri gözönünde bulundurularak her türlü çalışma ve düzenleme yapılmaktadır.

II-Ülkemiz genelindeki ceza infaz kurumlarında, Covid-19 salgın hastalığının bulaştırıcılığın önlenmesi ve hükümlü ve tutuklular ile personelin salgın hastalıktan korunması amacıyla en üst seviyede tedbirler alınmıştır. Söz konusu tedbirlere ilişkin bütün işlemler tıbbi gereklilik ve mevzuat doğrultusunda eksiksiz olarak yerine getirilmekte ve takip edilmektedir.

Ceza infaz kurumlarının toplu olarak yaşanan yerler olması ve bulaşıcı hastalıklar açısından risk oluşturması nedeniyle kurumlarda gerekli tedbirlerin en üst seviyede alınması yönünde talimatlar verilmiş ve talimatlar kurumlar tarafından vakit kaybetmeksizin uygulanmaya başlanmıştır.

Sağlık Bakanlığı Bilimsel Danışma Kurulu tarafından ceza infaz kurumlarına ilişkin tavsiye kararları yayınlanmış olup, bu kararlar doğrultusunda alınan tedbirler Bakanlığımız Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünce taşra teşkilatına ve ilgili kurumlara iletilmiştir. Virüsle mücadelede takip, koordinasyon ve süreç yönetimi; 12/03/2020 tarihinde

Bakanlığımız bünyesinde oluşturulan Koronavirüs Takip Komisyonu ile 13/03/2020 tarihinde yürürlüğe konulan "Adalet Bakanlığı Tehlikeli Salgın Hastalıklarla Mücadele Eylem Planı" çerçevesinde yürütülmektedir.

Ayrıca bu süreçte Cumhuriyet başsavcısı ve ceza infaz kurumu temsilcisinin de katıldığı İl Pandemi Kurulları aracılığıyla tedbirlerin mahallinde değerlendirilmesi sağlanmaktadır.

Bilimsel Danışma Kurulunun tavsiye kararları doğrultusunda hükümlü ve tutuklular ile personelin salgından korunması ve kurumlarda bulaştırıcılığın önlenmesi amacıyla;

A) Ceza infaz kurumlarındaki tüm taşıtlar, araç-gereçler, koğuşlar, koridorlar, yemekhaneler, yatakhaneler, mahkûm kabul birimleri, ziyaretçi mahalleri, tuvalet ve banyolar, telefon kulübeleri, telefon ahizeleri, kapı kolları, turnike ve X-Ray geçişleri ile diğer tüm ortak alanlar düzenli olarak dezenfekte edilmekte, bütün kapalı ortamlar sık sık havalandırılmaktadır.

B) Koğuşlarda çamaşır suyu ve kişisel temizlik malzemeleri bulundurulmaktadır.

C) Ceza infaz kurumları personelinin görevleri gereği yapacakları üst aramaları ile kısmi ve genel aramalarda mutlak suretle eldiven ve maske kullanmaları sağlanmaktadır.

Ç) Kurumlara giriş yapan tüm personelin ve ziyaretçilerin Covid-19 bulgularının olup olmadığına dair gerekli kontrolleri yapılmaktadır.

D) Hükümlü ve tutukluların, kolluk tarafından ceza infaz kurumlarına tesliminden önce hastaneye götürülerek ateş, öksürük, halsizlik, nefes darlığı veya benzeri belirtiler olup olmadığı yönünde Covid-19 muayenesi ve PCR testi yapılmakta; ceza infaz kurumlarına ilk kabuller, bu sağlık raporları doğrultusunda gerçekleştirilmektedir. Kuruma ilk kabullerinde Covid-19 açısından muayenesi yapılan hükümlü ve tutuklular, test sonuçlarının negatif çıkması durumunda on dört gün boyunca özel oda ve koğuşlarda izole edilerek barındırılmakta ve on dört günlük sürenin sonunda kendilerine yeni bir PCR testi yapılmaktadır. Her iki test sonucu negatif çıkan hükümlü ve tutuklular için oda ve koğuş planlamasına geçilmekte, izolasyon sürecinde hastalık belirtisi gösteren ve PCR testi pozitif çıkan hükümlü ve tutuklular ise koruyucu önlemler alınarak ivedilikle ilgili sağlık kurumuna sevk edilmektedir. Hastalık şüphesi bulunan veya son on dört gün içinde yurt dışı bağlantısı olduğunu beyan eden hükümlü ve tutuklular da, derhal il sağlık müdürlüklerine bildirilmekte ve önerilere göre izole işlemleri yapılmaktadır.

E) Ceza infaz kurumlarında bulunan tutuklu ve hükümlüler ile bilfiil irtibat halinde olan personelin salgın riskinden korunması amacıyla 01/04/2020 tarihinde personel izolasyonu uygulamasına geçilmiştir. Bu kapsamda; ilgili personele yeni bir vardiya sistemi uygulanmış, görev sonrası evlerine gitmeyen bu personelin öğrenci yurtları, personel eğitim merkezleri, Bakanlık ve kamu misafirhaneleri veya ceza infaz kurumları tarafından oluşturulan özel alanlarda on dört gün barındırılmak suretiyle izolasyonları sağlanmıştır. On dört günlük sürenin sonunda personel teste tabi tutulmuş ve test sonucu negatif çıkanlar ceza infaz kurumlarında çalışmaya devam etmiştir.

F) 14/03/2020 tarihi itibarıyla açık ve kapalı görüşlerde, özel izinlerde, ceza infaz kurumlarında eş ve aile görüş odalarının kullanılmasında, hükümlü ve tutukluların diğer koğuşlarla birlikte yaptığı faaliyetler ile başka kurumlara yapılacak nakillerde Bilim Danışma Kurulunun tavsiye kararları doğrultusunda kısıtlamalara gidilmiştir. Bu tedbirler alınırken hükümlü ve tutukluların dış dünya ile olan ilişkilerinin devamlılığının sağlanması ve

rehabilite olmaları amacıyla kendilerine ek telefonla görüşme hakkı tanınmıştır.

G) Sağlık Bakanlığı tarafından hazırlanan ve Halk Sağlığı Genel Müdürlüğünün internet sayfasında yer alan broşür ve afişler yeterli sayıda çoğaltılarak ceza infaz kurumlarının ziyaretçi giriş noktaları ile ziyaretçi mahallerine, işyurdu atölyelerine, yemekhane, yatakhane, derslik, mutfak, kantin ve benzeri ortak kullanım alanlarına bilgilendirme amacıyla asılmaktadır.

H) Hükümlü ve tutuklular ile personelin bilinçlendirilmesi amacıyla salgına karşı alınan tedbirler hakkında ilgili il ve ilçe sağlık müdürlükleri ile koordineli olarak eğitim faaliyetleri yapılmaktadır.

Ayrıca, ceza infaz kurumlarında, denetimli serbestlik müdürlüklerinde ve personel eğitim merkezlerinde kademeli normalleşme süreci kapsamında yeni çalışma düzeni ve alınacak tedbirlere ilişkin kuralları içeren "Yeni Normale Geçiş Süreci Çalışma Esasları Kılavuzu" hazırlanmış olup, 03/06/2020 tarihinde Bilimsel Danışma Kurulu tarafından uygun görülen kılavuz ilgili tüm kurumlara gönderilmiştir. Bu sürecin, söz konusu kılavuz doğrultusunda yönetilmesi için gerekli adımlar atılmakta ve süreç hassasiyetle takip edilmektedir.

Bilgilerinize sunulur.

Abdulhamit GÜL
Bakan

22.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Şakran T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkûmun kurumda koronavirüse karşı yeterli önlemlerin alınmadığına dair iddialarına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/31698)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Abdulhamit GÜL** tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğün 96. İle 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Hüseyin KAÇMAZ
Şırnak Milletvekili

Halit Alpar, Şakran T Tipi Kapalı Cezaevinde kalmaktadır. Ailesinin yaptığı aktarıma göre; Kişisel temizlik malzemelerinin verilmediği, cezaevinde dezenfekte çalışmasının yapılmadığı, hastaneye sevklerde sorun yaşadıkları, infaz koruma memurlarının temizlik ve hijyen kurallarına uymadıklarını bildirmiştir.

Bu bağlamda

1) Özellikler pandemi sürecinde yaşandığı iddia edilen durumlara ilişkin bir araştırma yapılmış mıdır?
2) Cezaevi personellerinin hijyen ve fiziksel mesafe kurallarına uymadıkları iddiaları doğru mudur?
3) Cezaevlerinde kantinlerde satılan ürünlerin özellikle salgın sürecinde pahalı olmasının özel bir amacı var mıdır?
4) Cezaevlerinde tutukluların belirttiği kişisel temizlik malzemelerinin verilmediği ve dezenfektanın yapılmadığı iddiaları doğru mudur?
5) Cezaevlerinde pandemi öncesi ve sürecinde dezenfektan çalışmaları yapılmış mıdır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1604/3413/4992
Konu : Yazılı soru önergesi

24/07/2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 17/07/2020 tarihli ve 43452547-120.07-E. 683852 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31698 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulhamit GÜL
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1604/3417/4996
Konu : Yazılı soru önergesi

24/07/2020

Sayın Hüseyin KAÇMAZ
Şırnak Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31698 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

Ülkemiz genelindeki ceza infaz kurumlarında, Covid-19 salgın hastalığının bulaştırıcılığın önlenmesi ve hükümlü ve tutuklular ile personelin salgın hastalıktan korunması amacıyla en üst seviyede tedbirler alınmıştır. Söz konusu tedbirlere ilişkin bütün işlemler tıbbi gereklilik ve mevzuat doğrultusunda eksiksiz olarak yerine getirilmekte ve takip edilmektedir.

Ceza infaz kurumlarının toplu olarak yaşanan yerler olması ve bulaşıcı hastalıklar açısından risk oluşturması nedeniyle kurumlarda gerekli tedbirlerin en üst seviyede alınması yönünde talimatlar verilmiş ve talimatlar kurumlar tarafından vakit kaybetmeksizin uygulanmaya başlanmıştır.

Sağlık Bakanlığı Bilimsel Danışma Kurulu tarafından ceza infaz kurumlarına ilişkin tavsiye kararları yayınlanmış olup, bu kararlar doğrultusunda alınan tedbirler Bakanlığımız Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünce taşra teşkilatına ve ilgili kurumlara iletilmiştir. Virüsle mücadelede takip, koordinasyon ve süreç yönetimi; 12/03/2020 tarihinde Bakanlığımız bünyesinde oluşturulan Koronavirüs Takip Komisyonu ile 13/03/2020 tarihinde yürürlüğe konulan "Adalet Bakanlığı Tehlikeli Salgın Hastalıklarla Mücadele Eylem Planı" çerçevesinde yürütülmektedir.

Ayrıca bu süreçte Cumhuriyet başsavcısı ve ceza infaz kurumu temsilcisinin de katıldığı İl Pandemi Kurulları aracılığıyla tedbirlerin mahallinde değerlendirilmesi sağlanmaktadır.

Bilimsel Danışma Kurulunun tavsiye kararları doğrultusunda hükümlü ve tutuklular ile personelin salgından korunması ve kurumlarda bulaştırıcılığın önlenmesi amacıyla;

A) Ceza infaz kurumlarındaki tüm taşıtlar, araç-gereçler, koğuşlar, koridorlar, yemekhaneler, yatakhaneler, mahkûm kabul birimleri, ziyaretçi mahalleri, tuvalet ve banyolar, telefon kulübeleri, telefon ahizeleri, kapı kolları, turnike ve X-Ray geçişleri ile diğer tüm ortak alanlar düzenli olarak dezenfekte edilmekte, bütün kapalı ortamlar sık sık havalandırılmaktadır.

B) Koğuşlarda çamaşır suyu ve kişisel temizlik malzemeleri bulundurulmaktadır.

C) Ceza infaz kurumları personelinin görevleri gereği yapacakları üst aramaları ile kısmi ve genel aramalarda mutlak suretle eldiven ve maske kullanmaları sağlanmaktadır.

Ç) Kurumlara giriş yapan tüm personelin ve ziyaretçilerin Covid-19 bulgularının olup olmadığına dair gerekli kontrolleri yapılmaktadır.

D) Hükümlü ve tutukluların, kolluk tarafından ceza infaz kurumlarına tesliminden önce hastaneye götürülerek ateş, öksürük, halsizlik, nefes darlığı veya benzeri belirtiler olup

olmadığı yönünde Covid-19 muayenesi ve PCR testi yapılmakta; ceza infaz kurumlarına ilk kabuller, bu sağlık raporları doğrultusunda gerçekleştirilmektedir. Kuruma ilk kabullerinde Covid-19 açısından muayenesi yapılan hükümlü ve tutuklular, test sonuçlarının negatif çıkması durumunda on dört gün boyunca özel oda ve koğuşlarda izole edilerek barındırılmakta ve on dört günlük sürenin sonunda kendilerine yeni bir PCR testi yapılmaktadır. Her iki test sonucu negatif çıkan hükümlü ve tutuklular için oda ve koğuş planlamasına geçilmekte, izolasyon sürecinde hastalık belirtisi gösteren ve PCR testi pozitif çıkan hükümlü ve tutuklular ise koruyucu önlemler alınarak ivedilikle ilgili sağlık kurumuna sevk edilmektedir. Hastalık şüphesi bulunan veya son on dört gün içinde yurt dışı bağlantısı olduğunu beyan eden hükümlü ve tutuklular da, derhal il sağlık müdürlüklerine bildirilmekte ve önerilere göre izole işlemleri yapılmaktadır.

E) Ceza infaz kurumlarında bulunan tutuklu ve hükümlüler ile bilfiil irtibat halinde olan personelin salgın riskinden korunması amacıyla 01/04/2020 tarihinde personel izolasyonu uygulamasına geçilmiştir. Bu kapsamda; ilgili personele yeni bir vardiya sistemi uygulanmış, görev sonrası evlerine gitmeyen bu personelin öğrenci yurtları, personel eğitim merkezleri, Bakanlık ve kamu misafirhaneleri veya ceza infaz kurumları tarafından oluşturulan özel alanlarda on dört gün barındırılmak suretiyle izolasyonları sağlanmıştır. On dört günlük sürenin sonunda personel teste tabi tutulmuş ve test sonucu negatif çıkanlar ceza infaz kurumlarında çalışmaya devam etmiştir.

F) 14/03/2020 tarihi itibarıyla açık ve kapalı görüşlerde, özel izinlerde, ceza infaz kurumlarında eş ve aile görüş odalarının kullanılmasında, hükümlü ve tutukluların diğer koğuşlarla birlikte yaptığı faaliyetler ile başka kurumlara yapılacak nakillerde Bilim Danışma Kurulunun tavsiye kararları doğrultusunda kısıtlamalara gidilmiştir. Bu tedbirler alınırken hükümlü ve tutukluların dış dünya ile olan ilişkilerinin devamlılığının sağlanması ve rehabilite olmaları amacıyla kendilerine ek telefonla görüşme hakkı tanınmıştır.

G) Sağlık Bakanlığı tarafından hazırlanan ve Halk Sağlığı Genel Müdürlüğünün internet sayfasında yer alan broşür ve afişler yeterli sayıda çoğaltılarak ceza infaz kurumlarının ziyaretçi giriş noktaları ile ziyaretçi mahallerine, işyurdu atölyelerine, yemekhane, yatakhane, derslik, mutfak, kantin ve benzeri ortak kullanım alanlarına bilgilendirme amacıyla asılmaktadır.

H) Hükümlü ve tutuklular ile personelin bilinçlendirilmesi amacıyla salgına karşı alınan tedbirler hakkında ilgili il ve ilçe sağlık müdürlükleri ile koordineli olarak eğitim faaliyetleri yapılmaktadır.

Ayrıca, ceza infaz kurumlarında, denetimli serbestlik müdürlüklerinde ve personel eğitim merkezlerinde kademeli normalleşme süreci kapsamında yeni çalışma düzeni ve alınacak tedbirlere ilişkin kuralları içeren "Yeni Normale Geçiş Süreci Çalışma Esasları Kılavuzu" hazırlanmış olup, 03/06/2020 tarihinde Bilimsel Danışma Kurulu tarafından uygun görülen kılavuz ilgili tüm kurumlara gönderilmiştir. Bu sürecin, söz konusu kılavuz doğrultusunda yönetilmesi için gerekli adımlar atılmakta ve süreç hassasiyetle takip edilmektedir.

Bilgilerinize sunulur.

Abdulhamit GÜL

Bakan

23.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Kahramanmaraş Türkoğlu Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkûmun kurumda koronavirüse karşı yeterli önlemlerin alınmadığına dair iddialarına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/31701)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Abdulhamit GÜL** tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğün 96. İle 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Hüseyin KAÇMAZ
Şırnak Milletvekili

Mehmet Ali Alan, Maraş Türkoğlu Kapalı Cezaevinde tutulmaktdır.. Ailesinin yaptığı aktarıma göre; kendisinde boğazda yanma ve öksürük olduğu. Kaldığı koğuşta şeker ve kanser hastası arkadaşlarının olduğunu bildirmiştir. Kişisel temizlik malzemelerinin verilmediği, cezaevinde dezenfekte çalışmasının yapılmadığı, sıcak ve soğuk suyun düzenli verilmediği hastaneye sevklerde sorun yaşadıkları, infaz koruma memurlarının temizlik ve hijyen kurallarına uymadıkları bildirilmiştir

Bu bağlamda

1) Kanser gibi ağır hastalığı olan tutukluların pandemi sürecinde cezaevlerinde tutulmalarının izahı nedir?
2) Ağır hasta tutukluların özellikle pandemi sürecinde sağlık koşulları için ne tür tedbirler alınmıştır?
3) Hijyen ve izolasyonun son derece önemli olduğu pandemi sürecinde cezaevlerinde özellikle su sıkıntısının yaşanmasının sebebi nedir?
4) Cezaevlerinde kantinlerde satılan ürünlerin özellikle salgın sürecinde pahalı olmasının özel bir amacı var mıdır?
5) Cezaevlerinde tutukluların belirttiği kişisel temizlik malzemelerinin verilmediği ve dezenfektanın yapılmadığı iddiaları doğru mudur?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1607/3403/4981
Konu : Yazılı soru önergesi

24. /07/2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 17/07/2020 tarihli ve 43452547-120.07-E. 683852 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31701 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulhamit GÜL
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1607/3406/4984
Konu : Yazılı soru önergesi

14/07/2020

Sayın Hüseyin KAÇMAZ
Şırnak Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31701 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) Ceza infaz kurumlarında bulunan tüm hükümlü ve tutuklular, diğer vatandaşlar gibi her türlü sağlık hizmetinden tıbbî gereklilik ve ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda faydalanmaktadır. Hükümlü ve tutukluların, beden ve ruh sağlığının korunması, hastalıklarının tanısı için, ilk muayene ve tedavi hizmetleri ceza infaz kurumlarında verilmekte; ileri tetkik, tedavi ve rehabilitasyon gerekenler Devlet hastanelerine, daha ileri sağlık hizmeti gerekenler ise üniversite hastanelerine sevk edilmektedir.

Ceza infaz kurumlarında barındırılan tüm hükümlü ve tutuklular, özgürlüğünden yoksun olmayan her vatandaş gibi sağlık haklarından ve hizmetlerinden öncelikli olarak yararlandırılmakta olup, her türlü muayene ve tedavileri de Devletin teminatı altında ve ücretsizdir.

B) Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklulara ilişkin sağlık koşullarının düzenlenmesi ve sağlık hizmetine erişimin daha da etkili ve verimli hale gelebilmesi için 30/04/2009 tarihinde Sağlık Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı arasında Ceza İnfaz Kurumlarındaki Sağlık Hizmetlerinin Düzenlenmesi Hakkında Protokol, 01/01/2009 tarihli Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü ile Türk Eczacılar Birliği Merkez Heyeti Arasında İmzalanan Protokol ve 26/01/2017 tarihli Adalet, İçişleri ve Sağlık Bakanlıkları Arasında Düzenlenen Protokol hükümleri gözönünde bulundurularak her türlü çalışma ve düzenleme yapılmaktadır.

II- A) 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun "Hapis cezasının infazının hastalık nedeni ile ertelenmesi" kenar başlıklı 16. maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "Diğer hastalıklarda cezanın infazına, resmî sağlık kuruluşlarının mahkûmlara ayrılan bölümlerinde devam olunur. Ancak bu durumda bile hapis cezasının infazı, mahkûmun hayatı için kesin bir tehlike teşkil ediyorsa mahkûmun cezasının infazı iyileşinceye kadar geri bırakılır." hükmü uyarınca, ceza infaz kurumundaki bir hükümlünün hastalığı sebebiyle cezasının infazının geri bırakılabilmesi için, hastalığının hayatı için kesin tehlike teşkil etmesi aranmaktaydı.

24/01/2013 tarihli ve 6411 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla, 5275 sayılı Kanunun 16. maddesine eklenen altıncı fıkra hükmü uyarınca, maruz kaldığı ağır bir hastalık veya engellilik nedeniyle ceza infaz kurumu koşullarında hayatını yalnız idame ettiremeyen ve toplum güvenliği bakımından tehlike oluşturmayacağı değerlendirilen hükümlünün hapis cezasının infazının, iyileşinceye kadar geri bırakılabileceği kabul edilmişti. Maddedeki

"toplum güvenliği bakımından tehlike oluşturmayacağı" ibaresinin uygulamada çok geniş yorumlanması ve bu imkândan yararlanması gereken bazı hükümlülerin soyut gerekçelerle yararlanamaması gibi nedenlerle yapılan düzenlemenin sınırlı şekilde uygulandığı gözlemlenmiştir.

Bu sorunun giderilmesi amacıyla, 6545 sayılı Türk Ceza Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 79. maddesiyle, 5275 sayılı Kanunun 16. maddesine eklenen altıncı fıkrasında "toplum güvenliği bakımından tehlikelilik" unsuruna "ağır ve somut bir tehlike" kriteri eklenmek suretiyle, ağır bir hastalık veya engellilik nedeniyle hayatını yalnız idame ettiremeyen ve toplum bakımından ağır ve somut bir tehlike oluşturmayan mahkûmların cezalarının infazının geri bırakılması düzenlenmiştir.

Yapılan düzenlemeyle, ağır ve somut tehlike açıkça belirlenmediği ve gerekçelendirilmediği takdirde, fıkra kapsamına giren hasta mahkûmların cezalarının infazının geri bırakılması amaçlanmıştır. Belirtilen bu düzenlemeler doğrultusunda, cezasının infazının geri bırakılması talebinde bulunan hükümlüler veya tutuklularla ilgili bütün işlemler, yasal şartları gözetilerek ilgili Cumhuriyet başsavcılıkları tarafından yerine getirilmektedir.

B) 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun "Denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezanın infazı" kenar başlıklı 105/A maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendinde, maruz kaldıkları ağır bir hastalık, engellilik veya kocama nedeniyle hayatlarını yalnız idame ettiremeyen ve koşullu salıverilmesine üç yıl veya daha az süre kalan hükümlülerin, diğer şartları da taşımaları hâlinde birinci ve ikinci fıkralardaki infaz usulünden yararlanabileceklerine; ağır hastalık, engellilik veya kocama hâlinin, Adli Tıp Kurumundan alınan veya Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca düzenlenip Adli Tıp Kurumunca onaylanan bir raporla belgelendirilmesi gerektiğine ilişkin hükümlere yer verildiği malûmlarıdır.

III- Uluslararası mevzuat ve standartlarda yer almakla birlikte, ayrıca 17/02/2005 tarihli ve 25730 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren ve yürütmesi Sağlık Bakanlığı uhdesinde bulunan İnsani Tüketim Amaçlı Sular Hakkında Yönetmeliğin "İzleme, Dezenfeksiyon ve Analiz Özellikleri" kenar başlıklı 10. maddesinin ekindeki, tüketime sunulan içme ve kullanma suları için asgari şartlara uygun izleme programlarında kıstas alınan Tablo B1'de, bir kişinin insani amaçlı tüketeceği su miktarının 200 litre/gün varsayılarak takibinin yapılmakta olduğu ifade edilmiş; Ülkemiz ceza infaz kurumlarında su tüketiminin bu standartların da üzerinde gerçekleştiği, düzenlemeye göre kullandırılacak suyun 50 litresinin sıcak, 150 litresinin soğuk olmak üzere toplam 200 litre olarak belirlendiği hâlde, kurumlarımızda yapılan incelemelerde bu miktarın 350 ilâ 600 litre arasında olduğu belirlenmiştir.

Öte yandan, Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin Ceza İnfaz Alanındaki Tavsiye Kararlarında Yer Alan Üye Devletlere Avrupa Cezaevi Kuralları Hakkında REC (2006) 2 sayılı Tavsiye Kararına ek olarak yayınladığı kararın "Hijyen" başlığı altındaki 19. maddesinde belirtilen "Genel hijyenin sağlanması için her mahpusun, iklime uygun sıcaklıkta ve mümkünse her gün, değilse haftada en az 2 kez (veya gerekiyorsa daha sık olarak) banyo veya duş yapabilmesi için uygun tesisler sağlanmalıdır." hükmü gereğince, bu imkân ceza infaz kurumlarındaki hükümlü ve tutuklulara sağlanmaktadır.

IV- Ülkemiz genelindeki ceza infaz kurumlarında, Covid-19 salgın hastalığının bulaştırıcılığın önlenmesi ve hükümlü ve tutuklular ile personelin salgın hastalıktan korunması amacıyla en üst seviyede tedbirler alınmıştır. Söz konusu tedbirlere ilişkin bütün

işlemler tıbbi gereklilik ve mevzuat doğrultusunda eksiksiz olarak yerine getirilmekte ve takip edilmektedir.

Ceza infaz kurumlarının toplu olarak yaşanan yerler olması ve bulaşıcı hastalıklar açısından risk oluşturması nedeniyle kurumlarda gerekli tedbirlerin en üst seviyede alınması yönünde talimatlar verilmiş ve talimatlar kurumlar tarafından vakit kaybetmeksizin uygulanmaya başlanmıştır.

Sağlık Bakanlığı Bilimsel Danışma Kurulu tarafından ceza infaz kurumlarına ilişkin tavsiye kararları yayınlanmış olup, bu kararlar doğrultusunda alınan tedbirler Bakanlığımız Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünce taşra teşkilatına ve ilgili kurumlara iletilmiştir. Virüsle mücadelede takip, koordinasyon ve süreç yönetimi; 12/03/2020 tarihinde Bakanlığımız bünyesinde oluşturulan Koronavirüs Takip Komisyonu ile 13/03/2020 tarihinde yürürlüğe konulan "Adalet Bakanlığı Tehlikeli Salgın Hastalıklarla Mücadele Eylem Planı" çerçevesinde yürütülmektedir.

Ayrıca bu süreçte Cumhuriyet başsavcısı ve ceza infaz kurumu temsilcisinin de katıldığı İl Pandemi Kurulları aracılığıyla tedbirlerin mahallinde değerlendirilmesi sağlanmaktadır.

Bilimsel Danışma Kurulunun tavsiye kararları doğrultusunda hükümlü ve tutuklular ile personelin salgından korunması ve kurumlarda bulaştırıcılığın önlenmesi amacıyla;

A) Ceza infaz kurumlarındaki tüm taşıtlar, araç-gereçler, koğuşlar, koridorlar, yemekhaneler, yatakhaneler, mahkûm kabul birimleri, ziyaretçi mahalleri, tuvalet ve banyolar, telefon kulübeleri, telefon ahizeleri, kapı kolları, turnike ve X-Ray geçişleri ile diğer tüm ortak alanlar düzenli olarak dezenfekte edilmekte, bütün kapalı ortamlar sık sık havalandırılmaktadır.

B) Koğuşlarda çamaşır suyu ve kişisel temizlik malzemeleri bulundurulmaktadır.

C) Ceza infaz kurumları personelinin görevleri gereği yapacakları üst aramaları ile kısmi ve genel aramalarda mutlak suretle eldiven ve maske kullanmaları sağlanmaktadır.

Ç) Kurumlara giriş yapan tüm personelin ve ziyaretçilerin Covid-19 bulgularının olup olmadığına dair gerekli kontrolleri yapılmaktadır.

D) Hükümlü ve tutukluların, kolluk tarafından ceza infaz kurumlarına tesliminden önce hastaneye götürülerek ateş, öksürük, halsizlik, nefes darlığı veya benzeri belirtiler olup olmadığı yönünde Covid-19 muayenesi ve PCR testi yapılmakta; ceza infaz kurumlarına ilk kabuller, bu sağlık raporları doğrultusunda gerçekleştirilmektedir. Kuruma ilk kabullerinde Covid-19 açısından muayenesi yapılan hükümlü ve tutuklular, test sonuçlarının negatif çıkması durumunda on dört gün boyunca özel oda ve koğuşlarda izole edilerek barındırılmakta ve on dört günlük sürenin sonunda kendilerine yeni bir PCR testi yapılmaktadır. Her iki test sonucu negatif çıkan hükümlü ve tutuklular için oda ve koğuş planlamasına geçilmekte, izolasyon sürecinde hastalık belirtisi gösteren ve PCR testi pozitif çıkan hükümlü ve tutuklular ise koruyucu önlemler alınarak ivedilikle ilgili sağlık kurumuna sevk edilmektedir. Hastalık şüphesi bulunan veya son on dört gün içinde yurt dışı bağlantısı olduğunu beyan eden hükümlü ve tutuklular da, derhal il sağlık müdürlüklerine bildirilmekte ve önerilere göre izole işlemleri yapılmaktadır.

E) Ceza infaz kurumlarında bulunan tutuklu ve hükümlüler ile bilfiil irtibat halinde olan personelin salgın riskinden korunması amacıyla 01/04/2020 tarihinde personel izolasyonu uygulamasına geçilmiştir. Bu kapsamda; ilgili personele yeni bir vardiya sistemi uygulanmış, görev sonrası evlerine gitmeyen bu personelin öğrenci yurtları, personel eğitim merkezleri, Bakanlık ve kamu misafirhaneleri veya ceza infaz kurumları tarafından

oluşturulan özel alanlarda on dört gün barındırılmak suretiyle izolasyonları sağlanmıştır. On dört günlük sürenin sonunda personel teste tabi tutulmuş ve test sonucu negatif çıkanlar ceza infaz kurumlarında çalışmaya devam etmiştir.

F) 14/03/2020 tarihi itibarıyla açık ve kapalı görüşlerde, özel izinlerde, ceza infaz kurumlarında eş ve aile görüş odalarının kullanılmasında, hükümlü ve tutukluların diğer koğuşlarla birlikte yaptığı faaliyetler ile başka kurumlara yapılacak nakillerde Bilim Danışma Kurulunun tavsiye kararları doğrultusunda kısıtlamalara gidilmiştir. Bu tedbirler alınırken hükümlü ve tutukluların dış dünya ile olan ilişkilerinin devamlılığının sağlanması ve rehabilite olmaları amacıyla kendilerine ek telefonla görüşme hakkı tanınmıştır.

G) Sağlık Bakanlığı tarafından hazırlanan ve Halk Sağlığı Genel Müdürlüğünün internet sayfasında yer alan broşür ve afişler yeterli sayıda çoğaltılarak ceza infaz kurumlarının ziyaretçi giriş noktaları ile ziyaretçi mahallerine, işyurdu atölyelerine, yemekhane, yatakhane, derslik, mutfak, kantin ve benzeri ortak kullanım alanlarına bilgilendirme amacıyla asılmaktadır.

H) Hükümlü ve tutuklular ile personelin bilinçlendirilmesi amacıyla salgına karşı alınan tedbirler hakkında ilgili il ve ilçe sağlık müdürlükleri ile koordineli olarak eğitim faaliyetleri yapılmaktadır.

Ayrıca, ceza infaz kurumlarında, denetimli serbestlik müdürlüklerinde ve personel eğitim merkezlerinde kademeli normalleşme süreci kapsamında yeni çalışma düzeni ve alınacak tedbirlere ilişkin kuralları içeren "Yeni Normale Geçiş Süreci Çalışma Esasları Kılavuzu" hazırlanmış olup, 03/06/2020 tarihinde Bilimsel Danışma Kurulu tarafından uygun görülen kılavuz ilgili tüm kurumlara gönderilmiştir. Bu sürecin, söz konusu kılavuz doğrultusunda yönetilmesi için gerekli adımlar atılmakta ve süreç hassasiyetle takip edilmektedir.

Bilgilerinize sunulur.

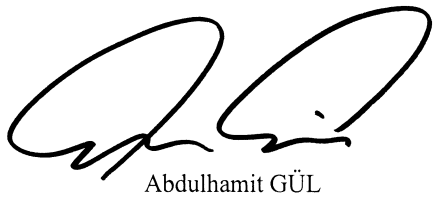

Abdulhamit GÜL
Bakan

24.- Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer'in, Türkiye Varlık Fonunun bir iletişim ve teknoloji hizmetleri şirketine yatırım yapmasının gerekçelerine ve bir telekomünikasyon şirketinin yatırım yapılan şirketteki hisselerinin piyasa değerinin altında satıldığı iddiasına ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak'ın cevabı (7/31734)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen soruların Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Candan Yüceer
Tekirdağ Milletvekili

Türkiye Varlık Fonu (TVF) 18 Haziran'da Turkcell İletişim Hizmetleri AŞ'nin (BİST: TCELL, NYSE: TKC) yüzde 26,2 oranında hissedarı olacağını açıklamıştır. Bu kapsamda Telia Company, LetterOne, Çukurova Holding, Ziraat Bankası ve ilgili taraflar ile imzalanan sözleşmeler ile TVF, Turkcell'in en büyük hissedarı olacağı belirtilmiştir. Açıklamada, TVF toplam yüzde 26,2 içerisindeki yüzde 15'lik imtiyazlı hisseleriyle Turkcell Yönetim Kurulu'ndaki 9 üyeden 5'ini belirleyebileceği ve şirketin yönetim kontrolüne sahip en büyük hissedarı olacağı, Telia'nın Turkcell'deki yüzde 24,02'lik dolaylı hisselerinin tamamını 530 milyon dolar karşılığında satarak Turkcell'den çıkış yapacağı, LetterOne, şirketteki payını toplamda yüzde 24,8'e çıkararak en büyük azınlık hissedar haline geleceği ve Çukurova Holding'in de dolaylı hisselerini satarak Turkcell'den çıkış yapacağı aktarılmıştır.

Bu bağlamda,

1 - Ekonomi uzmanlarının değerlendirmelerine göre Telia şirketi, Turkcell'deki hisselerini neden piyasa değerinin yüzde 54 altına satmıştır?

2 - Uzmanlar, Avrupalı yatırım bankacılarının Telia'nın hisselerini piyasa değerinin yüzde 54 altına satmasının "hayal kırıklığı" olduğunu aktarırken, Telia piyasa değerinin yüzde 54 altına nasıl razı olmuştur?

3 - Uzmanlar borsada 4.7 milyar dolarlık piyasa değeri olan Turkcell'in alımında üç ayrı fiyat uygulandığını hesaplıyor: Telia'nın hisseleri alınırken, Turkcell"in toplam değeri 2.2 milyar dolar olarak hesaplanmış; ama Çukurova'nın hisseleri alınırken değer 16.1 milyar dolar kabul edilmiş. Bu farkın sebebi nedir?

4 - Hisselerin satın alım fiyatları nasıl, hangi kriterlere göre belirlendi?

5 - Ziraat Bankası tarafından Turkcell'e ve ortaklarına verilmiş krediler bulunmakta mıdır? Varsa bu kredilerin tutarları ve vadeleri nedir?

6 - Türkiye Varlık Fonu'nun amacı kamu bankalarının batıklarını kurtarmak mıdır?

7 - Türkiye Varlık Fonu'nun Turcell'e yatırım yapmasının gerekçeleri nelerdir?

8 - Türkiye Varlık Fonu, yatırım yapacağı şirketlerin "stratejik" olup olmadığına neye göre karar veriyor? Bu konuda açık, net, şeffaf kıstasları var mı?

9 - 50 milyon dolar bulunamadığı için Katar'a satılan tank palet fabrikasına neden yatırım yapılmadı da Turkcell"e yapıldı?

10 - Turkcell, tank fabrikasından daha mı stratejik?

11 - Türkiye Varlık Fonu Turkcell alımını finanse etmek için borçlanmaya gidecek mi?

12 - Bazı yabancı yayın organları Türkiye Varlık Fonu'nun 2 milyar dolarlık dış borçlanmaya gideceğini öne sürdü, bu tutar doğru mu? Doğru değilse bu satın alma nasıl finanse edilecek?

13 - Türkiye Varlık Fonu'nun iç ve dış borç miktarı nedir?

14 – Covid19 salgını nedeniyle ücretsiz izne çıkarılan yüz binlerce çalışana, ekonomik dengeleri sarsmamak adına ayda ancak 1.170 lira ödeyebildiği bir konjonktürde Turkcell operasyonunun ekonomik temeli nedir?

15) Devletin telekominikasyon sektöründe hem Turkcell hem Türk Telekom'la faaliyet göstermesi piyasa koşullarına uygun mudur? Varlık Fonu bu alanda tekelleşme mi hedeflemektedir?

16) Turkcell ve Türk Telekom'un birleştirilmesi veya en azından iki şirketin eşgüdümünü sağlayacak bir birimin oluşturulmasına ilişkin bir planınız var mı??

17) Telsim ve 4G ihalelerinde Türkiye'ye milyarlarca dolar yatıran Vodafone'u devletin iki şirketiyle rekabete zorlamak rekabet kurallarına aykırı değil mi?

18) Rekabet Kurumu bu satışa ilişkin bir denetim yapmış mıdır? Yapıldıysa denetim sonuçları nedir?

T.C.
HAZİNE ve MALİYE BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 19809844-610- 420426 28/07/2020
Konu : 7/31734 Esas Sayılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 17/07/2020 tarihli ve 43452547-120.07-683852 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan Tekirdağ Milletvekili Sayın Candan YÜCEER'e ait 7/31734 esas sayılı soru önergesinde bahsi geçen hususlar, Cumhurbaşkanlığına bağlı Türkiye Varlık Fonu Yönetimi Anonim Şirketi uhdesindedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Dr. Berat ALBAYRAK
Hazine ve Maliye Bakanı

25.- Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün, kamu bankaları tarafından bazı kişilerin bireysel ihtiyaç kredisi taleplerinin reddedilmesine ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak'ın cevabı (7/31735)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Hazine ve Maliye Bakanı Dr. Berat Albayrak** tarafından Anayasa'nın 98'inci TBMM İçtüzüğünün 96'ıncı 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılması konusunda gereğini arz ederim.

Kemal Bülbül
Antalya Milletvekili

Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın pandemi sürecinde ekonomik anlamda problem yaşayan vatandaşlara, Vakıflar Bankası ve Ziraat Bankası'nın da dahil olduğu kamu bankaları tarafından 6 ay geri ödemesiz erteleme fırsatıyla 10 bin TL, 7 bin 500 TL, 5 bin TL kredi desteği verileceğine dair beyanlarından sonra Antalya ilinde çok sayıda vatandaşın kredi başvurularının "*Bireysel Temel İhtiyaç Destek Kredisi talebiniz mevcut yasal düzenlemeler çerçevesinde uygun görülmemiştir*" açıklamasıyla reddedildiğine dair şikâyetler alınmaktadır.

Bu bağlamda;

1. Kredi taleplerinin karşılanması amacıyla görevlendirilen kamu bankalarının "mevcut yasal düzenlemeler çerçevesinde uygun görülmeyen" kredi başvurularına dair itirazlardan Bakanlığınız haberdar mıdır? Eğer haberdar ise sorunun çözümü amacıyla ne tür girişimlerde bulunmaktadır?
2. Pandemi sürecinde işinden olan ve ekonomik güçlükler yaşayan yurttaşlarımızın karşılanmayan kredi taleplerinden sonra Bakanlığınız sosyal devlet olma prensibinden hareketle ne tür somut destekler öngörmektedir?

T.C.
HAZİNE ve MALİYE BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 19809844-610- 420475 28.07.2020
Konu : 7/31735 Esas Sayılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 17/07/2020 tarihli ve 43452547-120.07-683852 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan Antalya Milletvekili Sayın Kemal BÜLBÜL'e ait 7/31735 esas sayılı yazılı soru önergesinde bahsi geçen hususlara ilişkin bilgiler, https://www.tccb.gov.tr/assets/dosya/kabine/kabine.pdf adresinde yer almaktadır.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Dr. Berat ALBAYRAK
Hazine ve Maliye Bakanı

26.- Ankara Milletvekili Mevlüt Karakaya'nın, tahsil edilemeyen vergi alacaklarına ve mükelleflere ödeme kolaylığı sağlanması önerisine ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak'ın cevabı (7/31736)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Kamu mali yapısını iyileştirme, devletin gelirlerini artırma ve vergi akışını hızlandırma yanında, daralan ekonomide sıkışan mükelleflere gönüllü uyum bazlı ödeme kolaylığı sağlama hususunda aşağıdaki sorularımın **Hazine ve Maliye Bakanı Sayın Berat ALBAYRAK** tarafından yazılı olarak cevaplandırılması için gereğini arz ederim.

Mevlüt KARAKAYA
Ankara Milletvekili

Ülkemiz, 15 Temmuz hain darbe girişimi ile devam eden süreçte uluslararası düzeyde çok sayıda oyun ve komplolarla karşı karşıya kalmıştır. Bunların önemli bir kısmı da makro dengeleri hedef alan ekonomi üzerinden yürütülmeye çalışılmıştır. Son altı aydır da günlük hayatı tüm yönleriyle etkisi altına alan küresel felakete, yani Covid-19 salgınına maruz kalınmıştır.

Covid-19 gibi küresel bir salgın ile mücadele kapsamında sağlık kaygılı ulusal ve uluslararası düzeydeki alınan tedbirlerin gecikmeli de olsa ekonomiye yansıyacağı bilinmekteydi. Bu kapsamda Kovid-19 salgınının etkilerini azaltmak için tam zamanında (18 Mart 2020 tarihinde) **"Ekonomik İstikrar Kalkanı Paketi"** açıklanmış, devamında çeşitli kurum ve kuruluşlarca yardım ve önlem paketleri devreye konmuş, Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından mükelleflerin olumsuz etkilenmemesi için bazı idari tedbirler alınmış, TBMM tarafından da bu maksatla bazı yasal düzenlemeler yapılmıştır.

Covid-19 ile mücadelenin ekonomiye olan olumsuz etkilerini önlemek için şu ana kadar alınan tedbirler, yapılan yardım ve destekler sürecin doğru bir biçimde yönetilmesini sağlamıştır. **Elbette yeni yönetim biçimi Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminin yerinde, zamanında ve koordineli karar alma yapısının da bunda önemli katkıları olmuştur.**

Alınan tedbir ve önlemler ile yapılan yardım ve destekler etkili olmakla birlikte, talep daralması ve salgın dönemindeki faaliyet durmaları, buna bağlı olarak üreten reel sektörde bir kısım maliyetlerin sabit nitelik kazanması ile birim kapasite maliyetlerindeki artışlar, geniş esnaf, sanayici ve ticaret erbabı üzerinde halen etkili olmaktadır.

Bütün bunlarla birlikte, Kovid-19 ile mücadele kapsamındaki tedbirlerin ekonomiye yansımasındaki "gecikme faktörü" ve mücadelenin halen devam ettiği gerçeği de dikkate alındığında bir süre daha ekonominin bu yönlü **yakın izlenme**de kalması ve **tedbir bazlı politikaların** devamlılığının sağlanması bir gereklilik olarak görünmektedir.

Maliye teorisi açısından olağanüstü dönemlerin olağanüstü gelir kaynaklarına ihtiyacı olur. Gelir kaynaklarına başvurulmasında temel ilke, elbette fayda-maliyet ilkesidir. Bu da vergi mükelleflerinin üst seviyede gönüllü uyumu ile kamu hazinesine en yüksek gelirin elde edilmesi şeklinde formüle edilebilir. Bu bağlamda, İtalya, İspanya, ABD ve hatta vergi bilinci yoğun olarak bilinen Almanya'da vergi yapılandırma kanunlarının yürürlüğe girdiği görülmektedir. Bugün itibariyle, Arjantin, Pakistan, Güney Kore, Tayland, Brezilya, Hindistan, İsrail, Malezya ve Rusya parlamentolarına 2020 yılı içerisinde bir takım vergisel kolaylıklar içeren yasal düzenleme teklifleri sunulmuş durumdadır. **Özetle, son iki yıldır süren küresel durgunluk ve son altı aydır yaşanan küresel salgın sonucunda, birçok dünya ülkesi gerek kamu gelirlerini artırmak, gerekse vergi mükelleflerine kolaylıklar sağlamak amacıyla bir takım gönüllü bazlı vergisel düzenlemelere gitmişler veya hazırlık içerisindedirler.**

Sonuç olarak, 6736 ve 7143 sayılı yasalarla, ülkemizde, daha önce kamu hazinesine yaklaşık 65 milyar TL kaynak girişinin gönüllü olarak sağlandığını, virüs salgınının da etkisiyle genel vergi Tahsilat/Tahakkuk oranının yüzde 55'lere, dahilde alınan KDV'de ise bu oranın yüzde 22'lere gerilediğini, 31.3.2020 tarihi itibariyle bütçeye vergi geliri olarak yazılmış ancak tahsil edilememiş 500 milyar TL vergi alacağı olduğunu ve mükelleflerden yükselen bu yöndeki talep ve istekleri de dikkate aldığımızda;

1-Mali yapıyı iyileştirmek, devletin gelirlerini artırmak, vergi akışını hızlandırmak ve artırmak, daralan ekonomide sıkışan mükelleflere ödeme kolaylığı sağlayacak bir matrah artırımı ve vergi/SGK yapılandırması planlanmakta mıdır?

2-Böyle bir planlama var ise düzenlemenin vergilendirme dönemleri itibariyle kapsamı ve zamanlaması nedir?

T.C.
HAZİNE ve MALİYE BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 19809844-610- 420556 28/07/2020
Konu : 7/31736 Esas Sayılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 17/07/2020 tarihli ve 43452547-120.07-683852 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan Ankara Milletvekili Sayın Mevlüt KARAKAYA'ya ait 7/31736 esas sayılı soru önergesinde belirtilen hususlara ilişkin olarak, 30 Eylül 2019 tarihinde kamuoyuyla paylaşılan Yeni Ekonomi Programı (2020-2022) kapsamında gerekli düzenleme ve tedbirler hayata geçirilecektir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Dr. Berat ALBAYRAK
Hazine ve Maliye Bakanı

27.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, tarım kredi kooperatifleri ile Ziraat Bankasının 2020 için kullandırdıkları kredilerin artırılması ve mevcut kredi dosyası üzerinden işlem yapılmasına yönelik çalışmalara ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak'ın cevabı (7/31738)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98 ve TBMM İçtüzüğünün 96. Ve 99. Maddeleri uyarınca T.C. Hazine ve Maliye Bakanı Sn. Berat Albayrak tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Saygılarımla. 03.07.2020

Ömer Fethi Gürer

Niğde Milletvekili

1- Tarım kredi kooperatifi ve Ziraat Bankasında 2020 yılı için kullandıkları kredilere ilaveten %50 oranında artırım yapılması ve mevcut kredi dosyası üzerinden işlem yapılması için bir çalışma var mıdır?

T.C.
HAZİNE ve MALİYE BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 19809844-610-420509 28/07/2020
Konu : 7/31738 Esas Sayılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 17/07/2020 tarihli ve 43452547-120.07-683852 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan Niğde Milletvekili Sayın Ömer Fethi GÜRER'e ait 7/31738 esas sayılı yazılı soru önergesinde bahsi geçen hususlara ilişkin bilgilere, https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2020/01/20200103-8.pdf adresi ile https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2020/04/20200430M1-1.pdf adresinde yer alan Cumhurbaşkanı Kararlarından erişilebilmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Dr. Berat ALBAYRAK
Hazine ve Maliye Bakanı

No: 191

28 Temmuz 2020 Salı

Milletvekili Teklifleri

1.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın; 13 Temmuz 1930 Yılında Yaşanan Zilan Katliamında Yaşamını Yitirenleri Anma ve Söz Konusu Günün Yas Günü İlan Edilmesi Hakkında Kanun Teklifi (2/3061) (İçişleri Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.07.2020)

2.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın; 5488 Sayılı Tarım Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3062) (Tarım, Orman ve Köyişleri ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.07.2020)

3.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın; 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/3063) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.07.2020)

4.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un; İşyerleri ve Ticari Kuruluşlarda, Tabela ve Reklamlarda Türkçe Adların Kullanılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3064) (Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor; Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ile İçişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.07.2020)

5.- Konya Milletvekili Esin Kara'nın; Türk Ceza Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/3065) (Çevre ile Adalet Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.07.2020)

6.- Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya'nın; Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/3066) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.07.2020)

Rapor

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül ile 5 Milletvekilinin İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3050) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 226) (Dağıtma tarihi: 28.07.2020) (GÜNDEME)

Yazılı Soru Önergeleri

1.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, TRT bünyesinde çalışan personel ve yönetici kadrosu ile ilgili çeşitli verilere ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/31822) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.07.2020)

2.- İzmir Milletvekili Tacettin Bayır'ın, Mavi Bebek adlı sanal oyunun Türkiye'de engellenmesi için yapılan çalışmalara ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/31823) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

3.- Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya'nın, Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi bünyesinde yaz okulu açılmaması kararına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/31824) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

4.- Kırklareli Milletvekili Türabi Kayan'ın, Devrez Kızlaryolu Barajı Projesinin akıbetine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/31825) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

5.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2002-2020 yılları arasında Bakanlığa bağlı tesis ve yatırımların açılışına ve açılış törenlerine yapılan harcamalara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31826) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

6.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, emekli maaşlarından çalıştıkları için kesinti yapılan kişilerden pandemi nedeniyle çalışamayanlara kesintilerin iade edilmesi önerisine ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31827) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.07.2020)

7.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, pandemi döneminde işsiz kalan kadınlara ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31828) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

8.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2002-2020 yılları arasında Bakanlığa bağlı tesis ve yatırımların açılışına ve açılış törenlerine yapılan harcamalara ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31829) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

9.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, Sakarya'da bir havai fişek fabrikasında meydana gelen patlamaya dair çeşitli iddialara ve fabrikada alınan önlemlere ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31830) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

10.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman ilinde bulunan sanayi bölgelerine yeni yer tahsis edilmesi talebine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31831) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.07.2020)

11.- Elazığ Milletvekili Gürsel Erol'un, Elazığ Belediyesi tarafından yenilenen imar planına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31832) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.07.2020)

12.- Elazığ Milletvekili Gürsel Erol'un, Elazığ Belediyesinin düzenlediği bazı ihalelere ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31833) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.07.2020)

13.- İzmir Milletvekili Tacettin Bayır'ın, bazı illerdeki arsalar için TOKİ tarafından 23 Haziran 2020 tarihinde duyurulan satış ve kira ihalelerine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31834) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.07.2020)

14.- İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, İzmir'in bazı ilçelerindeki arsalar için TOKİ tarafından 23 Haziran 2020 tarihinde duyurulan satış ve kira ihalelerine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31835) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.07.2020)

15.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, İzmit fuar alanının akıbetine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31836) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.07.2020)

16.- Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, Karadeniz İklim Değişikliği Eylem Planı kapsamında il bazlı çeşitli verilere ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31837) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

17.- Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, iklim krizi ile mücadeleye ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31838) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

18.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2002-2020 yılları arasında Bakanlığa bağlı tesis ve yatırımların açılışına ve açılış törenlerine yapılan harcamalara ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31839) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

19.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, Bursa ilinin Nilüfer ilçesinde bulunan bir mahallede artan koku üzerine gelen şikayetlere ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31840) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

20.- İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi'nin, Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları İçin Etki Hızlandırıcı Pilot Uygulama Belgesi'nin içeriğine ve bu kapsamda yapılan çalışmalara ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31841) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.07.2020)

21.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, yabancı uyruklu kişilerin Türkiye'ye giriş çıkışlarının engellendiği iddiasına ve 2018-2020 yılları arasında yapılan vize başvurularına ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31842) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

22.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2002-2020 yılları arasında Bakanlığa bağlı tesis ve yatırımların açılışına ve açılış törenlerine yapılan harcamalara ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31843) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

23.- Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'in, tarımsal enerji fiyatlarındaki artışa ve üreticiye daha ucuz enerji sunulması talebine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31844) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

24.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2002-2020 yılları arasında Bakanlığa bağlı tesis ve yatırımların açılışına ve açılış törenlerine yapılan harcamalara ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31845) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

25.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, Bursa ilinde bulunan Atatürk Spor Salonu ile ilgili bazı iddialara ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31846) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

26.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31847) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

27.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31848) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

28.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31849) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

29.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31850) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

30.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31851) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

31.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31852) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

32.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31853) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

33.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31854) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

34.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31855) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

35.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31856) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

36.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31857) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

37.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31858) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

38.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31859) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

39.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31860) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

40.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31861) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

41.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31862) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

42.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31863) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

43.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31864) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

44.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31865) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

45.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31866) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

46.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31867) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

47.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31868) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

48.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31869) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

49.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2018-2020 yılları arasında Türkiye genelinde kapanan, devredilen ve konkordato ilan eden fabrika, atölye ve işletme sayılarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31870) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

50.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31871) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

51.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31872) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

52.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2002-2020 yılları arasında Bakanlığa bağlı tesis ve yatırımların açılışına ve açılış törenlerine yapılan harcamalara ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31873) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

53.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31874) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

54.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31875) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

55.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31876) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

56.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31877) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

57.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31878) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

58.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31879) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

59.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31880) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

60.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31881) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

61.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31882) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

62.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31883) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

63.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31884) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

64.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31885) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

65.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31886) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

66.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31887) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

67.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31888) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

68.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31889) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

69.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31890) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

70.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31891) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

71.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31892) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

72.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31893) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

73.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31894) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

74.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31895) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

75.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31896) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

76.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31897) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

77.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31898) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

78.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31899) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

79.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31900) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

80.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31901) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

81.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31902) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

82.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31903) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

83.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31904) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

84.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31905) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

85.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31906) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

86.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31907) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

87.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31908) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

88.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31909) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

89.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31910) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

90.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31911) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

91.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31912) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

92.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31913) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

93.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31914) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

94.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31915) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

95.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31916) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

96.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31917) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

97.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31918) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

98.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31919) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

99.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31920) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

100.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31921) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

101.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31922) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

102.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31923) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

103.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31924) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

104.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31925) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

105.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31926) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

106.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31927) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

107.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31928) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

108.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31929) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

109.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31930) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

110.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 19 Haziran 2020 tarihi itibarıyla dernek sayısına ve derneklerle ilgili çeşitli verilere ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31931) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

111.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31932) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

112.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31933) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

113.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31934) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

114.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31935) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

115.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31936) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

116.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31937) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

117.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31938) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

118.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31939) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

119.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31940) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

120.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31941) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

121.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31942) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

122.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31943) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

123.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31944) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

124.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31945) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

125.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31946) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

126.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31947) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

127.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı dernek, vakıf ve okullara harcandığı iddia edilen kaynakla yapılabilecek alternatif kamu hizmetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31948) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

128.- Antalya Milletvekili Feridun Bahşi'nin, kamu bankalarının açıkladığı tatil destek kredisinin yalnızca dört seyahat acentesini kapsamasına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31949) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

129.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, 15 Temmuz darbe girişimi soruşturması kapsamında aranan bir kişiye ve bu kişinin Türkiye'ye iadesine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31950) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.07.2020)

130.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, belediyelerin bütçeden aldıkları payların artırılması ve çeşitli ekonomik kolaylıklar sağlanması önerisine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31951) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.07.2020)

131.- Antalya Milletvekili Cavit Arı'nın, tarihi eserlere zarar verilmesini engellemek için alınan önlemlere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31952) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.07.2020)

132.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2002-2020 yılları arasında Bakanlığa bağlı tesis ve yatırımların açılışına ve açılış törenlerine yapılan harcamalara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31953) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

133.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Türkiye genelinde fuhuş suçu nedeniyle yapılan işlemlere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31954) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

134.- Antalya Milletvekili Çetin Osman Budak'ın, Ankara'da bulunan Seğmenler Parkı'nın giriş-çıkış kısıtlamalarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31955) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

135.- İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, Ege Bölgesinde olası bir depreme karşı alınan önlemlere ve Türkiye fay hattı haritasının güncellenmesine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31956) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

136.- Aydın Milletvekili Aydın Adnan Sezgin'in, koruma tahsis edilen siyasi parti il ve ilçe başkanlarının sayısına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31957) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

137.- Yozgat Milletvekili Ali Keven'in, Yozgat ilindeki halk kütüphanelerine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31958) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.07.2020)

138.- Antalya Milletvekili Cavit Arı'nın, tarihi eserlere zarar verilmesini engellemek için alınan önlemlere ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31959) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.07.2020)

139.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, son bir yıl içinde hakkında çeşitli müeyyideler uygulanan kanallara ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31960) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.07.2020)

140.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2002-2020 yılları arasında Bakanlığa bağlı tesis ve yatırımların açılışına ve açılış törenlerine yapılan harcamalara ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31961) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

141.- Muğla Milletvekili Suat Özcan'ın, Milas Arkeoloji Müzesi yapım inşaatına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31962) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

142.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, Türkiye genelinde ve Antakya özelinde halk kütüphanelerinin sayılarının artırılmasına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31963) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

143.- Yozgat Milletvekili Ali Keven'in, açık öğretim fakültesi öğrencilerine yönelik yaz okulu açılması önerisine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31964) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.07.2020)

144.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, Sivas ilinde bulunan ve yıkım kararı alınan bazı okullara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31965) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.07.2020)

145.- Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya'nın, pandemi nedeniyle okullarda alınması gereken önlemlere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31966) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.07.2020)

146.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, 2020 yılı yaz okulları programında değişiklik yapılmasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31967) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.07.2020)

147.- İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, ülkemizdeki kız çocuklarının okula gitme oranlarına dair çeşitli verilere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31968) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.07.2020)

148.- İstanbul Milletvekili Nazır Cihangir İslam'ın, 2019 yılı öncesinde mesleki eğitim merkezlerinden mezun olan kişilerin lise diploması alabilmesi için düzenleme yapılması önerisine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31969) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.07.2020)

149.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesinde yaz okulu uygulamasının iptal edilmesine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31970) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

150.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, üniversitelerin yaz okulu programlarında değişiklik yapılmasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31971) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

151.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2002-2020 yılları arasında Bakanlığa bağlı tesis ve yatırımların açılışına ve açılış törenlerine yapılan harcamalara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31972) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

152.- Nevşehir Milletvekili Faruk Sarıaslan'ın, görsel sanatlar dersinin ilkokul birinci sınıftan itibaren verilmesi önerisi ile görsel sanatlar öğretmeni atamalarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31973) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

153.- Eskişehir Milletvekili Jale Nur Süllü'nün, Eskişehir'de Covid-19 tanılı ve karantinada olan bazı öğrencilerin Yüksek Öğretim Kurumları Sınavı'na alınmasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31974) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

154.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, ücretli öğretmenlere dair bazı verilere ve önerilere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31975) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

155.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, 2018 yılından bugüne kadar kadroya geçen ücretli öğretmenlere ve gerekli şartları sağlayıp atanamayan ücretli öğretmenlere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31976) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

156.- Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, mesleki eğitim merkezlerinden mezun olan kişilere lise diploması verilmesi yönünde düzenleme yapılması önerisine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31977) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

157.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, Sağlık Bakanlığı tarafından yayımlanan çalışma rehberine göre velilerin çocuklarında Covid-19 bulgularına rastlaması halinde okula göndermemeleri yönünde taahhütname imzalatılmasının kararlaştırılmasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31978) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

158.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, okullarda koronavirüs salgını kapsamında alınacak önlemlere ve okulların açılma tarihine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31979) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

159.- Aydın Milletvekili Aydın Adnan Sezgin'in, Libya'da bulunan askerlerin ve sivil görevlilerin koronavirüsten korunmaları için alınan önlemlere ve bazı verilere ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31980) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

160.- Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün, Batman ilinde koronavirüs vakalarının artışına karşı alınacak önlemlere ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31981) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.07.2020)

161.- Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan'ın, Gaziantep ilindeki Covid-19 vakalarına ve hastanelerin doluluk oranlarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31982) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

162.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2002-2020 yılları arasında Bakanlığa bağlı tesis ve yatırımların açılışına ve açılış törenlerine yapılan harcamalara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31983) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

163.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, Kırşehir Devlet Hastanesinin tamamlanmayan ek bina inşaatının akıbetine ve yapılacağı açıklanan yeni hastane binasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31984) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

164.- Eskişehir Milletvekili Jale Nur Süllü'nün, Eskişehir'de Covid-19 tanılı ve karantinada olan bazı öğrencilerin Yüksek Öğretim Kurumları Sınavı'na alınmasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31985) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

165.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, astım hastalığının Bakanlık tarafından açıklanan kronik hastalıklar listesinden çıkarılmasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31986) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

166.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, bütün sağlık çalışanlarının kadroya geçirilmesine yönelik çalışmalara ve 2020 yılı sağlık personeli atamalarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31987) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

167.- Ankara Milletvekili Bülent Kuşoğlu'nun, Ankara ilinin Polatlı ilçesinde bulunan bir mahalleye sağlık ocağı binası yapılmasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31988) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

168.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, ÖSYM tarafından yapılan bazı merkezî sınavlarda Covid-19'a karşı alınan önlemlere ve sınavlardan sonra test sonucu pozitif çıkan öğrenci ve personellere ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31989) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

169.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Türkiye genelinde maytap ve havai fişek türü patlayıcı üretimi yapan tesis sayısına ve bunların denetimine ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31990) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.07.2020)

170.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman ilinde bulunan sanayi bölgelerine yeni yer tahsis edilmesi talebine ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31991) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.07.2020)

171.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2002-2020 yılları arasında Bakanlığa bağlı tesis ve yatırımların açılışına ve açılış törenlerine yapılan harcamalara ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31992) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

172.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, Bursa ilinde bulunan Gökmen Uzay Havacılık ve Eğitim Merkezi'ne ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31993) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

173.- Muğla Milletvekili Suat Özcan'ın, Muğla'nın Milas ilçesinde mevsim normallerinin üzerindeki sıcaklar nedeniyle mağdur olan zeytin üreticilerine destek verilmesi talebine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31994) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.07.2020)

174.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2002-2020 yılları arasında Bakanlığa bağlı tesis ve yatırımların açılışına ve açılış törenlerine yapılan harcamalara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31995) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

175.- Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in, Orman Genel Müdürlüğü'nde çalışan işçilerden sosyal tesislerde kalmak istedikleri ve günlük çalışma saatleri dışında da çalışmayı kabul ettiklerine dair yazı alındığı iddiasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31996) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

176.- Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'in, Karaman ilinde eksik olan arılı kovanların tamamlanması ve arıcılara çeşitli hastalık ve zararlılarla mücadele konusunda destek olunması taleplerine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31997) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

177.- Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'in, büyükbaş hayvan yetiştiriciliği alanında yaşanan bazı sorunlara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31998) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

178.- Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'in, küçükbaş hayvan yetiştiriciliği alanında yaşanan bazı sorunlara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31999) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

179.- Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'in, 2019 yılı için çiftçilere verilecek destekleme ödemelerine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32000) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

180.- Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'in, elma üreticisinin girdi maliyetlerinin düşürülmesine ve ihracat desteği sağlanması talebine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32001) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

181.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, Yayladağı ve Cilvegözü sınır kapılarının kapatılmasının Hatay ekonomisine etkilerine ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32002) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.07.2020)

182.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Türkiye'ye kaçak yollarla girdiği tespit edilen dayanıklı tüketim mallarına ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32003) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

183.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2002-2020 yılları arasında Bakanlığa bağlı tesis ve yatırımların açılışına ve açılış törenlerine yapılan harcamalara ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32004) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

184.- Antalya Milletvekili Çetin Osman Budak'ın, ithalatı sınırlamak için getirilen ilave gümrük vergilerine ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32005) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

185.- Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin'in, iş yerini kapatan esnaf sayısına ve Covid-19 kapsamında verilen esnaf destek paketine yapılan başvurulara ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32006) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

186.- Muğla Milletvekili Suat Özcan'ın, Muğla ili Menteşe ilçesi ile Denizli ili Kale ilçelerini birbirine bağlayan yol üzerindeki bakım, onarım ve genişletme çalışmalarına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32007) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.07.2020)

187.- Muğla Milletvekili Suat Özcan'ın, Milas-Yatağan arasındaki yol çalışmalarına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32008) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.07.2020)

188.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2002-2020 yılları arasında Bakanlığa bağlı tesis ve yatırımların açılışına ve açılış törenlerine yapılan harcamalara ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32009) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

189.- Zonguldak Milletvekili Ünal Demirtaş'ın, Filyos Liman Projesi'ne ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32010) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

190.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, Bursa-Orhaneli Karayolu çalışmasına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32011) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

191.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, Covid-19 kapsamında bazı özel hava yolu şirketlerinde bilet ertelemesi ve iptali konusunda sorunlar yaşandığı iddiasına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32012) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

192.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, Eskişehir'in Çifteler ilçesine bağlı Belpınar Mahallesine baz istasyonu kurulması talebine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32013) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

193.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, yazılı soru ve Meclis araştırması önergeleri ile kanun tekliflerine ilişkin ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32014) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.07.2020)

194.- Şanlıurfa Milletvekili Nusrettin Maçin'in, bir televizyon programındaki söylemleri nedeniyle istifa eden kişiye ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/32015) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.06.2020)

195.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Tahir Elçi cinayeti ve bu kapsamda yürütülen soruşturmaya ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/32016) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.06.2020)

196.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, 15 Temmuz Darbe Girişimini Araştırma Komisyonu'na MİT tarafından sunulan rapora ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/32017) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.06.2020)

197.- İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun, 2020 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu kapsamında belirlenen yasal borçlanma limitinin 2020 yılı Mayıs ayı itibarıyla aşılmasına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/32018) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.07.2020)

198.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Sakarya ilindeki bir havai fişek fabrikasında meydana gelen patlamaya ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/32019) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.07.2020)

199.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, açıköğretim sınav takviminin değiştirilmesine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/32020) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.07.2020)

200.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şırnak Üniversitesi bünyesinde istihdam edilmek üzere İŞKUR aracılığıyla verilen işçi alımı ilanında adres şartı koşulduğu iddiasına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/32021) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.07.2020)

201.- Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, 27 Haziran 2020 tarihinde Van Gölü'nde göçmenleri taşıyan bir balıkçı teknesinin batması olayına ve son beş yılda Van ilinde hayatını kaybeden göçmenlere ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/32022) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.07.2020)

202.- Tokat Milletvekili Kadim Durmaz'ın, özelleştirilen şeker fabrikalarında çalışan ve statüsü değişen işçilerin durumuna ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/32023) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

203.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, bazı firmaların başka firmalarla kurdukları ortaklıklara ve bu ortaklıkların son 15 yılda aldıkları ihalelere ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/32024) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

204.- İzmir Milletvekili Tacettin Bayır'ın, 17 Nisan 2020 tarihi itibarıyla işten çıkarılan işçilere ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/32025) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

205.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 10 Mart-10 Temmuz 2020 tarihleri arasında depresyon, kaygı bozukluğu gibi sebeplerle sağlık kuruluşlarına başvuranlar ile 60 yaş üstü kronik rahatsızlığı bulunan ve koronavirüsten hayatını kaybeden Cumhurbaşkanlığı personel sayısına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/32026) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

206.- Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı'na bağlı merkez, taşra ve yurtdışı teşkilatında çalışan personel, kullanılan bina ve araç verilerine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/32027) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

207.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, belediyeler tarafından açılmış sığınma evlerine ve bazı verilere ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/32028) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

208.- Batman Milletvekili Feleknas Uca'nın, bir gazetecinin paylaşımı sebebiyle aldığı cezaya ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32029) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.06.2020)

209.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, keşif ve icralarda Adalet Teşkilatını Güçlendirme Vakfının araçlarının kullanılmasının zorunlu kılındığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32030) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.07.2020)

210.- Şırnak Milletvekili Hasan Özgüneş'in, taleplerinin karşılanması için açlık grevi yapan bazı hükümlülere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32031) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.07.2020)

211.- Şırnak Milletvekili Hasan Özgüneş'in, 2016 yılında Şırnak ilinde hayatını kaybeden bir kişiye ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32032) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.07.2020)

212.- Iğdır Milletvekili Habip Eksik'in, Ağrı Patnos L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda çeşitli hak ihlalleri yaşandığı ve yeterli hijyen koşullarının sağlanmadığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32033) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.07.2020)

213.- Muş Milletvekili Şevin Coşkun'un, ağır hasta mahkumların tahliye edilmesi talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32034) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.07.2020)

214.- Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, İmralı Cezaevinde koronavirüs salgını kapsamında alınan önlemlere ve Abdullah Öcalan'ın ailesi ve avukatlarıyla görüşemediği iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32035) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.07.2020)

215.- Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü'nün, Şanlıurfa T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda yaşandığı iddia edilen su sorununa ve keyfi uygulamalar nedeniyle bazı mahkumların açlık grevi yaptığı yönündeki iddialara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32036) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.07.2020)

216.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Şırnak ilinin İdil ilçesinde yaşamını yitiren bir çocuğa ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32037) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

217.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, ülkemizde görev yapan serbest avukat, kamu avukatı ile stajyer avukat sayısına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32038) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.07.2020)

218.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, çeşitli nedenlerle hayatını kaybeden çocuklara dair verilere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32039) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

219.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 10 Mart-10 Temmuz 2020 tarihleri arasında depresyon, kaygı bozukluğu gibi sebeplerle sağlık kuruluşlarına başvuranlar ile 60 yaş üstü kronik rahatsızlığı bulunan ve koronavirüsten hayatını kaybeden Bakanlık personel sayısına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32040) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

220.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 9 Temmuz 2020 tarihi itibarıyla ülkemizde tutuklu ve hükümlü bulunan avukat sayısı ile kayıtlı oldukları barolara göre dağılımlarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32041) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

221.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 9 Temmuz 2020 tarihi itibarıyla yargıya intikal etmiş olan çocuk istismarı vakaları ile bu nedenle öldürülen çocuk sayısına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32042) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

222.- Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın, Biz Bize Yeteriz Türkiyem kampanyası kapsamında toplanan bağış miktarı ve yapılan harcamalara ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32043) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.07.2020)

223.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Sakarya ilindeki bir havai fişek fabrikasında meydana gelen patlamaya ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32044) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.07.2020)

224.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütlü'nün, 18 yaşından küçüklerin üzerinde olumsuz etki yaratacak nitelikte olduğuna karar verilen yazılı eserlere ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32045) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.07.2020)

225.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şırnak Üniversitesi bünyesinde istihdam edilmek üzere İŞKUR aracılığıyla verilen işçi alımı ilanında adres şartı koşulduğu iddiasına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32046) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.07.2020)

226.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, Eskişehir Hacı Süleyman Çakır Huzurevinde Covid-19 nedeniyle vefat eden kişilerin doğal ölüm olarak raporlandığı iddiasına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32047) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

227.- İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan'ın, sığınma evinden eşi tarafından alınan bir kadının öldürülmesine ve sığınma evlerinin gizliliğine ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32048) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

228.- İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegü'nün, Sakarya'da bir havai fişek fabrikasında meydana gelen patlamanın soruşturulmasına ve patlamadan önce fabrikanın mevzuat gereği denetimlerinin yapılıp yapılmadığına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32049) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

229.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, koronavirüs salgını sürecinden olumsuz etkilenen kahvehane işleten esnafın desteklenmelerine ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32050) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.07.2020)

230.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, Biz Bize Yeteriz Türkiyem kampanyasında toplanan bağış miktarından yapılan harcamalara ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32051) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.07.2020)

231.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 10 Mart-10 Temmuz 2020 tarihleri arasında depresyon, kaygı bozukluğu gibi sebeplerle sağlık kuruluşlarına başvuranlar ile 60 yaş üstü kronik rahatsızlığı bulunan ve koronavirüsten hayatını kaybeden Bakanlık personel sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32052) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

232.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Alo 183 hattına başvuran çocuk sayısına ve başvurulardan işlem yapılanlara ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32053) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

233.- İzmir Milletvekili Kani Beko'nun, ülkemizde son beş yılda yanan fabrikalara ve burada çalışan işçilere dair çeşitli verilere ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32054) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

234.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2019 yılında aile içi şiddete maruz kalan ve koruma talep eden kişi sayısı ile illere göre kadın ve çocuk sığınma evi sayılarına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32055) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

235.- Antalya Milletvekili Aydın Özer'in, huzurevlerinde bulunan yaşlı sayısı ile huzurevi personeline dair bazı verilere ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32056) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

236.- Antalya Milletvekili Aydın Özer'in, Antalya'nın Kemer ilçesinde bulunan ve sahilde mermer tozu kullanan bir otelle ilgili yapılacak işlemlere ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32057) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.07.2020)

237.- Bursa Milletvekili Yüksel Özkan'ın, Bursa'nın şehir merkezinde bulunan Yunuseli Havaalanı'nın bulunduğu arazinin imara açılacağı iddiasına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32058) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.07.2020)

238.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, 3 Temmuz 2020 tarihinde Sakarya'da bulunan bir havai fişek fabrikasında meydana gelen patlamanın araştırılmasına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32059) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.07.2020)

239.- Antalya Milletvekili Aydın Özer'in, nesli tükenmekte olan caretta carettalara yönelik alınan önlemlere ve bu hayvanların ölüm oranlarına dair istatistiğe ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32060) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.07.2020)

240.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, yapımı Körfez Belediyesi tarafından üstlenilen Körfez Devlet Hastanesi Projesine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32061) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.07.2020)

241.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 10 Mart-10 Temmuz 2020 tarihleri arasında depresyon, kaygı bozukluğu gibi sebeplerle sağlık kuruluşlarına başvuranlar ile 60 yaş üstü kronik rahatsızlığı bulunan ve koronavirüsten hayatını kaybeden Bakanlık personel sayısına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32062) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

242.- Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in, Serik Belediyesi'nin 31 Mart 2019'dan bu yana İller Bankası'ndan aldığı paya ve kredi kullanımına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32063) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

243.- Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in, Kaş Belediyesi'nin 31 Mart 2019'dan bu yana İller Bankası'ndan aldığı paya ve kredi kullanımına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32064) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

244.- Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in, Kepez Belediyesi'nin 31 Mart 2019'dan bu yana İller Bankası'ndan aldığı paya ve kredi kullanımına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32065) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

245.- Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in, Göndoğmuş Belediyesi'nin 31 Mart 2019'dan bu yana İller Bankası'ndan aldığı paya ve kredi kullanımına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32066) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

246.- Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in, Aksu Belediyesi'nin 31 Mart 2019'dan bu yana İller Bankası'ndan aldığı paya ve kredi kullanımına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32067) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

247.- Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in, Akseki Belediyesi'nin 31 Mart 2019'dan bu yana İller Bankası'ndan aldığı paya ve kredi kullanımına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32068) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

248.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir'in Bergama ilçesinde bulunan Sümerbank tekstil fabrikasının bulunduğu arazinin hazineye devredileceği ve konut arazisine dönüştürüleceği yönünde haberlere ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32069) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

249.- Osmaniye Milletvekili Baha Ünlü'nün, Osmaniye ilinin Kadirli ilçesinde yaşanan çevre kirliliği sorununa ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32070) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

250.- Osmaniye Milletvekili Baha Ünlü'nün, Osmaniye Organize Sanayi Bölgesi'ndeki tesislerin bacalarının filtresiz olduğu iddiası ile bu konu hakkında herhangi bir denetim yapılıp yapılmadığına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32071) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

251.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Manisa ili Soma ilçesinin bir mahallesinde yaşanan içme suyu şebekesi sorununa ve sorunun çözümüne ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32072) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

252.- Antalya Milletvekili Aydın Özer'in, Antalya ilinin bir ilçe belediyesiyle ilgili rüşvet iddialarına ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32073) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.06.2020)

253.- Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş'un, Yunanistan'ın Türkiye karasularında yer alan bazı adaları işgal ettiği iddiasına ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32074) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.07.2020)

254.- Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, iltica talebinde bulunmalarına rağmen ülkelerine gönderildiği iddia edilen kişilere ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32075) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.07.2020)

255.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, koronavirüs salgını kapsamında yardım gönderilen ülkelere ve gönderilen malzemelerin içeriğine ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32076) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.07.2020)

256.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 10 Mart-10 Temmuz 2020 tarihleri arasında depresyon, kaygı bozukluğu gibi sebeplerle sağlık kuruluşlarına başvuranlar ile 60 yaş üstü kronik rahatsızlığı bulunan ve koronavirüsten hayatını kaybeden Bakanlık personel sayısına ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32077) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

257.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, çocukların Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Komitesine bireysel başvuru yapabilmesine ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32078) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

258.- Adana Milletvekili Tulay Hatımoğulları Oruç'un, Pir Sultan Abdal Kültür Derneği Cemevi Diyarbakır şubesinin elektrik borcunu ödememesi gerekçesiyle aboneliğinin iptal edilmesine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32079) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.07.2020)

259.- Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'un, Pir Sultan Abdal Kültür Derneği Cemevi Diyarbakır şubesinin elektrik borcunu ödememesi gerekçesiyle aboneliğinin iptal edilmesine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32080) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.07.2020)

260.- İstanbul Milletvekili Hüda Kaya'nın, Pir Sultan Abdal Kültür Derneği Cemevi Diyarbakır şubesinin elektrik borcunu ödememesi gerekçesiyle aboneliğinin iptal edilmesine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32081) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.07.2020)

261.- Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın, Pir Sultan Abdal Kültür Derneği Cemevi Diyarbakır şubesinin elektrik borcunu ödememesi gerekçesiyle aboneliğinin iptal edilmesine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32082) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.07.2020)

262.- Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün, Pir Sultan Abdal Kültür Derneği Cemevi Diyarbakır şubesinin elektrik borcunu ödememesi gerekçesiyle aboneliğinin iptal edilmesine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32083) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.07.2020)

263.- Diyarbakır Milletvekili Hişyar Özsoy'un, Pir Sultan Abdal Kültür Derneği Cemevi Diyarbakır şubesinin elektrik borcunu ödememesi gerekçesiyle aboneliğinin iptal edilmesine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32084) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.07.2020)

264.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, DEDAŞ tarafından yapılan elektrik kesintileri ile ilgili bazı iddialara ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32085) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.07.2020)

265.- İstanbul Milletvekili Zeynel Özen'in, Pir Sultan Abdal Kültür Derneği Cemevi Diyarbakır şubesinin elektrik borcunu ödememesi gerekçesiyle aboneliğinin iptal edilmesine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32086) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.07.2020)

266.- Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel'in, Pir Sultan Abdal Kültür Derneği Cemevi Diyarbakır şubesinin elektrik borcunu ödememesi gerekçesiyle aboneliğinin iptal edilmesine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32087) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.07.2020)

267.- Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ'ın, Pir Sultan Abdal Kültür Derneği Cemevi Diyarbakır şubesinin elektrik borcunu ödememesi gerekçesiyle aboneliğinin iptal edilmesine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32088) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.07.2020)

268.- Diyarbakır Milletvekili İmam Taşçıer'in, Pir Sultan Abdal Kültür Derneği Cemevi Diyarbakır şubesinin elektrik borcunu ödememesi gerekçesiyle aboneliğinin iptal edilmesine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32089) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.07.2020)

269.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, toplu açılışı yapılan hidroelektrik santralleri için ihale yapılıp yapılmadığına ve açılışın maliyetine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32090) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

270.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 10 Mart-10 Temmuz 2020 tarihleri arasında depresyon, kaygı bozukluğu gibi sebeplerle sağlık kuruluşlarına başvuranlar ile 60 yaş üstü kronik rahatsızlığı bulunan ve koronavirüsten hayatını kaybeden Bakanlık personel sayısına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32091) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

271.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Türkiye Futbol Federasyonu Yönetim Kurulunca alınan bir karara ve koronavirüs salgını nedeniyle alınacak önlemlere ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32092) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

272.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 10 Mart-10 Temmuz 2020 tarihleri arasında depresyon, kaygı bozukluğu gibi sebeplerle sağlık kuruluşlarına başvuranlar ile 60 yaş üstü kronik rahatsızlığı bulunan ve koronavirüsten hayatını kaybeden Bakanlık personel sayısına ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32093) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

273.- Zonguldak Milletvekili Ünal Demirtaş'ın, TÜİK bünyesinde yapılan atamalara ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32094) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

274.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 10 Mart-10 Temmuz 2020 tarihleri arasında depresyon, kaygı bozukluğu gibi sebeplerle sağlık kuruluşlarına başvuranlar ile 60 yaş üstü kronik rahatsızlığı bulunan ve koronavirüsten hayatını kaybeden Bakanlık personel sayısına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32095) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

275.- Hatay Milletvekili İsmet Tokdemir'in, koronavirüs salgını nedeniyle mağdur olan kantinci esnafına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32096) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

276.- Antalya Milletvekili Aydın Özer'in, Antalya ilinin bir ilçe belediyesiyle ilgili rüşvet iddialarına ve konuyla ilgili sürece ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32097) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.06.2020)

277.- Diyarbakır Milletvekili Hişyar Özsoy'un, görevden alınan Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanı tarafından bir spor kulübüne yapılan yardıma ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32098) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.07.2020)

278.- Antalya Milletvekili Aydın Özer'in, Antalya'nın Kemer ilçesinde bulunan ve sahilde mermer tozu kullanan bir otelle ilgili yapılacak işlemlere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32099) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.07.2020)

279.- Tunceli Milletvekili Alican Önlü'nün, Tunceli'nin Nazımiye ilçesinde bulunan Düzgün Baba Ziyaretgahına yönelik bir saldırıya ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32100) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.07.2020)

280.- Ankara Milletvekili Gamze Taşcıer'in, bir kadının öldürülmeden önce evli olduğu erkek tarafından sığınma evinden çıkarılmış olmasına ve sığınma evlerindeki kadınların güvenliğine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32101) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.07.2020)

281.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, 3 Temmuz 2020 tarihinde Sakarya'da bulunan bir havai fişek fabrikasında meydana gelen patlamanın araştırılmasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32102) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.07.2020)

282.- İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan'ın, bekçilerin kötü muamelede bulunduğu iddiasıyla yapılan başvurulara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32103) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

283.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, son iki yılda Eskişehir-Kütahya karayolunda bulunan Ilıca mevkiinde gerçekleşen kaza sayısına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32104) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.07.2020)

284.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Sakarya'nın Hendek ilçesinde bir havai fişek fabrikasında yaşanan patlamaya ve havai fişek üretimi ile satışının durdurulması önerisine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32105) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.07.2020)

285.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 10 Mart-10 Temmuz 2020 tarihleri arasında depresyon, kaygı bozukluğu gibi sebeplerle sağlık kuruluşlarına başvuranlar ile 60 yaş üstü kronik rahatsızlığı bulunan ve koronavirüsten hayatını kaybeden Bakanlık personel sayısına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32106) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

286.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, koronavirüs salgını sürecinden olumsuz etkilenen kahvehane, çay bahçesi, internet kafe gibi yerleri işleten esnafın desteklenmelerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32107) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

287.- İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi'nin, çarşı ve mahalle bekçilerinin eğitimlerini alacakları POMEM'lere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32108) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

288.- Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in, Serik Belediyesi'nin 31 Mart 2019'dan bu yana temsil ve ağırlama giderlerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32109) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

289.- Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in, Kaş Belediyesi'nin 31 Mart 2019'dan bu yana temsil ve ağırlama giderlerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32110) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

290.- Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in, Kepez Belediyesi'nin 31 Mart 2019'dan bu yana temsil ve ağırlama giderlerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32111) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

291.- Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in, Aksu Belediyesi'nin 31 Mart 2019'dan bu yana temsil ve ağırlama giderlerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32112) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

292.- Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in, Gündoğmuş Belediyesi'nin 31 Mart 2019'dan bu yana temsil ve ağırlama giderlerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32113) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

293.- Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in, Akseki Belediyesi'nin 31 Mart 2019'dan bu yana temsil ve ağırlama giderlerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32114) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

294.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir'in Bergama ilçesinde bulunan Sümerbank fabrikasının arazisinin belediyenin borçlarına karşılık hazineye devredileceği iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32115) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

295.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, son altı yılda yapılan trafik denetimlerinde alkol ve uyuşturucu testini kabul etmeyen, uyuşturucu madde alarak araç kullanan ve ehliyetleri geri alınan kişi sayısına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32116) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

296.- Muğla Milletvekili Mürsel Alban'ın, alkol satışı yapan eğlence mekanlarının normalleşme sürecinde yeniden açılmasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32117) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

297.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Mustafa Necati Kültür Evinin adının değiştirilmesine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32118) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.06.2020)

298.- Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya'nın, Mustafa Necati Kültür Evinin adının değiştirilmesine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32119) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.06.2020)

299.- Antalya Milletvekili Aydın Özer'in, Antalya ilinin bir ilçe belediyesiyle ilgili rüşvet iddialarına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32120) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.06.2020)

300.- Antalya Milletvekili Aydın Özer'in, Antalya'nın Kemer ilçesinde bulunan ve sahilde mermer tozu kullanan bir otelle ilgili yapılacak işlemlere ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32121) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.07.2020)

301.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 10 Mart-10 Temmuz 2020 tarihleri arasında depresyon, kaygı bozukluğu gibi sebeplerle sağlık kuruluşlarına başvuranlar ile 60 yaş üstü kronik rahatsızlığı bulunan ve koronavirüsten hayatını kaybeden Bakanlık personel sayısına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32122) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

302.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, son 5 yılda RTÜK tarafından uygulanan cezalara ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32123) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

303.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Türkiye genelinde uydu yayını yapan kanallara, televizyon kanallarının RTÜK ve TÜRKSAT'a yaptıkları ödemelere ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32124) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

304.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, ilkokul çağı okullaşma oranına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32125) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

305.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman ilinde yıkılan il halk kütüphanesinin yerine yenisinin yapılmasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32126) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.07.2020)

306.- Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, Mersin Atatürk Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nde dezenfektan üretimi sırasında meydan gelen patlamaya ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32127) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.07.2020)

307.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 10 Mart-10 Temmuz 2020 tarihleri arasında depresyon, kaygı bozukluğu gibi sebeplerle sağlık kuruluşlarına başvuranlar ile 60 yaş üstü kronik rahatsızlığı bulunan ve koronavirüsten hayatını kaybeden Bakanlık personel sayısına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32128) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

308.- Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş'un, Yunanistan'ın Türkiye karasularında yer alan bazı adaları işgal ettiği iddiasına ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32129) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.07.2020)

309.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 10 Mart-10 Temmuz 2020 tarihleri arasında depresyon, kaygı bozukluğu gibi sebeplerle sağlık kuruluşlarına başvuranlar ile 60 yaş üstü kronik rahatsızlığı bulunan ve koronavirüsten hayatını kaybeden Bakanlık personel sayısına ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32130) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

310.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, Ağustos ayında sözleşmeleri sona erecek olan ve devlet hastanelerinde çalışan başhekim ve başhekim yardımcısı sayısı ile bu kişilerin atanma yöntemlerine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32131) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.06.2020)

311.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Atatürk Havalimanı yerleşkesine ve Sancaktepe'ye inşa edilen hastanelere alınan tıbbi cihaz ve malzemelere ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32132) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.06.2020)

312.- Ankara Milletvekili Nihat Yeşil'in, Ankara ilinde tespit edilen Covid-19 vakalarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32133) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.07.2020)

313.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, Almanya'dan gelen Türklere Covid-19 testinin ücretli yapılmasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32134) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.07.2020)

314.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şırnak'ın Cizre ilçesine yapılması planlanan devlet hastanesi projesinin yerinin değiştirilmesine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32135) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.07.2020)

315.- Samsun Milletvekili Neslihan Hancıoğlu'nun, Samsun'da faaliyet gösteren Çocuk İzlem Merkezinin yöneticileri ile ilgili iddialara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32136) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.07.2020)

316.- İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, yurt dışından gelen tır şoförlerinin koronavirüsten korunması adına alınan önlemlere ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32137) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.07.2020)

317.- Burdur Milletvekili Mehmet Göker'in, vekil ebe ve hemşirelere kadro verilmesine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32138) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.07.2020)

318.- Ordu Milletvekili Seyit Torun'un, Ordu İl Sağlık Müdürlüğü tarafından yapılan yazılım ve otomasyon ihalesine dair bazı iddialara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32139) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.07.2020)

319.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, Heybeliada Sanatoryumu yerleşkesinin yeniden değerlendirilmesi talebine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32140) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.07.2020)

320.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 10 Mart-10 Temmuz 2020 tarihleri arasında depresyon, kaygı bozukluğu gibi sebeplerle sağlık kuruluşlarına başvuranlar ile 60 yaş üstü kronik rahatsızlığı bulunan ve koronavirüsten hayatını kaybeden Bakanlık personel sayısına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32141) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

321.- İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, 11 Mart 2020'den bu yana koronavirüsten ve benzer bulgulardan hayatını kaybeden kişilerin istatistiki verilerine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32142) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

322.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, beyin sapı tümörü hastalığına ve tedavi yöntemlerine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32143) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

323.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde ilinde yaşayan çölyak veya haşimato hastası kişilerin sayısına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32144) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

324.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 10 Mart-10 Temmuz 2020 tarihleri arasında depresyon, kaygı bozukluğu gibi sebeplerle sağlık kuruluşlarına başvuranlar ile 60 yaş üstü kronik rahatsızlığı bulunan ve koronavirüsten hayatını kaybeden Bakanlık personel sayısına ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32145) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

325.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, Uludağ'da yapılan altyapı çalışmalarına ve ağaç kesimine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32146) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.07.2020)

326.- İstanbul Milletvekili Zeynel Özen'in, Devrez Barajının yapımıyla ilgili bazı iddialara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32147) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.07.2020)

327.- Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'in, süt üreticilerinin sorunlarına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32148) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

328.- Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'in, gübre fiyatlarındaki artışa ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32149) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

329.- Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'in, şeker pancarı üretiminde düşüş yaşanmasına ve bu düşüşün sebeplerine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32150) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

330.- Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün, Tunceli ilinde dağ keçilerinin avlanmasına yönelik ihaleye çıkıldığı iddiasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32151) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

331.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, 2020 yılının ilk beş ayında ithalatı artan tarım ürünlerine ve yürütülen dış ticaret politikasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32152) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

332.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde ilindeki tarım alanlarının ilde yaşayan çiftçilere kiralanması önerisine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32153) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.07.2020)

333.- Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, üreticilere sunulacak yem desteğine ve diğer alım desteklerine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32154) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.07.2020)

334.- Yozgat Milletvekili Ali Keven'in, Yozgat ilinin Boğazlıyan ilçesinde yaşanan dolu afeti sonrasında çiftçilere ekonomik destek sağlanması önerisine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32155) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.07.2020)

335.- Antalya Milletvekili Aydın Özer'in, Antalya ilinde son on yılda çıkan orman yangınlarına dair çeşitli verilere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32156) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.07.2020)

336.- Samsun Milletvekili Kemal Zeybek'in, Genç Çiftçi Projesi kapsamında dağıtılan hayvanlara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32157) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

337.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 10 Mart-10 Temmuz 2020 tarihleri arasında depresyon, kaygı bozukluğu gibi sebeplerle sağlık kuruluşlarına başvuranlar ile 60 yaş üstü kronik rahatsızlığı bulunan ve koronavirüsten hayatını kaybeden Bakanlık personel sayısına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32158) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

338.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Mardin ilinde yaşanan elektrik kesintilerine ve 2020 yılında çiftçilere verilecek desteklere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32159) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

339.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'nin Ulukışla ilçesinde kiraz üretiminde yaşanan sorunlara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32160) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

340.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde ilinin Altunhisar ilçesindeki patates üreticilerinin ürünün satış fiyatının düşüklüğünden dolayı mağdur olmalarına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32161) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

341.- Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in, Özel Ağaçlandırma Yönetmeliği ile yönetmelik kapsamında yapılan başvurulara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32162) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

342.- Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in, Orman Genel Müdürlüğü tarafından orman şeflerinin görev yerlerinin değiştirilmesine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32163) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

343.- Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in, 2010-2020 tarihleri arasında Orman Genel Müdürlüğü bünyesinde yürütülen çalışmalarda ve yangınla mücadelede yaşanan iş kazaları ile bu nedenle yaşamını yitiren kişi sayısına dair verilere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32164) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

344.- Antalya Milletvekili Aydın Özer'in, Antalya ili Elmalı ilçesindeki Çayboğazı Sulama Birliğine kayıtlı çiftçi sayısına ve su borcu bulunan çiftçilere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32165) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

345.- Antalya Milletvekili Aydın Özer'in, Antalya ili Korkuteli ilçesindeki Korkuteli Sulama Birliğine kayıtlı çiftçi sayısına ve su borcu bulunan çiftçilere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32166) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

346.- Antalya Milletvekili Aydın Özer'in, Antalya ili Manavgat ilçesindeki Alara Sulama Birliğine kayıtlı çiftçi sayısına ve su borcu bulunan çiftçilere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32167) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

347.- Antalya Milletvekili Aydın Özer'in, Antalya ili Manavgat ilçesindeki Manavgat Sulama Birliğine kayıtlı çiftçi sayısına ve su borcu bulunan çiftçilere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32168) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

348.- Antalya Milletvekili Aydın Özer'in, Türkiye genelinde ve Antalya ilinde sulama birliklerine kayıtlı çiftçi sayısına ve su borcu bulunan çiftçilere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32169) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

349.- Antalya Milletvekili Aydın Özer'in, Akdeniz meyve sineği sorunun çözümüne ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32170) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

350.- Antalya Milletvekili Aydın Özer'in, Antalya ilindeki Boğaçay Sulama Birliğine kayıtlı çiftçi sayısına ve su borcu bulunan çiftçilere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32171) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

351.- Antalya Milletvekili Aydın Özer'in, Antalya ilindeki Alanya-Gazipaşa Sulama Birliğine kayıtlı çiftçi sayısına ve su borcu bulunan çiftçilere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32172) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

352.- Antalya Milletvekili Aydın Özer'in, Antalya ili Aksu ilçesindeki Aksuçayı Sulama Birliğine kayıtlı çiftçi sayısına ve su borcu bulunan çiftçilere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32173) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

353.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 10 Mart-10 Temmuz 2020 tarihleri arasında depresyon, kaygı bozukluğu gibi sebeplerle sağlık kuruluşlarına başvuranlar ile 60 yaş üstü kronik rahatsızlığı bulunan ve koronavirüsten hayatını kaybeden Bakanlık personel sayısına ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32174) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

354.- Yozgat Milletvekili Ali Keven'in, Yozgat'ın Çayıralan ilçesinde PTT Müdürlüğüne ait binanın bir partinin ilçe başkanlığı olarak kullanıldığı iddiasına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32175) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.07.2020)

355.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Çukurova Havalimanı'nın yapımına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32176) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.07.2020)

356.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, TCDD yolcu taşımacılığında engellilerin ücretsiz ulaşım hakkının askıya alındığı iddiasına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32177) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

357.- Tunceli Milletvekili Alican Önlü'nün, Tunceli ilinin Nazımiye ilçesinde bulunan bir köyün etrafındaki yol çalışmalarına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32178) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

358.- Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, DHMİ bünyesinde çalıştırılan işçilerin sınava tabi olmadan istihdam edildiği iddiasına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32179) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

359.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, Eskişehir-Kütahya karayolunda bulunan Ilıca mevkinde gerçekleşen kazaların önlenmesine yönelik çalışma yapılıp yapılmayacağına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32180) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.07.2020)

360.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 10 Mart-10 Temmuz 2020 tarihleri arasında depresyon, kaygı bozukluğu gibi sebeplerle sağlık kuruluşlarına başvuranlar ile 60 yaş üstü kronik rahatsızlığı bulunan ve koronavirüsten hayatını kaybeden Bakanlık personel sayısına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32181) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

361.- İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, Şanlıurfa'nın Suruç ilçesinde 33 kişinin hayatını kaybettiği bombalı saldırı olayının yargılama sürecine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/32182) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

362.- Antalya Milletvekili Aydın Özer'in, Antalya'nın Gündoğmuş ilçesine bağlı Güneyyaka ve Serinkaya mahallerinde bulunan camilerde görevli imam bulunmadığı iddiasına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/32183) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.07.2020)

363.- İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un, Diyanet İşleri Başkanlığı bünyesindeki aile ve dini rehberlik bürolarında görev yapanların şiddet gören kadınlara verdiği tavsiyelere ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/32184) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.07.2020)

364.- İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı'nın 2019 Yılı Faaliyet Raporu'nda açıklanan bazı harcamalara ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/32185) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.07.2020)

365.- Antalya Milletvekili Aydın Özer'in, Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine dair barolarla ve Bakanlıkça yürütülen çalışmalara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32186) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.07.2020)

366.- İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un, Yunanistan sınırını geçmek isterken kaybolan bir mültecinin akıbetine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32187) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.07.2020)

367.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, ceza infaz kurumlarında görevli psikolog ve sosyologlara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32188) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.07.2020)

368.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, 2018 ve 2019 yıllarında Bakanlığa bağlı Denetimli Serbestlik Müdürlüğünde açılan meslek programlarına katılan ve yeterlilik belgesi almaya hak kazanan eski hükümlü sayılarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32189) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.07.2020)

369.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, 2019 yılında arabuluculuk hizmetiyle çözüme ulaşan dava sayısına ve 2020 yılının ilk yarısı itibarıyla görev yapan arabulucu sayısına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32190) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.07.2020)

370.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, infaz koruma memurlarının özlük haklarının iyileştirilmesi önerisine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32191) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.07.2020)

371.- İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un, TÜBİTAK tarafından yayımlanan bir kitabın Bakanlık tarafından çocuklar için sakıncalı görülmesine ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32192) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.07.2020)

372.- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, 2020 yılının ilk altı ayında iş kazalarından dolayı hayatını kaybedenlere ve yapılan denetimlere ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32193) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.07.2020)

373.- Muş Milletvekili Mensur Işık'ın, Türkiye genelinde ve Muş ili özelinde 2019-2020 yılları Nisan-Haziran dönemleri arasında işsizlik ödeneğine başvuran kişilere ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32194) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.07.2020)

374.- Burdur Milletvekili Mehmet Göker'in, asgari ücretlilerin vergiden muaf tutulması önerisine ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32195) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.07.2020)

375.- Antalya Milletvekili Aydın Özer'in, 2015 yılından bu yana Bakanlık tarafından Antalya ilinde yapılan ihalelere ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32196) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.07.2020)

376.- Eskişehir Milletvekili Metin Nurullah Sazak'ın, kısa çalışma ödeneği için yapılan başvuru sayısına ve ödeme yapılan iş yerlerinin denetimine ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32197) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.07.2020)

377.- Konya Milletvekili Esin Kara'nın, 2018 yılında EKPSS ortaöğretim, ön lisans ve lisans sınavlarına girerek kamu kurumlarına atanan engelli personel sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32198) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.07.2020)

378.- Kayseri Milletvekili İsmail Özdemir'in, 10 Mart-30 Haziran 2020 tarihleri arasında Kayseri'de kapanan ve açılan iş yeri sayısı, işten çıkarılan ve işe alınan kişi sayısı ve kısa çalışma ödeneğinden faydalanan firma sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32199) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.07.2020)

379.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, Aile Sosyal Destek Programına dair çeşitli verilere ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32200) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.07.2020)

380.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, Türkiye genelinde ve İzmir ilinde Toplum Kalkınmasında Gönül Elçileri Programında görevli gönül elçisi sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32201) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.07.2020)

381.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, İş Sağlığı ve Güvenliği Koşullarının İyileştirilmesi Projesine ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32202) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.07.2020)

382.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, Aile Eğitim Programına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32203) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.07.2020)

383.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, ailelerin psikolojik sağlığının korunması için Sağlık Bakanlığı ile koordineli çalışmalara ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32204) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.07.2020)

384.- Antalya Milletvekili Aydın Özer'in, dağ keçilerinin avlanmasına dair açılan ihaleye ve nesli tükenmekte olan hayvanlara ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32205) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.07.2020)

385.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, Türkiye'deki plastik atık ithalatına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32206) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.07.2020)

386.- İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, Sakarya'nın Karasu ilçesi Hürriyet Mahallesi'nde yapılması planlanan taş ocağı projesine ve 2003-2019 yılları arasında ruhsat verilen projelere ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32207) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.07.2020)

387.- Antalya Milletvekili Aydın Özer'in, 2015 yılından bu yana Bakanlık tarafından Antalya ilinde yapılan ihalelere ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32208) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.07.2020)

388.- Eskişehir Milletvekili Metin Nurullah Sazak'ın, Karapınar Vadisi Gecekondu Projesinin akıbetine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32209) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.07.2020)

389.- Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz'ın, 2018 yılından bu yana yapılan millet bahçelerinin sayısı, maliyeti ve kuruldukları alanın yüzölçümüne ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32210) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.07.2020)

390.- Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz'ın, konut fiyatlarında görülen artışa ve Haksız Fiyat Değerlendirme Kurulu tarafından bu durumun denetlenmesine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32211) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.07.2020)

391.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, Kahramanmaraş'ın Çağlayancerit ilçesinde depreme karşı güvenli bina sayısını artırmaya yönelik çalışmalara ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32212) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.07.2020)

392.- İstanbul Milletvekili Arzu Erdem'in, İstanbul ili Şile ilçesinde yaşanan su kesintilerine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32213) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.07.2020)

393.- İstanbul Milletvekili Arzu Erdem'in, İstanbul ilinde yapım aşamasında olan ve hizmete açılan millet bahçesi sayısı ile bu alanlarda sosyal mesafenin korunmasına dair alınan önlemlere ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32214) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.07.2020)

394.- İstanbul Milletvekili Arzu Erdem'in, İstanbul ilinde kurallara uygun olarak kullanılan hobi bahçesi sayısına ve yapılan denetimlere ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32215) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.07.2020)

395.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, Kahramanmaraş il merkezinde bulunan bazı mahallelerdeki binaların deprem güvenliği yönünden incelenmesi adına yürütülen çalışmalara ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32216) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.07.2020)

396.- İzmir Milletvekili Hasan Kalyoncu'nun, İzmir'in Foça ilçesi Atatürk Mahallesi Hacılimanı mevkiinde mera vasfına sahip arazilerin yapılaşmaya açıldığı iddiasına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32217) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.07.2020)

397.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, İzmir Körfezi'nden yayılan kokunun ve kirliliğin önlenmesine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32218) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.07.2020)

398.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, İzmir ilindeki yatırım ve kentsel dönüşüm programlarına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32219) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.07.2020)

399.- Antalya Milletvekili Aydın Özer'in, 2015 yılından bu yana Bakanlık tarafından Antalya ilinde yapılan ihalelere ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32220) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.07.2020)

400.- Tunceli Milletvekili Alican Önlü'nün, Tunceli ilinde birinci derece arkeolojik sit alanı olan bir bölgeye taş ocağı işletilmesi için ruhsat verildiği iddiasına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32221) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

401.- Antalya Milletvekili Aydın Özer'in, 2015 yılından bu yana Bakanlık tarafından Antalya ilinde yapılan ihalelere ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32222) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.07.2020)

402.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, DEDAŞ'ın elektrik borçları sebebiyle Mardin ve Şanlıurfa'nın bazı yerlerinde elektrik kesintisi yaptığı iddiasına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32223) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.07.2020)

403.- Konya Milletvekili Esin Kara'nın, tarımsal sulamada kullanılan elektrik bedelinden vergilerin kaldırılması talebine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32224) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.07.2020)

404.- Antalya Milletvekili Aydın Özer'in, 2015 yılından bu yana Bakanlık tarafından Antalya ilinde yapılan ihalelere ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32225) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.07.2020)

405.- Kayseri Milletvekili İsmail Özdemir'in, Kayseri ilindeki amatör spor kulüplerine verilen destek ile bu kulüplerden milli takımlara alınan sporcu sayısına ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32226) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.07.2020)

406.- Kayseri Milletvekili İsmail Özdemir'in, Kayseri ilinde bulunan futbol sahalarına ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32227) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.07.2020)

407.- Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz'ın, Düzce iline yapılan spor yatırımlarına ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32228) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.07.2020)

408.- Ankara Milletvekili Nevin Taşlıçay'ın, Kredi ve Yurtlar Genel Müdürlüğüne bağlı yurtların yatak kapasitesi ve cinsiyete göre dağılımına ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32229) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.07.2020)

409.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, KYK kredi borçlarının yeniden yapılandırılması ve borç faizlerinin silinmesine yönelik çalışma yapılıp yapılmadığına ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32230) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.07.2020)

410.- Antalya Milletvekili Aydın Özer'in, 2015 yılından bu yana Bakanlık tarafından Antalya ilinde yapılan ihalelere ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32231) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.07.2020)

411.- Kayseri Milletvekili İsmail Özdemir'in, Kayseri ilinde konut, taşıt ve ihtiyaç kredisi başvurusu yapan kişi sayısına ve kullanılan kredi miktarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32232) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.07.2020)

412.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, Ekonomik İstikrar Paketi kapsamında yapılan kredi başvurularına dair çeşitli verilere ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32233) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.07.2020)

413.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, kredi borçlarını ödeyemeyen çiftçilere ve pandemi döneminde çiftçilere sağlanan avans desteği ile ilgili verilere ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32234) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.07.2020)

414.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, 1 Milyon İstihdam Uygulaması projesine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32235) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.07.2020)

415.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, Bakanlığa bağlı kuruluş, KİT ve kamu bankalarıyla ilgili verilere ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32236) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.07.2020)

416.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, 2019-2023 Stratejik Planında yer alan ve mali disiplinin korunması için alınan önlemler ile ekonomi alanında belirlenen çeşitli hedeflere ulaşmak için Bakanlıkça atılan adımlara ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32237) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.07.2020)

417.- Bartın Milletvekili Aysu Bankoğlu'nun, Bartın Belediyesinde çalışan bir işçi tarafından gerçekleştirilen usulsüzlüğe ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32238) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.07.2020)

418.- İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un, bir avukatın bekçiler tarafından kötü muameleye maruz kaldığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32239) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.07.2020)

419.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Şırnak'ın Cizre ilçesinde yaşanan boğulma vakalarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32240) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.07.2020)

420.- Antalya Milletvekili Aydın Özer'in, 2015 yılından bu yana Bakanlık tarafından Antalya ilinde yapılan ihalelere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32241) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.07.2020)

421.- Antalya Milletvekili Aydın Özer'in, Antalya ilinde bulunan sığınmacılara ve haklarında deport kararı alınan yabancılara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32242) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.07.2020)

422.- İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un, Yunanistan sınırını geçmek isterken kaybolan bir mültecinin akıbetine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32243) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.07.2020)

423.- Kayseri Milletvekili İsmail Özdemir'in, Kayseri'de su altı arama kurtarma ekibi bulunup bulunmadığına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32244) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.07.2020)

424.- Kayseri Milletvekili İsmail Özdemir'in, ülkemizdeki şehir içi toplu taşıma ücretlerine dair çeşitli verilere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32245) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.07.2020)

425.- Konya Milletvekili Esin Kara'nın, Konya'nın Selçuklu ilçesine bağlı Tepekent Mahallesi'nin ilçe merkezine uzaklığı nedeniyle yaşanan sorunlara ve mahalle sınırları içerisinde jandarma karakolu kurulması önerisine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32246) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.07.2020)

426.- İstanbul Milletvekili Arzu Erdem'in, İstanbul ilinde kurallara uygun olarak kullanılan hobi bahçesi sayısına ve yapılan denetimlere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32247) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.07.2020)

427.- İstanbul Milletvekili Arzu Erdem'in, gençlerin psikolojisini bozan ve intihara sürükleyen sanal oyunlara ve bu durumla mücadele için Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32248) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.07.2020)

428.- İstanbul Milletvekili Arzu Erdem'in, İstanbul ilinde yapım aşamasında olan ve hizmete açılan millet bahçesi sayısı ile bu alanlarda sosyal mesafenin korunmasına dair alınan önlemlere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32249) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.07.2020)

429.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, Çevre, Doğa ve Hayvanları Koruma Polisi projesine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32250) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.07.2020)

430.- İstanbul Milletvekili Zeynel Özen'in, Hacı Bektaşi Veli Dergahı'nın müze statüsünden çıkarılıp ibadethane statüsüne alınması talebine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32251) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.07.2020)

431.- Antalya Milletvekili Aydın Özer'in, 2015 yılından bu yana Bakanlık tarafından Antalya ilinde yapılan ihalelere ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32252) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.07.2020)

432.- Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, Ayasofya'nın işletme hakkına sahip şirkete tazminat ödenip ödenmeyeceğine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32253) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.07.2020)

433.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, Muğla ilinin Bodrum ilçesinde su hattında yaşanan sorunlara ve çözümüne ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32254) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.07.2020)

434.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından yapılması planlanan opera binası projesi ile ilgili bazı iddialara ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32255) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.07.2020)

435.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, Kahramanmaraş ili sınav başarı seviyesinin düşük olmasının gerekçelerine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32256) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.07.2020)

436.- İstanbul Milletvekili Arzu Erdem'in, gençlerin psikolojisini bozan ve intihara sürükleyen sanal oyunlara ve bu durumla mücadele için Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32257) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.07.2020)

437.- Antalya Milletvekili Aydın Özer'in, 2015 yılından bu yana Bakanlık tarafından Antalya ilinde yapılan ihalelere ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32258) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.07.2020)

438.- İzmir Milletvekili Aytun Çıray'ın, ABD'li bir ilaç firmasıyla ilgili bazı iddialara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32259) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

439.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, Amerika'da yayımlanan bir raporda bir ilaç firmasının rüşvet verdiği iddialarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32260) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.07.2020)

440.- Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün, bir Amerikan ilaç firmasıyla ilgili bazı rüşvet iddialarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32261) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.07.2020)

441.- Antalya Milletvekili Aydın Özer'in, 2015 yılından bu yana Bakanlık tarafından Antalya ilinde yapılan ihalelere ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32262) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.07.2020)

442.- Konya Milletvekili Esin Kara'nın, paramedik ambulans şoförü istihdamına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32263) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.07.2020)

443.- Şanlıurfa Milletvekili İbrahim Özyavuz'un, Şanlıurfa ilinde ve Harran ilçesinde 2018 yılından bu yana yeni doğan ve yaşamını yitiren bebek sayısına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32264) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.07.2020)

444.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, sağlık turizmini artırmak için yapılacak çalışmalara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32265) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.07.2020)

445.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, Bakanlıkça gerçekleştirilecek ve vatandaşları fiziksel aktiviteye yönlendirecek çalışmalara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32266) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.07.2020)

446.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, Avrupalı yaşlı nüfusun Türkiye'ye sağlık turizmi amacıyla gelmesine olanak tanıyacak çalışmalara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32267) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.07.2020)

447.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, özel sağlık kuruluşlarında görev yapan sağlık çalışanlarının mesai saatleri ile ek mesai ücretlerinin yeniden düzenlenmesi önerisine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32268) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.07.2020)

448.- Antalya Milletvekili Aydın Özer'in, 2015 yılından bu yana Bakanlık tarafından Antalya ilinde yapılan ihalelere ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32269) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.07.2020)

449.- İstanbul Milletvekili Arzu Erdem'in, gençlerin psikolojisini bozan ve intihara sürükleyen sanal oyunlara ve bu durumla mücadele için Bakanlığın yaptığı çalışmalara ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32270) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.07.2020)

450.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın, ülkemizdeki orman yangınlarını önleme ve mücadelede alınan önlemler ile bu yangınların nedenlerine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32271) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.07.2020)

451.- Tunceli Milletvekili Polat Şaroğlu'nun, Tunceli ilinde dağ keçilerinin avlanmasına yönelik ihaleye çıkıldığı iddiasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32272) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.07.2020)

452.- Antalya Milletvekili Aydın Özer'in, dağ keçilerinin avlanmasına dair açılan ihaleye ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32273) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.07.2020)

453.- Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Tunceli ilinde dağ keçilerinin avlanmasına yönelik ihaleye çıkıldığı iddiasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32274) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.07.2020)

454.- Antalya Milletvekili Aydın Özer'in, 2015 yılından bu yana Bakanlık tarafından Antalya ilinde yapılan ihalelere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32275) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.07.2020)

455.- Muğla Milletvekili Metin Ergun'un, Çanakkale'nin Eceabat ilçesinde meydana gelen yangına ve zararların giderilmesine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32276) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.07.2020)

456.- Kayseri Milletvekili İsmail Özdemir'in, 2015-2020 yılları arasında Kayseri'de meydana gelen orman yangınlarına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32277) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.07.2020)

457.- Kayseri Milletvekili İsmail Özdemir'in, Kayseri ilinde bulunan Zamantı Irmağı'ndan sulama yapan çiftçilerden ücret talep edildiği iddiasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32278) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.07.2020)

458.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, lahoz balığı türünün korunmasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32279) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.07.2020)

459.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, su ürünleri üretiminde yaşanan artışta kalıcılığın sağlanması ve ihracatın artırılmasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32280) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.07.2020)

460.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, balıkçıların Covid-19 salgını nedeniyle karşılaştığı sorunların çözümüne ve kredilerinin ertelenmesi talebine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32281) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.07.2020)

461.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, balıkçılık faaliyetlerinde teknolojinin daha etkin kullanılmasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32282) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.07.2020)

462.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, arıcılık faaliyetlerinin zararlılardan ve hastalıklardan korunmasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32283) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.07.2020)

463.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, Ankara Tavukçuluk Araştırma Enstitüsünün çalışmalarına ve damızlık broiler üretimine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32284) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.07.2020)

464.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, kanatlı hayvan üretiminin artırılmasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32285) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.07.2020)

465.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, ülkemizde bulunan yerli ırk keçilere dair çeşitli verilere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32286) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.07.2020)

466.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, Tarım Kredi Kooperatiflerine borcunu ödeyemeyen çiftçilerin borçlarının yapılandırılmasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32287) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.07.2020)

467.- İzmir Milletvekili Hasan Kalyoncu'nun, İzmir'in Foça ilçesi Atatürk Mahallesi Hacılimanı mevkiinde mera vasfına sahip arazilerin yapılaşmaya açıldığı iddiasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32288) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.07.2020)

468.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, TARSİM kapsamının genişletilmesi önerisine ve 2019 yılında İzmir ilinde TARSİM aracılığıyla çiftçilere yapılan ödemelere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32289) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.07.2020)

469.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, İzmir ilindeki Kınık Kapıkaya Barajı, Dikili Geyikli Barajı ve Kınık Karadere Barajı projelerinin akıbetine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32290) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.07.2020)

470.- Antalya Milletvekili Aydın Özer'in, 2015 yılından bu yana Bakanlık tarafından Antalya ilinde yapılan ihalelere ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32291) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.07.2020)

471.- Antalya Milletvekili Aydın Özer'in, 2015 yılından bu yana Bakanlık tarafından Antalya ilinde yapılan ihalelere ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32292) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.07.2020)

472.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, Urla-Çeşme Devlet Yolu Projesinin son durumuna ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32293) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.07.2020)

473.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, Torbalı-Ödemiş-Çatal-Tire Demiryolu Projesine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32294) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.07.2020)

474.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, Selçuk-Ortaklar-Aydın karayolu projesinin akıbeti ile yolun yapılması için ayrılan ödenek miktarına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32295) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.07.2020)

475.- İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, Munzur Üniversitesi öğrencisi bir kadının kaybolması üzerine yürütülen soruşturmaya ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/32296) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.07.2020)

476.- Ankara Milletvekili Servet Ünsal'ın, Muğla ilinde bazı plaj, iskele ve koyların özel bir şirkete devredildiği iddiasına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/32297) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

477.- İstanbul Milletvekili Zeynel Özen'in, yargı mercileri tarafından cemevlerinin ibadethane statüsünde olduğuna dair verilen kararlara ve kararların uygulanmasına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/32298) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.07.2020)

478.- Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya'nın, Anadolu Üniversitesinin üç ders sınavı uygulamasını kaldırmasına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/32299) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.07.2020)

479.- Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer'in, 2010-2020 yılları arasında sosyal medya paylaşımları nedeniyle haklarında işlem yapılan kişi sayısına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/32300) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.07.2020)

480.- Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya'nın, bazı vakıf yükseköğretim kurumlarının öğretim elemanlarına asgari ücret düzeyinde ücret ödedikleri iddiasına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/32301) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.07.2020)

481.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı bütçesinde yer alan yardım ödeneğinden yararlanan belediye sayısına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/32302) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.07.2020)

482.- İstanbul Milletvekili Yunus Emre'nin, vakıf üniversitelerinde çalışan akademisyenlerden işten çıkartılan ya da sözleşmeleri yenilenmeyenlere ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/32303) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.07.2020)

483.- İstanbul Milletvekili Zeynel Özen'in, yargı mercileri tarafından cemevlerinin ibadethane statüsünde olduğuna dair verilen kararlara ve kararların uygulanmasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32304) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.07.2020)

484.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Şırnak'ın İdil ilçesinde hayatını kaybeden ve örgüt üyesi olarak kabul edilen bir kişinin ölüm nedeninin soruşturulmasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32305) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.07.2020)

485.- İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegü'nün, Munzur Üniversitesi öğrencisi bir kadının kaybolması üzerine yürütülen soruşturmaya ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32306) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.07.2020)

486.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, cevaplandırılmayan yazılı soru önergelerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32307) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.07.2020)

487.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, 7242 sayılı Kanun kapsamında cezaevinden tahliye olduktan sonra tekrar suç işleyen kişi sayısına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32308) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.07.2020)

488.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, cezaevlerindeki Covid-19 vakalarıyla ilgili verilere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32309) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.07.2020)

489.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Konseyi'nin toplanmasına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32310) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

490.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Konseyi'nin ne zaman toplanacağına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32311) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

491.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütlü'nün, yasa gereğince hakkında 18 yaşından küçük çocuklar üzerinde olumsuz etki yaratması nedeniyle karar verilen yazılı eserlere ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32312) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

492.- Zonguldak Milletvekili Ünal Demirtaş'ın, kamu görevlilerinin sendikal hak ve özgürlüklerine ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32313) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

493.- Zonguldak Milletvekili Ünal Demirtaş'ın, dokuma, hazır giyim ve deri sektöründe yaşanan sorunlarla ilgili verilere ve işçilerin çalışma koşullarına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32314) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

494.- Burdur Milletvekili Mehmet Göker'in, 2019 yılı ile 2020 Ocak-Mart döneminde malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları ile genel sağlık sigortası primi kapsamındaki devlet katkısının ödenmediği iddiasına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32315) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.07.2020)

495.- İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun, Sosyal Güvenlik Kurumuna ödenmesi gereken bazı katkı paylarının ödenmediği iddiasına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32316) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.07.2020)

496.- Ankara Milletvekili Servet Ünsal'ın, Covid-19 tedavisi için SGK tarafından özel sağlık kuruluşlarına yapılan ödemelerin durdurulmasına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32317) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.07.2020)

497.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, 2020 yılının ilk altı ayında kurulan fabrikalarda istihdam edilen kişi sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32318) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.07.2020)

498.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, cevaplandırılmayan yazılı soru önergelerine ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32319) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.07.2020)

499.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, 15 Temmuz Dayanışma Kampanyası kapsamında toplanan bağışların akıbetine ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32320) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.07.2020)

500.- Zonguldak Milletvekili Ünal Demirtaş'ın, inşaat sektöründe çalışan işçilere dair bazı veriler ile sektördeki istihdamın korunmasına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32321) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.07.2020)

501.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, 10 Aralık 2016 tarihinde Beşiktaş'ta gerçekleşen terör saldırısında hayatını kaybedenlerin ailelerine destek olmak için toplanan bağışların akıbetine ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32322) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.07.2020)

502.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, 2018 ve 2019 yıllarında kamuda ve özel sektörde mobbinge uğrayanlarla ilgili istatistiki verilere ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32323) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.07.2020)

503.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, kamu çalışanlarının iş yoğunluklarının değerlendirilmesine ve tatil sürelerinin artırılmasına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32324) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.07.2020)

504.- Konya Milletvekili Esin Kara'nın, her kurumun uzman yardımcılığı kadroları için zorunlu olan dil puanını almak isteyen adaylara yönelik kendi mesleki dil sınavı yapması önerisine ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32325) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.07.2020)

505.- İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegü'nün, Diyarbakır-Mardin-Mazıdağı Demiryolu inşaatında çalışan işçiler arasında koronavirüsün yayılmasına ve inşaatın devam etmesi için vakaların az gösterildiği iddiasına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32326) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.07.2020)

506.- Ankara Milletvekili Servet Ünsal'ın, Muğla ilinde bazı plaj, iskele ve koyların özel bir şirkete devredildiği iddiasına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32327) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

507.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, Muğla ili sınırları içinde olan günübirlik alanlar ve iskelelerin işletme hakkının yerel yönetimlere devredilmesi talebine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32328) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

508.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, cevaplandırılmayan bir yazılı soru önergesine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32329) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.07.2020)

509.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, Muğla'nın Milas ilçesinde bulunan Geyik Barajı'ndan döşenen isale hattında meydana gelen patlamalar nedeniyle oluşan zararlara ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32330) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.07.2020)

510.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, Akdeniz kıyısındaki plastik atıkların çevreye verdiği zararların giderilmesi ve söz konusu atıkların alternatif enerji üretiminde kullanılması önerisine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32331) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.07.2020)

511.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, camilerin ve Kur'an kurslarının depreme dayanıklılığına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32332) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.07.2020)

512.- Konya Milletvekili Esin Kara'nın, Meke Gölü'nde yaşanan kurumanın sebeplerinin araştırılması ve gölün kurtarılması talebine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32333) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.07.2020)

513.- Mersin Milletvekili Rıdvan Turan'ın, Kanal İstanbul Projesinin etkileyeceği tarım ve orman arazilerine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32334) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.07.2020)

514.- İstanbul Milletvekili Zeynel Emre'nin, Yunanistan'ın Türkiye karasularında yer alan bir adayı işgal ettiği iddiasına ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32335) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

515.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, Kahramanmaraş'ın Onikişubat ilçesi Saçaklızade Mahallesinde yaşanan aydınlatma sorununa ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32336) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

516.- Tekirdağ Milletvekili Faik Öztrak'ın, ülkemizde bulunan HES'lere dair bilgilere ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32337) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

517.- Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, Şanlıurfa, Diyarbakır ve Mardin'de çiftçilerin DEDAŞ'ın yaptığı faturalandırma ve elektrik kesintileri nedeniyle mağdur edildiği iddiasına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32338) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.07.2020)

518.- İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, ülkemizde bulunan jeotermal santrallere ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32339) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.07.2020)

519.- İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, ülkemizde bulunan termik santrallere ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32340) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.07.2020)

520.- İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, ülkemizde bulunan hidroelektrik santrallerine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32341) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.07.2020)

521.- İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, ülkemizde bulunan rüzgar enerji santrallerine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32342) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.07.2020)

522.- İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, ülkemizdeki enerji üretimine ve enerji ithalatına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32343) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.07.2020)

523.- İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, ülkemizde bulunan güneş enerji santrallerine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32344) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.07.2020)

524.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, vatandaşların kendi elektriklerini üretmeleri konusunda bilinçlendirilmeleri ile bu konuda devletçe verilen desteklemelere ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32345) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.07.2020)

525.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'nın Viranşehir ilçesinde yaşanan elektrik kesintilerine ve çiftçilerin desteklenmesi talebine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32346) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.07.2020)

526.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Türkiye Futbol Federasyonu'nun bölgesel amatör liglerin tescil edilmesi kararına ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32347) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.07.2020)

527.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, öğrenim ve katkı kredisi borçlarının silinmesi önerisine ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32348) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.07.2020)

528.- İstanbul Milletvekili Yüksel Mansur Kılınç'ın, haklarında FETÖ/PDY şüphesiyle işlem yapılan MASAK personeline ve bazı iddialara ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32349) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.07.2020)

529.- İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, 2002, 2005, 2010, 2015, 2019 ve 2020 yıllarındaki milli gelir ve gelir dağılımı oranlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32350) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

530.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Ayasofya'nın statüsünün değişmesi dolayısıyla gişe gelirlerini yöneten şirketin tazminat hakkına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32351) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.07.2020)

531.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, 2019 yılı ile 2020 Ocak-Mart döneminde malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları ile genel sağlık sigortası primi kapsamındaki devlet katkısının zamanında ödenmediği iddiasına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32352) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.07.2020)

532.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, cevaplandırılmayan bir yazılı soru önergesine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32353) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.07.2020)

533.- Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu'nun, pandemi sürecinde mağdur olan esnafın ekonomik açıdan desteklenmesi için yapılması önerilen desteklere ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32354) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.07.2020)

534.- İstanbul Milletvekili Emine Gülizar Emecan'ın, büyükşehir belediyelerine bağlanarak mahalle statüsü verilen köylerin sorunlarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32355) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

535.- Ankara Milletvekili Servet Ünsal'ın, Muğla ilinde bazı plaj, iskele ve koyların özel bir şirkete devredildiği iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32356) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

536.- Van Milletvekili Murat Sarısaç'ın, Van ilinde 2016 yılından bu yana devam eden gösteri, yürüyüş, eylem ve etkinlik yasaklarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32357) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.07.2020)

537.- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, bir siyasi partinin gençlik yapılanmasının çeşitli şiddet eylemlerine katıldığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32358) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.07.2020)

538.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Halkların Demokratik Partisi Cizre İlçe Binasına yönelik gerçekleştirilen saldırıya ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32359) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.07.2020)

539.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, bir ilin belediye başkanının yaptığı açıklamalara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32360) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.07.2020)

540.- Osmaniye Milletvekili Baha Ünlü'nün, Osmaniye'de uyuşturucu madde bağımlılığı ve uyuşturucu ile mücadele ile ilgili verilere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32361) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.07.2020)

541.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, cevaplandırılmayan yazılı soru önergelerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32362) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.07.2020)

542.- Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel'in, 1994 yılında kaybolan bir kişinin akıbetine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32363) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.07.2020)

543.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, İzmir Büyükşehir Belediyesinin 2019 yılı harcamalarına dair bazı iddialara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32364) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.07.2020)

544.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Devlet Resim ve Heykel Müzesi'ndeki kayıp eserler hakkında yürütülen soruşturmaya ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32365) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.07.2020)

545.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, İstanbul'da bulunan bir vakıf üniversitesi hastanesinde bir grup insanın hastaları ziyaret edip kitap dağıttığı iddiasına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32366) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.07.2020)

546.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, bazı müze ve örenyerlerinin işletme hakkının özel bir şirkete devredilmesine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32367) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.07.2020)

547.- Burdur Milletvekili Mehmet Göker'in, 2021 yılının Ocak ayına kadar Covid-19 kapsamında tiyatrolara çeşitli alanlarda destekte bulunulması önerisine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32368) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.07.2020)

548.- Ankara Milletvekili Servet Ünsal'ın, pandemi sürecinde mağduriyet yaşayan özel tiyatroların desteklenmesine yönelik çalışmalara ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32369) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.07.2020)

549.- Konya Milletvekili Esin Kara'nın, Konya'nın Ilgın ilçesinde bulunan Dediği Sultan Türbesi'nin dış yapısında bakım ve onarım çalışması yapılması talebine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32370) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.07.2020)

550.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, sosyal hizmet bölümü mezunlarının istihdamına ve açık öğretim fakültelerinde bölüm açılmasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32371) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.07.2020)

551.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, Bakanlık tarafından 2019 yılında ödüllendirilen personele ve bazı iddialara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32372) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.07.2020)

552.- Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, Suriye uyruklu çocukların eğitimi için inşa edilen okul binalarının fiziki özelliklerine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32373) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.07.2020)

553.- Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya'nın, PIKTES kapsamında çalışan öğretmenlere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32374) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.07.2020)

554.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Mersin Atatürk Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nde dezenfektan üretimi sırasında meydan gelen patlamaya ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32375) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.07.2020)

555.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Bakanlıkça yürütülen olası bir depreme karşı okulların güvenilirliğine yönelik projenin çıktısına ve bu kapsamda Aydın ilindeki okullardan hakkında yıkım kararı alınanlara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32376) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.07.2020)

556.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, bazı özel okulların LGS sonuçları açıklanmadan sınav birinciliği ilan etmelerine ve konuyla ilgili herhangi bir soruşturma başlatılıp başlatılmadığına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32377) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.07.2020)

557.- Muğla Milletvekili Suat Özcan'ın, 31 Ağustos 2020'de açılması planlanan okulların Covid-19 kapsamındaki yeni düzenlemeler çerçevesinde hazır olup olmadığına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32378) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.07.2020)

558.- İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, Bakanlıkça yürütülen FATİH Projesinin akıbetine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32379) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.07.2020)

559.- Mersin Milletvekili Rıdvan Turan'ın, Mersin Atatürk Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nde dezenfektan üretimi sırasında meydan gelen patlamaya ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32380) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.07.2020)

560.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, ücretli öğretmenlerin yaşadıkları sorunların çözümüne ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32381) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.07.2020)

561.- Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya'nın, Gaziantep Lisesi kampüsünde bulunan farklı okullara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32382) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.07.2020)

562.- İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un, LGS sınavına ait cevap kağıdı kaybolan bir öğrencinin mağduriyetinin giderilmesine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32383) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.07.2020)

563.- Aydın Milletvekili Aydın Adnan Sezgin'in, Libya'da bulunan Vatiyye Hava Üssüne yönelik gerçekleştirilen hava saldırısına ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32384) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.07.2020)

564.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, kanser hastası çocuklara ve ailelerine tedavi süresince ekonomik, tedavi sonrasında psikolojik ve sosyal destek verilmesi önerisine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32385) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.07.2020)

565.- Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan'ın, 2017-2020 yılları arasında Gaziantep ilinde yaşanan bebek ölümlerine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32386) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.07.2020)

566.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, sağlık kurumlarında çalışan kişilere ve bu kişilerden Covid-19 teşhisi konulanlara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32387) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.07.2020)

567.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, cevaplandırılmayan yazılı soru önergelerine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32388) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.07.2020)

568.- Antalya Milletvekili Aydın Özer'in, Toplum Bilim Kurulu'nun faaliyetlerine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32389) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.07.2020)

569.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, ülkemizdeki aşı karşıtlığı oranına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32390) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.07.2020)

570.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'nın Viranşehir ilçesinde bulunan devlet hastanesi sayısına ve bu hastanelerin bölüm ve servislerine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32391) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.07.2020)

571.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, kamu hastaneleri ile üniversite hastanelerinin ilaç depoları ile tıbbi cihaz sektörüne olan borçlarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32392) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.07.2020)

572.- Karabük Milletvekili Hüseyin Avni Aksoy'un, Karabük ilinin tam teşekküllü devlet hastanesi ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32393) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.07.2020)

573.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, inşaatına başlanan Şanlıurfa Şehir Hastanesi'nin akıbetine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32394) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.07.2020)

574.- Giresun Milletvekili Necati Tığlı'nın, desteklerden yararlanmak üzere süresi içinde başvuru yapamayan fındık üreticilerine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32395) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.07.2020)

575.- Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu'nun, alkollü içki satışı yapan tekel bayilerinin alkol satış yasağı saatlerinin ve idari para cezalarının yeniden düzenlenmesi önerisine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32396) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.07.2020)

576.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, sözleşmeli üretim modeliyle üretim yapan ve üretim kaybı nedeniyle zarar eden çiftçilerin zararlarının karşılanması önerisine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32397) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.07.2020)

577.- Konya Milletvekili Esin Kara'nın, TİGEM bünyesindeki at yetiştiriciliğine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32398) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.07.2020)

578.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, tarım sektöründe yerli üretimin artırılmasına yönelik çalışmalara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32399) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.07.2020)

579.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Milli Tarım Projesi kapsamında yapılacağı açıklanan bazı desteklemelere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32400) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.07.2020)

580.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, hayvancılığı desteklemelere yönelik çalışmalar ile kurbanlık hayvan ithal edilip edilmediğine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32401) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.07.2020)

581.- Bursa Milletvekili Yüksel Özkan'ın, Bursa ilinin Yenişehir ilçesine bağlı Marmaracık Köyünde su ve elektrik bulunmamasının oluşturduğu mağduriyetin çözümüne ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32402) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.07.2020)

582.- Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un, Ağrı ilindeki çiftçilerin borçlarının ertelenmesi ve mahsulleri zarar gören çiftçilerin zararlarının karşılanması talebine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32403) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.07.2020)

583.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, pandemi nedeniyle mağdur olan esnafın desteklenmesi talebine ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32404) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.07.2020)

584.- Ankara Milletvekili Servet Ünsal'ın, Muğla ilinde bazı plaj, iskele ve koyların özel bir şirkete devredildiği iddiasına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32405) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

585.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Türk Hava Yolları'nın filosunda bulunan uçak sayısına ve bazı verilere ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32406) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.07.2020)

586.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, pandemi nedeniyle hizmet vermeyen ya da yarı zamanlı hizmet veren PTT şubelerine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32407) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.07.2020)

587.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Kanal İstanbul güzergahında bulunan arazilerle ilgili çeşitli bilgilere ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32408) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.07.2020)

588.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, cevaplandırılmayan bir yazılı soru önergesine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32409) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.07.2020)

589.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, İzmir'de yapılması planlanan Dikili Küçük Tekne Yanaşma Yerleri Projesi'nin akıbetine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32410) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.07.2020)

590.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa ilinde yüksek hızlı tren ve modern raylı sistemlere yönelik bir proje olup olmadığına ve Mersin-Adana-Osmaniye-Gaziantep ve Gaziantep-Şanlıurfa- Mardin hızlı tren hattı projelerine dair bazı iddialara ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32411) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.07.2020)

591.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, havayolu taşımacılığı kısıtlamaları gereği el konulan malzemelere ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32412) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.07.2020)

592.- Batman Milletvekili Feleknas Uca'nın, uçak yolculukları sırasında sosyal mesafe kuralına uyulmadığı iddiasına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32413) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.07.2020)

593.- Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin'in, yazılı soru ve Meclis araştırması önergeleri ile kanun tekliflerine ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32414) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.07.2020)

594.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, TBMM'de koronavirüse karşı alınan önlemlere ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32415) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.07.2020)

595.- Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın, Ayasofya'nın cami olarak ibadete açılmasına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/32416) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.07.2020)

596.- Muğla Milletvekili Burak Erbay'ın, FETÖ ile irtibatlı olduğu gerekçesiyle mal varlıklarına el konulan ve kayyum atanarak adı değiştirilen bir otele ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/32417) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.07.2020)

597.- İstanbul Milletvekili Emine Gülizar Emecan'ın, Basın İlan Kurumu tarafından gazetelere verilen ilan kesme cezalarına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/32418) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.07.2020)

598.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İstanbul Üniversitesi'nin açıköğretim programına psikoloji bölümünün eklenmesine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/32419) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

599.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, kamu görevinden ihraç edilen bir kişinin ihraç sebebine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/32420) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

600.- Muş Milletvekili Şevin Coşkun'un, ağır hasta mahkumların tahliye edilmesi talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32421) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.07.2020)

601.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, Elazığ T Tipi Cezaevindeki mahkumlara kötü muamelede bulunulduğu iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32422) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.07.2020)

602.- İzmir Milletvekili Ahmet Tuncay Özkan'ın, cezaevinde bulunan bir gazetecinin sağlık durumuna ve hastaneye sevkinde sorun yaşadığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32423) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.07.2020)

603.- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, İstanbul'daki bir protesto sırasında gözaltına alınan bir grup kişiyle görüşmek isteyen iki avukatın gözaltına alındığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32424) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.07.2020)

604.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Seydişehir T Tipi Kapalı Cezaevinde kalmakta olan bir kişinin sağlık durumu ile ilgili bazı iddialara ve kurumda koronavirüse karşı alınan önlemlere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32425) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

605.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sincan Kadın Kapalı Cezaevinde tutuklu olan kişinin sağlık hizmetlerinden yararlandırılmadığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32426) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

606.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, Bolu F Tipi Kapalı Cezaevi koşulları ile ilgili iddialara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32427) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

607.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Konya Ereğli Kapalı Cezaevinde kalan bir mahkumun hastalığı nedeniyle DGS sınavına cezaevinde girme talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32428) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

608.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İzmir Aliağa Şakran Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32429) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

609.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sincan 2 Nolu F Tipi Kapalı Cezaevinde kalan ağır hasta bir mahkumun sağlık durumuna ve infazının ertelenmesine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32430) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

610.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Silivri 1 Nolu Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda kalan ve çocuğu ağır hasta olan bir tutuklunun denetimli serbestlik hükümlerinden yararlandırılmasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32431) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

611.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sincan 1 Nolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Cezaevinde kapalı görüş sürelerinin azaltılmasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32432) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

612.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli 2 Nolu F Tipi Kapalı Cezaevinde kalmakta olan bir kişi hakkında verilen cezaya ve cezaevi koşullarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32433) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

613.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kayseri 2 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde koğuşların dezenfekte edilmesine ve yaşanan sıcak su sıkıntısına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32434) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

614.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Şırnak T Tipi Kapalı Cezaevinde kalan bir mahkumun nakil talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32435) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

615.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Çanakkale E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda Hepatit hastası mahkumların diğer mahkumlarla aynı koğuşta tutulduğu iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32436) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

616.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İzmir Kırıklar 1 Nolu F Tipi Kapalı Cezaevi koşulları ile ilgili bazı iddialara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32437) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

617.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İzmir Aliağa 3 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde kalmakta olan bir kişinin kantinde ve suya erişiminde sorun yaşamasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32438) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

618.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Tekirdağ Muratlı Kapalı Cezaevinde kalan bir mahkumun nakil talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32439) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

619.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, eşi ve kendisi tutuklu bulunan bir kadının durumuna ve haklarında denetimli serbestlik tedbiri uygulanmamasının sebebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32440) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

620.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Silivri 1 Nolu Kapalı Cezaevinde kalmakta olan bir kişinin dosyasının Yargıtay'da bekletildiği iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32441) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

621.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kırıkkale F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda açlık grevi yapan iki mahkumun iddialarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32442) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

622.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Keskin T Tipi Kapalı Cezaevinde kalan bir mahkumun sağlık durumuna ve koğuşların kapasitesine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32443) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

623.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Yenişakran Cezaevinde kalan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32444) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

624.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, eşlerden ikisi de cezaevinde bulunan çocuklu bir çiftin denetimli serbestlik hükümlerinden yararlandırılmasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32445) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

625.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, eşi ve kendisi tutuklu bulunan bir kişinin sağlık durumuna ve haklarında denetimli serbestlik tedbiri uygulanması talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32446) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

626.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, eşi de tutuklu olan bir kişinin nakil talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32447) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

627.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Keskin T Tipi Kapalı Cezaevinde kalan bir kişinin nişanlısı ile aynı cezaevinde kalma istemine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32448) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

628.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sivas E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda kalan bir hükümözlünün hapis cezasının süresi dolduğu ve tahliye olması gerektiği iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32449) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

629.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Şakran 1 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde kalan bir kişi hakkında verilen hücre cezasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32450) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

630.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Keskin T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32451) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

631.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Nevşehir E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan ve dosyası Yargıtay aşamasında olan bir tutuklunun dosyasının karara bağlanması talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32452) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

632.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, eşi ve kendisi tutuklu bulunan bir kadının durumuna ve haklarında denetimli serbestlik tedbiri uygulanmamasının sebebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32453) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

633.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, eşlerden ikisi de cezaevinde bulunan çocuklu bir çiftin denetimli serbestlik hükümlerinden yararlandırılmasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32454) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

634.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kırıkkale F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32455) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

635.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, eşlerden ikisi de cezaevinde bulunan çocuklu bir çiftin denetimli serbestlik hükümlerinden yararlandırılmasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32456) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

636.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İzmir Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan ve ölüm orucu tuttuğu iddia edilen bir mahkumun durumuna ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32457) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

637.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İzmir Aliağa Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun aynı cezaevinde bulunan eşiyle görüştürülmediği iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32458) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

638.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, eşi ve kendisi tutuklu bulunan bir kadının sağlık durumuna ve haklarında denetimli serbestlik tedbiri uygulanmamasının sebebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32459) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

639.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Keskin T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun durumuna ve cezaevinde Covid-19'a karşı alınan tedbirlere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32460) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

640.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Patnos L Tipi Kapalı Cezaevi koşulları ile ilgili iddialara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32461) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

641.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Metris 1 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkum tarafından gönderilen mektupların ilgililere ulaştırılmadığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32462) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

642.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İzmir Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun ailesiyle görüntülü konuşma talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32463) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

643.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Patnos L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda yaşanan beslenme ve su sorunlarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32464) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

644.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Çorum L Tipi Kapalı Cezaevinde eşlerin birbiriyle görüştürülmediği iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32465) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

645.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Elazığ Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ve cezaevinde koronavirüse karşı alınan önlemlere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32466) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

646.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Elazığ 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumunda mahkumlara kitap verilmediği iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32467) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

647.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Keskin T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32468) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

648.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Aydın E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun bazı iddialarına ve sağlık durumuna ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32469) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

649.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Bakırköy Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda tutuklu bir kişinin durumuna ve Cezaevinde koronavirüse karşı alınacak önlemlere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32470) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

650.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Erzincan T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun bazı iddialarına ve kurumda koronavirüse karşı alınan önlemlere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32471) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

651.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Manisa T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun çocuğunun hastalığı nedeniyle denetimli serbestlik hükümlerinden yararlanma talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32472) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

652.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Afyonkarahisar T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun Covid-19 olduğu iddiasına ve kurumdaki diğer vakalara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32473) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

653.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Şanlıurfa 2 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde tutuklu olan engelli bir kişinin 5275 sayılı Kanun'un hükümlerinden yararlandırılması talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32474) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

654.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir vatandaşın Kahramanmaraş Türkoğlu 1 Nolu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan nişanlısıyla görüşemediği iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32475) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

655.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sincan 1 Nolu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ve tedavisine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32476) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

656.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Van Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumuyla ilgili bazı iddialara ve kurumda koronavirüse karşı yeterli önlem alınmadığı iddialarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32477) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

657.- İzmir Milletvekili Kani Beko'nun, 2019 yılı ile 2020 Ocak-Mart döneminde malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları ile genel sağlık sigortası primi kapsamındaki devlet katkısının ödenmediği iddiasına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32478) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.07.2020)

658.- Mersin Milletvekili Rıdvan Turan'ın, Mersin Serbest Bölge'de görülen Covid-19 vaka sayısına ve bölgede çalışan işçilerin salgından korunması adına yapılan çalışmalara ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32479) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.07.2020)

659.- Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, geçici işçilerin çalışma sürelerinin uzatılması önerisine ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32480) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

660.- Muğla Milletvekili Metin Ergun'un, mevsimlik tarım işçilerinin çalışma koşullarının iyileştirilmesi önerisine ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32481) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

661.- Muğla Milletvekili Metin Ergun'un, çalışanlarını tam gün istihdam etmesine rağmen kısa çalışma ödeneği kapsamında gösteren işverenlerin denetlenmesine ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32482) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

662.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, emeklilere ödenen bayram ikramiyelerinin engellilere de ödenmesi talebine ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32483) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

663.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, iş kazası geçiren bir kişinin maaşı ile geçinememesine ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32484) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

664.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, bir firmanın İstanbul'un Sancaktepe ilçesinde bulunan deposuna dair bazı iddialara ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32485) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.07.2020)

665.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, 24 Ocak 2020 tarihinde meydana gelen deprem nedeniyle hasar gören kamu binalarına ve bu binaların güçlendirme ihalelerine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32486) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.07.2020)

666.- İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun, Danıştay Dava Daireleri Kurulu tarafından Karadeniz Bölgesi'ndeki Yeşil Yol Projesi'nin durdurulduğu iddiasına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32487) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.07.2020)

667.- Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, Kocaeli ili Gebze ilçesinde bulunan Muallimköy Bilişim Vadisi alanında parseller üzerine kamulaştırma yapılmak yerine izale-i şuyu davası açılmasına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32488) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.07.2020)

668.- Ankara Milletvekili Nihat Yeşil'in, Atatürk Orman Çiftliği arazisine ve bu arazinin imar değişikliği kapsamında yapılaşmaya açılan kısmına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32489) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.07.2020)

669.- Muğla Milletvekili Metin Ergun'un, Muğla ilinde bazı plaj, iskele ve koyların özel bir şirkete devredildiği iddiasına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32490) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

670.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, Bursa ilinin Gürsu ilçesinin Yenidoğan Mahallesi'ne doğalgaz bağlanmasına yönelik bir çalışma yapılıp yapılmadığına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32491) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.07.2020)

671.- İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, İzmir ili Karabağlar ilçesine yapılması planlanan spor sahalarına ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32492) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.07.2020)

672.- Burdur Milletvekili Mehmet Göker'in, ülkemizin dış borç stokuna ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32493) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.07.2020)

673.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, Bakanlıkça pandemi döneminde hayata geçirilen ekonomik tedbirlerin yeterliliğine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32494) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.07.2020)

674.- Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün, Bakanlık tarafından SGK'ya ödenmesi gereken borç miktarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32495) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.07.2020)

675.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, 2019 yılı ile 2020 Ocak-Mart döneminde sosyal güvenlik ve genel sağlık sigortası primi kapsamındaki devlet katkısının ödenmediği iddiasına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32496) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

676.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, kamu bankalarının çiftçilere ve esnaflara verdiği finansal desteklere ve son beş yılda gerçekleşen zararlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32497) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

677.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, pandemi sürecinde kredi başvurusu yapıp kredi alamayan kişilere ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32498) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

678.- Van Milletvekili Murat Sarısaç'ın, Van'da askerler tarafından açılan ateşle meydana geldiği iddia edilen yaralanma ve ölüm vakalarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32499) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.07.2020)

679.- İstanbul Milletvekili İbrahim Özden Kaboğlu'nun, haklarında verilen ölüm cezasından kaçarak ülkemize sığınan iki kişinin iltica taleplerinin kabul edilmeyerek İran'a iade edilmesine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32500) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.07.2020)

680.- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, İstanbul'daki bir protesto sırasında gözaltına alınan bir grup kişiyle görüşmek isteyen iki avukatın gözaltına alındığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32501) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.07.2020)

681.- Erzurum Milletvekili Muhammet Naci Cinisli'nin, ülkemize gelen göçmenlerin geçişlerinin engellenmesi ve sınır güvenliklerinin sağlanmasına yönelik çalışmalara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32502) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

682.- Erzurum Milletvekili Muhammet Naci Cinisli'nin, Türkiye Kızılay Derneği'nin faaliyetlerine ve denetlenmesine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32503) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

683.- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, Yozgat'ın Çekerek ilçesinde bazı muhtarların mevsimlik işçilerden zorla para talep ettiği iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32504) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

684.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Mardin ilinde su sorunu yaşandığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32505) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

685.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir kişinin idare mahkemesinin yürütmeyi durdurma kararına rağmen güvenlik soruşturması nedeniyle işten çıkarıldığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32506) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

686.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Patnos L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir tutuklunun gözaltı sırasında kötü muameleye maruz kaldığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32507) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

687.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, yabancı uyruklu bir kişinin ikamet talebine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32508) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

688.- Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın, Van'ın Günpınar ilçesinde bulunan bir manastırın defineciler tarafından tahrip edilmesine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32509) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.07.2020)

689.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Edirne ilinde bulunan bir liseyle ilgili bazı iddialara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32510) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.07.2020)

690.- İstanbul Milletvekili Özgür Karabat'ın, son 10 yılda sosyal hizmet alanından mezun olan kişilere ve bu alandaki istihdam oranına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32511) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.07.2020)

691.- Mersin Milletvekili Zeki Hakan Sıdalı'nın, pandemi sürecinde okulların kapalı tutulması nedeniyle mağdur olan kantin çalışanlarının sorunlarının çözümüne ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32512) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

692.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, öğretmenlik mesleği uzmanlık programının ayrıntılarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32513) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

693.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, İstanbul Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesinde psikoloji bölümü açılması kararına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32514) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

694.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, psikoloji bölümünün açıköğretim programına dahil edilmesine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32515) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

695.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, KHK ile kapatılan bir üniversiteden başka özel bir üniversiteye geçen bir öğrenciden daha fazla ücret talep edildiği iddiasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32516) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

696.- Ankara Milletvekili Koray Aydın'ın, Alman bir ilaç firmasının ürettiği bir ilaçtaki etken maddenin denetlenmesine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32517) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.07.2020)

697.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, devlet hastanelerindeki başhekim ve hastane müdürü pozisyonlarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32518) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.07.2020)

698.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, ABD Menkul Kıymetler ve Borsa Komisyonu'nun bir ilaç şirketi ile ilgili tespitine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32519) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.07.2020)

699.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, USHAŞ Yönetim Kurulu Başkanı'nın istifa etmesinin gerekçelerine ve bazı iddialara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32520) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.07.2020)

700.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, Gaziantep ilindeki Covid-19 vaka verilerine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32521) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

701.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Şırnak'ın Cizre ilçesinde Covid-19 teşhisi konulan bir kişinin ölümüne dair bazı iddialara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32522) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

702.- Şırnak Milletvekili Nuran İmir'in, Şırnak'ın Cizre ilçesinde Covid-19 teşhisi konulan bir kişinin ölümüne dair bazı iddialara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32523) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

703.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, 2020 yılının ilk 6 ayında kurulan fabrikalarla ilgili verilere ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32524) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.07.2020)

704.- Aydın Milletvekili Aydın Adnan Sezgin'in, bir yazılı soru önergesine verilen cevaba ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32525) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.07.2020)

705.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, bir miktar Hazine arazisinin tarım amaçlı kullanıma açılacağına dair yapılan açıklamaya ve 2020 yılı itibarıyla Gaziantep'te tarımsal kullanıma açılan Hazine arazilerine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32526) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

706.- Mersin Milletvekili Rıdvan Turan'ın, Ilısu Barajına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32527) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

707.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, bir e-ticaret sitesinde şüpheli ve yasa dışı satış yapıldığı iddiasına ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32528) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.07.2020)

708.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, YHT, ana hat ve bölgesel trenlerde engelli yolculara kısıtlama getirilmesi kararına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32529) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.07.2020)

709.- Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir'in, Ağrı Belediyesinin bazı uygulamaları nedeniyle dolmuş esnafının yaşadığı mağduriyete ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32530) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.07.2020)

710.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, Bursa-Ankara Yüksek Hızlı Tren Projesi'nin ne zaman faaliyete geçeceğine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32531) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.07.2020)

711.- İstanbul Milletvekili Aykut Erdoğdu'nun, şehirlerarası tren seferlerinde engellilerin ulaşımının askıya alınmasına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32532) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.07.2020)

712.- Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü'nün, Şanlıurfa ilinin Hızlı Demiryolu Projesi kapsamına dahil edilmemesine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32533) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.07.2020)

713.- Mersin Milletvekili Behiç Çelik'in, TCDD Taşımacılık A.Ş. tarafından yapılan görevde yükselme ve unvan değişikliği sınavına ait mülakat ve atanma tarihlerine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32534) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

714.- İzmir Milletvekili Ahmet Tuncay Özkan'ın, Cumhurbaşkanlığında televizyon yayınlarını izlemek üzere özel bir birim oluşturulduğu iddiasına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/32535) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.07.2020)

715.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Yenişakran Cezaevinde bulunan bir kişinin sağlık durumundan dolayı mağdur olduğu iddiasına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/32536) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

716.- Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, TRT'ye dair bazı verilere ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/32537) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.07.2020)

717.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık'ın, son 18 yılda Türkiye genelinde ve Kayseri özelinde yıkılan ve yeri değiştirilen camilere ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/32538) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.07.2020)

718.- Yozgat Milletvekili Ali Keven'in, salgın sebebiyle kapalı olan kahvehane, kıraathane, internet kafe gibi işyerlerini işleten esnafa destek verilmesine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/32539) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.07.2020)

719.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, 3600 ek gösterge ve cemevlerinin yasal statü kazanmasına yönelik bir çalışma yapılıp yapılmadığına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/32540) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.07.2020)

720.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, pandemi sürecinde Cumhurbaşkanlığı tarafından düzenlenen konserlere ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/32541) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.07.2020)

721.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, 2003-2020 yılları arasında TRT tarafından çekilen veya çektirilen dizi, sinema ve belgeseller ile bunların maliyetlerine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/32542) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.07.2020)

722.- Sinop Milletvekili Barış Karadeniz'in, 1 Ağustos 2020 tarihinde yürürlüğe girecek olan değişikliklere göre Basın İlan Kurumu'nun faaliyetlerine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/32543) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.07.2020)

723.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, Sivas Madımak Olayları ile ilgili davanın firari sanıklarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32544) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.07.2020)

724.- Muş Milletvekili Şevin Coşkun'un, 20 Temmuz 2020 tarihinde Ankara ve İstanbul'da gerçekleştirilen anma etkinliklerine yapılan müdahaleye ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32545) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.07.2020)

725.- Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, 23.07.2020 tarihi itibarıyla icra takibi ve haciz işlemleriyle ilgili verilere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32546) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.07.2020)

726.- Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin'in, 2020 yılı itibarıyla 18 yaşından küçük hükümlü ve tutuklu sayısı ile cezaevlerinde anneleriyle kalan çocuklara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32547) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.07.2020)

727.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, İstanbul ili Avrupa yakası bölgesinde bulunan ve kiralanmış olan adliye hizmet binalarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32548) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.07.2020)

728.- Muş Milletvekili Şevin Coşkun'un, Afyonkarahisar Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bazı mahkumların sağlık durumlarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32549) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.07.2020)

729.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Bafra T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun gardiyanlar tarafından kötü muameleye maruz kaldığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32550) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.07.2020)

730.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Elazığ E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun koğuş değişikliği talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32551) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.07.2020)

731.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, cezaevlerindeki kapalı görüşlerin birden fazla kişi ile yapılması talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32552) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.07.2020)

732.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Bursa H Tipi Kapalı Cezaevinde yaşanan su sorununa ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32553) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.07.2020)

733.- Tekirdağ Milletvekili Enez Kaplan'ın, şehit ailelerine tanınan bazı hakların gazi ve ailelerine de tanınması önerisine ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32554) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.07.2020)

734.- Kastamonu Milletvekili Hasan Baltacı'nın, Kastamonu'da bir okul inşaatı sırasında bir işçinin hayatını kaybetmesine ve iş güvenliğine yönelik denetimlere ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32555) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.07.2020)

735.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, bazı kamu görevlilerinin ek göstergelerinin 3600'e yükseltilmesine ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32556) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.07.2020)

736.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 15 Temmuz Dayanışma Kampanyası kapsamında toplanan bağışlara ve yapılan yardımlara ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32557) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.07.2020)

737.- Tokat Milletvekili Kadim Durmaz'ın, kamu kurum ve kuruluşları, özel bankalar ve kamu bankalarında engelliler için ayrılan kadro sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32558) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.07.2020)

738.- Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin'in, Türkiye genelinde ve Balıkesir özelinde 2016-2020 yılları arasında kapanan iş yeri ve fabrikalara ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32559) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.07.2020)

739.- Bursa Milletvekili Yüksel Özkan'ın, daha önce askerlik borçlanmasından yararlanabilen zorunlu göçe tabii olmayan Bulgaristan göçmenlerinin yapılan yasal düzenleme ile bu haklarından mahrum kalmalarına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32560) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.07.2020)

740.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Biz Bize Yeteriz Türkiyem kampanyasında toplanan bağış miktarına ve bu bağışlardan Adıyaman iline gönderilen nakdi yardım tutarına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32561) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.07.2020)

741.- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, Bakanlığa bağlı kuruluşlarda görülen koronavirüs vakalarına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32562) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.07.2020)

742.- Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin'in, son 10 yılda yaşanan maden kazalarına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32563) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.07.2020)

743.- Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin'in, son on yılda geçirdiği iş kazası sonucu engelli kalan kişi sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32564) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.07.2020)

744.- Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin'in, 2018 yılı itibarıyla ülkemizde bulunan engelli kişilerin sayısı ile engel türüne göre istihdam verilerine ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32565) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.07.2020)

745.- Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin'in, 2012-2020 yılları arasında Bakanlığın bağlı kuruluşlarında bulunan çocuk sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32566) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.07.2020)

746.- Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin'in, Balıkesir ilinde ve Türkiye genelinde 2014-2020 yılları arasında mevsimlik işçi olarak çalışan kişi sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32567) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.07.2020)

747.- Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, Samsun ilinde yapılması planlanan biyokütle enerji santralinin çevreye etkilerine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32568) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.07.2020)

748.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, Bursa'nın Karacabey ilçesine bağlı statüleri değişip mahalle olan bazı köylerin arazilerinin ilçe belediyesi tarafından satılmasına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32569) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.07.2020)

749.- Karabük Milletvekili Hüseyin Avni Aksoy'un, Karabük ilinde 2017 yılında açılan Eskipazar Devlet Hastane binasının zemininde yaşanan çökme sorununa ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32570) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.07.2020)

750.- Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin'in, Covid-19 salgını nedeniyle ertelenen TOKİ ödemelerinin tahsil edilmesine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32571) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.07.2020)

751.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, imar barışından yararlananlar ile başvuruları reddedilenlere ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32572) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.07.2020)

752.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Ordu ilinin Kumru ilçesinde bulunan bir ormanda ağaçlara işaretleme yapıldığı ve bölgeye taş ocağı yapılacağı iddialarına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32573) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.07.2020)

753.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, 2018 yılından bu yana Aydın ilinde jeotermal elektrik santrallerinde yapılan bazı ölçümlere ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32574) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.07.2020)

754.- Kastamonu Milletvekili Hasan Baltacı'nın, Tapu ve Kadastro 2. Bölge Müdürlüğü binasının Ayasofya Müzesine dönüştürülmek üzere boşaltılmaya başlandığı iddiasına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32575) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.07.2020)

755.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, İzmit'in Ayazma Mahallesi'nde koronavirüs salgını nedeniyle temizlik ve ilaçlama çalışması yapılması talebine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32576) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.07.2020)

756.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kocaeli ilinin Topçular Mahallesinde yola bırakılan araç lastiklerinin yolu kapatmasına ve Uğur Mumcu İlkokulunun çevresinde bulunan moloz ve atıklara ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32577) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.07.2020)

757.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, İzmit'in Gültepe Mahallesinin yollarının asfaltlanması talebine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32578) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.07.2020)

758.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İstanbul'da ikamet eden Uygur Türkü bir kişinin ailesinin başka bir ülkede yaşadığı olaylara dair bazı iddialarına ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32579) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.07.2020)

759.- Mersin Milletvekili Behiç Çelik'in, Akkuyu Nükleer Güç Santrali inşaat alanında kule vincinin devrildiği iddiasına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32580) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.07.2020)

760.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, Türkiye'nin toryum elementi rezervi ile konuyla ilgili çalışmalara ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32581) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.07.2020)

761.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Türkiye'de yüksek gerilim hatlarının uzunluğuna ve son on yılda bunların neden olduğu ölümlere ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32582) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.07.2020)

762.- Ordu Milletvekili Seyit Torun'un, Ordu ilinde yürütülen maden arama çalışmalarına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32583) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.07.2020)

763.- İstanbul Milletvekili Gürsel Tekin'in, Mali Suçları Araştırma Kurulu'nun sorgulama sisteminin siyasilere kapalı olup olmadığına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32584) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.07.2020)

764.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, koronavirüs pandemisi sürecinde MASAK tarafından haksız fiyat artışı ve stokçuluk yaptığı tespit edilen firmalara ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32585) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.07.2020)

765.- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, bir Alevi ibadet yerine yönelik saldırıya ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32586) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.07.2020)

766.- İstanbul Milletvekili Yüksel Mansur Kılınç'ın, Van, Hakkari, Ağrı ve Iğdır illerindeki kaçak göçmen verilerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32587) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.07.2020)

767.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Ordu'nun Kabataş ilçesinde bulunan Alankent Ana Sınıfı ve Ortaokulu oyun alanının halka açık spor sahasına dönüştürüleceği iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32588) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.07.2020)

768.- İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, pandemi sürecinde kuralların ihlali nedeniyle verilen cezalarla ilgili bazı verilere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32589) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.07.2020)

769.- Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, Denizli Büyükşehir Belediyesinde çalışan bazı kişiler hakkındaki iddialara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32590) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.07.2020)

770.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, 2020 yılı içerisinde Türkiye genelinde el konulan tütün miktarına ve kesilen toplam idari para cezasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32591) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.07.2020)

771.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, 2015 yılından itibaren yol kontrolleri sırasında el konulan tütün miktarı ile yapılan idari işlemlere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32592) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.07.2020)

772.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'in Arhavi ilçesindeki trafik uygulamalarıyla ilgili iddialara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32593) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.07.2020)

773.- Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin'in, ülkemizde son on yılda kaybolan, ölü ya da yaralı olarak bulunan çocuk sayısına ve bu konuda alınan önlemlere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32594) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.07.2020)

774.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İstanbul'da ikamet eden Uygur Türkü bir kişinin ailesinin başka bir ülkede yaşadığı olaylara dair bazı iddialarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32595) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.07.2020)

775.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Ankara TEM'de gözaltında tutulan bir kadının Covid-19 olduğu iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32596) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.07.2020)

776.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, en son İzmir Geri Gönderme Merkezinde bulunduğunu söylediği annesinden haber alamayan bir kişiye ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32597) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.07.2020)

777.- Antalya Milletvekili Aydın Özer'in, müze vasfından çıkarılan Ayasofya'nın gişe gelirlerini toplayacak olan yabancı şirketle olan sözleşmesinin devam edip etmeyeceğine ve müze ve ören yeri işletmelerinin Bakanlık tarafından yapılması önerisine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32598) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.07.2020)

778.- Mersin Milletvekili Zeki Hakan Sıdalı'nın, pandemi sürecinde sahaf ve kitabevlerinin karşılaştığı sorunlara ve yapılması planlanan bazı desteklemelere ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32599) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.07.2020)

779.- Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin'in, Türkiye genelinde ve Balıkesir özelinde 2011-2020 yılları arasında açılan tiyatro sayısına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32600) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.07.2020)

780.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman iline yapılması planlanan kültür merkezine ve ilde bulunan Perre Antik Kentine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32601) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.07.2020)

781.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Ayasofya'ya son 5 yılda gelen turist sayısı ve elde edilen gelire ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32602) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.07.2020)

782.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütlü'nün, Devlet Tiyatrolarında görevli iken işlerine son verilen bazı kişilere ve ülkemizde sanat alanında istihdam edilen gayrimüslimlerin sayısına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32603) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.07.2020)

783.- İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, Yaşayan İnsan Hazinesi kartına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32604) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.07.2020)

784.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık'ın, bir partinin il başkanının o ilin il ve ilçe milli eğitim müdürlerinin yerlerinin değişmesinde rol oynadığı iddiasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32605) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.07.2020)

785.- İzmir Milletvekili Ahmet Tuncay Özkan'ın, 2020 LGS verilerine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32606) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.07.2020)

786.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Ordu'nun Kabataş ilçesinde bulunan Alankent Ana Sınıfı ve Ortaokulu oyun alanının halka açık spor sahasına dönüştürüleceği iddiasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32607) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.07.2020)

787.- Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya'nın, Özel Okullara İlişkin Cumhurbaşkanlığı Politika Belgesi Taslağı'na ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32608) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.07.2020)

788.- Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin'in, Balıkesir ilinde ve Türkiye genelinde 2011 yılından bu yana ataması yapılan öğretmen sayısına ve branş dağılımına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32609) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.07.2020)

789.- Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin'in, 2014 yılından bu yana mevsimlik işçi olan ailelerin çocuklarının okula gitme oranlarına dair verilere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32610) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.07.2020)

790.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Diyarbakır'da bir özel okulun 2020-2021 öğretim yılı için ödenen ücretlerinin bankadan çekildiği iddiasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32611) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.07.2020)

791.- Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, ithal ilaçların temininde yaşanan sıkıntılara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32612) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.07.2020)

792.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, 2020 yılı diş hekimlerinin 3.Dönem ilk defa ve yeniden atama kuralarıyla ilgili iddialara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32613) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.07.2020)

793.- Karabük Milletvekili Hüseyin Avni Aksoy'un, Karabük ilinde 2017 yılında açılan Eskipazar Devlet Hastane binasının akıbetine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32614) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.07.2020)

794.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, yurtdışından gelen vatandaşlara ve yabancı uyruklu kişilere yapılan koronavirüs testlerine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32615) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.07.2020)

795.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, pandemi döneminde yapılması gereken aşılara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32616) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.07.2020)

796.- Bursa Milletvekili Yüksel Özkan'ın, PCR testlerinin yapılacağı yerlerin sayısının artırılmasına yönelik çalışmalara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32617) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.07.2020)

797.- Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin'in, ülkemizde kullanılan Covid-19 test kiti ile ilgili iddialara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32618) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.07.2020)

798.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, ülkemizde kullanılan Covid-19 test kitlerinin doğruluk oranı ile ilgili iddialara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32619) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.07.2020)

799.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, fizik tedavi teknikeri ve fizyoterapist ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32620) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.07.2020)

800.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Mersin İl Sağlık Müdürlüğü tarafından rotasyona tabi tutulan hekim sayısına ve Anamur ilçesinde bir başhekim ile cerraha icap nöbeti tutturulmadığı iddiasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32621) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.07.2020)

801.- Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin'in, Türkiye genelinde ve Balıkesir özelinde son on yılda sağlık personeliyle ilgili bazı verilere ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32622) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.07.2020)

802.- Bilecik Milletvekili Yaşar Tüzün'ün, Bilecik ilinde yapılması planlanan Gölpazarı Gıda İhtisas Organize Sanayi Bölgesi'nin tarım arazilerine etkisine ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32623) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.07.2020)

803.- Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, Denizli'nin Çal ilçesindeki mısır ve ayçiçeği üreticilerine yeterli su temin edilmediği iddiasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32624) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.07.2020)

804.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, Bursa'nın Karacabey ilçesine bağlı statüleri değişip mahalle olan bazı köylerin arazilerinin ilçe belediyesi tarafından satılmasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32625) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.07.2020)

805.- Antalya Milletvekili Aydın Özer'in, ülkemizde tarımsal sulama yapılan alan miktarına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32626) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.07.2020)

806.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Ordu ilinin Kumru ilçesinde bulunan bir ormanda ağaçlara işaretleme yapıldığı ve bölgeye taş ocağı yapılacağı iddialarına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32627) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.07.2020)

807.- Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, 23.07.2020 tarihi itibarıyla tarımsal borçları nedeniyle hakkında icra takibi başlatılan çiftçilere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32628) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.07.2020)

808.- Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin'in, 2012-2020 yılları arasında orman köylerinde kırsal kalkınmayı sağlamak üzere uygulanan proje sayısına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32629) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.07.2020)

809.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın ili Efeler ilçesinde 18 Temmuz 2020 tarihinde ormanlık alanda çıkan yangına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32630) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.07.2020)

810.- Karabük Milletvekili Hüseyin Avni Aksoy'un, Karabük ilinin tarım, hayvancılık ve orman ürünlerinden daha çok yararlanması için teşvik verilmesine yönelik çalışmalara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32631) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.07.2020)

811.- Kastamonu Milletvekili Hasan Baltacı'nın, Bakanlık tarafından sözleşmeli personel alımında yanlış beyanda bulunarak ÖSYM tarafından yerleştirilmesi yapılan kişilere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32632) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.07.2020)

812.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman ilinde tarımsal sulama alanında verilen desteklere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32633) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.07.2020)

813.- Eskişehir Milletvekili Jale Nur Süllü'nün, Eskişehir ilindeki mera ıslah çalışmalarına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32634) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.07.2020)

814.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, Eskişehir'de yaşanan su kesintileri nedeniyle mağdur olan çiftçilere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32635) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.07.2020)

815.- Ankara Milletvekili Nihat Yeşil'in, Ankara genelinde kapanan iş yeri sayısı ile esnaflara yönelik destekleme çalışmalarına ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32636) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.07.2020)

816.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Edirne ilinin Uzunköprü ilçesinde bulunan Eskiköy sınır kapısının açılması önerisine ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32637) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.07.2020)

817.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, 30 Kasım 2007 tarihinde İstanbul-Isparta seferini yapan bir yolcu uçağının düştüğü olaya yönelik araştırmalara ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32638) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.07.2020)

818.- Kastamonu Milletvekili Hasan Baltacı'nın, Karayolları Genel Müdürlüğü bünyesinde aynı işi yapan kamu işçilerinin farklı ücret almalarına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32639) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.07.2020)

819.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, TRT'de yayınlanan programlarda yer alan sanatçılara ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/32640) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.07.2020)

820.- Tunceli Milletvekili Alican Önlü'nün, Kars ili Sarıkamış ilçesinde bir köye cami yapılmasına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/32641) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.07.2020)

821.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, bir araştırma sonucuna göre Aydın Adnan Menderes Üniversitesinin memnuniyet kriteri sıralamasında gerilemesine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/32642) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.07.2020)

822.- İstanbul Milletvekili Emine Gülizar Emecan'ın, Basın İlan Kurumunun İstanbul Sultanahmet'te bulunan yeni binasının satılıp Kurumun başka bir yer kiralayacağı iddiasına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/32643) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.07.2020)

823.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul ilinde bulunan bir bira fabrikasına ait binanın bulunduğu alanın Diyanet İşleri Başkanlığına tahsis edilmesine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/32644) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.07.2020)

824.- Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, kadına yönelik şiddet konusunda danışmanlık veren Diyanet İşleri Başkanlığı personeline dair bazı iddialara ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/32645) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.07.2020)

825.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Manisa T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32646) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

826.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Silivri 5 Nolu Kapalı Cezaevinde kalan bir mahkumun infaz koruma memurları tarafından darp edildiği iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32647) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

827.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Aksaray T Tipi Kapalı Cezaevinde kalmakta olan bir kişinin açlık grevine başlamasına ve bazı iddialara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32648) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

828.- Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un, Ağrı Patnos L Tipi Kapalı Cezaevinde hijyen koşullarının yetersizliğine, cezaevindeki uygulamalara ve yemeklere dair çeşitli iddialara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32649) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

829.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, eşlerden ikisi de cezaevinde bulunan çocuklu bir çiftin denetimli serbestlik hükümlerinden yararlandırılmasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32650) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

830.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Aydın E Tipi Kapalı Cezaevi koşullarına dair bazı iddialara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32651) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

831.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kartal H Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32652) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

832.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Erzurum H Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun denetimli serbestlikten yararlandırılmadığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32653) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

833.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Bingöl M Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun bazı iddialarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32654) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

834.- İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, cezaevlerinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ve mahkumlara kötü muamelede bulunulduğu iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32655) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.07.2020)

835.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, tehdide uğrayan bir kadının koruma talebine ve şiddete uğrayan kadınlarla ilgili verilere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32656) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.07.2020)

836.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Keskin T Tipi Kapalı Cezaevinde kalmakta olan bir kişiye yönelik kötü muamelede bulunulduğu iddiasına ve kişinin nakil istemine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32657) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.07.2020)

837.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Bakanlığın avukatlık ruhsatı başvuruları hakkında verdiği görüşlere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32658) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.07.2020)

838.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Muş'un Varto ilçesinde Kaymakamlıkça bazı ailelere verilen sosyal yardımların kesilmesine ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32659) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

839.- Hatay Milletvekili İsmet Tokdemir'in, Biz Bize Yeteriz Türkiyem kampanyasında toplanan bağış miktarına ve bağışlarla yapılan harcamalara ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32660) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.07.2020)

840.- Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, Samsun ilinde faaliyet gösteren bir otomotiv firmasında maske takmadığı gerekçesiyle işçilerin işten çıkarıldığı iddiasına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32661) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.07.2020)

841.- Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, İstanbul ilinde bulunan bir bira fabrikasına ait binanın bulunduğu alanın Diyanet İşleri Başkanlığına tahsis edilmesine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32662) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.07.2020)

842.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütlü'nün, Rusya'nın Amur bölgesinde yer alan bir şantiyede aralarında Türklerin de bulunduğu çok sayıda işçide koronavirüs tespit edildiği iddiasına ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32663) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.07.2020)

843.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir kaymakamın gerekçe göstermeksizin sosyal yardımları kestiği iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32664) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

844.- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, Şanlıurfa'nın Suruç ilçesinde 33 kişinin hayatını kaybettiği bombalı saldırı olayının 5.yılındaki protesto ve anma etkinliklerine yönelik polis müdahalesine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32665) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

845.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Van Gölü'nde kaçak göçmenlerin bulunduğu teknenin batmasına ve yapılan arama ve kurtarma çalışmalarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32666) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

846.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Patnos L Tipi Kapalı Cezaevinde tutuklu bulunan bir kişinin gözaltı sürecinde kötü muameleye maruz kaldığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32667) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

847.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, emekli olmadan önce bulunduğu görevde haksız yere açığa alındığını iddia eden ve pasaportu iptal edilen bir kişinin yaşadığı mağduriyete ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32668) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

848.- Muş Milletvekili Şevin Coşkun'un, koruma talep eden bir kadının eşi tarafından öldürülmesine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32669) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.07.2020)

849.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, Sivas'ın Zara ilçesine bağlı Atkıran köyüne yol yapılması talebine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32670) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.07.2020)

850.- Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir'in, Muş ilinde bir kadının eşi tarafından öldürüldüğü olaya ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32671) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.07.2020)

851.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütlü'nün, Ankara ilinde bir kadının eşi tarafından öldürüldüğü olaya ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32672) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.07.2020)

852.- Ankara Milletvekili Gamze Taşcıer'in, 15 Haziran 2020 tarihinde Ankara'da işlenen bir kadın cinayetine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32673) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.07.2020)

853.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, 679 sayılı KHK ile işten çıkarılan bir kişinin yaptığı oturma eylemine ve çeşitli iddialarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32674) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.07.2020)

854.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, tehdide uğrayan bir kadının koruma talebine ve şiddete uğrayan kadınlarla ilgili verilere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32675) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.07.2020)

855.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, 2006-2009 yılları arasında Resim ve Heykel Müzesi'nden çalınan tablolara ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32676) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.07.2020)

856.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, 2020 Liselere Geçiş Sınavı'nın sonuçlarının önceki yıllardan düşük olmasının nedenlerine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32677) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

857.- İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un, Ankara'da bir okulda görev yapan bir öğretmen hakkında soruşturma açılmasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32678) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

858.- İzmir Milletvekili Ahmet Tuncay Özkan'ın, pandemi süreci sonrasında açılması planlanan okullarda Bakanlık tarafından alınan tedbirlere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32679) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.07.2020)

859.- Bursa Milletvekili Ahmet Kamil Erozan'ın, Libya'da bulunan Türk Silahlı Kuvvetlerine ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32680) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

860.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir vatandaşın özel bir hastanede ihmal sebebiyle öldüğü iddiasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32681) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

861.- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, Covid-19 pandemisi nedeniyle satın alınan test kitleriyle ilgili iddialara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32682) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.07.2020)

862.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, ülkemizde koronavirüs tespitinde kullanılan test kitinin güvenilirliğine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32683) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.07.2020)

863.- Mersin Milletvekili Rıdvan Turan'ın, İstanbul Havalimanı'nın yapıldığı alanda Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu hükümlerinin uygulanıp uygulanmadığına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32684) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

864.- Adana Milletvekili Tulay Hatımoğulları Oruç'un, Adana'nın Karataş ilçesinde tarıma dayalı organize sanayi bölgesi kurulmasına yönelik projeye ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32685) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.07.2020)

865.- Adana Milletvekili Kemal Peköz'ün, Adana'nın Karataş ilçesinde tarıma dayalı organize sanayi bölgesi kurulmasına yönelik projeye ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32686) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.07.2020)

866.- Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, Tarım Sektörü Entegre Yönetim Bilgi Sistemi projesinin akıbetine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32687) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.07.2020)

867.- Antalya Milletvekili Aydın Özer'in, zirai ilaç satma yetkisine yönelik yapılan yönetmelik değişikliğine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32688) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.07.2020)

868.- Şırnak Milletvekili Hasan Özgüneş'in, Şırnak kırsalında bulunan Cudi Dağı ve Gabar Dağı bölgelerinde çıkan yangınlar sebebiyle yok olan ormanlık alanlara ve ağaçlandırma yapılmasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32689) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.07.2020)

869.- Burdur Milletvekili Mehmet Göker'in, esnaflar için destek kredi paketlerine ve Burdur'da kredi almak için başvuran esnaf sayısına ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32690) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.07.2020)

870.- Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, Şanlıurfa iline yapılacağı ifade edilen hızlı tren hattının henüz yapılmamasına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32691) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.07.2020)

871.- Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya'nın, bir sendikanın taleplerine ve 27-29 Temmuz tarihlerinde başlatacağı yürüyüşe ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/32692) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.07.2020)

Süresi İçinde Cevaplandırılmayan Yazılı Soru Önergeleri

Cumhurbaşkanı Yardımcılığı (Fuat Oktay)

1.- Zonguldak Milletvekili Ünal Demirtaş'ın, Ekonomik ve Sosyal Konseyin toplanmama nedenine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31431)

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı

2.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, 2010-2020 yılları arasında iş kazalarında yaralanan veya hayatını kaybeden kişilere ve bu sebeple açılan davalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31434)

3.- Antalya Milletvekili Çetin Osman Budak'ın, 7244 sayılı Kanun kapsamında işten çıkarmalar yasaklanmasına rağmen işsizlik maaşı başvurularında artış yaşanmasının sebeplerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31435)

4.- Zonguldak Milletvekili Ünal Demirtaş'ın, 20 Haziran 2016 tarihinden bu yana Türkiye İş Kurumuna özel istihdam bürosu kurmak için yapılan başvurulara dair çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/31436)

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

5.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman ilinde bulunan bir sahabe türbesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31437)

6.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kocaeli ilinin Körfez Belediyesinin 2019 yılı faaliyet raporunun internette yayınlanmamasına ve belediyenin borçlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31438)

7.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kocaeli ilinin Gebze ilçesinde bulunan bir stadın yıkımına ve yerine yapılacak olan stada ilişkin yazılı soru önergesi (7/31439)

8.- Aydın Milletvekili Aydın Adnan Sezgin'in, Aydın ilinde bulunan bir jeotermal elektrik santralinde yapılan çalışma sonucu zehirli sıvının çevreye salınmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31440)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

9.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kocaeli ilinin Kandıra ilçesinde yapılacak olan RES'lerin ÇED Raporu toplantısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31441)

Gençlik ve Spor Bakanlığı

10.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, Covid-19'a karşı KYK yurtlarında alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/31442)

11.- İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un, Türkiye Wushu Federasyonu Başkanvekili ve ailesiyle ilgili usulsüzlük iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31443)

Hazine ve Maliye Bakanlığı

12.- Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş'un, Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğünün tıbbi cihaz ihracatı yapan firmalarla imzaladığı mal alım sözleşmelerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31445)

İçişleri Bakanlığı

13.- Kayseri Milletvekili Dursun Ataş'ın, internet kafeler ve oyun salonlarının açılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31446)

14.- Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel'in, 1996 yılında Diyarbakır'ın Kulp ilçesinde kaybolan bir kişinin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31447)

Kültür ve Turizm Bakanlığı

15.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, 2015 yılından bugüne kadar hakkında soruşturma açılan Bakanlık personeline ilişkin yazılı soru önergesi (7/31448)

16.- Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, Haziran 2019-Haziran 2020 tarihleri arasında RTÜK'ün kanallara yönelik yaptığı incelemelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/31449)

Milli Eğitim Bakanlığı

17.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, zorunlu hizmetini yapmakta olan öğretmenlerin mevzuatta belirtilen mazeretlere sahip olmaları durumunda zorunlu çalışma yükümlülüklerinin ertelenmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31450)

18.- Hakkari Milletvekili Sait Dede'nin, Hakkari ilinde taşımalı eğitim uygulaması kapsamında servisçilik yapan esnafın pandemi nedeniyle oluşan mağduriyetinin giderilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31451)

Sağlık Bakanlığı

19.- Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, koronavirüs salgını nedeniyle sağlık çalışanlarına yapılacak performans ödemelerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31452)

20.- Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel'in, Türkiye genelinde yapılan antikor testlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31453)

Tarım ve Orman Bakanlığı

21.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, DSİ'nin Bursa ili Kestel ilçesinde yaptığı projeler ile yaşanan sel felaketine ve bölge müdürlüğünün bütçesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31454)

22.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, Kırşehir'in Çiçekdağ ilçesinde bulunan Kırdök köyü sulama göleti projesinin gecikmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31455)

23.- Mersin Milletvekili Rıdvan Turan'ın, 18 Kasım 2019 tarihinde gerçekleşen Tarım Şurasında alınan kararların uygulanmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31456)

24.- Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, 2020 yılında Van ili Başkale ilçesinde yaşanan bazı doğal afetler sonrasında yapılan hasar tespitlerine ve yardımlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31457)

Meclis Araştırması Önergeleri

1.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba ve 29 milletvekilinin, kolluk kuvvetlerinin orantısız güç kullandığı iddialarının araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3187) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.07.2020)

2.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi ve 19 milletvekilinin, İstanbul ili Sancaktepe ilçesi Yenidoğan Mahallesinde faaliyet gösteren bir işletmeye yönelik iddiaların incelenmesi amacıyla bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (10/3188) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.07.2020)

3.- İstanbul Milletvekili Ali Şeker ve 26 milletvekilinin, Covid-19 salgınının başta İstanbul olmak üzere ülke genelinde ekonomi üzerinde oluşturduğu olumsuz etkilerin tespit edilerek alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3189) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.07.2020)

4.- Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir ve 19 milletvekilinin, 1926, 1927 ve 1930'da Ağrı ve Van'da meydana gelen isyanların tüm yönleriyle araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3190) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.07.2020)

5.- Zonguldak Milletvekili Ünal Demirtaş ve 25 milletvekilinin, İnşaat sektöründeki işsizlik, iş sağlığı ve güvenliği ve işçilerin çalışma koşulları gibi alanlardaki sorunların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3191) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.07.2020)

6.- Eskişehir Milletvekili Jale Nur Süllü ve 21 milletvekilinin, mera alanlarının kullanımına ve kiralanmasına dair sorunların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3192) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.07.2020)

7.- Mersin Milletvekili Rıdvan Turan ve 19 milletvekilinin, Aksaray T Tipi Kapalı Cezaevi'nde tutuklu ve hükümlülere kötü muamele yapıldığı iddialarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3193) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.07.2020)

8.- İstanbul Milletvekili Erol Katırcıoğlu ve 19 milletvekilinin, başta işsizlik ve enflasyon olmak üzere makroekonomik verilerdeki kötüye gidişin nedenlerinin araştırılarak yapısal çözüm önerileri geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3194) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.07.2020)

9.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz ve 103 milletvekilinin, 30 Kasım 2017'de Isparta'da bilim insanlarını taşıyan uçağın düşmesi olayının tüm ayrıntılarıyla araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3195) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.07.2020)

10.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal ve 22 milletvekilinin, işveren lehine hareket ettiği iddia edilen bazı işçi sendikalarının Bakanlıkça gerekli denetimlerinin yapılıp yapılmadığının araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3196) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.07.2020)

11.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal ve 22 milletvekilinin, Güneydoğu Anadolu Bölgesindeki bazı illerde elektrikle ilgili olarak yaşanan bazı sorunların araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3197) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.07.2020)

12.- İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, turizm ve turizmcilerin sorunlarının araştırılarak çözüm önerileri geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3198) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.07.2020)

13.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu ve 19 milletvekilinin, ceza davaları devam ettiği için bazı avukatların ruhsat alamamalarından veya ruhsatlarının iptal edilmesinden kaynaklanan hak ihlallerinin araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3199) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.07.2020)

14.- Kırklareli Milletvekili Selahattin Minsolmaz ve 150 milletvekilinin, ülkemizde olası depremlerin neden olacağı zararların en aza indirilmesi için alınacak önlemlerin tespit edilmesi amacıyla bir Meclis araştırması kurulmasına ilişkin önergesi (10/3200) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.07.2020)

DÖNEM: 27 **YASAMA YILI: 3**

118'İNCİ BİRLEŞİM
28 TEMMUZ 2020 SALI
SAAT: 15.00

GRUP ÖNERİLERİ

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisinin, TBMM İçtüzüğünün 5 inci maddesine göre 1 Temmuz 2020'de tatile girmeyerek çalışmalarına devam etmesi önerilmiştir.
(Genel Kurulun 30.06.2020 tarihli 105'inci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

2.- 221 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin, İçtüzüğün 91 inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi ve birinci bölümünün 1 ila 16 ncı maddelerden, ikinci bölümünün 17 ila 35 inci maddelerden oluşması önerilmiştir.
(Genel Kurulun 08.07.2020 tarihli 109'uncu Birleşiminde kabul edilmiştir.)

3.- Genel Kurulun, 28 ve 29 Temmuz 2020 Salı ve Çarşamba günkü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmeyerek Gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında yer alan işlerin görüşülmesi önerilmiştir.
(Genel Kurulun 21.07.2020 tarihli 115'inci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

118'İNCİ BİRLEŞİM 28 TEMMUZ 2020 SALI SAAT: 15.00

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

1.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun İş Kanunu ve Kamuda Geçici İş Pozisyonlarında Çalışanların Sürekli İşçi Kadrolarına veya Sözleşmeli Personel Statüsüne Geçirilmeleri, Geçici İşçi Çalıştırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin (2/2591) İçtüzük'ün 37'nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önerge

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

❄ ❄ ❄

3 – SEÇİM

❄ ❄ ❄

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

❄ ❄ ❄

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

❄ ❄ ❄

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

❄ ❄ ❄

1.- **(S. Sayısı: 139)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2273) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) **(X)**

2.- **(S. Sayısı: 141)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasına İlişkin Olarak İmzalanan Mevcut Protokol I'in Yerini Alan Protokol I ile Anlaşmaya Eklenen Protokol III'ün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2275) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) **(X)**

3.- **(S. Sayısı: 23)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetlerine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1193) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) **(X)**

4.- **(S. Sayısı: 221)** Aydın Milletvekili Metin Yavuz ve 60 Milletvekilinin Gıda, Tarım ve Orman Alanında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/2985) ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.07.2020) **(**) (X)**

5.- **(S. Sayısı: 163)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2401) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.01.2020) **(X)**

6.- **(S. Sayısı: 192)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1413) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.03.2020) **(X)**

7.- **(S. Sayısı: 195)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2499) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.03.2020) **(X)**

8.- **(S. Sayısı: 29)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması Tarafından Kurulan Ortak Komite'nin Serbest Ticaret Anlaşması'nın `Menşeli Ürünler' Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II'sini Değiştiren 1/2017 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına İlişkin Yetki Verilmesine Dair Kanun Teklifi (2/1362) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) **(X)**

9.- **(S. Sayısı: 95)** İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1593) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) **(X)**

10.-**(S. Sayısı: 66)** İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bişkek Kırgız-Türk Dostluk Devlet Hastanesi Açılması, Ortak İşletilmesi ve Devri ile Kırgız Cumhuriyeti Vatandaşlarının Türkiye'de Tıp ve Tıpta Uzmanlık Eğitimi Almasına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1602) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.05.2019) **(X)**

(**) İçtüzüğün 91'inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi kabul edilmiştir.
(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.

11.-**(S. Sayısı: 34)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Şili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1245) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) **(X)**

12.-**(S. Sayısı: 47)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1411) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) **(X)**

13.- **(S. Sayısı: 76)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Kongaz Süleyman Demirel Moldova Türk Lisesi Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1797) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) **(X)**

14.- **(S. Sayısı: 88)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Kullanılmış Yakıt İdaresinin ve Radyoaktif Atık İdaresinin Güvenliği Üzerine Birleşik Sözleşmeye Türkiye Cumhuriyeti'nin Beyanlarla Birlikte Katılmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1801) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) **(X)**

15.- **(S. Sayısı: 33)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması Tarafından Kurulan Ortak Komite'nin Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması'nın `Menşeli Ürünler' Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemleri Hakkında Protokol II'sini Değiştiren 1/2016 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/1364) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) **(X)**

16.- **(S. Sayısı: 54)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Orman ve Su İşleri Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Su Kaynakları Bakanlığı Arasında Su Alanında Mutabakat Zaptı ve Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1542) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) **(X)**

17.- **(S. Sayısı: 21)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında Eğitim ve Öğretime İlişkin İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1191) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) **(X)**

18.- **(S. Sayısı: 25)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Brezilya Federatif Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1197) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) **(X)**

19.- **(S. Sayısı: 26)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1194) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) **(X)**

20.- **(S. Sayısı: 30)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Burundi Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1367) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) **(X)**

21.- **(S. Sayısı: 31)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1363) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) **(X)**

22.- **(S. Sayısı: 55)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1543) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) **(X)**

23.- **(S. Sayısı: 60)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lesoto Krallığı Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1537) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.05.2019) **(X)**

24.- **(S. Sayısı: 67)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Üye Devletleri Arasında Yatırımların Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ile Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Üye Devletleri Arasında Yatırımların Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma'nın 9/7'nci Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1782) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.05.2019) **(X)**

25.- **(S. Sayısı: 70)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Savunma Sanayinde Gizlilik Dereceli Bilgilerin Karşılıklı Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1548) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) **(X)**

26.- **(S. Sayısı: 72)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1773) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) **(X)**

27.- **(S. Sayısı: 73)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1774) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) **(X)**

28.- **(S. Sayısı: 74)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Estonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1777) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) **(X)**

29.- **(S. Sayısı: 75)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlı Kullanımı İçin İşbirliği Anlaşması ile Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1778) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) **(X)**

30.- **(S. Sayısı: 82)** İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1582) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) **(X)**

31.- **(S. Sayısı: 83)** İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1590) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) **(X)**

32.- **(S. Sayısı: 86)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon veya Konsolosluk Mensuplarının Aile Üyelerinin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/1772) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) **(X)**

33.- **(S. Sayısı: 87)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Sekretaryası Arasında Ankara Girişiminin Uygulanmasına İlişkin Anlaşma ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Sekretaryası Arasında Ankara Girişiminin Uygulanmasına İlişkin 4 Nisan 2016 Tarihinde Bonn'da İmzalanan Anlaşmayı Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1799) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) **(X)**

34.- **(S. Sayısı: 89)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Yirmi Sekizinci Taraflar Toplantısı'nda Üzerinde Mutabakata Varılan Montreal Protokolü'ne Yönelik Değişikliğin (Kigali Değişikliği-2016) Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1896) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) **(X)**

35.- **(S. Sayısı: 96)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ürdün Haşimi Krallığı Hükümeti Arasında Gemiadamı Belgelerinin Karşılıklı Tanınmasına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1775) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) **(X)**

36.- **(S. Sayısı: 97)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Doğu Karayip Devletleri Örgütü Arasında Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1780) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) **(X)**

37.- **(S. Sayısı: 98)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Cezaî Konularda Adlî Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1794) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) **(X)**

38.- **(S. Sayısı: 101)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Hırvatistan Cumhuriyeti Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1950) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) **(X)**

39.- **(S. Sayısı: 108)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1454) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) **(X)**

40.- **(S. Sayısı: 109)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1534) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) **(X)**

41.- **(S. Sayısı: 110)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1535) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) **(X)**

42.- **(S. Sayısı: 111)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1802) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) **(X)**

43.- **(S. Sayısı: 114)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Moldova Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Tamamlayıcı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2021) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) **(X)**

44.- **(S. Sayısı: 119)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gine Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1539) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) **(X)**

45.- **(S. Sayısı: 120)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşması ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1796) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) **(X)**

46.- **(S. Sayısı: 121)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (EİT) Kültür Enstitüsü Şartının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2020) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) **(X)**

47.- **(S. Sayısı: 123)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Altyapı Projeleri Alanında İş Birliği Konulu Anlaşma Ek-1'in Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2217) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) **(X)**

48.- **(S. Sayısı: 124)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Kör, Görme Engelli veya Başka Bir Nedenle Basılı Materyal Okuma Engelli Kişilerin Yayımlanmış Eserlere Erişiminin Kolaylaştırılmasına Dair Marakeş Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2218) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) **(X)**

49.- **(S. Sayısı: 125)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve İsviçre Federal Konseyi Arasında Diplomatik Misyon, Konsolosluk ve Daimi Temsilcilik Mensuplarının Refakatçilerine İlişkin Kazanç Getirici Faaliyetler Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2223) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) **(X)**

50.- **(S. Sayısı: 126)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Standardizasyon, Uygunluk Değerlendirmesi, Akreditasyon ve Metroloji Bölgesel Enstitüsü Tüzüğünün 5.4.1.10 Maddesinin Tadiline İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2224) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) **(X)**

51.- **(S. Sayısı: 127)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un İslam İşbirliği Teşkilatı Polis İşbirliği ve Koordinasyon Merkezi Tüzüğünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2034) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) **(X)**

52.- **(S. Sayısı: 136)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücü Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2023) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) **(X)**

53.- **(S. Sayısı: 137)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kendi Sınırları Dahilinde ve Ötesinde Tarifeli Hava Hizmetlerine İlişkin İkili Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2027) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) **(X)**

54.- **(S. Sayısı: 138)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nikaragua Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2028) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) **(X)**

55.- **(S. Sayısı: 140)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Bosna-Hersek Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokol ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2274) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) **(X)**

56.- **(S. Sayısı: 142)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2276) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) **(X)**

57.- **(S. Sayısı: 147)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Güney Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1536) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) **(X)**

58.- **(S. Sayısı: 148)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1545) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) **(X)**

59.- **(S. Sayısı: 150)** İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamboçya Krallığı Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1596) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) **(X)**

60.- **(S. Sayısı: 151)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Paraguay Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Dostluk ve İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1779) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) **(X)**

61.- **(S. Sayısı: 152)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tayland Krallığı Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1949) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) **(X)**

62.- **(S. Sayısı: 153)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2025) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) **(X)**

63.- **(S. Sayısı: 154)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Sudan Cumhuriyeti Arasında Ticaret ve Ekonomik Ortaklık Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2278) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) **(X)**

64.- **(S. Sayısı: 156)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile EFTA Devletleri Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2372) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.12.2019) **(X)**

65.- **(S. Sayısı: 157)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile İsviçre Konfederasyonu Arasında Tarım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2373) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.12.2019) **(X)**

66.- **(S. Sayısı: 164)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2403) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.01.2020) **(X)**

67.- **(S. Sayısı: 165)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı Sistemi Hakkında Ev Sahibi Hükümet Anlaşması" Hakkında Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1246) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.01.2020) **(X)**

68.- **(S. Sayısı: 166)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Karayoluyla Uluslararası Yük ve Yolcu Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2222) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.01.2020) **(X)**

69.- **(S. Sayısı: 167)** İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Hidrokarbon Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1583) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) **(X)**

70.- **(S. Sayısı: 168)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Çad Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik ve Kalkınma İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1795) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) **(X)**

71.- **(S. Sayısı: 169)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2370) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) **(X)**

72.- **(S. Sayısı: 170)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Güneydoğu Avrupa Çokuluslu Barış Gücü Anlaşması'na Ek Altıncı Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2402) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) **(X)**

73.- **(S. Sayısı: 171)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Gelir ve Servet Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasını Tadil Eden Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/2496) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) **(X)**

74.- **(S. Sayısı: 172)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İş Birliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2498) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) **(X)**

75.- **(S. Sayısı: 177)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mozambik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1457) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) **(X)**

76.- **(S. Sayısı: 178)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1458) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) **(X)**

77.- **(S. Sayısı: 179)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1532) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) **(X)**

78.- **(S. Sayısı: 180)** İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Etiyopya Federal Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Madencilik ve Hidrokarbon Alanlarında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1587) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) **(X)**

79.- **(S. Sayısı: 181)** İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Madencilik Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptı ile Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1588) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) **(X)**

80.- **(S. Sayısı: 182)** İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1594) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) **(X)**

81.- **(S. Sayısı: 183)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Svaziland Krallığı Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1781) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) **(X)**

82.- **(S. Sayısı: 184)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı ile Ekvator Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2026) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) **(X)**

83.- **(S. Sayısı: 185)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2221) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) **(X)**

84.- **(S. Sayısı: 186)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1898) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) **(X)**

85.- **(S. Sayısı:187)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1947) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) **(X)**

86.- **(S. Sayısı: 188)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Guatemala Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2032) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) **(X)**

87.- **(S. Sayısı: 189)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2219) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) **(X)**

88.- **(S. Sayısı: 190)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2599) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) **(X)**

89.- **(S. Sayısı: 191)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ortak Devriye Polis Hizmetlerinin Uygulanması Hususunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2600) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) **(X)**

90.- **(S. Sayısı: 193)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Honduras Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2029) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.03.2020) **(X)**

91.- **(S. Sayısı: 194)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2371) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.03.2020) **(X)**

92.- **(S. Sayısı: 201)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Maliye Bakanlığı Arasında Gümrük Konularında İş Birliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2497) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) **(X)**

93.- **(S. Sayısı: 202)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumu Kurucu Anlaşmanın 26 ncı ve 31 inci Maddelerinin Tadiline İlişkin Olarak Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumunun 17 nci Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA17/7/438 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1912) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) **(X)**

94.- **(S. Sayısı: 203)** İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sao Tome ve Prinsipe Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1591) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) **(X)**

95.- **(S. Sayısı: 204)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moritanya İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Balıkçılık ve Deniz Ekonomisi Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1365) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) **(X)**

96.- **(S. Sayısı: 205)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zimbabve Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1455) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) **(X)**

97.- **(S. Sayısı: 206)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumu Kurucu Anlaşmasının 25. Maddesinin Tadiline İlişkin Olarak Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumunun 12. Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA12/6-438 Sayılı Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1897) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) **(X)**

98.- **(S. Sayısı: 208)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Myanmar Birliği Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2033) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) **(X)**

99.- **(S. Sayısı: 209)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2225) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) **(X)**

100.- **(S. Sayısı: 210)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un 28 Ocak 1964 Tarihli Ek Protokol ve 16 Kasım 1982 Tarihli Protokol ile Değiştirilen 29 Temmuz 1960 Tarihli Nükleer Enerji Alanında Üçüncü Şahıslara Karşı Hukuki Mesuliyete Dair Sözleşmeyi Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2369) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) **(X)**

101.- **(S. Sayısı: 211)** İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Elektrik Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1586) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) **(X)**

102.- **(S. Sayısı: 219)** 2019 Yılı Kamu Denetçiliği Kurumu Raporu Hakkında Dilekçe Komisyonu ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (5/3) (Dağıtma tarihi: 25.06.2020)

103.- **(S. Sayısı: 220)** Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can ve 64 Milletvekilinin Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi (2/2972) ve İçişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.07.2020)

TBMM Basımevi / 2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ	YASAMA YILI
27	3

SIRA SAYISI: 226

Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül ile 5 Milletvekilinin İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3050) ve Adalet Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic”
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

- **2/3050 Esas Numaralı Teklifin**
  - TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı **4**
  - Katılma Yazıları **4**
  - Genel Gerekçesi **5**
  - Madde Gerekçeleri **7**
- **Adalet Komisyonu Raporu** **10**
- **Muhalefet Şerhleri** **15**
- **Teklif Metni** **50**
- **Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin** **50**

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifimiz ve gerekçesi ekte sunulmaktadır.

Gereğini arz ederiz.

Özlem Zengin	*Erkan Akçay*
Tokat	Manisa
Muhammed Levent Bülbül	*Fatih Şahin*
Sakarya	Ankara
Abdullah Güler	*Ali Özkaya*
İstanbul	Afyonkarahisar
Halil Öztürk	*Zeynep Yıldız*
Kırıkkale	Ankara

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına 21.07.2020 tarihinde sunulan 2/3050 Esas Numaralı "İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi" ne imza sahibi olarak katılmak ister, bilginize arz ederim. *22.07.2020*

Sena Nur Çelik

Antalya

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun Teklifine imzamı koyuyorum.

Gereğini saygılarımla arz ederim. *21/07/2020*

Burhan Çakır

Erzincan

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine imzamı koyuyorum.

Gereğini arz ederim. *21.07.2020*

Süleyman Karaman

Erzincan

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

(2/3050) İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine imzamı koyuyorum.

Gereğini saygılarımla arz ederim. *22.07.2020*

Abdullah Nejat Koçer

Gaziantep

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/3050 Esas Numaralı "İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi" hakkında Kanun Teklifine katılıyorum.

Gereğini saygılarımla arz ederim. *22.07.2020*

Emine Sare Aydın

İstanbul

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/3050)	
ESAS	Adalet Komisyonu
TALİ	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Kitlesel iletişim aracı olarak yaygın şekilde kullanılan ve geleneksel yöntemlere göre gittikçe daha çok tercih edilen internet, kişilerin ilgi alanlarının gelişip çeşitlenmesine ve yeni iş modellerinin ortaya çıkmasına neden olmuştur. Bu süreçte ortaya çıkan sosyal ağlar, kişiler tarafından daha fazla ilgi duyulur hale gelmiştir. Kişilerin sosyal ağlara yönelik artan ilgisi, bu mecrada iş yapan aktörlerin sayısının artması ve bunların güçlenmesi sonucunu doğurmuştur. Öyle ki, günümüz itibarıyla sosyal ağların uluslararası çapta yoğun bir şekilde kullanılması, farklı kültürler, milletler ve coğrafyalardan insanların çok kısa sürelerde kolaylıkla etkileşim halinde bulunmalarını mümkün kılmıştır. Sosyal ilişkilerin bu denli hızlanması ve çeşitlenmesi, kişilerin birçok problemle veya kişisel haklarının ihlaliyle karşılaşmasını beraberinde getirmiştir. Buna karşın sosyal ağ sağlayıcıların geniş çaplı kullanıcı sayıları ile kullanıcı verilerinden yararlanarak elde ettikleri milyarlarca dolar gelire rağmen, kişilerin haklarının korunması noktasında ihtiyaç duyulan önleyici ve koruyucu mekanizmaları geliştirmedikleri ya da etkin kullanmadıkları veyahut kullanıcıların ve devletlerin haklı taleplerine direnç gösterdikleri gözlemlenmektedir. Bunun sonucunda temel hak ve özgürlüklerin korunması noktasında Devletlere düşen pozitif yükümlülüğün yerine getirilmesinde zorluklar yaşanmaktadır.

Bu zorlukların, internet ortamının iletişim, bilgi edinme, paylaşım ve eğlence gibi iyi ve yararlı amaçlarla kullanıldığı alanlarda ortaya çıkmadığı şüphesizdir. Fakat, internet ortamının; ulusal sınır tanımayan olgusu, hızlı erişim ve geniş paylaşım kolaylığı sağlaması, dağıtık, çok değişkenli ve dinamik küresel ağ yapısı nedeniyle kötü niyetli kullanıcıların kimliklerini gizleyerek yasa dışı iş ve

eylemlerini hayata geçirmesine fırsat tanıdığı da gözden uzak tutulmamalıdır. Dolayısıyla, sahte isim ve hesaplarla yasa dışı içerik oluşturup paylaşma, farklı siyasi düşüncedeki kişilere, boşandığı eski eşine, herhangi bir alanda rakip olarak gördüklerine, farklı dinlere veya milletlere yönelik küfür, iftira veya hakaret etmek amacıyla kullanıldığı durumlarda internet, düzenleme yapılması gerekli alan olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu durumda kişilik hakları ihlal edilen bireyler, anayasal güvence altında olan haklarının korunması noktasında devletten beklenti içine girmektedirler. Devletlerin bu alandaki pozitif yükümlülüğü, temel hak ve özgürlüklerin tezahürü bakımından devlete doğrudan müdahale yetkisi verirken, birbiriyle yarışan veya çakışan alanlarda daha dikkatli ve hassas adımlar atma sorumluluğunu da ortaya çıkarmaktadır.

Devletlerin, temel hak ve özgürlüklerin korunması, toplumun refahı, kamu düzeni ve milli güvenliğin sağlanması gibi yükümlülükleri dikkate alındığında, egemenlik yetkisi kapsamında hukuk kuralı koyma ve bunu uygulama meşruiyetlerinin bulunduğunda kuşku yoktur. Özellikle, kişilik haklarının korunması ve özel hayatın gizliliğinin korunması amacıyla ulusal mahkemeler tarafından verilen kararların uygulanması bakımından, ulusal sınırları aşan niteliğe sahip bu teknoloji karşısında etkin bir mekanizma oluşturulması önem arz etmektedir. Bu mekanizmalar oluşturulurken Anayasa Mahkemesinin 28/1/2020 tarihli ve 2014/5376 sayılı Kararında da belirtildiği üzere, devletlerle birlikte sosyal ağ platformlarının da yasadışı içerikle mücadelede sorumluluk üstlenmesine yönelik yükümlülükler getirilmesine ihtiyaç bulunmaktadır. Nitekim sosyal ağ platformlarında üretilen içeriklerin kontrol altında tutulması, kullanıcıların etkileşim yöntemleri ve biçimini belirleme imkanı, büyük oranda bu platformları işleten şirketlerin elinde bulunmaktadır. Bu açıdan bakıldığında, Anayasa Mahkemesinin aynı Kararında belirtildiği üzere, devletin bu konu özelinde temel hak ve özgürlüklere yönelik olarak yapılan saldırılara karşı etkili mekanizmalar kurma kapsamındaki pozitif yükümlülüğü, ancak bir imkan yükümlülüğü olarak değerlendirilmelidir. Bu bağlamda devletin; kişilerin menfaatleri ile toplumun menfaatleri arasında adil bir denge sağlayacak kuralları belirleme, niteliği itibariyle ulusal sınırlar tanımayan sosyal ağ sağlayıcıların hak ve ödevlerini gösteren ve davranışlarını düzenleyen öngörülebilir kuralları koyma yetkisini, kullanmak zorunluluğu bulunmaktadır.

Mukayeseli hukukta da bahsedilen hususlara ilişkin çözüm yolu geliştirmek, toplumu ve özellikle de çocuklar ile gençleri ve aileleri bu alandaki risk ve tehlikelere karşı korumak, kişilerin şeref ve itibarı ile özel hayatının gizliliğini güvence altına almak amacıyla internetin güvenli kullanımının sağlanmasına yönelik tedbirler alındığı, internetle ilgili strateji ve politikalar geliştirildiği, farklı biçimlerde de olsa giderek artan bir oranda internetle ilgili yasal düzenlemeler yapıldığı görülmektedir. Örneğin başta Almanya olmak üzere Fransa ve İngiltere gibi bazı Avrupa ülkelerinde sosyal ağların düzenlenmesine ilişkin yasal düzenlemeler yapılmıştır veya yapılmaktadır. Bu düzenlemelerde, kişiler ve Devletler ile sosyal ağ sağlayıcılar arasında muhataplık ilişkisinin kurulmasının, temel çözüm olarak öne çıktığı görülmektedir.

Ülkemizde internet kullanıcılarının kişisel başvurularında veya kamu kurumlarının bildirimlerinde yaşanan zorlukların aşılması için sosyal ağ sağlayıcılarla muhataplık ilişkisi kurulması amacıyla bu Kanun Teklifi hazırlanmıştır. Teklif hazırlanırken muhataplık ilişkisi kurulacak sosyal ağ sağlayıcılar bakımından Türkiye'deki kullanım yoğunluğu esas alınmıştır. Kanun kapsamına giren sosyal ağ sağlayıcılara, kişiler tarafından yapılacak başvuruları cevaplandıracak ve yetkili makamlarca gönderilecek tebligat, bildirim veya talepleri alacak ve gereğini yapacak yetkili bir temsilci belirleme yükümlülüğü getirilmektedir. Temsilci belirleme süreci, kişilerin temel hak ve özgürlerinin korunması bakımından Devletin pozitif yükümlülüğü ile sosyal ağ sağlayıcıların bireylere sunduğu hizmetin devamlılığı arasında denge kurulması gözetilerek kademeli ve yargı denetimine açık bir yöntemle düzenlenmektedir.

Ayrıca sosyal ağ sağlayıcılara, kişilik haklarının ihlali ve özel hayatın gizliliğinin ihlali durumunda kişiler tarafından yapılacak başvuruları belli sürede cevaplandırma yükümlülüğü ile bu başvuruların sonuçlarına ilişkin olarak kamuoyunun aydınlatılması ve şeffaflığın sağlanması amacıyla rapor hazırlama ve kamuoyuyla paylaşma yükümlülüğü getirilmektedir.

Diğer taraftan, 5651 sayılı Kanunda yer alan içeriğin çıkarılması yönteminin, aynı internet sitesinde bulunan ve suç oluşturmayan içerikler yönünden ifade özgürlüğünü daha güvenceli hale getirdiği göz önüne alınarak, uygulama alanı genişletilmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Gelişen teknoloji ve sosyal ağların kullanımındaki yaygınlaşma dikkate alındığında, 5651 sayılı Kanunda yer alan içerik, yer ve erişim sağlayıcılarından farklı olarak özel düzenleme yapılmasına ihtiyaç olduğundan madde ile, sosyal ağ sağlayıcılara ilişkin yeni bir tanımlama yapılmaktadır. Bu kapsamda, kullanıcıların internet ortamında sosyal etkileşim amacıyla metin, görüntü, ses, konum gibi içerikleri oluşturmalarına, görüntülemelerine veya paylaşmalarına imkan sağlayan gerçek veya tüzel kişiler, sosyal ağ sağlayıcı olarak tanımlanmıştır. Bu tanımla, kullanıcılar tarafından yoğunlukla tercih edilen sosyal ağlara Kanunda ayrıca yer verilmiş olacaktır.

Madde 2- Kamu kurumlarınca muhataplara yapılacak bildirimler 7201 sayılı Tebligat Kanun hükümleri uyarınca tebliğ edilmektedir. Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu da bu kapsamda olmakla birlikte internet aktörlerinin çoğunlukla yurtdışında bulunması ve internet ortamındaki iletişimin e-posta ve benzeri dijital iletişim yöntemleriyle yapılmasının yaygın olması dikkate alındığında klasik tebligat usulünün internet aktörleri ile irtibatı zorlaştırdığı ve ihtiyacı karşılamadığı görülmektedir. Nitekim 2014 yılında yapılan düzenleme ile 5651 sayılı Kanunun 3 üncü maddesine elektronik posta ve diğer iletişim araçlarıyla bildirim yapma imkanı getirilmiştir. Süreç içinde bu bildirimlerin geçerli tebligat olmadığına ilişkin yapılan itirazlar, ilk derece yargı mercileri ile Danıştay tarafından incelenmiş ve internet ortamına yönelik özel bildirim usulü tebligat hükmünde kabul edilmiştir. Diğer taraftan idari yaptırım kararlarının muhataba tebliği Kabahatler Kanunu uyarınca 7201 sayılı Kanuna göre yapılacağından, 5651 sayılı Kanun kapsamında verilen idari para cezalarının muhatabının yurt dışında bulunması halinde kendine özgü bir usulde bildirilmesine ihtiyaç bulunmaktadır. Bu kapsamda madde ile, Kanun kapsamında verilen idari para cezalarının, muhatabın yurt dışında bulunması halinde Kurum tarafından doğrudan doğruya muhataba üçüncü fıkradaki usulle de bildirilebileceği ve bu bildirimin 7201 sayılı Tebligat Kanununa göre yapılan tebligat hükmünde olduğu hüküm altına alınmaktadır.

Madde 3- 5651 sayılı Kanunun 5 inci maddesinde yer sağlayıcıların yükümlülükleri düzenlenmektedir. Maddenin altıncı fıkrasında yer sağlayıcılık bildiriminde bulunmayan veya Kanundaki yükümlülüklerini yerine getirmeyen yer sağlayıcı hakkında on bin Türk Lirasından yüz bin Türk Lirasına kadar idari para cezası verileceği hüküm altına alınmıştır. Yapılan düzenleme ile yükümlülüğünü yerine getirmeyen yer sağlayıcılar bakımından caydırıcılığın sağlanmasını teminen verilecek idari para cezasının artırılması öngörülmektedir. Bu kapsamda yer sağlayıcılık bildiriminde bulunmayan veya Kanundaki yükümlülüklerini yerine getirmeyen yer sağlayıcı hakkında bir milyon Türk Lirasından on milyon Türk Lirasına kadar idari para cezası verilebilecektir.

Madde 4- 5651 sayılı Kanunun 8 inci maddesinde internet ortamında yapılan ve içeriği maddede yer alan; çocukların cinsel istismarı, fuhuş, kumar ve uyuşturucu kullanılmasını kolaylaştırma gibi suçları oluşturan yayınlarla mücadele kapsamında erişimin engellenmesi kararı verilebileceği düzenlenmektedir. Erişimin engellenmesi kararları erişim sağlayıcılar tarafından mevcut teknik imkan

ve kabiliyetler çerçevesinde yerine getirilmektedir. Yapılan düzenleme ile, suç oluşturan kısmi içeriğin çıkarılmasının mümkün olduğu durumlarda, erişimin engellenmesi kararı yerine içeriğin çıkarılması kararının verilmesi imkanı sağlanarak aynı internet sitesinde yer alan ve suç oluşturmayan içerikler yönünden ifade ve haber alma özgürlüğü daha da güvenceli hale getirilmektedir. Bu çerçevede içeriğin çıkarılması kararları, erişim sağlayıcılar tarafından değil içerik ve yer sağlayıcılar tarafından yerine getirilebileceğinden bu kararların içerik ve yer sağlayıcılara gönderilmesine yönelik düzenleme yapılmaktadır.

Madde 5- Aynı internet sitesinde yer alan ve suç oluşturmayan içerikler yönünden ifade ve haber alma özgürlüğünün daha da güvenceli hale getirilmesi amacıyla 8 inci maddede içeriğin çıkarılması kararı verme imkanı getirilmiştir. Madde ile, kişilik haklarının ihlal edilmesi halinde erişimin engellenmesi kararı verilmesini düzenleyen 9 uncu madde yönünden de içeriğin çıkarılması kararı verilmesine imkan sağlanmaktadır.

Diğer taraftan maddeye eklenen onuncu fıkra ile; kişilik haklarının daha etkin korunmasına yönelik düzenleme yapılmaktadır. Kişilik haklarının ihlaline konu olan içerikler veya bağlantıları arama motorları tarafından listelenmekte ve kullanıcıların bu içeriklere erişimine kolaylık sağlanmaktadır. Yetkili makamlarca erişimin engellenmesine karar verilip bu karar uygulanmasına rağmen arama motorları listelerinde bu içeriklerle hakkı ihlal edilen kişilerin ilişkilendirilmesi devam ettiğinden mağduriyet tam anlamıyla giderilememektedir. Düzenlemeyle, 9 uncu madde uyarınca kişilik haklarının ihlali durumunda verilen içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi kararlarının yanı sıra kişilik haklarını ihlal edici içerikler ile başvurucunun adının ilişkilendirilmemesi kararı verilmesine imkan sağlanmaktadır. Böylece, arama motorları tarafından başvurucunun adı ile ihlale konu içeriğin ilişkilendirilmemesi sağlanarak kişilik haklarının daha etkin korunması sağlanacaktır.

Madde 6- Sosyal ağların kullanımındaki yaygınlaşmaya bağlı olarak kullanıcıların bu mecralarda karşılaştığı sorunlar artış göstermekte ve çeşitlenmektedir. Bu sorunların çözümüne yönelik olarak kullanıcıların başvurularında ve yetkili mercilerin bildirimlerinde ilgili sosyal ağa ilişkin muhatabın olmaması nedeniyle etkili sonuç alınamamakta ve mağduriyetler yaşanmaktadır. Yapılan düzenlemeyle, kullanıcılar ve yetkili merciler ile sosyal ağ sağlayıcılar arasında muhataplık ilişkisi sağlanmak suretiyle kişilik haklarının korunmasına yönelik daha etkin bir mekanizmanın oluşturulması amaçlanmaktadır.

Maddenin birinci fıkrası ile, Türkiye'den günlük erişimi bir milyondan fazla olan yurt dışı kaynaklı sosyal ağ sağlayıcıların yetkili en az bir kişiyi Türkiye'de temsilci olarak belirlemesi öngörülmektedir. Bu temsilci, kişiler tarafından özel hayatın gizliliğinin ve kişilik haklarının ihlali kapsamında yapılacak başvuruların cevaplandırılması ve yetkili makamlarca gönderilecek tebligat, bildirim veya taleplerin gereğinin sağlanması amacıyla görev yapacaktır.

Maddenin ikinci fıkrası ile, temsilci belirlemeye ilişkin yapılan bildirime rağmen temsilci belirleme yükümlülüğünün yerine getirilmemesi durumunda uygulanacak müeyyideler belirlenmektedir. Bu müeyyideler belirlenirken kişilerin temel hak ve özgürlerinin korunması bakımından Devletin pozitif yükümlülüğü ile sosyal ağ sağlayıcıların bireylere sunduğu hizmetin devamlılığı arasında denge kurulması gözetilerek kademeli ve yargı denetimine açık bir usul tercih edilmiştir. Bu kapsamda iki aşamalı idari para cezası, devamında reklam yasağı ve iki aşamalı internet trafiği bant genişliğinin daraltılması öngörülmektedir. Sosyal ağ sağlayıcının yapılan bildirimlere, tanınan sürelere, verilen idari para cezalarına ve reklam yasağına rağmen temsilci belirleme yükümlülüğünü yerine getirmemekteki tutumunda ısrar etmesi durumunda, hakim kararıyla sosyal ağ sağlayıcının internet trafiği bant genişliğinin birincide yüzde elli oranında, ikincide yüzde elli ila yüzde doksan oranı aralığında

daraltılabilmesi düzenlenmektedir. İkinci kez verilecek bant daraltma kararında sosyal ağ sağlayıcı tarafından verilen hizmetin niteliğine göre ölçülü ve ulaşılmak istenen amaçla uyumlu bir oran belirlenecektir.

Maddenin üçüncü fıkrası ile, Türkiye'den günlük erişimi bir milyondan fazla olan yurt içi veya yurt dışı kaynaklı sosyal ağ sağlayıcılara, kişilik haklarının ihlali ve özel hayatın gizliliğinin ihlali durumunda kişiler tarafından yapılacak başvuruları cevaplandırılması için 48 saat süre verilmesi öngörülmektedir. Verilecek cevapların olumsuz olması halinde sosyal ağ sağlayıcıya gerekçe gösterme zorunluluğu getirilmektedir. Böylece 9 ve 9/A maddeleri kapsamındaki hakları ihlal eden içeriklerle mücadele bakımından sosyal ağ sağlayıcılara yönelik olarak etkin öz denetim mekanizması oluşturulmaktadır.

Maddenin dördüncü fıkrası ile, Türkiye'den günlük erişimi bir milyonun üzerinde olan sosyal ağ sağlayıcıların; adli ve idari merci kararları ile kullanıcıların taleplerini hangi oranda ve ne kadar sürede yerine getirdiğinin tespiti için istatistiksel ve kategorik bilgileri içeren raporları altı aylık dönemlerle Türkçe olarak hazırlama ve Kuruma bildirme yükümlülüğü getirilmektedir. Ayrıca kamuoyunun aydınlatılması ve şeffaflığın sağlanması amacıyla, kişilik hakları ile özel hayatın gizliliğinin ihlali durumunda kişiler tarafından yapılan başvuruların sonuçlarına ilişkin hazırlanan rapor, kişisel verilerden arındırılarak kendi internet sitesinde kamuoyuyla paylaşılacaktır.

Maddenin beşinci fıkrası ile, Türkiye'den günlük erişimi bir milyondan fazla olan yurt içi veya yurt dışı kaynaklı sosyal ağ sağlayıcıların, Türkiye'deki kullanıcılarının verilerini Türkiye'de barındırma yönünde gerekli tedbirleri almaları düzenlenmektedir.

Maddenin altıncı ve yedinci fıkralarında sosyal ağ sağlayıcıların yükümlülüklerinin yerine getirilmemesi durumunda tatbik edilecek yaptırımlar düzenlenmektedir.

Maddenin sekizinci fıkrası ile, sosyal ağ sağlayıcıların hukuki sorumlulukları düzenlenmektedir. Hukuka aykırılığı hâkim veya mahkeme kararı ile tespit edilen içeriğin, sosyal ağ sağlayıcıya bildirilmesine rağmen 24 saat içinde içeriğin çıkarılmaması veya erişimin engellenmemesinden doğan zararların tazmin edilmesinde sosyal ağ sağlayıcıların sorumluluk hali düzenlenmektedir. Sosyal ağ sağlayıcının sorumluluğunun internetin yapısına ve doğasına uygun olarak düzenlemesi ile hukuka aykırılığı tespit edilen içeriklere ilişkin yükümlülüğünü yerine getirmeyen sosyal ağ sağlayıcının da doğrudan sorumlu tutulması öngörülmektedir.

Maddenin dokuzuncu fıkrası ile, sosyal ağ sağlayıcının bu madde kapsamındaki yükümlülüklerinin, içerik ve yer sağlayıcıya ilişkin Kanunun diğer maddelerinde yer alan yükümlülüklerini ortadan kaldırmayacağı düzenlenmektedir.

Maddenin onuncu fıkrası ile, maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasların Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından belirleneceği hüküm altına alınmaktadır.

Madde 7- Madde ile, Teklifle 5651 sayılı Kanuna eklenmesi öngörülen ek 4 üncü madde kapsamında sosyal ağ sağlayıcılara getirilen bazı yükümlülüklere ilişkin geçiş hükmü düzenlenmektedir.

Madde 8- Yürürlük maddesidir.

Madde 9- Yürütme maddesidir.

Adalet Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Adalet Komisyonu *27/7/2020*

Esas No: 2/3050

Karar No: 11

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

"Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül ile 5 Milletvekilinin; İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3050)" 21/7/2020 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak da Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabiî Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna havale edilmiştir. Teklif, Adalet Komisyonu Başkanı Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç başkanlığında, Komisyonumuzun 23/7/2020 tarihli toplantısında Teklif sahipleri ile Adalet Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı, Yargıtay, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu, Kişisel Verileri Koruma Kurumu, Erişim Sağlayıcıları Birliği temsilcileri ile Bilkent Üniversitesi öğretim üyesi Dr. Hamdi Pınar'ın katılımlarıyla görüşülmüştür.

Görüşmelerin tamamı tutanağa bağlanmıştır. İçtüzüğün 45'inci maddesi uyarınca Genel Kurul çalışmalarında Komisyonumuzu temsil etmek üzere Adıyaman Milletvekili Muhammed Fatih Toprak, Balıkesir Milletvekili Belgin Uygur, İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ile Tokat Milletvekili Mustafa Arslan özel sözcü seçilmişlerdir.

Komisyon, Anayasa aykırılık iddialarını değerlendirmiş, Anayasa'ya aykırılık iddialarını oylamış ve Teklif'in Anayasa'ya aykırılık teşkil etmediği neticesine ulaşmıştır.

Müzakereler esnasında Teklifin lehinde genel olarak aşağıdaki görüşler ifade edilmiştir:

İnternetin kitlesel iletişim aracı olarak kullanılmasıyla birlikte yeni bir yaşam alanı olarak geleneksel yöntemlerden farklı, kendine has özellikleriyle ortaya çıkan sosyal ağlar, hızla hayatımıza girerek yoğun bir şekilde kullanılmaya başlanmış, zaman içerisinde sayıları artarak çeşitlenmiş ve güçlenmişlerdir. Bilhassa sosyal ağlar vasıtasıyla, mesafe ve sınır tanımaksızın insanlar arasında etkileşimin kolaylaşması ve hızlanması beraberinde kişilerin, kişilik haklarıyla alakalı olarak birçok problemle karşılaşmalarını da beraberinde getirmiştir. Araştırma raporlarına göre internet kullanıcılarının çoğunu sahte kişiler, spam ve dolandırıcı hesaplar oluşturmaktadır. Sahte ve anonim hesaplarla yalan haberler yayılmakta, itibar suikastleri yapılmakta, insanlar dolandırılmakta, küfür, iftira ve hakaretlerle kişilik hakları ağır saldırılara maruz kalmaktadır. Yapılan araştırmalar kişilerin sosyal medyada yaşanan bu türden hak ihlallerinden duydukları rahatsızlığı açıkça ortaya koymaktadır. Ancak gerek ülkemizde uygulanan mevcut mevzuat, gerekse de bugüne kadar ortaya konmuş uluslararası mevzuat bu türden hak ihlallerini önleme ve kişisel verilerin korunması noktasında yetersiz kalmış, kişilik haklarının ve kişisel verilerin korunması konularında hızlı ve etkin karar almak için gerekli mekanizmalar geliştirilememiştir. Bu bakımdan getirilen düzenleme, ülkemizin internet ve sosyal medya platformlarının kullanımı bakımından dünyada üst sıralarda yer aldığı da dikkate alındığında,

Anayasanın Devlete yüklediği yükümlülükler kapsamında temel hak ve özgürlükleri koruyan, kişilik hakları ile ifade ve haberleşme hürriyeti arasındaki dengeyi gözeten, gerçek ve toplumsal talebe dayalı bir ihtiyacı karşılamaya matuf, Anayasa hükümleriyle uyumlu bir düzenlemedir. Bu açıdan söz konusu Teklif, Dünyanın yeni yaşam alanıyla ilgili arayış içinde olduğu hukuk düzeninin oluşmasına öncülük edecek ve katkı sağlayacaktır.

Başta Almanya, İngiltere ve Fransa olmak üzere bazı ülkelerde de algı üretmeye yönelik gerçek dışı haberler, yasa dışı içeriklerin paylaşımı, sahte hesaplarla kişilik haklarına yapılan saldırılar ve Devletler ile sosyal ağ sağlayıcılar arasında muhataplık ilişkisi kurulmasına yönelik yasal düzenlemeler yapılmış veya düzenlemelerin hazırlıkları devam etmektedir. Bu nedenle düzenleme, mukayeseli hukukta yeni yaşam alanıyla ilgili yaşanan yasal çerçeve oluşturma gayretleriyle uyum içindedir.

Uygulamada özellikle yurt dışı kaynaklı sosyal ağ sağlayıcıları ile kişisel başvuru veya kamu kurumlarının bildirimleriyle alakalı olarak muhatap bulmada ve sorumlunun tanımlanması bağlamında taraf teşkilinde sıkıntılar yaşanmaktadır. Diğer taraftan ülkemiz mahkemeleri ve yetkili makamlarının kararlarının birçoğu anılan sosyal ağ sağlayıcıları tarafından yerine getirilmemektedir. Teklif ile öncelikle sosyal ağların gündelik yaşamda kullanılmalarındaki yaygın artışa paralel olarak ortaya çıkan özel düzenleme ihtiyacı nedeniyle, öncelikle var olan tanımlara ilave olarak sosyal ağ sağlayıcısı tanımı yapılmakta, nelerin sosyal ağ sağlayıcısı olduğu hususuna netlik kazandırılmaktadır. Bununla birlikte sosyal ağ sağlayıcıları ile muhataplık ilişkisi kurulamaması nedeniyle ortaya çıkan mağduriyetlerin giderilmesi amacıyla, muhataplık ilişkisinin tesis edilebilmesi amacıyla kademelendirilmiş bir mekanizma öngörülmektedir. Buna göre ülkemizden günlük erişimi bir milyondan fazla olan yurt dışı menşeli sosyal ağ sağlayıcıları, kişilik haklarının ihlali ile ilgili yapılacak başvuruların cevaplandırılması ve yetkili makamlarca yapılacak tebligat ve bildirimlerin gereğinin yerine getirilmesi amacıyla yetkili en az bir kişiyi Türkiye'de temsilci olarak belirleyeceklerdir. Temsilci belirleme yükümlülüğünün yerine getirilmemesi durumunda ilk iki aşamada idari para cezası, sonrasında reklam yasağı ve son iki aşamada ise internet trafiği bant genişliğinin daraltılması uygulanacaktır. Burada söz konusu olan, temsilci belirleme yükümlülüğünün yerine getirilmemesinde ısrar edilmesi durumunda bant genişliğinde bir daraltmaya gitmektir ve bu kararı sulh ceza hâkimliği verecektir. Dolayısıyla bir hâkim denetimi bulunmaktadır. Belirlenen aralıkta hangi oranda daraltılmaya gidileceğine her olayın özelinde hâkim tarafından karar verilecektir. Dolayısıyla iddia edildiği gibi sosyal ağlar bakımından erişimin engellenmesi gibi bir durum kesinlikle söz konusu değildir.

Kişilik hakları ve özel hayatının gizliliği ihlal edilen kişilerin haklarını korumak amacıyla Türkiye'den günlük erişimi bir milyondan fazla olan yurt içi ve yurt dışı menşeli sosyal ağ sağlayıcılarına, kişiler tarafından yapılacak başvuruları cevaplandırmaları için kırk sekiz saatlik bir süre sınırı konulmaktadır. Verilecek cevabın olumsuz olması durumunda ise gerekçe göstermek zorunluluğu getirilerek şeffaf bir cevap mekanizması kurulmaktadır.

Mağdurları koruyucu bir hüküm olarak içerik sağlayıcının sorumluluğuna gidilmesi veya dava açılması şartı aranmaksızın hukuka aykırılığı hâkim veya mahkeme kararı ile tespit edilen içeriği, bildirime rağmen yirmi dört saat içinde çıkarmayan/engellemeyen sosyal ağ sağlayıcısı doğan zararların tazmininden sorumlu olacaktır.

Kişilik haklarını ihlal eden içeriklerle ilgili erişimin engellenmesi kararı verilmesine rağmen uygulamada ihlale konu içerikler veya bağlantıları, arama motorları tarafından listelenmektedir. Hakları ihlal edilen kişilerle, bu listelerde yer alan içeriklerin erişimin engellenmesi kararına rağmen ilişkilendirilmeye devam etmesi mağduriyetlere yol açmaktadır. Teklifle kişilik haklarının daha etkin korunması amacıyla bu türden içerikler ile hakları ihlal edilen kişilerin adının ilişkilendirilmemesine olanak sağlama amacıyla düzenleme yapılmaktadır.

Ülkemizden doğan verilerin ülkemizde muhafaza edilmesine yönelik olarak ülkemizden günlük erişimi bir milyondan fazla olan yurt içi ve yurt dışı kaynaklı sosyal ağ sağlayıcılarının kullanıcı verilerini ülkemizde barındırmaları yönünde gerekli tedbirleri almaları düzenlemeyle teşvik edilmektedir.

İfade ve haber alma özgürlüğü kapsamında, internet sitelerinin içerisinde yer alan ve suç içermeyen diğer içeriklere erişilebilmesine olanak tanınması amacıyla, sadece suç oluşturan içeriğin çıkarılmasının mümkün olduğu durumlarda, erişimin engellenmesi kararı yerine içeriğin çıkarılması kararı verilebilmesine imkân tanınmaktadır.

Klasik tebligat usulündeki zorluklar dikkate alınarak dijital iletişim yöntemlerindeki gelişmelere paralel olarak, muhatabın yurt dışında bulunması durumunda verilecek idari para cezalarının muhataba elektronik posta veya diğer iletişim araçlarıyla bildirilebilmesi olanağı getirilmektedir. Yapılacak bildirim, Tebligat Kanununa göre yapılan tebligat hükmünde olacaktır. Öte yandan gelinen süreçte elektronik posta veya diğer iletişim araçlarıyla yapılan bildirimlerin geçerli tebligat olmadığına ilişkin itirazlar yargı mercilerinin denetiminden geçmiş ve internet ortamına yönelik özel bildirim usulünün tebligat hükmünde olduğu belirtilmiştir.

Teklifin aleyhinde ise genel itibarıyla aşağıdaki eleştiriler dile getirilmiştir:

Geçmiş olumsuz uygulamalara benzer şekilde, geniş kitleleri yakından ilgilendiren, temel hak ve özgürlüklerle ilgili önemli hususları içeren düzenlemelerin ilgili tarafların görüşü alınmadan ve incelenebilmeleri için yeterli süre tanınmadan görüşülmesi yerinde değildir.

Yakın zamanda Teklifte düzenlenen konularda çalışmalar yapmak üzere bir ihtisas komisyonu olarak Dijital Mecralar Komisyonunun kurulması kararı, uzlaşıyla alınmış bulunmaktadır. Yapılması gereken Teklifin kurulacak bu Komisyon tarafından konunun uzmanlarıyla birlikte detaylı bir şekilde incelenmesine olanak tanınmasıdır.

Günümüzde internet ve beraberinde sosyal ağlar, insanların duygu ve düşünce dünyalarının yanı sıra sosyal, kültürel ve ekonomik hayatlarının merkezinde yer almakta, bu yönüyle de eğlence anlamında vakit geçirilen mecralar olmalarının ötesinde her yıl gelişen ve büyüyen bir ticaret arenası hâline dönüşmüş bulunmaktadır. En geniş iletişim ağı olarak internet ise küreseldir ve merkezi olmayan bir yapıya sahiptir. İnternet ve sosyal medya kullanıcılarının dünya nüfusu içindeki payı giderek artmakta, internet ve sosyal medya araçları düşünce ve ifade özgürlüğünün en geniş anlamda hayat bulduğu ve her geçen gün gelişen, büyüyen ve değişen platformlar olarak karşımıza çıkmaktadır. Dolayısıyla bilgi ve iletişim teknolojileri, bilgiye erişimin yanında haberleşme, ifade, toplantı ve gösteri yürüyüşü gibi temel insan hak ve özgürlüklerinin kullanımını güçlendirmede ve ülkelerin şeffaf ve denetime tabi olarak yönetiminde önemli roller üstlenmektedir. Buna karşın ülkemizde birçok rapora da yansıdığı şekliyle, sosyal medyada ifade özgürlüğü kapsamında yapılan ifade ve düşünce açıklamaları nedeniyle hakkında adli işlem yapılanların sayısı hızla artmakta, çok sayıda internet sitesine erişim engellenmektedir. Teklifin getirilmesinde temel amaçlar olarak sosyal ağ sağlayıcılarına muhatap zorunluluğu getirmek ve unutulma hakkı gösterilse de getirilen düzenlemeyle gerçekte verilen cezalar ve platformlara ülkemizden erişimin engellenmesi kararları neticesinde uzun vadede kişilerin düşünce ve ifade özgürlüğü engellenecek, kontrol altına alınmak istenen sosyal medya platformları, özgürlük alanı olma özelliklerini kaybedeceklerdir. Netice olarak düzenleme, başta düşünce, ifade ve haberleşme hürriyetine ilişkin hükümler olmak üzere Anayasanın ve ilgili uluslararası düzenlemelerin birçok hükmüne açık aykırılık teşkil etmektedir.

Yer sağlayıcılık bildiriminde bulunmayan veya Kanundaki yükümlülükleri yerine getirmeyen yer sağlayıcıları hakkında uygulanacak olan idari para cezalarının alt ve üst sınırlarının fahiş miktarda artırılması ve alt ve üst sınır arasındaki farkın geniş tutularak Kurum Başkanının takdirine bırakılması, temel hak ve özgürlüklerin özüne dokunur mahiyette, ölçülülük ilkesine aykırı ve fiili sansüre yol açacak nitelikte bir düzenlemedir. Düzenleme yapılırken sadece dünya çapında bilinen büyük platformları değil, sosyal medya üzerinden yayın yapan diğer kişi ve platformların da göz önünde bulundurulması gerekir.

Sosyal medyada bir günde milyarlarca paylaşım yapıldığı dikkate alındığında, sosyal ağ platformlarının Türkiye menşeli paylaşımları ayrıştırması ve gelen başvuruları kısa süre içerisinde değerlendirmesi çok güçtür. Bu yükümlülükler, ilgili platformlara büyük yük getirecektir.

Temsilci belirleme yükümlülüğünü yerine getirmeyen sosyal ağ sağlayıcısına Türkiye'de mukim vergi mükellefi olan gerçek ve tüzel kişilerce reklam verilmesinin yasaklanmasına ilişkin hüküm, sosyal medya üzerinden ürünlerinin tanıtımını ve pazarlamasını yapan çok sayıdaki küçük ve orta büyüklükteki işletmenin ekonomik olarak zarara uğramalarına neden olacaktır.

Kişilik haklarını ihlal ettiği gerekçesiyle verilecek olan içeriğin çıkarılması ve kişilerin adlarının internet adresleri ile ilişkilendirilmemesi kararları ile geçmişe dönük olarak yapılan siyasi eleştiri mahiyetinde, fikir ve ifade özgürlüğü kapsamında yer alan birçok haber ve içerik silinebilecek ve sansüre uğrayabilecektir.

Tebligatın nereye yapılacağı hususunun belirlenmesi, idari işlemler neticesinde hakların kullanımı açısından -idari para cezalarının yüksek olduğu da dikkate alındığında- son derece önemlidir ve hukuki belirlilik ilkesinin gereğidir. Düzenlemede tebligatın nereye yapılacağı belirsizdir. Tebligat Kanunu ve uluslararası hukuktan doğan yükümlülükler kapsamında diğer düzenlemeler dikkate alınarak getirilen düzenleme yeniden ele alınmalıdır.

Komisyonumuzca Teklifin maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Teklif oy çokluğu ile kabul edilmiş, maddeleri redaksiyona tabi tutulmuştur.

Raporumuz, Genel Kurula sunulmak üzere yüksek Başkanlığınıza saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
Yılmaz Tunç	*Ramazan Can*	*Gülay Samancı*
Bartın	Kırıkkale	Konya
Kâtip	Üye	Üye
Belgin Uygur	*Muhammed Fatih Toprak*	*Abdullah Koç*
Balıkesir	Adıyaman	Ağrı
(Bu raporun özel sözcüsü)	(Bu raporun özel sözcüsü)	(Muhalefet şerhimiz vardır)
Üye	Üye	Üye
Ayhan Erel	*Hasan Subaşı*	*Rafet Zeybek*
Aksaray	Antalya	Antalya
(Muhalefet şerhimiz vardır)	(Son oylamada bulunamadı, muhalefet şerhi ektedir)	(Muhalefet şerhimiz vardır)

Üye	Üye	Üye
Süleyman Bülbül	*Mehmet Ruştu Tiryaki*	*Emine Yavuz Gözgeç*
Aydın	Batman	Bursa
(Muhalefet şerhimiz vardır)	(Muhalefet şerhimiz vardır)	
Üye	Üye	Üye
Oğuzhan Kaya	*Tufan Köse*	*Sabri Öztürk*
Çorum	Çorum	Giresun
	(Son oylamada bulunamadı, muhalefet şerhi ektedir)	
Üye	Üye	Üye
Abdulkadir Özel	*Turan Aydoğan*	*Zeynel Emre*
Hatay	İstanbul	İstanbul
	(Muhalefet şerhimiz vardır)	(Muhalefet şerhimiz vardır)
Üye	Üye	Üye
Abdullah Güler	*Züleyha Gülüm*	*Mahmut Atilla Kaya*
İstanbul	İstanbul	İzmir
(Bu raporun özel sözcüsü)	(Muhalefet şerhimiz vardır)	
Üye	Üye	Üye
Halil Öztürk	*Alpay Antmen*	*Orhan Kırcalı*
Kırıkkale	Mersin	Samsun
	(Muhalefet şerhimiz vardır)	

Üye	Üye
Mustafa Arslan	*Yücel Bulut*
Tokat	Tokat
(Bu raporun özel sözcüsü)	

MUHALEFET ŞERHİ

(2/3050) evrak sayılı **İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi**'ne ilişkin muhalefet şerhimiz.

I. GENEL DEĞERLENDİRME

İnsan evriminde belirleyici gelişmelerin başında 'toplumsallaşma' gelir. Tanım olarak 'belli kurallar esasında birlikteliği' ifade edilen toplumsallaşma, insanın biyolojik varlığını sürdürmesinin de temeli olagelmiştir. Zamanla; insanın duygu, düşünce ve eylemlerine yön veren asıl etken de olmuştur. İnsanın 'toplumsal bir varlık' olduğu tezi de bu gerçeğe dayanmaktadır.

Toplumsallaşma sürecinin temeli ise iletişim, başka bir ifadeyle etkileşime girmesinin sonucudur ki bu insan doğasının diyalektiğidir. İnsanın zaman ve mekan algısından etik ve estetik değerlerine, kültürel ve ekonomik eylemlerine kadar her türlü görüngüsü iletişimin, etkileşimin sonucu ortaya çıkmıştır. Yüzyıllardır kesintisiz süren toplumsallaşma serüveninde insan, hayvanları evcilleştirmiş, tarım yapmaya başlamış; yazıyı icat ettirmiş; bilimsel düşünme yöntemini geliştirerek 'bilgi'yi var etmiş; teknik ve teknolojik bilgi seviyesine ulaşarak uzayı keşfetmiştir. Dolayısıyla insan, sürükleyicisi iletişim ve etkileşim olan toplumsallaşma sürecinde kendini başka bir varlık haline dönüştürmüştür. Yüzyıllar öncesinden başlayan bu dönüşüm, sonsuz bir döngü içerisinde devam etmektedir.

İnsanın iletişim ve etkileşim sürecindeki arayışları ve bulduğu yol ve yöntemler, aynı zamanda insanlık tarihinin anlatısıdır. Sesli iletişimden sözlüye, uzak mesafelere ulaşmak için güvercinli haberleşme yönteminden telgrafa, telefona kadar birçok yöntemi icat eden, kullanan insan, geçen yüzyıldan itibaren yeni bir iletişim aracı icat ederek, bu serüvende artık hiçbir şeyin eskisi gibi olamayacağı bir aşamaya ulaşmıştır. Mesafe ve zaman kavramının anlamını değiştirerek mesafeleri adeta ortadan kaldıran, anlık iletişimi kurumsallaştıran ve çeşitlendiren bu yeni iletişim aracının ismi, 'İNTERNET'ti.

İnternet, ağların ağı anlamına gelmektedir ve dünya çapında milyonlarca bilgisayarı birbirine bağlayan bir sistem olarak tanımlanabilir (Geray, 2002:24). İnternetin kökeni, 1962 yılında Amerikan Askeri Araştırma Projesi (ARPANET) ve Massachusetts Institute of Technology 'nin tartışmaya açtığı "galaktik ağ" kavramıyla birlikte gündeme geldi.

ARPANET çerçevesinde ilk bağlantı, 1969 yılında dört merkezle University of California at Los Angelas, Stanford Research Institute, University of Utah ve University of California at Santa Barbara arasında gerçekleştirildi. Ana bilgisayarlar arası bağlantılar ile internetin ilk şekli ortaya çıktı. Ekim 1972'de gerçekleştirilen Uluslararası Bilgisayar İletişim Konferansı'nda ARPANET'in NCP (Network Control Program) ile birleşmesi yaşandı. Aynı yıl içinde elektronik posta (e-mail) kullanılmaya başlandı. 1 Ocak 1983'te ise, İletişim Kontrol Protokolü (Transmission Control Protocol) ARPANET içinde yürürlüğe girdi. TCP/IP bugün var olan internet ağının ana halkasıdır. 1980'li yılların ortalarında Amerika Savunma Bakanlığına bağlı Askeri Bilgisayar Ağı, ARPANET'ten ayrılarak "Military Net" (Military Network) adıyla kendi ağını kurdu. 1986'da ARPANET, ABD'nin sübvansiyonu ile NSFNET olarak düzenlendi. NSFNET, 1987'de yeniden düzenlediği internet yapılanma planlaması ile yedi bölgesel nokta üzerinden NSFNET MERİT olarak adlandırılan güçlü bir omurgayı işleteceğini duyurdu. Bu işletime daha sonra Amerikan dev bilgisayar firması IBM ile Amerikan dev iletişim firması MCI katıldı. 1990'da ise NSFNET işletilmesine yönelik olarak oluşturulan ileri Ağ Hizmetleri (Advance Network Services) ile internet omurgasının özelleştirilmesi süreci başlamış oldu. Özelleştirme süreci 1995'te NSF'nin internet omurga işletmeciliğinden tamamen çekilmesiyle tamamlandı. 1995'ten itibaren internet omurga işletmeciliği tümden özel işletimcilerin eline geçmiş bulunmaktadır.[1]

İnternet ile etkileşimli bir iletişim süreci doğdu. Geleneksel medyadaki yansıma gecikmeleri ve okurdan tepki alamama sorunlarına karşın, internet ortamında okurdan anlık tepkiler alabilme olanağı bulunmaktadır. Çünkü internet kullanıcısı, bilgisayar ekranında okuduğu yazının tepkisini, herhangi bir materyale (kağıt, kalem, zarf, telefon vb.) ihtiyaç duymadan, web sayfasındaki ilgili yere tıklayarak anında iletebilmektedir. Bu kolay ve çok basit bir şekilde kitleden yanıt alabilme; internet kullanıcısının görüşlerini, deneyimlerini, gördüklerini aktarabilme olanağını doğurmuş ve etkileşimli bir iletişim süreci oluşturmuştur.

İnternetteki evrensel iletişimde yazı-ses ve görüntü aynı ortamda kullanılmakta; bu da iletişimi diğer geleneksel medyaya göre daha etkin kılmaktadır. Böylece internet, gazete, radyo ve televizyonun üstünlüklerini aynı ortamda biraraya getirerek güçlü bir enformasyon sunumu gerçekleştirmektedir. İnternetin oluşturduğu sanal iletişim çerçevesinde bireyler ve toplumlar arasında yakınlaşma ve ortak ilgiler oluşturma ile sanal kültür ortamı da doğmuştur. Sanal iletişimle oluşan sanal kültürde internet kullanıcıları (Net-daşlar), farklı yaşam koşullarında ve kültürlerde yaşayanlarla yakınlaşmakta ve kültürel değişim

[1] Doç.Dr. Çakır Hamza; Turpçu Hakan, Bir İletişim Dili Olarak İnternet, (Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi), 75.

gerçekleştirmektedir. Geleneksel medya; "birden birçoğa modelindedir (one-to-many). Bu modelde, iletişim aracının sahibi, gazete, matbaa, radyo, televizyon altyapısı olarak bir yatırım yapar ve kuruluşun bünyesinde belirli bir süzgeçten geçirildikten sonra üretilen enformasyon çok sayıda kişiye ulaştırılır. Burada, üretilen enformasyona yönelik bir tepki çoğunlukla alınamaz ya da gecikmeli olarak ve çok az sayıda alınır. Oysaki, internetle oluşan iletişim süreci; "birçoktan birçoğa modeli" (many to many) uygulamaktadır. Burada, iletişim aracının (İnternet'in) bir sahibi bulunmamaktadır ve üretilen enformasyon, geleneksel medyadaki gibi bir süzgeçten geçmeden doğrudan diğer insanların yararına sunulmaktadır. Bu modelin temel avantajı ise iletişim sürecine, geleneksel medyadakinin aksine, herkesin katılımcı olarak katılabilmesidir. Burada her İnternet kullanıcısı bir yayımcıdır, dolayısıyla bir kaynaktır; ayrıca enformasyon tüketicisidir yani hedef kitlenin bir üyesidir. Bu bağlamda internet, geleneksel medyanın iletişim sürecine göre oldukça farklı bir yapı göstermektedir.[2]

Bireysel ilişkilerden toplumsal ilişkilere kadar hemen hemen her alanda hayatımıza yön vermeye başlayan ve iletişimde biçimsel dönüşümlerin yanı sıra içeriksel dönüşümlere de yol açan internet, kısa süre içinde baş döndürücü bir gelişim gösterdi. Başta ticaret alanında olmak üzere eğitimden sanata, spordan siyasete, özel ilgi alanlarından küresel ölçekte bir kütüphane olma özelliğine kadar istisnasız tüm toplumsallaşma süreçlerini kapsamaya başladı. Haberleşme, bilgi edinme ve eğlendirme nitelikleriyle günümüzde yeri doldurulamaz, hatta bağımlılık yaratan düzeye ulaşan internet teknolojisinin son yıllarda hayatımıza damga vuran özelliklerinin başında sosyal medya ve sosyal ağlar gelmektedir.

Sosyal medya, kullanıcılara enformasyon, düşünce, ilgi ve bilgi paylaşım imkânı tanıyarak karşılıklı etkileşim yaratan çevrimiçi araçlar ve web siteleri için ortak kullanılan bir terimdir (Sayımer, 2008:123). Sosyal medya, bilginin, farklı bakışların/düşüncelerin ve deneyimlerin kamu oluşumlu web sitelerince paylaşımına olanak sağlayan ve internet dünyasını hızla hayatımıza yerleştiren bir uygulama alanıdır (Weinberg, 2009:1). Sosyal medya, isminde medya olmasına rağmen geleneksel medyadan farklı özelliklere sahiptir. Özgünlüğünü yaratan en önemli farklılığı, herhangi bir kişinin sosyal medyanın içeriğini yaratabilmesi, yorumda bulunabilmesi ve katkı sağlayabilmesidir (Scott, 2010:38). Sosyal medya en yüksek derecede paylaşımın gerçekleştiği, online medyanın yeni bir türü olarak fırsatlar sunduğu en yeni fikirlerden biridir ve aşağıdaki özellikleri içerir (Mayfield, 2010: 6 aktaran Vural ve Bat 2010:3351-3352):

[2] Çakır; Turpçu, Bir İletişim Dili Olarak İnternet, 76.

Katılımcılar: Sosyal medya katılımcıları cesaretlendirir ve ilgili olan her bir kullanıcıdan geri bildirim alır.

Açıklık: En çok sosyal medya servisleri geribildirime ve katılımcılara açıktır. Bu servisler oylama, yorum ve bilgi paylaşımı gibi konularda cesaret aşılarlar. Bunlar çok nadir ulaşıma yönelik engeller koyarlar.

Konuşma: Geleneksel medya yayına ilişkin iken (içerik aktarımı ya da dinleyiciye bilgi ulaşımı), sosyal medya iki yönlü konuşmaya olanak tanıması bakımından daha iyidir.

Toplum: Sosyal medya topluluklara çabuk ve etkili bir oluşum için izin verir. Topluluklar da böylece sevdikleri fotoğraf, politik değerler, favori TV şovları gibi ilgili oldukları şeyleri paylaşırlar.

Bağlantılılık: Sosyal medyanın çoğu türü, bağlantılı işler gerçekleştirir; diğer siteler, araştırmalar ve insanların ilgili oldukları herhangi bir konuda link verilmesine olanak tanır. [3]

Sosyal ağ siteleri insanların kullanıcılar tarafından hazırlanan içerikleri interaktif bir şekilde birbirlerine iletebildikleri internet siteleri olarak tanımlanabilir. Bu içerikler, arkadaşlar arasında oluşan ağ içinde kişisel bilgiler (profil), bloglar ve tartışma listeleri aracılığıyla iletilmektedir (Yağmurlu 2011:7). Facebook ve Twitter ise en çok bilinen ve kullanıcı sayısı diğer sosyal paylaşım ağlarına göre en fazla olan ortamlar olarak karşımıza çıkmaktadır.[4]

Sosyal medyayı kullanan kişi sayısı, burada geçirilen süreye ilişkin yapılan çalışmalar, çok da uzak olmayan bir zaman sonra bu iletişim kanalını kullanmayan kimsenin kalmayacağına işaret etmektedir. İnternet ve sosyal medya analiz kuruluşu We Are Social'ın son araştırmasına göre, 2019 yılı itibariyle genel olarak internet kullanıcısı sayısı 4.39 milyara, sosyal medya kullanıcısı sayısı 3.48 milyara ulaşmış durumda. 2018 yılına göre Dünya'da toplam nüfus 84 milyon artarken, internet kullanıcıları sayısı 367 milyon arttı. Aktif sosyal medyada kullanıcı sayısının 288 milyon ve mobil sosyal medya kullanıcı sayısının 297 milyon arttığı görülüyor. İnsanların interneti kullanma şekilleri de hızla gelişiyor. Çevrimiçi faaliyetler, giderek artan bir oranda mobil cihazlarda yapılıyor. 2019 başı itibariyle mobil cihazların internet kullanımında kullanılan vaktin yüzde 48 ile neredeyse yarısına ulaştığını söylemek mümkün. Öte yandan yaklaşık 4 milyar internet kullanıcısının yüzde 52'si

[3] Başak Solmaz, Gökhan Tekin, Züleyha Herzem, Muhammed Demir, İnternet ve Sosyal Medya Kullanımı Üzerine Bir Uygulama, dergipark.org.tr, s. 24.

[4] a.g.e., s. 25.

telefondan internete bağlanıyor. Ortalama olarak, dünyadaki internet kullanıcıları her gün, 24 saatin 6 saat ve 42 dakikasını çevrimiçi geçiriyor.

Türkiye'de ise 59,3 milyon aktif internet kullanıcısı bulunmakta; bu sayının 44 milyonu telefonlarından internete bağlanmaktadır. Türkiye'de internet kullanıcılarının yüzde 84'ü her gün internete girmekte ve herhangi bir cihaz üzerinden internette günde ortalama 7 saat zaman geçirmekte. Türkiye'de 54 milyon sosyal medya kullanıcısı bulunurken sosyal medya platformları arasında habere ulaşmak için yüzde 51 ile en çok Facebook kullanılmakta; Youtube yüzde 41, Twitter yüzde 35 oranında kullanılmakta. Dünya genelinde 800 milyon kullanıcısı olan TikTok'ta 28,4 milyon kullanıcıyla dünyada 3'üncü; 340 milyon kullanıcısı olan Twitter'da 11,8 milyon kullanıcıyla 6'ncı; 1 milyar kullanıcısı olan Instagram'da 38 milyon kullanıcıyla 6'ncı; 2,5 milyar kullanıcısı olan Facebook'ta da 37 milyon kullanıcıyla 10'uncu durumdayız.

Sosyal ve ekonomik hayattaki belirleyiciliği tartışmasız öneme ulaşan internet, özellikle de sosyal medya, her türlü insani ilişkilerin mecrası haline gelmiş; düşünce ve ifade özgürlüğünün aracı, siyasi ve sosyal kesişmelerin kavşağı olmuştur. İnternet ve sosyal medya üzerinden açıklanan görüşlerden kaynaklı Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) ile Anayasa Mahkememizde açılan davalarda alınan çeşitli kararlarda internet ve sosyal medyanın, Türkiye'nin de taraf olduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (AİHS) 10. maddesi ile Anayasamızın 'Düşünceyi açıklama ve yayma hürriyeti' başlıklı 26. maddesinde güvence altına alınan düşünce ve ifade özgürlüğü hükümleri kapsamında olduğu vurgulanmıştır. Anayasa Mahkemesi çeşitli kararlarında, internetin modern demokrasilerde başta ifade özgürlüğü olmak üzere temel hak ve özgürlüklerin kullanılması bakımından önemli bir araçsal değere sahip bulunduğunu belirtmiştir. Mahkeme'ye göre internet ortamında düşüncelerin açıklanması ve yayılması basılı yayınlara oranla daha kolay, ucuz, hızlı ve yaygındır. "Ulaşılabilirliği, haber ve fikirlerin saklanma süresi ve kapasitesi ile hacimce büyük haber ve fikirleri iletme imkânı gözetildiğinde internet, halkın haber almasının ve bilgilerin iletilmesinin gelişiminde önemli bir role sahiptir. İnternet, herhangi bir sınırlama gözetmeksizin herkesin haber ve fikirlere ulaşması ile fikirlerini yayması noktasında çok önemli bir imkân sağlamaktadır." Mahkeme internetin Anayasa'nın 26. maddesinde düzenlenen ifade özgürlüğünün güvencesi altında olduğunu kabul etmiştir. Mahkeme'ye göre "başta ifade ve basın özgürlüğü olmak üzere internet özgürlüğü ile bağlantılı diğer hak ve özgürlüklerin demokratik bir toplumdaki yaşamsal önemi nazara alındığında internet konusunda kamu gücünü kullanan makamların ve mahkemelerin çok hassas davranmaları gerektiği açıktır."

İnternet bağlamında son yıllarda ortaya çıkan bir konu sosyal medya organlarıdır. Sosyal medya organları, "medya içeriğini oluşturmak yayınlamak ve yorumlamak şeklinde bireysel katılıma imkân veren, şeffaf ve karşılıklı iletişim kurulan bir platformdur. Bu gibi internet siteleri günümüzde sosyal medyada dünyadaki tüm kullanıcıların bir arada iletişime geçebildiği yorum, mesaj, bilgi, eleştiri, satış ve tanıtımların yapıldığı etkili bir alan haline gelmiştir." Bu tür internet siteleri büyük miktardaki verileri saklama ve yayınlama kapasitesi ile bunların erişilebilirliği sayesinde toplumun gündem oluşturmasına, gündemin takibini ve bilgi alışverişini kolaylaştırmaya büyük ölçüde katkı sağlamaktadır.[5]

21. Yüzyıl'da düşünce ve kanaatlerin, arada herhangi bir belirleyici olmaksızın iletilebildiği, bu açıdan kamuoyunun sağlıklı oluşumunda yeri doldurulamaz katkılar sunan internet ve sosyal medya, bazı aşırılıklar ve suça yönelimleri teşvik etmektedir. Ancak bu internete, sosyal medyanın varlığına atfedilecek bir durum değildir, olamaz. İlişkileri; demokratik ilkeler, hukuksal eşitlik ve ekonomik dayanışma temelinde örgütlenmeyen toplumların kökte olan sorunlarının yansımasına vesile olan internet ve özellikle sosyal medya, görüleceği üzere bu konuda esas değil tali bir başlıktır. İnternet ve sosyal medyanın yarattığı geniş özgürlükler, bilgi edinme ve haberleşme olanakları; örgütlenme modeli sorunlar içeren ve bu bağlamda otoriter, otoriterliğe eğilimli ülkelerde, bol bir elbise olarak durmakta ve her fırsat bulunduğunda elbise daha da daraltılmaya çalışılmaktadır. Ne yazık ki Türkiye'deki mevcut siyasi ve bürokratik yönetim anlayışı, internet ve özellikle sosyal medyayı özgürlüklerin kullanımı, bireysel ve toplumsal gelişimi destekleyici bir teknoloji olarak görmektense tehlikeli ve sakıncalı olarak değerlendirmektedir. Bu doğrultuda da özgürlükler aleyhine uygulamaları her geçen gün artırmaktadır. İfade Özgürlüğü Derneği'nin EngelliWeb raporunda; sürekli güncellenmekle birlikte 2019 yılı içinde Türkiye'den toplam 408.494 alan adı ve web sitesine erişim engellendi. Raporda; yıllık bazda bir değerlendirme yapıldığında 2019 yılı içinde erişimi engellenen web sitelerinde (61.049), önceki yıllara göre düşüş (2018: 94.233 ve 2017: 91.812) gözlemlenmekle birlikte, 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun ve erişimin engellenmesi uygulamalarının başlamasından sonraki 13 yıllık sürecin (2007-2019) ortalamasının (yıllık 31.422 web sitesi) üzerinde erişimin engellenmesi uygulamalarına 2019 içinde de devam edilmiştir. Bunun yanı sıra, tespit edildiği kadarı ile 2019 sonu itibarı ile 130.000 URL adresine, 7.000 Twitter hesabına, 40.000 tweete, 10.000 YouTube videosuna ve 6.200 Facebook içeriğine de 5651

[5] Dr. Ulaş Karan, İfade Özgürlüğü Anayasa Mahkemesi Bireysel Başvuru El Kitabı Serisi -2, (Ankara; 2018), s. 54.

sayılı Kanun ve diğer hükümlere istinaden erişim engellenmiştir. 2019 sonu itibarı ile 50.000 kadar içerik ise erişim engelleme kararları sonrasında içerik sağlayıcılar tarafından yayından kaldırılmıştır. 2019 yılı içinde devam eden erişim engelleme uygulamalarının en önemlisi Wikipedia platformuna Ankara 1. Sulh Ceza Hakimliği kararı ile Nisan 2017 içinde uygulanmaya başlanan topyekûn erişimin engellenmesi uygulamasıdır. Yaklaşık 2.5 yıl erişime engelli kalan Wikipedia platformu ile ilgili yapılan bireysel başvurular Anayasa Mahkemesi tarafından 26.12.2019 tarihinde karara bağlanmıştır.

Tüm bu gerçekler; internet ve özellikle sosyal medyaya yönelik her türlü kısıtlama, yüzyıllardır akan bir suyun yatağını tersine döndürmek anlamına gelecektir ki bu da toplumsal maliyeti çok yüksek beyhude bir çabadır.

II. TEKLİFİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Türkiye'de internete ilişkin temel düzenleme, zaman içerisinde çeşitli değişikliklere de gidilen 22 Mayıs 2007 tarihli 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkındaki Kanun'dur. Teklifle; 5651 sayılı Kanun'da az sayıda madde değişikliği öngörülmekle birlikte içeriğinde olumsuz yönde düzenlemeler söz konusudur.

İktidar, son yıllarda gittikçe yerleşik hale gelen otoriter yönetim anlayışıyla teklifi yasalaştırılmaya çalışmaktadır. İlk olarak bu yılın Nisan ayında gündeme gelen ancak TBMM Başkanlığı'na sunulmayan bir torba yasa teklif taslağı içinde 4 madde olarak yer verilen düzenlemeler, araya COVİD-19 salgının girmesi nedeniyle üzerinde hiç konuşulmadan gündemden çekilmişti. Toplumun tamamını ilgilendirdiği gibi geleceğini de doğrudan etkileyecek olan düzenlemelere ilişkin bu aralıkta da herhangi bir süreç işletilmezken, salgın döneminde sosyal medyadan iktidara yönelik eleştirel görüşlerin paylaşılmasıyla birlikte kamuoyunda teklifin yeniden gündeme getirileceği kanaati oluşmuş ancak zamanlamasının yeni yasama dönemine kalacağı görüşü ağırlık kazanmıştı. TBMM Genel Kurulu'nun, gündemindeki yasa tekliflerine ilişkin çalışmalarına tamamlayıp tatile girmesinin beklendiği bir sırada AKP ve MHP grup başkanvekillerinden üçünün de imzasının bulunduğu, yürürlük ve yürütme maddeleri de dahil 9 maddelik söz konusu kanun teklifi, 21 Temmuz 2020 tarihinde Meclis Başkanlığı'na sunulmuştur. Meclis Başkanlığı da hiç vakit geçirmeksizin teklifi Adalet Komisyonu'na sevk etmiş; Adalet Komisyonu Başkanlığı da adeta önceden planlanmış gibi hızla teklifi çoğaltarak aynı gün akşam saatlerine doğru teklifi komisyon

üyeleri ve ilgili makamlara göndererek, toplantı tarihini, 23 Temmuz 2020 Perşembe saat 16.00 olarak duyurmuştur.

Muhalefet milletvekillerinin verdiği onlarca yasa teklifi yıllardır komisyon tutulurken, AKP ve MHP'yi, iki ay sonra başlayacak yeni dönemi bile beklemeyecek kadar acele ettiren söz konusu teklifin içeriğini değerlendirmeden önce, teklifle değişiklik öngörülen 5651 sayılı Kanun'da tartışmalı birkaç konunun altını çizmekte yarar var. Akademisyenler Yaman Akdeniz ile Kerem Altıparmak'ın "İnternet: Girilmesi Tehlikeli ve Yasaktır Türkiye'de İnternet İçerik Düzenlemesi ve Sansüre İlişkin Eleştirel Bir Değerlendirme" başlıklı 2008 tarihli çalışmasında, 5651 sayılı Kanun'un anayasaya aykırı bir içerikte olduğu şöyle ifade edilmiştir:

"Kanunun diğer tüm maddeleri 8'inci maddeyle ilintili olup, bu maddeye göre "web" sitelerine erişimin engellenmesi kararları, soruşturma aşamasında bir yargıç, kovuşturma aşamasında ise mahkeme tarafından verilecek. Kural, Ceza Muhakemesi Kanunu'nda sıralanan diğer koruma tedbiri hükümlerine benzemekte. 5651 sayılı Kanun'un 8'inci maddesinin (2)'nci fıkrası, koruma tedbiri olarak verilen erişimin engellenmesine ilişkin kararlara karşı Ceza Muhakemesi Kanunu hükümlerine göre itiraz edilebileceğini belirtmektedir. Oysa 5651 sayılı Kanun'a göre alınan tedbir, kararların yapısı, Ceza Muhakemesi Kanunu'nda düzenlenen diğer koruma tedbirlerinden farklıdır. Ceza Muhakemesi Kanunu'nda sayılan yakalama, gözaltı, tutuklama, arama, el koyma, iletişimin izlenmesi gibi koruma tedbirleri, sanıkların kovuşturulmasını ve nihai yargı kararlarının uygulanmasını güvence altına almak için uygulanan geçici tedbirlerdir. Bu tedbirler soruşturma ve kovuşturma sürecinde delillere ulaşılması ya da delillerin korunması ve sanığın hazır bulundurulması amacıyla alınmaktadır. Tamamen ceza muhakemesi hukukuna tabi olan bu süreçte savcı ve yargıçların koruma tedbiri alınması konusundaki yetkileri idari makamlara devredilemez.

Diğer taraftan, 5651 sayılı Kanun'un 8'inci maddesiyle öngörülen tedbir, Ceza Muhakemesi Kanunu'ndaki koruma tedbirlerinden nitelik olarak farklıdır. Bir "web" sitesine erişimi engellemek, delilin ortadan kaldırılmasını engellemediği gibi, sanığın kovuşturulmasını sağlayacak bir güvence de değildir. Bunun yerine, 8'inci maddede öngörülen tedbir "web" sitesinde kanunda sayılan suçlardan birine ilişkin içerik olduğuna dair yeterli şüphe bulunduğunda iddia

edilen ihlali sona erdirmeyi amaçlar. Başka bir deyişle, 5651 sayılı Kanun'a göre alınan tedbir, ihlalin başlamış ve devam eden olumsuz etkilerini önlemeyi sağlar.

Dahası, 5651 sayılı Kanun'un 8'inci maddesinin (4)'üncü fıkrası Telekomünikasyon İletişim Başkanlığını resen idari engelleme kararı almaya yetkili kılmaktadır. Bunun içindir ki engelleme tedbiri, Ceza Muhakemesi Kanunu'ndan anlaşıldığı üzere, bir koruma tedbiri değildir, bu tedbir, keza, Polis Vazife ve Selahiyet Kanunu tarafından polise verilen yetkileri de çağrıştırmaktadır. Bu kanuna dayanarak polis, örneğin bir suçun işlenmesini önlemek amacıyla, şartları gerçekleşmişse insanları durdurabilir veya polis tarafından alınan kanuni tedbirlere aykırı hareket edenleri yakalayabilir. Bu tedbirler yine çok kısa sürelidir. Eğer polisin tedbiri uygulamasına sebep olan eylem, aynı zamanda Ceza Kanunu'na göre de bir suç sayılıyorsa savcı iddiaları inceler ve gerekirse dava açar. 5651 sayılı Kanun'la öngörülen engelleme kararı bu yetkilerle alınanlardan farklıdır. Bir kere geçici nitelikte olduğu ifade edilse bile 8'inci maddeye göre uygulanan tedbir çok uzun süreli, hatta kimi zaman süresizdir. Daha önemlisi, ülke dışından yayın yapan "web" siteleri söz konusu olduğunda bazı idari engelleme kararları hiçbir zaman cumhuriyet savcılığının dikkatine sunulmaz. 5651 sayılı Kanun'a dayanarak kullanılan yetkinin "sui generis" bir yetki olduğu da söylenilebilir.

Bilindiği gibi, kuvvetler ayrılığı Anayasa'nın temel ilkelerinden biridir. Anayasa'nın "Hiçbir kimse veya organ kaynağını Anayasa'dan almayan bir Devlet yetkisi kullanamaz." Anayasa'nın 9'uncu maddesi, yargı yetkisi Türk milleti adına bağımsız mahkemelerce kullanılır hükmünü getirmiştir. Bu hükümlerin doğal sonucu olarak idari makamlar yargı kararları alamayacaklardır. Aksi durum hem Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (madde 6) hem de "Medeni ve Siyasi Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme'yle ("MSHUS" 71, madde 14) güvence altına alınan; kanunla kurulmuş, bağımsız ve tarafsız bir mahkeme tarafından "adil yargılanma hakkı"na da aykırılık oluşturur.

5651 Sayılı Kanun, itiraz edilen bir web sitesinin 8. maddedeki suçlardan birini içerdiğine dair yeterli miktarda şüphe bulunup bulunmadığını belirleme yetkisini, yargı makamları yanında Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı'na da vermiştir. Böyle bir saptama yargısal bir işlem olup bir idari kuruma devredilemez.

İktidar partisi AKP ile ortağı konumundaki MHP, yasada hukuki açıdan sorunlu maddeleri düzenleme yolunu gitmektense daha da kısıtlayıcı hükümler içeren görüşülmekte olan teklifi gündeme getirmiştir. Teklifin zamanlamasına ilişkin dikkat çekici bir başka nokta ise, iktidara muhalif kimlikleriyle bilinen siyasetçi, sanatçı ve gazeteci kadınların sosyal medyada hedef alınmasına ses çıkarmayan iktidar temsilcilerinin, benzeri çirkin saldırıların birkaç ay sonra kendi yakınlarına, siyasi görüşleri ortaklaşan kişilere yönelmesinin ardından yasal düzenlemeye gitmesidir. Bu durum AKP ve MHP'nin siyaseten riyakarlığının tarihte unutulmayacak örnekleri arasında şimdiden yer almıştır.

Teklif, iktidar kanadının tutarsız siyaset anlayışına da işaret etmektedir. Söz konusu teklifi Adalet Komisyonu'nda görüştüğümüz sıralarda, TBMM Genel Kurulu'da bağlantılı bir düzenleme geçirilmekteydi. 225 sıra sayılı torba kanun düzenlemesinin birinci maddesiyle 'Dijital Mecralar Komisyonu' adıyla bir komisyon kuruluyordu. Bu komisyonun teşekkül ettirilmesinin ardından sosyal medyaya ilişkin yapılacak düzenlemelerin konunun uzmanları tarafından detaylı şekilde değerlendirmesi yoluna gidilmesi varken, cezai yaptırımlar öngören içerikte bir teklifin Adalet Komisyonu'na sevk edilmesi, basit popülist yaklaşım olmaktan başka bir anlam taşımamaktadır. Kamuoyuna bir yandan 'dijital çağın gerekleri uyarınca komisyon kuruyorum' mesajı verilirken, diğer yandan - uygulamasında daha de net şahitlik edileceğimiz üzere - iktidara muhalif kesimlerin susturulma aracına dönüştürülecek düzenlemeler yasalaştırılmaktadır.

Teklifin, Türkiye'de ciddi kısıtlama ve sorunların yaşandığı düşünce ve ifade özgürlüğü alanını daha da daraltması kaçınılmazdır. Türkiye'de üzerinde en fazla hem fikir sağlanan görüş, 'iktidarın hoşuna gitmeyen görüşlerin cezalandırıldığı'dır. Özellikle Recep Tayyip Erdoğan'ın, AKP Genel Başkanı kıyafetinin üstüne cumhurbaşkanı kıyafetini de giymesiyle birlikte ortaya çıkan soruşturma ve dava sayıları bu bağlamda dikkat çekmektedir. Cumhurbaşkanının tarafsızlığına son verilmesinin ardından devletin başı konumunu AKP Genel Başkanlığı'na tercih Erdoğan'a yönelik en basit eleştiri bile 'cumhurbaşkanına hakaret' suçlaması kapsamına sokulmaktadır. 2010-2014 tarih arasında Erdoğan'ın, hakaret içeriğiyle bulunduğu şikayetler nedeniyle 8.550 soruşturma açılıp, 1.827'si dava konusu olmuştu. Erdoğan cumhurbaşkanı olduktan sonra, 2015 ve 2019 yılları arasında beş yılda 16 kat artışla açılan soruşturma sayısı 142.623; dava sayısı ise 29.488'e ulaştı. Bu davalarda 31.399 kişi yargılanırken, kararları verilen 27.155 dosyadan sadece 4.621 tanesinde beraat kararı çıkmış. Beraat kararı çıkan dava sayısı oransal olarak sadece yüzde 17'dir.

Düşünce ve ifade özgürlüğü önündeki en büyük engellerde biri de sulh ceza hakimlikleridir. Tutuklama kararlarının verildiği sulh ceza hakimlikleri, suçlamaya ilişkin

güçlü kanıtlar aramaksızın, hukukun masumiyet karinesini yok saymakta ve hukuki değil siyasi saiklarla tutuklamalara karara vermektedir. Yalnızca altmış beş günlük pandemi dönemine bile asılsız ve provokatif olduğu iddia edilen coronavirüs paylaşımları üzerine; 10 bin sosyal medya hesabı incelenmiş, 1.105 kişi hakkında dava açılmış, 510 kişi de gözaltına alındığı nesnel bir gerçektir. Yurttaşlar ifade özgürlüğünü en geniş biçimde kullanabilmelidir. Temsil ve tasarruf yetkisi olanlara karşı bu özgürlüğün kullanılması daha da önemlidir. Bütün ülkeyi temsil eden ve ülkenin geleceğine ilişkin kararlar alan cumhurbaşkanına karşı yurttaşın özgürlük alanı daha geniş olmalıdır. Bu Avrupa hukukunun ortak kuralıdır. Bizdeki uygulama ise tersine işlemektedir. Yetki ve sorumluluklarından kaynaklı daha fazla eleştiriye açık olması gereken devletin zirvesindeki makamlarda bulunanlara yönelik görüşler, özgürlüğü kısıtlayıcı sonuçlara yol açabilmektedir. Buna karşın hakkında suçlamada bulunan kişi, iktidar yanlısı bir görüşü savunuyorsa o zaman ne kadar da güçlü suç kanıtları olsa da tutuklama kararı verilmemektedir. Yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığının yok edilerek, başta Hakimler ve Savcılar Kurulu (HSK) ile yüksek yargı kurumları üzerinden oluşturulan 'saray vesayeti'ne dayalı işlemlerin yürütüldüğü bir Türkiye'de, internet ve sosyal medyaya ilişkin cezai yaptırımların sulh ceza hakimliklerince karara bağlanması, her yeni günde keyfi soruşturma ve kararlarla tutuklamaların artmasına; böylelikle de Türkiye'nin dünya genelinde 'özgür olmayan ülkeler' kategorisine düşmesine daha çok neden olacaktır.

İktidar partisi teklifin savunusunda Facebook, Twitter gibi Dünya genelinde milyarlarca kişinin kullandığı diğer sosyal ağ sağlayıcılara Türkiye'de temsilcilik açtırtarak, hukuki muhataplık kurulmasını ileri sürmektedir. Ancak bu durum hiç de gözüktüğü gibi değildir. Asıl konu; Türkiye'deki geleneksel medyayı yüzde 90'lar düzeyinde kendisine bağlayan ve halkın haber alma hakkını engelleyen iktidar, düşünce ve ifade özgürlüğünün günümüzdeki temel sığınaklarından olan sosyal medyayı da bu teklifle kontrol etmeyi istemektedir. Bunu da verilerin Türkiye'de depolanmasını sağlayarak, istenilen zamanda bu şirketler üzerinde baskı oluşturarak engelleme yoluyla yapmayı hedeflemektedir.

Teklifle Türkiye olarak maddi anlamda da kayıplarımız oluşacak. Sosyal ağ sağlayıcılarının Türkiye'deki ticarete doğrudan katkı sunduğu rakamlarla da ortada. Facebook'ta 2018 yılı içinde 1.7 milyon KOBİ ticaret yapmış. Bu Türkiye'deki KOBİ'lerin yüzde 55'ine tekabül ediyor ve Facebook üzerinden reklam vererek bu KOBİ'lerin yarattığı katma değer 15.3 milyar lira. Dünya'nın 135 ülkesine ticaret yapılmış; diğer bir ifadeyle 135 ülkedeki farklı şirketler, kişiler, gençler Türkiye'deki bir KOBİ'yi izlemiş ve buradan ticaret yapmış. Peki, istihdama katkısı ne bunun? 209 bin kişi.

İnternetteki bant genişliğinin daraltılması, teklifin yaptırım hükümleri arasında kademeli şekilde eklenmektedir. Sonuçları planlanmadan getirilen bu hükmün, başkaca olumsuz sonuçlar yaratması kaçınılmazdır. Bir örnek vermek gerekirse; İstanbul trafiğinde, dört şeritli otobanda giderken şeridin terk şeride düşürülmesine durumunda vatandaşların zamanla o yolu kullanmaktan vazgeçmesi gibi düzenlemeyle çok sayıda yabancı firma ile bazı yerli firmalar Türkiye'den çekilecektir.

Verilerin Türkiye'de depolanması gerekliliği ile yasanın bir benzerinin geçen yıllarda Almanya'da yürürlüğe konulduğu yönünde teklif sahiplerince konuşmalarda sıklıkla öne sürülen argümanlar, teklifin yazılı şekilde hiçbir geçerli bilgiyle ortaya konulabilmiş değildir. Nedeni bu argümanların yetersiz bilgiyle kaynaklı yanlış olmasıdır. Sosyal ağ sağlayıcıları data depolama işlemlerini, Dünya genelinde 5 farklı lokasyondan aynı yapmaktadır. Bu lokasyonlar belirlenirken de enerji maliyetleri, hava sıcaklıkları, uçakların rotaları bile detaylı şekilde belirlenmektedir. Rusya, Endonezya, Hindistan bunu denemeye çalışmış ancak başarısız olmuştur. Almanya'da çıkan yasaya ilişkin argümanlar ise yeterli doğruluk içermemektedir. Türkiye'deki düzenlemeyle benzerlik taşıdığı doğrudur ancak uygulamaya ilişkin herhangi bir çıktı yoktur. Ayrıca Almanya'daki düzenleme, bu ülkeye özgün durumları öncelemiştir. Irkçılığın her an boy gösterme olasılığının yüksek olduğu Almanya'da bunun önüne geçilmesi amaçlamıştır. Almanya ile Türkiye kıyaslamasını, cezaları artırmak için yapanların görmek istemedikleri asıl gerçek ise, Almanya'da ifade özgürlüğü gerekçesiyle kapatılmış bir tane internet haber sitesinin olmamasıdır! Oysa Türkiye'de sendika.org 63 defa, Oda TV yine defalarca kapatılmıştır.

Teklif, arama motorlarından içerik çıkartılmasını da öngörmektedir. Düzenlemeyle 'unutulma hakkı'nın etkin kullanımının amaçlandığı ifade edilmektedir ancak bu doğru değildir. Uygulamada siyasetin dizayn edilmesi hedeflenmektedir. Hafızalarda ilk günkü gibi tazeliğini koruyan AKP-FETÖ işbirliğine ilişkin haberler, yolsuzluk operasyonları, ayakkabı kutularına konulan milyon dolarların görüntü kayıtları ile özellikle ABD ve Rusya ile kurulan tavizkar dış politikanın yol açtığı ağır bedeller internet arşivinden silinmek istenmektedir. Böylelikle yeni kuşakların, geçmişte yaşanan onca kirli ilişkiden haberdar olmaları engellenecektir.

Sosyal ağ sağlayıcılarının Türkiye'de temsilci bulundurmasından, verileri Türkiye'de depolamasına, arama motorlarından içeriklerin silinmesine ve bunların yerine getirilmemesi durumunda para cezası ve bant daraltmasına gidilmesine kadar tüm düzenlemeler, özünde bir nedenden kaynaklanıyor. AKP'de son yerel seçimlerde ortaya çıkan oy azalmasının, genç seçmenden kaynaklı olduğu yapılan tüm anketlerde gözükmekte ve her geçen gün genç

seçmenler AKP'den daha da uzaklaşmakta. İktidar da bu durumu göz önüne alarak gençlerin yoğunlukla kullandığı sosyal medyayı kontrol altına almak ve buradan kendisine yönelen protesto ve tepkilerin önüne kesmek istemektedir. Yapılan araştırmalara göre gençleri kapsayan "Z" ve "Y" kuşağının nüfusu ülkemizde 27 milyon civarında. 27 milyon vatandaştan yaklaşık yüzde 63'ü imkân olduğunda Türkiye'yi terk etmek istiyor, Türkiye'de yaşamak istemiyor. Gençlerden yüzde 70'i; bilgisi, birikimi, kariyeri ne kadar yeterli olsa da 'torpil' bulamadığı takdirde istediği yere gelemeyeceği düşüncesinde. Fikrini açıklaması durumunda başına bir şeyler geleceğini düşünün gençlerin oranı yüzde 60'larda. Gençler mutsuz, umutsuz ve tepkili. Buna da AKP'nin kaynaklık ettiğinin farkında. Erdoğan bu durumun önüne geçebilmek için ülkenin gençlerinin düşüncelerine saygı duymak, genç istihdamı artıracak yatırımlara yönelmek yerine sosyal medyayı zapturapt altına alıp sorunu çözeceğini zannetmekte. Yeni ve alternatifsiz bir yaşam alanı olmaya başlayan internet ve sosyal medyaya ilişkin bazı düzenlemelere ihtiyaç duyulmakla beraber bu ancak özgürlükçü politikalarla sağlanabilir. Bu süreci yönlendirmek ve yönetmek; işine geldiğinde Facetime'den darbeye karşı halkı sokağa çağırıp, işine gelmediğinde Twitter'den Dislike aldığınızda yasaklara sarılmakla olmaz.

III. TEKLİFİN MADDELERİNE İLİŞKİN DEĞERLENDİRME

Teklifin 1'inci maddesi ile 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunun 2'nci maddesinin birinci fıkrasına (s) bendi eklenmekte ve "Sosyal ağ sağlayıcı" tanımı yapılmaktadır. "Sosyal ağ sağlayıcılar", yürürlükteki 5651 sayılı kanunun mevcudunda yer alan "yer sağlayıcılarının" tabi olduğu yükümlülüklere tabi olup, hali hazırda bilgilendirme yükümlülüğü, hukuka aykırı içerikten haberdar olması halinde içeriği kaldırma yükümlülüğü bulunmaktadır. Bu bakımdan yer sağlayıcıları altında ayrıca bir sosyal ağ sağlayıcı kategorisi oluşturulmasına teklif gerek olmamasına rağmen bir tanımlama yapılmaktadır, ancak yapılan tanımlamanın "sosyal ağ sağlayıcı" tanımına ilişkin olarak uygulamadaki sorunların önüne geçilmesi amacı ile daraltılmış bir tanımlama olan "(s) Sosyal ağ sağlayıcı: Doğrudan iletişim kurulanlar, mevcut online servisin asli işlevinin sosyal etkileşim olmadığı ve/veya belirli bir içeriğin sunumu için tasarlanan ağlar hariç sosyal etkileşim amacıyla kullanıcıların internet ortamında metin, görüntü, ses, konum gibi içerikleri

oluşturmalarına, görüntülemelerine veya paylaşmalarına imkân sağlayan gerçek veya tüzel kişileri," uygun olacaktır.

Teklifin 2'nci maddesi ile 5651 sayılı Kanun 3. maddesinin 3. fıkrasında yer alan bildirim mekanizması bir tebligat usulü olmayıp, bilgilendirmelerin yapılmasında bir yol olarak sunulmaktadır. "Bu Kanun kapsamındaki faaliyetleri yurt içinden ya da yurt dışından yürütenlere, internet sayfalarındaki iletişim araçları, alan adı, IP adresi ve benzeri kaynaklarla elde edilen bilgiler üzerinden elektronik posta veya diğer iletişim araçları ile bildirim yapılabilir." Hukuki işlemin geçerlilik kazanması, yapılan işlemin ilgilisine tebliğ edilmesi ile gerçekleşir. Özellikle tek taraflı olarak yapılan idari işlemlerin ilgilisine bildirilmesi yasal hakları kullanma açısından son derece önemlidir. Tebligat, usul ve yöntemi Tebligat Kanunu'nda belirlenen resmi bir işlemdir. Bu doğrultuda konusu idari para cezası olan bir yaptırımın bu yolla bildirilmesinin tebligat sayılması ve 7201 sayılı Tebligat kanunu uyarınca tayin edilen tebligat yapmaya yetkili merciinin yetkilerini de bertaraf etmektedir. Bu nedenle bu bildirimlere ek olarak idari para cezalarının Tebligat Kanunu'na uygun şekilde tebliğ edilerek geçerli bir tebligatın sonuçlarını doğurması mekanizması korunmalıdır. Tebligatların yurt içinde ve yurt dışında nasıl yapılabileceği, kanunlarla ve uluslararası anlaşmalarla düzenlenmiş durumdadır. İç hukukta yapılan bir düzenleme, uluslararası anlaşmalardan doğan yükümlülükleri ortadan kaldıramayacağı için (Viyana Sözleşmesi gereği) bu madde hukuki sorunlara yol açacaktır. Uluslararası tebligat kuralları ile paralelliğin sağlanamaması halinde bu durum kanun değişikliğinin tamamen sosyal medya şirketlerine yaptırım uygulama amacı ile yapıldığı düşüncesini yaratabilecek ve toplumda sansür algısı yaratmak isteyen kişilerce bir argüman olarak kullanılabilecektir. Bu gerekçe ile teklifin 2'nci maddesinin "(5) Bu Kanun kapsamında uygulanan idari para cezaları, muhatabın yurt dışında bulunması halinde Kurum tarafından doğrudan doğruya muhataba veya bildirmiş olduğu irtibat kişisine üçüncü fıkradaki usulle bildirilebilir. 7201 sayılı Tebligat Kanunu ve uluslararası tebligat anlaşmalarına ilişkin usullere uygun olarak yapılacak tebligatlar saklıdır." şeklinde değiştirilmesi uygun olacaktır.

Teklifin 3'üncü maddesi ile 5651 sayılı Kanunun 5'inci maddesinin altıncı fıkrasında yer alan "on bin Türk Lirasından yüz bin Türk Lirasına" ibaresi "bir milyon Türk Lirasından on milyon Türk Lirasına" şeklinde değiştirilmiştir. Kanuna göre hizmet ve içerikleri barındıran sistemleri sağlayan veya işleten gerçek ve tüzel kişiler yer sağlayıcıdır. Bu tanımın içerisine sadece sosyal medya platformları değil, online alışveriş siteleri de dahildir. Bu fahiş

idari para cezaları e- ticaret sektörü için caydırıcı niteliktedir. Cezaların alt ve üst sınırının 100 kat artırılması "ölçülülük" ilkesine aykırıdır. Bu açıdan maddenin teklif metninden çıkartılması uygun olacaktır.

Teklifin 4'üncü maddesi ile kanunun erişim engelleme ile ilgili maddelerine içerik çıkarma ibaresinin eklenmesi, kolektif dijital hafızanın silinmesine sebep olacaktır. Teklif yasalaşırsa içerik çıkartma kapsamında zorunlu olarak tüm haberler silinecek ve tüm yolsuzluklar ve eleştirel haberleri yok edilecektir. Bu durum dijital hafızanın yok olarak Z kuşağına temiz bir iktidar görüntüsü olan bir Türkiye yaratılmasına sebebiyet vererek, gerçeklerden uzaklaştıracaktır. Ayrıca bu madde yurtdışında mukim şirketler açısından bir anlam ifade etmeyeceği için, ilgili içerikleri çıkarmalarına gerek kalmayacaktır. Türkiye'de mukim teknoloji şirketlerinin içerik çıkarma yaptırımına uğramamak için şirket merkezlerini başka ülkelere taşımalarına sebep olacaktır. Kaldı ki bu ağır yaptırımlar nedeniyle teknoloji şirketleri Türkiye'yi yatırım yapılabilecek ülkeler arasında da görmeyecektir. Bu açıdan maddenin teklif metninden çıkartılması uygun olacaktır.

Teklifin 5'inci maddesi ile kanunun erişim engelleme ile ilgili maddelerine içerik çıkarma ibaresinin eklenmesi, kolektif dijital hafızanın silinmesine sebep olacaktır. Teklifin 4'üncü maddesindeki çekincemizde olduğu gibi, teklif yasalaşırsa içerik çıkartma kapsamında zorunlu olarak tüm haberler silinecek ve tüm yolsuzluklar ve eleştirel haberleri yok edilecektir. Bu açıdan maddenin teklif metninden çıkartılması uygun olacaktır.

Teklifin 6'ncı maddesi ile 5651 sayılı Kanuna ek madde eklenmektedir. Mevcut durumda bu platformların Türkiye'de beraber çalıştıkları avukatlık ofisleri var. İlgili içerik kaldırma ve erişim engelleme kararları zaten bu ofislerce ilgili platformun kendi politikalarına göre uygulanıyor.

Türkiye'de sosyal medya platformları kullanıcı bilgilerini mahkeme kararlarına rağmen vermeyebiliyor. Bu düzenleme ile anonim hesapların kişi ve IP numarasına ulaşılarak bulunması, hükümete yönelik eleştiri ve haberlere anında müdahale edilerek engellenmesine yol açacak. Bu durumda kişisel verileri devlet organları ile paylaşan sosyal ağlar yüzünden anonimlik hakkı ortadan kalkacağı gibi internette ağ tarafsızlığına da aykırı bir işlem yapılmış olacak.

Bu durumda muhalif kullanıcılar kişisel bilgilerinin makamlara ulaştırılacağı endişesi ile kendilerine sansür uygulayacaklar. Muhalif sesler kısılacak, hükümete yönelik eleştiriler azalacak.

Teklifle, temsilcilik açılmaması halinde aşamalı olarak idari para cezası, reklam ve sözleşme yasağı ve sonrasında internet bant genişliğinin daraltılması getirilmek isteniyor.

Önce 10 milyon TL tutarında sonrasında 30 milyon TL tutarında idari para cezası uygulanacak. Bu tip cezalarla karşılaşmak istemeyen sosyal ağ sağlayıcı kanunda belirlenen içerik kaldırma ve erişim engelleme, kullanıcı verilerini makamlara iletme gibi tüm şartları eksiksiz uygulayacaktır. Sonrasında Türkiye'de mukim vergi mükelleflerinin sosyal ağ sağlayıcılarına reklam vermesi engellenecek. Günümüzde ve özellikle pandemi dönemi süresince pek çok büyük ya da küçük ölçekteki işletme operasyonlarını internet ortamına taşımış ve bu süreçte müşteri ve kullanıcıları ile sosyal medya platformlarına vermiş oldukları reklamlar aracılığı ile temas halinde kalabilmiştir. Günümüzde sosyal medya mecraları küçük işletmelerin tüketicilere ulaşmasında temel alanlardan biri haline dönüşmüştür. Örneğin bakın Türkiye'de 1,7 milyon KOBİ'nin Facebook'ta bir işletme sayfası olduğu belirtiliyor. Bu da ülkemizdeki KOBİ'lerin %55'ine tekabül etmektedir. Facebook araçları üzerinden gerçekleşen pazarlama faaliyetlerinin 2018 yılında ekonomiye 15.3 milyar TL katma değer yarattığı belirtiliyor. Bugüne kadar Facebook platformları aracılığı ile 209.000 kişilik bir istihdam yaratıldığını da görmezden gelemeyiz. Yurtdışından 135 milyon kişi Türkiye'den en az bir KOBİ'nin sayfasını takip edip onların ürün ve hizmetlerine dair bilgi sahibi oluyor, bu ürün ve hizmetleri yurtdışından satın alıyor. Facebook'ta aktif olan bu işletmelerin 98%'i Facebook uygulama ailesinin işlerini büyütmelerine yardımcı olduğunu, 91%'i ise Facebook platformları sayesinde satışlarını artırdığını ifade ediyor. Böyle bir tabloda direkt kullanıcıları etkileyecek bir yaptırımı kabul etmek mümkün değildir.

Sonrasında Birlik Başkanı, İnternet Bant Genişliğinin %90 a kadar daraltılması için Sulh Ceza hakimliğine başvuru yapılabilecek. İnternet Bant genişliğinin daraltılması Türkiye'deki kullanıcıların ilgili platformlara giriş yapamamasına, fotoğraf, video paylaşamamasına ya da mevcut yayınları izleyememesine sebep olacak. İnternet kullanıcıları sosyal ağ sağlayıcılarını kullanamaz hale gelecek. Bu durumda Sosyal Medya Platformları üzerinden faaliyet gösteren gerçek ve tüzel kişilerin ticari hayatlarına müdahale olacağı anlamına geliyor.

Fakat sosyal medya platformları sonuç olarak ticari bir faaliyet yürüttükleri için temsilcilik açacaklardır ve tüm talepleri yerine getireceklerdir. Halkın haber alma ve ifade özgürlüğü hakkı darbe alacaktır.

İlgili madde teklifinin 3. Fıkrasında Günlük Erişimi 1 milyondan fazla olan Sosyal Ağ Sağlayıcıların 9 ve 9A maddeleri uyarınca kişiler tarafından yapılan başvurulara 48 saatte cevap verme zorunluluğu istenmektedir. 48 saat bu tip işlemler için çok kısa bir süre. Ayrıca günlük 1.000.000 sınırlaması doğru bir belirleme değil. Teknoloji konusuna odaklanmış bir sosyal medya platformunun günlük erişimi 20.000 ise burada ortaya çıkabilecek içerikleri kapsam dışında bırakıyor. Ayrıca olumlu ya da olumsuz cevap verme yükümlülüğü sosyal ağ sağlayıcıyı mahkeme ve hakim yerine koymak anlamına geliyor. Olumsuz cevapların gerekçeli istenmesi de bu belirlemeye örnek teşkil ediyor. Bu da yasanın insanların zarar görmesini engellemekten çok siyasi engelleme için değiştirilmek istendiğini ortaya çıkarıyor. Ayrıca bu sürede yerine getirilmezse adli para cezasının öngörülmesi ise adli para cezasını ödemeyen ağ sağlayıcısının hapis cezası ile karşı karşıya kalmasına sebep olacaktır.

Teklifin içeriğinde yer alan veri yerelleştirmesinin istenmektedir. Söz konusu yaklaşım kişilerin verilerinin güvenliğini amaçlamaktan ve sektör dinamiklerinden uzaktır. Türkiye'de faaliyet gösteren şirketin, verileri Türkiye'de tutması hem teknik hem operasyonel sebeplerle mümkün olmayabilir. Veri koruma standartları yurtdışındaki şirketin bulunduğu yerde daha üst seviyede olabilir. Daha düşük maliyetlerle koruma ve yönetme imkanını bulunabilir. Türkiye'de dijital okur yazarlık ve farkındalık seviyesinin yüksek olmaması sebebiyle Kişisel Verilerin korunması daha zor hale gelebilir.

Tasarı sosyal ağ sağlayıcılarının Türkiye'deki kullanıcılarının verilerini Türkiye'de barındırmakla yükümlü kılıyor ancak veri işlemesinde ulusal bir ayrımın teknik olarak mümkün olmayacağı için bu düzenleme ilgili dijital mecraların Türkiye'den çekilmesine yol açacaktır. İlgili sosyal medya şirketlerinin çok az ülkede veri merkezleri olduğu; bu merkezlerin de ciddi maliyetler getiren yatırımlar oldukları bilinmektedir. Bütün bunlar düşünüldüğünde, hele de böylesi bir kriz, pandemi ortamında sosyal ağ sağlayıcılarının bu talepleri karşılayamayacağı ortadadır.

Hiçbir sosyal medya platformunun buna uyması mümkün gözükmemektedir. Dünyada da zaten Çin ve Rusya olmak üzere bazı ülkelerde verilerin tamamının ya da bazılarının ülke içerisinde saklanmasına yönelik hukuki düzenlemelere niyetlendiği ancak zorluklar nedeniyle uygulanamadığı bilinmektedir. Hindistan, Endonezya ve Vietnam benzer düzenlemeler öngörmüş, hatta taslak olarak yayınladıktan sonra geri çekmişlerdir.

Teklifle, sosyal ağ sağlayıcının, kullanıcıların içerikleri sebebiyle tazminata mahkum edilmesinin yolunun açılması istenmektedir. Sosyal Ağ Sağlayıcılar kendilerine gönderen kararları uygulamazlar ise doğan zararlardan da sorumlu olacaklar ve çok sayıda dava ile karşı

karşıya kalacaklar. Bu durum pratikte de teoride de olmayan bir hukuki durum yaratıyor. Tüm bu açılardan maddenin teklif metninden çıkartılması uygun olacaktır.

Teklifin 7'nci maddesi ile teklif metninden çıkartılmasını önerdiğimiz 4'üncü maddenin üçüncü ve dördüncü fıkrasındaki hükümlerin uygulamasına dönük olup çıkartılması uygun olacaktır.

27/07/2020

Zeynel Emre	*Tufan Köse*	*Rafet Zeybek*
İstanbul	Çorum	Antalya
Turan Aydoğan	*Alpay Antmen*	*Süleyman Bülbül*
İstanbul	Mersin	Aydın

MUHALEFET ŞERHİ

İnsanlık tarihi boyunca birçok toplum birbirinden bağımsız olarak yazıyı icat etmiştir. Mesela Mezopotamya'da çivi yazısının ortaya çıkmasından birkaç yüzyıl sonra Eski Mısır'da hiyeroglif yazısı doğmuştur. Mayalar ve Aztekler gibi Amerika'nın eski uygarlıkları da Eski Dünya'dan bağımsız olarak farklı yazı sistemleri bulmuş ve kullanmışlardır. Kuşkusuz bunun temel sebebi düşüncenin ifade edilmesidir. Bir zaman sonra Romalıların ***"verba volant scripta manent"*** şeklinde ifade edecekleri söz uçar yazı kalır mottosu insanlık tarihi boyunca farklı biçimler kullanıldı, farklı biçimlere evrildi. Çinlilerce bulunan matbaanın Gutenbergler tarafından geliştirilmesi ile yazı daha da önem kazanırken yeni boyutlara da ulaştı. Çünkü sözlerin, zamanın erozyonuna yenik düşeceğini tecrübe edinen insanlık, yazılı belgelerin kalıcılığında kendisine yeni yollar bulacaktı.

Rönesans ve reform hareketlerinin itici gücünü oluşturan bu gelişmeler elbette düşüncenin ifade edilebilmesi hakkına dair bilincin gelişmesine de katkı sunmuştur. "Düşünüyorum, o halde varım" sözleriyle yoğrulan varlık bilinci, sorgulamayı, bilmeyi, öğrenmeyi, gerçeklere ulaşma hakkını da beraberinde getirmiştir. İnsanın doğasında var olan "gerçekleri bilebilme" arzusu ve hakkı, düşüncenin gelişimine doğru bir yol açmıştır. Günümüzde anayasal güvence altında olan habere ulaşma hakkı elbette bundan ayrı düşünülemezdir.

Fakat bazı toplumlar için düşünce ve onun ifade ediliş biçimleri hala bir tehlike olarak görülmekte; düşüncenin insanlığın gelişimine sunduğu katkıyı yadsıyan zihniyetler buna dair alanları kısıtlamak için yasakları devreye sokmaktadır. Türkiye için de ne yazık ki gerçekleşen durumlar bundan ibarettir. Düşüncenin suça dönüştürüldüğü örneklerin daha da artırılmasına ve ne yazık ki halkın gerçeklere erişiminin kısıtlanmasına yönelik pek çok girişim söz konusu olmuş ise de komisyon gündemine getirilen bu yasa teklifi gelinen en üst fazdır.

AKP iktidarı boyunca internet yasakları çeşitli vesile ve gündemlerle uygulanmış; basın ve yayına getirilen sansürün etkisiyle alternatif haber alma kanallarına dönüşen sosyal medya mecrası da bu yasaklardan en büyük payı almıştır. Yasaklar silsilesi ve basında uygulanan sansür AKP iktidarının alametifarikası durumuna gelmiş, ülkede yaşananlar istibdat dönemini dahi aşmıştır. Türkiye, uzunca bir süredir basın-yayın özgürlüğünün ihlali, tutuklu gazeteciler, kapatılan yayın organları ve sosyal medyaya dönemsel olarak getirilen kısıtlamalar nedeniyle dünya gündeminde yer alan bir konumdadır. Türkiye basın-yayın özgürlüğü bakımından her

daim otosansür mekanizmalarının da işletildiği bir geçmişe sahiptir. Sansür ve otosansüre dair geçmişe ilişkin pek çok hadise söz konusu olup, bir milat olarak kabul edilebilecek bir gelişme 2004 yılında Pamukova'da gerçekleşen bir tren kazasının ardından bir gazetecinin Ulaştırma Bakanının istifa edip etmeyeceğine yönelik sorusuna dönemin başbakanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından "sen hangi gazetedensin" şeklindeki sorusu olarak ifade edilmektedir. Bu miladi gelişmenin akabinde gazeteciler soru sormayı dahi unutur pozisyona getirilmiş, iktidarı eleştirenlere yaşam hakkı tanınmamıştır. Gazetecilik sadece iktidar yanlılığı ile eşdeğer bir pozisyona sokulmuştur. Çünkü muhalif medya kanalları kapatılma, yayınlarının engellenmesi, çalışanlarının cezaevine konulması gibi son derece ağır neticelere maruz bırakılmaktadırlar. Tam da bu yüzden twitter ve facebook gibi sosyal paylaşım siteleri halkın haber alma hakkının sağlandığı mecralardan olmuştur. Fakat internetin yavaşlatılması başta olmak üzere bazı hesapların tehdit altında bırakılması, haberlere getirilen erişim yasakları gibi uygulamalar hızla devam etmiştir. İktidarın yönetme krizine dair her bir toplumsal gelişme bu yasaklardan nasibini alırken, sorumluların hesap vermelerini gerektirecek hadiseler toplumdan gizlenmek istenmiştir. Basında sansüre bir milat olarak geçen Pamukova tren kazasını ne yazık ki başka kazalar izlemiş, Çorlu tren kazası hadisesine dair haberlere getirilen erişim engeli de göstermiştir ki, iktidar yaptığı trafik kazalarını görünmez kılmak istemektedir. Bu görünmezliğin sağlanması için de bu kanun teklifi iktidarın sığındığı bir can simidi olmuştur. Ancak iktidarın kendisine seçtiği can simidinin ülke halklarını nefessiz bırakacağı tartışmasızdır.

Yasa metninin bütününe bakıldığında internetin ne olduğunu, dinamiklerini ve teknik temellerini bilmeyen ancak Türkiye'de inşa ettikleri hakimiyet rejimi için gereken otoriter baskı mekanizmalarını tanımlamaya çalışan, günümüzü yakalayamamış, bununla beraber sadece "yasak"lara özgülenmiş bir metinle karşı karşıya olduğumuz açıktır. İşbu kanun teklifi metni, internete adeta matbaada basılmış korsan yayın muamelesinin dışa vurumudur. Kendisini afişe eden "yeşil küre" fikri ne kadar dijital iletişimden ve sosyal medya dinamiklerinden anlayan bir aklın ürünüyse bu kanun teklifini de o şekilde yorumlamakta beis yoktur.
Değişmeyen tek şey değişimin kendisidir. Heraklit "aynı suda iki kez yıkanılmaz"ı boşuna sarfetmemiştir. Yahut, ".. her şey değişip akmada, bu hal beni hayran bırakmada…" İşte dünyadaki tüm canlılar, ekosistemler ve insanların oluşturduğu yönetim biçimleri değişiyor. Demokratik sistemler de evrimleşiyor, gelişiyor. Az evvel de söz ettiğimiz üzere bu gelişim sürecinde matbaa ne denli önemli ise günümüzde de internet o denli önemlidir. Çünkü artık, elimizde basılı bir Anayasa kitapçığı olmadan da metni okuyabiliyor olmamız artık internet sayesindedir. İnternet ortamını ise yasaklarla, mesul müdür atayarak, bürokrasiyi egemen kılarak yönetmek kabil değildir. Bu değişimin ve gelişimin özüne aykırıdır.

Komisyon gündemine gelen bu kanun teklifi iktidarın zihnini dile getirirken geçmiş dönem uygulamalarını da tekrar önümüze sermiştir. Geçmiş yıllara doğru kısa bir gezinti yapacak olursak; 2012 başı ve 2019 birinci yarı yıl sonu itibarı ile Twitter'a dünya genelinde gönderilen 7 bin 396 mahkeme kararından toplam 5 bin 487 (%74) mahkeme kararının **Türkiye**'den gönderilmiş olduğunu bir kez daha hatırlamış oluruz. Türkiye bu kategoride açık ara birinci sırada yer alırken, 1.096karar ile **Rusya** ikinci sırada, 336 kararla **Brezilya** üçüncü sırada yer almıştır.

Dünya genelinde diğer çıkartma taleplerine bakıldığında Twitter'a toplam 66.007 talep gönderildiği ve bu taleplerden en fazlasının, 30.769 (%46) taleple **Türkiye**'den gönderildiği, 14.284 taleple **Rusya**'nın ikinci sırada ve 6.435 taleple Japonya'nın üçüncü sırada yer aldığı görülmektedir.

Dünya genelinde, genel toplamda Twitter'dan toplam 181.271 hesabın kapatılması veya ülke bazında görünmez kılınması talep edilmiştir bunların. Twitter toplamda sadece 2.877 hesabı kapatmış veya görünmez kılmıştır. Şikâyet konusu hesap sıralamasında **Türkiye** 84.258 (%46) hesapla ilk sırada yer alırken, 6.209 hesapla **Rusya** ikinci sıra- da ve 10.960 hesapla Japonya üçüncü sırada yer almıştır. Twitter'da kapatılan veya görünmez kılınanan toplam 2 bin 877 hesaptan 2 bin 243'ü Türkiye'ye aittir.

Yani Türkiye tarafından şikayet edilen toplam 84 bin 258 hesaptan Twitter sadece 2 bin 243 hesap için engelleme kararı vermiştir. (%2.6)

Facebook'ta da durum twitterden farklı değildir. 2013'ün ikinci yarısından 2017 sonuna kadar Facebook Türkiye'den toplam 24.137 içeriği çıkartırken, 2019 içinde toplam 1.135 içeriği çıkartmıştır. 2018'de çıkartılan içerik sayısı ise 2.381'dir.

2013-2019 yılları arasında Facebook platformundan en çok içerik çıkartılan ülkeler arasında Türkiye 24.137 içerikle dördüncü sırada yer alırken Hindistan 72.906 içerikle birinci, Fransa 43.518 içerikle ikinci, Meksika 31.818 içerikle üçüncü sıradadır.

2019 yılı için ise içerik çıkartma sıralamasında Türkiye 1.135 içerikle sekizinci sırada yer alırken, birinci sırada 7.960 içerikle Pakistan, 6.946 içerikle Meksika ikinci sırada ve 2.958 içerikle Rusya üçüncü sırada yer almıştır.

Google de ise; 2009-2019 yılları arasında çıkartılması talep edilen 65.973 içerikten 47.167 tanesi mahkemeler tarafından talep edilmiş, mahkeme kararlarına istinaden Google tarafından 17.062 içerik çıkartılmış veya Türkiye'den görünmez kılınmıştır. Mahkemeler dışında gelen (BTK, emniyet birimleri, devlet kurumları, gerçek ve tüzel kişilerden) toplam 5.353 taleple 18.725 içeriğin çıkartılması talep edilmiş, Google bu diğer taleplere istinaden 7.989 içeriği çıkartmış veya Türkiye'den görünmez kılmıştır. Dolayısıyla, 2019 Birinci Yarı Yıl sonu itibarı ile talep edilen 65.973 içerikten 25.051 tanesi çıkartılmış (sadece %37'si) veya Türkiye'den görünmez kılınmıştır.

Taleplerin büyük bir kısmı iftira ve hakaretle ilgili olmakla birlikte, milli güvenlik, mahremiyet ve gizlilik, uyuşturucu madde ve müstehcenlik ile ilgili talepler de Google'a Türkiye'den gönderilmektedir. **Google'ın 2019'un ilk yarısı raporunda verilen bir örnekte Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu'ndan, Yeni Zelanda'nın Christchurch şehrinde bir Cuma namazı sırasında iki camide yaşanan terör saldırısıyla ilgili 70 YouTube videosunun kısıtlanması yönünde bir talep alındığı belirtilmiş ve Google tarafından bu talepte yer alan 8 videonun YouTube'un Topluluk Kurallarını ihlal etmesi nedeniyle kaldırıldığı ve kalan 62 videonun da BTK talebinden önce YouTube tarafından kaldırıldığı belirtilmiştir. Fakat, hatırlanacağı üzere Cumhurbaşkanı Erdoğan, Yeni Zelanda'daki terör saldırısının Facebook, YouTube ve diğer sosyal medya platformlarından kaldırıla görüntülerini 2019 Yerel Seçimleri öncesinde Tekirdağ ve İstanbul Gaziosmanpaşa'da gerçekleştirdiği seçim mitinglerinde yayınlamıştı.**

Google'a Türkiye'den en çok hakaretle ilgili mahkeme kararı gönderildiği görülmektedir. Hakaret içerdiği gerekçesiyle Türkiye tarafından Google'dan kaldırılması talep edilen içeriklerden bazıları:

*Google tarafından verilen örnekler arasında, üst düzey bir hükümet yetkilisinden, Türk hükümetini eleştiren bir kitabın resmini içeren bir Google Drive dosyasının kaldırılması yönünde bir talep geldiği fakat dosyanın kaldırılmadığı,Türkiye'deki çok üst düzey bir Devlet

görevlisinin siyasi karikatürlerinin yayınlandığı iki farklı Google Grupları yayını, iki Blogger yayını, bir Blogger resmi ve bütün olarak bir Blogger blogunun kaldırılmasına yönelik bir mahkeme kararına rağmen talep edilen içeriklerin hiçbirinin kaldırılmadığı,yine Türkiye'de önde gelen siyasi bir figürün eleştirildiği dört Blogger yayınının kaldırılmasına yönelik bir mahkeme kararına rağmen talep edilen yayının kaldırılmadığıbelirtilmiştir. Benzer şekilde Google, Türkiye'nin en büyük medya şirketlerinden birinin CEO'suna iftirada bulunduğu iddia edilen bir Blogger yayınının kaldırılmasına yönelik bir mahkeme kararı gönderildiğini, yayın incelendiğinde makalede, darbe hazırladıkları iddiasıyla tutuklanan gazetecilerin adlarının sızdırıldığı bir Twitter hesabıyla talep eden arasında bağlantı kurulduğunu fakat yayın hakkında herhangi bir işlem yapmadıklarını belirtmiştir.

Youtube de durum aynı derecece karanlıktır. Google şeffaflık raporlarında **hakaret** konusundaki talepler YouTube bazında değerlendirildiğinde 2019 Birinci Yarı Yıl sonu itibarı ile en çok talebin, 7.500 içerik kaldırma talebi ile Hindistan'dan gönderildiği, Türkiye'nin ise 5.261 taleple ikinci sırada yer aldığı fakat en çok mahkeme kararı gönderen konumunda olduğu da gözlemlenmektedir.

Benzer şekilde YouTube ile ilgili **hükümet ve resmi makamlar hakkında eleştiri** kategorisi incelendiğinde Tayland 25.373 taleple birinci sırada, 6.296 taleple Vietnam ikinci sırada ve 1.396 taleple Türkiye'nin üçüncü sırada yer aldığı gözlemlenmektedir.

Milli güvenlik kategorisinde de ülkeler değişse dahi Türkiye benzer bir tablo çizmekte ve Kazakistan ve Rusya'nın arkasından 9.478 taleple üçüncü sırada yer almaktadır.

YouTube ile ilgili **nefret söylemi** kategorisi incelendiğinde de bambaşka bir tablo ortaya çıkmakta ve nefret söyleminin Türkiye'nin hassasiyet gösterdiği kategoriler arasında yer almadığı gözlemlenmektedir. Bu kategoride Rusya, Almanya ve Çin ilk üç sırada yer alırken sadece 16 taleple Türkiye 11. sırada yer almaktadır.

Kasım 2015içinde kısa süreliğine de olsa Reddit platformuna Türkiye'den Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı'nın bir kararı ile erişim engellenmişti. Reddit 2015 Şeffaflık Raporu'nda kısa süreli erişim engelinin nedeninin kendilerine bildirilmediğini belirtmişti.

Reddit'in ilk şeffaflık raporunu yayınladığı 2016'dan 2019 sonuna kadar toplam 234 içerik kaldırma talebi gönderilmiş, genel toplamda da Türkiye 90 taleple birinci sırada yer alırken, 54 taleple Rusya ikinci sırada yer almıştır.2019 raporunda yabancı devletlerden toplam 110 içerik çıkartma talebi gönderildiği belirtilmiş, bu kategoride 50 taleple Türkiye birinci sırada yer alırken, 36 taleple Rusya ikinci sırada ve 8 taleple Kanada üçüncü sırada yer almıştır.

2014 başından 2019 sonuna kadar dünya genelinde Wordpress'e gönderilen 652 mahkeme kararından 613 tanesi Türkiye'den gönderilmiştir. İkinci sırada 11 mahkeme kararı ile Almanya ve üçüncü sırada dörder mahkeme kararı ile İngiltere, Brezilya ve Avustralya yer almaktadır. 2019 içinde de dünya genelinde Wordpress'e gönderilen 75 mahkeme kararından 72 tanesi Türkiye'den gönderilmiştir.

En çok çıkartma talebinin 15 Temmuz 2016 darbe girişiminden sonraki bir yıllık dönemde yapıldığı gözlemlenmektedir.

Hakkinda yasal işlem yapilan sosyal medya hesaplarına bakıldığında ise vahim tablo hiç değişmemektedir.2018 yılı içinde haftalık olarak açıklanan verilere göre toplam 26.996 sosyal medya hesabı incelenmiş ve 13.544 hesap hakkında da yasal işlem yapıldığı İçişleri Bakanlığı tarafından açıklanmıştı. Fakat, İçişleri Bakanlığı tarafından 31.12.2018 tarihinde "1 Ocak - 31 Aralık 2018 Yılı İçerisinde Yürütülen Operasyonlar" başlıklı açıklamada bu rakamlar daha farklı açıklanmış ve "terör örgütü propagandası yapan, bu örgütleri öven, terör örgütleri ile iltisaklı olduğunu alenen beyan eden, halkı kin, nefret ve düşmanlığa sevk eden, devlet büyüklerine hakaretlerde bulunan, devletin bölünmez bütünlüğüne ve toplumun can güvenliğine kast eden, nefret söylemleri içeren" 42.406 sosyal medya hesabı ile ilgili çalışma yapıldığı ve tespit edilen 18.376 kişi hakkında yasal işlem yapıldığı belirtilmiştir.

2019 içinde ise aylık olarak açıklanan verilere göre toplam 44.424 sosyal medya hesabı incelenmiş ve 22.728 hesap hakkında da yasal işlem yapılmıştır. 78 2019 sonunda yapılan yıllık raporlama çalışmasında ise İçişleri Bakanlığı yine farklı rakamlar açıklamış ve 2019 yılı sonu itibarı ile terör örgütü propagandası yapan, bu örgütleri öven, terör örgütleri ile iltisaklı olduğunu alenen beyan eden, halkı kin, nefret ve düşmanlığa sevk eden, devlet büyüklerine hakaretlerde bulunan, devletin bölünmez bütünlüğüne ve toplumun can güvenliğine kast eden, nefret söylemleri içeren 53.814 sosyal medya hesabı ile ilgili çalışma yapıldığını, tespit edilen 24.224 kişi hakkında yasal işlem yapıldığını belirtmiştir.

Ekim 2019 içinde başlatılan Barış Pınarı Harekâtı ile ilgili olarak sosyal medya üzerinden terör propagandası yaptığı iddia edilen 1.297 hesabın tespit edildiği ve 452 kişinin gözaltına alındığı ve 78 kişinin de tutuklandığı ayrıca açıklanmıştır.

Vikipedi'ye Türkiye'den erişimin engellenmesi bir başka skandal gelişme olarak tarihte yerini almıştır. Vikipedi'nin çevrim içi tüm dillerinin Türkiye'den engellenmesi, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) tarafından, 5651 sayılı kanununun verdiği yetkiye dayanarak 29 Nisan 2017 tarihinde aldığı idari tedbir kararı sonucu meydana geldi. "Türkiye'yi terör örgütleriyle aynı zeminde gösteren ifadelerin bulunması" engele gerekçe olarak gösterildi.[2] 2 Mayıs'ta verilen itiraz dilekçeleri sonucunda İngilizce Vikipedi'de yer alan "Turkish occupation of northern Syria" (Türkçe: Kuzey Suriye'de Türk işgali), "Foreign involvement in the Syrian Civil War" (Türkçe: Suriye İç Savaşı'na yabancı müdahalesi) ve "State-sponsored terrorism" (Türkçe: Devlet destekli terörizm) maddelerinde Türkiye'ye ayrılan bölümlerin erişim engeline neden olduğu öğrenildi. 5 Mayıs'ta Vikipedi'nin bağlı bulunduğu Wikimedia Vakfı, idari tedbir kararı alan Ankara 1. Sulh Ceza Hakimliği'ne başvurarak kararın kaldırılmasını istedi, fakat itiraz reddedildi.

BTK tarafından, alınan kararla ilgili olarak Twitter üzerinden Türkçe ve İngilizce olarak yapılan açıklamada şu ifadeler kullanılmıştır:

- Türkiye'nin terör örgütlerini desteklediğini belirten içerikler tüm girişimlere rağmen Wikipedia'dan çıkarılmamıştır.
- Bu içeriklerin doğru bilgilerle düzenlenmesine izin verilmemiştir.
- https protokolü ile yayın yaptığı için sadece ilgili içeriklerin engellenmesi mümkün olmamıştır.
- Bu nedenle sitenin tamamına tedbir uygulanmak zorunda kalınmıştır.
- Bu ve benzeri içerikler ile ilgili Wikipedia editörleri gereğini yapmalıdır.

Wikimedia Topluluğu Kullanıcı Grubu Türkiye'nin resmî Facebook sayfasında ise Vikipedi Topluluğu adına açıklama yapılarak, şunlar denilmiştir:
"Vikipedi'nin Türkçe de dâhil olmak üzere tüm dil sürümlerinin bugün 08.00 itibarıyla Türkiye'de engellendiğini üzülerek gördük. Tüm Vikipedi projelerini yürüten Wikimedia Vakfı konuyla ilgili incelemelerini ve görüşmelerini sürdürüyor. Sayısız gönüllünün tarafsız ve evrensel bilgilere herkesin özgürce ulaşabilmesini sağlamak için çalıştığı, hiçbir şekilde reklam almayan ve kâr amacı gütmeyen, doğrulanabilirliği temel bir içerik politikası olarak benimseyen bu projenin engellenmesini üzücü buluyoruz."

2018 yılında bir soru önergesine yanıt veren Bakan Cahit Turhan; "Wikipedia'ya bildirilen ve erişimin engellenmesine dayanak oluşturan yasa dışı içerikler periyodik olarak kontrol edilmekte ve yetkili mercilerle paylaşılmaktadır. Yapılan son kontroller neticesinde, ülkemizi terörü destekleyen ülkeler arasında gösteren hakimlik kararına konu içeriklerin muhteviyatının yeterli ölçüde değiştirilmediği görülmüştür. Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Başkanlığınca süreç titizlikle takip edilmekle birlikte erişim engelleme kararının kaldırılması ile ilgili nihai takdir bağımsız adli mercilerdedir. Türkiye'ye yönelik iftira niteliğindeki içeriklerin kaldırılması sonrası yetkili mercilerce gerekli adımların atılabileceği öngörülmektedir." ifadelerini kullanmıştır.

14 Kasım 2018'de Türkiye Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu, Türkiye Büyük Millet Meclisi Plan ve Bütçe Komisyonu'nda parlamenterlerin sorularına verdiği yanıtta "Wikipedia'nın Türkiye'de engellenmesinin nedeninin Mustafa Kemal Atatürk'e diktatör denilmesi ve Türkiye'yi IŞİD ile aynı gösterilmesi olduğunu" ileri sürdü. Çavuşoğlu, Vikipedi'yi uyardıklarını belirterek "Atatürk'ü diktatör gösteren karikatürün kaldırılması konusunda talepte bulunduk, yapmadı. Lütfen ifade özgürlüğü ile bu tür şeyleri kıyaslamayalım."demiştir.
Anayasa Mahkemesi'nni Wikipedia'ya erişimin engellenmesine yönelik verdiği Wikimedia Foundation Inc. ve diğerleri ifade özgürlüğünün ihlali kararının Resmî Gazete'de yayınlanmasının ardından iki yılı aşkın süredir erişim engeli olan Wikipedia, 15 Ocak 2020 Çarşamba günü Türkiye saati ile 23.00 civarında erişime açılmıştır. Ancak başlıbaşına sürecin kendisi bile son derece karanlık ve vahim bir meseledir.

Ne yazık ki iktidarın sosyal medya alanına ilişkin müdahaleleri bu yasa teklifinin yasalaşmasından sonra olacakları göstermesi bakımından dikkate değerdir. Geçmişteki örneklerin analizini iyi yapmak gelecekteki olası riskleri önlemek açısından önem arzetmektedir. Kanun teklifi önerilerine madde bazında bakacak olur isek durum daha anlaşılır olacaktır.

1 inci Maddede sosyal ağ sağlayıcı tanımı; "Sosyal etkileşim amacıyla kullanıcıların internet ortamında metin, görüntü, ses, konum gibi içerikleri oluşturmalarına, görüntülemelerine veya paylaşmalarına imkân sağlayan gerçek veya tüzel kişileri ifade eder." Şeklinde düzenlenmiş olup sosyal medyayı bürokrasiye kurban ederek yok etmek isteyen zihniyet kendisini ifade etmektedir. ***Diğer yandan kanun teklifi*** ile getirilen tanım oldukça geniş olup bireysel paylaşım ve iletişim araçlarını da kapsama alabilecek niteliktedir. Kanun koyucu adeta geniş bir tanım yaparak, dilediği zaman tüm iletişim mecralarını denetim altına almak niyetini ortaya koymaktadır. Kanunun yürürlüğe girmesiyle uçtan uca şifreli iletişim olanağı sağlayan uygulamaların dilendiğinde kapsama alınması söz konusu olabilecektir. Bu nedenle böylesi geniş bir alana tahakküm amacını ortaya koyan bir düzenlemenin kabulü mümkün değildir.

2 inci madde idari para cezaları ve buna dair tebligat usulüne dairdir. Konusu idari para cezası olan bir yaptırımın bu yolla bildirilmesinin tebligat sayılması, 7201 sayılı Tebligat kanunu uyarınca tayin edilen tebligat yapmaya yetkili mercinin yetkilerini de bertaraf etmektedir. Kuşkusuz uygulanan idari para cezaları alternatif kanalların kapatılmasını sağlamak için önemli bir yöntemdir. Buna dair tebligat usulünün idare lehine kolaylaştırılması ise niyeti açık etmektedir. Halihazırda pek çok televizyon kanalı, basın yayın organı OHAL sonrasında KHK'ler ile kapatılmış, muhalif kanalların yayınları engellenmiştir. Getirilecek olan sistemin OHAL yöntemlerinin devamı olduğu ve halkın bilgiye erişiminin hedef aldığı açıktır. Bu haliyle kanun değişikliğinin tamamen sosyal medya şirketlerine yaptırım uygulama amacı ile yapıldığı görülmektedir. Yani teklif ile hedef alınan mecralar genişletilmiş ve idari para cezaları yöntemi ile sindirme taktiği esas alınmıştır.

3 üncü madde ile halihazırda kanun kapsamında yer sağlayıcı ve sosyal medya sağlayıcılara getirilen yükümlülükler idari para cezaları olarak formüle edilmiştir. Öngörülen idari para cezalarının, suç ve cezada kanunilik ilkesiyle hakeza orantılılık ilkesiyle bağdaşmayacağı açıktır. Öneri, uygulanacak para cezalarının yüz katına çıkarılması biçimindedir. Bunun ise muhalafeti ve muhalefet kanallarının sindirilmesi anlamına geldiği tartışmasızdır. Mevcut durumda kapatılma riskini her zaman barındıran sosyal medya mecrası bu yasaklar silsilesi ve dile getirilen rakamlar söz konusu olduğunda yok olmaya mahkumdur.

4 üncü madde ile halihazırda aşina ve rahatsızlık olduğumuz erişimin engellenmesi ibaresinin "İçeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi" olarak değiştirilmesi önerilmektedir. Bilhassa çocuk istismarını önleyici, kumar vs gibi zararlı unsurları içine katan bir makyaj ile gündeme getirilen öneri, teklif metninin reklam yüzünü oluşturmaktadır. Ancak gerçek niyetin bu olmadığını iktidarın diğer pratiklerinde görmekteyiz. Nitekim küçük kız çocuklarının istismarcısı ile evlenmesini hep gündeminde tutan iktidarın söz konusu yasa değişikliği metnini elinin altında tutarak yasalaştırma amacı ve arzusu kamuoyunun malumudur. Yani internet alanındaki bir düzenlemeye bu tür içeriklerin engellenmesine dair konulan istismara dair hükümler iktidarın gerçek niyetinden ayrıdır. Diğer yandan şayet zararlı içeriklerin engellenmesinden yana olan bir iktidar; ayrımcı tutumunu sürekli dile getirmez nefret suçlarını tetiklemez. Bu yönüyle de iktidarın kanun teklifi içerisine sıkıştırmış olduğu düzenlemelerin bütünlüklü değerlendirilmesi elzemdir. şayet faydalı bir düzenleme yapılma amacı baki ise; teklifle erişim engellemesine ek olarak içeriğin kaldırılmasının da öngörüldüğü katalog suçlar daraltılmalıdır. Çocuk istismarı, pornografisi gibi suçlarda içeriğin kaldırılması/erişimin engellenmesi yoluna gidilmesi şüphesiz ki yerinde olacaktır ancak bahsi geçen katalog suçlardan olan ve kanunda tanımı bile bulunmayan dolayısıyla çok geniş yorumlanmaya müsait **"müstehcenlik" suçunun yer alıyor olması kabul edilebilir değildir**. 2015 yılına kadar eşcinselliğin, "Genel Ahlaka Karşı Suçlar" başlığı altındaki müstehcenlik suçu içinde değerlendirilip cezalandırıldığı unutulmamalıdır. İlla katalog suç sayılmak isteniyorsa; uluslararası hukukta öngörülen asgari noktalar baz alınarak çocuk pornografisi, nefret söylemi, şiddete çağrı ve soykırımı teşvik suçları kabul edilebilir. Ancak bunların uygulamasının da demokratik toplumun gereklerine göre ve orantılılık, ölçülülük ilkeleri çerçevesinde, AİHS'e ve AİHM kararlarına uygun şekilde yapılması gerekliliği de mevzuatta açıkça yer almalıdır.Yine içeriğin kaldırılması/erişimin engellenmesi için halihazırdaki kanunda öngörülen "yeterli suç şüphesi", keyfiliğin önüne geçilmesi amacıyla **"kuvvetli suç şüphesi"** olarak değiştirilmelidir.Yine yurt dışında yerleşik olan şirketler bakımından 4 saatlik bir süre makul değildir. Saat farkı bu taleplerin yerine getirilmesinde gecikmelere sebep olabilecektir.

Bu nedenle taleplerin 24 saat içerisinde yerine getirilmesinin daha makul olacaktır. Tüm bu önerilerin yer almadığı bir değişikliğin ise kabul edilmesi söz konusu dahi değildir.

5 inci madde ile internet ortamında yapılan yayın içeriği nedeniyle kişilik haklarının ihlal edildiğini iddia eden gerçek ve tüzel kişiler ile kurum ve kuruluşların, içerik sağlayıcısına, buna ulaşamaması hâlinde yer sağlayıcısına başvurarak uyarı yöntemi ile içeriğin yayından çıkarılmasını isteyebileceği gibi doğrudan sulh ceza hâkimine başvurarak içeriğin çıkarılması ve/veya içeriğe erişimin engellenmesini de isteyebileceği önerilmektedir. Konusu özel hayatın gizliliği veya kişilik haklarının ihlali olan bir içeriğe ilişkin inceleme ve değerlendirme aynı zamanda ifade özgürlüğü, bilgi alma hakkı ve haberleşme özgürlüğü bakımından da bir denge gözetmeyi gerektirmektedir. Özellikle kişilik haklarına ve özel hayatın gizliliğine müdahale sınırı ile politik eleştiriyi de kapsayan şekilde ifade özgürlüğü somut olay bazında Anayasa'daki kriterlere göre değerlendirme gerektirmektedir. O nedenle politik eleştiri ve ifade özgürlüğü bakımından temel bir ilke olan kamuya mal olmuş kişilerin kişilik haklarının dar yorumlanması elzemdir. Ancak örneğin cumhurbaşkanına hakaret suçu kapsamında cezaevinde olan yurttaşların sayısının çokluğu niyeti de ifşa etmektedir. Cumhurbaşkanına hakaret davalarında kişisel görüş ve düşünce paylaşımlarının dahi suç olarak değerlendirildiği bir durum yaşanmakta olup buna ilişkin bir örnek ise, V.E. adlı bir yurttaşın facebook adlı sosyal paylaşım sitesinde 07.11.2016 tarihinde yazmış olduğu "benzini boşverin dünyanın en pahalı cumhurbaşkanı bizde" şeklindeki yazıyı paylaşmış olması nedeniyle 2 yıl 4 ay hapis cezasına çarptırılması olmuştur. Oysa AİHM tarafından 2013 yılında verilen bir kararda ise Fransa Cumhurbaşkanına hitaben "defol git salak herif" şeklindeki bir pankarta ilişkin dava hakkında bunun ağır eleştiri olduğu ifade edilmiştir. Türkiye'de hala eleştiri ile kişilik haklarına saldırı arasındaki temel fark dahi ayırt edilemezken, bu yasa metninin uygulanmasındaki sırasındaki hak ihlallerinin ne denli yoğun olacağı göz ardı edilmemelidir.

Bir diğer çarpıcı mesele ise "unutulma hakkı" mevzuudur. "Unutulma hakkı", kısaca kişi ve kurumların internette kendi adlarıyla arama yapıldığında derlenen sonuçlar arasında kendileriyle ilgili bilgi, fotoğraf, belge gibi verilere yer verilmemesini isteme hakkıdır. AKP'nin bu düzenleme ile unutulma hakkını gündeme getirdiği bilinmektedir. Nitekim AKP'ye mensup parlamenterlerin 'unutulma hakkı'na ilişkin olarak, "Siz yargı kararlarına başvuruyorsunuz, mevcut hukuk sistemi içerisinde sonuç alıyorsunuz. Fakat tüm bunlara rağmen adınızı yazdığınızda, bu konuya dair bir şey girdiğinizde sizinle alakalı geriye dönük tüm bilgiler önünüze geliyor. Bu düzenlemeyle; ilgili kişi, 'kişilik haklarını ihlal eden bazı internet siteleriyle ilişkilendirilmesinin engellenmesini' talep edecek. "Benim ismim bu internet siteleriyle yan yana gelmesin" talebinde bulunabilecek." ifadelerini kullanması dikkate değerdir. Yine yandaş medyada yazılan bazı köşe yazılarında da "Kişilerin şeref ve itibarının korunması için 'unutulma hakkı' getiriliyor" denilerek teklifin bu maddesi savunulmuştur.

Ancak bu düzenlemeyle aslında amaçlananın, unutulma hakkının tanınması olmayıp, iktidarın geçmişteki söylem ve eylemlerinin silinmesidir. Halihazırda geçmişteki söylemleriyle örtüşmeyen iktidar şimdi her mecrada karaladığı ilişkilerinin de unutulmasını ve gündemleştirilmemesini öngörmektedir. Unutulma hakkını savunan iktidarın 17-25 Aralık benzeri yolsuzluk dosyalarının, hakeza FETÖ ile birlikteliklerine ait geçmişin silinmesini amaçladığı hususu zaten izah dışıdır.

Bu nedenle biz maddeye "Kamuya mal olmuş kişilerin kamuya mal olmalarını sağlayan toplumsal rolleri ya da tüzel kişilerin tüzel kişiliklerinden doğan faaliyetleriyle ilgili, eleştiri ve iddialar bu kanun kapsamında kişilik hakkı ihlali olarak değerlendirilemez" cümlesinin

eklenerek, siyasetçilerin bu haktan muaf tutulmasını talep etmiştik. Ancak iktidar bunu kendilerini deşifre edeceği refleksi ile değerlendirmeye dahi almamıştır. Başlı başına bu durum dahi meseleyi özetlemektedir.

6 ıncı madde ile 5651 sayılı kanuna eklenmesi düşünülen Ek Madde 4 ile sosyal medya yasaklarının istisnasız uygulanması hedeflenmektedir. Fiiliyatta aynı kişinin hem kullanıcı başvurularını cevaplaması hem de kamu kurum ve kuruluşları ve adli mercilerle iletişimi sağlaması mümkün değildir. Bu kapsamda otoriteler ve kişiler bakımından iletişimin ayrıştırılması gerekir. Bu bakımdan otoriteler nezdinde bir irtibat kişisi belirlenmesinin madde amacına daha uygun olacaktır. Bu kapsamda hali hazırda yer alan bu yükümlülüğe ek olarak temsilcinin de iletişim bilgilerinin duyurulmasında birgereklilik bulunmadığı gibi tek bir kişinin iletişim amaçlı ve kamuya açık olarak gösterilmesi kişinin hedef olarak gösterilmesine neden olabilecektir.

Teklifte yer alan hali ile temsilci atama zorunluğu pek çok sorun barındırmakta olup böyle bir halde özel hukuk kişileri arasındaki sözleşme özgürlüğünün bir yaptırım olarak kısıtlanması Anayasaya aykırı olacağı kadar ekonomi açısından da zarar oluşturacaktır. Cezaların şahsiliği ilkesiyle de böylesine bir yaptırım bağdaşmayacaktır. Sadece bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi halinde uygulanacak olan erişimin engellenmesi yaptırımından doğrudan kullanıcılar etkilenecektir. **Anayasa Mahkemesi pek çok kararında siteye bütün olarak erişimin engellenmesinin ölçülülük ilkesiyle uyuşmadığını ve son çare olarak başvurulması gerektiğini ifade etmiştir.**

G**ünlük erişimi birmilyondan fazla olan sosyal ağ sağlayıcılarının tek bir kişiyi bu başvuruları almaya yetkili kılması işlevsel olmayabilecektir. Milyonları aşan başvuruların değerlendirilmesi noktasında etkili ve işlevsel bir prosedür oluşturulması ve bu başvuru sürecinin platform üzerinden erişilebilir bir şekilde işletilmesi uygulanabilir olacaktır.** Yine sosyal ağ sağlayıcıların içerik yönetimlerine ilişkin politikalar oluşturmaları bunları kamu ve BTK ile paylaşması şeffaflığı sağlayabilecektir. Sosyal ağ sağlayıcı tarafından öngörülen başvuru mekanizmasının işlevselliğinin ve etkinliğinin kontrolü ise BTK tarafından bu sayede yapılabilecektir. Bununla birlikte kişilik haklarının ve özel hayatın gizliliğinin ihlaline ilişkin olarak yapılacak bir değerlendirmede esas alınacak objektif kriterleri belirlemenin güçlüğü sebebi ile hukuka aykırılığı açıkça anlaşılmayan içerikler bakımından sosyal ağ sağlayıcıların mahkeme kararı isteme hakkı saklıtutulmalıdır. Nitekim aksi halde platformlar risk almamak için pek çok içeriğe erişimi engelleyebilecek bu durum ise doğrudan Anayasa ile güvence altına alınmış olan ifade özgürlüğünü zedeleyecektir. **Ayrıca politik eleştiri ve ifade özgürlüğü bakımından temel bir ilke olan kamuya mal olmuş kişilerin kişilik haklarının dar yorumlanması ilkesine ilişkin olarak maddeönerimiz düzenlemenin uygulanması sırasında çıkabilecek pek çok problemi bertaraf edebilecektir.**

Sunucuların yerelleştirilmesi ciddi bir ekonomik külfet getirmekte olup, bireylerin özgürce ve ücretsiz olarak hizmet alabilmesi karşısında platformlardan beklenmeyecek bir yük doğurmaktadır. Dijitalleşen dünyada hizmet sunumları ve uyum politikaları uyarınca sunucuların reel lokasyonları önemini kaybetmekte olup, bu alanlara erişim politikalarıbelirleyici olmaktadır. Ek olarak, sosyal medya platformlarının az sayıda ve kısıtlı ülkede olan veri merkezleri iklim, enerji, küreselkullanıcı sayısı ve mevzuat gibi çok komplike bileşenler hesaba katılarak yapılan ve ciddi miktarda maliyet gerektiren yatırımlar olduğundan veri yerelliğini zorunlu kıldığı uygulamalara hiçbir sosyal medya platformunun uyması mümkün değildir.

Başvuru prosedürüne ilişkin yükümlülük bakımından Almanya ve Fransa düzenlemelerinde olduğu gibi söz konusu yükümlülüğün sistematik bir şekilde yerine getirilmemesi halinde

Kurum tarafından öncelikle uyarı ve akabinde idari para cezası yaptırımının uygulanması sistemin işlevselliği bakımından daha yerinde olacaktır. **Maddede yer alan yaptırımlar hali hazırda 5651 sayılı kanun kapsamında ilgili maddelerde düzenlendiğinden ayrıca düzenlenmesi hukuk devleti ilkesi ve ceza hukukunun temel ilkeleri arasında yer alan "aynı fiilden dolayı iki kez yargılama olmaz (ne bis in idem)" ilkesi gereğine aykırıdır.** Hüküm ile yer sağlayıcılara yönelik bir tazminat sorumluluğu getirilmektedir. Öncelikle böyle bir sorumluluk internet düzenlemelerinin genel prensibi olan yer sağlayıcının içerikten sorumlu olmaması sebebiyle 5651 sayılı Kanun sistematiği ile bağdaşmamaktadır. **Özellikle böyle bir Kanun hükmü sosyal ağ sağlayıcıları üzerinde birbaskı kurarak içerik değerlendirmelerini etkileyebilecek ve sansür olarak yorumlanabilecek ifade özgürlüğünü kısıtlayıcı sonuçların doğmasına sebep olabilecektir.**

7 inci madde ile 5651 sayılı Kanuna geçici madde eklenmesi öngörülmektedir. Önerilen hüküm ile yapılacak olan değişiklikliker açısından geçiş süreleri önerilmektedir. Ancak sosyal ağ sağlayıcıların operasyon ve süreçlerinde değişikliğe gitmesi, ek mekanizmalar öngörmesi gerekebilecektir Benzer düzenlemeleri içeren Almanya'daki kanunda da raporlama ve başvuru mekanizmaları oluşturma yükümlülüğü bakımından yürürlük tarihini öteleyen geçiş hükümlerine yer verilmiştir. Bu düzenlemeler incelendiğinde bu sürelerin bir yıl şeklinde olduğu görülmektedir. Bu sebeple pek çok yapısal değişiklik getirebilecek ve ciddi yaptırımları olan söz konusu düzenlemelere ilişkin daha uzun geçiş süreçlerinin öngörülmesi çeşitli platformlar tarafından önerilmektedir. Öte yandan içeriği bu denli sığ ve yasaklayıcı hükümler içeren bir kanun teklifi açısından şu anda süreler ve geçiş hükümlerinin tartışılması da yerinde değildir. Demokratik kriterle hazırlanmış, insan haklarına ve düşünceye saygılı, yasaklama alanlarının nefret suçları, ayrımcı dil ve istismar gibi hususlara yönelik olduğu bir kanun teklifi gündeme geldiğinde süreler ve geçiş hükümlerine dair formülasyonlar elbette bulunabilecektir.

Halihazırda tüm dünya için ilan edilen pandemi ve yüksek risk oluşturan Covid-19 insanların haber alma hakkı başta olmak üzere, eğitim, sağlık, alış-veriş, iletişim, sosyalleşme gibi olanakları internet üzerinden sağladığı bir dönemde AKP'nin internet yasaklarını gündeme getiriyor oluşu bir ironi değil, halkın içinde olduğu müzayaka halinden faydalanmadır. Özel hukuk kaidelerine göre müzayaka halinde kurulan bir akdin geçerliliği yoktur. Bu nedenle bu kanun teklifinin hangi şartlar dahilinde parlamento gündemine getirildiği son derece önemlidir. İnsanların internet ortamında ihtiyaçlarını giderdikleri ve toplumsal gelişmelerden haberdar oldukları bir ortamda internet yasaklarının kanunlaştırılması kabul edilemezdir. Üstelik salgın koşullarından ötürü parlamento tam kapasite çalışamadığı gibi kurumlardan görüş dahi alınmamıştır. Bu şartlar dahilinde ve baskı ortamının giderek arttığı koşullarda bu kanun teklifinin gündemde olması dahi büyük bir sorun teşkil etmektedir.

Son zamanlarda çeşitli muhalif kesimler sosyal medya üzerinden kurdukları ağlar ile örgütlenmekte ve bu talepleri kamuoyunun gündemine getirmektedir. Ödemiyoruz Hareketi, Gündem Korona ekibi, İsimsizler Hareketi gibi salgın döneminde ortaya çıkmış, kısa sürede neredeyse her gün sosyal medyanın gündemine oturan çalışmalar yapmış ve bu yüzden gözaltılarla, troll saldırılarla, havuz medyası haberleri ile hedef olmuş muhalif çevreler var. Bu hareketler aynı zamanda tüm toplumsal çevreleri de ortak talepler etrafında birleştirme ve birlikte ses çıkarmaya olanak sunmaktadır. Açık kimliklerle, troll olmayan hesaplarla yapılan hashtag kampanyaları iktidarı korkutmaktadır. Çünkü bu kampanyalar hem görünmeyeni görünür kılmakta hem de bağımsız, örgütsüz kişilerle örgütlü kişileri ve kurumları yan yana getirmektedir. Bu hareketler aynı zamanda troll hesaplara, nefret ve tehdit savuran kişi

hesaplarına dönük spam eylemleri gerçekleştirerek tek tek bu hesapları kapattırmaktadır. Bu hareketler AKP'nin troll ordusu karşısında sosyal medyada güçlü ve örgütlü bir muhalefet sesi oluşturmanın adımlarıdır. Tam da bu adımlar iktidarın bu kanun teklifini getirme refleksini ortaya çıkarmakta ve acelesini izah etmektedir. 15 Temmuz darbe girişiminin ardından ilan edilen OHAL sonrasında pek çok televizyon ile basın yayın kuruluşunun kapatılmasını izleyen dönemin devamı bu kez pandemi döneminde iktidarın gündemine girmiştir. Halkın içinde bulunduğu olağanüstü şartları kendi iktidarının bekası için kullanan bir yönetim anlayışının meclis gündemine getirdiği bu kanun teklifinin hiçbir şekilde kabulü mümkün değildir.

Bu itibarla parlamentonun temsil ettiği halk iradesine, hukuk devleti ilkesine, demokrasiye, insan haklarına saygı gereği bu kanun teklif metninin genel kurul gündemine getirilmemesi tarihi ve vicdani bir yükümlülüktür.

İzah etmiş olduğumuz hususlar doğrultusunda kanun teklifine dair eleştirilerimizin dikkate alınması temennisiyle muhalefet şerhimizi Komisyon Başkanlığına sunuyoruz. Saygı ile arz olunur.

27/07/2020

Züleyha Gülüm	*Mehmet Ruştu Tiryaki*	*Abdullah Koç*
İstanbul	Batman	Ağrı

MUHALEFET ŞERHİ

Komisyonda görüşülen 2/3050 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile ilgili muhalefet şerhimizdir.

Kanun Değişikliği Teklifinin Geneline Dair Görüşlerimiz

Sosyal medya insanların özgürlük alanı nefes aldığı atmosferdir. Bu alanda yapılacak her kısıtlama vatandaşın nefes almasına özgürlüklerinin kısıtlanmasına sebep olacaktır. Onun için kısıtlamalar yapılmadan insanların kişilik haklarına onur ve şahsiyetlerine yapılacak her türlü saldırılar objektif tarafsız ve bağımsız yargı tarafından engellenmeli bu eylemi gerçekleştiren nerede hukuki cezalar verilmelidir. Özellikle 15/30 yaş arası vatandaşlar her türlü ihtiyaçlarını bu alanda gidermektedir. Yani onların yaşam alanıdır bu alana yapılacak Kısıtlamalar vatandaşın temel hak ve özgürlüğü olan yaşama hakkına da müdahale anlamına gelecektir.

İYİ PARTİ olarak insanların onuruna, haysiyetine, kişiliğine, ailesine sosyal medya yoluyla yapılan saldırılara verilebilecek en üst düzeyde cezanın verilmesinden yanayız. Hiç kimsenin onuruna, şahsiyetine, kişiliğine hiçbir kimse el uzatamaz, onu karalayamaz. Bir insanın özgürlüğü, bir başka insanın özgürlüğünün sınırına kadardır. Özgürlükler sınırsız değildir düşüncesindeyiz. Fakat görüşmekte olduğumuz kanun teklifinde de bu konuyla ilgili bir düzenleme net bir şekilde bulunmamakta. Uygunsuz paylaşımlara erişimin engellenmesi, kaldırılması veya ortadan kaldırılması şeklindeki düzenlemeler neye göre yapılacak, nasıl yapılacak? Bugün Türkiye'de yargıya güven; maalesef, yüzde 20'lerin altında. Millet yargıya güvenmiyor, adalete güvenmiyor. Adalete güven olmayan bir ülkede insanların huzurlu yaşaması, geleceğe güvenle bakması mümkün değil. Dolayısıyla düzenlenen bu kanun, adalete güven olmayan bir ülkede neler doğuracağı belirsiz.

Bugün ülkemizde Z ve Y kuşağı olarak adlandırılan 27 milyon vatandaşımız var. Bu 27 milyon vatandaştan yaklaşık yüzde 63'ü imkân olduğunda Türkiye'yi terk etmek istiyor, Türkiye'de yaşamak istemiyor. Gençlerimizin yüzde 60'a yakını da fikirlerini açıklarlarsa, düşüncelerini açıklarlarsa başlarına bir şey geleceklerini endişesiyle yaşıyorlar. Bu yüzden gençlerimizin bir çoğu sosyal medya üzerinden sahte hesap oluşturarak kendi duygu ve düşüncelerini ifade etme yolunu seçiyorlar. Gerçekten ülkemizde gençlerin arzu ettiği, hayal ettiği bir özgürlük atmosferi, bir hürriyet atmosferi olsa hiç kimse kimliğini saklamaz, gerçek kimliğiyle, kişiliğiyle duygu ve düşüncelerini ortaya koyabilir. Ama gerçek duygu ve düşüncelerini ortaya koyduğunda başına gelebileceklerden dolayı kaygı taşıyor, endişe taşıyor. Bu yüzden kimliğini saklama yolunu seçiyor.

Hangi yolla olursa olsun, hangi kişi olursa olsun, siyasi görüşü, dünya görüşü, felsefesi, inancı, meşrebi, mezhebi hiç önemli değil, hiç kimsenin kişilik haklarına dokunulmamalı. Bununla ilgili yapılacak her düzenlemede biz İYİ PARTİ olarak varız. Bu düzenlemenin uygulayıcıları da her türlü baskıdan uzak, gerçek, objektif kararlar vererek mağdur olanların siyasi kimliği, dünya görüşü, inancı neyse nitelik ve nicelikleri dikkate alınmadan yapılmalıdır.

Ak parti döneminde istişare kültürü yok oldu, demokrasi ve özgürlükler söylemi geri planda kaldı. Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemiyle toplum, önemli gerginlikler ve gerilimler yaşar hâle geldi. Toplum her alanda, gerek ekonomik zorluklara gerek işsizliğe gerek birçok başka

sorunlara karşı Anayasa'nın kişisel özgürlük alanlarındaki toplantı, yürüyüş ve gösteri hürriyet ve haklarıyla bu gerginlik potansiyelini boşaltır ve toplum gerilimini böyle atar. Bu alanları kapadığınız zaman, toplum gerginlik alanlarını yaşamaya başlar. Medyaya baktığımız zaman medya da ciddi baskı altındadır, bunu kabul etmek gerekir, bu gerçeği görmek gerekir ama medyanın sosyal medya ayağı da özgürce kullanılmaktadır. Sosyal medya çok önemli bir alan, insanların yaşam alanı, ekonomik bir alan, hak ve özgürlüklerini gösterebildiği ifade ettiği alan haline geldi. Köydeki insanların da dâhil, dağda çobanlık yapan yurttaşlarımız dâhil, Z kuşağı, X kuşağı, bütün insanların kendisini "Ben bireyim, özgür bir bireyim. Benim de görüşlerim var, doğru ya da yanlış, katılırsınız ya da katılmazsınız." şeklinde ifade ettiği bir alan haline gelen sosyal medya alanını kısıtlamak doğru değildir. Birey olmanın özgürlüğünü yaşadığı bu sosyal mecrada yine kanun yapma biçimi yani muhalefeti dikkate almadan, bunun kullanıcılarını dikkate almadan hatta muhatap sayabileceğiniz kimseleri dikkate almadan ve ardından "Dünyaya öncü olacağımız bir kanun teklifi getirdik." denilmesi de doğru değildir.

Görüşülen kanun teklifi ile iktidar tarafından medyanın sosyal medya ayağı kontrol altına alınarak muhalefeti ve eleştirel ayakları kontrol altına almak istemektedir.

Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminde adil olmayan bir konu daha var. Türkiye'deki siyaset keskindir ve sert siyaset yapılır doğasında vardır siyasetin. İktidar rahatlıkla muhalefet liderlerine dilediğini söyleyebilmektedir. İlletten zillete, teröriste vesaireye uygunsuz her şey söylenebilmiştir. Fakat muhalefet Cumhurbaşkanlığının koruma altında olması nedeniyle bu uygunsuz, asılsız benzetmelere karşı hiçbir şey yapamamış, hakkını arayamamıştır. Sahte hesaplar olmasının da nedenlerinden birisi insanları düşüncülerini korkularından dolayı özgürce söyleyememesi. İnsanlar sahte hesaplarla maalesef birey olma özgürlüğünü sağlamaya çalışmakta. İnsanların kişisel haklarının halel gördüğü zaman gerçekten bunun disipline edilmesi gerekmekte. İktidar teklifi getirirken "Dünyadaki örnekleri inceledik." demekte. Nasıl ki barolarla ilgili yasa teklifinde dünyada hiçbir örnekle karşılığını bulamadıysak bu yasa hazırlığında da yine dünyadaki hiçbir örneğiyle karşılığını bulamadık.

Sosyal medya düzenlemesi teklifiyle iktidar dünyada öncü olmayı istiyoruz demekte. Bu tehlikeli bir öncülük ve sosyal medyadaki kısıtlama muhalefetin özgür görüşünü etki alanlarını daraltmayı getirecektir, bundan kuşkumuz yoktur. Böyle bir pandemi sürecinde Türkiye'nin deprem hareketliliği yaşadığı süreçte işsizlik ve ekonomik darlıkların en yoğun ve en sorunlu olduğu dönemde barolarla, sosyal medyayla ilgili yasa tekliflerinin bu kadar sıkıntılı günlere bu sürece koyulması ve teklifin acilen çıkarma isteği yine talimatla hareket edildiği izlenimini vermektedir. Yapılması gereken birçok kanun teklifi ve alınması gereken önlemler ve tedbirler varken bunların üzerinde durulması Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin rahatsız olduğunu ve muhalefeti susturmak isteğini ön plana çıkarmaktadır. Bu kuşkuyu doğrusu bizimle birlikte toplumunda büyük bir kesimi yaşamaktadır.

internet ve bilgiye kolay ulaşım çağa adını verecek kadar önemli. En ücra köşeden, bir mezradan bugün en önemli bilgi kaynaklarına çok rahatlıkla ulaşılabilmesi gerçekten dünyada bir devrim yaratmıştır ve bugün her yurttaşın ya da dünyanın her köşesindeki kişinin, bütün devlet başkanlarını Twitter'dan veya Facebook'tan takip etme şansı bulmaktadır. Çağı böylesine etkileyen bir bilgi kaynağının erişilmesine zorluklar getirilmesi, yasaklar getirilmesi ki Türkiye'de yaşandı YouTube'ta ve birçok kanalda, birçok mecrada yasaklamalar ve şimdi de yine yasaklama yoluna gidilmesi son derece vahimdir. Otoriter rejimlerin bilgiye çabuk

ulaşılmasından ve bu kanallarda, bu mecrada eleştirilerin rahat yapılır olmasından rahatsızlığı da bilinen bir gerçektir.

Teklif hazırlanırken Almanya'yla ilgili örnekler verilmiş. Biz bunu doğru bulmuyoruz. Bu hazırlanan teklif ile Almanya'daki değişiklikler birbirine çok benzememekle birlikte, bir kere Almanya'daki hukuk ve insan hakları kavramı ile bizim geldiğimiz noktadaki hukuk ve insan hakları kavramı arasında büyük farklar bulunmaktadır. Her şeyden önce, Almanya'da ve benzer ülkelerde bir hukuk güvencesi ve yargı bağımsızlığı insanlar için, yurttaşları için en önemli güvence sayılmaktadır.

Twitter'a dünyanın her kesiminden 7.396 mahkeme kararı ulaşmıştır erişim engellenmesine dönük. Bunun 5.487'si yani yüzde 74'ü Türkiye'den gitmiştir. Dünyadaki tüm engelleyici mahkeme kararlarının yüzde 74'ü Türkiye'den. Google'a 65.973 içerik çıkarılmasıyla ilgili başvurumuz var, 25.051'i çıkarılmış Google tarafından. Eğer Google ofis açarsa Türkiye'ye, bizim sulh ceza hâkimliklerini de bir taraftan düşünürsek bu 65.973 çıkarılma isteğinin tamamı çıkarılmış olurdu. 10 bin YouTube videosu çıkarılmıştır bugünkü mevzuata göre ve başvurular üzerinden. 6.200 Facebook içeriği çıkarılmış; 5651 sayılı Yasa'ya göre erişim engeli bildirilmiş ve Facebook'ta 6.200 içerik çıkarılmış, 408.494 "web" sitesine erişim engeli söz konusu. Bu uluslararası kurumlar kendi hukukuna tabidir. Buna göre, erişim engellerine de bakıyor "Bu, basın özgürlüğünü ihlal niteliğinde, hak ihlali niteliğinde." deyip kendi hukuk ve insan hakları kavramına göre bir kısmını kabul ediyor, bir kısmını gayriciddi buluyor. Türkiye'deki basından birçok kişinin tutukluluğunu düşünürsek, yargı sonucundaki tutuklamaları, yıllarca tutuklu kalanları düşünürsek bu kurumlar ve ticari şirketler kendi hukuklarını uygulamak suretiyle istediğimiz kişisel bilgileri vermemektedir kendi hukuklarına göre fakat burada ofis açtıklarında, bizim sulh ceza hâkimliklerinin kararına göre kişisel veri gizliliği kalmayacaktır. İlgili ofisler ülkemize geldiğinde bizim hukukumuza tabi olacak. Bizim hukukumuza tabi olduğu zaman ceza yememek adına iktidara yakın her talebi kabul etmek zorunda ya da Çin'de olduğu gibi "Ben bu ülkeye gitmiyorum." demek durumunda. Şimdi, kişisel bilgiler verilmediği gibi paylaşım kaldırılması isteklerini de sınırlı kabul etmişler, kendi hukuklarına göre suç sayılmayanları, bizim "suç" dediklerimizi kendi hukuklarına göre suç saymamışlardır. Almanya'yla mukayeselerde atlanan bir şey var ki sulh ceza hâkimliği onlarda yoktur. Ülkemizde hukukumuzun son yıllarda gerilemesi düşünüldüğü takdirde ofislerin ülkemize gelmeleri de muhtemel görünmüyor.

Bilgiye erişimin engellenmesi Türkiye'yi çok geriletir, toplumları çok geriletir. Bunlardan mahrum kalmak, yasaklamak, kısıtlamak toplumlara yapılabilecek en kötü örneklerdir. Bunların içinde, bu kadar bilgi paylaşımının içinde yanlışlar da vardır fakat insanların mantığına, muhakemesine güvenip de "Doğruyla yanlışı ayırt edemez." dersek bu bilgileri hiç kullanmamamız gerekir. Gazeteleri düşünün, gazetelerde hangi bilgi ne kadar doğru, hangisiyle başa çıkabiliyoruz? Buradaki milyonlarca akan bilgiyi hangi kurum denetleyebilir? Türkiye'ye geldikleri süre içinde, diyelim ki geldiler, milyonlarca itirazı ne şekilde, kim karara bağlayabilir? Hangi mahkeme ya da o şahıs, buraya konan temsilci bu bilgileri nasıl bu doğru, bu yanlış tefrik edebilir, bizim hukukumuzu nasıl uygulayabilir? Bunlar pratikte uygulama imkânı olmayan şeylerdir.

Değişiklik teklifi esası itibariyle "temel hak ve özgürlükler" perspektifinden incelenmeli ve eleştirilmelidir.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 26. Maddesinde belirtildiği gibi:

"Düşünceyi Açıklama Ve Yayma Hürriyeti" Herkes, düşünce ve kanaatlerini söz, yazı, resim veya başka yollarla tek başına veya toplu olarak açıklama ve yayma hakkına sahiptir. Bu hürriyet Resmî makamların müdahalesi olmaksızın haber veya fikir almak ya da vermek serbestliğini de kapsar."

İletişim hakkı Anayasa'nın 12 inci ve 13 üncü maddelerinde düzenlenen temel hak ve özgürlükler içerisindedir ve anayasal güvence altındadır. İletişim hakkı ve kamusal katılıma imkân sağlayan temel hak ve özgürlükler arasında sıkı bir bağlantı bulunmaktadır. İletişim hakkı temel bir insan hakkı olarak İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nin 19. maddesinde kurulmuştur. Buna göre, "Herkes düşünce ve ifade özgürlüğüne sahiptir. Bu hak, bir müdahale olmaksızın bilgi ve fikirleri arama, alma ve yayma özgürlüğünü içerir". Anayasa hukuku literatürü de iletişim hakkını, devlet tarafından aşılamayacak ve dokunulamayacak özel alanının sınırlarını çizen negatif statü hakları içerisinde tanımlamaktadır. Anayasanın 13 üncü maddesi uyarınca da temel hak ve özgürlüklerin kanunla belirtilen hallerde (Anayasa Madde 15: Savaş, OHAL vb. hallerde ölçülü olacak şekilde) Anayasa'nın lafzına ve ruhu ile demokratik toplum düzeninin gereklilikleri doğrultusunda ÖLÇÜLÜ olarak sınırlandırılabilir.

Elektronik medyaya erişim sosyal boyutuyla yurttaşlığın inşası, politik boyutuyla da katılımı teşvik etmesi açısından iletişim sürecinin önemli bir parçasıdır. Bu doğrultuda bahse konu kanun teklifi, temel hak ve özgürlükleri kanuna aykırı şekilde ve otoriter yöntemlerle kısıtlaması nedeniyle Anayasa'ya aykırılık teşkil etmekte ve aynı zamanda politik ve sosyolojik tehditler barındırmaktadır.

Maddeler Üzerinde Değerlendirmeler

1.Madde

Teklifin birinci maddesi ile sosyal ağ sağlayıcısı kavramı düzenlenmek istenmiştir ancak teklif içeriğindeki yaptırımların uygulanacağı sosyal ağ sağlayıcılarının daha spesifik bir şekilde tanımlanması gerekmektedir. Zira teklifin bu hali, hükümlerin her türlü sosyal medya uygulamasına uygulanmasını sağlamaktadır.

2.Madde

Bu madde muhatabın yurtdışında bulunması halinde verilen para cezalarının iletişim araçları, alan adı, IP adresi ve benzeri kaynaklarla elde edilen bilgiler üzerinden elektronik posta veya diğer iletişim araçları ile bildirilebileceğini yani tebligat usulünü düzenlemeyi öngörmektedir.

Teklifi'nin 2 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "beşinci" ibaresinin "yedinci" ibaresi ile değiştirilmesi teklif edilmiştir.

Gerekçe: Yurtdışına yapılan tebligatlarda, tebligat yapılan şahsın seyahat halinde olması ya da Türkiye ile saat farkı çok olan bir ülkede bulunuyor olması gibi durumlar göz önünde bulundurulmalıdır.

3.Madde

Teklifin 3'üncü maddesinin teklif metninden çıkarılması teklif edilmiştir.

Gerekçe: Teklif ile yer sağlayıcılık bildiriminde bulunmayan veya bu Kanundaki yükümlülüklerini yerine getirmeyen yer sağlayıcı hakkında Başkan tarafından bir milyon Türk Lirasından on milyon Türk Lirasına kadar idari para cezası verilecektir. Düzenlemenin şu anki hali on bin Türk lirasından yüz bin Türk lirasına kadar idari para cezası verilmesi şeklindedir. İdari para cezaları ölçülü olmayacak şekilde arttırılmıştır. Ölçülü olunmaması durumu ağ sağlayıcıları yüzleşmesi neredeyse imkânsız yükümlülükler ile karşı karşıya bırakarak iletişim hakkına erişime zarar verir. İletişim hakkı Anayasa'nın 12 inci ve 13 üncü maddelerinde düzenlenen temel hak ve özgürlükler içerisindedir ve anayasal güvence altındadır. İletişim hakkı ve kamusal katılıma imkân sağlayan temel hak ve özgürlükler arasında sıkı bir bağlantı bulunmaktadır. İletişim hakkı temel bir insan hakkı olarak İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nin 19. maddesinde kurulmuştur. Buna göre, "Herkes düşünce ve ifade özgürlüğüne sahiptir. Bu hak, bir müdahale olmaksızın bilgi ve fikirleri arama, alma ve yayma özgürlüğünü içerir". Bu kapsamda düzenleme, katlanması güç idari para cezaları vasıtası ile dolaylı olarak iletişim hakkını ihlal etmektedir.

4.Madde

Teklifin 4'üncü maddesinin teklif metninden çıkarılması teklif edilmiştir.

Gerekçe: Teklif ile kanunun "Erişimin Engellenmesi ve Yerine Getirilmesi" başlıklı maddesinde değişiklik öngörülmektedir. Halihazırda mevcut olan erişimin engellenmesi kurumunun yanı sıra "içeriğin kaldırılması" adında yeni bir kurum öngörülmüştür. Bu vesile ile internet ortamında yapılan ve suç teşkil eden yayınlara mücadele kapsamında suç oluşturan kısmi içeriğin çıkartılmasına yönelik bir düzenleme öngörüldüğü belirtilmektedir. İçerik kaldırma kurumu kollektif siyasi hafızanın ortadan kaybolmasına neden olacaktır. Elektronik medyaya erişim sosyal boyutuyla yurttaşlığın inşası, politik boyutuyla da katılımı teşvik etmesi açısından iletişim sürecinin önemli bir parçasıdır. Aynı zamanda siyasi hafızanın muhafaza edildiği en önemli alanlardan biridir. Bu kapsamda birtakım içeriklerin kaldırılması yoluyla siyasi hafızanın yok edilmesi uygun görülmemektedir ve maddenin teklif metninden çıkarılması gerekmektedir.

5.Madde

Teklifin 5'inci maddesinin teklif metninden çıkarılması teklif edilmiştir.

Gerekçe: Teklif ile kanunun "İçeriğin yayından çıkarılması ve erişimin engellenmesi" başlıklı maddesinde değişiklik öngörülmektedir. İçeriğin çıkarılması kurumu kollektif siyasi hafızanın ortadan kaybolmasına neden olacaktır. Elektronik medyaya erişim sosyal boyutuyla yurttaşlığın inşası, politik boyutuyla da katılımı teşvik etmesi açısından iletişim sürecinin önemli bir parçasıdır. Aynı zamanda siyasi hafızanın muhafaza edildiği en önemli alanlardan biridir. Bu kapsamda birtakım içeriklerin yayından çıkarılması yoluyla siyasi hafızanın yok edilmesi uygun görülmemektedir ve maddenin teklif metninden çıkarılması gerekmektedir.

6.Madde

Teklif edilen bu madde uyarınca günlük erişimi 1 milyondan fazla olan yurtdışı kaynaklı sosyal ağ sağlayıcı yetkili en az 1 kişiyi Türkiye'de temsilci olarak belirler. Ağ sağlayıcı bu kişinin bilgilerini Birlik'e iletir. Ne var ki fiziken bir temsilcinin bulunması güvenlik açısından riskler doğurabilir.

30 gün içerisinde yerine getirmezse 10 milyon TL idari para cezası verilir. Bahse konu yükümlülük ceza sonrasında 30 gün içerisinde yerine getirilmezse 30 milyon TL ek ceza verilir. Yükümlülük, sonrasındaki 30 gün içerisinde de yerine getirilmezse Türkiye'de mukim vergi mükelleflerinin bahse konu ağ sağlayıcıya reklam vermesi yasaklanır, yeni sözleşme kurulamaz, para transferi yapılamaz. Türkiye'de 1.7 milyon KOBİ Facebook vasıtasıyla faaliyet göstermektedir. Bahse konu reklam yasağı vb. uygulamaların ekonomik olarak olumsuz sonuçları olacaktır.

İdari para cezaları ölçülü olmayacak şekilde arttırılmıştır. Ölçülü olunmaması durumu ağ sağlayıcıları yüzleşmesi neredeyse imkânsız yükümlülükler ile karşı karşıya bırakarak iletişim hakkına erişime zarar verir. Bu da Anayasa'ya aykırılık teşkil eder.

Teklif uyarınca, günlük erişimi 1 milyondan fazla olan yurtdışı kaynaklı sosyal ağ sağlayıcı özel hayatın gizliliği ve kişilik haklarının ihlali gibi sebeplerle (Kanunun 9 ve 9/A maddeleri) kişiler tarafından yapılacak başvurulara 48 saat içerisinde cevap verecektir. Red cevabı gerekçeli olacaktır. Yerine getirilmezse 5 milyon TL idari para cezası kesilir.

48 saatlik süre göreli olarak kısa olabilir. Bu kapsamda nicelik olarak çok fazla başvuru yapıldığında ağ sağlayıcı altından kalkması zor bir idari para cezası ile karşılaşabilir.

Madde genel olarak incelendiğinde, Geneli itibariyle, caydırıcılıktan ziyade yıldırmaya yönelik bir idari para cezası mekanizması teşekkül edilmeye çalışılmaktadır. Bu kapsamda ilgili para cezalarını göğüsleme riski ile yüzleşemeyecek ağ sağlayıcıları Türkiye pazarından çıkma yolunu tercih edebilir. Bu da görünürde yasama araçlarının kullanımı vasıtasıyla anayasal güvence altına alınmış iletişim hakkının doğrudan ihlali anlamına gelmektedir. Ek olarak, ağ sağlayıcı pazarda kalmayı tercih etse dahi para cezasıyla yüzleşmemek için çoğu talebi kabul etmek zorunda kalacaktır. Bu da dolaylı bir sansür anlamına gelecektir. Metinden çıkarılması gerekmektedir.

7.Madde

Ek madde ile ağ sağlayıcılara öngörülen gerekliliklere ilişkin çalışmalarını tamamlamaları için 3 aylık süre verilmiştir.

Madde içeriğinde öngörülen yükümlülüklerin yerine getirilmesi amacıyla tanınan üç aylık süre uyum sürecinin daha verimli ve sağlıklı gerçekleştirilmesi amacıyla altı aya çıkarılmalıdır. Ek olarak, hazırlanacak olan ilk raporun 2021 yılı Haziran ayında sunulacak olması sürecin daha sağlıklı ilerlemesi açısından zaruret arz etmektedir

8.Madde

Yürürlük maddesidir.

9.Madde

Yürütme maddesidir.

Hasan Subaşı — Antalya

Ayhan Erel — Aksaray

ADALET VE KALKINMA PARTİSİ GRUP BAŞKANVEKİLİ TOKAT MİLLETVEKİLİ ÖZLEM ZENGİN VE MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ GRUP BAŞKANVEKİLLERİ MANİSA MİLLETVEKİLİ ERKAN AKÇAY, SAKARYA MİLLETVEKİLİ MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL İLE 5 MİLLETVEKİLİNİN TEKLİFİ	ADALET KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
İNTERNET ORTAMINDA YAPILAN YAYINLARIN DÜZENLENMESİ VE BU YAYINLAR YOLUYLA İŞLENEN SUÇLARLA MÜCADELE EDİLMESİ HAKKINDA KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ	**İNTERNET ORTAMINDA YAPILAN YAYINLARIN DÜZENLENMESİ VE BU YAYINLAR YOLUYLA İŞLENEN SUÇLARLA MÜCADELE EDİLMESİ HAKKINDA KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**
MADDE 1- 4/5/2007 tarihli ve 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.	**MADDE 1-** 4/5/2007 tarihli ve 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.
"(s) Sosyal ağ sağlayıcı: Sosyal etkileşim amacıyla kullanıcıların internet ortamında metin, görüntü, ses, konum gibi içerikleri oluşturmalarına, görüntülemelerine veya paylaşmalarına imkân sağlayan gerçek veya tüzel kişileri,"	"s) Sosyal ağ sağlayıcı: Sosyal etkileşim amacıyla kullanıcıların internet ortamında metin, görüntü, ses, konum gibi içerikleri oluşturmalarına, görüntülemelerine veya paylaşmalarına imkân sağlayan gerçek veya tüzel kişileri,"
MADDE 2- 5651 sayılı Kanunun 3 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.	**MADDE 2-** 5651 sayılı Kanunun 3 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.
"(5) Bu Kanun kapsamında verilen idari para cezaları, muhatabın yurt dışında bulunması halinde Kurum tarafından doğrudan muhataba üçüncü fıkradaki usulle de bildirilebilir. Bu bildirim 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanununa göre yapılan tebligat hükmündedir. Bu bildirimin yapıldığı tarihi izleyen beşinci günün sonunda tebligat yapılmış sayılır."	"(5) Bu Kanun kapsamında verilen idari para cezaları, muhatabın yurt dışında bulunması hâlinde Kurum tarafından doğrudan muhataba üçüncü fıkradaki usulle de bildirilebilir. Bu bildirim 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanununa göre yapılan tebligat hükmündedir. Bu bildirimin yapıldığı tarihi izleyen beşinci günün sonunda tebligat yapılmış sayılır."
MADDE 3- 5651 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin altıncı fıkrasında yer alan "on bin Türk Lirasından yüz bin Türk Lirasına" ibaresi "bir milyon Türk Lirasından on milyon Türk Lirasına" şeklinde değiştirilmiştir.	**MADDE 3-** 5651 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin altıncı fıkrasında yer alan "on bin Türk Lirasından yüz bin Türk Lirasına" ibaresi "bir milyon Türk lirasından on milyon Türk lirasına" şeklinde değiştirilmiştir.
MADDE 4- 5651 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin başlığı "İçeriğin çıkarılması ve erişimin engellenmesi kararları ile yerine getirilmesi" şeklinde, birinci fıkrasında yer alan "erişimin engellenmesine" ibaresi "içeriğin	**MADDE 4-** 5651 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin başlığı "İçeriğin çıkarılması ve erişimin engellenmesi kararları ile yerine getirilmesi" şeklinde, birinci fıkrasında yer alan "erişimin engellenmesine" ibaresi "içeriğin

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül ile 5 Milletvekilinin Teklifi)	(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
çıkarılmasına ve/veya erişimin engellenmesine” şeklinde, ikinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “Erişimin engellenmesi” ibaresi “İçeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi” şeklinde, ikinci ve altıncı cümlelerinde yer alan “erişimin engellenmesine” ibareleri “içeriğin çıkarılmasına ve/veya erişimin engellenmesine” şeklinde, üçüncü fıkrasında yer alan “erişimin engellenmesi” ibaresi “içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi” şeklinde, dördüncü fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “erişimin engellenmesi” ibaresi “içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi” şeklinde, ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde, beşinci fıkrasında yer alan “Erişimin engellenmesi” ibaresi “İçeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi” şeklinde, altıncı fıkrasında yer alan “erişimin engellenmesi” ibaresi “içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi” şeklinde, yedinci fıkrasının birinci ve ikinci cümlelerinde yer alan “erişimin engellenmesi” ibareleri “içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi” şeklinde, sekizinci fıkrasının birinci ve ikinci cümlelerinde yer alan “erişimin engellenmesi” ibareleri “içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi” şeklinde, onuncu fıkrasında yer alan “erişimin engellenmesi kararının gereğini yerine getirmeyen” ibaresi “içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi kararının gereğini yerine getirmeyen içerik,” şeklinde, onbirinci fıkrasında yer alan “erişimin engellenmesi” ibaresi “içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi” şeklinde, “erişim sağlayıcısına” ibaresi “ilgili içerik, yer ve erişim sağlayıcısına” şeklinde değiştirilmiş, aynı fıkraya “yirmidört saat içinde” ibaresinden sonra gelmek üzere “erişim sağlayıcı tarafından” ibaresi eklenmiştir. “Bu karar, ilgili içerik ve yer sağlayıcılar ile erişim sağlayıcısına bildirilerek gereğinin yerine getirilmesi istenir.”	çıkarılmasına ve/veya erişimin engellenmesine” şeklinde, ikinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “Erişimin engellenmesi” ibaresi “İçeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi” şeklinde, ikinci ve altıncı cümlelerinde yer alan “erişimin engellenmesine” ibareleri “içeriğin çıkarılmasına ve/veya erişimin engellenmesine” şeklinde, üçüncü fıkrasında yer alan “erişimin engellenmesi” ibaresi “içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi” şeklinde, dördüncü fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “erişimin engellenmesi” ibaresi “içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi” şeklinde, ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde, beşinci fıkrasında yer alan “Erişimin engellenmesi” ibaresi “İçeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi” şeklinde, altıncı fıkrasında yer alan “erişimin engellenmesi” ibaresi “içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi” şeklinde, yedinci fıkrasının birinci ve ikinci cümlelerinde yer alan “erişimin engellenmesi” ibareleri “içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi” şeklinde, sekizinci fıkrasının birinci ve ikinci cümlelerinde yer alan “erişimin engellenmesi” ibareleri “içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi” şeklinde, onuncu fıkrasında yer alan “erişimin engellenmesi kararının gereğini yerine getirmeyen” ibaresi “içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi kararının gereğini yerine getirmeyen içerik,” şeklinde, onbirinci fıkrasında yer alan “erişimin engellenmesi” ibaresi “içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi” şeklinde, “erişim sağlayıcısına” ibaresi “ilgili içerik, yer ve erişim sağlayıcısına” şeklinde değiştirilmiş, aynı fıkraya “yirmidört saat içinde” ibaresinden sonra gelmek üzere “erişim sağlayıcı tarafından” ibaresi eklenmiştir. “Bu karar, ilgili içerik ve yer sağlayıcılar ile erişim sağlayıcısına bildirilerek gereğinin yerine getirilmesi istenir.”

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül ile 5 Milletvekilinin Teklifi)	(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
MADDE 5- 5651 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan "içeriğe erişimin engellenmesini" ibaresi "içeriğin çıkarılmasını ve/veya erişimin engellenmesini" şeklinde, üçüncü fıkrasında yer alan "erişimin engellenmesine" ibaresi "içeriğin çıkarılmasına ve/veya erişimin engellenmesine" şeklinde, beşinci fıkrasında yer alan "erişimin engellenmesi" ibaresi "içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi" şeklinde, sekizinci fıkrası aşağıdaki şekilde ve dokuzuncu fıkrasında yer alan "erişimin engellenmesi" ibaresi "içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi" şeklinde değiştirilmiş, maddeye dokuzuncu fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki onuncu fıkra eklenmiş, mevcut onuncu fıkra buna göre teselsül ettirilmiş ve aynı fıkrada yer alan "sorumlu kişi" ibaresi "içerik, yer ve erişim sağlayıcıların sorumluları" şeklinde değiştirilmiştir.	**MADDE 5-** 5651 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan "içeriğe erişimin engellenmesini" ibaresi "içeriğin çıkarılmasını ve/veya erişimin engellenmesini" şeklinde, üçüncü fıkrasında yer alan "erişimin engellenmesine" ibaresi "içeriğin çıkarılmasına ve/veya erişimin engellenmesine" şeklinde, beşinci fıkrasında yer alan "erişimin engellenmesi" ibaresi "içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi" şeklinde, sekizinci fıkrası aşağıdaki şekilde ve dokuzuncu fıkrasında yer alan "erişimin engellenmesi" ibaresi "içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi" şeklinde değiştirilmiş, maddeye dokuzuncu fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki onuncu fıkra eklenmiş, mevcut onuncu fıkra buna göre teselsül ettirilmiş ve aynı fıkrada yer alan "sorumlu kişi" ibaresi "içerik, yer ve erişim sağlayıcıların sorumluları" şeklinde değiştirilmiştir.
"(8) Birlik tarafından ilgili içerik ve yer sağlayıcılar ile erişim sağlayıcıya gönderilen içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi kararının gereği derhâl, en geç dört saat içinde ilgili içerik ve yer sağlayıcılar ile erişim sağlayıcı tarafından yerine getirilir."	"(8) Birlik tarafından ilgili içerik ve yer sağlayıcılar ile erişim sağlayıcıya gönderilen içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi kararının gereği derhâl, en geç dört saat içinde ilgili içerik ve yer sağlayıcılar ile erişim sağlayıcı tarafından yerine getirilir."
"(10) İnternet ortamında yapılan yayın içeriği nedeniyle kişilik hakları ihlal edilenlerin talep etmesi durumunda hâkim tarafından, başvuranın adının bu madde kapsamındaki karara konu internet adresleri ile ilişkilendirilmemesine karar verilebilir. Kararda, Birlik tarafından hangi arama motorlarına bildirim yapılacağı gösterilir."	"(10) İnternet ortamında yapılan yayın içeriği nedeniyle kişilik hakları ihlal edilenlerin talep etmesi durumunda hâkim tarafından, başvuranın adının bu madde kapsamındaki karara konu internet adresleri ile ilişkilendirilmemesine karar verilebilir. Kararda, Birlik tarafından hangi arama motorlarına bildirim yapılacağı gösterilir."
MADDE 6-5651 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.	**MADDE 6-** 5651 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.
"EK MADDE 4- (1) Türkiye'den günlük erişimi bir milyondan fazla olan yurt dışı kaynaklı sosyal ağ sağlayıcı; Kurum, Birlik, adli veya idari makamlarca gönderilecek tebligat, bildirim veya taleplerin gereğinin yerine getirilmesi ve kişiler	"EK MADDE 4- (1) Türkiye'den günlük erişimi bir milyondan fazla olan yurt dışı kaynaklı sosyal ağ sağlayıcı; Kurum, Birlik, adli veya idari makamlarca gönderilecek tebligat, bildirim veya taleplerin gereğinin yerine getirilmesi ve kişiler

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül ile 5 Milletvekilinin Teklifi)

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

tarafından bu Kanun kapsamında yapılacak başvuruların cevaplandırılması ve bu Kanun kapsamındaki diğer yükümlülüklerin yerine getirilmesini temin için yetkili en az bir kişiyi Türkiye'de temsilci olarak belirler ve bu kişinin iletişim bilgilerine kolayca görülebilecek ve doğrudan erişilebilecek şekilde internet sitesinde yer verir. Sosyal ağ sağlayıcı bu kişinin kimlik ve iletişim bilgilerini Kuruma bildirmekle yükümlüdür. Temsilcinin gerçek kişi olması halinde Türk vatandaşı olması zorunludur.

(2) Birinci fıkrada düzenlenen temsilci belirleme ve bildirme yükümlülüğünü yerine getirmeyen sosyal ağ sağlayıcıya, Kurum tarafından bildirimde bulunulur. Bildirimden itibaren otuz gün içinde bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi halinde sosyal ağ sağlayıcıya Başkan tarafından on milyon Türk Lirası idari para cezası verilir. Verilen idari para cezasının tebliğinden itibaren otuz gün içinde bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi halinde otuz milyon Türk Lirası daha idari para cezası verilir. İkinci kez verilen idari para cezasının tebliğinden itibaren otuz gün içinde bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi halinde Başkan tarafından Türkiye'de mukim vergi mükellefi olan gerçek ve tüzel kişilerin ilgili sosyal ağ sağlayıcısına yeni reklam vermesi yasaklanır, bu kapsamda yeni sözleşme kurulamaz ve buna ilişkin para transferi yapılamaz. Reklam yasağı kararının verildiği tarihten itibaren üç ay içinde bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi halinde Başkan, sosyal ağ sağlayıcının internet trafiği bant genişliğinin yüzde elli oranında daraltılması için sulh ceza hâkimliğine başvurabilir. Başvurunun kabulüne ilişkin hâkim kararının uygulanmasından itibaren otuz gün içinde söz konusu yükümlülüğün yerine getirilmemesi halinde Başkan, sosyal ağ sağlayıcının internet trafiği bant genişliğinin

tarafından bu Kanun kapsamında yapılacak başvuruların cevaplandırılması ve bu Kanun kapsamındaki diğer yükümlülüklerin yerine getirilmesini temin için yetkili en az bir kişiyi Türkiye'de temsilci olarak belirler ve bu kişinin iletişim bilgilerine kolayca görülebilecek ve doğrudan erişilebilecek şekilde internet sitesinde yer verir. Sosyal ağ sağlayıcı bu kişinin kimlik ve iletişim bilgilerini Kuruma bildirmekle yükümlüdür. Temsilcinin gerçek kişi olması hâlinde Türk vatandaşı olması zorunludur.

(2) Birinci fıkrada düzenlenen temsilci belirleme ve bildirme yükümlülüğünü yerine getirmeyen sosyal ağ sağlayıcıya, Kurum tarafından bildirimde bulunulur. Bildirimden itibaren otuz gün içinde bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi hâlinde sosyal ağ sağlayıcıya Başkan tarafından on milyon Türk lirası idari para cezası verilir. Verilen idari para cezasının tebliğinden itibaren otuz gün içinde bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi hâlinde otuz milyon Türk lirası daha idari para cezası verilir. İkinci kez verilen idari para cezasının tebliğinden itibaren otuz gün içinde bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi hâlinde Başkan tarafından Türkiye'de mukim vergi mükellefi olan gerçek ve tüzel kişilerin ilgili sosyal ağ sağlayıcısına yeni reklam vermesi yasaklanır, bu kapsamda yeni sözleşme kurulamaz ve buna ilişkin para transferi yapılamaz. Reklam yasağı kararının verildiği tarihten itibaren üç ay içinde bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi hâlinde Başkan, sosyal ağ sağlayıcının internet trafiği bant genişliğinin yüzde elli oranında daraltılması için sulh ceza hâkimliğine başvurabilir. Başvurunun kabulüne ilişkin hâkim kararının uygulanmasından itibaren otuz gün içinde söz konusu yükümlülüğün yerine getirilmemesi hâlinde Başkan, sosyal ağ sağlayıcının internet trafiği bant genişliğinin

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül ile 5 Milletvekilinin Teklifi)	(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
yüzde doksan oranına kadar daraltılması için sulh ceza hâkimliğine başvurabilir. Hâkim ikinci başvuru üzerine vereceği kararında, yüzde elliden düşük olmamak kaydıyla, sunulan hizmetin niteliğini de dikkate alarak daha düşük bir oran belirleyebilir. Bu kararlara karşı Başkan tarafından 5271 sayılı Kanun hükümlerine göre itiraz yoluna gidilebilir. Hâkim tarafından verilen kararlar erişim sağlayıcılara bildirilmek üzere Kuruma gönderilir. Kararların gereği, bildirimden itibaren derhâl ve en geç dört saat içinde erişim sağlayıcıları tarafından yerine getirilir. Temsilci belirleme ve bildirme yükümlülüğünün yerine getirilmesi halinde; verilen idari para cezalarının dörtte biri tahsil edilir, reklam yasağı kaldırılır ve hâkim kararları kendiliğinden hükümsüz kalır. İnternet trafiği bant genişliğine yapılan müdahalenin sona erdirilmesi için erişim sağlayıcılara Kurum tarafından bildirim yapılır.	yüzde doksan oranına kadar daraltılması için sulh ceza hâkimliğine başvurabilir. Hâkim ikinci başvuru üzerine vereceği kararında, yüzde elliden düşük olmamak kaydıyla, sunulan hizmetin niteliğini de dikkate alarak daha düşük bir oran belirleyebilir. Bu kararlara karşı Başkan tarafından 5271 sayılı Kanun hükümlerine göre itiraz yoluna gidilebilir. Hâkim tarafından verilen kararlar erişim sağlayıcılara bildirilmek üzere Kuruma gönderilir. Kararların gereği, bildirimden itibaren derhâl ve en geç dört saat içinde erişim sağlayıcıları tarafından yerine getirilir. Temsilci belirleme ve bildirme yükümlülüğünün yerine getirilmesi hâlinde; verilen idari para cezalarının dörtte biri tahsil edilir, reklam yasağı kaldırılır ve hâkim kararları kendiliğinden hükümsüz kalır. İnternet trafiği bant genişliğine yapılan müdahalenin sona erdirilmesi için erişim sağlayıcılara Kurum tarafından bildirim yapılır.
(3) Türkiye'den günlük erişimi bir milyondan fazla olan yurt içi veya yurt dışı kaynaklı sosyal ağ sağlayıcı, 9 ve 9/A maddeleri kapsamındaki içeriklere yönelik olarak kişiler tarafından yapılacak başvurulara, başvurudan itibaren en geç 48 saat içinde olumlu ya da olumsuz cevap vermekle yükümlüdür. Olumsuz cevaplar gerekçeli olarak verilir.	(3) Türkiye'den günlük erişimi bir milyondan fazla olan yurt içi veya yurt dışı kaynaklı sosyal ağ sağlayıcı, 9 uncu ve 9/A maddeleri kapsamındaki içeriklere yönelik olarak kişiler tarafından yapılacak başvurulara, başvurudan itibaren en geç kırk sekiz saat içinde olumlu ya da olumsuz cevap vermekle yükümlüdür. Olumsuz cevaplar gerekçeli olarak verilir.
(4) Türkiye'den günlük erişimi bir milyondan fazla olan yurt içi veya yurt dışı kaynaklı sosyal ağ sağlayıcı, kendisine bildirilen içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi kararlarının uygulanmasına ve üçüncü fıkra kapsamındaki başvurulara ilişkin istatistiksel ve kategorik bilgileri içeren Türkçe hazırlanmış raporları altı aylık dönemlerle Kuruma bildirir. Üçüncü fıkra kapsamındaki başvurulara ilişkin rapor, kişisel verilerden arındırılmak suretiyle sosyal ağ sağlayıcının kendi internet sitesinde de yayınlanır.	(4) Türkiye'den günlük erişimi bir milyondan fazla olan yurt içi veya yurt dışı kaynaklı sosyal ağ sağlayıcı, kendisine bildirilen içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi kararlarının uygulanmasına ve üçüncü fıkra kapsamındaki başvurulara ilişkin istatistiksel ve kategorik bilgileri içeren Türkçe hazırlanmış raporları altı aylık dönemlerle Kuruma bildirir. Üçüncü fıkra kapsamındaki başvurulara ilişkin rapor, kişisel verilerden arındırılmak suretiyle sosyal ağ sağlayıcının kendi internet sitesinde de yayınlanır.

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül ile 5 Milletvekilinin Teklifi)	(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
(5) Türkiye'den günlük erişimi bir milyondan fazla olan yurt içi veya yurt dışı kaynaklı sosyal ağ sağlayıcı, Türkiye'deki kullanıcıların verilerini Türkiye'de barındırma yönünde gerekli tedbirleri alır.	(5) Türkiye'den günlük erişimi bir milyondan fazla olan yurt içi veya yurt dışı kaynaklı sosyal ağ sağlayıcı, Türkiye'deki kullanıcıların verilerini Türkiye'de barındırma yönünde gerekli tedbirleri alır.
(6) Üçüncü fıkradaki yükümlülüğü yerine getirmeyen sosyal ağ sağlayıcıya beş milyon Türk Lirası, dördüncü fıkradaki yükümlülüğü yerine getirmeyen sosyal ağ sağlayıcıya ise on milyon Türk lirası idari para cezası Başkan tarafından verilir.	(6) Üçüncü fıkradaki yükümlülüğü yerine getirmeyen sosyal ağ sağlayıcıya beş milyon Türk lirası, dördüncü fıkradaki yükümlülüğü yerine getirmeyen sosyal ağ sağlayıcıya ise on milyon Türk lirası idari para cezası Başkan tarafından verilir.
(7) Türkiye'den günlük erişimi bir milyondan fazla olan yurt dışı kaynaklı sosyal ağ sağlayıcılar hakkında 8 ve 8/A maddeleri kapsamında verilecek olan idari para cezaları bir milyon Türk Lirası olarak, 8 ve 9 uncu maddeleri kapsamında verilecek olan adli para cezaları ise elli bin gün olarak verilir. Söz konusu ihlallerin bir yıl içerisinde her bir tekrarında cezalar bir kat artırılarak uygulanır.	(7) Türkiye'den günlük erişimi bir milyondan fazla olan yurt dışı kaynaklı sosyal ağ sağlayıcılar hakkında 8 inci ve 8/A maddeleri kapsamında verilecek olan idari para cezaları bir milyon Türk lirası olarak, 8 inci ve 9 uncu maddeleri kapsamında verilecek olan adli para cezaları ise elli bin gün olarak verilir. Söz konusu ihlallerin bir yıl içerisinde her bir tekrarında cezalar bir kat artırılarak uygulanır.
(8) Hukuka aykırılığı hâkim veya mahkeme kararı ile tespit edilen içeriğin sosyal ağ sağlayıcıya bildirilmesi durumunda, bildirime rağmen 24 saat içinde içeriği çıkarmayan veya erişimi engellemeyen sosyal ağ sağlayıcı, doğan zararların tazmin edilmesinden sorumludur. Bu hukuki sorumluluğun işletilmesi için içerik sağlayıcının sorumluluğuna gidilmesi veya içerik sağlayıcıya dava açılması şartı aranmaz.	(8) Hukuka aykırılığı hâkim veya mahkeme kararı ile tespit edilen içeriğin sosyal ağ sağlayıcıya bildirilmesi durumunda, bildirime rağmen yirmi dört saat içinde içeriği çıkarmayan veya erişimi engellemeyen sosyal ağ sağlayıcı, doğan zararların tazmin edilmesinden sorumludur. Bu hukuki sorumluluğun işletilmesi için içerik sağlayıcının sorumluluğuna gidilmesi veya içerik sağlayıcıya dava açılması şartı aranmaz.
(9) Bu maddenin uygulanmasında sosyal ağ sağlayıcının yükümlülükleri, içerik veya yer sağlayıcısı olmasından doğan sorumluluk ve yükümlülüklerini ortadan kaldırmaz.	(9) Bu maddenin uygulanmasında sosyal ağ sağlayıcının yükümlülükleri, içerik veya yer sağlayıcısı olmasından doğan sorumluluk ve yükümlülüklerini ortadan kaldırmaz.
(10) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından belirlenir."	(10) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından belirlenir."
MADDE 7- 5651 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.	**MADDE 7-** 5651 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.
"GEÇİCİ MADDE 5- (1) Sosyal ağ sağlayıcılar, ek 4 üncü maddenin;	"GEÇİCİ MADDE 5- (1) Sosyal ağ sağlayıcılar, ek 4 üncü maddenin;

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül ile 5 Milletvekilinin Teklifi)	(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
a) Üçüncü fıkrası kapsamındaki yükümlülüklerini yerine getirmek üzere üç ay içinde gerekli çalışmaları tamamlar.	a) Üçüncü fıkrası kapsamındaki yükümlülüklerini yerine getirmek üzere üç ay içinde gerekli çalışmaları tamamlar.
b) Dördüncü fıkrası kapsamındaki yükümlülükleri uyarınca hazırlayacakları ilk raporlarını, 2021 yılı Ocak ayında Kuruma bildirir ve internet sitesinde yayınlar.”	b) Dördüncü fıkrası kapsamındaki yükümlülükleri uyarınca hazırlayacakları ilk raporlarını, 2021 yılı Ocak ayında Kuruma bildirir ve internet sitesinde yayınlar.”
MADDE 8- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	**MADDE 8-** Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.
MADDE 9- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.	**MADDE 9-** Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

TBMM Basımevi - 2020